K. R. 79

A

Iohānes. gratioſum hoc nomen ꝑ interp̄tatōnes derinationes vel etymologias extollere nō eſt meū. ſuſpitōnis ratio patet. Eſſet etiā hoc refricare notiſſima. in apoſtolatu tñ hoc nomen ſup cetera viguit. xxij. Eſt eñ ipſe q̄ loquit̄: cum tamen reliqua romanoꝝ pontificū nōia. xj. non trāſcenderūt numerū: ad quem etiam ſolius bñdicti nomen aſcendit. Inter canoniſtas et ꝯmentarios hoc nomē viguit. Dabuimus eñ iohannē theothonicū ꝓferēduʒ non ex ordine: ſed ex fructu. iohānē galeñ. vulteranū. Io. hiſpanum. Io. fauentinū. Io. de faucona. Io. d̄ acona. Io. de deo etiā hiſpanū. Io. de langucella ceſenateñ. Io. monachū cardinalem ego etiā q̄ minor ſum inter. xij. doctores collegij bonoñ. me ḡtuʒ fuiſſe iohānē. nūc int̄ eos cōm̄tatores ſol⁹. ß inter cōmentatores decimus: et de nigro forte papyꝝ nō dignū occupare membranā. Et qꝛ ꝓut patʒ hic in exordio et ꝯpoſitores iurū vix poſſunt taʒ claꝝ certūqʒ ſtatuere: quin dubia multa relinquant: excuſabilis ero: q̄ i hac prima lectione vł gloſatōe ſingula nō ꝑfecte rimāt̄. Nam etiā in reb⁹ experimur: que naturaliter generant̄. q̄ i eis paulatim de impfecto ad ꝑfectū venit̄: ſic et qui de veritatis cognitione a principio paꝝ attingūt: poſtea quaſi pedetentim ad quādā pleniorē veritatis menſuram ꝑueniūt. Igit̄ ſb hoc excuſatōis clipeo: licʒ varijs occupatus ꝑ fiduciam clementie diuine has clementinas gloſandas aggredior. Eſt aūt ſciendū q̄ iſte dñs iohānes pōtifex induſtrioſus τ mundus ſimoniā fugans τ iuſticiam amans: ſcientia magnus: ſtatura puſillus: conceptu magnanimus ꝑus iacobus vocabat̄. De hac vō mutatōne nōis τ alijs que ad ſalutatōꝫ hanc reſpiciunt: dic vt nō. in ſalutatōne glo. li. vj. Diuido aūt hoc ꝓhemiū ꝑter datam in quatuor partes: aut in duas. τ ſecūdā ī tres vt ibi. In prima ponit̄ ſalutatio vſqʒ ibi: qm̄: ibi exordiū vſqʒ ibi. hec ſane: ibi narratio. vſqʒ ibi vniuerſitati: ibi ꝯcluſio vſqʒ in fi.

b Quoniā nulla. exordiū. eſt ſciendū q̄ cle. ſuo exordio adinſtar innocentij. iiij. τ greg. x. narrabat quomodo ꝯſtitutiones quaſdam ante ꝯciliū τ in ꝯcił. vieneñ. τ poſt cōciliū ꝓmulgauerat: quib⁹ ꝑcipiebat vti in iudicijs τ in ſcholis. Iohānes autem deciſo ſub bulla illo ꝓhemio clementis poſuit ꝓhemiū ſuum cum exordio. Sed cū habeamus tria exordia greg. ix. boniſa. viij. τ io. xxij. in quo differant videamus. Et dico q̄ greg. in ſuo exordio principaliter oſtēdit qualiter emanauerit ius poſitiuū τ ipſius iuris effectum: vt ibi plenius dixi. Bonifacius in ſuo exordio recognouit: q̄ ex debito regiminis ſibi cōmiſſi habet intendere ſubiectoꝝ cōmodis: qui dicit ſe ſollicite facere noua iura condendo: τ antiqua declarando: vt tollat ipſoꝝ lites τ ſcandala. Io. aūt in hoc exordio volens excuſare multiplicatōnē ꝯſtitutōnū τ voluminū quibus ꝓuidit eccleſiaſtes vlt. c. ſic dicens: faciendi ꝯſtitutōnes τ volumina τ libros null⁹ē finis. τ dicit q̄ principis auctoritas neceſſaria eſt ꝓpter duo. Primo quia ius poſitiuū quātūcūqʒ mature certe τ clare compoſitū non ſufficit ad caſus emergentes: ꝓpter quod oportuna eſt τ neceſſaria declaratio principis. Secūdo qꝛ homo ꝓnus ad malum facile mores ſubuertit: ꝓpter quod eſt neceſſaria principis poteſtas ad inſerendas virtutes et vicia extirpanda. Patet ergo q̄ in his tribus exordijs nulla eſt inculcatio ſuꝑfluitas vł repetitō. quō aūt ex ordinantiū ꝯpoſito ꝑdicta ꝓueniant: ꝑ ſe patet.

Incipiunt conſtitutiones clementis pape qn̄ti vna cum apparatu dñi iohannis andree.

Iohannes epiſcopus ſeruus ſeruoꝝ dei. dilectis filijs doctorib⁹ et ſcholarib⁹ vniuerſis bononie cōmorātibus ſalutē τ aplicā bñdictionē. Quoniam nulla iuris ſanctio q̄ntūcūqʒ ꝑpenſo digeſta ꝯſilio ad humane natur̄e varietatē τ machinatiōes ei⁹ inopinabiles ſufficit: nec ad deciſioneʒ lucidam ſue nodoſe ambiguitatis attigit: eo ꝑſertim q̄ vix aliquid adeo certuʒ clarūqʒ ſtatuit̄ quin ex cauſis emergentibus quib⁹ iura iam poſita mederi non poſſunt: in dubiū reuocet̄. Quia etiaʒ ab adoleſcētia viri ꝓcliui ad malū ſenſualitas humana declinat: ꝑ quod moꝝ ſubuerſio in clero τ ꝑplō frequēter obrepit: neceſſaria eſt ſuꝑioris auctoritas: vt tā ꝑ determiatōis oportune ſuffragiū tollat ambigua: lites auferat: altricationes dirimat: τ obſcura ſuccidat: q̄ ꝑ cultoris ꝓuidi ſarculum extirpet vicia: τ virtutes inſerat: corrigat exceſſus. mores qʒ reformet. Hec ſane felicis recordatōnis clemens papa q̄ntus predeceſſor noſter

c Iuris. humani. poſitiui ſit canonicū vel ciuile ſynodale vł municipale. naturale vō vel diuinuʒ morale eſt īmutabile. v. di. in ꝑn. Et eſt ꝑfectum. qꝛ manauit ab illo qui non nouit impꝑfectū opus: de bap. maiores. ꝟ. ſed adhuc.

d Sanctio. hic et. ī. ꝟ. hec ſane. late ſumit̄. nam ponit̄ ſtricte ꝓ conſtitutione penali. vt nō. iij. di. in ſumma.

e Perpenſo. quaſi ꝑfecte penſato τ deliberato. habet̄ ſimile verbum de pac. c. vlt. circa medium li. vj. io. an.

f Digeſta. alibi dr̄ decocta. xxxv. q. ix. aplice τ hec bñ ꝯuenīūt. d̄ ꝯſe. di. v. ne tales. τ c. penł.

g Varietatē. ſumi potuit de cor. aut. de re. ec. non alie. §. vt autem. in ꝑin. coll. ij. τ de inſtru. caute. poſt ꝑin. coll. vj.

h Machinationes. q̄ aſtuta ingenia. quid eſt ei q̄ homo ſemel dedit⁹ malicie nō adinueniat̄. in aut. vt hi qui ſe obꝯhi. poſt ꝑin. coll. vj.

i Nodoſe. d̄ ꝟ. ſig. cū olim. τ d̄ reliqui. c. vno in ꝑin. li. vj.

k Ambiguitatis. d̄ triplici ambiguitate iuris facti τ ꝑſone nō. xxxiij. di. c. ſi.

l Vix. innuit fieri poſſe. de cog. ſpi. c. ij.

m Mederi. facit in aut. hec ꝯſtitutio inno. cō. in ꝑin. coll. viij.

n Procliui. xx. q. iij. ꝓcliuis. facit. xij. q. j. c. j. τ in aut. de mo. §. ſi quis igit̄. ad fi. coll. j. τ dicit̄ ꝓcliuus quaſi ꝑceps. prompta facilis vel inclinabilis.

o Senſualitas. de hac de ſacra vnc. c. vno. ꝟ. in vertice. τ ꝑ hanc appetimus delectabilia corpori τ fugimus nociua: nec oīno poteſt extingui: vt dicam. ī. de here. ad noſtꝝ. ꝟ. ij.

p Obrepit. quaſi latenter ſubintrat. τ idem verbum. lxj. di. nullus inuitis. τ de cele. miſ. cū creatura. τ. ī. de ſta. mo. ne in agro. in ꝑn.

q Determinatōnis. facit. ī. de elec. ne romani. in ꝑin.

r Altricationes. quo ad verboꝝ certamina.

ſ Succidat. reſpicit quod prius dixerat vſqʒ ad ꝟ. quia etiam. quod dicitur in ipſo. ꝟ. quia.

t Sarculum. inſtrumentū quo euellunt̄ male τ inutiles herbe que naſcunt̄ int̄ bonas. quod boñ. vocāt roncare. iſaias. vij. in fi. Vepres τ ſpine in vniuerſa terra: τ omnes montes ſarculo ſarcient̄. τ primo regū. xiij. in fine. deſcendit omnis iſrael. vt acueret vnuſquiſqʒ vomerem ſuum ligonem ſecurim τ ſarculum. differentia inter ſullonem et ſarcinatorem. inſti. man. in fi.

u Inſerat. hiere. j. de ma. τ obe. ſolite. ꝟ. ꝓmiſſes.

x Reformet. de accu. ſicut olim.

y Hec ſane. narratio ponens τ cōmendās actum clementis: illius etiam ꝓpriam tarditatem excuſans.

z Papa. i. admirabilis. τ dr̄ a pape qō eſt interiectio admirantis. et vere admirabilis qꝛ vices dei in terris gerit: vnde dixit ille anglicus in

pꝛudēter attendēs ⁊ ꝓuide cupiens deformatoꝝ reformationez ꝓſpicere: ſoluere difficilia ac ſanctiones q̄ſtionibꝫ ⁊ negocijs imminentibꝫ cōſonas ꝓmulgare. Dudū nedū in ꝯcilio viennēſi ꝯnctiaꝫ an̄ et poſt ipm̄ ꝯcilium̄ ꝯſtitutiōes plīmas edidit: in q̄bꝫ multa vtilia ſtatuit atꝫ ſalubꝛia: ⁊ nōnulla dubia ī iudicijs ⁊ extra freq̄ntata decidit. ¶ Et licet eas collectas ī vnū volumē ⁊ ſub ꝯgruis titulis collocatas mittere decreuiſſet ⁊ dare ī ꝯmune ſbiectis: aſſidua tn̄ occupatio circa magna ac fortis hūane cōditio: q̄ ipm̄ de medio ſuſtulit in cauſa fuerūt: q̄re ſuū in hac pte ꝓpoſitū nō impleuit. ¶ Nos etiā qui ſic̄ eidē lꝫ īmeriti ī apoſtolatᵒ officio dn̄o pmittēte ſucceſſimᵒ: ſic ⁊ in affectᵒ plenitudine ī his q̄ ꝯpendiū vniuerſi cōcernūt: ſucceſſiſſe debemᵒ: tot q̄dibᵒ agēdis ⁊ arduis fuimᵒ a nr̄e ꝓmotiōis exordio circūſepti q̄ tā ex hoc q̄ ex cauſis rationabilibꝫ alijs: q̄s ſub ſilētio ꝓuidimᵒ ꝯmittendas: p̄dictas vobis cōicare ꝯſtitutiōes fuimᵒ hactenᵒ impediti. ¶ Nūc igitur oportunitate captata illas vobis ſub bulla nr̄a tranſmittimᵒ. ¶ Uniuerſitati vr̄e ꝑ aplica ſcripta mādātes: q̄tenus eas ꝓmpto affectu ſuſcipiatis ⁊ ſtudio alacri eis ſic vobꝫ manifeſtatis et cognitis vſuri decetero ī iudicijs et ī ſcholis.

¶ Data auinionī. viij. kl̄. nouembꝛis pontificatᵒ noſtri anno ſecundo.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienēn̄.

poetria noua. papa ſtupoꝛ mundi. ⁊ circa fi. qui maxima rerū: nec deus es nec hō: quaſi neuter es inter vtrūq. Ethimologia vo nominis eſt id eſt pater patrum.

a ¶ Conſonas. iij. di. erit autem.

b ¶ Ante. iſte ſole emanauerūt ante cōcil'. de indi. dudū: de immu. eccle. quī: de ſen. ex. ex frequētibꝫ. reliq̄ oēs in ꝯcilio vel poſt cōciliū vt in ipſarū ſubſcriptiōibus patebit.

c ¶ Decidit. ꝯcoꝛ. pꝛohemiū. grego. ix.

d ¶ In vnum volumē. nō tn̄ ſub noīe libꝛi. vn̄ male dicūt qui allegant vij. libꝛ. Naꝫ ſi ſb noīe libꝛi ꝯpoſuiſſꝫ ꝯſtitutiones q̄ emanauerūt poſt ꝯpilatiōeꝫ ſexti iuxta moꝛem iuſte fuiſſent. Itē hoc expꝛeſſiſſet: vt fecit ī ꝓhemio ſexti.

e ¶ Dare. nō. pro eo q̄ in fi. dicā.

f ¶ Sortis. ſumit̄ hic ꝑ foꝛtuna vel euentu: ſic xxvj. q. ij. ſors. alibi ꝑ ſortilegio: de ſoꝛtil'. c. j. alibi pꝛo capitali: de vſuris. c. j. ⁊. ij. alibi ꝑ parte vel poꝛtiōe: de ꝓbē. cū ſecundū. xxj. di. cleros: in ꝓn.

g ¶ De medio. i. de hac vita: q̄ q̄re dicat̄ mediū habes. xxiij. q. iiij. hec ſūt vita.

h ¶ Nō impleuit. ꝯcoꝛ. de pig. c. iij.

i ¶ Permittēte. ⁊ foꝛſan agēte. oīa eñ q̄ fiūt aut iuſto iudicio facit aut ſuo pmiſſu ita fieri ſinit. xxvj. q. v. nec mirū. v. nec ideo.

k ¶ Compēdiū. q̄ eſt breue ⁊ vtile. de hoc de reſcrip. diſpēdia. li. vj.

l ¶ Cōcernūt. q̄ſi ſimul cernūt vel conſpiciūt.

m ¶ Debemᵒ. debet ꝗ ſucceſſoꝛ ꝑficere factū p̄deceſſoꝛis. xij. q. v. q: iohannes. lxiij. di. c. ij. de reſcrip. lr̄is: vbi de hoc. ⁊. xj. q. iij. ſi ep̄us an̄.

n ¶ Circūſepti. id eſt circūdati vel vndiq cincti.

o ¶ Silentio. ſit rectoꝛ diſcretᵒ in ſilentio. xliij. di. ſit rectoꝛ: in ꝓn. ꝯ illos qui dicūt tacenda. Ouidius ſine titulo. Quis vnq̄ minoꝛ eſt q̄ tacuiſſe laboꝛ. Et catho. Uirtutē pꝛimam puto compeſcere linguam. Et ſeneca ait. Dixiſſe me q̄nq penituit: tacuiſſe nunq̄.

p ¶ Oportunitate. xxiij. q. iiij. non pōt: in fi. ⁊ de eo qui cognouit conſang. vx. veniens. ij.

q ¶ Uniuerſitati. concluſio.

r ¶ Alacri. cōcoꝛ. ꝓhe. inſti. in fi.

ſ ¶ Sic. ſ. per miſſionem noſtram ſub bulla.

t ¶ Decetero. videt̄ ꝑ hāc lr̄aꝫ q̄ he ꝯſtitutiōes nō ligauerint tpe clemētis. Itē nec tpe iohis: niſi pᵒ hāc datā ⁊ pᵒ duos mēſes ab illa. ⁊ vide q̄ ſcripſi ſup data. vj. li. hūc paſſū quē ꝑiculoſū eſt decidere: ꝑſeq̄ndo excludamᵒ ꝓmo caſus idubios. Indubitatū eſt aūt q̄ cōſtitutiōes q̄ ꝓceſſerūt ꝯcil'. de quibꝫ dixi ſup vbo an̄ ⁊ tūc ligabāt. Itē indubitatum eſt q̄ an̄ moꝛtē clemētis ligabāt. ī. e. ti. c. vno. ⁊. ī. de elec. ne romani: de iureiur̄. romani: ō re iudi. paſtoꝛalis. Cōſtat eñ q̄ papa clemēs ſolēniter illos publicauerat: ⁊ q̄ ſtatī ligarēt mādauerat. Itē indubitatū q̄ ꝯſtitutiōes declaratōe ligabāt. ⁊ hoc ſine ꝑnceps ī illis vtat̄ vbo declaratōis: vt. ī. de elec. q̄ circa. ⁊. c. ſe. ſiue nō: vt. ī. ti. ij. gr̄e. ⁊. ī. ti. iij. ꝯſtitutōeꝫ: de of. dele. iudices: de teſti. c. ij. ⁊ decre. q̄ ſunt ſub ti. de ꝓbē. ⁊. iij. ⁊ vlteriores ſub ti. de ap. ⁊ his ſil'es. Itē ſunt q̄dam q̄ ſine pene adiectōe ꝑcipiūt vetera iura ſuari: vt. ī. de eta. ⁊ q̄li. c. j. de of. oꝛdinarij. c. j. de cēſi. c. fi. ⁊ de reliq. ⁊ ve. ſanc. c. j. ⁊ de illis non expedit dubitare vel q̄rere. Idē dico de his q̄ ꝑuilegiāt. ī. de cele. miſ. dignū: de bap. c. vno. de ꝑuil'. archiep̄o. ⁊ fa. ad hoc de ꝯceſ. ꝓbē. c. j. pᵒ ꝓn. li. vj. Hec vā niſi dicas aliud ī ꝑuilegio ſimpl'r dato: et aliud ī eo q̄ dat ꝯſtitutio. q̄ caſu imitari debet naturā ꝯſtitutiōis: fa. de of. dele. ſi ſuper gr̄a. li. vj. ī alijs ꝗ remanet dubiū q̄ expedit examīari: ⁊ maxime ī penalibꝫ q̄ ſunt multe: ⁊ in his q̄ decretū apponūt: de elec. c. iiij. ⁊. vlti. ⁊ c. in pleriſq. vel q̄ excludūt: de eta. ⁊ q̄li. vt hi q̄: de regu. vt ꝓfeſſoꝛes. Circa hoc ſciēdū eſt q̄ ꝯſtitutiōes ꝯcilij: lꝫ nō oēs fuerint ī ꝯcilio publicate: tn̄ poſtea de facto fuerīt publicate ⁊ ipſaꝝ habita copia. ⁊ iā habebatur q̄ ligarent. et q: patuit aliq̄s ex illis inepte aliq̄s ꝑlixe: aliq̄s defectiue ꝯpoſitas: aliq̄s et nō expedire: noluit clemēs q̄ ꝯpoſitio illa ꝓcederet: ꝗ vt fert̄ ſb excōicatōis pena mādauit q̄ illas hn̄tes infra certos dies reſtituerēt camere vel incēderēt vl' dilacerarēt eaſdē. demū ꝑ peritioꝛes fecit illas recēſeri: q̄ aliq̄s ⁊ paucas ī totū reſutauerīt: aliq̄s ī totū reſecarūt: aliq̄s mutauerūt q̄ ad vba mēte ſeruata: in aliq̄bꝫ mēti ⁊ vbis dexerit ⁊ addiderīt: et has lꝫ nō ſub his vbis ī ꝯcil'. publicate fuiſſent voluit ſb noīe ꝯcilij reſuari: et multas conſtitutiōes vtiles addēs: ō quibꝫ nō fuerat ī ꝯcilio tctatū: vt de reſcp. oēs q̄ ſunt: pᵒ ſecundā. ⁊ de elec. oīes: pᵒ ꝓmā cū ſīl'ibꝫ. fecit illas vna cū q̄buſdā ꝯſtitutōibꝫ q̄s priᵒ ediderat ſbꝫ certis titulis ꝯpilari: ⁊ vt a domio attrebaten̄. audiui: q̄ tūc erat ꝯdictoꝛiarū auditoꝛ: clemēs ꝑcepit illas in audiētia publicari. et ipſe dn̄s aud[it]oꝛ dixit q̄ ichoauit ⁊ finiuit ī audiētia publicatōem illaꝝ. memi tūc audiuiſſe q̄ clemēs mādauerat q̄ ꝯſtitutiōes p̄ter p̄dictas q̄ttuoꝛ ligarēt poſt q̄ttuoꝛ menſes. aliq̄ dicebāt q̄ oꝛdinauerat eas ligare poſtq̄ eēnt ꝑ ſtudia publicate. moꝛtuo cle. iſtaꝝ ꝯſtitutiōnū hēri copia de cācellaria nō poterat: ⁊ ſic tenuerīt curiales: q̄ vltra illas q̄ttuoꝛ nō ligarēt. creato aūt dn̄o iohē adhuc ꝓmo āno ſui pōtificatᵒ ⁊ vlt̄ viguit hoc dubiū. Sꝫ q: q̄buſdā petētibꝫ ꝑ ipm̄ auditoꝛes dari in cauſis bn̄ficialibꝫ cū clauſula ſimplicit̄ ⁊ de plāo ⁊c̄. iterdū ſic rn̄dit: cōſtitutōeꝫ habentis. cepert̄ dicere auditoꝛes palacij q̄ ipſe videbat̄ velle q̄ ꝯſtitutiōes ligarēt. ꝯrīū videbat̄: q: petierat ⁊ recepat ꝯſtitutōnes ipſas examīandas ⁊ corrigēdas: ⁊ aliq̄s correxit et mutauit: vt ī. ti. j. c. vno ¶ Finaliter deliberauerīt auditoꝛes illā hēꝛe ꝑ conſtitutiōe de q̄ papa ſic dixerat reliq̄s ꝑo[r] dubio relinq̄ndo. Ex his ꝗ ꝯdictīt ꝑ ⁊ ꝯ q̄ ligauerint: facit p̄dicta aſſertio dn̄i auditoꝛis: q̄ dic ſe de mādato clemētis publicatōeꝫ ī audiētia finiuiſſe: ⁊ ſic fuit oīs actus legis ꝯcēde ꝑfectᵒ: ō q̄. C. ō legi. hūanū. Itē ꝯrīū ſonat ī abſurdū: q̄ ꝯſtitutiōes q̄ attribuūtur ꝯcilio ⁊ clemēti a tpe finiti ꝯcilij nō ligēt infra q̄nq̄ēniū: ⁊ a tpe clemētis infra bieniū. ex q̄ ergo fuit ꝯſtitutō cōcilij vel clemētis. ⁊ vbū ſtatuo deſignat rē ꝑfectā: de v. ſig. ī his: cū ꝯcoꝛ. ꝗ ligabāt poſt tēpus limitatū a iure. Itē nō apparet nec fertur q̄ dn̄s io. de his ꝯſtitutōibꝫ fecerit aliā publicatōeꝫ in audiētia: ꝗ iuuiit̄ iam facte: ꝗ hoc dicere multos illaq̄at: ⁊ maxime ponderātis ꝯſtitutōibꝫ: de vi. ⁊ ho. cle. q̄m: de ſepul. c. j. de ſta. mo. c. j. ⁊ ō religio. do. c. j. de ꝑuil'. c. j. ꝑ q̄s id tenēdo multi clerici ⁊ infiniti religioſi ligati dicent̄. Itē ſonat in abſurdū dicere q̄ ligarēt ꝯſtitutiōnes q̄ occultabant̄: quare benignᵒ videret̄ id q̄ in ꝓn. glo. dixi. Quali his perplexitatibꝫ ꝓderatis dn̄s io. hoc voluerit ꝑ hoc vbū decetero q̄ tpe huiᵒ date ſit ipaꝝ publicatio facta. nec ob. publicatio facta tpe cle. q: licet illas publicare fecerit: illas tn̄ nō tradit. q̄ ꝓꝫ: q: ſup dicitur q̄ dare decreuerat: ꝗ ſuū ꝓpoſitū nō impleuit: q̄ ſatiſfac̄. Hec ſic dicta ſumant̄ in modū collatōis nō diffinitōis: quā hoc caſu cōditoꝛ facere poſſet: nō gloſatoꝛ.

u ¶ In ſcholis. de his vbis dic vt ſ. in ꝓhemio grego. in vlt. glo.

x ¶ Data. circa hāc datā vide q̄ nō. in fi. vj. li. ſup eius data.

y ¶ Nouēbꝛis. q̄re mēſis iſte ſic denominet̄ dicā. ī. de reli. ⁊ vene. ſan. ſi dn̄m. v. licet igit̄.

z ¶ Pontificatus. qui incepit nonas. i. v. die ſeptēbꝛis Anno domini. M. ccc. xvj. q̄ die ꝯſecratᵒ fuit bn̄dictᵒ ⁊ coronatᵒ: lꝫ ꝓus fuerit electᵒ ſeptīa auguſti. ⁊ ꝑ hoc ꝓꝫ q̄ tardauerat mittere ꝯſtitutōes has fere ꝑ xiiij. mēſes pᵒ coronatōeꝫ: ⁊ hec ē cauſa q̄re ſupiᵒ ſe excuſauit. io. an.

a ¶ De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Circa rubꝛicas huius voluminis non continuandas repete q̄ nō. e. ti. li. vj. quod etiam hic

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

fortius locum habet: cum hoc volumen non emanauerit ſub nomi ne li. vt in ꝓhemio dixi. ⁊ licet hac rōne viderent̄ ꝯſtitutōes greg. cō pilatōis: ⁊. vj. allegāde in hoc volumie ſm̄ ſuas materias: put ſ. ⁊. j. omnes tñ allegabo vt ſ. exquo in altera illaꝝ cōpilationū hec inſeri non mandatur.

De ſumma trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

Firmiter credimus ⁊ fidei catholice fū damēto preter qḋ teſte apoſtolo nemo pt̄ aliud ponere firmiter inherētes: apte cū̄ ſancta mr̄e eccleſia ꝯfitemur vnigenitū̄ dei filiū̄ in his om̄ibus in quibꝰ deꝰ pater exiſtit: vna cū̄ pr̄e eternaliter ſubſiſtentē: ptes nr̄e nature ſimul vnitas: ex quibꝰ ipſe ī ſe verꝰ deus exiſtēs fieret verꝰ homo: hūanū videlicꝫ corpꝰ paſſibile: ⁊ animā intellectiuā ſeu rationalē: ipm̄ corpꝰ vere ꝑ ſe et eēntialiť informātē aſſumpſiſſe ex tpe ī v̄ginali thalamo ad vnitatē ſue hypoſtaſ̄ ⁊ ꝑſone: ⁊ ꝙ ī hac aſſumpta nat̄a ipm̄ dei v̄bū ꝓ omniū̄ operanda ſalute non ſolū̄ affigi cruci ⁊ in ea

b Fidei catholice. ſūma huius cōcilij hec eſt. fateť ꝯcilium vnicū̄ dei filiū̄ in eēntia dei eternaliter ſubſiſtentem: verū corpus hūanū aſſumpſiſſe de v̄gine: et in eo paſſum et iā̄ mortuū̄ lancea ꝑforatū: approbās in hoc ordinem quē tradidit euāgeliſta iohēs. Secundo reprobat et hereticam iudicat doctrinā ꝙ hꝫ: ꝙ ſubſtātia anime rōnalis ſeu intellectiue vere et ꝑ ſe hūani corporis non ſit forma. Tercio aſſerēs ꝯfitendū̄ vnū̄ baptiſma: ſicut vnū̄ deū ⁊ vnā fidem approbat opi. ꝙ hꝫ ꝑ illud cōferri etiā puulis ꝙ̄ ad habitū̄ informantē grāꝫ ⁊ virtutes. Partes patēt. ſecūda ibi porro. tercia ibi ad hoc. Itēꝫ hec ꝑma ꝑs facit tria. Primo fateť eternā diuinitatē xp̄i. Secūdo verā hūanitatē ipſiꝰ. Tercio ipſius paſſionē ⁊ mortē: ⁊ figurā inducēs ordinē approbat: quē ď plagis ponit euāgeliſta iohēs.
c Fundamēto. quod eſt chri.
d Apoſtolo. j. ad Cor. iij. ⁊ ꝯcor. j. q. j. cū̄ paulus: de ꝓbi. nō bapti. c. ſi.
e Unigenitū̄. vt dicit anſelmꝰ: in ſancta trinitate: ꝙlibet plurꝫ incōueniēs eſt impoſſibile. ſ; ſi pater aliū̄ filiū̄ genuiſſet: ille ꝑ oīa ſimilis eēt iā genito filio. ⁊ cū̄ iā genitꝰ filius ſit v̄bū: reliquꝰ eēt verbum: ⁊ ſic eēnt in deitate duo verba. ſ; cū̄ vno dei v̄bo om̄ia ꝑfectiſſime dicant̄ ⁊ creent̄: aliud ſupfluū ⁊ nugatoriū̄ fuiſſet. naꝫ duorū ad idē ſuffragāriū ꝙꝝ vnū ſufficit: alteꝝ ſupfluū ē: qḋ nō ē in deitate poſſibile: ⁊ pħs. j. phiſicoꝝ: fruſtra fit ꝑ plꝫa qḋ pt̄ fieri ꝑ pauciora.
f Filiū̄. de ſpū̄ ſancto ⁊ eius eťna ꝓceſſione: ſ. e. fideli. li. vj.
g Omnibꝫ. ꝑ hoc ꝯphendit īmenſitatē: incōmutabilitatē: incōprehenſibilitatē: om̄ipotentiā ⁊ ineffabilitatē. Itēꝫ eſſentiā ſubaꝫ ſeu naturā. de his oībꝫ ſ. e. firmiter: in p̄n. ⁊ in diuinis hec tria vltima repetimꝰ ad maiorē expſſionē. Si eni ad diuinā eſſentiā habeat̄ reſpectus qſi mathematice. i. abſtracte nō reducta ꝯſideratōe ad ꝑſonas ſic eſt eēntia. ſi ꝯſideret̄ ꝯcrete habito reſpectu ad ꝑſonas: ſic eſt ſubſtantia. qꝛ in q̄libet ꝑſona ſubſtat: ⁊ eſt tota: ſ. e. dānamꝰ. v̄. nos autem. ſi vtroqꝫ modo qſi in ꝯſideratōe vniuerſali: ſic eſt nat̄a. qꝛ naturale eſt diuīe eſſentie ꝙ ſit vna ⁊ ꝙ ī ea ſint ꝑſone. ſimplex tñ̄ eſt impartialis ⁊ indiuiſibilis.
h Exiſtit. damnati ſunt ꝯ̄ bonoſiam: qui xp̄m dicebāt non ꝓpriū̄ ſ; adoptiuū̄ filiū̄ dei. xxiij. q. iij. quidaꝫ. v̄. bonoſiani. ⁊ de hoc de cele. miſ. in quadam.
i Eternaliter. arriani negauerūt filiū coeternū̄ patri. xv. di. c. j. xxiij. q. iij. quidā. v̄. arriani: ⁊ arguebāt ſic. om̄e qḋ natū̄ eſt ꝑncipiū̄ hꝫ: ꝯ̄ filiꝰ qui natus eſt ꝑncipiū̄ habuit ⁊ eē cepit. vñ dicebat arrianꝰ. ſi filius eſt: natꝰ eſt. ſi natꝰ eſt: ꝯ̄ tēpus fuit qñ nō erat filiꝰ. ſed vt ꝯ̄ eū dicit ambro. li. j. de tri. c. v. Idēꝫ poſſet dicere de deo: ꝙ ſi cepit eſſe pr̄: ꝯ̄ ꝑmo fuit deꝰ ꝙ̄ pr̄: ⁊ fuit tēpus ꝙ̄ nō erat pr̄: ſ; cū̄ ex hoc ſequeret̄ eū̄ mutabilē. i. generatōis acceſſiōe mutatū̄: hoc dicere amētia eſt. ſemꝑ eni fuit pr̄ ⁊ filiꝰ. naꝫ ex vi correlatiui poſito vno ponit̄ ⁊ reliquū̄. dicebat ꝯ̄ auguſ. de fide ad petꝝ. c. ij. ſi dei filiꝰ virtꝰ ⁊ ſapientia dei ē: nec vnꝙ̄ fuit deꝰ ſine v̄tute ⁊ ſapia: ꝯ̄ filiꝰ coeternꝰ eſt deo pr̄i. ꝑmū̄ ꝓbat apl̄us. j. ad Cor. j. ⁊ habet̄. xxxvij. di. §. hinc etiaꝫ. ꝯ̄ dic grego. ⁊ augꝰ. ꝙ ſicut ſplendor: ꝙ̄ gignit̄ ab igne coeternꝰ eſt illi ⁊ eēt coeternꝰ ſi ignis eēt eternꝰ: ſic eſt intelligendū̄ ex deo natū̄ eē ſempiternū̄ vt ſit pr̄i filiꝰ coeternꝰ. ⁊ hoc ꝓſequit̄ magr̄ ſen. li. j. di. ix.
k Unitas. dicūt theologi ꝙ in inſtāti ꝯceptiōis ꝑfectus fuit homo ⁊ fuit aīa rōnalis infuſa: tū ꝓpter infinitā virtutē agentis. ſ. ſpū̄s ſancti. tū qꝛ incōgruū̄ fuiſſet filiū̄ dei corpꝰ aſſumpſiſſe: niſi formatum. In alijs aūt nō infundit̄ niſi organizato embrione ⁊ plene habilitato ad ipſam recipiendā: de hoc. xxxij. q. ij. qḋ vo: ꝙ dicit quidā fieri ꝑ differentiā ſexuū̄ a. xl. vel. lxxx. die a ꝯceptiōe embrionis: de hoc. v. di. §. j. de puri. poſt partū̄. c. vnico.
l Fieret. ꝯcor. ſ. e. firmiter. v̄. ⁊ tandē: ibi verus hō factꝰ eſt: ⁊ ꝯſidera v̄ba. nō eni fuit xp̄us ꝯpoſitꝰ ex deitate ⁊ hūanitate. naꝫ ſimplicitas deitatis nullā recipit ꝯpoſitiōeꝫ: vt ibi ſatis no. in p̄n. ⁊ qḋ ibi dicitur xp̄m fuiſſe ꝯpoſitū̄: veꝝ eſt reſpectu hūanitatis ꝙ̄ fuit cōpoſita ex anima rōnali ⁊ hūana carne: vt ibi ⁊ hic ⁊ ſ. de here. cū̄ xp̄us: ⁊ vide qḋ no. de ꝯſe. di. ij. hoc eſt qḋ dicimꝰ.
m Paſſibile. intiā qḋ vt dicit augꝰ. om̄es defectꝰ noſtros aſſumpſit filius dei p̄ter ignorantiā ⁊ peccati: de hoc. iij. vel magr̄ ſen. xv. di. licꝫ igitur in aſſumptōe ſupſiſ ius caro fuerit a ſpū̄ ſcō ab om̄ibꝫ reliquijs peccati mūdata: vñ angꝰ ad virginē luc. j. ſpū̄s ſanctus ſupueniet ī te: ⁊ virtus altiſſimi obumbrabit tibi: qḋ ex te naſceť ſanctū vocabit̄ filiꝰ dei: tñ̄ vt dicit ipſe augꝰ. ſi in cruce mortuꝰ non fuiſſet ad vltimū ſenio defeciſſet. frigus ꝯ̄ calorē famē ſitim ⁊ alias hūanas penalitates pati poterat: ⁊ ſic habuit corpꝰ paſſibile. Fuit aūt hoc congruū̄ ꝙ noſtros defectꝰ aſſumeret ꝓpter iuſticiā ſatiſfactōis: quā ꝓ nobis faciendā aſſumpſerat: vt ꝓ nobis ꝑfecte ſatiſfaceret ꝑ penalitates carnis noſtre. Item ꝓpter fidē incarnatōis. ſine his eni penalitatibꝫ hūana natura hominibus nota nō fuiſſet. Item ꝓpter exemplū̄ patiētie nobis ꝑbendum ad tolerādas penalitates carnis hūane.
n Animā. non ſpm̄ vitalē tm̄: de cele. miſ. in q̄daꝫ. vbi pluribꝰ auctoritatibꝫ ꝓbat̄: qḋ hic de vera aīa dicit̄.
o Rationalē. non dicit ſenſitiuā vel vegetabilē tm̄: de quibꝰ. j. parte pri. dicetur.
p Ex pte. qḋ tempꝰ ſatis notū̄ eſt. ⁊ ab hac incarnatōe cōputant quidam ānos dn̄i. xxxiij. di. in noīe dn̄i. in p̄n. alij a natiuitate: ⁊ de hoc ī ſpe. de inſtru. edi. in. j. colū̄. Dubitari poſſet de tpe incarnatōis quare tunc ⁊ nō prius vel tardiꝰ: canoniſte dicūt ſatis eſſe dicere cum paulo. O altitudo diuitiaꝝ ⁊c. ad Ro. xj. in fi. de pe. di. iiij. ſi ex bono. nā et in ꝑtate miſerentis eſt qñ ⁊ quātū̄ miſereri velit: ſa. de pe. di. ij. ſi enim inquit: vltra mediū̄. v̄. ſicut. ⁊ qḋ nō. qui cle. vel vo. c. ij. Dicit tñ̄ theologi ꝙ certū̄ eſt non fuiſſe ꝯueniēs ante peccatū̄ deum incarnari: cū opus incarnatōis ꝑncipaliter ordinet̄ ad abolitōem peccati: et vt dicit̄ Luc. v. non ſanis ſ; infirmis opꝰ eſt medico. nec venit vocare iuſtos: ſ; peccatores. ij. q. j. multi: de pe. di. j. libenter. Item nec fuit cōueniēs ſtatim poſt peccatū̄ deū̄ incarnari. cum eni ex ſupbia peccatū̄ ꝓueniſſꝫ: ſic liberandus erat homo: vt humiliat̄ ⁊ recognoſceret ſe liberatore indigere. qḋ magno ꝯſilio dilatū fuit: vt cognita ſua infirmitate homo clamaret ad medicū̄: ⁊ grātie poſceret auxiliū̄. ad finē vo ſeculi non debuit differri: vt de impfectōe humane nature per incarnatōem ꝑueniretur gradatim ad ꝑfectōem glorie in fine ſeculi. Item fuit equū̄ poſt datam legē moſaicā ⁊ ꝓpheticā: quā multi ſpernebāt iuſtificari deo genus humanū̄ per incarnationē: ⁊ tpe grē. quod ſi dilatū̄ fuiſſet ad finem ſeculi: forſan reuerentia ⁊ noticia dei ⁊ morū̄ honeſtas in terris fuiſſet abolita. fuit etiam hoc cōueniēs ad manifeſtandā diuinā virtutem ſaluantem per fidē ꝑteriti ꝑſentis ⁊ futuri: vt nō. ber. ſ. e. ti. ſup rubrica.
q Uirginali. quare ď maria virgine ⁊ non de alia voluit incarnari. Dicunt ſancti ꝙ ſicut ex ſupbiſſima natus eſt morbus: ſic per cōtrariū ex humilima inchoari debuit medicina. vnde verſo nomie eue: ipſi virgini dictum eſt aue. Luc. j. Item ſicut ad ſummā humilitatem dei filius voluit incarnari: ſic ſumme humilē eligere voluit: in qua ⁊ a ꝙ̄ tanta deberet humilitas inchoari. vnde ipſa in cantico ſuo dixit ibidē. reſpexit dn̄s hūilitatē ancille ſue. Tercio qꝛ vt q̄daꝫ refert hiſtoria prima ipſa fuit ꝙ̄ deo v̄ginitatē obtulit. vñ qꝛ nouū̄ doni genus obtulit: nouo ⁊ inaudito dono debuit honorari. In ꝯiugiū̄ aūt ioſeph ꝯſenſit inſtinctu ſpū̄s ſc̄i ad celādū myſteriū̄: qḋ dic vt. xxvij. q. ij. §. ij. ⁊. c. iuncta.
r Thalamo. i. cubiculo vel vtero.
ſ Hypoſtaſis. greci eodē mō vtunt̄ hoc nomie hypoſtaſis ꝙ̄ nos vtimur hoc noīe ꝑſona: de hoc noīe. j. ſen. xxiij. ⁊. xxv. di. hypoſtaſis aūt ꝯponit̄ ab hypos qḋ eſt ſub ⁊ ſtaſis qḋ eſt ſtatꝰ vel ſtans: ⁊ dr̄ hypoſtaſis ſubſtātia intellectiua ſiue forma. ſ. ꝑmordialis materia: et dicit̄ qſi ſubſtās: qꝛ hꝫ ſubſtare om̄ibꝫ accidētibꝫ: ⁊ oīa accidētia ad ſe recipit. a nullo tñ̄ informat̄ ſm̄ hug.
t Natura. ſ. vera humana. io. an.
u Omniū̄. quo ad ſufficientiā: ſed quo ad efficatiam pro p̄deſtinatis tm̄: de hoc de con. di. ij. ſemel. ij.
x Cruci. in huiꝰ paſſionis memoriā videmꝰ in ſingulis pticularibꝰ eccleſijs depictā crucem in altum erigi: ⁊ celebramꝰ etiā feſtū̄ inuentōnis

ipſius. de con. di. iij. crucis. Dicit auguſ. crux que erat ſupplicium latronum: nunc tranſit ad frontes imperatorum. ſi tantum honorem deus contulit ſupplicio ſuo quantum conferet ſuo ſeruo? Inter alias fuit quadruplex cauſa quare xp̃us crucis mortem elegit. Primo vt in illa pendens in aere ſe inter deũ et hoiem mediatorem oſtenderet. et ſic nõ. j. ad thi. ij. et. x. di. quoniã. Secundo vt dãna que obuenerãt per lignũ primis parentibus vetitum per lignũ crucis reſtauraret. Tercio vt diabolũ qui per lignum vincebat: p lignũ ſuperaret. et hec duo gregorius exprimit in pfatõe de cruce: qui ſalutem hũani generis etc. de qua de con. di. j. inuenimus. et. j. de reli. et ve. ſanc. ſi dñm: ante mediũ. Quarto vt euidẽter oſtẽderet p quibus reſtaurandis pandebatur. ſ. pro ſupnis angelorum ruinis replendis: p iuſtis de limbo educẽdis: p amicis colligendis et adiuuandis: pro inimicis recõciliãdis. Primũ deſignatur p brachiũ ſuperius. ſecundũ p inferius. terciũ per dextrũ. quartũ per ſiniſtrũ. Fertur etiam crux quattuor genera lignorum habuiſſe. ſ. cedrum in ſtipite: palmam in palo: p longũ cypreſſum: in ligno ex trãſuerſo oliuã in tabula ſuper crucẽ loco quarti brachij. et datur verſus. Ligna crucis palma cedrus cypreſſus oliua. Et quõ proprietates lignorum bene conueniant: ijſtant theologi: quod omitto.

mori voluit: ſed etiã emiſſo iã ſpũ pforari lancea ſuſtinuit latus ſuum: vt exinde pfluentibus vndis aque et ſanguinis formaretur vnica et imaculata ac virgo ſancta mater eccl'ia coniux chriſti: ſicut de latere pmi hominis ſoporati eua ſibi in coniugium eſt formata: vt ſic certe figure primi et veteris ade: qui ſm apoſtolum eſt forma futuri in noſtro nouiſſimo adã id eſt chriſto: veritas rñderet. Hec eſt inq̃ veritas illius pgrãdis aquile vallata teſtimõio quam ppheta vidit ezechiel aĩalibus ceteris euãgelicis tranſuolantem beati iohãnis videlicet apoſtoli et euãgeliſte: qui ſacramẽti huius rem geſtã narrans: et ordinẽ in euangelio ſuo dixit. ad ieſum autẽ cũ veniſſent: vt viderunt eum iam mortuũ non fregerunt eius crura: ſed vnus militum lancea latus eius aperuit: et continuo exiuit ſanguis et aqua: et qui vidit teſtimonium phibuit et verũ eſt teſtimoniũ eius: et ille ſcit qr vera dicit: vt et vos credatis. Nos igitur ad tam preclarum teſtimoniũ ac ſanctorum patrum et doctorum cõmunem ſententiam apoſtolice conſideratõnis: ad quã dũtaxat hec declarare pertinet: aciem conuertentes ſacro approbante concil'. declaramus predictum apoſtolũ et euangeliſtã iohem rectũ in pmiſſis facte rei ordinẽ tenuiſſe: narrãdo q xp̃o iam mortuo vnus militum lancea latus eius aperuit.

¶ Porro doctrinam omnem ſeu poſitõnem temere aſſerentem aut vertentem in dubium: q ſubſtantia anime ratõnalis ſeu intellectiue vere ac per ſe hũani corporis nõ ſit forma:

y ¶ Aidem. de conſe. di. ij. timorem.

z ¶ Profluentibus. ſeparatim: de hoc de cõ. di. ij. c. j.

a ¶ Aque. et fuit vera aqua: de quo ſatis de cele. miſ. i quadã. et fuit aqua regenerationis et ſanguis redemptionis: vt ibi.

b ¶ Et immaculata. ad ephe. v. ante fi.

c ¶ Sicut. ponit figurã quam etiã inducebat oſti. de cele. miſ. in quadam. v. per hoc.

d ¶ Soporati. ſ dormitio ade et mors xp̃i conueniũt in figura ſicut conueniunt in figura vigilãs et viuẽs. ſi de latere ſ viuentis debuiſſet formari coniux: ecõtra de latere vigilãtis fuiſſet eua formata.

e ¶ Formata. geñ. ij.

f ¶ Apoſtolũ ad Ro. v. poſt mediam.

g ¶ Ezechiel. j. c. et. xvij. in pn. io. grego. in. iiij. omel'. ſup ezech. de viſione quattuor aĩaliũ habentiũ facies diuerſas. ſ. hoĩs leonis bouis et aquile: dic q iure vel vere p hoiem figuratur matheus. qr cepit ab hũana generatõe. Marcus p leonẽ: qr cepit a clamore in deſerto. Lucas p vitulũ: qr cepit a ſacrificio. Johes vo digne p aquilã: qr cepit a diuinitate xp̃i. ſic enim aquila cũctis auibus altius volat: et irreuerberatis oculis ſolis radios intuetur: ſic iſte altius ceteris aſcendit: qui dicens. In pncipio erat verbũ: et vbum erat apud deũ: et deus erat verbũ: dum in ipſam diuinitatis ſubſtantiã intendit q̃ſi more aquile oculos fixit in ſolem.

h ¶ Dixit. xix. c. ad fi. et ad litterã hic ponitur textus euãgelij: quem gloſare non eſt meum.

i ¶ Sanctorum. ſ. aug'. ſup io. ſermõe. c. xx. et. xv. de ci. dei. c. xxvj. ipſe et ambro. ſup ep'la ad Ro. et theophili ſup iohem.

k ¶ Doctorum. vt thome. iij. pte. q. lxij. arti. v. ſcoti ſup. iiij. ſen. Fertur etiã q tpe cõcilij cõgregati fuerũt ad hoc theologi doctores p clementem qui hoc tenuerunt.

l ¶ Dũtaxat. de bap. maiores: in pn. cũ ſuis concor. nõ ob. lxxx. di. c. ij. vt ibi nõ.

m ¶ Aperuit. ſequebatur in conſtitutõe concilij etiam correcta et in audientia publicata: vt dixi in phemio q textus mathei: qui dicebatur in quibuſdã libris antiquis ſub alio ordine hoc narrare p anticipatõem intelligi et exponi debebat. hoc remouit io. forte ex eo q ille tex. in matheo communiter nõ habetur: et anticipatio dicitur ab ante et capio: cum. ſ. ante capitur vel ponitur poſtponendũ: ſ. de reſcrip. cauſam. Sed queritur quid valet ad fidẽ hoc diſputaſſe qđ hic dr̃ de hoc ordine? ſine dubio coniux xp̃i eccleſia q̃ regenerat a deo genitos ita formari poterat p plagã et vndas fluẽtes xp̃o viuẽte ſicut xp̃o mortuo: nec in hoc diſputatio hec reſpicit fidẽ: ſ opinio hic dãnata detrahit miraculo. euidẽtius enim fuit miraculũ hoc de corpore mortuo q̃ de viuo manaſſe. Item detrahit figure ſ poſite: vt ſ dixi. Item detrahit fidei io. euãgeliſte: qui vltimus euangeliũ ſuum ſcribẽs notabiliter expreſſit hunc ordinẽ: et his reſpectibus concilium hunc ordinẽ approbat.

n ¶ Porro. ij. ps que duo facit. Prio q̃dã opinionẽ reprobat. ſecundo illã ptinaciter tenentes hereticos iudicat.

o ¶ Poſitionẽ. vtuntur theologi et artiſte hoc verbo quo etiam nos vtimur: de cõfeſ. c. j. vbi de hoc ſatis libro. vj. fatetur autem quis et credit id quod ponit de iureiur. c. vlti. li.

p ¶ In dubiũ. de hereti. dubius.

q ¶ Intellectiue. de ſenſitiua enim et de vegetatiua non fuit opinio. ſenſitiua enim qua ſentimus p ſenſus corporeos certũ eſt q corrumpitur corpe corrupto. et ſic nõ poteſt dubitari quin ſit corporis forma. Idem de vegetatiua qua vegetamur nutrimur et augmentum ſumimus. in prima cõmunicamus brutis. in ſecũda etiã plantis. Sed de intellectiua vel rõnali fuit contraria opinio: q̃ precipue fundabatur ſup ratione pdicta. Cũ enim vniri nõ dico accidẽtaliter: ſ p ſe et eſſentialiter ſit inſepabiliter vniri: ſ forma nõ põt eſſe ſine materia ppria: ſ aĩa intellectiua cũ ſit icorruptibil' remanet corrupto corpe corpi nõ vnita. ſ nõ vnitur corpi vt forma p ſe et eſſentialiter. Sed anteq̃ huic inductiõi rñdeam eſt ſciendũ q opi. hic approbata p q̃ facit de cele. miſ. in q̃dã: ſic pbatur ſm phm. viij. metha. Differentia ſumitur a forma rei: ſ differentia cõſtitutiua hoĩs eſt rõnale qđ de hoĩe dicitur rõne aĩe intellectiue: ſ ipſa eſt hoĩs forma. Item demõſtratur ex rõne ſpeciei humane. natura enim rei oñditur ex ipſius operatõe. ppria vo operatio hominis inq̃tum homo eſt intelligere. oportet ſ q formatur ſpẽm ſm illud qđ ipſius opis eſt pncipiũ. ſortitur autẽ ſpẽm vnũquodq̃ p ppriã formam: ex quo relinquitur q principium intellectiuũ vel anima intellectiua ſit ppria hoĩs forma. Sed aduertendũ q quãto forma eſt nobilior: tanto plus dominabitur materie corporali et minus ei imergitur et plus eam excedit ſua virtute. vnde aĩa vegetabilis pluſq̃ forma metalli: ſenſibilis pluſq̃ vegetabilis. Intellectualis ergo in nobilitate vltima intantũ excedit in hoĩe materiã corporalẽ: q habet aliquã operationẽ et virtutẽ in qua corpalis materia non cõmunicat: que virtus dicitur intellectiua. Demonſtrat etiam id ariſto. ij. de anima: quia id quo primum aliquid operatur eſt forma illius cui operatio attribuitur: ſicut quo primo ſanatur corpus eſt ſanitas: quo primo ſcit anima eſt ſcientia. ſanitas ergo eſt forma corpis: et ſcientia forma eſt aĩe ad corpis vnionem. Secundo inducebant id quod dicit phus. ij. de anima. anima ergo eſt forma corporis: et ſcientia eſt forma anime. Certum eſt autem q primum quo viuit corpus eſt anima: et cum vita manifeſtetur ſm diuerſas operatõnes in diuerſis gradibus viuentiũ: id quo pmo operamur: vnũquodq̃ illorum operum vite eſt anima. Anima enim eſt quo primo nutrimur ſentimus et mouemur ſm locum. ergo ſimiliter id quo primo intelligimus: ſiue dicatur intellectus: ſiue anima intellectiua: eſt forma corpis. Et hoc negans oportet q inueniat quomodo iſta actio ei cõueniat. experitur enim quiſquis ſeipſum eſſe qui intelligit. Attribuitur autem actio alicui tripliciter: vt patet v. phyſicorum. aut ſcdm ſe totum ſicut medicus ſanat: aut ſcdm

velut erroneam ac veritati catholice inimicam fidei predicto ſacro approbante concilio reprobamus: diffinientes: vt cũctis nota ſit fidei ſincere veritas: ac precludatur vniuerſis erroribꝰ aditus: ne ſubintrent. ꝙ quiſquis deinceps aſſerere defendere ſeu tenere pꝫtinaciter pſumpſerit: ꝙ anima rationalis ſeu intellectiua: nõ ſit forma corpis humani ꝑ ſe et eſſentialiter: tanq̃ hereticꝰ ſit cenſendus. Ad hoc baptiſma vnicuꝫ baptizatos omnes in xp̃o regenerãs eſt: ſicut vnus deꝰ ac fides vnica ab oĩbus fideliter cõfitendũ. quod celebratum in aqua in nomine patris et filij et ſpiritꝰ ſancti: credimꝰ eſſe tam adultis q̃ paruulis cõmuniter perfectum remedium ad ſalutem. Verum quia q̃tum ad effectum baptiſmi in paruulis reperiuntur doctores quidaꝫ theologi opiniones contrarias habuiſſe: quibuſdã ex ipſis dicentibus per virtutem baptiſmi paruulis quidem culpam remitti: ſed gratiam nõ cõferri: alijs ecõtra aſſerẽtibꝰ:

partem: ſicut homo videt per oculum aut per accidens: ſicut dicimꝰ ꝙ album edificat: quia accidit edificatori eſſe album. Cum ergo dicimus andream intelligere: certum eſt hoc ſibi non attribui per accidens: cum hoc inquãtuꝫ eſt homo de ipſo eſſentialiter predicetur: ergo aut oportet dicere ꝙ intelligat ſm ſe totũ. quod etiam poſuit plato: dicens hominẽ eſſe animaꝫ itellectiuã: aut dicere oportꝫ ꝙ itellectus ſit aliq̃ pars ipſius anime. primũ ſtare non poteſt: quia idem ipſe homo eſt q̃ percipit ſe itelligere et ſentire. ſentire vero nõ põt ſine corpore. vnde oportet animã ſenſitiuam eſſe aliquam hominis parteꝫ. Relinquitur ergo ꝙ intellectus quo andreas intelligit ſit pars ipſiꝰ andree: ita ꝙ itellectus aliquo modo ipſi corpori vniatur. Et licet aliq̃ dixerint hãc vnioneꝫ per ſpẽm eſſe intelligibilem q̃ duplex habet ſubiectuꝫ: itellectum poſſibileꝫ ⁊ fantaſmata. alij auteꝫ ꝙ itellectꝰ vt motor vnitur corpori. quod vanũ eſſe patet multis ratõibus. et iſte due ſufficiant. Intellectus non mouet corpus niſi per appetitum: cuius motio pſupponit operationem intellectꝰ. Non ergo ideo intelligit. a. quia mouetur ab intellectu: ſed potius econtrario quia intelligit: ideo ab intellectu non mouetur. concludit̃ ergo ꝙ vnitur vt eſſentialis forma. Item ſi anima intellectiua ſe haberet vt motor: certuꝫ eſt ꝙ nauis poteſt eſſe ſine nauta: qui ſe habet ad eaꝫ vt motor. ergo etiã poſſet eſſe ꝙ chriſtus corpus humanũ ſine anima ſumpſiſſet: quod eſt contra fidem: ſ. e. c. ⁊ ſ. e. firmiter. Cuꝫ ergo principaliter incarnatio ordinet̃ ad ſalutem anime: inutilis fuiſſet incarnatio ſi anima nõ eſſet eſſentialis corporis forma. ⁊ per hoc vides rationem quare opinio hic damnata iudicat̃ heretica: quia eſt contra fidem incarnationis. eſt etiam cõtra fidem reſurrectõnis. habet enĩ fides ꝙ reſurgemus cum corporibꝰ que nũc geſtamus: vt patet. e. ti. c. firmiter. i fine prime partis. ſed ſi anima non eſſet eſſentialis forma corporis ad quid reſurgerent corpora non videmus. Tenẽtes opinionem hic reprobatam primo inducebãt quod in prin. dixi. Ad quod reſpondet̃ ꝙ ſm ſe cõuenit anime corpori vniri ſicut ſm ſe ꝯuenit corpori leui ſurſum eſſe. ⁊ ſicut leue manet cum a loco ꝓprio fuerit ſeparatuꝫ cum aptitudine ⁊ inclinatiõe ad ꝓpriuꝫ locũ: ita anima hũana manet in ſuo ꝓprio eſſe cum fuerit a corpe ſeparata habens aptitudinem ⁊ inclinationem naturalẽ ad corporis vnioneꝫ. Secundo inducebant qd̃ dicit phus. iij. de anima: ꝙ intellectus eſt ſeparatus ⁊ ꝙ nullius corporis eſt actus. ergo non vnitur corpori vt forma. Sed dic ꝙ phus intelligit ſeparatũ: quia intellectus non eſt virtus alicuiꝰ organi corporalis: ſicut virtꝰ viſiua oculi. conſtat etenim ꝙ intelligere non eſt actus qui poſſet exerceri per aliqd̃ organuꝫ corporale ſicut viſio: ſed eſt in materia: in quãtuꝫ ipſa anima cuiꝰ eſt hec virtus: eſt hominis forma ⁊ terminꝰ generationis humane. Et ꝙ ſit in materia probat̃ ij. phy. quia homo generat hominẽ. dicit̃ ergo anima intellectiua ſeparata ſm virtutem intellectiuã que non eſt alicuiꝰ organi corporalis. Et ſic etiam reſpondet̃ ad id quod tercio dicebant: ꝙ ſi intellectꝰ vniretur corpori vt forma: cuꝫ omẽ corpus habeat determinatã materiam: ſequeret̃ ꝙ intellectus haberet determinatã materiam: ⁊ ſic non eſſet cognitiuꝰ omniuꝫ: quod eſt contra ratõem intellectus. Sꝫ dico ꝙ hoc ꝓcederet ſi virtus intellectiua eſſet actus organi corporalis. fateor enim ꝙ actus illos viſus cum oculo: tactus cuꝫ manu: et ſimiles bene oportet limitari ex materia. ſed cum anima intellectiua his organis non vtatur: limitatõni non ſubiacet. Dicebant quarto ꝙ cuꝫ anima ſit quid ſubſiſtens ⁊ habeat eſſe ſm ſe. ergo alteriꝰ forma eſſe non poteſt. quia forma dat aliquod eſſe: ⁊ ſic eſſe forme non eſt ipſius forme ſm ſe. anima ergo intellectiua habens eſſe ſuum: ⁊ ſuũ ſubſiſtens non vnit̃ corpori vt forma. Ad quod reſpondetur ꝙ anima intellectiua illud eſſe in quo ſubſiſtit cõmunicat corpali materie: ex qua materia ⁊ anima intellectiua fit vnum: ita ꝙ illud eſſe quod eſt totius compoſiti eſt etiaꝫ ipſius anime: qd̃ non eſt in alijs formis que non ſunt ſubſiſtentes: ⁊ ꝓpter hoc anima hũana remanet in ſuo eſſe deſtructo corpore: non aũt alie forme. Curioſus qui hoc plenius diſquirere vellet: videat in ſum. tho. pte. j. q. lxxvj. in prin.

r Catholice fidei. qd̃ ſequit̃: ⁊ poſtpoſituꝫ ſunt vt euitaret̃ hiatus qd̃ ꝓprie in rethorica dicit̃: cũ vocalis eadẽ ſequit̃ vocaleꝫ.

ſ Pertinaciter. pertinacia in malo: ꝑſeuerãtia in virtute. vnde pertinax valde vel imprudẽter tenẽs: durus irreuocabilis: indocilis: obſtinatus. ⁊ ideꝫ verbũ. j. de viſuris ex gui. §. pſt.

t Ad hoc. tercia pars. primo ponẽs de eſſe baptiſmi. ſecũdo de ipſius effectu.

u Vnicũ. quare ſic dicat̃ habet̃ de ꝯſe. di. iiij. aliud. io. an.

x Vnꝰ. ad ephe. iiij. habet̃ de hac triplici vnitate: ⁊. j. de excel. prela. frequẽs: ad fi. ⁊. j. d ſen. ex. c. j. ⁊ vt dicit ambro. li. de tri. ⁊ exponit magr̃ j. ſen. xxiiij. di. circa prin. cum vnũ dicimus deũ: vnitas excludit numerũ deorũ. nec quãtitatẽ i deo ponit. quia nec numerꝰ nec quãtitas i deo eſt.

y Deus. in hoc verbo ponit cauſam efficienteꝫ baptiſmi.

z Vnica. licet ſpecie differat: qd̃ dic vt no. her. ſ. eo. ti. ſup rubrica.

a Confitendũ. vnde in ſimbolo dicit̃. ꝯfiteor vnũ baptiſma.

b In aqua. cauſa materialis.

c In nomine. cauſa formalis.

d Perfectũ. ſine pñia exteriori: de ꝯſe. di. iiij. ſine peniſ̃tia.

e Remediũ. cauſa finalis. io. an.

f Theologi. ⁊ canoniſte: de hoc de ꝯſe. di. iiij. nihil. ⁊. c. paruuli.

g Opiniones. Eſt ſciendũ ꝙ prima fuit opinio donatiſtaruꝫ: ꝙ paruuli iniuſte baptizabant̃: q̃ reprobata eſt: ⁊ ad ipſoruꝫ ratões eſt rñſuꝫ de bap. maiores. Sed ibi dubiũ eſt relictũ: an paruulis infundant̃ virtutes ⁊ grã: qd̃ hic ſoluit̃. Eſt ergo hic ſciendũ ꝙ quondaꝫ fuit opinio: ꝙ pueris nullo modo dant̃ virtutes in baptiſmo: ſed ſolũ ab originali mundant̃. ſed poſtea qñ decedũt vel qñ perueniũt ad etatem adultam: eis virtutes infundunt̃ ſi ſeruẽt innocentiã. Hanc cõmuniter theologi reprobant per id qd̃ habet̃ eccl̃iaſtes. xj. qd̃ ſonat illud qd̃ habet̃. xv. di. qualis. in prin. quare ſi pueris ante mortẽ non fuerint cõceſſe virtutes: ⁊ grã informãs in morte non conferẽtur ⁊ ſic non ſaluabũtur: qd̃ eſt falſum. Error autem huiꝰ opinionis videtur fuiſſe ex ignorãtia diſcernendi habituꝫ ab actu. Alij dixerũt ꝙ pueris dant̃ virtutes ⁊ gratia: nõ tñ in ſeipſis ſꝫ in ſua radice. ſ. caracteris ſacramẽti: cuiꝰ virtute cum venerint ad ꝑfectã etatẽ: ⁊ cũ ꝑfectis organis ſolute fuerint potentie: ꝯſequent̃ grãm ⁊ virtutes. Et hug. videbat̃ ſentire hãc opinionẽ prime: de ꝯſe. di. iiij. nihil. Sed ꝙ hoc eſſe nõ poſſit pꝫ. q2 ſi puer verteretur in furiã añ ꝑfectã etatem: potentie in eo nõ ſoluerent̃: ⁊ ita nũq̃ hr̃et virtutes explicite. Item ꝙ potentie ſunt aliquo impedimento ligate nõ impedit habitũ ſꝫ actuꝫ. q2 dormiẽtes ⁊ violenti habitꝰ hñt: ſꝫ ligatos. Tercia fuit hic opinio approbata: vt virtutes ⁊ gratia dent̃ in habitu ligato ꝓpter puericiã: ſicut in dormiẽte ꝓpter ſomnũ. ſꝫ diſcedente pueritia inclinant̃ ad bñ operandũ: niſi aliquid ſpũi ſancto reſiſtat. et habet̃ de hoc figura. j. Regũ. xvij. vbi dauid paruulus armatus armis ſaul regis nõ potuit eis vti ꝯ goliã. ſic puer in baptiſmo armatus grã ⁊ virtutibꝰ ꝓpter imbecillitatẽ illis vti nõ põt q̃ ad actũ. ⁊ ꝙ hoc ſit verũ pꝫ. q2 cũ pueri ſicut adulti ꝑ baptiſmũ efficiant̃ mẽbra xp̃i: neceſſe eſt ꝙ a capite recipiãt influxũ vel fructũ grẽ ⁊ virtutis. cuiꝰ influxionis nõ eſt impedimentũ ex pte dei: qui omẽs vult ſaluos fieri: ⁊ ad agnitõeꝫ veritatis venire. j. ad thi. ij. ⁊ ſ. de bap. maiores. v. abſit. nec ex pte grẽ q̃ ex vi ſacramẽti oĩbus pſto eſt: fa. d ꝯſe. di. iiij. ſine peniſ̃tia. nec ex pte ſacramẽti qd̃ ꝑ oĩbus inſtitutũ eſt. nec ab illo vllus excludit̃: vt in decre. maiores. v. cuꝫ ſꝫ. nec ex pte paruuli q̃ nec reſiſtit nec reſiſtere põt infuſioni grẽ. nec curamꝰ ipſius reluctantiaꝫ vel gemitũ in baptiſmo: de ꝯſe. di. iiij. cũ videmꝰ. ⁊. c. ſe. nec ex pte eccl̃ie in cuiꝰ fide ſaluat̃: ⁊ que nulli claudit gremiũ: d hẽ. ſup. e. li. vj. nec aliquẽ decipit. xxviij. q. j. de viduis: de dona. ꝑ inas. Hinc aũt opiniõi approbate nõ ob. ꝙ habitus virtutũ habilitat ad actũ: ſꝫ pueri nõ ſunt habiles ad agẽduꝫ q̃ ſm virtutes ſunt: ſꝫ nõ recipiũt habitũ virtutũ in baptiſmo. Nã dico ꝙ habitꝰ facit habilẽ ad actũ tollendo inhabilitatẽ que eſt ex imꝑfectiõe potentie:

non que eſt ex ꝑte corꝑis: vt pʒ in tormente. Nec obſtat quod dicitur in noua influentia oportere: ꝙ recipiens vel influens aliter ſe habeat nunc ꝙ̄ prius. ſed anima pueri baptiſati non alio modo ſe hʒ in inſtā-ti poſt baptiſmū ꝙ̄ prius. q: caret vtroqʒ tpe vſu liberi arbitrij. Item nec deus influens aliter ſe hʒ. Concludit ergo ꝙ pueri etiam baptiſati gratiā ⁊ virtutes non re-cipiūt. Ad qḋ reſponde-tur: ꝙ licet agēs ꝓncip3 le ſit imobile: agens in-ſtrumētale aliter ſe habʒ nunc ꝙ̄ pri⁹ ad puerꝫ. q: nūc et nō pri⁹ baptiſat. ex quo etiā ſequit ꝙ ali-ter ſe hʒ baptiſat⁹. quia nūc et nō pri⁹ impſſus ē caracter i ipſo. Itē ꝯſtat ꝙ ſine aliq ſui mutabili-tate de⁹ ſine ſacramento poſſʒ grām ꝯferre: vt pʒ i ſanctificatis i vtero: de remiſſi. niſi cū pridem. in ꝓn. Curioſus etiā videt poſſʒ in tho. iij. ſen. di. iiij. et i. iij. ꝑte. ſum. q. lxviij. ⁊ lxix.

q: et culpa eiſdem in baptiſmo remittitur: et virtutes ac infor-mās gratia infunduntur quo ad habitū: ⁊ ſi non ꝓ illo tpe quo ad vſum. ¶ Nos autē atten-dentes generalē efficaciā mor-tis xp̄i: que ꝑ baptiſma appli-catur pariter omnibus bapti-ſatis: opinionē ſecundam que dicit tam paruulis ꝙ̄ adultis conferri in baptiſmo informā-tem gratiam et virtutes: tanꝙ̄ ꝓbabiliorem: ⁊ de dictis ſancto-rum ac doctorum modernorum theologie magis conſonam et concordem ſacro approbāte cō-cilio duximus eligendam.

f ¶ Virtutes. de theolo-gicis nō eſt opinio inter modernos: ſʒ de morali-bus ſic: vt. ĩ. dicā. dicū-tur aūt virtutes q̄ſi vir-tuentes ⁊ pſeuerantes a vicijs: de pe. di. ij. illa a-nima. ⁊ c. ſequēti. io. an.

g ¶ Informans gratia. hanc multi theologi dicūt eſſe idem in re ꝙ habi-tus charitatis. tū q: charitas ⁊ gratia habent eaſdem opatōes: tum q: dicit augu. xv. de tri. c. lxxviij. loquens de charitate. nullum eſt iſto do-no excellentius. Sʒ omni dono diſtincto a grā ipſa grā excellētior eſt: tum quia ſi ſic diſtinguerent poſſent a dei virtute ſepari: ⁊ ſic aliquis eſſet deo gratus ſed non charus: ⁊ ecōuerſo. Alij vo dicūt ꝙ gratia eſt habitus qui fundat in eſſentia anime. charitas vo eſt alius habit⁹ qui fundatur in voluntate.

h ¶ Ad habitū. de ſimilibus: de bap. maiores. ꝟ. ꝙ̄uis: in. ĩ. glo.

i ¶ Omnibus. etiā ficte recipientibꝫ q̄ ad caracterē et grām gratis datā ſʒ non ad gratiam facientem gratū: niſi cum fictio illa receſſerit: de ꝯſe. di. iiij. tūc valere. ⁊ c. penult.

k ¶ Sanctorum doctorum modernorum. de ſanctis habemus auguſtinum cōtra iulianū. li. ĩ. de baptiſmo paruulorum. doctores habemus magiſtrū. iiij. ſen. iiij. di. in ꝓn. ⁊ ibi alex. albertum ⁊ thomā apertius. ⁊ breuiter om-nes theologi moderni in hoc cōcordant quo ad virtutes theologicas. ſ. fidem ſpem ⁊ charitatē. ſed de virtutibus moralibus: vt iuſticia forti-tudine tempantia prudentia ⁊ alijs de quibꝫ. xxviij. q. ĩ. §. ex his bene diſcordant moderni theologi. Thomas eīn ⁊ ſui tenent eas moralēs infundi. nam vt dicūt morales acquiſite nō ordināt ex ſe in vltimum fi-nem: nec inclināt ꝙ homo ſit bene mobilis a ſpū ſancto: ſʒ eſt fateri il-les infuſas. Sed qui tenent ꝯtrariū rn̄dent ad hoc ꝙ morales acquiſi-te cōiuncte charitati q̄ eſt forma virtutū vtriuſqʒ ſufficienter pagūt: ⁊ ſic nō eſt neceſſe ponere eas infuſas. Inducūt etiā iſti illud phi. ꝙ fruſtra fit per plura ⁊c. vt dixi in ꝓn. c. ſʒ per virtutes morales acquiſitas pōt homo cū theologicis finem ſuū acquirere ſine moralibus infuſis. ꝓpri-um eīn eſt charitati nos deo vltimo fini cōiungere. Eſt eīn ſm auguſti-num rectiſſima affectio que nos deo ꝯiūgit. ſʒ non requirit infuſis the-ologicis ꝙ alie virtutes morales infundant. Item ſi paruulis infun-derentur: ergo ⁊ adultis. ſed experimur ꝙ adultus non ficte baptiſat⁹ non plus ſe ſentit ſobriū prudentē temperatū vel iuſtum ꝙ̄ prius: qḋ ſi infunderent ſentire deberet ex quo etas non impedit: cum virtus mora-lis ſit habitus inclinās per modū nature. q: ſm pħm. ij. ethi. virt⁹ eſt que habentem perficit ⁊ opus eius bonum reddit. ergo cum ſacramen-tum baptiſmi ſit cōmune oīa gratis donās: videt ꝙ non infundatur adultis nec paruulis.

l ¶ Eligendam. ergo illam ſequi tenemur. de hoc. e. ti. c. vno: libro. vj. in. vj. glo.

m Abbates. Caſus. maior prelatus pro membris ſuis etiam ſi ſunt de menſa reum cōuenire non poteſt per reſcriptum apo-ſtolicū: niſi vbi poſſent adminiſtratores membrorum: contrahe-ntes in expenſis ⁊ intereſſe puniuntur: et ꝓceſſus eſt irritus. Et ſunt due partes. in prima duplex ꝓhibitio. in ſecunda ibi ſi quis: duplex pena. ſ. iuris ⁊ hominis. cauſam dedit conſtitutiōi fraus que ſepe cōmittebatur ad decre. ſtatutum. ꝟ. e. li. vj. quia ſi prior alicui⁹ domi⁹ bo-

noníeñ. dioc̄. ꝯtra me boñ. impetrare volebat: habebat neceſſe impe-trare boñ. ſed ſi plus expediebat vel placebat ei me ꝯuenire ferrarie impetrabat ibi reſcriptum ſub nomie maioris: puta camaduleñ. ci-ſteracñ. carthuſieñ. ⁊ ſimilis cui ſuberat illa domus: et ſic q̄ſi actor ⁊ reus eſſent diuerſarum dioce. fiebat cōmiſſio in loco vicino dioc̄. boñ. ĩ. dietam. ⁊ ꝯſtat ꝙ hoc multum frequē-tabat ad excludendam dioc̄. rei. Eodē modo ſi dom⁹ erat ferrarie: me boñ. ꝯueniebat fer-rarie ipe maior: quod prior loci nō potuiſſʒ.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienēſi.

De reſcriptis. Rubrica.

Abbates: aut alij religioſi quibuſli-bet adminiſtratio-nib⁹ pſidentes oc-caſiōe prioratuū ſeu aliorum lo-corum ſubditorum eiſdem nullū au-ctoritate lrāꝝ aplice ſedis vl' legatorum ipſius quomodolibet valeant ꝯuenire: niſi vbi ⁊ co-ram quibus prioratuū et loco-rum ipſorum prioribus aut alijs gubernatoribꝫ hoc liceret: nec occaſiōe locorum ad mēſas ꝑtinē-tiū eorūdē aliud ipſis ſuꝑ hoc

n ¶ Abbates. ſolent iſti vocari pr̄es abba-tes: ꝟ. de regula. c. ſi. o ¶ Alij. hoc nomen non ſemꝑ poſitionem ſignificat: ia. de hoc ꝟ. e. ti. c. ſedes: ĩ. iij. glo.

p ¶ Preſidētes. vt ma-giſtri hoſpitalis cruci-ferorum ⁊ his ſimiles. Idem ſi denominent priores: vt camaldulē. vel miniſtri: vt i ordi-ne minorum. vel q̄ocum-qʒ ſit nomē pſidentiū tali loco vel ordini cui ſubſunt hec membra. Et late intelligas lrām ſiue ſint plati ordinū vt predicti: ſiue ſint plati monaſteriorum habentium membra: vt nonā-tulanum: pompoſianū: fructuarienſem: ⁊ his ſimiles. Et licet non intellexerit: vt puto de pſidentibus capitulis ꝓuincialib⁹ monacho-rum: de quibus de ſta. mona. in ſingulis. ⁊ c. ea que. illi enim non impetrant pro monaſterijs prouincie. ſi tamen daretur ꝙ impetrare poſſent locum haberet quod hic dicit ex idētitate ratōis. ⁊ licʒ de re-ligioſis loquatur: idem tamen de ſecularibus qui ſimili modo pre-eſſent. ſed quia id rarum: hoc frequentatum: ideo de religioſis lo-quitur.

q ¶ Occaſione. ſi eīn cauſam ꝓpriam vel capitis talis plarus agere vellet ⁊ ꝓ illa impetrare: tūc non haberet conſideratio loci vbi ſitū eſt membrum.

r ¶ Legatorum. vel delegatorum: ꝟ. eo. ſtatutum. §. in nullo: li. vj. De inferioribus ordinarijs non eſt dubium: cum in eis locū non ha-bet decre. ſtatutum: ſed id quod habet de offi. ordi. cum epus. et. c. vt litigantes. li. vj.

ſ ¶ Conuenire. in actore loquitur non in reo. hinc eſt ꝙ ſi ego boñ. pro membro boñ. volo cōuenire ipſius membri maiorem qui eſt de dioce. aretine non potero impetrare boñ. ſʒ aretij vel in loco vicino in-fra dietam ſm formam decre. ſtatutum. §. cum autem. Identitas enim qua hic idem fingitur adminiſtrator membri et ſuus maior: in reo-rum fauorem inducta in eorum grauamen retorqueri non debet: de regu. iur. quod ob gratiam: li. vj. cum ſuis concor. Priorem autem illius membri bene conueniam boñ: vt ibi. §. cum vo. ⁊ quod prius dixi: ꝓcedit hoc poſito ꝙ etiā in realibus cōſideret locus domicilij: vt nō. in pal. §. cum vo. in glo. olim dicebam⁹.

t ¶ Coram quibus. de loco erat dubium: de perſonis non. ſed forſan hoc intēdit ꝙ ſi is qui impetratus a priore loci poterat recuſari: eti-am recuſari poterit impetratus per maiorē ordinis: facit quod ſcri-pſi de offi. dele. inſinuante. Hoc ſcias ꝙ licʒ prior domus propter ex-cōmunicatōem repelleret ab agendo: iſte maior non repellit qui exco-municatus non eſt. ſolum eīn perſonas coram quibus: ⁊ loca in qui-bus ſit conuentio determinat hec littera.

u ¶ Liceret. agere enim poſſent ⁊ defendere q̄diu adminiſtratōnes tenent: q̄uis ſint obedientiarij: de hoc ſatis ⁊ quis cui preferat nō. poſt innocen. ⁊ oſtieñ. de iudi. c. cum deputati: de reſtitu. ſpoli. olim. ĩ. de teſti. cum olim: de relig. do. cum venerabilis: vbi no. innocen. ad finem. ꝙ quando in caſu defenſionis iudex procedere debet ad miſ-ſionem in poſſeſſionem. hoc non facit etiam ſi vnus ſit contumax: niſi omnes vocentur: alleg. ff. de eui. emtius. et. ff. ex qui. can. in poſ. ea. l. hoc autem.

x ¶ Nec occaſione. iſte verſi. non fuit de prima compilatione con-cilij. io. an.

y ¶ Sup. hoc ſcʒ ſuper recōuentione reorum.

y ¶ Haberent. innuit q loca que ſunt de menſa interdū nō habent ſpeciales gubernatores. ꝯcor. j. de ſup. ne. pla. c. vno. vnde lʒ illoꝝ fructus clericis ꝯcedant ad firmam non vacant p mortem illoꝝ. j. de exceſ. pla. frequens. v. quidam etiam. ⁊ ibi dicam que loca ꝓprie ſint de menſa. ⁊ aliquid nō. inno. ⁊ oſti. de re. ec. nō alie. vt ſup.

a ¶ Vexare. ex ſola eī impetratōne nō veniunt expenſe vel intereſſe: niſi ſequeret vexatio vel ꝯuentio

b ¶ In expenſis. legitimis. ſ. e. ſtatutū. §. cum autem. in fi.

c ¶ Corā quo. ꝯcor. quod nō. ſ. e. c. fi. in vl. glo. ⁊ qd illa decre. vocat dāna. hec vocat intereſſe.

d ¶ Proceſſus. circa principale.

e ¶ Ipſo iure. i. ſine ope exceptōnis. ꝯcor. ſ. e. c. j. et. c. ſtatutuʒ in fi. li. vj.

liceat q ſi loca ipſa ſic pmiſſa ſpeciales ſb eis gubernatores haberent. ¶ Siquis autem aliquem contra hec vexare pſumpſerit: in expenſis ſibi et intereſſe p iudicem coraʒ quo vexatio fiet huiuſmodi condēnetur: omniſqʒ ꝓceſſus cōtra pmiſſa habitus ſit irrit⁹ ipſo iure. ¶ Idem in eodem.

Et ſi pricipalis official' epiſcopi: aut religioſus ꝯuentualem obtinens porātū

f Et ſi principalis. Caſus. principalis officialis epiſcopi ⁊ prior conuentualis licʒ obedientiarius delegari poſſunt a papa. officialis vo foraneus vel prior clauſtralis non. ⁊ ptes patēt. qr prima duoꝝ permiſſiua: ſecūda duoꝝ ꝓhibitiua: ibi in officiali. ⁊ declarat inqtum de religioſo loquit: nō. xvj. q. j. de pſentium. de priuil'. cum olim. ij. per oſti. in ſum. de offi. dele. §. cui poſſit. v. ſed nūquid. ⁊ p guil. in ſpe. ti. j. §. j. v. nūquid ergo monacho. ⁊. ff. de iudi. l. cum pretor. ⁊ multū olim dubitabam de his caſibus. ⁊ forte fui pars impulſiue cauſe ꝯſtitutōnis iſtius. ⁊ exponas etſi p qͣuis

g ¶ Principalis. Quid ergo ſi plures officiales inſolidum hʒ epōs: innuit hic littera q delegari poſſit is qui eſt principalis. Item quid ſi ſimpliciter delegetur officialis: intelligitur de principali. iuxta nō. de offi. dele. quoniā abbas. ⁊ ſi neuter principalior ſed eque principalis vterqʒ. dic vt ibi. Sed quid ſi deſijt eſſe officialis: vide quod nō. in ſpe. ti. j. §. fi. v. quid ſi cauſa. Dico p predictā decre. quoniā. q ſi non erat expreſſum ꝓprium nomen deſijt eſſe iudex. al's iudex remanet: niſi aliud canonicū eum impediat: ⁊ de hoc ians p archi. in canonico qui deſijt eſſe canonicus. de reſcrip. ſtatutum. §. j.

h ¶ Officialis. alibi dr miſſus dñicus. de reg. c. ij. de ſimg. c. j. alibi vicarius: de offi. vi. c. ij. li. vj. Olim etiam delegabatur officialis: de offi. dele. inſinuante: de appel. dilec. vlt. ⁊ p hoc verbū videtur vicariū in ſpūalibus qui al's officialis non eſt delegari non poſſe: ad hoc de temp. or. cum nullus. §. j. ⁊. ij. li. vj. ſalua certa ſcientia principis. vt dicam in vlt. glo.

i ¶ Epiſcopi. ergo ſecus in officiali. archi. vl' inferioris ab epiſcopo Sed quid de officiali quem dat capitulum epāli ſede vacante: licʒ ille dici non poſſit officialis epiſcopi qui non eſt: facit de conſti. cum acceſſiſſent. j. de procur. c. fi. Credo tamen q hec conſtitutō etiam illum intendit includere: cum ſit officialis iuriſdictōis epiſcopalis: fa. de ma. ⁊. obe. c. vno. li. vj. Et idem puto de officiali electi confirmati nondū ꝯſecrati: ſ. de elec. tranſmiſſam. maxime qr quo ad officium iuriſdictōnis conſecratio nihil addit: facit de temp. ordi. cum nullus. §. j. in fi. li. vj.

k ¶ Conuentualē. de iſtius etate. j. de ſta. mo. ne in agro. §. cetez. ⁊ que dicatur eccleſia cōuentualis: plene ſcripſi de increpa. nobis. vbi nō. oſti. ⁊ inno. e. ti. poſtulaſti. ⁊ de hoc: ſ. de elec. c. j. ⁊ hic patet approbatum quod nō. ab. de pben. mſi. ſcʒ q prioratus eſt dignitas ſi cōuentualis eſt: al's non.

l ¶ Electōnem. ſʒ p ꝓuiſionem. ⁊ intelligo de obedientiario qui remoueri poteſt ad nutum ſui maioris: al's nulla fuiſſet dubitatō. de iſto vo ⁊ de officiali quem epōs ad nutū remouet merito dubitabatur. quaſi iſti non ſint in dignitate: exquo non ſunt ppetui: ſed ſatis eſt q poſſunt eſſe ppetui. i. qͣdiu viuent. ff. ꝓ ſol. l. facit de his que ſ. a prela. cum apſtica. inſti. de auc. tu. §. neqʒ. ff. de condi. inde. l. ſufficit. Item p mortē vel remotōnem taliū prioꝝ: licʒ ſint obediētiarij vacat prioratus: vt patet. j. de ſup. neg. pla. qr regulares. facit aūt hoc ad queſtōnē de clauſtrali an poſſit vicari⁹ eſſe epī vel coadiutor plati. de q ſatis nōui de cle. egro. c. fi. in ſumma coadiutoꝝ. i. iiij. q tercij membri. ⁊ ibi remiſſionem inuenies an poſſit eſſe delegatus ordinarij vel arbiter.

m ¶ Legato. vel delegato: vt dixi ſ. c. pxi.

n ¶ Delegatus. Quid dices de conſeruatore: ꝓcedit dubiū in officiali non in priore p decre. vlt. j. Ven. de offi. dele. li. vj. que requirit q conſeruator ſit epūs vel ſuprior vel abbas vel habens dignitatem vel pſonatū in eccleſia cathedrali vel collegiata ſub quib⁹ non videtur officialis includi quem tamē quo ad alios delegatos bene includit decre. ſtatutum in prin. que ſimpliciter requirit q ſit dignitate preditus: vel pſonatum obtineat. ſic p hoc videtur q licʒ dignitate pre alijs dotat⁹ poſſit eſſe delegat⁹ qr tamen non habet dignitateʒ in eccleſia cathedrali vel collegiata non poſſit eſſe ꝯſeruator. In ꝯtrariū: exquo dignitatē dam⁹ non conſtat q illa ſit alterius eccleſie qͣ cathedralis. ex dignitate eī epī deſcendit iure cōnexionis ergo idem ius: ſ. ꝯſti. tranſlato. egeret declaratione.

qͣuis ad prioratum eundem prior non conſueuerit per electionem aſſumi: a ſede apoſtolica vel legato eiuſdē dari valeat delegatus. In officiali tamen foraneo aut religioſo monaſterij ſui priore clauſtrali nequaqͣ hoc volum⁹ obſeruari. ¶ Idem in eodem.

Auditor ī romana curia deputat⁹ a nobis de beneficio quod ꝓnūciabit alicui de iure fore debitum: de iure

o ¶ Foraneo. de quo de offi. ordi. romana. in prin. li. vj. vbi tenent inno. ⁊ oſti. q tales officiales foranei qui in certa parte dio. vel ad certos actus cōſtituūtur: habēt delegatam. ⁊ q ab eis appellatur ad conſtituentē. ⁊ q dicitur vnū conſiſtoriū epī ⁊ officialis. intelligitur de generali ⁊ principali. ad quod bene facit hec decre. ⁊ decre. de ap. romana. in prin. li. vj. ⁊ quod hic dicitur de officiali foraneo: intelligo etiam de decano rurali qui in parte dioc. ad tempus gerit vices epiſcopi: de quo ſ. de offi. archi. ad hoc. in ſi. qui etiam officialis foraneus dici poteſt. ⁊ hec intelligo vera: niſi tales officiales vel decani ex alio capite admittantur: vt qr canonici cathedralium eccleſiaꝝ vel his ſimiles.

p ¶ Clauſtrali. de quo de ſta. mo. cum ad monaſteriū. v. prior. ⁊ ideʒ dicit guil. in pre. v. qd tenet curia de ſacriſta cuſtode vel camerario monaſterij. Sed ꝯ: ſ. de pben. licet: de ꝯceſ. pben. ex tenore. ex quarū ſubſcriptōnibꝫ patet: q prior clauſtralis ⁊ ſubprior delegantur a papa. Sо. tempore illoꝝ iuriū adhuc nō erāt determinate qualitates pſonarū qbꝫ debēt tales cauſe delegari: ſʒ poſtea fuerūt p decre. inno. iiij. quā hodie non habemus. e. ti. preſenti. ⁊ poſtea īmutatum in parte p decre. boni. e. ti. ſtatutum. in prin. li. vj

q ¶ Obſeruari. niſi id fieret ex certa ſcientia principis hic expreſſo: vt nō. in pdic. decre. cum olim: de priuil'. ⁊ facit qd nō. ſ. e. ſtatutū. li. vj. in glo. pone. In legato ſecus quem artat ꝯſtitutō maioris: fa. j. d offi. ordi. collatō. ⁊ qd nō. de here. c. vl. li. vj. in magna glo.

r ¶ Auditor. breue eſt ⁊ nouū qd hic ſtatuitur determinatō. nō per compoſt. e. ti. mādatū ad fi. ⁊ p guil. in ſpe. ti. d act. ⁊ peti. §. ſup actōnibus. v. ſʒ ſi ad ipſam pbendam. ⁊. v. ſe. ⁊ pʒ hic expeditū qd ibi nō. ſcʒ q coram auditore peti poterat bñficiū ꝓnūciari debitū ⁊ ꝯferri. ⁊ ſcias q hodie eſt tutum hoc in libello peti. puto tamen q etſi non petatur in libello cōferri: ſʒ ſolum debitū ꝓnūciari: q poſt ꝓnunciatōnem peti poterit ⁊ conferri. ſicut em̄ confert licʒ nō fuerit cōmiſſa collō. ſic conferat licʒ nō fuerit in primo libello petita. Itē ſcias q de auditore ꝯtradictarū ⁊ camere tenent gof. ⁊ oſti. in ſum. de offi. ordi. in prin. q habent ordinariam de alijs auditoribus cauſaruʒ nō. guil. in ſpe. ti. iij. §. j. poſt prin. q habēt ordinariā in cognoſcēdo: delegatam in diffiniendo. ſed archi. xj. q. j. experientie. dicit bonifacium viij. interlocutū fuiſſe: q in curia nullus habeat ordinariaʒ niſi papa ⁊ fa. quod dicam. j. ti. j. ne romani.

s ¶ Romana curia. in datos ergo ex curiā nō hʒ hoc locū: nec ī aliquo corrigitur decre. ſup eo de offi. dele. ⁊ eſt ſi. j. de ſequeſtra. poſ. c. vno.

t ¶ Deputatus a nobis. ergo ab alio puta legato: ad quem etiā ſpectaret bñficij ꝓuiſio nō poterit ꝓuidere etiam ſi fuerit ſibi cōmiſſa ꝓnūciatio: qr nec alter auditor ꝓnūciat: ſʒ audit ⁊ refert: de offi. dele. ſuper queſtōnū. facit ad primū ſ. e. ti. ſup eo. ⁊ intelligo deputatum a papa illum qui ſm morem curie p referendariū vel officialem ad hoc datuʒ ex auditoribus palatij deputatur ad talem beneficialē cauſam delatam ad curiam audiendam: ⁊ hoc in minoribus. cathedraliū em̄ ⁊ regularium eccleſiarū cauſas ꝓpria voce papa cōmittit: ⁊ vt plurimū cardinalibus.

u ¶ Beneficio. large ſumitur vt cōprehendat etiam dignitates: cū eadē ſit ratio. ꝯcor. de re. iur. c. j. li. vj. vbi de hoc.

x ¶ Pronūciabit. ⁊ ſic videbatur functus officio ſuo: de of. dele. in lris.

y ¶ Debitū. ſi ꝓnūciaret illō iuſ: nūc ceſſaret ꝓuiſio. Eſt ſʒ differentia

inter ſuum ⁊ debitum: de ꝑben. ſi tibi abſenti. li. vj. ſicut inter ius in bñficio ⁊ ad bñficiū. e. ti. c. pe. de ꝯceſ. ꝑben. c. vlt. e. li. Quid de electo qui appellauit a negatione ꝯfirmationis vel caſſatione electōis. nūqd auditor qui ꝓnūciat bene appellatum vel reuocat caſſationem electōis poterit ꝯfirmare? Videt᷑ ꝙ non: q: hic ſolum loquit᷑ de ꝓuiſiōe illius cui debitum erat. In cō trarium videt᷑. nam hoc faceret delegat᷑: ꝯ excep. ſignificauerit. de re iudi. ad ꝓbanduz. exquo eni bene appellatuz eſt: facit quod facere debebat ꝑincipalis: de excep. dilecte. facit quod nō. C. de ap. eos. in prin. ⁊ qō dixi de teſta. raynaldus. ꝟ. con dēnauitq;. Item de con firmatōne nō videbatur dubium: ſꝫ de ꝓuiſione. Nā primā facit officialꝭ ⁊ capitulū vacante ſede. qui non faciūt ſecundā. vt de offi. vica. c. vlt. ⁊ ꝯ inſti. c. j. lib. vj. q: ergo illud plus dubitabile: ideo conceſſum. io. an.

poterit ſibi abſq; cōmiſſione alia vt euitetur circuitus: pro uidere. Idem.

Gratie vt ꝯ dignitate vꝉ beneficio curato tibi ꝓ uideatur renunciare videris: ſi ante adeptionē eiuſdē aliud beneficiū pacifice aſſequaris: quod ſimul de iure cum digni tate vꝉ beneficio virtute dicte

a ¶ Poterit. non quicquid iudicis poteſtati cōmittit᷑ ⁊c. ff. de iudi. nō quicquid. de offi. dele. conſuluit. licꝫ ergo auditor hoc poſſit: non tamē tenetur ad hoc.

a ¶ Circuit⁹. C. de arbi. l. ne in arbitris. in fi. de adop. l. fi. ff. ꝯ cōdi. inde. dñs teſtō. ⁊ ibi concor. de hoc in fi. vlt. glo. Eſſet autē circuitus ſi oporteret ad papam redire pro noua cōmiſſione vel pro collatōne ad ipſum vel ad executorem. Dicebant ergo qui hoc tenebant: ꝙ auditor fungit᷑ vice iudicis in ſententiando: et vice executoris in conferēdo: vt nō. in glo. in prin. allegatis. io. an.

b ¶ Prouidere. intelligo etiam ſi non ex facto pape ſꝫ inferioris legati vel delegati fuerit beneficiū illi debitum. quod eſſe poſſet iuxta nō. de ꝯceſ. ꝑben. ſi ſoli. li. vj. huic tamen obſtat ratio quam inducebāt com poſt. ⁊ guil. ſcꝫ ꝙ ꝑ talem collatōnem nulli ſit ꝑiudiciū: q: cum ꝯferre ſpectat ad papam: non refert an ꝑ auditorem an ꝑ executorem ꝯferat᷑: ſed in decre. ſuꝑ eo: non ſpectabat collatō ad papam. fieret ergo ꝑiudi cium ei ad quem ſpectat collatō vel inſtitutō. ſed cum poteſtas nedum delegati ſꝫ etiam legati cauſetur a papa: nec ex facto alterius poſſit eſſe debitum vel affectum: ſatis conuenit illa ratio. io. an.

c Gratie. Caſus. expectans beneficiū perdit gratiam ſi conſe quit᷑ aliud: quod cū illo qō expectat de iure tenere nō poſſet ⁊ approbat qō notatū de ꝑben. ſi paup. li. vj. in. j. glo. ⁊ idē ibi archi. ⁊ ꝑ illam decre. determinat᷑ quid iuris ſi conſequit᷑ beneficiū is ꝓ quo ſcriptum eſt in forma pauper: hic de illo ꝓ quo ſcriptum eſt in forma gratie. ⁊ in illo caſu non diſtinguit᷑ qualitas beneficij adepti: iſto ſic. ⁊ quia generaliter loquitur hoc principiū. generaliter intelligat᷑ ꝯ cuiuſ cuiq; gratia pape vel alterius.

d ¶ Renūciare. idem tenent inno. ⁊ compoſt. in illo qui litigabat ſuꝑ beneficio ⁊ recipit ſecūdū qō cum primo tenere non poſſet. ſcꝫ ꝙ ꝑ hoc renūciat liti: hec nō. ꝯ. e. in noſtra. vt ibi plenius ſcripſi. ⁊ puto hanc decre. locum habere: etiam ſi ꝓteſtet᷑ recipiendo ſecūdū: ꝙ gratie renū ciare non intendit cum ꝓteſtatō ſit facto ꝯtraria. de conſti. cum. m. nec defendat in his ꝑiudicialibus: ꝯ de elec. vt quis duas. li. vj. facit quod ſcripſi cum inno. ꝯ oſti. in ꝑdic. decre. in noſtra.

e ¶ Eiuſdem. dignitatis vel curati quod expectas.

f ¶ Beneficiū curatū. ſcꝫ vel dignitatem vel ꝑſonatū: ꝑ decre. ꝯ ꝑben. de multa. ⁊ idem puto in caſu decre. litteras. de conceſ. ꝑben. vel cum ſecūdū de ſpeciali iure requirit cōtinuā reſidentiam: iuxta nō. ꝑ inno. de cle. non reſi. c. fi.

g ¶ Pacifice. puto idem ſi acceptata collatione ꝑ eum ſtaret quo min⁹ haberet pacificam: ad quod ꝯ. de elec. cōmiſſa. §. j. de preben. licꝫ epus. li. vj.

h ¶ De iure. de hoc ꝯ. e. gratia. li. vj.

i ¶ Non poſſes. ſi ergo eſſet tale quod cum illo teneri poſſet non perit gratia: vt nō. in decre. ſi paup. ⁊ hoc etiam tenet Jo. de deo in q̄ſtōnibꝫ ſuis. li. j. q. xxiij.

k ¶ Illud. quod adeptus eſt interim.

l ¶ Reſignaueris. gratia ergo pempta nō reuiuiſcit: licꝫ res reuertat᷑ in primū ſtatū. ⁊ facit ad queſtōnē de clerico qui ꝯtraxit matrimoniū qō poſtea diſſoluit᷑ ꝑ ꝓfeſſionē ſponſe nō cognite: vel q: reꝑit᷑ ꝯſangui nea: de quo ſcripſi de cle. ꝯiu. c. j. in prin.

m ¶ Paratus. ſi tamen vellet dimittere ſecundū beneficiū: poſſet per collationem ordinarij conſequi primum olim ſibi debitum. non enim intendit ꝙ ſit inhabilis ad illud: ſed ꝙ ex vi gratie nō eſt ſibi plus debitum nec per executores gratie ꝯferendum. ⁊ ſic nota caſum quo ex facto ſuꝑuenienti paratur exceptio contra gratiam que tenuit a prin. Alios caſus colligas ex nō. de preben. quia ſepe. lib. vj. in vl tima glo. io. an.

gratie tibi debito retinere nō poſſes: licꝫ illud reſignaueris aut ſis reſignare paratus.

Litteras noſtras ſuꝑ cō ferendo tibi bñficio va caturo directas ad beneficiuꝫ poſt datam ipſarum creatum ſtatuimus non extendi.

Clemens quintus in ꝯcilio vienenſi.

n l Litteras. hec eſt ius nouū inducēs quod forſan plus ab extrinſeca ꝙ intrinſeca cauſa iuſtificatur. vt .j. dicam.

o ¶ Noſtras. idꝫ in litteris reſeruationis legator: cum eadem ⁊ fortior ſit ratio.

p ¶ Tibi. idem puto vbi papa dediſſet pote ſtatem conferēdi primū vacatur: non expreſſa ꝑſona cui conferri de beret. Idem ſi contu liſſet fructus bñficior primi anni que vacare contingeret in dioceſi vel ꝓuincia: cū in his ſit eadem ratio.

q ¶ Vacaturo. in vacante nō ꝓcedebat dubitatio: nec diſtinguo an debeatur ſimpliciter vacaturū an debeatur cum beneficio acceptādi cum eadem ſit ratio.

r ¶ Poſt datam. etiam ſi paulopoſt. ⁊ facit quod nō. oſti. ꝯ. e. c. fi. Inſpiciamus ergo an extaret beneficium tempore date: ſicut inſpici mus etatem impetrantis illo tempore: ꝯ. e. ſi eo tempore. lib. vj. et concor. ꝯ. e. eam te. de preben. dilectus. ij. vbi de hoc.

Creatum. pone ꝯſtruitur noua eccleſia: de ec. edi. ad audientiā. creatur noua dignitas: de conſue. cum olim. ꝯſtituit᷑ noua ꝑbenda: de preben. dilecto. ⁊. c. vacante. Sed quid dices de bñficio olim crea to: ſed tempore date ſuppreſſo: nunc autem renouato. ꝓ ⁊ ꝯ que nō. ꝯ. e. ꝙuis. li. vj. Videret᷑ ꝙ bene extendat᷑ ad illud ar. eius qō nō. de conſti. cum acceſſiſſent. in fi. ⁊ facit quod ſcripſi poſt oſti. de cēſi. ſignificauit. ſuꝑ fi. penꝉ. glo. ⁊ hoc ꝑcipue: quia hoc ius nouuꝫ eſt: vt. j. dicetur. ⁊ de creato tm̄ loquitur non ꝯ renouato. Sed quid ſi dubitatur: an data precedat creatōnem beneficij vel ecōtra: puta q: eadem die factum eſt vtrūq;: nec apparet qō ꝑus ſit: ꝯ. e. ti. c. penꝉ. li. vj. Contra imperantem facit: quia ipſe petit beneficium: probet ergo illud ſibi debitum. ad quod videt᷑ neceſſarium ꝙ illud prius fuerit creatum. ſi ergo hoc non probat non fiat executō: facit de ſen. excō. venerabilibus. ad fi. ⁊ quod ibi nō. in glo. penꝉ. ⁊ in dubijs iudicamus pro reo: de proba. in preſentia. ⁊. c. ex litteris: de teſti. cū ti ſm vnam lecturam. ſuccūbet ergo in dubio iſte petens: ꝓ impe trante facit: quia in tali dubio fauetur ei qui potiorem habet gratiā vel habet eam a maiore: vt in pre. decre. penꝉ. ⁊ de preben. ſi a ſede. li. vj. Item in dubio interꝑtamur vt res valeat: ꝯ ver. ſig. abbate. Item ſi ponimus impetrantē eſſe reum: planum eſt ꝙ ſuccumbit actor. Item videtur ſi ponimus eum actorem. Nam aduerſarius excipit: ⁊ quo ad onus ꝓbandi reus in excipiendo fit actor. ff. de ex cep. l. j. ſi ergo exceptōnem non probat: ſcilꝫ ꝙ poſt datam creatum fuerit ſuccūbet. Nec dicas ꝙ hec ſit negatiua: q: etiam ſi per verba negatiua ꝓponeretur: vt nego tunc extitiſſe. vel dico ꝙ tunc nō ex tabat: habet reſolutam affirmatiuā: ⁊ que ꝓbari poteſt: de renunci. ſuper hoc. Item multum facit pro ipſo: quia hec decre. ponens ius nouū parat exceptōnem contra impetrantē. Obtinebit ergo vt olim impetrans: niſi de illa fiat fides: ⁊ hoc verū puto. non obſtant ꝑus allegata: quia hic de iure actoris conſtat facta fide de gratia ⁊ de va catione.

t ¶ Statuimus. non dicit declaramus. ponit ergo ius nouū quod videtur iniquū: quia certum eſt beneficium nouiter creatum nōdū ordinatum vacare: quare ergo non debetur expectanti vacaturū al teri non debitum: maxime cum fauorabilior ſit expectatio vacatōis ꝑ creatōnem ꝙ ꝑ mortem: facit de conceſ. preben. accedens: nec vi detur ponderandū tempus date. quia ſi tunc extaret beneficiū quod debito modo ⁊ non in fraudem expectantis ſuppreſſum eſſet vel ex tinctum: non deberetur expectanti: de conſti. cum acceſſiſſent. Item ſequeret᷑ ex hoc: ꝙ ſi impetrauit litteras ad beneficium cum cura: illud quod tempore date ſimplex erat: ſꝫ nūc curatum non deberet᷑. ⁊ idem ecōtra in ſimplici. Item ꝙ ſi impetrarꝫ ad collatōnem ali cuius: ⁊ beneficiū tempore date non ſpectabat ad ipſius collatōnem licꝫ tempore vacatōnis ſpectet quod non deberetur: ⁊ hec falſa: cum

inſpiciamus in his tempus vacatōis ⁊ collatōis vt probatur. ī. de preben. ſi de beneficio. ⁊. e. ti. ei cui. li. vj. Plus quia ꝑ hoc videt̄ ꝙ canonico expectanti prebendam: non deberet̄ prebenda ex ſuperereſcentibus: cum illud ſit prebendam de nouo creare: ō ꝯſti. cū. m. de preben. dilecto. Item ꝙ non deberet̄ prebenda vel portio in eccleſijs non habentibus numerū eadem ratōne ꝯtra id qḋ nō. ō ꝯceſ. prebend. c. fi. lib. vj. Quare dico ꝙ hoc nouū inducit hec ꝯſtitutio ꝙ ſic reſcripta ad lites non extendūtur ad lites poſt exortas: vt ſ. eo. c. fi. ſic ne reſcripta beneficialia ad beneficia poſt creata: cum illa etiā ſint odioſa: de preben. ꝗuis. li. vj. ⁊ ſic duo requirunt̄ ꝯiunctim. ꝙ beneficiū in rerū natura

De electōne ⁊ electi poteſtate

Cum rationi non ꝯgruat: vt homines diſparis ꝓfeſſionis vł habitus ſimul in eiſdē monaſterijs ſocientur: prohibemus. ne religioſus aliquis in abbatem vł prelatū alterius religionis vel habitus decetero eligat̄. Quod ſi ſecus actum extiterit: ſit eo ipſo irritum et inane. Per hoc autem quin religioſus in epiſcopū ſecularis ł cuiuſlibꝫ regularis eccleſie licite poſſit eligi: non intendimꝰ ꝓhibere.

Idem.

fuerit tempore date: ⁊ ꝙ vacet tempore collatōis: ad quod facit. ff. de ꝯ. emp. l. ruptilia polla. ⁊. l. in lege. ⁊ concor. ad idem collige per nō. ſ. e. c. fi. in. iiij. glo. ⁊ fuit forte motiuū: q꞉ forſan creatores bñficiorū retraherent̄ ab illis creandis: quando viderent illa ſtatim impetrantibus deberi. ſicut ergo voluit equitas beneficiuꝫ ꝑmutatōne vacans expectanti non deberi: de re. ꝑmu. c. vno. li. vj. quia forſan al's vacatur non fuiſſet: ita noluit deberi beneficiū nouiter creatuꝫ licꝫ vacet. quod al's forte creatum non fuiſſet. ⁊ tū dico ꝙ hec decre. generaliter loquens locum habet non ſolum in prima ordinatione beneficij ſed etiam in vlteriori: vt ſi kalen. ianua. data fuit gratia. kalen. februa. creat̄ beneficiū quod ꝯfert̄ tertio: ꝑ cuius mortē nūc vacat: ⁊ tamen nūc deficit illa ratio. ſꝫ ſi ponis quem expectantem ex canonia non ex reſeruatōne vacaturi tm̄: cum canonico non debeat̄ ſimpliciter vacatur: ſed cū ſe facultas obtulerit non puto decre. hāc locum habere: ſꝫ debebit̄ illi prebenda per augmentū creata: de ꝑbē. relatum. de conceſ. preben. cum ſuper. ⁊ in predic. decre. cum. m. de conſti.

a Cum rationi. Caſus. religioſus eligi non pt̄ ad ꝑlaturā non epiſcopalē alterius religionis vel habitus. ſi ꝯ fiat: eſt irritū. Et primo ꝓhibitōis cauſam ponit. Secūdo ꝓhibet. Tercio decernit. Quarto ꝓteſtat̄: partes patent Prima pars corrigit coēm opinionem iure fulcitam ⁊ conſuetudine approbatam que habebat: ꝙ ꝓfeſſus vnius religionis in prelatum alterius poſſet aſſumi. ⁊ lꝫ quidam diſtinguerent religionē maiorēꝫ a minori: ego putabam ꝙ ſatis eſſet eligendū eſſe ꝓfeſſum tria ſubſtantialia regule: vt maiori vel minori religioni ꝑfici poſſet: qḋ etiā placebat archi. xvj. q. j. qui vere. ⁊. e. ti. nullus. li. vj. ꝑ quā decre. ꝓpter hoc ꝓbabat̄ ibi dum dicit: vel alterius. Probabam etiam hoc ratōne: q꞉ ſi ꝑfici poteſt religioſus eccleſie ſeculari ꝓpter curam: vt ꝓbatur. xvj. q. j. doctos. ⁊. c. ſeqn. ō ſta. mo. ꝙ dei. fortius ergo regulari licꝫ minoris religionis: vt dicere ſoleo ī decre. cum ad monaſteriū. e. ti. hic autem expeditur ibi nō. ⁊. xvj. q. vij. in noua.

b Homines. hic ⁊ hec homo comꝑhendit etiaꝫ feminā. vnde etiā in monaſterio monialiū quo ad ſuas ꝑlatas habet hoc locū: nec impedit verbum religioſus qḋ ſequit̄: q꞉ femininū ſub illo maſculino comꝑhendit̄. de hoc. e. ti. generali. li. vj. ī glo. ij. Sꝫ dubitari poſſet an locū haberet ī monaſterio monialiū que ꝑ mares regunt̄. xviij. q. ij. qui religioſis. ⁊. c. in decima: videt̄ ꝙ nō: q꞉ inter illos nō eſt ſocietas de qua ſequit̄ nec eſſe debet: vt in. c. ī decima. ſatis puto idē ꝑ verba generalia que ſequūtur. ⁊ ſimilis queſtō nō. e. ti. indēnitatibus. §. ſane. in fi. magne glo.

y Monaſterijs. eccleſias ergo ſeculares non comꝑhendit: vt. ī. dicit̄. Quid de eccleſia ſancti ambroſij mediolanī. vbi eſt duplex collegiū. ſcꝫ monachorū ⁊ regulariū canonicorū? Dic ꝙ cum quodlibet collegium ſit ibi diuiſum: quia monachi ꝑ abbatem regunt̄: ⁊ canonici per prepoſitum: locus erit huic conſtitutōi in illis prelatis aſſumendis. iohānes an.

z Socient̄. habebat̄ hoc. xvj. q. vij. in noua. ⁊ facit. e. ti. cū cām. ſꝫ ſm ſtatum antiquū ꝓuidebamꝰ ad hoc: q꞉ ſe ꝯformabat ꝑlatus habitui illorū quibꝰ ꝑfectus erat. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. deus qui. vbi de hoc: ad. c. in noua. Reſpondebamꝰ illud in vera diſparitate qualis eſt ſecularis clerici vł laici ad ꝓfeſſos. ⁊ circa hoc vide quod ſcripſi de teſta. iohānes. in. iij. oppo. ⁊ quod nō. e. ti. officij. in glo. penł.

a Prelatū. puta priorem: magiſtrū: miniſtrū: cuſtodem: ꝑpoſitū: archipreſbyterū vel quodcūqꝫ ſit nomen. Et nota ꝙ licꝫ ratō ſuperior ſit generalis etiam quo ad ſocios: tamen nō ꝓhibet eligi in ſociū ⁊ fratrē qḋ intellige cū diſtinctōne an ſit minoris religionis paris vel maioris vt nō. de preben. cum ſingula. §. penł. li. vj.

b Religionis. ſ dixit ꝓfeſſionis. ex quo ergo diuerſa eſt religio puta ciſtercienſis ⁊ carthuſienſis: licꝫ forſan idem ꝓfiteatur vtraqꝫ: cadit ſub ꝓhibitōne.

c Vel habitus. non dicit coloris. ꝑ quod videt̄ ꝙ omnes regulares canonici qui ꝓfitent̄ regulaꝫ auguſtini licꝫ varient in colore: q꞉ aliqui habent colorem nigrū: alij albū alij griſeum alij mixtū: inuicē eligi poſſunt: qḋ videt̄. maxime q꞉ dicit̄ ipſorū habituꝫ eſſe lineā togam quā ſub caps deportant: facit etiam. ī. ō ſta. mo. ne in agro. poſt prin. facit etiam quod nō. xvj. q. vij. in noua. Item in quibuſdam religionibus eſt videre: ꝙ eſt etiam duplex color. vnde videmus ꝙ ciſtercienſes ⁊ griſeo ⁊ albo colore ꝓut placet vtunt̄: vbi vero color eſſet ō habitu ⁊ ipſius ſubſtātia diuerſitas ipſius coloris induceret diuerſitatem habitus. facit. ī. ō regula. eos qui.

d Decetero. electiones ergo prius factas nō viciat: etiam ſi ſup illis conſtitutōis tempore lis penderet: facit quod nō. ⁊ dixi de poſtula. c. vno. li. vj.

e Eligatur. non ꝓhibet poſtulari ex cauſa: ſed puto ꝙ a papa: et ſi. nō. ō elec. indēnitatibus. poſt prin. li. vj. Sed nūquid ꝑ viā ꝓuiſiōis talis ꝑfici poterit? quod videt̄ cum iſta ſint diuerſa: de ꝑben. cum in illis. li. vj. ⁊ hec conſtitutio ius vetus corrigit. in caſu ergo nō expſſo ſtetur iuri antiquo. C. de ap. precipimus. in fi. ō teſta. ſancimus. ⁊ licꝫ hoc poſſet defendi: contrariū tamen eſſe videt̄ de mente cōſtituentis ꝑ ratōnem hic expreſſam que cōmunis eſt: ⁊ hoc ſalteꝫ in eo qui ꝓuidet ex iure ad ipſum deuoluto ꝓpter delictū vel negligentiā electoris: facit ī. de ſup. neg. ꝑla. c. j. ⁊ qḋ ibi dicam.

f Inane. confirmatō ergo ſecuta nihil operatur: concor. quod nō. ſ. e. ꝙ ſit. li. vj. in fi. vlt. glo.

g Religioſus. etiam nouitius. ſ. e. ti. nullus. li. vj. ⁊ vide quod ibi nō. in vlt. glo. etiam ſi ſit mendicans: ſaluo qḋ habes. e. ti. quorūdā. li. vj. ⁊. ī. de regula. vt ꝓfeſſores.

h Secularis. dicūt quidā ꝙ ex quo religioſus ꝑmitt̄ eligi in epm̄ eccleſie ſecularis: in ꝑlatum alterius ſecularis eccleſie nō poterit eligi. ſꝫ hoc non credo per predictū verbum. ſ. in eiſdem monaſterijs. ⁊ cum illud nō ſit expreſſe mutatū: in ſuo ſtatu ꝑſiſtant antiqua iura que id ꝑmittūt. lj. di. priſcis. lviij. di. c. j. xvj. q. j. doctos. cum multis. c. ſe. de ſta. mo. ꝙ dei. Incidēter ergo dictū eſt hic de ſeculari: cū ꝑncipaliter de regulari intēderet ꝓteſtari vt ſequit̄. ⁊ ſatis placet hoc in ſecularibus eccleſijs non collegiatis. ſꝫ de collegiatis maius eſt dubiū. ſꝫ ꝙ ⁊ ī illis poſſit: fa. qḋ nō. ber. ſ: de ſta. mo. c. ij. in fi. iij. glo. ⁊. c. ꝙ dei timorē. ⁊ nō. io. lxviij. di. c. ij. lxxiiij. di. c. quorūdam. xvj. q. vij. in noua. Itē ꝯtrariū fa. qḋ nō. oſti. in pre. decre. ꝙ dei. vbi tenet monachum non poſſe habere ꝑpoſituram vel decanatū eccleſie ſecularis: niſi ex diſpenſatiōe hoc fiat ob neceſſitatem cure animarū. Item hic ſola diſparitas habitꝰ impedit: fortius impedire debet diſparitas habitus ⁊ ꝓfeſſionis: vt in caſu iſto. ſ. cum religioſus ꝑficit̄ collegio ſeculariū clericorū. ⁊ hoc maxime inſimul viuentibus: in quibus plus artat ꝑn. decre. ⁊ qui quiqꝫ fungunt̄ priuilegijs religioſorū. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. ⁊ nō. xvj. q. j. decimas. egeret hoc declaratōne: ſed vt predixi verbū: in eiſdē monaſterijs multū facit ꝙ poſſit hodie ſicut olim: niſi dicas ꝙ verbū monaſterijs ponat̄ ꝓ eccleſijs: ſic. xvj. q. vij. nemini. Poſſet etiā dici ꝙ clerici ſeculares nō habent certū habitū cū non ſit expreſſum in iure de colore vel forma ꝑ que vł quorū alterū oportet habitū diſcerni: vt ꝑdixi. ⁊ lꝫ fatear certas formas ⁊ colores eis eē ꝓhibitos. ī. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. ſ. e. ti. clerici. nō ex hoc ſequit̄ certū habitū eſſe ꝑfixū. large tamen dicimꝰ habitū clericalē ꝯuenientē ⁊ nō ꝓhibitū clericis ſicut ⁊ laicalē ꝯuenientē laicis: de ſen. ex. ſi iudex. li. vj.

i Cuiuſlibet. quaſi diceret etiā ſi ſit alterius religionis vel habitus.

k Ne romani. Caſus. cetus cardinaliū ſede vacante iuriſdictōnē papalē nō exercet: niſi inqꝫtū ꝑmittit ꝯcaliū lugd. nec illud vł eius partē alterare poteſt. Secūdo dr̄ ꝙ officiū camerarij vel penitentiariorū pape durat eo mortuo. qui ſi deficiant: poterit cetus ꝓ tpe vacatōis alios ſubrogare. Tercio determinans dioceſim intelligi id quod in ꝯcił. dr̄ de territorio ⁊ diſtrictu: ſtatuit moriente papa extra

Ne romani electōi pōtificis

indeterminata opinionum diuerſitas aliquod poſſit obſtaculum vel dilationem afferre ¶ Nos inter cetera precipue attendẽtes: ꝙ lex ſupioris per inferiorem tolli nõ poteſt: opinionẽ aſtruere ſicut accepim⁹ ſatagentes: ꝙ cõſtitutio felicis recordatõnis gregorij pape .x. ꝑdeceſſoris noſtri circa electõꝫ ꝑfatam edita in cõcilio lugđ. per cetum cardinaliũ ro. ec. ipſa vacãte modificari poſſit: corrigi vł immutari: aut quicꝗ̃ ei detrahi ſiue addi vel diſpenſari quomodolibꝫ circa ipſam ſeu aliquam eius partem: aut eidem etiam renũciari ꝑ eum tanꝗ̃ veritati non conſonã de fratrũ noſtroꝝ conſilio reprobamus: irritum nihilominus ⁊ inane decernentes quicquid poteſtatis aut iuriſdictionis ad romanum dum viuit pontificem pertinentis: niſi quatenus in conſtitutione ꝑdicta ꝑmittitur: cetus ipſe duxerit eadem vacante eccleſia exercendum: eo tamen prouiſo: ꝙ ſi eiuſdem eccleſie camerarius aut maiorẽ vel aliquos alios ex penitẽtiarijs: quoꝝ officiũ per obitum eiuſdem pontificis nolumus expirare: ꝑ mortem vel al's deficere quouiſmõ contingat: valeat idem cetus ad tempus vacationis huiuſmõi pro numero deficientium vel ampliori etiam q̃tũ ad penitentiarios: ſi hoc eidem cetui concorditer expedire videbit̃ alios ſubrogare. ¶ Sane cum iuxta conſtitutõnem ꝑdictam papa extra ciuitatẽ: in qua cũ ſua erat curia moriẽte in ciuitate ĩ cu⁹ diſtrictu ſeu t̃ritorio

curiam ipſius electõnem fieri debere in loco vbi erat cauſaꝝ ⁊ litteraꝝ audientia licꝫ ſuſpenſa: niſi prius ordinatũ eſſet de curia transferenda. Quarto ꝓuidet caſum quo contingeret cardinales oẽs exire conclaue. Quinto ſtatuit cardinales ꝑ exceptõnes excõmunicatõis ſuſpenſionis vel interdicti ab electõne non repelli. Ultimo electos ⁊ alios q̃ mittere vel ire tenent̃ ad curiã aſtringit ad id ſe. va. et principaliter determinat ⁊ ſupplet decre. vbi piculũ: ſ. e. quas opiniones autẽ approbet vel reprobet: dicam per partes. ⁊ prima pars determinat qđ nõ. lxxix. di. null⁹. ij ⁊ corrigit quod nõ. oſti. de pe. ⁊ re. cũ ex eo. cu⁹ opi. ⁊ ratõnes ſcripſi de ſciſma. c. vno. lib. vj. et approbat quod ibi nõ. ⁊ qđ tenet archi. in decre. ꝑdic. vbi piculum. §. ceterum. in fi. qđ ſpeciali⁹ ꝑtingit hũc caſũ. Bar. etiã ſequebat̃ oſti. e. ti. cupiẽtes. §. ꝙ ſi. vt etiã dicam. ĩ. §. ii.

l ¶ Indeterminata. habes igit̃ exemplũ oportune determinatõnis: de quo loquit̃ ꝓhemiũ huiꝰ conſtitutõnis.

m ¶ Dilationẽ. ſumme piculoſam. vt in eadem ꝯſti. in ꝓin. io. an.

n ¶ Cetera. que patere poſſunt ex glo. predictis

o ¶ Inferiorem. xxj. di. inferior. ſ. de ma. ⁊ obe. cum inferior. C. de legi. l. fi. ⁊ hoc maxime cum ille inferior ab illo ſuperiore recipit poteſtatem: vt in caſu noſtro cetus cardinaliũ a papa: per qđ idem videt̃ de conceſ. ſ. e. ti. ſignificaſti. ix. q. iij. cũcta.

p ¶ Tolli. mutari poſſet ꝑ pene adiectionem: de hoc dixi de offi. archipreſby. c. finali.

q ¶ Non poteſt. hoc etiam fatebat̃ oſti. ſ. e. licet. dicens ꝙ cardinales illi ꝯſtitutõni expreſſe renũciare non poterant per hanc ratõnẽ: tacite ſic vt. ĩ. dicam.

r ¶ Lugđ. ſ. e. vbi piculum. li. vj.

ſ ¶ Cetum. collegiũ vocat̃: de ſciſma. c. vno. li. vj. que ſatis reſonat in idem: vt patet. xv. di. canones. in fi. alibi dr̃ gremiũ. xxiij. di. in noĩe dñi. ante mediũ. Quomõ vo cardinales habẽt ius collegij ł capituli: nec cenſent̃ iure ſinguloꝝ in diuerſis titulis locatorum: ſatis tractauit oſti. de iude. ad liberandam.

t ¶ Cardinaliũ. vnde ſi dicat̃ nota. de of. archipſby. c. ij. in. j. glo.

u ¶ Modificari. diminutõnem ꝯtinet. de ver. ſig. c. fi. ⁊ multa verba hic ponit. vij. ſcilicꝫ vt omnem modũ per quem conſtitutõ tangi poſſet includat.

x ¶ Diſpenſari. hoc addit: q: ſtante ꝯſtitutõne maioris: minor quãꝗ̃ ꝯ illam diſpenſat: de eta. ⁊ qua. c. vno. li. vj. cũ ſimilib⁹.

y ¶ Partem. quid iuris ſit de toto ⁊c̃. ff. de rei ven. que de tota. ⁊ ſ. de do. inter vi. ⁊ vx. nup.

z ¶ Non conſonam. quod ergo dicebat oſti. ꝙ alia collegia hoc habẽt: ergo ⁊ collegium cardinaliũ. Reſpondet̃ illis ꝑmiſſum: huic expreſſe ꝓhibitum. ⁊ ſi ꝑ antiqua iura conceſſum prius erat: ꝑ iſtam poſteriorẽ ꝯſtitutõnem correctum: de conſti. in. c. j. li. vj. Et ſic breuiter reſpõdet̃ ad q̃plures ex ratõnibus oſti. qui tamen excuſabilis eſt: q: non vidit decre. vbi piculum. Ad id quod dicit̃ non eſſe veriſimile filium dei voluiſſe mortuo papa gregem fidelium eſſe ſine paſtore: vel eccleſiã ſine ſponſo. Reſpondet̃ ꝙ ſponſus rector ⁊ paſtor eſt chriſtus ⁊ caput eccleſie que eſt ipſius corpus. primũ patet. lxxvj. di. ieiuniũ. in fi. Secũdũ xxvij. di. c. j. circa medium. tertiũ de ſacra vnc. c. vno. v. ſed vbi. iij. q. iiij. c. fi. Licꝫ ergo deficiat vicarius non deficiet principalis: qui vicariatus ſolum petro ⁊ ſucceſſorib⁹ apoſtolis datus fuit. Abſurditas autem huius opinionis apparet: q: ſ̃m eam non eſſet neceſſariũ papã eligi: ex quo cetus cardinaliũ chriſti vicariam haberet. Item nec eſſet hoc expediens quod cuiꝗ̃ patet: ⁊ facit de conceſ. ꝑben. q: diuerſitatẽ. in principio. ⁊ indecẽſa.

a ¶ Reprobamus. ſed nunquid per hoc reprobatur opi. goſ. oſti. ⁊ compoſt. ⁊ guil. que habet cardinales tollere poſſe. quod de numero duarũ partiũ ſtatuit concil̃. lateranẽ. ſ. e. ti. licet. ſcilꝫ ordinandos ꝙ nominatus a pluribus ĩ ſcrutinio ſit papa: vt ibi ſcripſi. Dic ꝙ non: quia illud concil̃. illam opinionem approbat dum dicit: niſi maior interuenit concordia. ex quo ergo cõcordant nominatũ vł nominandũ a pluribus eſſe papã videt̃ ille nominat⁹ ab omnibus: ⁊ facit qđ nõ. ſ. e. ti. ſi cui. li. vj. in glo. nõ.

b ¶ Poteſtatis. reprobatur ergo qđ nõ. hu. lxxix. di. nullus. cuius dictũ recitat oſti. ſ. e. licet. qui dixerat cardinales poſſe tunc creare cardinalem: cũ poſſint tunc creare papam quod plus eſt. ꝗ videmus ꝙ capitulũ creat epiſcopũ: nec tñ confert beneficia ad illius ſolius collatõnẽ ſpectãtia: ne ſe. va. c. vno. li. vj.

c ¶ Pertinentis. ſi ꝗ aliqđ diuiſim ad collegiũ ꝑtinet: quod forte prior ipſorũ expendit vt eſt moris: hoc non impedit. facit ꝑ. decre. vnica: ⁊ de reſcrip. edocen.

d ¶ Permittit̃. in. §. idem quoqꝫ.

e ¶ Camerariũ. ad quem ſpectat temporalia pauperibus erogare: vt nõ. io. viij. q. j. c. j. hodie autem magnũ eſt officiũ: ⁊ iuriſdictõẽ exercet circa omnes debentes camere. ⁊ auditorem hꝫ etiam ad hoc quem puto ꝙ habere poſſit ſede vacante per hanc litterã. ꝓuiſione tamen pendente cardinales nil ab ipſo recipient: vt in predic. decre. vbi. §. prouiſionis.

f ¶ Maiorem. ex penitentiarijs. quod ſequit̃ ⁊ eſt ſenſus: ꝙ officiũ penitentiarij maioris qui ſolet eſſe cardinalis vel alioꝝ minoꝝ non expirat. tempore tamen incluſionis maior penitentiarius ſi eſt cardinalis ꝑ ſe non poteſt vti officio. ſi tamẽ nollet in clauſura manere etiam ꝑſonaliter vtet̃ officio: vt fecit. d. tuſculanus.

g ¶ Quorum. interpoſitio.

h ¶ Expirare. hoc de penitentiarijs tenebat oſti. de ſen. ex. ꝙ de his in fi. vbi determinat quod nõ. in ſpe. ti. iij. §. j. vbi defendit guil. ꝙ camerarius mariſcalchus ⁊ auditor camere habent ordinariam. ꝙ ſi verum eſſet de iure cõmuni duraret illoꝝ officiũ mortuo papa. de offi. lega. c. ij. li. vj. Sed hic de mariſcalcho nil dr̃: ⁊ vide qđ dixi ſ. e. compil̃. ti. j. auditor. in. j. glo. ſ̃m qđ. Si autem dicamus iſtos habere delegatam: ſpeciale hic inducit ꝙ durat delegata poſt mortẽ delegantis: ſicut ⁊ ſ. de here. in fidei. li. vj.

i ¶ Quouiſmodo. puta q: incidit ĩ furorẽ vł infirmitatẽ q̃ impedit executõnẽ officij. Idẽ puto ſi recederet vł nollet officiũ exercere.

k ¶ Cetus. poteſt ſuppleri vel pars maior: q: qđ maior ⁊c̃. lvj. di. apl̃ica: de elec. cum inter canon. in ꝓn. ff. ad muni. l. ꝙ maior. ⁊ hoc verũ vbi ſolum ꝓ numero deficientiũ ſubrogant. vbi vo ꝓ ampliori neceſſaria ſit plena ꝯcordia: ⁊ ſic intelligo qđ ſequit̃.

l ¶ Deficientiũ. tolle quod eſt infra alios ſubrogare.

m ¶ Penitentiarios. ſecus ergo quo ad camerariũ.

n ¶ Si hoc. valet ꝙ ꝓ ampliori nũero ſubrogent̃ penitẽtiarij. Sꝫ nunquid nullo deficiente poterit cetus ꝓ ampliori nũero concorditer penitentiarios ſubrogare de verbis videt̃ ꝙ non: cum cõſtitutio ſit ꝓhibitoria preter caſus ꝑmiſſos: ⁊ iſtud non videtur ꝑmiſſum niſi cum aliquis deficit.

o ¶ Concorditer. idem in decre. vbi piculum. §. nulli. ⁊ §. idẽ q̃. vnus ergo ſolus hoc impedire poterit: facit quod nõ. e. ti. q: ꝓpter. v. vel ſaltem. in. §. porro.

p ¶ Predictam. in. §. porro.

q ¶ Moriente. vel cedente: quod eẽ poteſt: vt de renũcia. c. j. li. vj.

moritur ſit regulariter ſucceſ-
ſoris electio celebranda diſtri
ctus ſeu territorij noīe dioce-
ſim hoc caſu intelligendā fore
cenſemꝰ: eo tñ adiecto: ꝙ ſi in
certo loco cauſaꝝ ⁊ lraꝝ apo-
ſtolicarū audientia remanēte
papā alibi mori contingat: nō
ibi ſꝫ vbi p̄dicta fuerit audien
tia memorata electio celebre-
tur: etiā ſi eadē audiētia tēpo-
re mortis huiꝰ vacare noſcat̄:
niſi forſan añ mortē eandeꝫ or
dinatū eſſet per papā de curia
transferēda: quo caſu ſuet̄ ꝓ-
uiſio ꝯſtitutōis p̄dicte. ¶ Por
ro ſi romano nō electo pōtifi-
ce cardiales oēs ſimul vel ſuc
ceſſiue: qđ abſit: exire ꝯtinge-
ret cōclaue deputatū eiſdeꝫ: hi
ad q̄s ꝑtinet executio ꝯſtitutō
nis p̄dicte: illos ex ipſis quibꝰ
infirmitas corpis aut nota de
bilitas excuſatōeꝫ non dabit:
ideꝫ ꝯclaue q̄cito poterūt rein
trare ꝯpellant. Penas in p̄di-
cta ꝯſtitutōe ꝯtentas: niſi hoc
fecerint icurſuri. Cardinales
aūt hmōi ꝯclaue reintrātes ad
electōeꝫ iam dictā procedāt et
alias ꝯſtitutōnem p̄fatā obſer
uent: ſm ſtatū in q̄ erāt in eo
deꝫ ꝯclaui: qñ ipm vt p̄mittit̄
exiuerūt. ¶ Ceteruꝫ vt circa
electōeꝫ p̄dictā eo magis vitē-
tur diſſenſiones et ſciſmata: q̄
minor eligētibꝰ aderit diſſidē
di facultas decernimꝰ: vt nul
lus cardinaliuꝫ cuiuſlibet ex-
coīcatiōis ſuſpenſiōis aut int̄-
dicti ꝑtextu a dicta valeat ele
ctiōe repelli: iuribꝰ alijs circa
electōem eandē hactenꝰ editis
plene in ſuo robore duraturis
Clerū q2 taꝫ ex ꝓuiſis remedi
is q̄ ex orōnibꝰ ad deum ſuper
hmōi negocio effundēdis: qđ
breuiter hmōi celebret̄ electō
preſumenduꝫ eſt probabiliter
et ſperandū: ſtatuimꝰ vt electi
⁊ alij qui ex q̄cūq3 cauſa ad ſe
dē apo. venire vł mittere ſunt

Nam tunc quo ad ſedem cenſetur mortuus. vij. q. j. §. ecce in qui-
bus. ⁊ cum hic ſit eadē ratio ⁊ fauor ꝓuiſionis eccleſie ⁊ ceſſet ambi
tio: ceſſet etiā ꝯrariū de decre. ſuſceptū: de reſcrip. li. vj.
r ¶ Regulariť. hoc dič ꝓpť caſꝰ īterdicti ⁊ rebelliōis ibidē exceptos.
ſ ¶ Dioceſim. iuſtum
fuit hic plus pōderari
dioceſim q̄ diſtrictū:
ſicut ⁊ i caſu de reſcp.
ſtatutuꝫ: li. vj. maxie
q2 ſtante dio. diſtrictꝰ
facile variant̄: q̄n̄q3 ꝑ
cōceſſiones impiales:
q̄n̄q3 ꝑ occupatōes ꝑn
cipū vel ciuitatuꝫ. ad
tales aūt mutabilita-
tes eccleſiaꝝ ſtatꝰ non
mutatur. x. di. c. j. ci.
di. c. j. et de reli. do. c.
j. Si ergo papa mori
tur apud bazanuꝫ vel
nouantulaꝫ: que loca
ſunt diſtrictꝰ boñ. q2
tñ loca ipſa ſunt dio.
mutiñ. in ciuitate mu
tineñ. cōuenire debēt
cardi. ⁊ ibidem inclu-
di. ſed cum locus il-
le nō diſtiguat̄ ꝑ ciui-
tatem mutiñ. quō re-
gens ciuitatē mutiñ.
illos includet: q̄re me
lius videbatur accipe
ꝓprie territoriū vel di
ſtrictū. ſꝫ forte ponde-
rauit auctor: ꝙ multa
ſunt loca q̄ non diſtin
guunt̄ ꝑ ciuitates ali
quas: ſed per ſingula
ria dominia: q̄ dñi eti
aꝫ ciuitatibꝰ nō reſpō-
dent. Illi ſꝫ non ſunt
de diſtrictu ciuitatis:
ſunt tñ de dio. Ad pri
mū dico ꝙ cardinales
ſe debēt offerre: et ſpe-
randum eſt ꝙ hoc facient: quia nō facile cōtinget quin aliqui ſe offe
rant: quos alij ſequētur nolentes perdere voceꝫ ſuam: vt de facto vi
demus. poſſet etiam eſſe locus remiſſiōi: de qua. ĵ. de re iudi. paſto-
ralis: circa medium.
t ¶ Hoc caſu. alijs ergo caſibus ſumit̄: vt habet̄. ff. de v. ſig. pupil-
lus. §. territoriū: tamen ⁊ alibi territoriū ponit̄ ꝓ dioč. xvj. q. ij. c.
ſi quis epiſcopoꝝ: cum ꝯcor. de conſti. c. ij. li. vj. Quñq3 etiā parochia
ponit̄ pro dioč. xij. q. ij. bone rei: de don. apľice: in ꝑn. q̄n̄q3 ponit̄ ꝓ
regione. ix. q. ij. epm.
u ¶ Alibi. i. in loco alterius dioceſ.
x ¶ Non ibi. vbi moritur.
y ¶ Uacare. licet vacet. inſpicimꝰ ꝑmū ſtatū: ita mulier vidua va-
cans denominat̄ a dignitate prioris mariti: donec alteri nupſerit: cō-
cor. in decre. de ſo. compe. ex parte: in fi. vlti. glo. Ponderamꝰ igitur
hic habitū ſine actu. ſic ŝ. e. ti. c. j. in fi.
z ¶ Ordinatū. ad idem de p̄ben. ſi apľica. in fi. li. vj.
⁊ ¶ Transferenda. ad aliam dioč. alˀs idem qđ ŝ.
ꝯ ¶ Prouiſio. ſcilicet ꝙ fiat electio in loco vbi papa moritur: vt in
dicto. §. porro.
ꝝ ¶ Porro. ꝓuidet caſui non determinato ꝑ capitulū vbi periculū.
Nam licet ibi in. §. ſane. ꝓuiderit quid iuris cuꝫ aliqui ex cardina
libus exeūt ꝯclaue: improuiſuꝫ erat quid iuris qñ oēs exeūt. ⁊ ca-
ſus iſte poſt mortē clemētis fuit de facto.
a ¶ Omnes. bene dicit. q2 ſi aliqui vel aliquis remaneret: in illos
vel illū reſidet ius eligendi: vt colligit̄ ex pre. decre. §. ſane. ⁊ fac. qđ
nō. de poſtu. p̄la. grati: cum ſuis ꝯcor. vbi vo omnes mortui eſſent
quid iuris ſcripſi poſt oſt. ſcripſi ŝ. e. licet.
b ¶ Predicte. de quibꝰ habet̄ in. §. ꝑterea.
c ¶ Compellant. ſꝫ quid ſi aliqui territoriuꝫ illoꝝ exeant: faciant de
his qui intra diſtrictuꝫ ipſoꝝ manent. Sed nūquid illi ſoli poterūt
eligere: Item quid ſi nulli remanent: vide qđ dixi ŝ. in glo. iuſtuꝫ.
Item quid ſi omnes remanent ⁊ aliqui citius reintrant ꝯclaue: nū-
quid illi poterunt eligere: etſi alij non haberent iuſtam cauſam: pla-
num eſſet. Sed quid ſi alij non intrantes habent iuſtum metum mor
tis: vt allegabatur poſt mortem clemētis: ⁊ dicatur dñs temporalis nō
eſſe potens ad ſecuritatem ipſorum: vt etiam tūc dicebatur: quid fiet: et
quis de iuſta cauſa metus cognoſcet: iſta non deciſa nec tunc ꝓuiſa ad-
huc egebunt prouiſione.
d ¶ Contentas. in. §. ꝙ
ſi ꝑmiſſa.
e ¶ Incurſuri. quia pe-
na ciuiū ⁊ rectoꝝ eſt pu-
nitio ciuitatis: videntur
etiaꝫ includi pene de qui
bus ibi in. §. ciuitas.
f ¶ In quo erant. habi-
ta diſtinctōne an lapſi eſ
ſent tres dies tñ: an eti
am octo: vt ibi in. §. con
claue.
g ¶ Ceteruꝫ. Iſte. §. ap
probat qđ nō. io. lxxix.
di. c. j. vbi nō. de vicio
eligentiū obijci non poſ
ſe: ⁊ ꝓrogat opinionem
compoſt. nō. ŝ. e. licet: q̄
dixit contra electioneꝫ fa
ctaꝫ per duas partes ex-
cipi non poſſe de excom-
municatōne vel ſuſpen-
ſione eligentiū etiā ſi ſit
notoria. nec obſtat ſcōm
eum ꝙ peccant alij com
municādo talibus. faci-
unt eniꝫ hoc auctoritate
illius iuris quod omnē
exceptiōeꝫ remouet. alľ.
ff. de ritu. l. ſeruꝰ. §. ſi
quis riuū. Itē ſm ipm
in caſu neceſſitatis licite
excōmunicatio commu-
nicatur. ſed maior neceſ
ſitas q̄ carentia vicarij
ieſu chriſti non poſſꝫ ha
beri. xxij. di. omnes. ij.
q. vj. ad romanaꝫ: ⁊ fa.
ŝ. de here. p̄ſidentes: li.
vj. hic approbat̄ hec opi
nio etiam quo ad actum electiōis faciende.
h ¶ Facultas. fa. ŝ. e. indēnitatibus. §. vt aūt. li. vj.
a ¶ Cuiuſlibet. iuris vel hominis. Item qualiſcunq3 ſit ſuſpenſio vel
interdictum.
b ¶ Alijs. lxxix. di. per totū. xxiij. di. in nomie dñi. ŝ. e. licet.
c ¶ Clerum q2. approbat qđ nōt gar. ⁊ io. mo. ŝ. e. cupiētes. j. Reñ. li.
vj. ſup v. comparere: qui dicebant electū non venientē tunc infra tem-
pus illius ꝯſtitutiōis incurrere penam. mouebant̄ illa rōne: q2 iuriſdi-
ctio pape ⁊ ipſius exercitiū remanet penes collegium cardinaliuꝫ: que
ratio reprobat̄ ŝ. j. Reñ. Dicebant tñ ꝙ papa deberet penam remittere
ex quo venit ante creationē pape: licet poſt tempora alľ. ff. ſi quis i ius
vo. nō. ie. l. ij. §. fi. Archi. ibi: in fi. prime ꝑtis ꝓpter verbū coram no-
bis tenebat contrarium. ſ. ꝙ non inciderit in penaꝫ tūc non veniendo
cum ſcripſi ſup illa decre. hūc caſum non tetigi. q2 mihi videbat̄ contra
equitatē ꝙ tunc incideret. ⁊ per illud v. coram nobis de rigore videba
tur ꝙ incideret. Quis eñ poteſt diuinare aſtrictus ad veniendum qñ
ſit papa creandus: cum ſꝫ poſſet omni die creari. ergo omi die paratus
ſit is qui aſtrictus eſt ad cauſam ꝓſequēdam. ⁊ licet rigoroſum videat̄
reſpicit tñ expeditōem eccleſiaꝝ: ⁊ forte ꝓpter hoc non vtitur hic verbo
declaramus: ſꝫ verbo ſtatuimus.
d ¶ Prouiſis. ꝑ decre. vbi ⁊ iura q̄ allegaui in fi. ꝑxi. partis.
e ¶ Orationibus. qualis debeat eſſe oratio: vide qđ dicaꝫ. ĵ. de reliqui.
⁊ vene. ſan. ſi dñm: ad fi. ⁊ quō in ea ſperandū eſt: ibi dixi ſatis in vlti
mo membro glo.
f ¶ Effundendis. vt in decre. vbi periculuꝫ. in fi. ⁊ verbum effuſionis
largitatē ⁊ abūdantiā denotat. xvj. q. j. reuertimini.
g ¶ Alij. ꝑſone inſtructe opponētes ⁊ appellantes.
h ¶ Quacūq3 cauſa. ꝑ hoc videt̄ ꝙ citatus qui tenet̄ ire vł mittere ad
curiā mortuo papa teneat̄ ad ideꝫ: cuiꝰ ꝯrariū nō. oſti. de accu. licꝫ: vt
ibi ſcripſi ſup vbo acceſſiſſes.
i ¶ Mittere. hic hi quos artat decre. j. ŝ. e. li. vj. decre. j. de ap. ⁊ decre.
q̄uis: de of. or. e. li. Item electi cathedralium vel regulariuꝫ eccleſiarū
q̄s artat ꝯſtitutio cupientes: niſi ſint iuſte impediti: vt. e. c. §. ꝙ ſi. Itē

aſtricti ad ipaz cum vacat ac ſi non vacaret: venire vel mittere teneant̄. Idem.

Cauſaz electōis poſtulationis ſeu puiſiōis p appellatōez ab ipſa vel occaſiōe ipſius ad ſe. ap. emiſſam: tūc decreuimus ad ſedē eandē deuolui cēſemus: cū in appellati aut pcuratoris eiuſdē in ipa cauſa ſpecialiter ɔſtituti pñtia interpoſita fuerit. vt eorū alteri infra mēſez ab interpoſitōe ipſius vel ſaltē poſt lapſum eiuſdē mēſis q̄cito cōmode fieri poterit legitime intimata: porrecto videlicz ſibi ſub ſcriptura autētica vel plecto illius tenore ⁊ copia mō ɔſili: ſi petita fuerit inde facta. Qḋ ſi forſan appellatum abeſſe: ⁊ pcuratorē talem non inueniri cōtingat in domo

poſtulati: quia ſunt eccleſijs alligati: vt ibi. §. denqz: vel ſemine: ſ. e. idētantibus. §. ſ cum eas. li. vj.
k ¶ Ac ſi non vacaret. ⁊ ſic pꝫ q̄ infra tpa ſtatuta.
l ¶ Cauſam. Caſus. primo ponit formā ſm quā appellans appellatiōnē intimat appellato: vt p ipam cauſa beneficialis ad curiam deuoluat̄. Secundo puidet cū appellatus vl' ipſius ſpecialis procurator nequit haberi. Tercio puidet cū p metū appellati vel ſuoꝝ intimatio fieri nō pōt. Quarto viciat intimatōez aliter factam. Quinto ꝓrogat hūc moduꝫ intimādi ad alios caſus. determinat nō. p inno. oſti. io. mo. ⁊ archi. eo. ti. c. j. li. vj. ſup v. infra mēſez. p cō poſ. ibidē ⁊ guil. i ſpe. ti. de citatio. §. ſequit̄: poſt pn. plenius de appel. §. q̄liter. v. cautus enā ſit. ⁊ v. quid ſi pcuratori. adhuc ɔgruus p guil. mandegon. in libello electionū in ſi. p ipm io. mo. ō regu. iu. in generali. li. vj. vltra mediuz. ⁊ qḋ nō. ſ. e. cupientes. j. Reſ. lib. vj. ſup vbo noticiā.
m ¶ Electōnis. etiā epalis vel cathedralis eccleſie: vt dicā. j. §. pe'r.
n ¶ Prouiſiōis. hec tria exprimit decre. j. e. titu. li. vj.
o ¶ Occaſione. i. ꝓpter cauſam electōis poſtulationis vel puiſionis: vt ſi appellet̄ a grauamie illato in iudicio: quo caſu locū hꝫ decre. j. ſ. e. li. vj. ſm ɔpoſt. qui plus ibi nō. q̄ ſi ſup prima appellatōe dent̄ iudices extra curiā: ⁊ ab illoꝝ grauamie appellet̄: locū hꝫ decre. illa. ⁊ dicit ſic ſuaſſe inno. licet quidā ɔtra: q̄ ſolū in cauſa p̄me appellatōis hꝫ locū hec decre. qḋ eſt ɔtra mentē. q: p ſecundā appellationem ſicut p p̄maz poſſit ꝓrelari vacatio.
p ¶ Se. ap. In alijs em̄ non hꝫ locū pre. decre. j. ſ. e. li. vj. vt ibi nō.
q ¶ Deuolui. quo ad hoc: vt principale negociū ſit in curia: vt dicā. j. §. penult.
r ¶ Appellati. ſi ɔ capitulū vel collegiū appellet̄. vide qḋ nō. ſ. e. bone. j. in glo. j. ſoli. de ɔceſ. pben. ſi capitulo. li. vj. in glo. vj.
ſ ¶ Specialiter. approbat opinionē ſpe. in pn. v. quid ſi pcuratori. vbi poſitis duabus opinionibus: q: p̄ma habebat q̄ non ſufficit intimare pcuratori. Secūda q̄ ſufficit: dicebat primā verā in generali pcuratore: ſecundā verā in ſpeciali: allegabat de teſti. ɔſentiuꝫ. §. ceteꝝ. li. vj. ff. de lib. cauſa. l. imo. ff. de ɔtrahē. emp. l. in hmōi: de pcu. dilectus. ⁊ c. non iniuſte: in fi. ſicut aūt ſpeciali pcuratori appellati fieri pt̄ intimatio: ita etiā pōt fieri p ſpecialē pcuratorē appellātis. Naz ⁊ talis in his cauſis appellat. qḋ dic vt nō. e. ti. pcura. li. vj. Quō vo formet̄ pcuratorium ad intimāduꝫ: ⁊ quō p pcuratorē fiat intimatio: vide in pdic. libel. electionū in fi. ⁊ quō de pcuratorio ſuo: ſic ⁊ ō appellatōe debet fidē facē.
t ¶ Interpoſita. ⁊ tūc interponit̄ ſimul ⁊ intimat̄. quare cuꝫ illis ɔſtet illū appellaſſe: alia intimatio faciēda non eſt.
u ¶ Alteri. ſ. appellato. vel ſpeciali pcuratori. q̄ fortius ſi vtriqꝫ ſimul vel diuiſim. ⁊ tolle hic lr̄am legitime intimatā q̄ ſequit̄.
x ¶ Interpoſitōem. ⁊ ſic currit de momēto ad momentū. cōcor. ſ. de re iudi. q̄ ad ɔſultatōem: ibi a ꝓlatione. ⁊ quot dies habeat menſis notatur. e. ti. q̄ ſit. li. vj.
y ¶ Cōmode. concor. pre. decre. q̄ ſit. in pn. li. vi. ⁊ c. cupientes. §. ceterū. veniet hoc in arbitratu boni viri. ⁊ dat̄ hic tēpus arbitrariuꝫ ad purgandā morā tpis determiati. alibi ecōuerſo dat̄ tēpus determinatū ad purgandā morā tpis arbitrarij in pre. §. ceteꝝ. ⁊ p hoc videt̄ q̄ poſt hoc tēpus facta intimatio non deuoluat: vt dicā in fi.
z ¶ Porrecto. p hoc pꝫ q̄ expenſis intimāns habet hoc fieri: ſicut de libello dicit̄. iij. q. iij. offerat̄.
a ¶ Videlicet. declarat verbū legitime qḋ premiſit.
b ¶ Autentica. ſ. ɔfecta manu publica vel hñte ſigillū autēticū: de ſen. exco. cū medicinalis. li. vj. ⁊ ſatis dixi de ꝓba. poſt ceſſionē. vt em̄ dicebat ſpe. in v. in pn. alle. graue eſſet dicere q̄ aduerſario meo dicenti ſe

quā ipſe appellatus habitare cōmuniter ɔſueuit: vel ſi domus eadē in remotis exiſtat: i eccleſia cathedrali i cuius ciuitate vl' dioceſi ɔſiſtit bñficiū: ⁊ nihilominus vtroqz caſu in eccl'ia vel bñficio de q̄ agit̄ volumus appellatiōem hmōi publicari: ac de ipſa qñcūqz petitū fuerit: copiam mō p̄miſſo fieri appellato. Vez ſi ꝓpter appellati aut ſuorū metū vel potentiā intimatio fieri nequeat: vt p̄fert̄ appellationez eandem in loco aliquo publico ſic ſolenniter volumus publicari: q̄ ad appellati ſeu eius procuratoris noticiaz poſſit veriſimiliter peruenire. ¶ Intimatio vo aliť facta omi careat iuris effectu: nec cauſa per appellatōez eandem ad ſedē cenſeatur deuolta

appellaſſe ad curiam tenear credere: cum appellatio hoc caſu habeat vim citatōis: vt. j. dicam. ⁊ quō appellato interdū expediat autenticam ſcripturā: pꝫ. j. c. pxi. §. pe'r.
c ¶ Vel plecto. pꝫ q̄ p̄mo caſu cū porrigit̄ non eſt legi neceſſe. ɔcor. de ap. appellatio. li. vj. ⁊ iſtud p deſigt integrā lectōez. ſilr. ff. de. v. ſigni. vrbana. §. ꝓnunciare.
d ¶ Conſimili. ſ. ſub ſcriptura autēnca.
e ¶ Si petita. ſi q̄ nō petit̄ ſufficit legiſſe. cōcor. ſ. de ſepul. c. j. i fi. li. vj. de ſen. excō. c. j. e. li. p qḋ. c. pꝫ q̄ vale ɔſiliū eſſꝫ appellato de petitiōe p̄dicta facere confici publicū inſtrumentū: ſatis tñ eſſet de hoc p teſtes fidez fieri poſſe: licꝫ ibi ſecus: vt ibi notati.
f ¶ Talez. ſpecialē de quo p̄miſit.
g ¶ Cōtingat. collige lr̄am q̄ eſt. j. volumus appellatōez hmōi publicari. io. an.
h ¶ In domo. i. añ domū. eo em̄ inuito nō debet domuꝫ ingredi. faceret em̄ iniuriā. ff. de i ius vo. l. pleriqꝫ. ⁊ l. ſe. ⁊ ō hoc dixi de eo q̄ mit. in poſ. c. fi.
i ¶ Habitare. etiāꝫ ſi ſit iquilinus. ff. de dā. infe. l. iiij. §. ſi domū.
k ¶ Cōmuniter. licet q̄ ibi nō habitet vltra dimiduꝫ anni: ſꝫ minus. exquo tñ ibi habitat pluſq̄ alibi: ibi poterit fieri intimatio. ad hoc. ff. de v. ſig. maiore. ſꝫ ſi eq̄liter habitaret in duobus locis: in q̄libet illoꝝ fieri poterit vbi elegerit appellās: ⁊ tutiꝫ eſſet fieri in vtroqꝫ: fa. de ſepul. cū quis. §. j. li. vj.
l ¶ Remotis. ex remotōe q̄ loci ſtatuit̄ ius diuerſuꝫ: de ſen. excō. relati. de temp. or. cū nullus. §. ij. li. vj. ⁊ vt ibi nō. puto hoc arbitrariū. de hoc ſ. de reſti. in inte. tñ ex lr̄is. in glo. pe'r.
m ¶ Cathedrali. cōcor. j. de fo. cōpe. q̄uis.
n ¶ In vtroqꝫ caſu. ſ. cū publicatio fit ad domū vel in eccleſia cathedrali ꝓpter domus diſtantiā.
o ¶ Bñficio. et ſi eſſꝫ cāpeſtre vel rurale. ⁊ ſi non ſit ibi notarius nec pñtia teſtium illos adducat. ⁊ ſic ſeruat̄ in hoc caſu ⁊ in caſu decre. vni. e. ti. li. vj.
p ¶ Premiſſo. ſ. ſub autentica ſcriptura.
q ¶ Metum. iuſtū: de ap. ſi iuſtus.
r ¶ Vt p̄fertur. q: nec dño nec ſpeciali pcuratori nec ad domuꝫ habitatōis ⁊ in bñficio nec in eccl'ia cathedrali ⁊ bñficio. Si aūt dñs vel appellās loci adire nō poſſit pſonalit̄: poſſꝫ tñ adire p pcuratorē vel ecōtra: nō p pcuratorē: ſꝫ pſonalit̄ pt̄ adire. nec erit locus ei qḋ dicit̄: ſꝫ intimatōez ad domū fieri oportebit: ⁊ hoc vult lr̄a iſta vt p̄fert̄.
ſ ¶ Aliq̄. lꝫ q̄ ſanū ſit ɔſiliū qḋ nō. guil. māde. in libel. p̄dic. ſup forma pe. ſ. q̄ i pluribus locis fiat publicatio. q: tāto maior p̄ſumptio erit ɔ appellatū de ſcia: fa. de poſt. p̄la. c. j. q̄ ma. ac. poſ. cū in ma. p hāc tñ lr̄az pꝫ ſatis eē q̄ fiat i vno loco: dūmō ſit publicus ⁊c. vt hic dic.
t ¶ Publico. ad tollendas illoꝝ fraudes: qui captata opportunitate abſentis illoꝝ quos tangit vel per quos poſſit inſinuari faciūt tales intimatōes: fa. in aut. de litig. §. omnē. coll'. viij. ⁊ ſimiliter qḋ nō. ſ. e. ti. c. vlti. li. vj.
u ¶ Solenniter. volumus publicari. ɔcor. e. ti. q: ꝓpter: in fi. hec ſunt in loco viciniori. e. ti. vbi piculū. §. porro. li. vj. de p̄ſump. q̄daꝫ. ⁊ c. q̄to. in publica miſſa populoſa vel ſmonibus vel nūdinis vel alio actu p populū frequētato.
x ¶ Procuratoris. ſpecialis de quo prius dixit.
y ¶ Veriſimiliter: fa. extra. boni. rem non nouaz. poſt pn. Et nō q̄ inſpicit̄ veriſimilitudo. cōcor. de p̄ſump. q: veriſimile. ⁊ c. literas: de reg. iu. inſpicimus. li. vj.
z ¶ Deuoluta. qḋ ergo nō. inno. ⁊ oſti. in glo. in prin. all'. q̄ decre. j. e. ti. libro. vj. artat etiam ignorātes: exquo appellatio publice fuit emiſſa: cum conſtitutio illa voluerit prouidere contra vacationes

eccleſiaꝝ vel eſt falſum vel intelligenduꝫ non de appellato: ſ; de aliis quoꝝ intereſt vel intelligendū eſt ſm proximū dictum: quādo .ſ. ita publice factū eſt: ꝙ veriſimiliter potuit ad appellati vel ſpecialis ꝓcuratoris noticiam ꝑuenire. ⁊ hoc tunc demuꝫ quādo propter metuꝫ vel potentiam ⁊c̄. vt ibi. cum enī talis appellatio habeat vim citationis ꝑemptorie vt ibi: ad idēꝫ de ap. ſepe. ita ꝙ non veniens in termino iuris habeť cōtumax: et ꝓcediť ꝯtra eum vt ꝯtra ꝯtumacē ⁊ in principali: abſurdum eſſꝫ ꝯtumaceꝫ cēſeri ignorantē eū appellatio intimata non eſſet. ⁊ hec om̄ia vera puto: etiā in electōnibus cathedralium ⁊ regularium eccleſiarū: de quibus loquiť decre. cupientes: vt exquo non aliter ꝙ̄ per appellatōem deuoluūtur ad curiam: neceſſe ſit per hunc moduꝫ intimatōem fieri. Fortius eniꝫ punit ⁊ artat cōſtitutio. cupientes. ꝙ̄ decre. j. priuat eniꝫ iure queſito: ⁊ totali ꝓſecutōne ꝓceſſus ⁊ ad ꝑſonalem artat comparitōem. ſ; decre. j. punit ſolum in ꝓceſſu fiendo in partis abſentia: ⁊ per eam ſatis eſt ꝓcuratoreꝫ mittere: ergo etiam fortius ibi facienda eſt intimatio: ⁊ ſic ab olim ſeruauit curia. quādo tamen appellatus non poterat haberi: varie loquebanť doc. quod tū hic expeditum eſt. Et nota ꝙ licet hec littera viciet intimatōnem ⁊ impediat deuolutōnem: non viciat appellatōem quo minus ſuper ea poſſet extra curiam impetrari. vnde in talibus appellationibus nota tria tempa. Primum quo preſcribitur appellatōni ne poſſit interponi: ⁊ eſt decem dierum a noticia: de ap. cōcertatōni. li. vj. Secundū quo preſcribitur deuolutio in principalis negocij ad curiam ſi nō fiat intimatio: vel fiat ſed nō in debito tempe ⁊ debita forma: ⁊ de hoc hic. Terciuꝫ quo preſcribiť ꝓſecutioni: vt in deuolutis ſeruanda ſunt tempa decre. j. ⁊ decre. cupientes. in aliis datur annus ⁊ ex cauſa bienniuꝫ et vltra: de appel. cum ſit. ⁊ c. ex ratione. Predictoꝝ autem ſecunduꝫ non poteſt eſſe ſine primo. i. deuolutio ſine appellatōne: ſed primū bene poteſt eſſe ſine ſecundo: de appel. cordi. li. vj. vnde dicit io. mo. in predicta regula in generali: ꝙ cum negocium tractari in conſiſtorio principis ſit hic ſpeciale: hoc ius ſingulare facilius tollitur ꝙ̄ commune: all'. ff. de pac. ſi vnus. §. pactus: in aut. de non alie. §. quia vo. col'. ij. Audiui aliquos dicentes: ꝙ mens eſt huius littere: ꝙ non valeat appellatio ꝑdicto modo non intimata: ita ꝙ non valeat impetratio ſuper ea facta etiam extra curiaꝫ. Mihi placet primuꝫ dictum: quod etiaꝫ placet io. mo. vt ꝑdixi. Sed ob. quia ſm hoc erit in poteſtate appellantis eludere decre. ſtatuimꝰ: ⁊ non deferre principale negocium ad curiam. So. appellato ⁊ ignoranti non appellanti intendit hec cōſtitutio ꝓuidere. quare conſulo ꝙ appellans vadat vel ſufficientē mittat: vt ſi veniret appellatus forte ſciens quem ignorare credebat: procedi poſſit. vel ſi papa ad curiam citare vellet appellatuꝫ: al's ex parte appellati nullo veniente planuꝫ eſt ꝙ pena ꝓceſſus de qua decre. j. loquitur locū habere non poſſet. ſed pena decre. cupientes: de qua ꝓdixi bene poſſet habere locū etiā appellato nō veniente.

predictam niſi ad appellatum eius plena et certa noticia infra tempꝰ ꝑdictū aliter ꝑueniſſet. ¶ Ideꝫ ꝗꝫ in aliis caſibꝰ obſeruari volumꝰ: in quibꝰ requiriť intimatio facienda.

a ¶ Appellatum. non repetit de ꝓcuratore. per qḋ videť ꝙ hoc caſu vbi non per modos predictos haberetur noticia: non ſufficiat ꝓcuratorem ſciuiſſe.

b ¶ Plena ⁊ certa. nota ꝙ non ſufficiat talis qualis ſicut in caſu decre. illud. de cle. ex. mi. cum ſimilibꝰ. ⁊ plena dicit: vt totius appellationis ⁊ omniū obiectoꝝ in illa noticiā habuerit. ſic etiaꝫ teſtis dicit plenā veritatē: de accu. cū dilecti.

c ¶ Certa. dicit vt indubitatū ſibi ſit vel eſſe debeat ſic appellatuꝫ. exquo autem certus eſt: certificari vlterius non debet: de re. iur. euꝫ qui certus. poſſet autēꝫ hoc conſtare: quia ſuper appellatōne conſuluit aduocatos amicos. vel ſimili modo forte per amicū ꝓprium vel amicū appellantis ſibi plene fuerat intimata.

d ¶ Tempus predictuꝫ. ſ. menſis vel poſt ꝙ̄cito cōmode fieri poſſꝫ: ſ. e. c. in prin. Et nō. quia per hanc litteram puto: ꝙ notificatio facta poſt tempus predictum non artat appellatuꝫ nec deuoluit: al's ſequeretur abſurduꝫ. ꝙ ſi poſt annū vel quinqueniuꝫ notificaret appellationem: artaret appellatum ⁊ deuolueret. Hec autem temporis determinatio procedit ab hac conſtitutione: de qua predic. doc. non cogitauerūt. Inter alia ergo ſubſtātialia vt deuoluat appellatio cauſas beneficiales ad curiaꝫ: de quibus ſ. e. c. j. ⁊. c. vt circa. li. vj. requiritur debita notificatio de qua hic loquiť: ⁊ ꝙ fiat. j. tempus hic expreſſum. his ⁊ aliis cōcurrentibus ſic deuoluitur: ꝙ cōſtituit abſentem contumacē. ⁊ proceditur in ipſius abſentia in principali etiā ad diffinitiuam exquo non venit infra tempora. Sed an ſic cōſtituat eum contumaceꝫ ꝙ non poſſit appellare a diffinitiua contra ſe lata dubitari ſolet. ⁊ compoſt. in pre. decre. j. e. ti. li. vj. in glo. qualiter ꝓbationes: in. v. q. tenet quod quādo citatio vel notificatio perſonaliter apprehendit: ſit vere contumax nec appellet. quando vo facta fuit ad domuꝫ eccleſiam vel locum publicum: tunc ſit ficte contumax ⁊ appellare poſſit. ⁊ fertur hanc opinionē multum vigere in curia. Aliquibus videtur ꝙ ſatis ſit hoc caſu abſentem puniri ī ꝓceſſu ⁊ diffinitiōe cauſe. nō eſt autem ꝑ hoc equū appellatione priuari: cuꝫ non ſit expreſſuꝫ. ⁊ vide quod dicā. j. de do. et cō. ti. ſi ante. ſupdicta procedunt in his beneficialibus de quibus locuꝫ habet ꝑdic. decre. j. In his vo quibus locum habet decre. cupientes: planū eſt ꝙ non puniť ꝯtumax ſolū in ꝓceſſu: imo cadit ab oī ſuo iure: vt ibi. §. qḋ ſi per. xx.

Idem.

Conſtitutionem vt circa editā in ꝯcil'. lugḋ. locuꝫ decernimꝰ nō hēre: qñ ꝗ opponunť: directe reſpiciūt ius eccleſie vel opponētis perſone

e ¶ Caſibus. vt. j. de appel. c. j. j. de renun. c. vno. ſ: de ꝓcu. mandato. ad idem ſ. vt lit. non conteſt. quoniam. In caſibus teneť quis non ſolum intimare ſed requirere. xvj. q. iij. placuit. ij. ſ: de emp. ⁊ vēdi. c. fi. ſ: de offi. ordi. ſi canonici. ⁊ c. ꝗuis: de ſentē. excom. c. j. de ſepul. c. j. li. vj. ⁊. j. de ſepul. dudum. ⁊. j. de here. c. j. cū ſimilibus. In quibus etiam tutum eſt hunc ordinem obſeruari. Sunt etiam quedam intimationes que fieri debent pape: in quibus non puto ꝙ hic dicať locuꝫ habere: vt ſ: de preben. graue. v. metropolitani: de ſta. mona. c. fi. v. quod ſi forſan. de cleri. egro. c. vno. §. ſi autem. lib. vj. ⁊ in extrauagan. bonifacij. ſancta romana. ⁊. j. ḋ hereti. nolentes ad fi. io. an.

f c Conſtitutionem. Caſus. licet bonifacius aliqua declarauerit de quibus ſuo tempore dubitabatur circa decre. vt circa: vt ſ. e. is qui. ⁊ c. qui contra. ⁊ c. procurator. ⁊ c. conſtitutio. lib. vj. poſt eum tamen noua dubia emerſerunt: que clemens hac ſua conſtitutione declarat: que breuiter ſummari non poteſt. Sed hoc dicit decre. vt circa. locum non habet: cum appellans ius ſuuꝫ vel eccleſie directe proſequitur. ſed cum in formam vel perſonas opponit crimina vel defectus: quorum circumſtantias ſi non ſpecificat ſuper illis: non auditur etiam ſi iuret illas vidiſſe de nouo. nec etiam in eadem cauſa ſuper illis auditur alius non appellans ⁊ proſequens commune non proprium intereſſe: poteſt tamen aſſiſtere appellanti appellās. qui non ſeruat formam: etiam ſi appellationi renunciat ꝑ viam querele non proſequitur obiecta: nec etiam alia niſi in caſibus exceptis. Omiſſio forme licet appellantem a probatione repellat: non tamen infirmat probationeꝫ ſuper his legitime factam aduerſarij confeſſione vel aliter. Aliquas opiniones determinat: de quibus dicam ꝑ partes. Et principaliter approbat quod obſcure nō. archi. in decre. vt circa: dicens ibi ꝙ electus non tenebatur ſeruare illam conſtitutionem: ſed ſatis erat ꝙ in ſua appellatione ſeruaret antiqua iura.

g ¶ Ut circa. ſ. e. lib. vj. ⁊ ita reſtringas hanc declarationem ad illam decre. nam decre. j. ⁊ decre. cupientes. eo. titu. ⁊. lib. non contingat hec declaratio. Nam ille locum habent: etiam ſi non appelletur propter crimina vel defectus: ſed propter intereſſe proprium appellantis: nec mireris. nam ille artant ad veniēduꝫ vel mittēduꝫ infra certa tpa: decre. vt circa. ad exprimēdum et iuranduꝫ.

h ¶ Directe. ſemper enim ſecundario vel indirecte contingit eccleſiam.

i ¶ Eccleſie. poſſit coniungi ⁊ non cōiungi verbum opponentis quod ſequitur. ⁊ hoc intendit ꝙ ſi eccleſia vel prelatus ipſius nomine ſe opponit: puta dicēdo hoc eſſe de iure eccleſie illius ꝙ vocem habeat in electione: ſ. e. ſcriptum. ⁊ c. conſtitutus. ⁊ c. cumana. de cauſa poſ. cum eccleſia. vel ꝙ de ipſius gremio debeat eligi: vel ꝙ ad eam ſpectat prouiſio: de coniue. cum dilectus: de reſtitu. in integ. c. ij. de ver. ſigni. abbate: non erit locus forme decre. vt circa. Idem ſi loquitur de eccleſia ad quam facta eſt electio poſtulatio vl' prouiſio: vt quia dicuntur facta predicta contra priuilegia ipſius eccleſie: ſ de elec. conſiderauimus. vel opponitur de numero: ſ de reſcript. conſtitutus.

k ¶ Opponentis. vt quia dicit beneficium ad ſe ſpectare vel ſibi debitum: vel ꝙ ipſe habet prouidere forte iure ad ipſum ſolum deuoluto: vel ꝙ fuit contemptus: vel quia eſt canonice electus. his et ſimilibus caſibus in appellatione non eſt neceſſe ſeruare conſtitutionem vt circa. Percepi dubitatum in curia in hoc caſu. ſcripſerat papa mihi prouideri de beneficio in certa dioceſi ꝙ non excedat valorem .4. florenorum: vel ſi de loco ſim oriundus: pro ticio ſcripſit ſimpliciter ſecundo ꝙ ſibi prouideretur in eadem dioceſi de vacante vel primo vacaturo. poſt hoc vacante beneficio in dioceſi facio mihi per meum executorem illud conferri. ticius etiam facit ſibi idem beneficium per ſuos executores conferri: ⁊ appellat a prouiſione mihi facta ⁊ proceſſibus executoꝝ

mecoꝝ dicens: ꝙ beneficiũ excedat ſummã taxatam vel ꝙ non ſuz de dioceſ. onũc⁹. Dubitatur an decre. vt circa ĩ appellatõe ſeruari debuerit: videtur ꝙ non per hoc principium: quaſi appellatio fundetur ſuper iure appellantis: non ſuper defectibus vel criminibus. Contrarium videtur q: vtroqz caſu opponitur contra formaz ꝓuiſionis: ⁊ non ſolum cõtra electionem circa quam ſtatute ſunt forme conci. q: ꝓpter. e. ñ. ſꝫ etiam contra ꝓuiſionem cadit obiectus in formam vt patet in littera ipſi⁹ decre. vt circa. Itez ſecundus obiect⁹ ſatis ẽ ĩ ꝑſonã vt defectus dicatur ex loco originis quo ad illud beneficiuz. ⁊ licet illud procedat a reſcripto: ſatis tñ cõuenit iuri cõmuni: facit quod nõ. ꝺ reſcrip. ſi ꝓponẽte: in glo. fi.

l ¶ Sz. repete decemin⁹ locũ hic tñ ⁊c.

m ¶ Competitorẽ. eiuſdem dignitatis vel beneficij cuiuſcunqz. ⁊ ꝯiunge appellãtẽ quod ſequitur.

n ¶ Appellantem. nõ dicit ad ſedem apoſ. vel ad nos: vt ꝟ. c. ꝓxi. qꝺ fa. ꝓ opi. quam tenui in decre. vt circa: in glo. ad papam: tamẽ certũ eſt ꝙ ſolum in extraiudicialibus appellatõnibꝰ hoc locum habet: ꝟ. e. conſtitutio. li. vj.

o ¶ Perſonas. eligentiũ vel electi: ꝓuidentium vel prouiſi: poſtulantium vel poſtulati: ideo vtitur plurali: ad hoc. ĩ. §. fi. ⁊ ꝗ poſſint ĩ his opponi notaui in decre. vt circa.

p ¶ Defectus. reſpicit formã et ꝑſonas. ſed quod ſequitur crimina reſpicit perſonas.

q ¶ Opponũtur. ſatis notabant hec verba ipſius cõſtitutionis ibi duz dicebatur: ſe opponũt proponẽdo aliqua ⁊ cetera. vtiliſſimuz tamen fuit hoc declarari.

r ¶ Circũſtantiaꝝ. approbat hec littera qꝺ nõ. in decre. vt circa. in glo. quid ſꝫ. ⁊ in decre. ꝓcurator. e. ti. li. vj. ſ. ꝙ non ſufficiat opponere piurium vel homicidiũ: niſi fiat illoꝝ expſſio: ſic ⁊ alibi debent exꝑmi circumſtãtie: de ele. egro. c. vno: li. vj.

ſ ¶ Sup his. ſ. ſup quibꝫ omiſit debitã ſpecificatõez: ac ſi dicatur ꝙ qꝺã plene ſpecificauit: quedã non: ⁊ legitime iurauit. ſup ſpecificatis audietur: ſup alijs non: etiam ſi vult iurare ꝙ circũſtantias vel ꝓbationes ipſaꝝ de nouo ꝑcepit vt ſequitur.

t ¶ De nouo. videbatur ꝯtrariũ per decre. vt circa: vbi ſuper non oppoſitis auditur appellans cũ iuramento ꝙ illa de nouo ꝑuenerint ad ipſi⁹ noticiaz. ſꝫ idem videbatur de circumſtãtijs non ſufficienter expreſſis. Sed contrariũ hic determinatur: q: vbi non oppono qꝺ ignoro vel quod ſcio: ſed non credo me poſſe ꝓbare ꝙ hic nullum viciuz eſt. iuſtũ eſt ergo vt poſtmodũ admittar cum iuramẽto vt ibi. ſed vbi oppono ⁊ circũſtantias non exꝑmo: hoc viciuz eſt: quia non debite oppono. Itẽ q: nõ videtur iuramentũ poſſe defendi: quo iuraui me poſſe credere probare: ex ꝗ nũc dico me nouiter circumſtãtias vel ꝓbatõnes ꝑcepiſſe: ergo merito hic aliud ꝙ̃ alibi: ⁊ ſic nota. quod dicere ſoleo: de confir. vti. vel inuti. bone. quia interdum expedientius eſt in totum veritatem tacere ꝙ̃ nõ perfecte dicere.

u ¶ Sane. determiat aliqualiter: nõ. ꝑ compoſt. ꝟ. e. c. j. li. vj. in glo. vñ merito. ꝟ. ſꝫ ad quid admittetur.

x ¶ Intereſſe. de hoc intereſſe nõ. in decre. vt circa.

y ¶ Prouiſione. facta vel facienda: quod dic vt ꝟ. e. qui contra certaz. libro ſexto.

z ¶ Forma. ſpecificatõnis de qua ꝑmiſit.

a ¶ Omiſſa. in quibuſdam.

b ¶ Eodem. ſcilicet appellante: ⁊ idem in adherẽte ꝑ decre. vt circa. ꝟ. alioquin.

c ¶ Proſequẽte. quo ad illa in quibꝫ ſeruauit cõſtitutõem vel in quibꝫ conſtitutio non artabat: vt ꝟ. j. Rñ. certũ eſt enĩ ꝙ ſi aliqua ſufficiẽter expreſſit: aliqua non: quo ad expreſſa tenet appellatio: dũmodo in alijs conſtitutionem ſeruauerit.

d ¶ Non appellãs. nec etiã adherẽs: vt ſit fortius dubiũ. ſꝫ lr̃a ſequẽs que dicit ꝙ põt aſſiſtere videtur cõtraria: ſꝫ illud propter intereſſe.

e ¶ Eadem cauſa. ergo in alia poterit. hoc verum per viam actionis: ⁊ ſic non fuit de adherentibus: vt dicam. ĩ. ꝓxi. §. Et ſi dicas quid ꝓficit hec appellatio: dic ꝙ multuz. quia ſuccũbet appellans in inſtantia ⁊

ſed tñ vbi per competitorem vel oppoſitorem quemlibz appellantẽ in formam aut perſonas defectus vl' crimina opponuntur. ¶ Ceterũ cum circa crimina vel defectus debitam circũſtantiaꝝ ſpecificatõnem predictus omittit appellans: non eſt poſtmodũ in proſecutione negocij ſuper his audiẽdus: etiaz ſi circũſtantias huiuſmodi vel ꝓbationes earum per iuramentum aſſerat ad ſe perueniſſe de nouo. ¶ Sane ſi quis cui⁹ intereſt ab electõe poſtulatione vel prouiſiõe duxerit appellandum opponendo crimina vel defect⁹: forma dicte conſtitutõnis omiſſa eodez poſtmoduz appellatõnem huiuſmodi proſequente alius ſuperueniens nõ appellans ꝯtra appellatum ĩ eadem cauſa ꝑncipaliter admitti nõ debet: ꝓ intereſſe communi eoſdem articulos proſequẽdo: licz appellanti poſſit aſſiſtere ne colludat. non tamẽ ei propter hoc proſecutõnez proprij intereſſe denegamus. ¶ Inſuper ſi

punietur in expenſis ⁊ penis: decre. j. ꝟ. e. li. vj. ⁊ fiet executio contra ipſum. Item forſan ille tercius poſtea non aget vel agens ex aliquo capite forſan repelletur. io. an.

f ¶ Communi. ſ. quãdo ⁊ in his ꝓſequitur ius vel intereſſe eccleſie vel commune ſui ⁊ appellantis: vt cuz dicitur criminoſus is qui eſt electus vl' ꝓuiſus vel defectuoſus vel electio vl' ꝓuiſio facta ꝑ eum qui nõ potuit ꝓpter crimina vel defectus vel facta ꝓuiſio ꝑ lr̃as ſurrepticias vel his ſimilia.

g ¶ Articulos. ſ. non ſpecificatos. ⁊ hoc voluit. ꝟ. alioquin: ĩ decre. vt circa: ꝗ ad appellantem ⁊ ad herentes: ſed iſta latius loquitur. Et licet ꝑma facie videretur iniquuz ꝙ vn⁹ ꝓſequi nõ poſſit id a quo repellitur alter ꝓpter ineptitudinem ꝓpoſitiõis vel defectum proponẽtis: ⁊ facit. ij. q. j. prohibentur. ⁊ q. viii. libellorum: in fi. ꝟ. de accu. veniens. ff. de accu. l. hi tamen: in fi. ⁊ l. iij. in fi. vbi nõ. de accuſatore repulſo propter ineptitudinem libelli. ⁊ bene facit. ff. de adulte. ſi maritus. ij. in fi. ⁊ de li. ho. exhi. l. iij. §. hoc interdictum. Item licet graue videatur ꝙ negligentia vel culpa vnius male exꝑmẽtis noceat eccleſie ⁊ omnibus alijs habentibus equale intereſſe: de reg. iu. delictum ⁊ regula. non debet aliquis: li. vj. tamen fateri oportet hoc equũ: quia al's inutilis fuiſſz quo ad hoc ⁊ deriſoria prouiſio decre. vt circa: ſi appellans poſſit ſubmittere pedagogum qui ſibi aſſiſtens in eadem cauſa vt dicit tex. clare formaret ⁊ exprimeret per eum male formata ⁊ inſufficienter expreſſa. Ad contraria reſpondetur ꝙ loquũtur in alia cauſa vel inſtantia. Itez imputet ſibi qui a principio non appellauit. Item quia via nullitatis illi non deficit: de appel. cõcertatõni: li. vj. ⁊ ꝓſecutio ꝓprij itereſſe vt ſequitur.

h ¶ Ne colludat. ſ. ſup expſſis in quibꝫ fuit forma ſeruata. ⁊ eſt ſi. de ꝓcu. c. ij. in fi. li. vj. Et ꝙ proſit ſic adeſſe ibi nõ. in vlti. glo. ⁊ ff. de inoffi. teſta. ſi ſuſpecta.

i ¶ Proprij. ſi dicat propter quod etiam fuit appellatum. planum eſt etiam ſi non fuerit forma ſeruata: vt in. j. Rñ. vel intelligitur de ꝓſecutione quam facit per querelam. Et nota ꝙ etiam publica vel popularis actio habet etiam quandoqz priuatum intereſſe. ff. de ſepul. vio. l. iij. §. fi. ad plures: de ꝓcura. licet in popularibus: in ꝑn. cum ſuis concor.

k ¶ Inſuper. ad huius. §. intellectum ⁊ precedentis ⁊ ſequentis etiam ſcire debes quod compoſt. no. ꝟ. e. c. j. li. vj. ĩ glo. qualiter vtraqz: ꝙ lapſis temporibus illius decre. j. pars appellãs que infra tempora illius decre. non fuit appellatõnem proſecuta: poteſt electionem vel prouiſionem impugnare per modum querele ex eiſdem cauſis ex quibus appellauit vel ex alijs: quia tempus illius conſtitutõnis non ſtatuitur: vt poſt illud ſuper illis vel alijs non audiatur appellans: ſicut dicitur in iudicialibus appellatõnibus de appel. cuz ſit romana: ⁊ ſicut dicitur in decre. cupientes: et vide quod ibi nõ. in. §. ſi vo: in glo. ĩ. idem: ſed ſtatuitur ad: vt poſt illud tempus procedi poſſit partis abſentia non obſtante. Itez ſcias ꝙ forma decre. vt circa: quo ad illa obiecta in quib⁹ requiritur ipſa forma duplex eſt. vna ꝙ in appellatione omnia ⁊ ſingula exꝑmantur in inſtrumento publico ſeu litteris ⁊c. Secunda ꝙ ſuper obiectis debito modo iuretur. ſi prima forma ſeruetur ſed ſecunda non: quia non iuratur: vel non debito modo non auditur appellans etiam ſuper expreſſis: ꝟ. e. ti. is qui: li. vj. Si vo ſeruetur forma ſecũda: quia debito modo iuratur: ſed non prima: quia non debito modo exprimitur: nunc aut nihil exprimitur: aut aliquid exprimitur debito modo: aliquid non. primo caſu non auditur appellans: niſi in caſibus exceptis in decre. vt circa: in. §. niſi: in fi. Secundo caſu auditur ſuper expſſis. Itez in predictis caſibus exceptis ſed ſuper obiectis non ſpecificatis nõ: etiam ſi velit iurare ꝙ circũſtantias de nouo percepit: vt ꝟ. ij. Rñ. hec vera quo ad illa obiecta in quibus forma requiritur ⁊ artat conſtitutio. Si vo propter aliqua appellat in quibus artat conſtitutio: ⁊ propter aliqua in quibus non artat: vt ꝟ. j. Rñ. tunc licet neutra forma ſeruetur: auditur appellans illa proſequens que conſtitutio

noſtri reſpicit. his viſis proſequor litteram.

l Appellās. vel adherens: q: de vtroq; loquit̄ decre. vt circa. §. ali quum. Alter ergo qui nec appellans eſſet nec adherens bene admit- terec: cum eſſ; in eo ratio poſita in fi. hui⁹. §.

m Querele ſimplicis. nūquid ergo reprobat̄ opi. ꝯpoſt. de qua di xi in p̄n. huius ptis?

appellans ab electōe poſtulati one vel ꝓuiſione ꝑ viam q̄rele ſimplicis cauſaȝ agat: vel eaȝ appellato agente defendat: re- pellit̄ ab obiectib; in appella- tiōe ſua exp̄ſſis ⁊ alijs: niſi cō- ſtiterit ip̄m formā ſeruaſſe pre dictaȝ: p̄terq̄ in caſib; in cōſti tutōe p̄miſſa exceptis: etiam ſi appellatōem ſuā non ꝓſequat̄ nec exhibeat: et illa ſe aſſerat nolle vti: dum tn̄ de ipſa coraȝ iudice fiat fides: q: ꝑ ip̄aȝ ius repellēdi eūdeȝ aduerſario eſt queſitum. Illius vo ꝯſtitu tionis forme omiſſio licȝ appel lantē ab obiectib; in formam electōnis vel ꝑſonas eligentiū vel electi ꝓpoſitis vel ꝓponē- dis ⁊ coꝝ facienda ꝓbatiōe re- pellat: probatōnem tamen fa- ctaȝ ſuper his ꝑ aduerſariū cō

dic q; non. ipſe enim non fuit locutus d̄ pe na decre. vt circa. quā etiā non vidit: ſȝ d̄ pe na decre. j. que hoc ſo lum h;: q; poſt temp⁹ ibi ſtatutuȝ ꝓcedit̄ in ptis abſentia. ſed de cre. vt circa: imponit penā non ſeruāti for- maȝ in iurādo. q; nō audit̄ etiā ſuꝑ expreſ- ſis. nō ſeruāti in exp̄- mēdo q; nō p̄t obijce- re non exp̄ſſa. ſimpli- citer ergo in penaȝ ab obijciendo repulſus: nec ꝑ viā querele poſ- ſit obijcē. et hoc vult iſte. §. ſȝ punit̄ ſolum in ꝓceſſu fiendo in ei⁹ abſentia: ⁊ ꝑ appella- tiōnē ꝓſequi p̄ot obie cta in eo ſtatu in quo cauſaȝ inuenit: ſȝ ⁊ per querelaȝ. ⁊ ſic veꝝ ſit dictū ꝯpoſt. cū ergo di uerſe ſint culpe: non mirum ſi diuerſe ſint pene. ⁊ ſi. qd̄ nō. ſ̄. e. cumana. i vlt. glo.

n Agat. fac. de ap. cōcertatōi. li. vj. ⁊ qd̄ no. poſt inno. ⁊ oſti. de appel. dilecto.

o Repellitur. inſtante appellato: vt dicā in fi. hui⁹ partis.

p Expreſſis. ſi intelligas ſingulariter ⁊ clare: tunc exponas qd̄ ſe quit̄ formā ſeruaſſe p̄dictam. ſ. in iurando. cum eni non iurās non audiat̄ etiam ſuꝑ exp̄ſſis per viam appellatōnis: ergo nec ꝑ viā que- rele: de reg. iu. cum quid: li. vj.

q Alijs. non expreſſis.

r Preterq̄. excipit a vbo alijs. ⁊ eſt ſenſus. appellās qui formam non ſeruauit in exp̄mendo audit̄ ſuꝑ nouiter emergētib; vel ad no- ticiā ꝑuenientib; vel ſuꝑ quibus ſupuenit ꝓbandi facultas. illis er- go caſibus nō excludet̄ etiam ꝑ viam querele.

ſ Nolle vti. videns eni appellās q; formā non ſeruauerat: de con ſilio aduocati celat appellatōeȝ: vel dicit q; illa nō vult vti: vt cauſaȝ ꝑ viā querele ꝓſequi poſſit. Et facit hec lr̄a ad q̄ſtionē. an inuito im petrante is ꝯ queȝ impetratū eſt poſſit vti reſcripto: de q̄ ſatis ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de reſti. ſpo. ex ꝯqueſtione. io. an.

t De ipſa. appellatione in qua non fuit forma ſeruata vel illorum expreſſio facta.

u Iudice. coram q̄ per viam q̄rele ſimpliciter agit̄ cauſa.

x Fides. plena nec ſufficeret illa ſemiplena: de q̄ nō. ꝯpoſt. c. j. ſ̄. e. li. vj. in glo. quid ſi papa. vbi dicit ꝑ vnū teſteȝ: ⁊ lr̄as quas ꝓcu- ratoꝛ abſentis de cui⁹ ꝓcuratoꝛio ꝯſtat vult impetrare ſuꝑ appellatio ne ꝓbari appellatū. Illud eni locū h; quo ad ꝓceſſuȝ i partis abſen- tia faciendū: ⁊ quo ad ꝓbatōnem deuolutōis: ſed hic loquit̄ de pena repulſionis vt ſtatim ſequit̄. Item illud coraȝ iudice appellationis: hoc corā iudice querele. Item ibideȝ de ꝓbatōe appellatōnis: hic ne- ceſſe eſt ꝓbare formā appellatōnis. vides aūt per hoc quō expedit ap pellato q; ſibi in forma publica appellatio intimet̄: ſ̄. e. c. ꝓxi.

y Queſitū. optime ꝯcoꝛ. ſ̄. e. ab eo: li. vj. ⁊ cuȝ hoc reſpiciat fauo rem appellati: eo patiēte bn̄ ꝓcederet obiectio: ad hoc. j̄. §. ꝓxi. nō ſic in caſu illius decre. ab eo: vt ibi nō. in vlt. glo. io. an.

ȝ Forme. ſi intelligas de forma iuramenti planū eſt: ſi de forma ex- preſſionis idem cuȝ diſtinctōe quā ſcripſi ſ̄. §. ꝓxi. in p̄in. hoc dico quo ad repulſionē de qua ſequit̄.

a Legitime. ſi ergo inuito appellato fieret ꝓbationuȝ receptio ſuꝑ articulis ſuꝑ quibus recipi non debebat: hoc ſibi nō nocet cōſueue- runt articuli admitti ſaluo iure impertinentiū ⁊ nō admittendorū: de q̄ ſcripſi de of. dele. cū ꝯtingat ſuꝑ glo. p̄'t. de teſti. ex pre.

b Non infirmat. bene ꝯcoꝛ. de accu. c. j. ⁊. ij. li. vj. ⁊ fa. quod nō. ſ̄. e. ſi forte. li. vj. in. v. glo.

c In pleriſq;. Caſus. ſine ſpeciali licentia pape nullus ꝓuidere poteſt eccleſie cathedrali clero carenti ⁊ populo chriſtiāo. Reli- gioſus per prelatū licentiari non debet vt tali ꝓuiſioni cōſen tiat. conſentiēs etiaȝ ſi fuerit ꝯſecratus p̄rioꝛi p̄lato ſubiacet: nec in epi ſcopū recipit̄: nec ad ali quē honoꝛē ꝓmouetur: q̄ ꝯ fient irrita decernit.

feſſiōeȝ vel al's legitime nō in- firmat. Idem.

In pleriſq; eccl'ijs nedū qd̄ dolentes referim⁹ p̄ſi dio facultatū priuatis: ſȝ et cle ro carentib; et populo xp̄iano multos frequēter ⁊ religioſos p̄ſertiȝ improuida ſupioꝝ ꝓui- ſio ad pontificat⁹ aſſumit ho- noꝛeȝ: qui nec vt expediret ꝓ- deſſe nec p̄eſſe vt deceret valē tes: inſtabilitate vagatōnis ⁊ mēdicitatis obprobrio ſereni tatē pōtificalis obnubilant di gnitatis. Volentes igit̄ cō tra temeritatē tam facientiuȝ q̄ vt frequētius recipientium ꝓuiſiones hmōi prouidere: de conſilio fratrū noſtroꝝ ſtatui- mus: vt nullus decetero quan tacūq; dignitate prepollens: niſi ſp̄ali ſuper hoc auctoꝛitate

Et ſunt tres partes. In p̄ma conſtitutōis cauſa. In ſecūda ꝯſtitutio. In tercia ꝓteſtatio. Secun da pars quā ſummam quattuoꝛ facit. Primo ꝓ hibet ꝓuiſionē fieri. Se cūdo licentiā dari. Ter- cio punit cōſentientem. Quarto decernit. partes patent: ⁊ ſumme fuit ho neſtuȝ qd̄ hic dicit̄.

d Dolentes. concoꝛ. ſ̄ de cele. miſ. dolētes: ſ̄: d̄ ſta mona. recolentes. j̄. e. ti. attendentes: et de cē ſi. ad nr̄am. in p̄n.

e Preſidio. id eſt ſub- ſidio: ſine quo ſpiritua- lia diu eſſe non poſſunt j. q. iij. ſi qs obiecerit.

f Et populo. certū eſt q; cler⁹ ⁊ popul⁹ ſunt di- uerſa: de p̄uil'. ex parte: de ſen. excom. ſi ſenten- tia. li. vj. quid ſi hab; al terum tn̄: hic ⁊. j̄. e. c. ponitur copula. ꝑ quod videtur q; carere debeat vtroq;. Habens autem alterum non caret vtro- q;: ⁊ ſic nō videt̄ artare ꝯſtitutio. vide ſimile hn̄s codicē nō includitur ſub carētib; decreto ⁊ codice. ⁊ habēs panē non includit̄ ſub carētibus pane ⁊ vino: ⁊ hn̄s argentū non includit̄ ſub carentib; auro ⁊ argēto: ita nō includat̄ eccleſia habēs cleꝝ vel populū ſub carentib; clero ⁊ po- pulo: al's non eſſet diuerſuȝ dicere clero ⁊ ꝑp'o: ⁊ dicere clero vel ꝑp'o: ⁊ eſſet hoc incidere in improprietatē locutōis ſumēdo copulā ꝓ disiun- cta: q̄ improprietates excuſande ſunt nō ſequēde: vt nō. de v. ſig. prete- rea. ꝓ hoc facit: q: foret abſurdū q; illi clero vel populo quē hab; eccle- ſia ſubtraheret̄ epus: ⁊ hoc multū vaȝ. Contra. carere eſt nō habere. ſȝ ſi dixiſſet ſi non habeat vel niſi habeat clerū ⁊ populum: ꝓpter copu lam requirit̄ q; habeat vtrūq;. ergo ſi habet alteꝝ tm̄: artat cōſtitutio. ⁊ ideȝ in p̄dictis exemplis ſi dicat̄ ſi non habeat vel niſi habeat decretū ⁊ codiceȝ: requirit̄ q; habeat vtrūq;. Idem cū dicit̄ ſi nō habeat paneȝ ⁊ vinū: argentū ⁊ auruȝ: ⁊ in ſimilib;: vt cum dicit̄ nullus eligat̄ niſi habeat vel ſi non habeat etatē ſcientiaȝ ⁊ moꝛes ſingula requirunt̄: vt ſ̄. e. cum in cūctis. Ideȝ ſi dicat̄ ſi careat ſcientia moꝛib; ⁊ etate: fac̄ de eta. ⁊ q̄li. cum te. Pro vtraq; p̄te poſſet induci. ff. de re. du. ſi is qui du centa. §. vtꝝ egeret declaratōe. ſȝ primū plus placet.

g Chriſtiano. talia loca q̄ ſunt in p̄tāte hoſtiuȝ nō deſinūt eſſe ſacra: ad. l. cum loca. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. Rn̄de vt nō. vij. q. j. paſtoꝛalis: in fi. non putes tn̄ q; ſit neceſſariū q; locus ſit captus ab hoſtib;. ſatis eni eſt q; clero careat ⁊ ſubditis xp̄ianis ꝑ verba hui⁹ decre: licet nō ſit in hoſtium poteſtate.

h Religioſos. qui laboꝛāt ad hoc etiam interdū impoꝛtune ⁊ ꝑ corru ptelas: vt dicere poſſint cū p̄s. Laque⁹ ꝯtritus eſt. ⁊c. p̄s. Niſi q: dn̄s erat. Vidi iam religioſuȝ ꝯſecratū ad cumulū q̄ nō erat in reruȝ natura: nec fuerat q; patere poſſet ꝑ ꝓuinciale.

i Supioꝝ. ad quos ſpectat d̄ iure ꝓuiſi: ⁊ maxime q̄tuoꝛ princi pales p̄triarche ⁊ q̄dā archiep̄i q̄ ſub eis ſunt ꝯſueuerāt hoc facere.

k Deceret. viij. q. j. qui epatuȝ.

l Vagatōis. ꝯſueuerūt tales diſcurrere ⁊ vicarias epoꝝ querere: ma xime hn̄tiuȝ dioc̄. latas: interdū principib; adherere familiariter: q̄ cau ſa honoꝛis querūt hēc capellanos epos.

m Obprobrio. nedū in epo ſȝ in q̄libet clerico. xciij. di. diaconi. vlt.

n Serenitatem. al's temeritatem: de qua. j̄. de penis ſi quis ſuaden- te: circa fi. io. an.

o Obnubilāt. ſaltē q̄ ad vulg⁹: de h⁹ xciij. di. legi⁹. fa. ſ̄. d̄ p̄uil'. c. j.

p Quātacūq;. ꝓpter p̄triarchas hoc dicit vt p̄dixi.

q Speciali. ſi ſȝ haberet generalem auctoꝛitatem ꝓuidendi ep̄atibus

ſpectantibus ad prouiſionem papalem non ſufficit per hanc litteram.
r De paſtore. vtitur hic vocabulo generali. vt archiepiſcopos epiſcopos ⁊ etiam patriarchas comprehendat: alibi latius. ſ. e. ne ꝓ defectu de re. iur. q̄ms.
ſ Cathedrali. in alijs locum non habet. vt in fi.
t Qualitercūq;. nō diſtinguit: ergo ſiue plene ſubſit ſiue quo ad ꝓuiſionem tm̄.

ſe. ap. fulciatur: de paſtore ꝓuideat cathedrali eccleſie ſibi qualitercūq; ſubiecte: q̄ clero careat ⁊ ſubditis chriſtianis nulluſq; religioſus a ſuo vnq̄ ꝙ ꝓuiſioni tali conſentiat licenciet᷑ ꝑlato. ꝙ ſi licentiatus etiā hmōi ꝓuiſioni ꝯſenſerit: ⁊ in epm̄ ſe fecerit: aut ꝑmiſerit ꝯſecrari: in epiſcopali nullatenus recipiat᷑ honore: ſ; in tante ambitionis penam ſub religionis ac mōaſterij ſui ꝑlato ſemꝑ ſic degat humilis: iaceatq; proſtratus: ꝙ nullus eidem in religione ſua vel ext᷑ ad gradum honoris vel adminiſtratōis cuiꝰlibꝫ ſit aſcēſus. Nos enim quicquid contra

u Chriſtianis. circa iiij. patriarchales ſedes ꝑncipales q̄diu ſunt in poteſtate infidelium vel ſciſmaticorū ꝓuidit bonifa. in ſua extraua. ſancta romana.
x Prelato. qui contrafaciens puniendus eſſet pena arbitraria: ex quo circa ipſum certa hic nō ſtatuitur. de offi. dele. de cauſis.
y Licentiatus etiam. ergo ⁊ habita licētia conſentire non poteſt. ꝯcor. ſ. e. quorūdā. §. j. in fi. li. vj.
z Et in epm̄. nō ꝙ ex ſolo ꝯſenſu nō eſt locus penis inferioribꝰ: ſ; tūc demū cum ſequit᷑ conſecratio: hoc probat hec copula.
a Permiſit. i. abſolute coacto ceſſaret pēa: ſ. qđ me. cauſa factis. nec imprimeret᷑ caracter: ſ. de bap. maiores.
b Honore. q: non admittetur ad executōnem pontificalis officij nec ꝑmittet᷑ pontificalibus inſignijs vti: ⁊ ſic minus poterit q̄ alter epūs nullius eccleſie. de or. ab epi. c. j.
c Monaſterij. includit etiam canoniam regularem. de eta. ⁊ quali. intelleximus. de priuil᷑. cum olim. ij. in prin. ⁊ ꝑ hanc lr̄am patet hāc penam ſolum in religioſis locum habere.
d Prelato. ergo ꝑ talem ꝓmotōnem non fuit ſoluta obedientia: ſecꝰ ſi ꝓuiſio tenuiſſet. xviij. q. j. c. vno. xvj. q. j. ne ꝓ cuiuſlibet.
e Proſtratus. ꝯcor. de deci. q̄uis ſit. in fi.
f Cuiuſlibet. ꝯcor. j. de regula. c. j. vt profeſſores: ⁊ per hoc excludit etiam temporales.
g Vel aliquod. igit᷑ ꝓuiſio de tali eccleſia facta non valet nec licētia ꝯſentiendi religioſo data vel ipſius ꝯſenſus vel conſecratio ſubſecuta quo ad ipſius executōnem: non dico quo ad caracterem: fa. qđ nō. ſ. de ꝯſe. di. v. manus. in vl. glo. ⁊ fa. quod dixi ſ. de ꝯſue. quāto. ſuꝑ. j. glo. Item nec valet ꝓmotio facta de tali ꝯtra ꝓximū dictū.
h Non obſtante. multa ſimilia vide de ꝯſti. c. j. li. vj. in glo. penl᷑. ⁊ concor. j. eo. ſtatutum.
i Prefatas. cathedrales clero carentes ⁊ populo chriſtiano.
k Aliarum. non cathedraliū vel etiam cathedraliū habentiū clerū ⁊ populū chriſtianū.
l Ampliare. ſimile de innouatione dr̄ ꝙ ius vetus conſeruat. nouū autem nō creat. de priuil᷑. ex parte. j. in fi. ⁊ c. q: intentōnis. ⁊ optime ꝓuenit huic ſiui extraua. cle. que incipit meruit. io. an.

m Quod circa. breue ⁊ vtile determināꝯ decre. quorūdā. ſ. eo. li. vj. ⁊ approbāꝯ qđ ibi nō. io. mo. ⁊ archi. ⁊ qđ nō. ſ. e. ti. indēnitatibus. §. ſane. in. iiij. glo.
n Electōnes paſſiuas. nam conſtitutō hic declarata loquitur quādo religioſi eligunt᷑ quicūq; ſunt eligētes religioſi vel alij. Et dic electōes poſtulatōnes ꝓuiſiones vel quaſlibet vocatōnes: vt ibi.

o Diſcordia. hoc quo ad mendicantes circa quos ꝓuiſum eſt: ꝙ ex electione in diſcordia facta de ipſis extra adminiſtrationes ſui ordinis nullū ius eis acquirat᷑ nec audeant conſentire.
p Minoritate. hoc quo ad religioſos non mendicantes: circa quos ſtatutū fuit idem circa electōnes factas de ipſis ad quaſcūq; ꝑlationes a minori parte numero.
q Conſtitutōne. ſ. e. quorūdā. ⁊ patet ꝑ ſingulare quod nō loquit᷑ de decre. indēnitatibus. Item illa nō tractat ſolū de diſcordia ⁊ minoritate numeri. imo tractat in forma ſcrutinij ⁊ compromiſſi de nūero duplo maiori. Item maiori non duplo maiori. Item minori: ſed illa quorūdam ſolum tractat de electōne diſcordi ⁊ facta ꝑ minorē ptem numero. fateor tamen ab idēntate rationis hoc quod dicitur etiam in numero de quo loquit᷑ decre. indēnitatibus locum habere. ⁊ ſaltē quo ad. §. ſi qua vo.
r Que in facto nō in fictōne. hoc intendit ſi ex. x. electoribꝰ. viij. elegerūt mendicantē: duo aliū vl᷑ ꝯtradicūt ſed contra iſtos duos aliquid opponit᷑ ꝓpter quod negat᷑ ipſos vocem habuiſſe: vt quia dicunt᷑ excōmunicati ſuſpenſi irregulares: ꝑuata ea vice ptāte eligendi vl᷑ his ſimiles: ꝓpter quod dicit᷑ totū capitulum eligentium in illis octo cōſiſtere: ⁊ ꝑ conſequens electionem fingi cōcordem hoc non iuuat mendicantem. Item ſi ex. x.

premiſſa vel aliqđ premiſſoꝝ contigerit attentari: irritum eſſe decernimus ⁊ inane. contraria quacūq; conſuetudine non obſtante. Sane circa prefatas eccleſias premiſſa ſic ſpecialiter ꝓuidenda decernimus: ꝙ circa ꝓuiſionem quarūlibꝫ aliaꝝ facultatū ſuperioꝝ nec coartare intendimus nec vltra iuris communis limites ampliare. Idem.

Quod circa religioſoꝝ electiones ſuꝑ diſcordia ⁊ minoritate numeri bonifaciana cōſtitutione cauetur: de diſcordia ⁊ nūeri minoritate que in facto non in fictiōe vel in iuris effectu ꝯſiſtūt: debere

canonicis: vel monachis quatuor tm̄ elegerunt religioſum non mendicantē qui dicit illos ſex vl᷑ tres ex ill᷑ fuiſſe tales vt ſ. ꝑ qđ concludit fingi electōnem ſuā factā a toto capitulo vel a maiori parte hoc eum nō iuuat. vide quod nō. de conceſ. preben. auctoritate. li. vj. i vl. glo.
Sed quero ſi ita eſt ꝙ voces in iuris effectu al᷑s non valentes: vt excōicatoꝝ ⁊ his ſimiliū cōputant᷑ in nūero quo ad hoc vt reliqua electio dicat᷑ diſcors vel facta ꝑ minorem partem: an ꝑdictoꝝ voces augeant etiam numeꝝ ⁊ ſuffragiū intantū ꝙ ex illis vocibus ſequi poſſet confirmatio. que al᷑s fieri non poſſet illis excluſis: vt patere poteſt in ꝑdictis terminis de electo ꝑ ſex de. x. qui ſex omnes vl᷑ tres ex eis ſunt excommunicati vel ſimiles. Aperte dico ꝙ non quo ad caſus decre. quorūdam: quia in quolibet predictoꝝ caſuū cōſtitutō ſolum nocet: quia ſcilꝫ impedit mendicantem ⁊ non mendicantem quēlibet ſuo caſu: ſed coelectū non iuuat: nec hoc colligi poterit ex verbis vel mente conſtitutōnis ipſius. Non enim hoc ipſo ꝙ non valet electō mendicantis facta in diſcordia valet electō coelecti: al᷑s ſequeret᷑ ꝙ ſi ex. xx. canonī. xviij. elegerūt mēdicantē valeret electio facta ꝑ duos. Item nec ſequit᷑ ꝙ ſi ex. xx. electoribus. ix. elegerunt ꝓfeſſum ꝙ ꝑ hoc valeat electō facta ꝑ. xj. vt patet ſ. e. ſcriptū ad fi. ⁊ c. indēnitatibus. §. ſi vo. ⁊ §. ſi qua vo. quod ergo nō mutat᷑ ꝛc. C. de teſta. ſancimus. nec correctōnes iurū dilatamꝰ. ſ. e. cum expediat. li. vj. Sed in caſu decre. indēnitatibus videt᷑ ſecus quo ad electum per ſcrutinium a duplo maiori numero a principio. vel per acceſſum debito modo factum: vl᷑ per cōpromiſſum cui minor pars ſe opponit: cuius confirmatōnem exceptio partis aduerſe impedire non poteſt. ⁊ ſic erit in hoc ſimile electioni cardinalium: vt vtrobiq; voces talium ſuffragiū auferant ⁊ computentur in numero duarū partiū: vt in conſti. cle. ſ. c. ne romani. §. ceterum. ⁊ ſatis credo ꝙ hoc fuit de mente. Sed tenens contrariū dicere poteſt ꝙ illa decre. dicit etiam eo caſu officium confirmatoris non deficere: hoc ergo venit in examine electōnis: an ex vocibus eligentiū ſit canonica. Sed ſi hec littera ibi in. §. ſane. que dicit. ſi al᷑s inuenta fuerit ꝛc. intelligatur al᷑s. ſcilꝫ q̄ conſideratōne nūeri faciet pro primo dicto. quādo vo electa eſt a maiori parte ſed non duplo maiori: tunc cum admittantur partis minoris exceptōnes licꝫ ſummarie cognoſcende: videtur quodlibet: non quo ad ā̄miniſtrationem impediendam: tamen quo ad electōnem caſſandam hec obijci poterunt: ⁊ in his etiam expediret declaratō: ⁊ etiam circa voces abſentium non vocandorum vel vocatorum: qui venire noluerunt vel expreſſe renunciauerunt: quas computari ſonat in abſurdum: licꝫ hoc videatur ex fictione. Item de non conſtitutis in ſacris in collegijs mariū cōmuniter tenetur ꝑ decre. ij. j. de eta. ⁊ quali. ꝙ illoꝝ ratio vel computatō non habet᷑: ſicut nec haberet᷑ illoꝝ qui canonici vel ꝓfeſſi non eſſent: q̄ ſit mens huius: ꝙ al᷑s vocem habens ex fictione non excludatur a numero: talis autem vocem non habet licꝫ iure nouo. Unde idem videtur de abſente non vocando vel vocato qui venire noluit: vt ꝑ dixi. vnde nec in duabus partibus cardinalium eligentium papam

computamus nõ excluſos: licȝ computemus excõmunicatos. vt in pre. decre. ne romani. §. ceterum. primũ patet. eo. ti. vbi periculum. §. ſane. li. vj.

f ¶ Declaramus. idem fertur olim boniſa. declaraſſe: vt ſcripſi in decre. indemnitatibus. §. ſane.

t ¶ Statutum. Caſus. emolumẽtũ ex iuriſdictõe ſigillo curie vel al's puenĩens ad platũ cathedralis eccleſie vel collegiate ea vacante. nõ obſtãte pſuetudine deducĩs expenſis reſeruandum eſt ſucceſſori niſi nũc certe dignitati competat iuriſdictõ cũ ipſi⁹ emolumento. reprobat quod nõ. š. e. q̃a ſepe li. vj. ꝛ approbat qd ibi nõ. archi. de quo ſtatuto h̃ loqr̃.

intelligi declaram⁹. Idem.

Statutũ ſuper bonis a prelatis cathedralium regularũ ꝛ collegiatarũ eccleſiaꝝ dimiſſis aut obueniẽtib⁹ tempore vacatõis earum futuris ſucceſſorib⁹ fideliter reſeruandis editũ locum declaram⁹ habere in omni emolumento: quod puenit ex iuriſdictione ꝛ ſigillo curie eccleſiaſtice vl' ſecularis aut al's vndecunqȝ quod ad prelatos eccleſijs non vacantibus ptineret: conſuetudine qualibȝ cõtraria non obſtante: ita tamẽ ꝙ in iſtis ꝛ ſimilibus ratõnabiles deducanr̃ expenſe. ¶ Ceterũ ad ſingulares perſonas

u ¶ Collegiatarũ. in alijs enĩ non habet locum decre. quia ſepe. ſ; decre. preſenti. de of. or. e. li. de qua fit exteñ ſio. j. ti. ij. quia in ſi.

x ¶ Dimiſſis. per hoc pbabat ibi archi. ꝙ decre. loqr̃ de bonis plati diſtĩctis non de cõmunibus plato ꝛ capitulo. all'. xij. q. ij. hec huiuſ. ꝛ. c. non liceat. ꝛ. c. caritatẽ. ꝛ. c. illud. ꝛ. c. de laicis. ꝛ. q. v. ſicubi. fa. š. ne ſe. va. c. vno. li. vj. de regu. c. vlti. e. li. ſ; lr̃a al's vndecũqȝ que hic ſequit̃ multum facit ꝯ.

y ¶ Reſeruandis. nec occupandis p collegia puentus capitula vel ſingulares pſonas ipſoꝝ. circa quod principaliter puidet iſta cõſtitutio. p quem autem ſint reſeruanda: ibi dixi p economũ vel p aliũ deputatum.

z ¶ Declaramus. hic patet ꝙ reprobat. non corrigit opinionẽ meaȝ q: non ſtatuit hoc eſſe de iure nouo: ſ; declarat hoc fuiſſe de veteri. ꝛ approbat opi. archy. Sȝ videam⁹ motiua. mihi pus videbar̃ ꝙ exq̃ iuriſdictõ transfertur in capitulum iure cõmuni: ꝙ omnis fructus iuriſdictõis iure acceſſorij capitulo deberetur: ſed archi. ꝯ. propter verbum ibi poſitum vacatõis tempore obuenientia. Item vt dicebat capitulũ habet cuſtodiam: ꝛ adminiſtrat non ſuo ſ; alieno noĩe vſurpare igr̃ non debet quod habet cuſtodire: vt dicebat boniſa. ſic declaraſſe: cum vltimo legi ſextum: dixi ꝙ nõ recederem ab opiniõe mea. niſi declaratõnem viderem. Ad vbũ obuenientia reſpondebã p relatiuũ que: vt ibi nõ. Ad id quod dicit de cuſtodia reſpondebã: ꝙ in iuriſdictõne non ſuccedat quo ad cuſtodiã tñ. imo quo ad exercitiũ: al's ſequeret̃ ꝙ viſitando non poſſet pcuratõnem recipere. de qua dicam. j. de here. multoꝝ. Sternus declaratõni q̃ iuſtificari poteſt ex eo quod ibi notaui in pĩma glo. cum enĩ canonici videntes fructus ſibi deberi: vacatõnẽ prolixam forte procurent: difficultates ingerant: ꝛ tardius eligant: quia propter fructus iuriſdictionis vel ſigilli ſi eos pciperent hoc contingere poſſet: merito ꝛ hi cenſeantur eſſe prohibiti.

a ¶ Emolumento. idem verbum de ſimo. nemo. in prin. de teſti. c. j. li. vj.

b ¶ Ex iuriſdictõne. ex q̃ ſoluũt̃ officio pene pecuniarie vel emẽde. de offi. or. dilectus. fa. de ſen. ex. venerabilib⁹. §. deniqȝ. li. vj. ꝛ qd nõ de peñ. licȝ forſan. etiam loquit̃ de quota litis que de pſuetudine deberi poteſt ſm guil. qui hoc no. in ſpe. de ſala. §. j. v. ſi vo ordinarius. ꝛ. §. ſe. quod non placet per decre. cũ ab olim. de vi. ꝛ ho. cle. vt ibi dixi.

c ¶ Sigillo. ſiue ad vſum cauſaꝝ: vt cum ſit lr̃a citatoria vel aliqd tale. ſiue ad contractus: puta q: recognoſcunt̃ vel publicant̃ ſub ſigillo curie forte cum nõ ſit ibi vſus tabellionũ. fa. de fide inſtru. cũ dilectus. de fo. cõpe. romana ad fi. li. vj.

d ¶ Vel ſecularis. vt q: platus temporalẽ iuriſdictõneȝ habebat in loco: de ap. ſi duob⁹. de delic. pue. c. ij. io. an.

e ¶ Conſuetudinẽ. Nota q: decre. quia ſepe. viciat nõ ſolum pſuetudines ſ; etiã puilegia ꝛ ſtatuta: hic vo ſolum pſuetudinẽ. dico ꝙ hoc ipſo ꝙ declaratur iſtud ſtatutũ locum habere in caſibus predictis. cuius ſtatuti pars eſt viciare puilegia pſuetudines ꝛ ſtatuta. ptraria ergo ꝛ illa quo ad hos caſus ſublata dicantur. ſed puto ꝙ pſuetudinẽ que ſecuta eſſet pſtitutõnem ipſam quia ſepe. hec littera tollere noluit ne ob. decre. j. de conſti. li. vj.

ad quas ratione dignitatum quas obtinent. iuriſdictio cũ eius emolumento deuoluitur ſede vacante de conſuetudine puilegio vl' iure alio ſpeciali volumus preſentẽ cõſtitutõeȝ extendi. Idem.

Cum cõceſſa religioſo a ſupiore ſuo licentia: vt electõni vel puiſioni ſi quã de ipſo contigerit fieri: ſuũȝ dari poſſit aſſenſum: ambitõis vicio viam paret: nullius eã exiſtere volumus firmitatis.

Clemẽs. v. in pcilio vienẽſi

De renũciatione.

Cum illuſio ꝛ variatio in perſonis eccleſiaſticis maxie

f ¶ Expenſe. hoc etiam tenebat ibidem archi. vt q: ſalaria dant̃ officiali qui iuriſdictõnẽ exercet vel qui ſigillat. vel fiunt expẽſe i miſtris chartis cera ꝛ ſimilib⁹. fa. š. co. vt preterite. xij. q. ij. hec hui⁹ placiti. ff. de admi. tu. cuȝ plures. §. j. ꝛ. ij. ff. de tutel'. ꝛ rõ. di. l. j. §. ſed nõnullos. ff. õ pe. here. ſiquid. §. ſicut.

g ¶ Singulares perſonas. ſalua pace componẽtis. ſ; remanet dubiũ an hoc itelligat̃ de ſingularib⁹ pſonis etiã ipſorũ collegioꝝ. ꝛ videt̃ ꝙ nõ q: cõſtitutio expſſe tollebat quo ad hos cõtraria puilegia ꝛc. Videtur ꝯ. q: al's iſta vba ſunt ſupflua: cum certum eſſet pſtitutõneȝ ipſam extraneos nõ ligare: ſ; ſolum capitula ꝛ pſonas ipſoꝝ p quod puto ꝙ etiam de ſingularib⁹ pſonis collegioꝝ intelligat̃. ꝛ ſm hoc dicam ſibi ſublata puilegia ꝛc. quo ad ſingulares pſonas collegioꝝ que non iure dignitatũ hoc vendicant: cũ puilegia dignitatũ ibi ſublata non eſſent.

h ¶ Dignitatũ. Quid ſi rõne pſonatuũ vel officioꝝ: videt̃ ꝙ idem. et intelligo hãc lr̃am ſiue dignitas ſit in ipſa eccleſia vacante ſiue in alia puta q: archidiacono in eccleſia cathedrali hoc competit: vel in eccleſia collegiata hoc cõpetit archi. qui tñ ipſius eſt canonicus.

i ¶ Emolumento. ergo ſecus ſi iuriſdictio tñ.

k ¶ Speciali. puta ſtatuto facto in fundatione dignitatis vel eccleſie. xviij. q. ij. eleutherius. de pſue. cum dilectus. Vel re iudicata: de re iudicata. c. cum inter. Vel arbitrio: õ pſcrip. cũ olim. de arbi. cũ olim.

l ¶ Extendi. ſi. de offi. or. pſenti. §. porro. li. vj.

m Cum pceſſa. ſe ſummat inducẽs ius nouũ ꝛ equiſſimũ.

n ¶ Supiore. q̃ ſine capl'o ſol⁹ hoc pt: š. e. ſi religioſ⁹. ij. Reñ

o ¶ Puiſioni. latũ verbum qd cõprehẽdere pot noiatõnẽ poſtulatõȝ pſentatõnem ꝛ collatõnem. ꝛ facit qd nõ. š. e. ſi compromiſſarius. §. idem in ſi. vlt. glo. li. vj.

p ¶ Siquã. licȝ hic videat̃ reprobare licentiã generalẽ: ꝛ merito quia forſan eligeret̃ ad locũ cui nõ expediret illũ pſici. ꝛ forſan platus licentiam ſpãlem daturus non eſſet ad illũ: tñ credo idẽ in ſpãli vel ſi exprimat̃ locus. puta ꝙ cõſentire poſſit ſi eligat̃ ad talem platurã forte vacantem: cũ ibi etiã ſubſit ratio ambitõnis que ſequit̃.

q ¶ Ambitõis. q̃ ſepe religioſoꝝ ocl'os excecat: š. e. q̃uidã. i pri. li. vj.

r ¶ Nullius. per hoc dico ꝙ etiam electioni prius facte ipſo ignorãte pſentire nõ poſſet: quaſi ſup certo danda ſit talis licentia: fa. de cõceſ. pben. c. j. li. vj. v. ſubiũctum in ſi.

ſ ¶ Firmitatis. ſi ergo ex tali licentia pſentiret: conſenſus non valet. ꝛ pſatus eſſet omni iure ſibi ex electõne q̃ſito: š. e. ſi religioſus. j. Reñ. li. vj. ꝛ ſane videbat̃ hoc eſſe de mente veteris iuris inq̃tũ pre. decre. j. ꝛ. ij. Reñ. loquit̃ de electõne facta. ꝛ. e. ti. q̃ ſit. tñ tenebam⁹ ptrariũ dicentesꝙ ſicut male facit abbas abſoluẽs monachũ ad aliud mõaſteriũ niſi illud habeat paratũ: ꝛ pſtet ꝙ illuȝ recipe velit. tñ valet ſi hoc facit: ꝛ de hoc p inno. de renũ. c. ſi. p oſti. de iureiu. ſic ex lr̃is. ita male faciebat platus talem dando licentiã. tñ data tenebat. p qd videret ꝙ valeret talis licentia ſi daret̃ clerico ſeculari de pſentiendo ꝛ trãſeũdo: q: quo ad ſolum cõſenſum nõ eſt neceſſaria. pter vim enĩ pfeſſionis magis notat̃ ambitio in pfeſſo. ꝛ licȝ actiua poteſtas eligendi non det̃ ad bñficiũ nõ vacãs: de pceſ. pben. pſtitutus. paſſiua bñ dat̃. õ trãſla. c. ſi. de ſi. preſ. c. j. ꝛ. ij. li. vj.

t Cum illuſio. Caſus. renũciatio dignitatis vel beneficij facta p pcuratorem ad hoc pſtitutũ tenet: licȝ prius pcurator fuerit reuocatus: ipſo tamẽ ꝛ ſupiore cui fiebat ceſſio ignorãte: niſi p maliciam ipſorum vel aliorum reuocatio ipſis fuerit occultata. ponit

dictum ⁊ exceptionem a dicto: ibi niſi forte. ⁊ determinat nō. ꝑ inno. ſ. e. ti. veniens. que quaſi ad litteram nō. archi. ſ. e. c. ij. li. vj. Itē nō. per goſ. inno. ⁊ oſti. ⁊ egi. ſ. e. quidam.

u ¶ Illuſio. idem verbum de poſtu. bone. ij. v. nec nocebit: ꝯ re iudi. cum olim. de alie. iudi. mu. cau. fa. c. j. ꝯ ap. ſuggeſtū: de p̄ben. dilectꝰ ff. de re iudi. ſi pretor. de iudeis in nonnullis. j. de re. pmu. c. vno. ⁊ ponit ꝑ deceptione vł deriſione.

ſint vitande: preſenti cõſtitu
tione ſancimus. vt ſiquis ad
cedendum pontificali aut alij
cuilibꝫ dignitati vł beneficio
ꝓcuratorem ſponte ac libere
ꝯſtituerit: ⁊ ipſum ignorantē
poſtmodū duxerit quomodo-
libꝫ reuocandū: teneat ceſſio
facta per eum anteꝗ̃ ad ipſiꝰ
vel illius in cuius manibus
ceſſio fuerat facienda noticiā
reuocatio huiuſmodi ſit dedu
cta: niſi forte ꝑ ipos aut alios
malicioſe factū fuerit: q̄ minꝰ
ad eos vel eoꝝ alterum ante

x ¶ Eccleſiaſticis. de iurepa. cum aūt: ſ. de elec. publicato. ⁊ e. ti. nulli. li. vj. viij. q. ij. dilectiſſimi.

y ¶ Maxime. hoc dicit q: etiā laicis regulariter ꝓhibet variatio: de quo ſatis nō. de re. iur. ꝙ ſemel. li. vj.

z ¶ Cedendū. quid de ꝓcuratore dato ſolū ad petendā licentiā cedendi: Dicebat vin. de elec. cū pꝰ petitā ꝑ. v. ibi obiectā ⁊ inno. i decre. quidā ꝑ decre. lecte. e. ti. ꝙ valet reuocatio etiā pꝰ petitioꝫ p̄ſtatā ſupiori. nec ob. qd̄ dr̄ de poſtu. cū iſta nō fiat ita publice ⁊ ſolēniter vt illa. ⁊ cum hic nullius interſit: ⁊ ſic ſoluit de poſtu. bone. ij. v. nec nocebat. Sꝫ ſi ſupior ignorans reuocationem ded. i licentiā: tenet licētia ſm inno. ꝙuis ſm eum diſtingui poſſet: an ꝑ ꝓcuratorē an ꝑ nunciū petierit ceſſionē vel cōceſſionem: ad quod facit lr̄a ſequens ⁊ qd̄. j. dicam. Sanus dici poſſet ꝑ hāc decre. ꝙ ſi ꝓcuratori ad hoc ꝯſtituto ⁊ hoc petenti data ſit licentia cedendi priuſꝗ̃ reuocatio ꝑuenerit ad ꝓcuratorē vł ſupiorem ceſſante malicia cogat cedere ꝑ decre. quidā. de poſtulatione vo poſt reuocationem ſupiori p̄ſentatam quid iuris: ſcripſi poſt oſti. in p̄. decre. bone. v. nec nocebat ſup vbo videt.

a ¶ Procuratorem. non video ꝙ quo ad hoc ſit ius diuerſum an conſtituat vnū vel plures inſolidum vel coniūctim laicum vel clericū: de ꝓcur. c. j. li. vj. videtur tamen tutius conſtituere clericū: facit quod ſcripſi de p̄ben. accedens.

b ¶ Sponte. ſecus ergo ſi ꝑ iuſtum metum.

c ¶ Et libere. poteſt reſpicere libertatē conſtituentis. ⁊ facit ſ. de ꝓcur. accedens. ⁊ libertatē ꝯſtituti. ſcꝫ pure nō in diem vel ſub ꝯditione. ſꝫ hoc caſu putarem idem: ſi tū ante ceſſionem ⁊ noticiam reuocationis dies vel ꝯditio euenīſſet: cum extūc cenſeat pura. ff. qui po. in pig. ha. l. potior. ij. Rū. ⁊ facit de reſcrip. ſi pro te. li. vj. ⁊ qd̄ ibi nō.

d ¶ Ignorantē. planū eſt ergo ꝙ ſi reuocatio ꝑueniſſet ad ꝓcuratorē: ſatis eſſet ꝑ hanc lr̄am. ⁊ ſit ratio. q: talis ꝓcurator cenſet cōſtitutꝰ ad negociū: in quo ſufficit ꝙ reuocatio ad ipſuꝫ ꝑuenerit. ff. mād. ſi mandaſſem: ſ. de reſcrip. ex parte decani.

e ¶ Quomodolibꝫ. puta expreſſe reuocando vel inhibendo vel aliū ad illud ꝯſtituendo: nō reſeruato primo. de ꝓcur. nō iniuſte. Si vo mortuꝰ fuiſſet primo ipſe ꝯſtituēs: planū eſt mandatū tūc reuocatū. ⁊ dicet bñficiū vacare morte nō renūciatione: de p̄ben. dudū. li. vj.

f ¶ Teneat. Innocen. primo videbat hoc tenere in pre. decre. veniens: ſꝫ ſubdebat poſtea ꝙ ſi ꝯſtituēs poſſeſſioi incūbebat: ⁊ publice reuocauerat mandatū qd̄ ꝓcedi poterat ꝙ renūciatio nō tenebat: lꝫ teneat ad expenſas ⁊ intereſſe ei cuiꝰ interfuit: alł. ff. ſi cer. pe. eius qui. ⁊ quod habet de p̄ben. dudū in fi. li. vj. fa. ad idem de ꝓcur. c. v. ti. li. vj. in fi. Sed illud ſpāliſſimū in carnali matrimonio contrahendo: vt ibi nō. ꝓcor. ff. de manumiſ. vin. l. ſi pater in prin. ꝑ ⁊ ꝯ. ſi. ꝯ diuor. l. ſi penituit. ⁊ vide q: quo ad caſum iſtum tollit opi. Dy. qui dicebat in paſł. l. ſi pater: ꝙ ſufficiebat ꝓcuratorem reuocatū licꝫ nō certioratū ad hoc vt impediret actus quē ꝓcurator gerebat: exquo ipſiꝰ mādatarij non intererat. Alij dicebāt ſemꝑ ꝓcuratorē ꝯ expreſſa reuocatione certificari debere ꝑ pre. l. ſi mandaſſem. ff. man. ſecus in tacita: que fit ꝑ mortē: ⁊ ſic rūdet ad. l. eius qui. ſꝫ primo dicto ꝯdicit. l. iſta ſi pater. quare dicunt alij ꝙ aut mandatarius interuenit vt nudus miniſter: aut vt ꝓcurator. Primo caſu reuocatio ſine certioratione impedit actū gerendū: ⁊ ſic loquit lex illa ſi pater. vbi filius erat miniſter patris. qd̄ ꝓbant: q: manumiſſus nō eſt ipſius ſꝫ patris liberꝰ. ff. de manumiſ. l. nepos ff. de inrepa. filius. ⁊ ſic loqt. l. pre. ſi penituit. ⁊ pre. decre. vl. de ꝓcu. Secūdo caſu cū ꝓcurator verba ꝯtractꝰ ꝯcipiat in ſuam ꝑſonam. ff. de ꝯſti. pe. eum qui. §. ſꝫ ſi actori. Diſtinguūt ſi actus gerendus eſt talis ad cuiꝰ eſſe reqrit voluntas dñi: tūc vt nō valeat actꝰ ſufficit reuocatō ſine certioratione: exemplū in tranſlatione dominij rei mee. ff. de re. iur. id qd̄ noſtrū. ſic loquit. l. eius qui. §. quas vo. ff. de do. l. ij. §. ſiquis donaturus. Fallit fauore liberationis. ff. de ſolu. cū quis. §. j. ⁊. l. qui hoiem. §. ſi ticiū. Si vo ad eſſe ꝯtractꝰ nō requirit ꝯſenſus dñi: vt ſi mandaui libꝫ vel equū emi: reuocatio ſine certioratione non impedit illū actū vt in. l. ſi mādaſſem. Quicquid dicatur in alijs caſibꝰ quo ad caſum iſtum reuocatio ſine certioratione ꝓcuratoris vel ſuperioris non impedit ceſſionē. lꝫ mandatarij non interſit. ⁊ tractetur de ꝑdendo dominio: ratio conſtitutionis ponitur in prin. ⁊ cōcor. quod nō. ff. de contra. emp. l. j. in fi.

ceſſionem potuerit reuocatio
ꝑueniſſe.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienē̄ſi

De ſupplenda negligentia prelatorum.

Qvia regulares ꝑ
lati prioratus ec-
cleſias adminiſtra-
tiones aut queuis
alia beneficia ad eoꝝ diſpoſi-
tionē ſpectantia cū vacant:
interdum committere negli-
gūt vel ꝯferre infra tp̄s i late-
ranē̄. ꝯci. ꝯſtitutū: dioceſani

g ¶ Manibꝰ. ſ. pape ſi ſit dignitas epiſcopalis: de trāſla. c. j. et ij. ſi inferior: i manibꝰ ꝯfirmatoris vel collatoris etiam ſi ſit inferior epiſcopo. de hoc ſ. e. admonet ⁊. vij. q. j. epiſ ꝯ loco. Nō. tamē inno. ſ. e. ꝙ in dubijs: non improbabiliter dici in illiꝰ manibꝰ quē renūciare debere qui poſſet illum inuitū deſtituere.

h ¶ Facienda. ſi ꝑſona cui facienda erat ceſſio fuit expꝛſſa in mādato illa facienda erat notificatō. Si vo mandatū erat generale: puta ad cedendum in manibus eius qui recipe poſſet non videt iuuare notificatio niſi facta ſit illi qui recipit. imputet eñ ſibi q̄ oībus debuit intimare: vel ſaltem ꝓcuratori.

i ¶ Deducta. ⁊ de hoc ꝑ ipſum fiat fides. ſimile. ſ. e. compł. ꝯ elec. conſtitutionem. §. penł.

k ¶ Per ipſos. ſupiorem vel ꝓcuratorem.

l ¶ Alios. reſolue plurale in ſingulare: vt ſ. de priuił. vt priuilegia facit. ff. vi bo. rap. l. pretor ait. §. homines.

m ¶ Eoꝝ alterum. ſatis eſt ergo ꝙ impedita fuit notificatō facienda etiam ſi alteri fieri potuiſſet.

n ¶ Perueniſſe. videt ꝙ in hac intimatione ſuanda ſit forma decre. cle. de elec. cauſam. vt ibi dixi in fi.

o q Qvia regulares. Caſus. ſi prelati regulares non ꝯferunt j. ſex menſes prioratus adminiſtrationes ⁊ eccleſias vacantes que non ſunt de menſa ſꝫ ſolent ſpeciales lꝫ obedientiarios rectores habere. Dioceſani auctoritate ſua vel apoſtolica ſi ſunt exempta ꝯferunt illa ꝑſonis quibus ꝑ p̄latos fuerant cōferenda: nec ꝑmittūt illa applicari menſis p̄latoꝝ vel penſionibus grauari. Declarant etiā decre. de offi. ordi. p̄ſenti. ⁊ de p̄ben. cum ſingula in talibus prioratibus ⁊ eccleſijs locū habere. Et ſunt quatuor partes. Prima ponit de negligentia regularium in beneficijs conferendis ꝑ dioceſanos ſupplenda ⁊ de modo ſupplendi. Secūda de eccleſijs nō applicandis menſis p̄latoꝝ: nec penſionibꝰ grauādis. ibi eadem. Tercia determinat de quibus eccleſijs p̄dicta intelligant ibi premiſſa. Quarta declarat duas bonifacianas: ibi in quibus. ⁊ quas opiniones declarat. j. dicetur.

p ¶ Regulares. in ſecularibus ergo non haberet locum hec conſtitutio inquātū ponit ius nouum ⁊ preiudicat priuilegio exceptionis

q ¶ Prelati. ſi ad collegia regularium ſine prelato ſpectaret collatio quod eſſe poteſt: de regula. c. fi. li. vj. primo ad prelatum ⁊ demum ad dioceſanum deuoluetur poteſtas. facit infra ꝯ preben. ſi de beneficio.

r ¶ Beneficia. eccleſiaſtica. ⁊ vide quod dixi de cle. pꝛin. ioānes.

s ¶ Diſpoſitionem. i. collationem vel ꝓuiſionem. hoc dico quia ſi ad ſolam preſentationē vel electionem ipſorum ſpectarent: tunc ad confirmantem vel inſtituentem deuolueret poteſtas ſiue ſit dioceſanus ſiue alius.

t ¶ Committere. vtitur iſto verbo: quia ſe prelati excuſabant dicētes: ꝙ illarum eccleſiarū non fiebat collatio vel prouiſio: ſed ſolum quedam cōmiſſio: quaſi illi eſſent caſtaldi miniſtri vel pedagogi.

u ¶ Lateranē̄. de ꝯceſ. p̄ben. c. ij. ⁊ ſi intelligimꝰ de prioribus etiā ꝯuentualibꝫ: hic reprobat opi. que habet ꝙ tempus generalis ꝯcilij ſcilicꝫ trium menſium locum habeat in prouiſionibus taliūꝫ: ſicut

in electionib⁹: nã vt dicebat inno. in decre. ne ꝓ defectu de elec. inter electionẽ ⁊ ꝓuiſionẽ diuerſitatis rõ non apparet qͦ cõpoſt. verꝫ eſſe dicebat in ꝑpetuis: ſꝫ nõ in tꝑalib⁹. hoc aũt certũ eſt ꝙ ſi priorat⁹ eſt ꝑncipalis prelatura in eccleſia regulari collegiata: ⁊ ei prior ꝑ viam electionis ꝓuideẜ. locum habet capitulũ ne ꝓ defectu.

x ¶ Locoꝝ. ẜ nõ pſonarũ. ſi ẜ platus alterius dioc. hꝫ prioratũ quem cõferre negligit in dioc. boñ. eps boñ. ſupplebit. ꝓbat hoc de exc. ꝑ. c. ii. ibi in tuo epatu: nec diſtinguit vnde ſint collatores. ſa. quod dicaꝫ. ĩ. glo. px.

y ¶ Sua aucte. quod ſequiẜ. ⁊ ꝓcedit hoc ĩ ꝓoratibus eccleſijs ⁊ adminiſtratõib⁹ non exemptis: etiã ſi p̄lati ad quos ꝓuiſio pertinet ſint exẽpti: de priuil'. qm̃. et. c. ex ore. ſa. de p̄ben. c. j. li. vj. Item ꝓcedit hic ſuppletio quam facit dioceſan⁹ ſuo iure. ĩ. ſm ſemeſtre: ẜ lapſo ad ꝑximũ ſupiores ſiue ſit metropolitan⁹ vel papa collo deuolueẜ. e. ti. c. vlti. Non ob. lr̃a que ſequiẜ: qꝛ licꝫ circa exempta cõcedat papa ius ſuum: circa non exempta nõ. Itẽ lꝫ ꝯcedat ſuppleri vice ſua negligentiã alioꝝ non tamen ꝯcedit dioceſanis vt ſuppleant ſuam ꝓpriam. Sꝫ modo remanet dubiũ ſatis forte. nunquid in exemptis deuolutis ad epm̃ currat tempus ſemeſtre epõ: ⁊ ſi currit an ad metropolitanũ deuoluatur ptas eo lapſo an ad papam?: ⁊ circa ꝑmũ videẜ ꝙ non currat. ĩ. de p̄ben. ſi de bñficio. ⁊ qͦ ibi nõ. in glo. ſed nũquid. circa ſecũdũ dato ꝙ currat: videẜ ꝙ ad papã nõ ad archiepm̃ deuolueẜ: ad hoc de de. egro. c. vnico li. vj. ⁊ vide qͦ dixi. ĩ. de here. ad abolendã ſup glo. ſi.

z ¶ In exemptis. olim ſecus. e. ti. ſicut. ⁊ de p̄ben. cũ ſingula in ſi. li. vj. ⁊ ſic in hoc ius nouũ inducit.

a ¶ Aplica. ꝯcor. de of. or. irrefragabili. de he. ad abolendaꝫ. de cle. egro. c. vnico. li. vj. e. li. de ſta. mo. c. vnico ⁊. ĩ. de ſta. mo. attendẽtes de reli. do. quia contingit.

b ¶ Negligentiã. ingͣm hec decre. ponit ius nouũ nec p̄iudicat priuilegijs exeptiõis: nõ puto ꝙ locũ habeat qm̃ p̄latus ꝑuatus eſſet ꝓpter delictũ: cum hoc nõ ſit expreſſum: facit de elec. quãq̃. j. Rñ. li. vj. ſecus in nõ exemptis: vt. e. c. in ſi.

c ¶ Secularib⁹. facit de p̄ben. cum de bñficio. li. vj. facit hec lr̃a ꝓ eo qͦ nõ. pe. et ab. in pre. decre. e. ti. ſicut. vbi dicitũ ꝙ ad eccleſiã q̄ ꝯſueuit regi ꝑ ſeculares clericos: monachi regularem p̄ſentare non poſſunt. qͦ verꝫ crederẽ ĩ nõ curatis: vel ſi pñtãt illũ vt clauſtraleẜ.

d ¶ Religioſis. ꝯcor. de re. ec. nõ alie. poſſeſſiones. Dicebat ibi abbas ꝙ illud. c. nõ loquiẜ de cõuentualib⁹ eccleſijs monachoꝝ: ſꝫ de alijs quib⁹ miſtrare conſueuerũt. ⁊ qͦ ſi ꝑ negligentiã monachorũ deuolueẜ ius cõferendi talem eccleſiã ad epm̃: non ponet ibi clericũ ſꝫ monachũ. qͦ hic approbaẜ ⁊ limitatur ꝑ lr̃am que ſequitur.

e ¶ Monaſterioꝝ. cõcor. de p̄ben. cum ſingula. §. ꝓhibem⁹. li. vj. Et qd̃ ſi nõ ſit idoneus ĩ monaſterio: ibi nõ. ⁊ optime facit hec lr̃a ꝯiũcta cũ illa ad q̄ſtõnẽ quã olim diſputaui. An is ad quẽ deuoluiẜ eligendi ptas teneaẜ eligere de illo collegio: de q̃ tenebaẜ q̃ neglexit: quã vide in mercuria ſub hoc ti. ⁊ eſt poſita ſub regula ꝯtra eum. Item bñ facit ad id qͦ ſcripſi ſ̃ de elec. publicato. in vltia q̄ſtione.

f ¶ Eadẽ. iſte. §. ⁊ ſequens determinat nõ. ꝑ inno. ⁊ oſti. de preben. in lateranẽ. de priuil'. paſtoralis.

g ¶ Aucte. ſ. ſ. aplica etiã in exemptis.

h ¶ Applicent. vide qͦ dicam. ĩ. de ſta. re. ne ĩ agro. §. ad hoc. vbi patet ꝙ lꝫ eſſet caſus vniendi: ꝑ ordinarios fieri debet.

i ¶ Penſiones. de p̄ben. auaricie. de cenſi. ꝓhibemus.

k ¶ Nouas. que dicanẜ noue nõ. de cenſi. ſignificauit.

l ¶ Imponãt. aucte ſua. al's ex cã poſſent noue pẽſiões imponi vel antique augeri ꝑ epm̃: de hoc de cenſi. ꝓhibemus. quod quomodo intelligant inno. ⁊ oſti. ibi dixi ſup glo. ij.

m ¶ Soluaẜ. ꝯcor. p̄. decre. ſignificauit de cen. ⁊ de iureiu. tua nos. ĩ.

n ¶ Premiſſa. ſ. que dicta ſunt ſ̃ in. j. ⁊. ij. Rñ.

o ¶ De mẽſa. illa ẜ nõ intelligerenẜ vacare. ⁊ ſic ĩ ill' nõ habebit locũ qͦ dr̃ de negligentia ſupplenda: vt ꝓbatur. ĩ. de excel. prela. frequẽs. §. q̃dã etiaꝫ. Itẽ nec hẽbit locũ qͦ dr̃ de pẽſiõe imponenda vel augẽda cuꝫ totũ ſit abbatis: ⁊ abbates fruct⁹ taliũ pñt vẽdẽ ⁊ locare: vt ĩ p̄. §. q̃dã: ⁊ ſa. qͦ nõ. inno. de ſta. reg. c. ij. §. prioratus.

p ¶ Cuꝫ oportuerit. idẽ §. de ſta. mo. cũ ad monaſteriũ. §. tales. ⁊ vide qͦ ibi dixi. ⁊ qui de. vt' vo. inſinuãte. ſup. iij. glo

q ¶ Reuocari. ⁊ ĩ talib⁹ clauſtralibus hꝫ locũ qͦ diciẜ eos nõ debere ſtare ſolos vt patebit. ĩ. de ſta. re. ne in agro. §. ad hoc. Sꝫ aduerte qꝛ nõ videbaẜ ꝙ in talib⁹ obedientiarijs locum hr̃et cõci. lateranẽ. dertoriũ. n. ẽ dicere ꝙ eps hodie cõferat monacho ꝓoratũ: et abbas cuius negligẽtiaꝫ ſuppleuit eps: cras reuocet illũ. Nec dicas ꝙ ſic inſtitutũ ꝑ epm̃ ſupplentem abbas reuocare nõ poſſit: quia nec plus nec aliter cõfert ſupplens q̃ negligens: vt ꝓbaẜ ſ. j. Rñ. Item ſcd̃m illud apta eſſet via ad ꝑpetuandũ clauſtrales: quod tñ etiã papa nõ facit. ſ̃ de ꝯfirma. vti. vel inuti. ad nr̃am. ⁊. c. porrecta. Volens eñ abbas p̄ficere nepotẽ vel ſibi carũ: ꝑmitteret labi temp⁹: ⁊ ille deinũ ꝑ epm̃ inſtitutus eſſet ꝑpetuus. ⁊ tali fraudi claudẽda eſt via: de dinoꝝ. quãto. in fi. ⁊ ꝓpter hanc cãm cõiter olim he ſupplenões non fiebant: ſꝫ fatis eſt ꝙ ſatiſfiat iuri in eo qͦ ſuppleẜ quod abbas facere neglexit. Nec poteſt negari qn̄ hoc ſit vtile. ſaltem eñ erubeſcent abbates de negligentia notari. Et ſcias per hanc decre. hodie teneri: ꝙ manu alia que nõ ſunt de menſa ⁊ tẽporales ꝓoratus vacãt ꝑ mortem vel remotionẽ eoꝝ qui p̄ſidẽt illis. Vñ ⁊ hodie papa qui recipit fruct⁹ vacantiũ: recepit fructus taliũ. Nec reſiſti poteſt ꝑ hanc lr̃am ⁊ per ſequentem: ⁊ tẽdit hoc ad nouam. qꝛ ſupiores locoꝝ manualiũ tales occupationes fructuũ timẽtes dimittũt in talib⁹ ꝓoratib⁹ illos quos al's remouerent: ⁊ quos remoueri forſitan expediret: ⁊ ſic inducit hoc q̄ſi quandã ꝑpetuationẽ clauſtraliũ. Et ob hanc cauſam ſi aſſiſterẽ pape: cõſulerẽ declarari vel ſtatui: ꝙ cũ ſibi reſeruat vel alteri cõcedit fruct⁹ vacantiũ in orbe ꝓuincia vel dioceſi: nõ includerentur manualia: ſed q̃diu duraret gratia. xx. vel alia quota: de q̃ videreẜ ſtatuẽdũ fructuũ ipſoꝝ manualiũ ſolvereẜ ꝓuilegiato ſingul' ãnis: ⁊ ſic ñ ĩpedireẜ clauſtraliũ ꝓoꝝ correctõ ⁊ remotõ nec ĩ illis ꝓuilegiat⁹ fruſtrareẜ ꝓuilegio.

r ¶ In qb⁹. ꝓoratib⁹ adminiſtratõnib⁹ ⁊ eccleſijs manualib⁹ q̃ non ſunt de menſa.

s ¶ Cõſtitutõꝫ. de of. or. pñti. li. vj. ⁊ determĩat qͦ ibi ꝓlixe nõ. archi. ⁊ reꝓbat qͦ ibi nõ. io. mo. q̃ dicebat ꝓorat⁹ ꝯmẽdaticios ꝓpe ñ vacare: ⁊ iõ ĩ ill' decre. illã locũ ñ hr̃e. Sꝫ ſi intellexit ꝺ his q̃ ſt de mẽſa. nũc vꝫ

t ¶ Statutũ. de p̄ben. cũ ſingula. li. vj. ⁊ approbabat ſꝫ duas opĩões meas: ibi nõ. ĩ. j. Rñ. ĩ. iiij. ⁊ vlt. glo. Pria. ſ. decre. illa locũ hr̃et ẽt ĩ ꝓoratib⁹ manualib⁹. Scd̃a ꝙ locũ hr̃et ẽt ĩ ñ curatis. In ſcd̃a ꝯcordabat archi. In ꝑma reſiſtebat ꝓbãs ꝑ id qͦ hẽẜ ibi ĩ ſcd̃o. Rñ. daẜ ill' opiõ. Dicebat ẽt bonifaciũ ꝯſuluiſſe ſic rñdiſſe. ſꝫ cũ vltimo legi textũ qͦ inducit archi. ꝓ ſe: reuoluebã ꝯ eũ. Certũ eſt eñ ꝙ ĩ ꝑpetuis ñ dareẜ optio: ẽt añ illã decre. ꝑ decre. de multa: ẜ de tꝑalib⁹ debebat intelligi.

u ¶ Curã. h⁹ inducebat dubiũ an determĩaẜ ẽt vbũ ꝓoratib⁹ ſꝫ ꝯcidit ĩ ſi.

x ¶ Aliũm. puta ſecularem preſbiterũ: vt in dicta decre. cum ſingula. in ꝑn. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterum.

locoꝝ in nõ exẽptis ſua: in exẽptis vo aplica aucte negligẽtiã ſup hoc ſuppleãt eorũdẽ ꝓorat⁹ eccleſias adminiſtratões ⁊ bñficia hmõi illa videlicꝫ q̃ ꝯſueuerũt ꝑ ſeculares clericos gubernari ſecularib⁹ clericis: alia vo que religioſis dũtaxat cõmitti ſunt ſolita: vl' cõferri religioſis monaſterioꝝ quoꝝ p̄lati hmõi negligẽtes fuerint cõferendo. ¶ Eadẽ qꝫ aucte dioceſani ſuſfulti nullo mõ ꝑmittãt: ꝙ eidẽ p̄lati ꝓoratus eccleſias adminiſtratiões aut bñficia hmõi applicẽt mẽſis ſuis: penſiones ve nouas eis imponant aut veteres augeãt: ſiue que ipſis de nouo impoſite ſunt ſine aucte ſoluãẜ. ¶ Premiſſa vo de prioratibus eccleſijs adminiſtratõib⁹ ⁊ bñficijs intelligun⁹: que nõ ſunt de menſa p̄latoꝝ ipſoꝝ: ſed ꝓoreſ ſeu adminiſtratores ſeu rectores cõſueuerũt habere: lꝫ ꝓores ſeu adminiſtratores hmõi libere poſſint ad clauſtrũ cum oportuerit reuocari: ĩ quibus etiã cõſtitutõnẽ bonifacij pape octaui p̄deceſſoris noſtri bona bñficiorũ vacantiũ occupari a p̄latis vl' alijs ꝓhibẽtẽ: ac nihilomin⁹ ĩ ꝓoratib⁹ hmõi ⁊ eccleſijs illõ bonifa. eiuſdẽ ſtatutũ: qͦ religioſuꝫ quẽcũqꝫ plurib⁹ p̄eſſe prohibet prioratibus aut eccleſijs curã animaꝝ hñtib⁹: etiã ſi cura ipſa nõ ꝑ eum ſed ꝑ aliũ hẽat exerceri locũ ſibi cẽſuim⁹ vẽdicare: lꝫ ẽt eiſdẽ ꝓoratib⁹ cura non imĩnat ſupdicta.

¶ Clemẽs qnt⁹ ĩ cõci. vienẽſi

De etate ⁊ qualitate et ordine p̄ficiendoꝝ. Rubrica

Cum eccleſie quibus p̄ficiunẜ pſone minus

y Cum eccleſie. Caſus. dioceſani ſuare debẽt ⁊ a ſuis ſubditis ſuari faceẜ iura loquẽtia de q̄litate pſonaꝝ p̄ficiẽdarũ eccl'ijs: ⁊ neſcio ſi aliquẽ fructũ inducet hec ꝯſtitutio. Sed hoc ſcio ꝙ innouata ſine penarum adiectionib⁹ raro proficiunt: vide ſub rubꝛ. ſ̃

de magiſ. ⁊ poteſt exponi eccleſie. i. eccleſiaſtica miniſteria: de elec. cum in cūctis in pri. de quibꝰ etiam põt intelligi: licet ſolū de regimine eccleſiaꝝ videat̄ hic loqui. nil enī intereſt cum nil nouū inducat.

z ¶ Scientia. qualis ſciētia requirat̄ in epõ ⁊ in alijs miniſtris: et que ſit eminēs ⁊ que cõpetens: et quid de paꝝ ſciente an poſſit ꝓmoueri: et an peccet recipiēdo officium ad qḋ ſciētia ſua nõ ſufficit: ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. ⁊ ꝯpoſt. ſ. de elec. cuȝ in cūctis ſup. v. ſciētia.

b ¶ Etate. de ordine nihil dixit: ſicut nec decre. caȝ te. ſ. e. Et vide quod nõ. de ꝑbē. ſi ꝓ pauperibus li. vj. in glo. ij.

b ¶ Docet. ſa. ſ. de elec. q̄ ſit. in prin. lib. vj. vbi de hoc.

c ¶ Ratõe officij. excitat ergo ipſorū officiuȝ: non cõſtituit illos delegatos: ſ. de off. or. licȝ. ⁊. c. pl't.

d ¶ Precipue. duplex pūctatio.

e ¶ Canonica. ſ. e. ꝑ totum: de elec. cum in cunctis: et. c. nihil. de ꝑben. graue cum ſi.

idonee ſciētia moribꝰ vel etate grauia ꝓpter hoc vt decȝ experiētia nōnunꝗ̄ ꝑferãt in ſpūalibus et tpalibꝰ detrimēta. Nos volētes per locoꝝ dioceſanos: qbꝰ rõne officij hoc ꝯpetit: ꝑcipue ſup hoc diligentius ꝑcaueri eis diſtricte iniūgimꝰ: vt ipi ſtatuta canonica q̄ ſup ꝑficiendis ꝑſonis ī hmõi eccleſijs hactenꝰ emanarūt: diligentius ꝑ ſeipſos obſuēt: et faciãt ꝯ ſuis ſubditis īuiolabiliter obſuari ſi diuinã offenſaȝ ⁊ ſedis aplice debitã vitare voluerīt vltõeȝ.

f ¶ Subditis. non ſufficit ꝑlato q̄ ſit bonus in ſe: niſi etiã ſit quãtuȝ eſt in ſe bonus in ſubditis: de ſimo. licet: in prī. cum ꝯcor.

g ¶ Diuinaȝ offenſam. ꝯcor. huic ſini: de elec. vbi periculū. §. qui aūt. et. c. perpetue. ⁊. c. cõmiſſa. in fi. li. vj. et. j. de cen. ad noſtrã: in fi.

h ¶ Vltionem. ſpecialiter circa hoc ſtatutuȝ de generali. vide qḋ nõ. de treu. ⁊ pace. c. j. de cele. miſ. volētes. de elec. generali: li. vj. io. an.

i Vt hi qui. Caſus. in capitulo cathedralis eccleſie vel collegiate nomen non hȝ: qui non eſt ſubdiaconꝰ habens beneficiū cui ānexus eſt ordo poſt annū: niſi prius impedimento ceſſante ꝓmoueat̄ ad illū. in capitulo vocē non hȝ donec fuerit ordinatꝰ: ⁊ interiȝ ꝑdit diſtributõem dimidiã. Partes ſunt due q̄ ſatis patent. cauſam dedit ꝯſtitutioni: qḋ nõ. oſti. de ꝑben. extirpãde. §. qui vo. vbi dicit eſſe equū: qḋ ſicut minor ſubdiacono nõ eligit̄ in epm ita nec eligat: vt bene ꝯueniãt electꝰ ⁊ eligētes: dicens ibi ꝑ ꝯſtitutiões legatoꝝ in ꝓuincia ꝓuincie: ſic eſſe ſtatutū: q̄ non exiſtētes in ſacris nõ habeãt voceȝ. talē aūt ꝯſtitutionem facere põt nedum legati ſȝ etiaȝ epi: vt ſcripſi poſt eū de off. archipreſ. c. fi. vñ ꝯſtat q̄ multi epi tales ꝯſtitutiões habebãt. no. etiam ipſe oſti. e. ti. de of. archipreſ. c. ij. q̄ ſicut inter cardinales nullus eſt qui ſit ſaltē diaconꝰ: ita et inter canonicos nullus deberet eſſe quin eſſet ſalteȝ ſubdiaconꝰ. ar. ſ. e. queris: de ꝯſe. di. j. epus ſacrificãs. et. c. iubemꝰ: ſa. qḋ dicit canon: illicitū eſſe euȝ qui non ſit in ordine eccleſiaſticis miſteri tractantibꝰ. xcvj. di. ſatis euidēter. tales enīȝ retrocedere poſſunt a ſtatu clericali: de elec. cum ex eo: li. vj.

k ¶ Regularibꝰ. ſi ḡ in eccleſijs regularibꝰ non ꝯſtitutus in ſacris vocem non hȝ: ergo nec in numero computat̄ de facto non ḋ fictõe: vt no. in cle. ſ. de elec. quod circa. in fi. pl't. glo.

l ¶ Mancipati. q. nūcupati electi vł' deputati. et q: mãcipare eſt ſuire vel in ſeruitiū vel poteſtateȝ reducere: ideo vtitur hoc verbo: qḋ etiam habet̄. xxviij. di. de his in prī. j. q. iij. ſaluator: vltra mediū. In his ḡ qui nõ ſunt deputati ad diuina officia quales ſunt ꝯuerſi vel ꝓfeſſi laici: ꝑcipue in eccleſijs regularibꝰ nihil puto mutatū ꝑ hanc ꝯſtitutiõeȝ. ⁊ ſic ſaluuȝ manet qḋ nõ. de elec. ex eo q̄. li. vj. in fi. et ita ſeruat̄. al's ſequeret̄ q̄ ꝑ hãc ꝯſtitutiõeȝ moniales non haberēt vocem in ſuis capitulis q̄ ꝓpter ſexus fragilitatē non ſunt capaces ordinū. de hoc. xxvij. q. j. diaconiſſaȝ. hac eadem rõne videret̄ q̄ extranei qui non ſunt in eccleſijs inſtituti: ſȝ in certis actibus habent voceȝ in capitulo non includunt̄ hac ꝯſtitutiõne. qḋ intelligo niſi per ius capituli ſue eccleſie haberent talem vocem in aliena.

m ¶ Officijs. etiã ſi ſacri ordīes ãnexi nõ ſint. ⁊ ſic differt a ꝓx. Rñ.

n ¶ In poſteꝝ. q̄ poſteris iudici poſſit aſperior ſtatꝰ non dubitat̄: ſȝ videtur abſurdum q̄ hic iudicat̄ iam intitulatis ſalteȝ non ꝓfeſſis. hoc dico ꝓpter id qḋ nõ. de re. iu. q̄ omēs. li. vj. Iteȝ videt̄ abſurdū q̄ cõſtitutio liget ꝑterita ꝯtra id ſ. de cõſti. c. fi. dicas q̄ hec decre. nõ priuat eos beneficio: ſȝ ſolū voce capituli. ⁊ tamē certū eſt q̄ cum beneficiū aſſumpſerit vt expediēs ⁊ neceſſariū officiū eccleſie gerat: ſi ingrueret neceſſitas eū ad ſacros ordinari ⁊ hoc renueret. poſſet etiã priuari beneficio: ſ. e. queris. Non mãducet ergo qui non vult laborare. quod primo in ꝯtrariū allegaui locū hȝ in ꝯtinētia q̄ non iudicat̄ inuito. xxxij. q. j. integritas. qḋ dixi ſecūdo nõ ob. q: ꝯſtitutio iſta non ligat preteritas ꝯſtitutiões: ſȝ futuros tractatus ⁊ actus capituloꝝ. Iteȝ non viciat vocem in capitulo preſtitam: quod eſſet reſpicere ꝑterita: ſed preſtãda: ⁊ ſic reſpicit futura.

o ¶ Propenſiꝰ. idem verbuȝ de offi. or. c. j. deriuatores exponūt. i. extenſius. ſȝ illud vbi dicimꝰ ꝓtenſius: ſȝ ꝓpenſius deriuatur a ꝓpe vel propere: quaſi velociter vel feſtine.

Idem.

Vt hi q̄ diuinis ī cathedralibꝰ vel collegiatis ſecularibꝰ vel regularibꝰ eccliſijs ſunt mãcipati officijs vł' mãcipabūtur: ī poſteꝝ ad ſuſcipiēdos ſacros ordīes ꝓpēſiꝰ īducant̄: ſtatuimꝰ vt nullꝰ decetero ī hmõi eccleſijs voceȝ ī caplo habeat: etiaȝ ſi hoc ſibi ab alijs libere ꝯcedat̄: niſi ſalteȝ ī ſubdiaconatus ordīe fuerit ꝯſtitutꝰ. Illi vo q̄ dignitates ꝑſonatꝰ officia vel ꝑbendas: qbꝰ certi ordines ſunt annexi pacifice nunc

p ¶ Et nullus. iaȝ inſtitutus vel inſtituendus: vt patet per ꝑcedentia.

q ¶ In capitulo. ſtallum chori non affert: et per hoc verbum patet q̄ ſi eſſet actus expediendus vt a priuatis non a capitulo: ad talem bene admitterētur. per quod puto q̄ talis canonicus nõ in ſacris prebendã et dominum optare poſſit ſicut conſtitutus in ſacris: ſi eccleſie ſtatutū vel conſuetudo nõ obuiet: cū ille actus non ſit collegialis. et competat ex canonia ⁊ prebenda: non ex voce capituli: ſicut ⁊ põt delegatus dari: de reſcrip. ſtatutum: li. vj. agere pro prebenda: de proba. ex lrīs. epiſcopuȝ ſociare ⁊ fructus percipere: de cle. non reſi. ad audientiam: eccleſiam defendere: de cõce. preben. ex pte: de elec. generali: de re. ec. non alie. c. ij. li. vj.

r ¶ Concedatur. concor. ſup: de elec. conſtitutis. et infra de regula. vt profeſſores. Sed quid ſi actum electionis imminentis participant ſibi ſocij. videtur q̄ poſſunt per ea que nõ. ſupra de elec. cum vinton. in vlti. gloſa. Contrarium crederem quaſi ſit inhabilitas in perſona per hanc litteram per quam etiaȝ non credo epiſcopum contra hoc diſpenſare poſſe: ⁊ facit verbum nullo modo: infra proxi. Rñ.

ſ ¶ Conſtitutus. ⁊ habens etatem: de qua. j. c. proxi. quod. c. fuit ſumme neceſſarium propter iſtud: vt ibi dicam. Sed pone quod de facto nunc ſatis occurrit: canonicus dum vacat eccleſia non eſt in ſacris. ſed tempore quo imminet electio facienda eſt in ſacris: habet ne vocem in electione? ſi ponderemus initiuȝ iuxta ea que nõ. de elec. dudum. lib. vj. videtur q̄ non. quia tunc non erat habilis. tu dicas q̄ ſatis eſt q̄ tempore faciende electionis ſit habilis: quod ſatis probatur ſ. de elec. cum inter. R. in fi. et ſ. de excep. apoſtolice. Idem enim diceremus de eligendo: vt in pre. decre. dudum. j. et. ij. Sic etiam is qui non eſſet canonicus tempore vacationis: ſi tempore electionis canonicus eſſet admitteretur cum alijs et eligeret. ⁊ qui tempore vacationis non eſſet in loco vnde vocari deberet ſi tempore electionis preſens eſſet: admitteretur ad eligendum. de hoc ſ. de elec. eccleſia. ij. Quod dicitur in electionibus ſpectari initium: intelligitur de initio electionis non vacationis. Sed ſortius quero: nunquid canonicum non conſtitutuȝ in ſacris in proximis temporibus ordinari volentem: que tempora incidunt infra terminum iuris datum ad eligenduȝ: teneantur ſocij expectare: maxime ſi hoc petat? puto q̄ non: quod bene probatur ne ſe. vac. c. vno. j. Rñ. li. vj. al's ſeqret̄ q̄ ſm iura vetera impubereȝ cuiꝰ pubertas finitur infra terminū expectare tenerentur: vel abſentem in loco de quo vocari non debet dicentem ſe velle ad eccleſiam redire: vł' excõmunicatum dicentem ſe velle abſolutionem petere: vel nouiciuȝ dicentem ſe velle profiteri: vel his ſimilia. Sed quid ſi nullus de capitulo eſt in ſacris? nunc ſolus ꝑlatus expediat que incumbunt per decre. prece. ⁊ facit quod ſcripſi de elec. cuȝ eccleſia. Sed quid ſi ipſius prelati electio imminet facienda: ⁊ nullꝰ de capitulo eſt ī ſacris? Hic ſatis crederem q̄ ſuperior habeat expectare lapſum termini iuris: facit pre. decre. vnica ne ſe. va. ij. Rñ. ⁊ de elec. cõmiſſa in prīci. lib. vj. licet ergo canonici qui ſunt in ſacris non expectent canonicum. cum ipſi ſint capitulum. ſuperior tamen qui habet vt iure deuoluto: vt pene deuolutionis ſit locus: habebit neceſſe vſq ad iuris terminum capitulum expectare. ⁊ hec etiam egerent declaratione: ⁊ reperita intelligantur infra ꝓxi. Rñ.

t ¶ Prebendas. in collegiatis eccleſijs: vt. j. dicam.

u ¶ Certi. non dicit ſacri. per quod dico etiaȝ in minoribus hoc locum habere.

x ¶ Annexi. de iure cõmuni preſertim inſtitutiõe antiqua conſuetudine vel ſtatuto. ⁊ intelligo hanc lrām ſiue certis prebendis annexi

obtinent in eiſdē eccleſijs: vel
obtinuerint ĩ futurū: niſi iuſto
impedimēto ceſſante ad hmõi
ordĩes ſe ꝓmoueri fecerĩt ĩfra
ãnū: extũc donec ad eos ꝓmoti
fuerint: nullo modo vocem in
capitulo habeant earundem.
Ipſiſqꝫ diſtributionū que
danẽ his q̃ certis horis inter-

ſint ordines: ſiue incertis: que tamẽ poſtea certificate ſunt: puta q:
tercia vacans ẽ ſacerdotalis: vt ſcripſi de ꝯceſ. ꝑben. ꝓpoſuit in ꝓn.
Nec intelligo de ãnexione qua nõ poſſunt ꝯferri niſi ei qui ſit ĩ illo
ordine: q: tunc nõ eſt dare ꝙ habeat iſtud beneficiū non habens or-
dinem annexum. Dico tamẽ ꝙ ſi per litteras papales ad hoc ſuffi-
cientes conſequeretur
beneficium non exiſtẽs
in ordine adhuc locꝰ
eſſet huic decre. niſi eẽt
ad non recipiendum
ordinem ſufficientem
diſpenſationem habe-
ret.
f In eiſdem. cathe-
dralibus vel collegia-
tis de quibus ꝑmiſit.
Sꝫ mihi remanet du-
biū an hoc. c. in vtro-
qꝫ R̃n. locum habeat
in ꝑncipalibus ꝑlatis
eccleſiaꝝ collegiatarū:
puta archipreſbiteris vel plebanis plebium vel in his ſimilibus:
⁊ videtur ꝙ ſic per verbū dignitates quod precedit: facit de reſcrip.
ſtatutum. li. vj. e. li. de offi. lega. c. penul᷑. in ꝓn. certum eſt autẽ ꝙ
illi dignitati annexus eſt ordo preſbiteralis. ſ. e. c. j. ſi ergo nõ fiant
preſbiteri infra annū. locus erit huic pene. Nec occurrit ratõ quare
plus arceatur habens ꝑſonatū vel canoniam q̃ꝫ habens ꝑncipalem
prelaturam: imo videẽ maior in iſto ratio: quia plus eſt aſtrictus:
de reſcrip. edoceri. ⁊ in ſeipſo debet oſtẽdere qd ſubditos facere opor
teat: de elec. cum in cunctis. in ꝓn. ⁊ a capite inchoari debet ratõnis
editio. ff. de eden. argentarius. §. edi autem. In contrariū facit de
elec. ſtatutum. li. vj. Nec ob. hec lr̃a: quia tales non habent digni-
tatem in eccleſijs: imo habent eccleſias vel dignitatem eccleſiarum:
ſup quo vide quod dicam. j. de ꝑben. c. j. Item abſurdum videreẽ
ꝑncipalem ꝑlatum eccleſie priuari voce ꝓpter ordinis defectum nõ
ſine graui damno eccleſie cuius negocia debet ordinare. Uñ poteſt
dici ꝙ cum prelatus ⁊ capitulū ſint diuerſa: ſ. de his que fi. a ꝑla.
in rubro ⁊ nigro. ne ſe. va. c. vno. li. vj. cum multis ſimilibus: ſub
appellatõne capituli non includaẽ prelatus hic vel ſ. ꝓxi. R̃n. Et ſi
dicatur ꝙ de quadam largiſſima verbi ſignificatione prelatus noĩe
capituli cõprehendaẽ quaſi illius corporis caput. de his q̃ fi. a ꝑla.
nouit. ⁊ faciant nõ. de ꝯceſ. ꝑben. poſt electionem. Mihi tamen eſt
ſatis ꝙ coĩter non comprehendaẽ. vt ꝓbãt iura ꝑdicta: vt ſit hoc ius
correctiuū iuris veteris: ⁊ penale non largiſſimam ſꝫ potius ſtrictã
interpretatõnem recipiat: de reg. iu. que a iure. ⁊ c. in penis. li. vj.
Item licꝫ ꝑlatus ⁊ capl̃m faciant vnum corpus ⁊ vnam eccleſiam
⁊ ſic loquitur cõtraria: non ꝑ hoc ſequiẽ ꝑlatum includi ſub appel
latõne capituli: imo potius ſumiẽ contrariū. ⁊ idem videreẽ dicen-
dum circa decre. vt ꝓfeſſores. j. de reg. ⁊ tamen vtrobiqꝫ neceſſaria
eſſet declaratio.
3 Impedimento. cõcor. ſ. de elec. cõmiſſa. §. j. li. vj. ⁊ ibi videas
exempla. vbi võ impedimentū ꝑueniſſet ex culpa ſua: non videtur
excuſari: de hoc ſ. e. c. j. et in hoc differt a parte ſupra proxi. in qua
non excuſat impedimentū. ⁊ merito hic aliud: quia hic eſt pena ne-
gligentis.
a Infra annum. a tempore quo ligat conſtitutõ in prius conſtitu
tis. ⁊ a tempore habite poſſeſſionis: vel quo ꝑ eos ſtetit quo minus
haberent in inſtituendis: ſ. de elec. cõmiſſa. §. j. et de ꝑben. licet. ij.
li. vj.
b Extunc. ſ. anno elapſo. ꝑus ergo nõ eſt locus huic pene. poſſet
tamen excludi etiam ꝑus a voce capituli ex alio capite: ſ. ꝓxi. R̃n.
hoc eſt dicere ſi habens ꝑbendam diaconalem ſubdiaconus eſt: licꝫ
non diaconus non excludiẽ a voce niſi poſt annū. Si võ nec eſſet
ſubdiaconus ⁊ ſi ipſa ꝑbenda eſſet ſubdiaconalis tñ excludiẽ etiã
infra annū: ſed a diſtributõnibus ſolum poſt annū cum ceſſat im-
pedimentum.
c Donec. illis ergo ordinatis ceſſat pena: ꝯcor. ſ. ð elec. q: ſepe. li.
vj. ⁊ qð nõ. de ma. con. ꝯtra. c. fi.
d Nullo modo. vniuerſale negatiuū: excludit ꝯceſſionẽ capituli.
vt ſ. ꝓxi. R̃n. ⁊ diſpenſationẽ epĩ: vt ibi dixi.
e Diſtributionem. per hoc verbum et verbum capitulo quod ꝑ-
cedit patet in beneficijs quibus nõ debetur vox capituli: ⁊ in q̃bus
non ſunt diſtributõnes has penas non competere: puto tamen ꝙ
in eccleſia collegiata eſt capellania vel altare ex cuius inſtitutõe etiã
capellanus tenetur officiare eccleſiam: vt in eccleſia boñ. ſi in illis
horis alique diſtributõnes eis deberentur: quo ad illas locus eſſet
huic pene ſi ꝓmotus non eſſet: licꝫ non quo ad redditus capellanie
vel altaris de quibus hic non caueẽ.

ſunt: pars dimidia ſubtrahaẽ
non obſtantibus quibuſlibet
ꝯſuetudinibꝰ vl' ſtatutis. penis
alijs qua cõtra tales ꝓmoueri
ad ordines recuſantes ſtatuũẽ
in iure: nihilominus in ſuo ro
bore ꝑmanſuris.

Idem.

Generalẽ eccl'e obſuãtiã

f Certis horis. nota pro conſuetudine eccleſiarum collegiatarum:
que diſtributiones ordinant nõ per omnes horas: ſed per certas ⁊ ali-
quas attribuunt miſſe que non eſt de horis: de cele. miſ. c. j. et decre.
vnica. de cle. non reſi. non dicit de horis ſed ð officijs. Honeſtius eſſet
⁊ iuri conſonans. vt per omnes horas fiat ipſarum comparitio. ꝙ au-
tem pro miſſa matutino
⁊ veſpera debeat fieri eq̃
contributio: facit. j. de
reli. et vene. ſanc. c. vno
in fi.
g Interſunt. dato ꝙ ꝑ
dicti interſint: al's ꝑua-
rentur illis in totū: qð
dic vt ſ. de cle. non reſi.
c. vno. li. vj.
h Dimidia. etiam ſi
reliqua dimidia ad ſu-
ſtentationem ipſorū nõ
ſufficiat ⁊ imputent ſibi:
cum per ordinis recepti-
onem hanc penã vitare poſſint: facit quod nõ. de elec. quia ſepe. li. vj.
in glo. aliud: ⁊ ſic non ob. quod nõ. de elec. cum vintoñ. in glo. nõ. ꝙ
in fi. ⁊ vide quod nõ. ⁊ dixi de ap. paſtoralis. in fi. vlti. glo. Et ſcias
ꝙ iſta dimidia ſubtracta accreſcit alijs intereſſentibus diuinis: inſti.
de lega. §. ſi eadem. ff. de vſufruc. accreſ. l. j. in fi. niſi eſſet aliter ordi-
natum: fa. de cle. nõ reſi. c. vno. li. vj. ⁊ vide quod dicam infra de vi.
⁊ hone. cleri. c. ij.
i Conſuetudinibus. concor. j. de ſepul. c. ij. §. penulti. in fi. et. j. de
ſta. mo. c. j. §. ſane. ⁊. c. ij. in fi. de reli. do. c. ij. §. vt autẽ. ⁊. §. penl᷑.
de iurepa. c. j. in ꝓn. ⁊ fi. ⁊ fi. j. de peñ. ſi quis ſuadente poſt ꝓn. de pe.
⁊ re. c. j. de ſen. excõ. c. j.
k Statutis. nota ꝙ nõ reuocat ꝑuilegia. ꝯcor. de cap. mona. c. vno.
li. vj. ⁊ quod ibi nõ.
l In iure. ſ. e. queris. de elec. licꝫ canon. li. vj. ⁊ vide quod ibi nõ.
in glo. antepenl᷑. de relig. heres. j. de ſta. mo. ne in agro. §. ceterū. io.
m Generalem. Caſus. breue ⁊ ſumme neceſſarium ꝓpter con-
ſtitutionem ſ. ꝓxi. determinat autem etatem ſacrorum ordi-
num ⁊ corrigit canones. lxxvij. di. ꝯuenit per totū. lxxviij.
di. c. j. et. iij. et vlti. et. xxviij. di. de his. in quibus dicebatur ꝙ habẽs
xx. annos ſubdiaconus. xxv. diaconus. xxx. preſbiter fieri poterat: et
debebant eſſe anni completi: vt ibi. determinat etiam nõ. de elec. cū in
cunctis. §. inferiora. de tem. ordi. vel non eſt cõpos. Et ſine dubio licꝫ
hec decre. optime coniũgatur proxime. melius tamen intitulata fuiſſet
ſub rubri. de tem. ordi. iſta enim rubrica tractat de etate ⁊ qualitate eoꝝ
qui ꝑficiunẽ. illa de qualitate illoꝝ qui ordinanẽ: ſed ꝓpter cõnexitatẽ
ſic tranſit. ⁊ eſt ſimile quod dixi. ſ. e. ad aures.
n Obſeruantiam. ſimile. j. de appel. ꝯquis. procedebat autem hec ob
ſeruantia a preall᷑. §. inferiora. quia cum ibi de etate antiquorū cano-
num in ſacerdotio demãtur. v. anni ⁊ plus. quia qui. xxv. attingit po
teſt fieri ſacerdos: ita videbatur. v. demendi de etate diaconi ⁊ ſubdia-
coni: per quem etiam in. xv. dabatur ſubdiaconatus. nec mirum ſi di
cebantur antiqui canones in hoc correcti. nam per illos ſeruabantur
interſtitia temporum inter ordines ⁊ ordinẽ: que hodie non ſeruanẽ.
vnde laicus in carniſpriuio in feſto reſurrectionis preſbiter eſſe poſſet
Sꝫ oſti. dicit antiquos canones ſeruandos dicebat ꝙ in. §. inferiora.
diſpenſabatur in etate ꝓpter curam animarum. ⁊ ſcđm inno. ſuberat
neceſſitas. ex quo vocatus fuerit ad beneficium quod requirebat ordi-
nem. Sed mirandum eſt hoc: cum enim ſine aliqua diſpenſatione ꝓ-
moueatur ad curam: ergo ⁊ ad ordinem annexum cure. Item ſonat in
abſurdum ꝙ maior. xxiiij. annis poſſit habere curam ⁊ ſacerdotium
⁊ non ſolum ſacerdotium. Item aliud abſurdum: quid ſcđm id eadẽ
erit etas epiſcopi ⁊ ſacerdotis. quare ſepe clamaui in ſcholis ⁊ ad cu-
riam ſcripſi: ⁊ ꝑcipue domino Richardo ſancti euſtachij diacono car-
dinali vt determinaretur hec etas. quod ſumme ſuit neceſſarium ꝓpter
proxi. decre. al's innumeroſe ⁊ inextricabiles queſtiones emerſiſſent
volens enim habere vocẽ in capitulo maior. xiiij. minor. xx. recepiſſet
ſubdiaconatum fuiſſet obiectum illum nihilominus excludẽdum: q̃ſi
non rite promotum propter defectum etatis: iuxta illud quod nõ. de
preben. et cū. li. vj. Ipſi replicaſſent antiqua iura correcta per diſſue-
tudinem ⁊ per. §. inferiora. contra quos duplicatum fuiſſet de ꝑdicta
opinione inno. et oſti. quam etiam ſequitur archidia. in dicta decre. et
cū. Sed qđ de promotis añ hãc decre. infra hanc etatẽ? puto ſatis eſſe
ꝙ nunc ſint in etate: ſ. de tempo. ordi. vel non eſt. ſi võ nec adhuc ſunt
in etate excludenẽ ab executione ordinis vſqꝫ ad etatem legitimam: vt
ibi. de ordinato võ infra pubertatem ad ſacros an teneaẽ cõtinere nõ.
⁊ ſcripſi de cle. ꝑ ſal. ꝓmo. c. vno.

o Antiquis. allegatis in prima glo. Sȝ ꝫ. q: canon antiqꝰ. lxxvij. di. c. j. ꝑmittebat quem ſubdiaconari in. xiiij. anno. Sol. illud verum computatõnem inchoando poſt infantiam: vt ibi nõ.

p Decernimus. non dicit declaramus: qꝺ facit ꝓ opi. inno. ⁊ oſti.

q Libere. i. ſine diſpenſatõne: ⁊ dato ꝙ non habeat beneficiũ quod ordinem requirat.

r In decimooctauo. intelligo inchoato. ſatis ē ſ ꝙ attingerit: vt i. §. inferiora. ⁊ idē de ſequē tibꝰ. Certũ eſt enĩ ꝙ maior. xvij. ē in ãno. xviij. nec littera requirit ꝙ ſit xviij. annoꝝ. ſ i. xviij. olim ſecus. vt dixi in. j. glo. nõ. ꝑ hãc decre. pũ etã: ſ. c. pri. j. Rñ. hodie puberē nõ hr̃e vocē i capitulo: niſi excesſerit. xvij. annum.

s Diaconatus. licȝ in anno. xx. poſſit qs eſſe diaconꝰ nõ ꝑ hoc putes ꝙ poſſit eē archidiaconꝰ de etate enĩ ꝓmouendoꝝ ad dignitates terminata ꝑ. §. inferiora. nihil hic imutat. al's ſequeretˀ ꝙ cum ſubdiaconꝰ poſſit i epm eligi. e. ti. a multis ⁊ maior. xvij. ſbdiaconꝰ eē poſſit: vt hic ſ poſſet eligi: qꝺ eſſet falſum.

volentes antiquis iuribus in hac parte preferri decernimꝰ: vt alio nõ ob. impedimento canonico: poſſit quis libere i decimooctauo ad ſubdiaconatus in vigeſimo ad diaconatus: et in vigeſimoq̃nto etatis ſue ãno ad preſbyteratus ordines promoueri.

Clemens quintus in cõcilio vienenſi.

De officio vicarij.

Que de eccleſijs curam animaꝝ habẽtibus ꝑ receptionẽ aliarum ſimilium amittendis ac de ipſarũ rectoribus promouẽdis ad ſacerdotium et eorum etate a iure ſtatuta noſcuntur in perpetuis eccleſiarum parochialium vicarijs et aſſumptis ad eas volumus obſeruari.

Clemens quintus in cõcilio vienenſi.

t Immo ſi prius ordinatˀ ſuſpenditˀ ordinans a collatione ordinũ: et ordinatus ab executõne ipſiꝰ ordinis vſqȝ ad etatem legitimã: de tẽp. ordi. vel non eſt. ⁊ ꝑ decre. e. ti. dilectus. non puto epm circa etatē hãc diſpenſare poſſe.

u Promoueri. ſed que eſt etas minoꝝ ordinũ? dic ꝙ maior infantia xxviij. di. de his. de tem. or. nullus. li. vj. lxxvij. di. c. ij. ⁊ vide qꝺ ibi notatũ in ſumma. ⁊. c. ſup inordinata. de preben. io. an.

x Que de eccleſijs. ſe ſummat tria dicens.

y Curã. i foro iudiciali vel penitẽtiali: vt ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de preben. de multa.

z Amittendis. niſi in caſibꝰ exceptis: qs collegi ſ de p̃ben. de multa. ⁊ puto ꝙ etiam ꝯſtitutio io. xxij. execrabilis. locum habeat in his vicarijs: cum expreſſe loquatˀ de bñficijs ⁊ officijs curatis. in. §. qui vo.

a De ipſarum eccleſiarum curatarum. ⁊ intellige de nõ collegiatis: de elec. ſtatutum. li. vj.

b Promouendis. infra annũ de elec. licȝ canon. li. vj. ⁊ qñ incipiat currere ibi patet. ⁊. e. ti. cõmiſſa. Et in hoc differt a cõmenda talis vicaria: q: cõmenda parochialis eccleſie nõ poteſt fieri niſi ſacerdoti: de elec. nemo deinceps. li. vj. vicaria ſicut ⁊ rectoria: de inſti. c. ij. li. vj. concedi poteſt non ſacerdoti: dũmodo ſacerdos fieri poſſit: vt hic ⁊. e. ti. c. fi. Et ſcias ꝙ pena illius decre. vlti. non eſt ſublata ꝑ iſtam: qꝺ eſt dicere ꝙ etiã infra annũ ſi moniti non ꝓmouentˀ priuari poſſunt: ſicut de rectore nõ. quo ad penã. §. inferiora. in decre. licȝ canon. i glo. antepenl'. in prin.

c Sacerdotiũ. in hoc corrigitˀ qꝺ nõ. archi. de elec. licȝ canon. li. vj. v. is etiã. vbi tenebat in ꝑpetuis vicarijs illud capl'm locũ nõ habere: cum de rectore loquatˀ vt ibi patet. Sed nũquid epi cum iſtis vicarijs ſup differendo ſacerdotio ꝑ ſeptẽniũ poterunt diſpenſare ſm formã. c. cum ex eo. de elec. li. vj? videtˀ ꝙ non. fortius enĩ aſtrictus eſt vicariꝰ ad reſidentiam ꝑſonalem ꝙ rector: de preben. extirpande. §. qui vo. Item vicariꝰ non dat vicariũ. e. ti. clericos. Contrariũ puto ꝑ decre. iſtam. ⁊ q: decre. cum ex eo. generaliter ꝑmittit epos diſpẽſare cũ his qui obtinent eccleſias: qꝺ verbũ ita includit vicarios vt rectores. Itẽ ratio ꝑmiſſionis illius eſt cois iſtis vt illis: ergo idem ius. de conſti. tranſlato. ad decre. clericos, reſpondeo: ꝙ hic vicariꝰ nõ dabit vicariũ: ſ epos diſpenſans: ſicut al's loco rectoris: ita ⁊ hic loco ꝑpetui vicarij ponet vicariũ ſeptẽnalem: vt in decre. cum ex eo. §. porro.

d Eorum. ſ. rectorum.

e Etate. ſcȝ ꝙ attigerint. xxv. annũ. habetur hoc de elec. cũ i cũctis. §. inferiora. e. ti. licȝ canon. li. vj. Et dico ꝙ ſicut cum rectore nõ diſpenſat epos i etate: de eta. ⁊ quali. c. vno. li. vj. ita nec cũ vicario ꝑ hãc litteram.

f Perpetuis. in temporalibꝰ ergo non habet hoc locum de quibus ſ de ap. ꝑuenit. ij. de cle. nõ reſi. c. penul'. de voto. c. fi. de elec. cum ex eo. li. vj. de regu. bñficiũ. e. li. ſic ⁊ alibi diſtinguimꝰ vicariam ꝑpetuam a temporali: de reſcrip. poſtulaſti. de fi. pꝛeſ. conſtitutus. et. c. michael. Perpetuos aũt vicarios cognoſcas per id quod habes. e. ti. ad hoc. de preben. extirpande. §. qui vo. de cap. mo. c. j. li. vj.

g Parochialiũ. de his loquitur ⁊ non ſimpliciter de curatis. quia ſolum in eccleſijs parochialibus annexis perpetua vicaria videtur permiſſa: ⁊ non ſimpliciter in beneficijs curatis: ꝑ decre. extirpãde. §. qui vo. de preben.

h Volumus. ꝓbari videbantur hic per antiqua iura. ꝓmũ de pluralitate: ſ. e. c. j. ⁊ c. ꝑtindeas. ſecũdũ de ſacerdotio ſ. e. ti. c. fi. tertiũ de etate probari poterat ꝑ eandē decre. fi. que ꝓbat eum curatum. ⁊ ꝑ decre. ſup eo. de preben. li. vj. ſ quia licȝ decre. j. ꝓhiberet eum habere vicariam cum eccleſia. ⁊ decre. ꝑtindeas. ꝓhiberet illũ plures habere vicarias: non tamen priuabant illum ꝓma ꝑ adeptionem ſecũde. Item licȝ decre. vlti. preciperet illum fieri ſacerdotem non tamen priuabat illũ hoc non facientē. Item de etate ideo vtitˀ verbo volumus non verbo declaramus. prorogando his caſibꝰ penas iuris ad tales vicarios. ⁊ forte ſatis erat de mente: vt de primo caſu nõ. ber. ſ. e. c. j. de ſecũdo probat decre. cõmiſſa. de elec. li. vj. que ſic late in ſuo prin. ponit. v. cõmiſſa. de tercio ſatis patet vbi ponimꝰ ſecũdũ. Siue ergo recipiat talis vicarius ſimilem vicariam ſiue dignitatē ꝑſonatum vel beneficium curatum vacat prima. Idem ſi pꝛertas. vt quia dãs dignitatem ꝑſonatum vel beneficium curatum recipit talem vicariam: vacat primũ. De dignitatibus vo ⁊ ꝑſonatibꝰ hic ſubticuit: quia non cõueniebat illis quod hic de ſacerdotio dicitˀ.

De officio ⁊ poteſtate delegati

Iudices ſup receptõne teſtiũ in cauſa ciuili: necnõ executores ad prouidendũ aliquibus ſi ꝑ inquiſi-

i Iudices. ſe ſummat dicens duo. ⁊ primũ determinat nõ. ꝑ inno. ⁊ oſti. ſ. e. ti. c. fi. ⁊ que ibi ſcripſi in vlti. glo. ⁊ de re iudi. cum bertoldus. ⁊ que ibi ſcripſi ſup glo. ſ quali. Secundum dictum approbat quod nõ. io. mo. ſ. e. ti. is cui. li. vj. vbi tenet ꝙ ſi cõmittitˀ executori examinatio illius cui eſt facienda prouiſio: vt fit in forma pauperũ ꝙ ſubdelegare poterat. ⁊ nõ. hoc principium quod dicit iudices. ꝑ quod patet ꝙ tunc demũ talis receptor teſtiũ ſubdelegat quãdo iudex eſt. ſecus ergo ſi ſit nudus miniſter: puta quia receptis teſtiũ iuramentis examinatis articulis ſup quibus ꝓducuntˀ ⁊ interrogatorijs ſcḋm que debet fieri examinatio cõmittitˀ id alicui expediendũ. iſte enĩ non eſt iudex nec ꝓprie receptor. ſ potius examinator ipſoꝝ teſtium. ⁊ talis actus fieret die feriato. vt nõ. guil. in ſpe. de ferijs. §. ij. v. ſed quid ſi tunc. receptor autem qui iudex eſt cogit teſtes: citat eum contra quem producuntˀ ad videndum eos iurare. audit exceptiones. recipit iuramẽta. refrenat multitudinem teſtiũ. examinat interrogatoria. punit teſtē qui aures eius offendit. C. de teſti. l. nullum. Cum ergo iuriſdictionē habeat: ex quo illam habet a ꝑncipe ſubdelegat. Videbatur autem contrariũ quaſi eſſet nudus miniſter ꝑ pre. decre. vlti. ſ. e. ſed illud ꝓcederet in examinatore. ⁊ huic v. iudices cõiunge litteram. j. in fi. a ſe. ap. deputati.

k Ciuili. non intẽdit per hec verba excludere cauſas ſpirituales ſed criminales: in quibus debent teſtes exhiberi coram iudice: vt in aut. de teſti. §. et quoniam coll'. vij. C. de fide inſtru. aut. apud eloquentiſſimum ⁊ nõ. iij. q. ix. teſtes. ⁊ iudi. at ſi clerici. in. iij. glo. de teſti. eo. c. j. bñ tamen poſſet criminalis cauſa delegari: de hoc. xxiij. q. iiij. illud. xxv. di. c. j. de rapto. in archiepatu. de teſti. i inte. c. penul'. ⁊ in ſpe. e. ti. §. fi. v. item ꝙ eſt delegatus in cauſa. io. an.

l Necnon. reſoluũtur in vnã affirmatõnem. ff. de v. ſig. ſi duobꝰ. ⁊ operantˀ copulam. ſcȝ ac ſi diceret. et.

m Executores. deputati a ſe. ap. quod ē. j. ⁊ ex titulo patet ꝙ iſti habent delegatam iuriſdictõnem: vt nõ. de reſcrip. tibi qui. in glo. ij. li. vj.

n Aliquibus. nominatis. ſ. e. is cui. li. vj.

Si per inquiſitionem. hoc inducebat dubium: quaſi in inquiſitione ſit electa induſtria perſone. ⁊ hec clauſula cõmuniter ponitur in forma pauperum in qua ſcribitur ꝙ cum fuerit repertus idoneꝰ in litteratura per examinatores ad hoc deputatos cõmittit papa qꝺ ſi ⁊c.

o Solertem. quaſi ſollicitã vigilantem aſtutam ſagacem ⁊ induſtrioſam: ⁊ ſcribitur per vnicum. l. datur verſus. Exiguo pulchrã ducit ſolertia vitam.
p Eos. pro quibus ſcribitur. io. an.
q Repererint. ſꝫ nũquid eis neceſſe erit q̄ precedat ſuper hoc cognitio vocatis quorũ intereſt: videtur q̄ ſic ꝓpter verbuꝫ iſtud ⁊ verbũ ꝑ inquiſitionẽ. dixit inno. i decre. vl. de pſump. q̄ ſunt clẽ que ſonant in monitionem non in conditionem: puta ſi pſona ſit idonea ⁊ ſimilia. ⁊ iſte non dant nouam formam mãdato: ſed inſtruunt executorem quali pſone ꝓuideat. quare teneret tunc ꝓuiſio facta indigno: ⁊ excommunicatio ꝓpter hoc lata lꝫ ſit iniuſta: cum executor i his iuriſdictionem habeat. Sꝫ ſunt que bene ſonant in conditionem: vt ſi dicitur ꝓuideas p. in tali eccleſia ſi de tali vico ſit oriũdus. hoc enĩ ſapit conditionem: ⁊ formam certã adijcit mãdato. vnde ſi non eſt vera nõ valet prouiſio: nec excõmunicatio ꝓpter id lata ꝓpter trangreſſionem mandati: de reſcrip. cum dilecta. Nec audiret petens ꝓuiſionem ante oĩa fortiri ſuum effectum: cum negetᷓ iuriſdictionis fundamentũ. cuius acceſſorium eſt ꝓuiſio vt ibi plenius ꝓſequitᷓ. Dicit tamen inno. q̄ ⁊ in pͥma ⁊ ſecunda clauſula is cui ſcribit ſi vult poteſt eſſe merus executor. et ſine cauſe cognitione ꝓuidere de vacante. poteſt etiã aſſumere ptes iudicis inquirendo de p̄dictis vocatis ⁊ non vocatis his quos res tangit: dũmodo cõmittens iuriſdictionẽ habuerit: vt ſic poſſit delegatus qđ poterat delegans. Differunt tamen ꝓceſſus facti cũ cauſe cognitõne ab his qui fiũt cauſa non cognita quo ad p̄iudiciuꝫ eorũ quos res tangit: vt ibi nõ. inno. ⁊ oſti. qui etiã dicũt q̄ dato q̄ clã ſi pſona ſit idonea non ſit in reſcripto. poteſt executor ſup ea partes iudicis aſſumere: cum ſubintelligatᷓ: hec vera niſi merũ miniſteriũ eſſet illi cõmiſſum. Dicit demum inno. alios melius diſtinguere in clauſula que ſonat in conditõnem ſi de tali vico ⁊c̄. vel ſi doctoratꝰ ẽ in theologia vel ſimile. q̄ ſi p tales lr̃as tollitᷓ vel leditᷓ ius alicuiꝰ. puta ꝓuiſoris ordinarij non ꝓuidebit executor. niſi vocatis his q̄s res tangit. de conditõne cognoſcat tamen de plano ſine libello ⁊ litis conteſtatõe. quod hodie patet. ĩ. de iudi. diſpendioſam. Et idem in ſimilibꝫ vbi in reſcripto p̄ambula eſt ꝯditio non ſubintellecta: vt ſcꝫ primo partibꝫ p̄ſentibꝰ illa diffiniatᷓ: vt ſi mandaretᷓ inquiſitio veritatis fieri ꝯtra aliquem ſi fuerit infamatus. Si vo p lr̃as nõ tollitᷓ nec leditᷓ ius alterius. vt ſi ꝓuiſor mandat alteri q̄ ꝓuideat ſb illis conditionibꝫ: tenet ꝓuiſio etiam ſup illis inquiſitõne non facta nec vocatis partibꝫ: q: nec cõgrue ſunt hic partes. ⁊ ſi dicis p̄iudiciũ fit eccleſie cui plus expediret habere iſtum ſic ꝯditionatũ q̄ alium: reſpondent q̄ oppoĩ nõ poteſt ꝯtra ꝓuiſionem delegati ſicut nec delegantis. vel dic q̄ lꝫ ꝓuiſio delegati ex eo q̄ nõ ſeruauit formam ſit nulla: non p hoc ſequitᷓ q̄ neceſſe fuerit partes in ꝓuiſione vocari. Dicit demũ inno. q̄ ſiue ĩ monitõnem ſiue in ꝯditionem ſonet clã: tenet ꝓuiſio delegati nõ p̄miſſa cognitiõe: q: nõ eſt iudex ſꝫ ꝓuiſor. de elec. venerabilem. §. exercuit. tamen ſi monitõ vel ꝯditõ non eſt vera: caſſatᷓ vel caſſum nũciatᷓ qđ attẽtauit ꝓuiſor tanq̄ obreptitiũ de re iudi. cum olim. ĩ fi. Poteſt tñ ꝓuiſor aſſumere partes iudicis ⁊ ſi tunc nõ admittit oppoſitõnẽ ꝯtradictoris de falſitate clẽ: poterit ab eo appellari: ex quo partes iudicis aſſumpſit vt p̄dixi. Alij ꝯtra: cum ad id non teneatᷓ ⁊ faciat id ſolum ad ſuam inſtructõnem: nec ſit ſententia neceſſaria: ſecus ſi dicatᷓ in lr̃a: ſi tibi cõſtiterit q̄ ſit de tali vico ⁊c̄. tũc enĩ ſi iuri alterius p̄iudicatᷓ: cum talis fungatᷓ vice iudicis non poterit conſtare niſi partibꝫ preſentibꝫ. ⁊ ſi non p̄mittit cognitõnem ꝓceſſus non valebit q̄ ſi alteri non p̄iudicatᷓ: tũc valet q̄ ſine cognitione facit: cum non tanq̄ iudici ſꝫ tanq̄ bono viro ſit hoc ſibi cõmiſſum. ex quo ergo non eſt iudex vel inquiſitor ſatis eſt ⁊ inſtruat ſe ⁊ placuit: q: vtile hoc putaui ſic ſummare pre. glo. inno. ⁊ oſti. valde ꝓlixas: ⁊ p hunc finem pateat ſolutio queſtionis.
r A ſe. ap. dẽs non eſſet dubium.
ſ Cõmittere. eadem ratõne dicam q̄ ſuccedat in his illius ſucceſſor. ſi ſcriptum fuit dignitati non expreſſo nomine pſone: ſ. e. qm̃ abbas. Quid autẽ ſi fuiſſet nudum miniſteriũ an tunc ſuccederet: nõ. inno. et oſti. ſ. e. c. fi.
t Vices ſuas. de nudo miniſterio: quod occurreret in iudicio faciendũ non dubitatur: q: illud committit delegatus ab ordinario: vt dixi ſ. e. ſuper queſtõnũ. in prin. ſuper glo. ſi ergo. de hoc per guil. in ſpe. e. ti. §. j. v. ſed nunquid.

tionem ſolertem eos eſſe vite laudabilis ⁊ conuerſatõnis honeſte repererint a ſe. ap. deputati: alijs poſſint cõmittere licite vices ſuas.

Clemens quintus in cõcilio vienſem.

De officio ordinarij.

Ut clericoꝝ audacia qui p̄textu priuilegij clericalis ordinis impunitateꝫ exceſſuuꝫ obtinere ſperantes: nõnulla multotiens cõmittũt enormia: p q̄ nimirũ diffamatᷓ eccleſia: ⁊ ſcandala grauia in populo generantᷓ: potiſſime cũ talia p epiſcopos ad quos hoꝝ ſpectat correctõ deferantur vt plurimũ incorrecta: ꝓpenſius compeſcatur. eiſdem epiſcopis diſtricte iniungimus: quatenꝰ ſic circa correctõnem clericoꝝ huiuſmodi vigilanter intẽdãt ⁊ diligenter ſui officij debitum exequãtur: q̄ ⁊ eidem clerici metu pene a ſuis arceantᷓ inſolentijs: ⁊ alij eorũ exẽplo perterriti proſilire ad ſimilia merito ꝑtimeſcant. Idem.

Et ſi ab apoſtolice ſedis legato de beneficiõ facta collatio beneficium aliud obtinenti non valeat niſi de illo quod obtinet facta fuerit mentio ſpecialis: ĩ alijs tamẽ quibuſlibet collatõne beneficioꝝ

u Ut clericoꝝ. Epiſcopi ita debent corrigere clericorum exceſſus q̄ metu pene ipi arceantur ⁊ alij ꝑtimeſcant. et premittit cauſam mandati quod ſecundo ſubmittit ibi eiſdeꝫ. ⁊ repete quod dixi ſ. e. compitᷓ. de etate ⁊ quali. in cle. j. in. j. glo.
x Audacia. tolle vbũ propẽſius compeſcatur quod ẽ infra. ⁊ ponitur hic audacia in mala parte: ſic. iiij. di. facte ſum. alibi i bona. viij. q. j. audacter.
y Priuilegijs. tam imunitatis perſone. de qua. xvij. q. iiij. ſi quis. q̄ fori. ſ. de fo. compe. nullus.
z Sperantes. ꝓpter quã ſpem qui ſunt neq̄ fiũt nequiores: de ſen. ex. vt fame. ⁊ facilitas venie incentiuũ ⁊c̄. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ.
a Diffamatᷓ. id eſt male de ipſa p̄dicatᷓ. vel. i. viliſicatᷓ ⁊ dehoneſtetᷓ. ſic et exponitᷓ ſ. d obli. ad rõci. c. vno. i fi. ⁊ ꝯcor. ij. q. v. ſi mala fama.
b Scandala. quibus obuiandum eſt: etiam ſi puſilla ſunt. ſ. de no. op. nunc. c. ij. io. an.
c Populo. concor. ij. q. v. preſbiter ſi a plebe. de pur. ca. c. ij.
d Propenſius. idem vbũ vide ſ. e. ꝯcor. de eta. ⁊ quali. vt ibi qui. ⁊ vide quod ibi dixi.
e Epiſcopis. ad quos de iure coĩ hoc ptinet. poſſet tñ ad alios d iure ſpeciali ſpectare. e. ti. irrefragabili. de foro cõpe. cũ cõtingat. dic vt ibi.
f Metu pene. ꝯcor. de elec. cum in cũctis. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ. cum ſuis concor.
g Inſolentijs. de accu. q̄liter. ij. §. verũ. inſolẽti ẽ moꝝ incõueniẽtia fatuitas vel ſupbia vel prauꝰ vſus q̄ſi ꝯ ſolitũ ⁊ debitũ nãe curſum.
h Perterriti. concor. ij. q. vij. quapropter. e. ti. irrefragabili. de caluĩ. c. ij. de iude. ad liberandam.
i Et ſi ab apoſtolice. breue eſt declarans decre. vl. de offi. lega. li. vj. ⁊ principale dictum corrigit quod ibi nõ. archi. qui dicebat idem in alijs ordinarijs q̄ in legatis qui etiaꝫ ſunt ordinarij: ⁊ approbat quod ibi nõ. ⁊ exponas etſi p q̄uis.
k Legato. de latere: nam alij beneficia conferre non poſſunt: qđ dic vt de offi. lega. c. j. li. vj.
l Facta. declarari debuiſſet q̄ ꝓcuraſſet ſi cõpilatoribꝰ adheſiſſet an intelligeretᷓ hoc de collatõne facta etiam motu ꝓprio legati: circa quod ſunt opiniones. mihi videtᷓ q̄ valeat io. mo. ꝯ in decre. vlt. de offi. le. ⁊ archi. in decre. ſi motu. de preben. li. vj. in prin.
m Beneficiũ. quãtũcũq̄ modicũ: de preben. ſi motu ꝓprio. li. vj.
n Specialis. in hoc approbat quod nõ. archi. in pre. decre. vl. vbi dicebat q̄ in tali collatõne facienda erat mẽtio ſpecialis bñficij: nec ſufficiebat generalis qualis eſt illa: de prebẽ. non poteſt. ĩ fi. li. vj. ⁊ facit p oſti. ꝯ cõpoſt. in his q̄ ſcripſi de reſcrip. i nr̃a i fi. An vo ẽt de qualitate cure beneficij qđ hꝫ impetrãs facienda ſit mentio: dicã. ĩ. de pbẽ. c. j.
o Quibuſlibꝫ. ſi ergo metropolitanus ep̃s archidiaconus vel quis alius confert beneficiũ in collatõne non eſt facienda mentio prioris beneficij: ſed habeatᷓ diſtinctio an de iure cõmuni poſſit vtrũq̄ teneri vel an ſit diſpenſatio neceſſaria ⁊ cuius.
p Collationem. de electõne vel p̄ſentatõne non dubitatᷓ. pendent enĩ illa ex officio ꝓurationis: ſ. e. ti. cum vos. de elec. nihil eſt.

q Habentibus. iure ꝓprio vel deuoluto. ⁊ licet de ordinarijs loquat̄ qd̄ pꝫ ex tx. idem in delegans ab eis: ad hoc verbū .s. quibuslibet.
r Nolum⁹. sed que est ratio hui⁹ iuris diuersi legatoꝝ ad alios ordinarios? So. licet legati ↄ latere per potestatē expressam in iure ⁊ alij legati ex speciali cōmissione qn̄qꝫ beneficia conferāt: faciūt hoc apostolica auctoritate: nec sunt collatores ordinarij: imo ꝑ factū ipsoꝝ fit p̄iudiciū illis ad quos collatio ꝑtinet. ipsoꝝ ergo collatio vt extraordinaria supinducta et collatorib⁹ p̄iudicans est restringenda. Ordinarioꝝ vō collatio vt naturalis ⁊ fauorabilis amplianda: fa. de rescrip. ad hoc: de re iudi. c. fi. de reg. iur. odia: li. vj. ⁊ ē similis dīa de rescrip. statutū: li. vj.
s Obseruari. licꝫ ergo interduꝫ non valeat collatio: i casu .s. e. ordinarij: in fi. li. vj. hoc tamē non est ex vi suppressionis tn̄: et vide qd̄ dicaꝫ .j. de p̄ben. si plures: in glo. si intelligas.

habentibus hoc nolumus seruari. Clemens quintus in concilio viennensi.

De procuratoribus.

Instrumēto vel lr̄is quibus te aliq̄s in causis suis ꝓcuratorē ↄstituēs ꝑ te debito modo cauit simpliciter nulla facta ꝓtestatione a te scienter receptis nō potes postea recusare defensionē illi⁹: īmo cogi poteris ip̄m defendere in oīb⁹ causis et negocijs ad q̄ p̄dicta instrumēta seu lr̄e se extēdūt: cū ꝑ hec ad oīa tuū ↄsensisse videaris assensum.

Idem.

Non pōt ꝓcurator ad agēduꝫ vel defendēdū iurandūqꝫ de calūnia ⁊ veritate dicēda: et generaliter ad oīa alia q̄ speciale mandatū exigūt cōstitutus: nisi aliud sup hoc in mādatis habeat opponere in ꝑsonam electi: seu eius cui est ꝓuisio facienda vel facta crimina vl' defect⁹: cū sub generalitate

Instrumēto. Casus. qui sciens sine ꝓtestatōe recipit instrumentum vel litteras sue ꝓcuratōnis: quib⁹ ↄstituēs ꝑ ipso cauebit: sup inclusis in ꝓcuratorio dn̄m defendere cogitur: ponitur dictū ⁊ eius ratio: ibi cum per hoc.
u Uel litteris. ꝑ quas etiam ↄstituit̄ ꝓcurator. ff. e. l. j. in prin. .s. e. ex insinuatōe: de censi. sopite. ⁊ est casus quo lr̄a ⁊ sigillū priuati facit fideꝫ. ff. e. ti. si ꝓcuratorē vbi de hoc.
x Causis. ad vnam enīꝫ ⁊ ad plures ⁊ ad omnes dari potest. ff. e. l. j. ⁊ iij. ⁊ .s. e. is cui: li. vj.
y Debito modo. an sit idonea cautio cum ꝓmittit dn̄s ratuꝫ habere qd̄ legitime fecerit ꝓcurator: satis scripsi de dila. c. fi. et huic lr̄e ↄcor. l. ff. q̄ sa. co. q̄tiēs. qd̄ em̄ viciose cautū vel satisdatū ē nō videt̄ cautū.
z Cauit. de iudicato soluēdo. loquit̄ enīꝫ hic de ꝓcuratore rei: vt. .j. paꝫ per verbū defensioneꝫ: ad idem. ff. e. filius. §. fi. ⁊ de hac cautione nō. .s. e. mandato. io. an.
a Protestatōe. potest intelligi de generali ⁊ de speciali ꝓtestatione. de p̄ima puta quia ꝓtestatur ꝙ recipiendo instrumentū ꝓcuratoriuꝫ vel lr̄as non intēdit se obligare mandatū: ꝫ se velle deliberare: fa. de resti. spo. olim. iij. de secūda vt qr̄ de certa causa idusa in ꝓcuratorio ꝓtestatur ꝙ illā vel illius mandatū suscipe non intēdit. et sic ꝓtestatio iuuat qr̄ nec primo nec secūdo casu est ↄtraria facto. bene em̄ se cōpatiūtur se instrumentū recipe ⁊ deliberare velle. Jteꝫ recipe ⁊ acceptare mandatū in quibusdā ⁊ in alijs nō. vbi vō ꝓtestatio ⁊ factum se non ↄpatiūtur ꝓtestatio non iuuat: de hoc .s. de ↄsti. cū. M. cuꝫ suis ↄcor.
b Scīēter. requirit sciētiā. sec⁹ ꝫ si ignoraret quid ↄtineret in instrumento vel lr̄is. ignorās aūt vel errās nō cōsentit. xxxviij. di. q̄uis: de p̄ben. si bn̄ficia: li. vj. ff. de iur. om. iudi. si ꝑ errorē: sic nec ↄtemnit: de excep. apl'ice. de sen. ex. si vō aliq̄s: de ↄsti. c. ij. li. vj. Requirit̄ etiā ꝙ sponte receperit. qr̄ officiū est voluntariū. C. e. l. inuit⁹: sic alibi requirunt̄ hec duo ↄiūctim: de regu. ↄstitutioneꝫ in fi. li. vj. ⁊ in cōfessione: de hoc .s. de confes. c. fi. li. vj.
c Receptis. etiaꝫ si prius recusauerat ⁊ re integra penituit ⁊ recepit. .s. e. licet: li. vj. post hanc aūt receptionem ↄpetit huic exercitiuꝫ officij: sic de iudice dicit̄: de ap. sup eo. ij. fa. e. ti. is qui: li. vj. iiij. q. v. c. vno. ⁊ quod nō. de cle. ex. mi. c. penult.
d Cogi. precise. licet enim regulariter ꝓcurator specialis vel generalis non cogat̄ precise dn̄m defendere etiā si satisdedit de iudicato soluendo: ⁊ de dn̄o defendēdo. ff. e. l. inuit⁹. §. vlti. ⁊ l. se. ꝫ satis est stipulationem ↄmitti. ff. e. non cogendū: ⁊ euꝫ teneri dn̄o ad interesse: insti. man. §. mandatū. tn̄ in casib⁹ cogit̄. s. cuꝫ dn̄s satisdedit pro ꝓcuratore p̄sente ⁊ non ↄtradicēte. ff. e. fili⁹. §. fi. vbi de hoc: in. l. ꝫ ⁊ he. §. pl't. ⁊ hoc ne fallat fideꝫ dn̄o ⁊ aduersario. ⁊ idem si ꝓ absente ⁊ postea ꝓcurator exp̄sse vel tacite ratū hꝫ. ff. e. si defunct⁹. j. R̄n. ⁊ circa hoc versatur decre. ista. Et est alius casus qn̄ agit. cogit̄ enīꝫ defendere: al's denegatur actio. ff. e. l. mutus. §. fi. §. pena. Alius casus est in actōe peritura: vt cogat̄ salteꝫ litem ↄtestari. ff. e. ꝫ etiā ex his: ⁊ l. mutus. §. fi. Et ꝑ hoc soluit̄ quod obijci posset ꝓcuratorē etiā post susceptū mandatū re integra penitere priusq̄ interesit aduersarij: insti. man. §. mandatū. quia illud verum in ꝓcuratore ꝓ quo ↄstituēs non cauit: secus in illo ꝓ quo cauit de quo hic loquimur. ꝙ aūt dicit hec lr̄a talē ꝓcuratorē cogi verū intelligas: nisi iusta causa ꝓcuratorē excusaret: vt pre. l. fili⁹. §. fi. cum. l. se. ex quibus patet exempla. nam ex illis etiam dn̄s cum reuocaret post lit. ↄtest. .s. e. c. ij. li. vj.
e In omnib⁹. tacita ꝫ acceptatio vniuersalis est ad oīa etiā futura si sint inclusa qd̄ esse potest .s. e. non iniuste.
f Causis ⁊ negocijs. quid ista sint habetur de v. sig. forus.
g Cum per hoc. scꝫ ꝙ ꝓcuratoriū vel litteras sine ꝓtestatione recepisti.
h Assensuꝫ. contra ꝓcurator non dat̄ inuitus. C. e. l. inuit⁹. ⁊ qd̄ dicit. l. j. ff. e. ad fi. ꝙ officiū istud ē necessariū: sumit̄ ibi necessariū ꝑ vtili vel expedienti. Jnterdū tamen etiā est necessarium ex pte ↄstituētis: .s. de elec. cupiētes. §. ꝙ si. ↄ sta. reg. c. vno. §. ep̄is: lib. vj. C. e. ti. l. pl't. sed ex pte cōstituti non: qui etiam dicitur inuit⁹: non solum cuꝫ cōtradicit: sed etiam si non cōsentit. ff. e. l. filius. §. inuit⁹. So. §. ille determinat̄ ꝑ hāc decre. Uerū est em̄ ꝙ cōstitut⁹ simpliciter tacēs nō habet̄ ꝓ ↄsentiēte: vt ibi. ꝫ qui nō simplicit̄ tacet ꝫ agit recipiēdo simplicit̄ carthā ꝓcuratorij: iste ↄsentit vt hic. qd̄ ꝫ dicit. l. in fi. ⁊ l. ij. ff. e. ꝙ absens ↄstituit̄ ꝓcurator: dūmodo ratum habeat .j. determinatur ꝑ hāc decre. vt ratū censeat̄ hēre simpliciter recipiēdo carthā ꝓcuratorij. Multos casus quib⁹ quis ipso facto agit vel cōsentit: vide nō. xj. q. iij. estimāt: de ap. dilecti. ij. de of. dele. cū sup. et fa. de here. accusatus. §. ille: li. vj. io. an.
i Non potest. Casus. ꝓcurator habēs mādatū iurādi ⁊ oīa faciēdi q̄ requirūt speciale mādatū: ↄtra electū vel ꝓuisuꝫ opponere nō pōt crimīa vel defect⁹. Ponit dictū ⁊ eius ratōeꝫ ibi cum sub. Determiat qd̄ no. inno. de accusa. sup his in fi. ⁊ compost. de elec. c. j. li. vj. in glo. querit̄ quis ꝓcur. ⁊ pe. de samp. ⁊ archi. ibi ⁊ guil. in spe. de ꝓcu. §. j. v. ꝫ nūquid media: vt. .j. declarabitur. expssius aūt fuerat hec q̄stio disputata ꝑ reco. me. dn̄m io. de monte murulo: vt in mercu. e. ti. sub lr̄a g.
k Jurandū. hoc verbū cum clausula q̄ sequit̄ inducebat dubium ꝑ decre. qui ad agendū .s. e. li. vj. vbi habes ꝙ si in ꝓcuratorio exprimit̄ aliqd̄ requirēs mādatuꝫ speciale generali clausula submissa illius virtute poterit non expssa. ista vō iuramēta requirūt speciale mandatū: de iura. calū. c. fi. li. vj.
l Sup hoc. qd̄ sequit̄ de oppositione criminū ⁊ defectuū.
m Jn mandatis. qr̄ s. habet mandatū opponendi crimina ⁊ defectus contra illū: nec est necesse ꝙ crimina vel defectus specificent̄ in ꝓcuratorio: vt nō. compost. i glo. p̄dic. ⁊ ibi ꝑ archi. ⁊ io. mo. in. q. p̄dic. ⁊ guil. in pre. §. v. sed nūquid sufficit. ⁊ in hoc differt procurator solum excipiens vel opponens ab appellante. ille enim habere debet crimina ⁊ circūstantias specificatas in ꝓcuratorio: .s. de elec. ꝓcurator: li. vj.
n Habeat. tenet compost. in fi. glo. quā allegaui in glo. j. ⁊ guil. in pre. §. sed quid si ꝓcuratoriū. quod non est satis hoc casu ꝓcuratoriū factuꝫ esse: nisi per ꝓcuratorem sit receptū ⁊ officiū susceptuꝫ: fa. .s. e. c. pri. ⁊ qd̄ ibi dixi sup verbo receptis.
o Jn personam. in formam ergo posset vel in personas eligentiuꝫ vel prouidentiuꝫ iudicium testium ⁊ his similium. nam tales etiaꝫ ex probatiōe non puniūtur: de or. cog. c. ij. ⁊ guil. hoc tenet i v. all'. in p̄ma glo. in fi. sit etiam ratio: quia exceptio illos principaliter nō contingit.
p Electi vel eligendi. ex quo contra certam personam: de elec. qui ↄtra certā: li. vj. ad hoc. v. faciēda qd̄ sequit̄: ⁊ ideꝫ dic de postulato de elec. c. j. in p̄n. li. vj. Et nō ꝙ ista lr̄a nō distinguit an causa istius electi sit in curia ꝑ appellatōeꝫ necne. ⁊ sic videt̄ tolli qd̄ no. compost. in glo. p̄all'. ⁊ guil. in spe. in pre. §. v. ꝫ quid si causa: qui dicebant penā decre. .j. de elec. li. vj. non hēre locuꝫ: nisi cū causa est in curia ꝑ appellatōeꝫ. si ꝫ esset corā metropol'. vel alio ordinario vel i curia: aliter ꝙ per appellatōem dicebāt non esse locū pene: ⁊ per consequēs generale ꝓcuratoriū sufficere propter rationem quam statiꝫ dicam. Sed hoc dictum videt̄ hic tolli: quare posset dici ꝙ licet decre. .j. de elec. lib. vj. quo ad deuolutionem negocij ⁊ citationem partiuꝫ

locum habeat ſolum in appellationibus interiectis ad papam. ⁊ ſic intelligatur quod ibi nõ. quo ad penam opponentiū locum habeat etiam in appellatõibus interiectis ad alios: vel etiam ſi non fuerit appellatum quod forte fuit de mente: facit de elec. vt circa. in fi. ⁊ c. ſi forte. li. vj. ⁊ ſi ſic intelligamus ratões quas inducebat inno. in pre. decre. ſuper his.

tali grauiora non veniant vel maiora: q̄ in ipſo procuratorio ſint expreſſa. **Idem.**

REligioſus ꝓcurator etſi per alium religioſum ſui vel alterius monaſterij fuerit ꝯſtitutus: ſicut non poteſt ſine ſui ſuꝑioris licentia procurationis officium ſuſcipere: niſi ꝓ ſuo in eadem lite conſorte: ita

bene adaptabunt huic caſui ſic generalit̄ poſito. Dicebat enim ꝙ quia per obiectiones criminum de quibus hic loquitur diminuebatur ſtatus opponentis: ex eo ꝙ in probatõne deficiens ſuſpenſus erat ab eccleſiaſticis beneficijs per trieñium per conſtitutionem predictā: et ſi ſe interim diuinis ingereret: perpetuo erit priuatus: ꝗ hic ꝓcurator per quem ſtatus diminui poterat. ff. de va. ⁊ extor. co. l. penul. ſine ſpeciali mandato non poterat opponere: all'. ff. de mino. l. illud. de procura. l. non ſolum. §. fi. ⁊ licȝ primo gradu pena ſit temporalis nihilominus diminutõnem ſtatus continet. nam ⁊ relegatio ⁊ damnatio in opus publicum ſunt temporales. ⁊ tamen diminutionem ſtatus cõtinēt. ff. de penis. l. quidam. ⁊ ſic reſpondebat ad leges. ff. pro ſocio actione. §. renunciare. ff. de iniur. ſed ſi vnius. §. procuratorem: quia diſſoluere ſocietatem vel agere iniuriarum actõne dato ꝙ ſuccumbat: non continet diminutõnem ſtatus: ⁊ ideo non requiritur expreſſum hoc in illo qui habet omnium adminiſtrationem. hanc tamen ratõnem textus. ī. non exprimit: niſi dicas maioritatē vel grauitatem ex predictis conſiderari: quod ſatis videretur vt ſtatim dicam. ſed cum predicta pena ſit hodie reſtricta ad bñficia ipſi⁹ eccleſie: de elec. ſi cõpromiſſarius. li. vj. in fi. ſi conſtituens non habet ibi beneficia ceſſat ratio: ergo ſufficiat generale. ſed puto contrariū per ibi nõ. in vlti. glo. ⁊ per decre. de regu. per inquiſitionem de elec.

q ¶ Grauiora. concordat quo ad reſcripta: ſ̄ de reſcrip. ſedes. quod tamen regulariter etiam in procuratoribus locum nõ habet: vt ibi ſcripſi ſuper. iij. glo. nec ob. hec littera per quam ꝑma facie videret̄ quod non puto de mente: ꝙ ſi in procuratorio expreſſi cauſam fidei epiſcopalem vel ſimilem: generalitas tunc compꝛhendit hūc caſum. Sunt enim cauſe maiores medie ⁊ minores: de quibus ſcripſi poſt oſti. de cri. fal. c. fi. ſed ſi diligenter attendas littera nõ dicit ꝙ generalitas adiecta in ꝓcuratorio expꝛſſioni cauſe non includat maiores cauſas. nā ⁊ illa generalitas ſine expreſſione includeret: vt ſi nulla cauſa expreſſa conſtitui te procuratorem ad omnes cauſas meas. ff. e. l. j. ſed dicit ꝙ generalitas adiecta in procuratorio cauſe que requirit ſpeciale mandatum non includit grauiora. Et ſatis puto ꝙ grauiora intellexerit ꝑ modum de quo predixi. Itē ſunt iſta odioſa intantū ꝙ eccleſia excluſa per pemptoriū non reſtituitur ad iſta proponenda ſ͡m compoſt. qui hoc no. de elec. ꝙ ſicut. ⁊ guil. in ſpe. pte ij. de reſti. in inte. §. ij. v. ſed pone eccleſia.

r ¶ Maiora. concor. ff. de vino tritico ⁊ oleo lega. l. vlt. in fi. de au. ⁊ ar. lega. l. plautius. xij. di. nos cõſuetudinem de elec. ſcriptum ad fi. Sed cum anima ſit precioſior corpore de pe. ⁊ re. cum infirmitas in fi. cum concor. ergo expreſſa iuramēta que ligant animā ad penā eternam grauiora videnť ꝙ iſti obiectus qui ligant corpus ad penā temporalem. So. nego animā conſtituentis ligari ad periuriū per procuratorem. niſi conſtituens ſit in culpa. quod dic vt de iureiurā. c. vlti. li. vj.

ſ r **R**Eligioſus. ſe ſummat determinans. nõ per inno. ⁊ oſti. de re iudi. cum. J. et. A. in prin. ⁊ ꝙ dicit religioſus generale verbum eſt ⁊ includit omnem profeſſum. intelligo tamen de clauſtrali. ſecus in prelato: ⁊ facit de cenſi. ſopite. ⁊ quod ibi nõ. oſti. ⁊ io. xvj. q. j. de preſentium. et quod nõ. de teſta. c. ij. li. vj.

t ¶ Etiam ſi ꝑ alium. hoc dictum q: qñqȝ licȝ intra hoïes eiuſdem collegij vel ꝓfeſſionis quod non licet inter extraneos: ſ̄. e. compil'. de elec. c. j. e. ti. quia propter ad fi.

u ¶ Licentia. xvj. q. j. monachi. ij. ſ̄ de poſtu. c. ij. per que iura videtur ꝙ non ſufficiat licentia: niſi ſubſit vtilitas monaſterij. Ad id quod opponitur de milite qui procurat cauſam numeri ſui: reſpõde vt nõ. in pre. c. monachi.

x ¶ Suſcipere. ⁊ ſi ſuſcipiat ⁊ conteſtetur litem. licȝ quidam dicant deinceps excipi non poſſe: verius tamen eſt ꝙ excipi poteſt ſ͡m oſti. vt ſatis ſcripſi ſ̄. e. in noſtra. ſuper glo. quādo dicat̄: vt quo ad ipſum mundo mortuū exceptio ſit pemptoria: ⁊ quare aliud in milite. ibi dixi.

y ¶ Conſorte. vt patet in predi. decre. cum. J. et. A. in prin. de accu. olim. ⁊ c. ex parte. de cenſi. ſopite. An vo conſors ꝓ conſorte audiat̄ ante litem conteſt. vel poſt ſine mandato: collige per nõ. de conſti. cum M. in. j. glo. de do. ⁊ c. ti. cum dilecti in. j. glo. ⁊ his q̄ ibi dixi et patet. C. de conſor. l. j. ⁊. ij. et ff. de iudi. ſi petitor.

non poteſt alium procuratorē conſtituere ſeu ſubſtituere: etiam ſi per conſtituentem hoc ſibi expreſſe fuerit cõmiſſum. **Idem.**

PRocuratorem a prelato vel rectore vel alio quolibȝ pro eccleſia ſua vel beneficio conſtitutum: per mortem conſtituentis reuocari cenſemus.

z ¶ Conſtituere. repete ſine licentia ꝑlati. Et intellige ī his caſib⁹ quib⁹ ſine prelati licentia ꝑſonaliter eſſe in iudicio nõ poſſet. al's in illis caſib⁹ quibus quod ꝑ ſe poteſt per alium poterit. de re. iu. poteſt. li. vj. ff. e. ti. l. filius. in ꝑn. imo meli⁹ eſt ꝙ per aliū: de ſyndi. c. vno. puta cum ipſum ſuꝑiorē denunciat vel accuſat: vt in pre. decre. de accu. ex parte. ⁊ c. olim. Item ad cauſam electõnis monaſterij ſui. de conſue. cum dilectus. de reſcrip. cum dilecta. de re iudi. ad ꝓbandū. vel ſue ꝓprie cui de ſuꝑioris licentia cõſenſit: ergo ꝓcuratorē dare poterit quaſi licentiam etiam ad hoc habuerit: ex quo licentiā habuit cõſentiendi. de offi. dele. preterea. ⁊ c. ſuſpicionis.

a ¶ Subſtituere. repete ſine ſuperioris licentia per verbum ita quod ꝑcedit. videbatur ꝯtra. quaſi iſte eſſet pica vel organū conſtituentis. et per ipſum quaſi per fiſtulam vel lapideū canalem deueniret poteſtas de conſtituente ad ſubſtitutum. ar. j. q. j. ſi fuerit. Sed negari non poteſt quin in eo ꝙ vult actum ſubſtitutõnis ſuſcipe ⁊ ſubſtituere frangatur abdicatio voluntatis ⁊ obedientie quam promiſit: ⁊ hec eſt ratõ hui⁹ iuris. xij. q. ij. non dicatis. de elec. ſi religioſus. li. vj. nec ſine ei⁹ actu recipit officiū ſubſtitutus: ⁊ facit quod nõ. de elec. c. penl'. li. vj. in vlti. glo. ⁊ vide quod dicam in vlt. glo.

b ¶ Expreſſe. forſan expreſſa ꝑſona: ſed de hoc non curo. ſatis eſt ei ꝙ habeat mandatū ſubſtituendi etiam incertum: ſ̄. e. c. j. ij. Ri.

c ¶ Cõmiſſum. nõ. ad queſtõnem de illo qui conſtituit procuratorem inhabilem cui dedit mandatum ſubſtituēdi an ſubſtituere poſſit: ⁊ videbatur quibuſdam: vt pe. de bel. C. e. ꝙ quis. al'. l. quāuis ꝙ ſic per regulam qui per alium: de re. iu. li. vj. quaſi videatur a domino cōſtitutus. ff. ꝙ cuiuſqȝ vniuer. nomine. l. item cor. §. ſi decuriones. ff. de condi. inſti. l. inſtitutio talis. vbi licȝ heres non inſtituat̄ in codicillis: poteſt tamen inſtitui in teſtamento nominādus in codicillo: ad hoc fa. ff. de ſer. ru. predi. cum eſſent. §. j. vbi ſeruitus conceſſa ab eo qui habuit ab alio poteſtatem concedendi non ab ipſo ſed a ꝑmo domino videretur eſſe conceſſa: ad hoc bene facit de offi. dele. iudex. li. vj. vbi delegatus inhabilis ſubdelegat. Tu diſtinguas inhabilitatis ſpeciē. aut eñ penitus ⁊ ip̄o iure inhabilis eſt: quo caſu nec ſubſtituet. ad hoc ꝑ. decre. iudex in fi. aut eſt inhabilis ad officium propter defectum auctoritatis: qua intercedente habilis eſſet ⁊ eo caſu neceſſe ſit illius auctoritatem interuenire: vt ſubſtituere poſſit vt hic. aut eſt inhabilis ꝑ exceptionem: qua non oppoſita habilis eſſet ⁊ eo caſu ſubſtitueret. ar. ꝑ. decre. iudex. in prin. ⁊ per hoc ſoluit̄ queſtõ de excõicato an ſubſtituat quam dixi de ꝓba. poſt ceſſionem.

d p **P**Rocuratorem. ſe ſummat reprobans quod nõ. inno. de ſo. compe. dilecti. ⁊ approbat ī parte qḋ ibi nõ. oſti. ⁊ de hoc in ſpe. de ſyndi. §. j. v. quid ſi aliqua. ⁊ oſti. eo. ti. §. ij. v. ſed nunquid ꝓcurator. ꝑ archi. e. ti. ſi duo. li. vj.

e ¶ Rectore. de eccleſiaſtico loquit̄: quod patet per verba ſequentia. tñ etiam de rectore ciuitatis loquebant̄ inno. ⁊ ſpe. io. an.

f ¶ Pro eccleſia. innuit ꝙ ſecus ſi pro cauſa ꝓpria. mandatū eñ tunc finiret̄ morte re integra: re non integra nõ. ff. e. ſi defunct⁹. inſti. man. §. itē ſi adhuc. ff. man. inter cauſas. C. mandati. l. mādatū. ⁊ ibi nõ. ⁊ in ꝑ. §. item ſi qñ dicat̄ res integra. Dic ꝙ in iudicijs ante litē conteſtatam in negocijs anteꝗ̄ fecerit ꝑparamenta. hoc autem ꝙ ꝓ eccleſia ꝯſtitutus erat mouebat inno. qui dicebat ꝙ cum eccleſia non moriat̄. xij. q. ij. liberti. de reſcrip. ſi gratioſe. li. vj. ⁊ ꝓcurator ꝓ ea ſit datus ab eo q poterit. ſ. ꝑlato: etiā ſine ꝯſenſu capli: de reſcrip. edoceri. nihil eſt qḋ ꝓhibeat illū agere cauſam ſibi cõmiſſam. etiā ſi res ſit integra: ꝑ pre. decre. dilecti. ⁊ per decre. petitio. ſ̄. e. ti. ⁊ ꝑ. l. annua. ff. d annu. leg. de ꝓcuratore ꝯſtituto ad negocia: q̄uis generaliter fatebat̄ ꝙ poſt mortem cõſtituentis non debeat incipe noua negocia. ff. de nego. geſt. nam ⁊ ſeruitus. §. ſi vino. ſed oſti. aliter vt ſtatim dicam.

g ¶ Reuocari cenſem⁹. Dicebat oſti. ꝙ ꝓcurator iudicior nõ agit ꝑlato mortuo: donec ſit eccleſie de ꝑlato ꝓuiſum. ratio ſ͡m eū ē: q: tunc euȝ

vacat ſedes nil debet innouari. ne ſe. va. c. j. ⁊ vl. qđ loquit̄ lite ꝯte. cū tractet de receptōne teſtium. ⁊ mirabat̄ oſti. quō dubitabat̄ de hoc. nec valet ſcđm eū ſi dicas ꝙ in predictis. c. loquit̄ de ꝑlato cōuento nō de agente. nam ſi non ꝑmitt̄ tunc defendere: quod fauorabilius ē: mul‑tominus agere: all'. ff. e. ſeruū quoqꝫ. §. publice. ⁊ l. pompon⁹. in fi. ⁊. C. e. alienā. ⁊ ſi oſti. ꝑ hec verba intellexerit ꝙ ꝓdictus ꝓcurator ſubſtituto ꝑlato ex primo ꝓcuratorio lit̄e cōſeq̄ poſſit: hoc reprobaret̄ per hanc lr̄am que dicit: reuocari cenſemus: nō dicit impediri vel ſuſpendi. archi. tractans hāc mā̄m ſatis exquiſite in pre. decre. ſi duo. dicit ꝓcuratorē cōſtitutū a prelato ⁊ capl'o in cā coī vel ꝑncipaliter capituli durare poſt mortem ꝑlati. In cauſa vo diſcreta prelati ſecus: ⁊ ſic opiniones ꝓdictas voluit ꝯcordare. Et an hāc opi. hec decre. reuocare intendat non video: quod exprimi fuiſſet expediens. ꝓ ea tn̄ facit quod ſcripſi poſt inno. de conſue. cum dilectus. ſup ꝑma glo. ⁊ qđ nō. de reſti. in inte. c. ij. vbi dicit ꝙ mortuo abbate ꝯuētus ꝑ ſyndicū agere poteſt ⁊ cōueniri de iuribus q̄ ꝑtinent ad ꝯuentū vel ſimul ad vtroſqꝫ ſecus in his que ſegregatim ꝑtinent ad abbatē: ne ſe. va. c. vl. Poſſet tamen dici hanc opi. archi. veram ꝙ durat ꝓcuratoriū ꝑmis duobus caſibus: non tamen ꝓcedet ꝓcurator vacāte eccleſia in cauſis que illa vacante tractari non poſſunt. inſtituto tamen prelato ꝓcedet ex veteri ꝓcuratorio. In tercio vo caſu locum habet hec decre.

etiā quo ad negocia iam incepta ⁊ cauſas ī quibus ꝑ ipſum lis fuerit ante mortē huiuſmōi conteſtata. Clemens quint⁹ in concilio vienenſi.

De reſtitutione in integrum.

h Negocia. credo ꝙ intendit per hoc deſignare ꝓcuratorē negocioꝝ: ⁊ per verba ſequentia ꝓcuratorem iudicioꝝ.

i Conteſtata. quādocūqꝫ ergo ſit dn̄s inſtantie mors reuocat: ſicut ⁊ viuens ex certis cauſis reuocare poſſet inuitū: de quib⁹ ſ. e. c. ij. li. vj. ⁊ facit hec decre. ad id quod nō. poſt oſti. de offi. vi. c. pe. ꝙ mortuo eo qui dedit vicariū expirat illius officiū: ⁊ ita ſeruamus. all'. de offi. vi. romana. li. vj. per quam ꝓbat̄ ꝙ ſi nō eſſet mortuus ſꝫ excōmunicat⁹ ſuſpenditur: ſed non reuocat̄ officium vices gerentis: ⁊ ſic diceremus in ꝓcuratore prelati agentis: fa. etiam ad queſtōnē nō. in ſpe. de arbi. §. finitur. v. quid ſi prelatus. ſcꝫ ꝙ mortuo prelato qui cōpromiſit de rebus eccleſie finiatur compromiſſum: ibi videas.

k Hec eccleſia. Caſus. eccleſia ꝓbans ſe leſam ꝑ lapſum tp̄is: ad illud tempus tm̄ reſtituit̄ ⁊ infra quadrienniū a tēpore leſionis. Determinat nō. ff. ex qui. cau. ma. ſꝫ ⁊ ſi ꝑ ꝑtorē. §. quotiens. ⁊ l. necnō. §. ſiquis ſepius. C. de tem. ī inte. reſti. l. fi. de reſti. mi. l. ꝙ tempore. ⁊ quod nō. guil. ī ſpe. ij. parte. e. ti. ⁊ infra quod in prin. ⁊. §. ij. v. ſed cum dixerim.

l Eccleſia. cuius noīe hanc reſtitutōnem petet ꝑlatus etiā ſine ſpāli mandato ſm̄ inno. qui hoc nō. ſ. e. ſuſcitata. ⁊ guil. in ſpe. e. ti. §. ij. v. prelatus aūt. ſi vo ꝑ lapſum tēporis non lederet̄ eccleſia: ſed ſolum ꝑſone ipſius eccleſie: vt qꝛ lapſum eſt tempus quo ꝑlatus debuit ꝓui‑dere vel canonici debuerūt eligere: tūc nō competit reſtitutio: vt ſcripſi ſ. e. c. fi. in vj. oppo. ⁊ nō. in pre. §. v. vt autem.

m Aduerſus. vſitatum eſt hoc verbū in iure ⁊ maxime in hac mā̄: vt ꝑꝫ. C. ſi aduerſ⁹ rē iudi. ⁊. xj. rubri. ſe. ſ. e. c. ij. li. vj. ⁊ pōit̄ ꝓ ꝯ.

n Lapſum tp̄is. pone exemplū ſ. e. ij. ⁊. c. auditis. ⁊. c. coram. quia infra tempus ſtatutū ꝓbatōnes non ꝓduxit vel non obtulit infra tp̄s ſtatutū preciū emptori cum poſſet. e. ti. conſtitutus. vel pone ī decēnio appellatōnis interponende. e. ti. c. fi. Quid de biennio ꝓſequende ap‑pellatōnis an eccleſia infra illud tempus nō proſequēs iuſte impedita indigeat reſtitutōne vel ipſo iure ſeruet̄ illeſa: nō. ꝑ inno. ⁊ oſti. de ap. ex rōne. De ꝑſcriptōne vo. xl. an. ꝯtra eccleſiā nil īmutat̄ ꝑ hāc ꝯſtōē ſed dic vt nō. ſ. e. auditis. loquit̄ eñ hic de illo temporis lapſu ꝯ quod reſtitutio competit: ſed cōtra illud non competit vt ibi.

o In quo. ſcꝫ lapſu temporis.

p Leſam enormiter. qđ dic vt nō. ſ. e. c. j. ⁊ patet de re. ec. non alie. c. pe. Nūqđ aūt ex eo ꝙ non oppoſuit declinatorias infra terminū ad id datū ſit leſa ⁊ reſtō cōpetat: ſatis ſcripſi poſt inno. ⁊ hoſti. ſ. e. corā.

q Affirmat. in fine dicit ꝓbabit: ⁊ ibi dicam.

r Peti poteſt. de hoc non dubitabat̄. nam et maior leſus extra tempe quo abfuit cauſa reipu. vel alia iuſta cauſa reſtituitur. ff. ex qui. cau. maio. l. j. cum ſimilibus.

ſ Finiri. hoc eſt quod dicimus nō ꝑpetuari hoc caſu iudicis officiū ꝑ ꝯteſtationem: de hoc ſ. de off. iudi. c. ij. ſi tamen nō ſtaret ꝑ eccleſiā ſed per iudicē vel aduerſariū: nō imputat̄ eccleſie. C. de tēp. in inte. reſti. l. petende in fi. vn̄ ſi ꝑ appellatiōem aduerſari fuit ꝓtelata: nō imputat̄ eccleſie ſicut nec minori. ff. de mino. infra vtile ⁊ fa. de re iud. īputari li. vj. ⁊ fa. e. ti. c. j. li. vj. ⁊ vide qđ ſcripſi ſ. e. tū ex lr̄is ſup glo. ij. Sed quid ſi p⁹ finitū q̄drienniū detur reſtitutio: glo. in. l. fi. C. de tem. in inte. reſti. dicit ꝙ tenet: qꝛ ꝯtra ius litigatoris: qđ puto eū intelle‑xiſſe ſi nō appellet̄. C. qn̄ ꝓuo. nō ē ne. l. ij. ſ de re iudi. cū inter nos Quidā ꝯtradicētes ꝙ qꝛ hmōi ꝯſtitutōnes ꝯ ius cōe ꝓcedunt̄ ſunt reſtringēde. ff. de ac. ⁊ ob. ī honorarijs. §. ſꝫ cū reſciſſa de re. iu. qui a iure. li. vj. Item qua rōne non tenet ipſo iure ſententia lata ꝑ⁹tē‑pus excuſatōnis. ff. ꝯ excu. tu. ſcire oportet. §. ꝯſequens: eadē ratione nec hic: et fa. qđ nō. C. de iudi. ꝓperā‑dum poſt prin. et hoc placuit di. pro q̄ fa. j. de ap. ſi appellationē

t Quadriennium. olim dabatur ann⁹ vtilis qui vario mō computabat̄ ex diuerſitate locorū que hodie ſublata eſt et loco illi⁹ datur quadriennū. C. de tem. in inte. reſti. l. fi.

Hec eccleſia aduerſus lapſum temporis in quo ſe leſam affirmat in integꝝ reſtitutō peti poteſt: ⁊ cauſa reſtitutionis huiuſmōi finiri debet infra quadrienniū ꝯtinuū a tempore leſiōis: etiā ſi min⁹

u Continuū. habemus in iure tempus cōtinuū ⁊ vtile. cōtinuū eſt quod continue currit diebus feriatis ⁊ non feriatis in ꝑſentia ⁊ in abſentia: ſiue ſit copia iudicis ſiue non. C. de ꝑſcrip. lon. tem. l. fi. Tempus vo vtile non currit diebus feriatis diebus abſentie ⁊ diebus quib⁹ nō eſt agendi copia. Et iſtud ē multiplex: qꝛ quoddā eſt cōtinue inutile: quoddam vtile quo ad ſui principiū tm̄: quo ad ꝓgreſſum non. quādoqꝫ eſt continuū vno reſpectu vt veniant dies feriati ⁊ non alio: qꝛ non currit iuſte impedito: ꝯ hoc ſcripſi de ꝓceſ. preben. c. ij. ⁊. c. quia diuerſitatē in fi. ⁊ forte hoc intendit hec lr̄a ꝙ continuū ſit in prin. ꝑ litteram que ſequit̄.

x A tempore leſionis. in hoc differt eccleſia a minore ⁊ a maiore: quia minori currit in prin. xxvj. anni etatis ſue. ſcꝫ cum factus eſt maior. C. de tēp. in inte. reſti. l. fi. maiori leſo tempore abſentie currit poſt reuerſionem. ff. ex qui. cau. ma. ab hoſtibus. §. fi. in eccleſia nō ſic. vt patet hic. ⁊ ſ. e. c. j. ⁊. ij. li. vj. Et nō ꝙ hec litera facit ꝓ eo quod nō. inno. ſ. e. coram. vbi dicit ꝙ ſi eccleſia nō ꝓbauit in ꝑ‑emptorio: a fine termini incipit currere quadrienniū petēde reſtitu‑tionis: ⁊ nō a die ſententie. quod patet: quia finito termino cōpleta fuit leſio ex qua daretur reſtitutio: etiam ſi nulla ſequeret̄ ſentētia. ſ. e. ti. c. ij. ⁊. iij. vnde dicit ꝙ caute facit leſus in omiſſione ꝓbatō‑nū ⁊ in ſententia ſi petit reſtitui ꝯ ſententiā ⁊ ad ꝓbatōes omiſſas. Alij ſm̄ eum ꝙ quadrienniū computat̄ a tempore ſentētie: ⁊ ſatis eſt ꝯtra ſententiam reſtitutōnem petere: ad hoc. ff. de mino. l. j. §. j. Sed prius dictum plus placet inno.

y Si minus. hic erant opiniones legiſtarū de quibus in. j. glo. Dicebāt eñ: aut eſt leſio in contractu vel ſententia aut in tempore. Primo caſu fatent̄ indiſtincte verum: ꝙ datur integrum quadriennium: ſ. e. c. j. li. vj. ſ. e. cōſtitutus. C. de temp. in inte. reſti. l. fi. Secūdo caſu ſubdiſtinguūt: aut leſio eſt tanti temporis quantū eſt quadrienniū. ⁊ tunc infra quadrienniū in integrū datur reſtitutio: aut leſio eſt minoris temporis. ⁊ tūc dicunt ꝙ non dat̄ integrū qua‑driennū: ſed ſolum tantū tempus ad reſtitutionem petendā quātū fuit tempus leſionis. ⁊ hoc placuit bul. ⁊ azo. ⁊ accur. quos ſequit̄ dy. in. §. rurſus. inſti. de ac. Ja. bal. cōtra quē ſequi videt̄ odofre. diſtinguens tempus infra quod ⁊ tempus ad quod fit reſtitutō: di‑cens ꝙ dūmodo non reperiat̄ negligens infra tantū tempus quātū erat tempus leſionis: habebit integrū quadriēniū: al's ſi infra illud tempus reperit̄ negligens non reſtituit̄ poſtea etiam infra quadrien‑nium: qꝛ tempus negligentie cōputat̄ cum tempore leſionis vel ab‑ſentie. ⁊ ſic intelligit. ff. que in frau. cre. ait pretor. §. ſi cōditionalis quam ꝑmi allegant ꝓ ſe. Alij in hoc vltimo dicto diſcordāt dicētes ꝙ tempus infra quod ſꝑ ē vniforme ⁊ ſemꝑ habet quatuor annos: vt hic ⁊ in concor. tempus vo ad quod non datur amplius q̄ fuerit tempus leſionis. ⁊ ſic loquit̄. ff. ex qui. cau. ma. ſed ⁊ ſi ꝑ pretorem. §. ſi ferie. ⁊ l. necnon. §. ſiquis ſepius. ff. de mino. l. fi. nam ī lucro foret is qui reſtituit̄ ſi amplius haberet de tempore q̄ fuerit tēpus leſionis: qđ eſſe non debet. ff. ex qui. cau. ma. l. j. in ꝑn. ⁊ l. videlꝫ. ⁊ hoc placuit pe. de bel. ⁊ hoc approbat̄ ⁊ merito. eſſet eñ mirabilis rigor dicere ꝙ leſus in die debeat obtinuiſſe reſtitutōnē infra diem: quod vult prima opinio: vel ſaltem neceſſario ſe paraſſe: quod vult ſecūda. Itē ꝯcludit ꝑma opi. quadriēniū nō dari ꝯ vſucapionē que finit̄ triennio: inſti. de vſuca. in prin. cū tamen loco anni vtilis qui dabatur olim. C. de reſti. mili. ſiquid. ⁊ l. ſe. detur hodie q̄driēniū C. de temp. in inte. reſti. l. fi. qđ ꝑſcriptōni ⁊ vſucapioni ē cōmune Reſtat ergo reſpondere ad contraria que inducit glo. in. §. quotiēs. primo ipſe. §. quotiens. ⁊. e. l. §. ſi ferie. determinant ſolū temp⁹ ad quod: puta vt leſus in die reſtituat̄ ad diem. ⁊ ſic concordant ſꝫ non

quadriennio tempus leſionis extiſtat: ſed non fiat reſtitutio: niſi ad tantū tempus quātū ſe leſam fore ꝓbabit. Clemēs quintus in cōcilio vienenſi.

De iudicijs. Rubrica.

Dudū bonifacius papa octauus pdeceſſor noſter cōſtituit: vt citationes auctē aplica de pſonis quibuſcūq; ac etiam vndecūq; inſtar edictorum in albo pretoris ꝓpoſitorū etiam extra dies ſolēnes in quibꝰ romani pontifices ꝓceſſus conſueuerūt facere generales: ipo papa ſpecialiter ⁊ ex certa ſcientia id mādante facte in apoſtolicarum audientia publica litteraꝝ vel in papali palatio: ⁊ publice poſtmodū maioris eccleſie loci ī quo roma. pontifex cū ſua curia r̄ſidebit ianuis affigēde ſic valeant: atq; artēt citatos poſt lapſum terminum: quem conſiderata diſtantia locorū citationibus ipſis apponi conuenit competentem: ac ſi ad eos pſonaliter deueniſſent. Quia vō ſtatutū ipm̄ rōabiliť editū propter maliciā tpis tūc inſtātis nōnull' nimis rigoroſū

determinant tempus infra quod eodē modo reſpōderi poteſt ad. l. necnon. §. ſiquis ſepꝰ. e. ti. vt ſcz loquať de tempe ad qđ vel ſi vis intelligere de tempe infra quod loquiť de anno vtili: cuꝰ loco dať hodie quadriennū: ſicut ſi hodie diceremꝰ leſum in quadriennio reſtitui infra quadriennū: lex vlti. ff. de mino. facit ꝓ: quia ibi tempus infra quod ꝓcedit tpꝰ ad quod: ⁊ dantur ibi hec duo tēpora diuerſis. Ibi eñi a tempore in inte. reſtitu. cōceſſe minori qui nouerat: reſtituiť creditori tempus qđ ſibi ſuperat d̄ temporali actione nouationis tempore per eundem modū reſpōderi poteſt ad. l. ſi debitor. §. fi. ff. ad vell'. ſi diceretur ꝙ ibi reſtitutio fiat per iudicis officium. vel dic verius vt ibi nō. ſcz ꝙ ſine temporis interuallo ipſo iure per. l. reſtituitur prima actō. ⁊ p eundē modū reſponde ad. §. ſi conditionalis ſupꝰ al'. ad. l. cum poſt. ff. qū act. de pe. reſponde vt ibi nō. nec ibi d̄ reſtitutione loquiť. Ad rationem quā dicebāt primo: ꝙ al's erit deterior cōditio illius qui vſucepit tēpore minoris etatis vel abſentie cauſa reipub. ꝙ ſi non vſucepiſſet. completa eñi etate vel ceſſante cauſa vſucepiſſet p trienniū ⁊ tu das quadriēniū? Reſpondeo ꝙ non eſt deterior: quia ceſſante vſucapione ille poſſet vendicare quod modo non poteſt: imo ſcđm quoſdam eſt prius neceſſarium iudicium reſcindende: quod eſt dicere ꝙ prius reſcindať impedimentum vſucapionis. ⁊ poſtea reſciſſorium datur. i. priſtina actio que datur vſucapione reſciſſa. tamen ſeruať qđ ſimul vtrūq; intentatur: quod fieri poteſt vt nō. guil. in ſpe. iiij. par. e. ti. v. ſed nunquid in eodem. nec eſt melior conditio eius contra quem vſucapiť in abſentia ꝙ in preſentia: quia vendicatio infra trienniū perpetuaret ſibi actionem per conteſtatōnem: ſed officiū non ꝑpetuať per ꝯteſtatōnem vt ſ̄ dixi. eque igiť datur tempus longius.

z ¶ Quadriennio. ſed contra: temporalis preſcriptio non currit minori ſed ipſo iure ſeruatur illeſus. C. in quibꝰ cau. l. fi. ergo nec eccleſie: ſolue vt dixi ſ̄. e. conſtitutus. ſuper glo. conſuetudo. ⁊ c. fi. in vj. oppo.

a ¶ Probabit. licz ergo ex affirmatione minoris vel eccleſie examinentur cauſe reſtitutōnis in inte. vt ſupra. non tamen cōceditur reſtitutio niſi leſione ꝓbata vt hic. de quo vide in ſpe. e. ti. §. ij. verſi. aliud quoq;.

b Dudum. Caſus. conſtitutō bonifacij: que habet ꝙ citationes etiam extra dies ſolennes publice facte de mandato pape in audientia litterarum apoſtolicarum vel papali palatio affixe ianuis maioris eccleſie loci in quo papa cū curia ſua degit artent citatum ac ſi ad eum perſonaliter deueniſſent reſtringitur ad eos qui impediunt ne ad eos poſſit citatio peruenire vel quorum domicilium tute non poteſt adiri. Et primo ponit conſtitutōnem bonifacij. ſecundo illam reſtringit. tercio proteſtatur. ibi porro. ⁊ conſtitutio iſta preceſſit concil'. vt in prohemio dixi ⁊ patet ī. c. pri.

c ¶ Conſtituit. in ſua extraua. que emanauit poſt ſextum que incipit: rem non nouam.

d ¶ Citatōnes. licz quia de citatōne hic tractatur competenter poni potuiſſet ſub ti. d̄ dilatōnibus: maxime cum prima citatō videatur anteiudicialis iuxta nō. per inno. ⁊ oſti. de proba. quoniam. vt ibi ſcripſi ſuper. v. citatōnes: quia tamen etiam per primam firmatur iudicium ⁊ perpetuatur ⁊ preuenitur iuriſdictō: d̄ foro compe. propoſuiſti de offi. dele. gratum. cum concor. ⁊ ideo in iſto titulo ꝯgrue ponitur: vt ſciatur ſuper tali citatione poſſe firmari iudicium: facit inſti. de pe. teme. lit. §. fi. ⁊ quod nō. ff. de in ius vo. ſuper rubrica. ⁊ eſt huic ſi. e. ti. c. j. ⁊. ij. li. vj.

e ¶ Quibuſcūq;. exprimit ipſa conſtitutō cuiuſcūq; ſint ſtatꝰ dignitatis vel preminentie eccleſiaſtice vel mundane: etiā ſi imperiali vel regali prefulgeant dignitate. tollit etiam omnes contrarias indulgētias vt ibi patet.

f ¶ Vndecunq;. etiam vltra duas dietas ⁊ extra prouinciam. eſt enim papa vicarius illius cuius eſt terra ⁊ plenitudo orbis terrarum ⁊c. de deci. tua. ij. ix. q. iij. cuncta.

g ¶ Albo. erat locus dealbatus vbi ſcribebanť edicta. de quo in auť. de litig. §. omnem coll'. viij. ff. de iur. om. iu. ſiquis id. ff. de albo ſcri. l. j. ⁊. ij. de hoc vide ī ſpe. de do. ⁊ contu. §. reſtat. in prin. ⁊ de cita. §. ſequiť. v. et nō. ſcđm vber. vbi etiam nō. qui iudices citare poterāt p hec edicta ⁊ qui non.

h ¶ Solēnes. ſolent eſſe dies iouis ſeptimāe ſcē dies aſcenſionis ⁊ feſtū dedicatōis baſilicarum petri ⁊ pauli: quod ferť eſſe de mēſe nouembris in octaua beati martini

i ¶ Generales. ꝯtra hereticos credentes ⁊c. vt ſcripſi de here. excōicāꝰ. §. ſane ſup. j. glo. ꝯtrātes ſaracenis merces ꝓhibitas vt ſcripſi d̄ iud. ꝙ olim. ſup glo. ij. ⁊ piratas: de hoc de rap. excōmunicatōnem. exigentes vel imponētes noua pedagia: de cenſi. innouamus. falſarios lr̄arū papalium: de cri. fal. ad falſariorum ⁊ his ſimiles.

k ¶ Papa. in inferioribus etiam locum non habet: ſaluo quod dicitur infra ti. j. q̄uis.

l ¶ Specialiter. non ſufficeret ergo generale mandatū de citando taleſ. niſi papa ſpecialiter exprimat citatōnem fieri p hanc formam.

m ¶ Ex certa ſcientia. idem verbum de offi. dele. paſtoralis. §. ꝑterea. ⁊ vide quod ibi nō. Ignorantia opponitur ſcientie: de or. ab epi. c. j. de ſen. ex. ꝑ illoꝝ. ſicut error opponiť conſenſui. ff. de iuriſ. om. iu. ſi per errorem. ⁊ canon dicit ꝙ ꝓpriū erroris eſt approbare falſum pro vero. xxxviij. di. q̄uis. ⁊ alibi ꝙ errare eſt aliud pro alio putare. xxij. q. ij. in quibus. cadit tamen error in ignorantiam. vt in pre. c. q̄uis. quare littera iſta videť excludere mandatū ꝙ papa faceret p ignorantiā vel errorem: ac ſi intendat qđ requiritur certa ſcientia per quam intendat tollere ius cōe quo debet citatō fieri pſonaliter vel ad domū. vt lit. non conteſt. quoniam. §. porro. de eo qui mit. c. fi. cum ſuis concor. ī. ti. j. c. j. ⁊ requirendi ſunt amici. ff. ex qui. cau. ma. item ait. §. vlt. ⁊. l. ſe. ſup quo vide quod nō. de do. ⁊ ꝯtu. cauſam.

n ¶ Mandante. conſtitutō rem nō nouam dicit iubente. p qđ videnť hec paria: ⁊ facit ad nō. xiiij. q. j. c. fi. xviij. q. ij. dudum.

o ¶ Litterarū. de ſimplici iuſticia: de cri. fal. l. penul'. ⁊ ibi manere ſolet contradictaꝝ auditor. Alij auditores ī palatio de quo ſequiť. ⁊ propter hoc decre. ne romani. §. ſane. ſupra. e. li. de elec. dicit cauſarum et litterarum audientia.

p ¶ Palatio. cōſtitutio illa dicit aula: cui verbo cōcor. infra de baptiſ. preſenti.

q ¶ Maioris. non dicit cathedralis: ſicut ſ̄. e. compil'. de elec. cauſam. §. j. ⁊. ī. ti. j. q̄uis. ratio quia curia poſſet eſſe in caſtro villa vel oppido vbi non eſſet eccleſia cathedralis: ⁊ concor. ī. de ſen. ex. ex frequētibus: vbi equiparat cathedralem ⁊ matricem eccleſiam loci.

r ¶ Locorum. conditionibus perſonarum ⁊ negocij: de appel. cum ſit romana.

ſ ¶ Perſonaliter. ergo ſicut pſonalis citatio conſtituit quem verū contumacem non tamen manifeſtum: de ſen. ex. venerabilibus. §. ſecus. li. vj. ſic ⁊ iſta. circa talium appellatōnem vide quod dicam. j. de do. ⁊ contu. ſi ante. ⁊ hoc intendit ꝙ ille ꝓceſſus qui fieri poſſit ꝯtra pſonaliter citatum fieri poterit contra iſtum ⁊ econuerſo. ſcz ī eo qui fieri non poſſet contra illum nec contra iſtum: ſup quo vide qđ ſcripſi d̄ eo qui mit. in poſ. c. ſi. ⁊ in. q. quam diſputaui de receptōne teſtium facta ꝯtra citatum ad domū in mercu. ſub ti. de teſti. Item id qđ ad excuſationem cōtumacie poſſet docere pſonaliter citatus poterit ⁊ iſte ⁊ quod ille non poſſet nec iſte: facit de appel. ſepe. v. quicqđ autem.

t ¶ Rationabiliter. concor. ſupra de reſcrip. ſtatutum de conceſ. prebē. c. ij. li. vj.

u ¶ Temperantes. xlv. di. diſciplina. ⁊ c. ſunt nanq;.

x ¶ Reſtringimꝰ. ſi. de elec. ſtatutū. de hē. ſtatutū. ij. li. vj. ⁊. ī. c. pri. Et ꝯſtitutō bonifacij dicebat ꝙ in his ꝑſertim caſibꝰ loci habebat illa

citationis forma: ⁊ accipiendo illud preſertim ꝓ tantū habebamus mē
tem hui᷒ conſtitutōnis que ſuit equiſſima. nam graue eſt dicere ꝙ dica
tur vere ꝯtumax ex tali citatōe que facile poterit nō venire in eius no
ticiam. ſicut dicitur de voce preconis que quandoqꝫ paucis innoteſcit
in aut. de hē. §. omnē. coll'. viij. C. quomō ⁊ qñ iu. aut. qui ſemel.

videtur. Nos rigorē ipſuꝫ mā-
ſuetudine tempantes: ideꝫ ſta-
tutū ⁊ prefatū modū citādi re-
ſtringim᷒ ad illos tm̄ ⁊ in illis
locuꝫ volum᷒ ſibi vendicare:
qui faciūt impediūt: vel ꝓcu-
rant ꝑ ſe vel per alios quoquo
modo: ne ad eos poſſit citatio
ꝑuenire: vel quoꝝ domicilia ſi
ue loca nō poſſunt tute libere-
ue adiri. ¶ Porro ei qḋ circa
citatōes abſentiū taꝫ diebꝰ ſo-
lennibꝰ ꝙ̄ alijs eccle. ro. diuer
ſis ex cauſis interdū facere cō
ſueuit: ꝑ pſenteꝫ ꝯſtitutiōeꝫ ſeu
moderationem in nullo volu-
mus derogari.

y ¶ Vel alios. ſi. ſ. e.
ꝯpił. ō renū. c. vno: ⁊ ō
of. dele. ſtatuim᷒. li. vj.
z ¶ Peruenire. vt lit. nō
cōteſt. quomā. §. porro.
⁊ ibi de hoc.
a ¶ Vel quoꝝ alternati-
ua demōſtrat ꝙ ſufficit
alteꝝ iſtoꝝ.
b ¶ Non poſſunt. hoc
eſtimabit papa ſpeciali-
ter ⁊ ex certa ſciētia cita-
tionis modum cōmittēs
vt ſ.
c ¶ Tute. dicit ꝯſtitutio
bonifa. cum vt ſcriptuꝫ
ē exiſtimare debeam᷒ an
eo ire liceat vbi eſt cita-
tio facienda.
d ¶ Conſueuit. de ꝙ̄ vi-
dere potes i ſpe. de cita.
§. vlti. ꝑ totū. io. an.
e Diſpendioſam.
Caſus. in cau-
ſis etiam pendē
tibus beneficialibus de-
cimarū mr̄imonialib᷒ et
vſuraꝝ ⁊ ipſas tangētibus ꝓcedi poteſt ſimpliciter ⁊ ō plano abſqꝫ iu-
diciorū ſtrepitu ⁊ figura. Et pmo ponit conſtitutōnis cauſam. Se-
cundo ibi: ſtatuim᷒ conſtitutōnem. Tercio ipſius extenſionem ibi: vo
lentes. ⁊ hoc eſt ius omnino nouū corrigens quedā iura: vt. j. patebit.
Et dic diſpendioſam. i. damnoſam. de conſti. c. ij. j. ti. ꝓxi. c. j. §. eiſ-
dem. ⁊ cōcor. huic pn̄. de reſcrip. diſpendia: li. vj.
f ¶ Interdum. innuit ꝙ non ſemper: al's eſſet dare ꝙ omnia iura per
que datur ordo iudicioꝝ eſſent diſpendioſa: qḋ eſt abſurdum.
g ¶ Subtili. ſubtilitas quādoqꝫ reprobatᷣ qñqꝫ cōmendatur a iure: de
hoc ſ. e. ti. dilecti: in. j. glo. ⁊ ibi ſcripſi. io. an.
h ¶ Experientia. ꝯcor. de elec. ꝙ̄ ſit. in pn̄. li. vj
i ¶ Reſtringere. non videtur hoc verbuꝫ cōuenire ꝓ eo ꝙ non reſtrin-
git: ſꝫ ſubtilitatem laxat iudiciarij ordinis in his caſibꝰ. Sed dic ꝙ re-
ſtringit diſpendioſam ꝓrogatōem de qua premiſit. ⁊ hec eſt ꝯſtitutōnis
cauſa generalis. ſꝫ cauſa cauſe. i. quare plus in his ꝙ̄ in alijs: pōt dici
de arbitrarijs de quibꝰ nō cogimur reddere ratōeꝫ: vt dixi de reſcrip. ſi
quādo. ita etenim potuiſſet auctor adiūgere cauſas pātinariū oblatio-
num mortuoꝝ teſtamentoꝝ legatoruꝫ: maxime ad pias cauſas ⁊ his ſi
miles in quibus viget eadem ratio. mouit tm̄ forſan auctorem ꝙ ꝓte-
latio cauſaꝝ beneficialiū ⁊ mr̄imonialiū eſt periculoſa: vt lit. nō cōte.
qm̄. ⁊ idem periculū ponderauit in debentibus vſuras vel decimas: ⁊
hec faciūt ad infra dicenda.
k ¶ Subſcriptis. in alijs ergo ſecus in quibus non eſſet id expſſe ſta-
tutū vel a ꝑncipe ſpāliter cōmiſſuꝫ: ⁊ vide qḋ nō. de v. ſig. ſepe. in pn̄.
l ¶ Cupientes. hic incipe cōſtructum.
m ¶ Electōnibus. olim nō tenebat ꝓceſſus ī cauſis electionū partib᷒
pſentibꝰ lit. non ꝯteſ. ſ. de elec. dudū. ij. q̄ in hoc corrigitᷣ. ⁊ ꝯcor. illi iu-
ri: de do. ⁊ ꝯtu. cū qui. li. vj. ⁊ de eo qui mit. in poſ. c. cū qui.
n ¶ Prouiſionibꝰ. factis vel faciendis: ſ. de elec. vt circa. ⁊ c. qui ꝯtra
certam. li. vj.
o ¶ Aut. repete in cauſis.
p ¶ Canonicatibus. ꝯcor. de elec. c. j. li. vj.
q ¶ Beneficijs. nūquid in cauſis ſuper hoſpitalibꝰ elemoſinarijs vel
leproſarijs habebit hoc locū: videtᷣ ꝙ non. j. de preben. per lr̄as. Tu
dic cōtra per verbum officijs quod premiſit. ad hoc. j. de reli. do. quia
ꝯtingit vbi rectores vocantᷣ ⁊ tutoribꝰ ⁊ curatoribꝰ ſimulantᷣ. eadē rōne
cum monachatus ſit officiū: puta idem in cauſa monachatōis. et ſi di-
catur monach᷒ eligi poſtulari vel ꝓuideri: hoc eſt planū per lr̄am ſupe
riorem. ⁊ fa. quod dixi poſt inno. ⁊ oſti. de elec. officij. aliqua tamē iu-
ra dicūt monachum fieri creari recipi ordinari: de regula. c. j. ⁊ vlt. li.
vj. de elec. indēnitatibꝰ. §. ſi vo. xvj. q. vlti. c. vlti. tamē negari nō po-
teſt quin canonicat᷒ regularis in verbis ſupioribus includantᷣ quo iu
re monachatus excluderentur non video. Item prorogatio diſpendio-
ſa non min᷒ in regularibꝰ ꝙ̄ in ſecularibꝰ eſt. cauſa ſꝫ nō deficit. tm̄ per
litteram iſtam beneficijꝫ. dico ꝙ ſi de eccleſia agatur vt de ꝓprietate nō
eſt locus conſtitutōni: cuꝫ illa queſtio beneficialis non ſit: nec hic dicatᷣ
de cauſis eccleſiaruꝫ. ſimilis differentia quo ad miſſionem in poſſeſ
ſionem: vt lit. non cōteſt. c. ij. de do. ⁊ cōtu. c. ij. de eo qui mit. in po.
c. j. ⁊. ij. ⁊. e. ti. cū qui. li. vj. ⁊ quo ad permutatōem: de re. permu.
ad queſtiones. ⁊. c. cum olim. ⁊. c. vniuerſoruꝫ. ⁊ quo ad preſcripti-
onem: de iurepa. cura. de re. iur. c. j. li. vj. ⁊ quo ad tranſactōnem:
vt nō. de tranſacti. ſu
per eo. Si vo agatur
ad remotōnem bene-
ficij et negatur fedus
cōiugij ſpiritualis vł
titulus: puto dere. lo
cū habere. ſecus ſi nō
negatur titulus: ſed
propter crimē petit re
moueri: fa. quod dixi
poſt innocē. ⁊ oſti. vt
lit. non cōteſt. quoni-
am. §. porro. ſuper. j.
glo.

Idem.

Diſpendioſaꝫ prorogatō-
nem litium quam inter-
dum ex ſubtili ordinis iudicia
rij obſeruatione cauſarum do-
cet experientia ꝓuenire: reſtri
gere in ſubſcriptis caſibus cu
piētes ſtatuimus: vt in cauſis
ſuper electōnibus poſtulatōni
bus vel ꝓuiſionibꝰ: aut ſup di-
gnitatibꝰ pſonatibꝰ officijs ca-
nonicatib᷒ vł pbēdis ſeu qb᷒-
uis bn̄ficijs eccl'iaſticis aut ſu
per decimis ad q̄ꝝ etiā preſta-
tōeꝫ pn̄t qui tenentᷣ ad eas pre
moniti cēſura eccl'iaſtica coer-
ceri: necnon ſuper mr̄imonijs

r ¶ Eccleſiaſticis. in
ſecularibꝰ ergo nil eſt
mutatuꝫ: ꝙ̄uis in ec-
cleſiaſtico foro tractē
tur.
ſ ¶ Decimis. intelli-
go cōmunibus et que
iure diuino debētur:
quod probat ſequens
littera. ergo ſi debeā
tur ex pacto pollicita-
tione vł voto: nō erit
locus huic cōſtitutio-
ni: ⁊ fa. quod nō. ſ. de deci. tua. ij. in fi. j. glo. Quid ō decima papa-
li de qua. j. de deci. ſi beneficioruꝫ. ſi inter illum cui papa conceſſit ⁊
clericum ſit queſtio erit ne locus huic conſtitutioni: puto ꝙ non fu-
erit hoc de mente: nec ſemper eſt illa decima: ſed quandoqꝫ viceſima
vel alia quota: de vo. c. fi. Et iſta conſtitutio iura corrigens ⁊ exho-
bitans non eſt amplianda vel habilitanda: de re. iur. que a iure. li.
vj. Sed quid ſi non eſt queſtio cum debitore decime: ſed inter duas
eccleſias ſuper iure percipiendi: tunc puto locum eſſe ꝯſtitutioni per
hanc litteram ⁊ per litteram que ſequitur: ⁊ eos quoquo modo ⁊c.
Nec ob. littera que ſequitur: que non eſt determinatio vel reſtrictio
huius caſus ſed interpoſitio: quod probatᷣ ex eo qḋ dicit ad quaruꝫ
etiaꝫ ⁊c. Non obſtāte quod dixi ſuper. v. beneficijs. quia cauſa ſup
ꝓprietate eccleſie non eſt beneficialis: ſed nō poteſt negari qn̄ cauſa
ſuper ꝓprietate decimaꝝ ſit decimalis.
t ¶ Preſtationem. integram ⁊ ſine deductione ſeminis vel ſumptu-
um quo ad prediales: de deci. cum ſint homines: ⁊. c. non eſt. ⁊. c.
tua. ij. quo ad pſonales dic vt. e. ti. paſtoralis.
u ¶ Tenentur. quilibet auteꝫ locus tenetur qui ſe non oſtendit im-
munem: ſ. de deci. a nobis. de clericis dic vt. e. ti. nouum. de religio-
ſis dic vt ſ. e. ti. ex parte. j. ⁊ contra quoſcunqꝫ ex his agatur: locuꝫ
habet conſtitutio: ⁊ contra religioſos aſſerentes ſaltem decimam in-
tegram in preceptio non eſſe mandauit conſtitutio. j. de penis cupien-
tes.
x ¶ Premoniti. ſ de deci. peruenit. j. de ſentē. excom. ſacro. ⁊. c. con
ſtitutionem. libro. vj. Multi ſeruant ⁊ videtur expediens eccleſijs
ꝙ faciunt monitionem generalem fulminantem excommunicatōis
ſententiam in non ſoluentibus decimas fructuū prediorum que ha-
bent in parochia: ⁊ poſtea non ſoluentes petit eccleſia denunciari: fa
cit de iureiurā. ad noſtram. ij. ⁊ coaptant eam precedenti culpe mo-
re vel offenſe: vt ſatiſfiat decre. romana. §. caueant: ō ſentē. excom.
libro. vj.
y ¶ Coerceri. appellatōne remota: de deci. tua. ij. in fi. quod intellige
vt ibi ſcripſi. ⁊ contra pertinaces inuocari poteſt brachiuꝫ ſeculare:
de homi. poſtulaſti.
z ¶ Matrimonijs. Si queratur de federe non eſt dubium ſiue aga
tur ad impediendum ſiue ad dirimendum ſiue ad declarandum: vt
quia vendicatur coniunx negans contractum. Quod autem de di-
rimendo dixi: intelligo ſiue petatur dirimi matrimoniū quod a pꝛin-
cipio non tenuit: vt contractum inter fideles inter quos erat impe-
dimentum dirimens: ſiue quod a principio tenuit dirimi petatur
propter creatoris contumeliam ſuperuenienteꝫ in caſibus: de diuor.
ꝙto. ⁊. c. gaudem᷒. Hoc autem caſu quando de federe queritur: per
vetera iura procedi non poterat lit. non conteſt. niſi parte contuma-
ce: vt lit. non conteſt. accedens. ij. ⁊. c. quoniaꝫ. hodie ſecus: vt hic.
Quid ſi agatur de crimine adulterij ad ſeperatōneꝫ thori: videtᷣ per
decre. j. ſ. vt lit. non conteſt. ꝙ conſtitutio locum non habeat. nam

vł vſuris ⁊ eas quoquo modo tangentibus ventilandis procedi valeat de cetero ſimpliciť ⁊ de plano ac ſine ſtrepitu iudicij ⁊ figura. Volentes non ſoluꝫ ad futura negocia ſed ad preſentia ⁊ adhuc etiam ꝑ appellatōnem pendentia hoc extendi. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De foro competenti.

Quia nonnullis ſacris canonibꝰ ſit generaliter interdictum: ne quis epiſcopus iuriſdictionem in dioceſi exerceat aliena: nos tamē epiſcopis qui a ſuis ſedibus ꝓteruia impiorū expulſi non audent propter metum perſequentiuꝫ in ſuis ciuitatibus vł dioceſibus aut eaꝝ parte aliqua reſidere: nec iuriſdictōnē ad ſe ſpectantem per ſe vel per alium inibi exercere: ne iniuria in eoꝝ expulſione ipſorum irrogata eccleſijs. hoc pretextu remaneat impunita duximus indulgendum: vt in dioceſibus alienis in ciuitatibus videlicet vel locis inſignibus ſuis eccleſijs vicinioribus in quibus poterūt ſecure morari ⁊ iuriſdictōnem ſuam libere exercere poſſint

⁊ ibi patet ꝓceſſus qui per iura vetera fieri poterat: parte cōtumace in cauſa matrimoniali fieri nō poteſt eo caſu. Quid ſi agať de ſponſalibus? certum eſt ꝙ iſta ſunt diuerſa: vt patet in rubrica de ſponſalibus ⁊ matrimonijs. tamen per litteram ſequentem videreť conſtitutio locum habere: quaſi ſponſalioꝝ cauſa ſit de tangentibus. Quid ſi ſit qſtio ſucceſſionis ⁊ natalium in qua incidit cauſa matrimonialis in principali? nō habebit locū conſtitutō: ſi tamē incidēs matrimonialis queſtio defertur ad iudicem eccleſiaſticum: poteſt locū habere conſtitutio. nam etiā per iura vetera ſm inno. ⁊ oſti. non erat tūc neceſſe libellum offerri: vt ſcripſi ſ. ſi. ſunt le. lato.

a Vſuris. cuꝫ repetuntur vel petitur vt illas compēſet vſurarius vel ipſius heres Nec impediet hūc ꝓcedendi modum ſi dicat reꝰ ꝙ caſus ē quo compenſare nō teneť. pone exēplū de vſur. ſalubriter. ⁊ c. cōqueſtus. ſatis eſt enim ꝙ forma petitōnis cōcludit cauſam vſurariam: ⁊ facit qđ ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de fo. cōpe. cum ſit. non ſic forte ſi creditor petit debitum ⁊ debitor excipit illud vſurariū. nam hic principalis cauſa non eſt ſup vſura: imo ſuper credito vel alio contractu ex quo agitur. nec cōſtitutio iſta manauit in fauorem ſed in odium vſurarioꝝ. ⁊ vide quod ſcripſi de fideiuſ. conſtitutus ſuper verbo calūnie. vbi vo debitor non ſimpliciter exciperet: ſed peteret ꝓnunciari contractū factum in fraudem vſuraꝝ: tunc procedit conſtitutio. ⁊ aduerte q: ſi opi. hug. lau. ⁊ que placet archi. xxiij. q. iiij. quid dicam. ⁊ hoſ. de fo. compe. cū ſit. eſſet vera ſcꝫ ꝙ vſure poſſunt peti cōtra laicū in ſeculari foro. decre. tamen iſta non haberet locum in illo foro. non eīm poteſt nec intendit papa iudiciariū ordinem tollere: niſi quo ad ſuum forum. facit quod nō. de arbi. c. ij. li. vj. ⁊ e. li. de re. iur. c. ij. decre. tamen ad noſtram. ij. de iureiur. que ad predic. opi. inducit non facit: quia illa non ſunt ibi verba pape ſed partis iurantis. ⁊ ſic non ponit ius nouū. ⁊ contra illam facit quod nō. e. ti. ex litteris in vlt. glo. ⁊ in pre. decre. cū ſit. de offi. ordi. c. j. et. xj. q. j. i ſumma. ⁊. vj. q. ij. c. j. ⁊ hec decre. que tribus vel tm̄ eccleſiaſticis cauſis hanc admittet ad id quod dicitur ꝙ leges etiam in his eccleſiaſticis penam imponunt. Reſponde per decre. de here. vt inquiſitōnis. §. penl'. ⁊. c. ſeqn. in fi.

b Tangentibus. cauſas electionum ⁊ prouiſionum tangeret cum quereretur ad quem pertineret electō vel prouiſio: cauſas vſuraꝝ: cum peterentur relaxari iuramentum de illis ſoluendis. de iureiur. c. pmāo.

c Valeat. non dicit debeat. per quod patet ꝙ poteſt iudex etiā contradicentibus partibus ſeruare iudiciarium ordinem in cauſis predictis. ff. de iude. non quicꝙ. de offi. dele. conſuluit. non ſic in illis in quibus procedi debet. vt patet. ī. de ver. ſig. ſepe contingit. in fi. per quod conſulo ꝙ in caſibus quibus dubitatur an cōſtitutio iſta locum habeat de quibus ſ̄ nō. ⁊ ſimilibus iudex ad omne dubium tollendum ſeruet ordinem iudiciariū.

d Et figura. quid importent hec verba determinat pre. cōſtitutō ſepe. ī. de ver. ſig. que ſumme fuit neceſſaria ꝓpter iſtaꝫ. vt ibi nō. in. j. glo.

e Preſentia. concor. de offi. lega. c. penul'. in fi. li. vj. ad idem. C. de ſacroſanc. eccle. ſancimus. j. et. ij. ⁊. l. vlt. in fi. C. de tranſac. l. vlti. in prin.

f Pendentia. concor. ī. de ſequeſt. poſ. c. j. de proba. c. j. de re iudi. c. j. de ſen. ex. c. j. in fi. fuit autem hoc dictum de pendentibus ꝑ appellatōnem. quia quo ad illa non ſufficeret verbum preſentia per id quod nō. in pre. l. ſancimus. in fi. ⁊ ꝓpter ea que nō. ſ̄. de elec. licet canon. ⁊ que nō. compoſt. de conſti. cognoſcentes: que quaſi ad lraꝫ ponit guil. in ſpe. de ap. §. ō officio. v. ſed quid ſi dum cauſa. Dato tamen ꝙ hec verba non fuiſſent expreſſa: quia tamen cōſtitutio iſta dat modum ꝓcedendi tm̄ de ſui natura reſpiciebat pendētia quo ad facienda. vt nō. in pre. decre. licet canon.

g Quia nonnullis. Caſus. concedit conciliū certo caſu epiſcopis expulſis a ſuis ſedibus: ꝙ ī locis aliarum dioceſium ſeruata forma quam limitat: poſſint ꝓcedere contra expulſores cōſiliarios ⁊ fautores ⁊ inter ſubditos ius dicere. Et pmo ſtatuit de ꝓceſſu faciēdo cōtra expulſores conſiliarios ⁊ fautores. Secundo ō iuriſdictione al's inter ſubditos exercēda. Tercio de licentia dioceſanorū petēda. Quarto de fide adhibenda verbo ipſorum epiſcoporum. Quinto ō ſuffragio vicinorum epiſcoporum. Sexto proteſtatur de iure preſidentiū locis: vbi tales epiſcopi iuriſdictōnem exercent. Secūda ibi eidē. Tercia ibi volumus. Quarta ibi ſane. Quinta ibi eorundem. Sexta ibi ꝑ ꝑmiſſa. Et quia ī vien. concilio plures erāt epi a ſuis ſedibus expulſi ⁊ maxie italici. vt mediolanen̄ ⁊ vincen̄. ⁊ aliqui alij. illis inſtātibus fuit hec cōſtitutio ꝓmulgata

h Canonibꝰ. ix. q. ij. epiſcopū. ⁊ duobꝰ. c. ſe. vij. q. j. placuit. ij. et. c. ſe. ⁊ nō. pro generali allegatōne. de quo dixi de coha. cle. ⁊ mu. vra.

i Generaliter. vt clarius pateat exceptio. ꝑmittit regulam generalē. ſi. vt li. non conteſt. quoniam in prin.

k Iuriſdictōnem. contentioſam de illa que conſiſtit in excōicando ⁊ abſoluendo ⁊ in collatōne beneficioꝝ ⁊ delegatōne cauſarū: dic vt nō. de offi. dele. nouit. Celebrare poteſt etiam ibi cū altari viatico: de priui. c. ſi. li. vj. Sed an cum pontificalibus: dicam. ī. de priuił. c. ij.

l Epiſcopis. ſecus de inferioribus. In electis tamen cōfirmatis idē puto: de elec. tranſmiſſam. de tranſac. c. j. ⁊. ij.

m Proteruia. i. crudelitate vel terribilitate. in greciſmo vſus. Improbus eſt aliquis verbis factiſcꝫ ꝓteruus.

n Impioꝝ. etiam fideliū. de iſtoꝝ pena. ī. de penis. ſi quis ſuadēte.

o Expulſi. vij. q. j. paſtoralis. ⁊. c. ſciſcitaris. iij. q. vj. hoc quippe. xvij. q. iiij. ſi quis deinceps.

p Perſequentiū. qn̄ ꝑſecutōnem fugere liceat. necne: plene in textu ⁊ in glo. vij. q. j. §. hoc. nūc de renū. niſi. §. ꝓpter maliciam. io. an.

q Aut earum parte. q: noīe partis cōtineť dimidia: de deci. c. ij. §. j. li. vj. cuꝫ concor. ne aliquis crederet hic ſic ſumi. ideo ſubdit aliqua. Si ergo in aliqua etiā minima particula dioceſis ꝓprie ſecure morari ⁊ ꝓcedere poteſt: non eſt locus ꝯſtitutōni per hanc litteram. ſtať tamē ipſiꝰ aſſertōni ſup hoc vt ſequiť. ī. Quid ſi in aliquo loco dioc. ſue tm̄ exempto ſecurus manere ⁊ ꝓcedere poſſet ⁊ ibi de facto recipiť. queriť an poſſit ibi ſedere ꝓ tribunali? videť ꝙ nō. xxviij. q. ij. luminoſo. de off. ordi. cum eps. li. vj. ꝑ ⁊ ꝯ. ī. de priuił. c. ij. Dico ꝑ hanc lrām ⁊ ꝑ ꝑdic. c. luminoſo. ad fi. ibi. niſi ab abbate ⁊c̄. ꝙ etiā ibi recipiť: ibi ſedere poterit. Nā ſi hec ꝯſtitutō dat ſibi licētiā ſedēdi ī loco nō ſubdito alteriꝰ dioc. fortiꝰ in nō ſubdito ſue dioc. q̄ eť q̄ ad aliq̄ ſubditꝰ ē. vt in pre. decre. ij. ī. de priuił. ⁊ tūc ꝑ hāc lrām ſedere nō poterit ī alia dioc.

r Per alium. ergo ſi ꝑ alium poteſt in ꝓpria: nō ꝓcedet in aliena.

ſ Inibi. in aliqua parte dioc. ꝓprie.

t Exercere. ꝯtra illos. ī. §. ſane.

u Eccleſijs. quaſi innuat epm iniuriā eccleſie vendicare poſſe: ſꝫ nō ꝓpriā. de hoc. ij. q. vij. ſi quis ergo. ⁊. c. ſi quis ab epo: ſ̄ ō maleō. c. j. de penis. romana. li. vj. ⁊ ꝑ in:: o. de v̄. ſig. ex parte.

x Indulgendū. olim eīm hoc non licebat. vnde dixit vinc. de ꝓcura. petitio in fi. j. glo. ꝙ eps expulſus nō poſſidēs iuriſdictōnem exercere nō poterat alł. xj. q. j. ſi quiſcꝙ. de con. di. j. hoc ergo. facit qđ poſt eū ſcripſi qui fi. ſunt le. ꝑ venerabilem. §. ratōnibus ſup vbo loco.

y Inſignibus. qđ expone vt de reſcrip. ſtatutū: poſt prin. li. vj.

z Vicinioribus. cōcor. ſ̄ de elec. vbi ꝑiculum. §. porro. li. vj. in vicinori. ergo id faciat ſiue ſit ciuitas ſiue locus inſignis.

a Et iuriſdictōnem. iſta duo requiruntť ꝯiūctim habitatio ſecura et liberā iuriſdictōnis exercitiū ꝑ hanc copulam. requiriť ⁊ tercium: ꝙ locus ſit ſecurus citatis vt ſequiť.

b Poſſint. tolle litteram. ī. libere ꝓcedere.

cõtra ſuos expulſores ⁊ eoꝝ in hac pte cõſiliarios ⁊ fautores: dũmõ ciuitates vel loca hmõi eiſdez expulſoribꝫ cõſiliarijs et fautoribꝫ ſint ſecura: ⁊ ipſi pſonaliter vl' ad domũ ſi hoc tute fieri valeat: alioquin publice ĩ eccleſia cathedrali loci vel domicilij eorũdẽ citati fuerint: libere ꝓcedere ꝓut iuſticia ſuadebit. Si vo dicti epi auſi nõ fuerint hmõi ſuos expulſores vel eoꝝ ꝯſiliarios aut fautores dicto modo citare. vl' ipſi malicioſe impedimẽtuz ꝯſtiterint ne potuerint ſic citari: licitũ ſit eiſdez epis vt expulſores ꝯſiliarios ⁊ fautores eoſdẽ diebꝫ aliquibꝫ dñicis vel feſtiuis cum ꝑplus cõuenerit ad diuina: vt ſic facta citatio ad eos ꝑuenire veriſimiliꝰ ꝓſumat̃: citent vl' citari faciãt publice in eccleſijs ciuitatũ vl' locoꝝ inſigniũ ꝑdictoꝝ: ⁊ ꝓcedãt deinde ꝯtra ipſos: ſi citati taliꝰ ſtatuto ĩpis ꝑemptorio termĩo ꝯpetẽti corã eiſdẽ epis noluerit ꝯparere: ac ſi citati legittĩe alias extitiſſent. Eiſdẽ etiã epis ĩdulgemꝰ: vt int' ſuos ſubditos ne ob defectũ iuſticie diſpẽdiũ aliqđ patiant̃: poſſint ĩ dioceſibꝰ alienis ĩ quibꝫ morã traxerint dũmõ ꝑ ſe vel ꝑ aliũ hoc ĩ ſuis ꝓprijs dioceſibꝫ facere non audeãt vel nõ poſſint: iuriſdictõnez ſuam oĩmodã exercere: ita tñ ꝙ ſubditi qui expulſores vl' eoꝝ fautores aut ꝯſiliarij nõ fuerint: vltra duas dietas a fine ſue dioceſ nõ trahant̃. Volumus inſuper vt ante omnia a dioceſanis locorum in quibꝰ moram traxerint petant licentiaz in ꝑmiſſis. quã ſi obtinere

e Expulſores. tales cenſent̃ etiam qui venientez non admittunt. ff. de acqui. poſ. clam poſſidere. §. qui ad nundinas.
d Conſiliarios. eſt conſiliũ ⁊ fauor qui adijcit ad delictũ ⁊ qui non adijcit de penis felicis. §. illud: li. vj. ⁊ vterqz tenet̃: ſꝫ primꝰ plus: vt ibi. quõ autem de fraudulento conſilio dato circa delictuz quis obligatur ei ꝯtra quem non ei cui dedit nõ. de reg. iur. nullus ex cõſilio: li. vj.
e Fautores. vide qđ dicam. j. de pen. ſi quis ſuadente: in pn.
f Loca huiuſmodi. vt cĩtiora: quibus habitare ius dicere poſſunt.
g Fautoribus. non dicit vel ipſorũ ꝓcuratoribus. quia in his arduis non cogitur quis ꝓcuratorez dare: de hoc de ꝓcu. querelam. v. q. iij. ſi egrotans.
h Secura. vide quod dicaz. j. de re iudi. paſtoralis. §. piſana. ⁊ ſuper hac ſecuritate non ſtat̃ verbo epoꝝ vt. j. dicaz. ⁊ debent eſſe ſecura etiã quo ad iter: vt li. nõ cõte. accedens. ij.
i Et ipſi. expulſores ꝯſiliarij vel fautores. et tolle lr̃am citati fuerint que eſt. j.
k Domum habitationis. fa. de. ſ. de elec. cauſam. §. j.
l Alioquin. i. ſi perſonal' citatio vel ad domũ tute fieri non põt.
m Cathedrali. cõcor. pre. de re. cauſam. ⁊ eſt hoc ſpecialiſſimuz: ⁊ fa. quod dixi ſ. titu. proxi. dudum.
n Dicto modo. perſonaliter ad domuz habitationis vel in eccleſia cathedrali domicilij.
o Et tolle lr̃am citent vel citari faciant ⁊c.
p Diebus. non videtur ergo ſufficere ꝙ vna die fiat citatio. duo aũt ſufficiant. quia pluralis locutio ⁊c. de preben. is cui. li. vj. ij. Rñ. j. de re. iu. pluralis. li. vj. tutius tñ eſt ꝙ fiat tribus diebus: de cle. non reſi. ex tue. xxiiij. q. iij. de illicita.
q Feſtiuis. ſpecialis caſus quo fit citatio die feriato ꝯtra id ſ. õ fe. c. j. ⁊ vlti. in pn. C. de fer. l. fi. ⁊ ratio huiꝰ ſtatim ſequitur. Aliqui non curant an fiat citationis preceptuz vel citatio die feriato: ſed an fiat ad diem feriatam: ⁊ tunc etiam diſtinguũt an citetur vt cõpareat an vt reſpondeat: de quo ſatis ſcripſi in pre. dere. vlti. de fer. in prin. ⁊ guil. in ſpe. de cita. §. j. v. item excipitur ꝙ citatio fit ad diem. ⁊. v. ſe.
r Ad diuina. Quid ſi cõuenirent ad audiendũ verbũ dei: ſatis puto ſatiſfactũ ꝯſtitutiõi per id qđ ſequit̃. ⁊ quia ꝑdicatio verbi dei ĩ diuinis includit̃: fa. de offi. ordi. inter cetera. ⁊ ſic in loco interdicto hec citatio fieri non poterit: de ſen. excom. rñſo. ⁊ facit qđ ſcripſi poſt oſti. de clãdeſ. deſpon. c. fi. ſup vbo eccleſijs.
ſ Veriſimilius. ꝙ ſi fieret alijs die vel loco.
t Preſumat̃. non eſt ꝓſumptio iuris ⁊ de iure: que dicit̃ fictio. reciperet enim ꝓbatõem ꝯtrariã: qui. ma. ac. poſ. c. fi. io. an.
u Eccleſijs. non repetit cathedralibꝫ ꝓpter verbuz locoꝝ qđ ſubmittit: ⁊ eſt fi. j. de ſen. excõ. c. j. ⁊. ſ. ti. proxi. c. j.
x Competenti. de ap. cum ſit.
y Eiſdem. expulſis.
z Indulgemus. In duobus cõſiſtit hec indulgentia: quia ſubditos trahũt inuitos: ⁊ quia ſufficit dioceſanoꝝ licentiã petere: et hoc locũ hꝫ in expulſis. Alij vo inter ſubditos volẽtes in alioꝝ dioce. de licentia dioceſanoꝝ ius dicere poſſent: vt ſatis ſcripſi de off. le. nouit: ſup. j. glo. inter inuitos non: de of. or. cum epus. li. vj.
a Subditos. etiam laicos in his q̃ de iure vel ꝯſuetudine ſpectãt ad foꝝ ipſoꝝ: de excep. c. ij. li. vj. Inter nõ ſubditos ſꝫ qui ꝓrogare vellẽt iuriſdictiõez ipſius: nõ habita licet petita dioceſani licẽtia iudicare non poſſet ꝑ hãc lr̃am: ꝑ quã idem puto ſi alter ſolus eſt ſubditus ſit reus vel actor cuiꝰ aduerſariꝰ nõ ſubditus ibi litigare ꝯſentit. cũ hoc ius ꝑiu dicale ⁊ exorbitãs a cõmuni iure nõ ſit dilatandũ: de re. iu. q̃ a iure.

li. vj. fortiꝰ ſi alter diſſentit. ſi dixiſſet de ſuis ſubditis tũc potuiſſet de ſubdito etiam inuito actori non ſubdito iuſticiã facere. Iſta tñ littera ſic late poſita ꝯprehendere etiã videt̃ eos qui non ratõe domicilij ſed delicti vel ꝯtractus ſubditi ſunt. qđ non puto fuiſſe de mẽte nec talis ꝓprie ſubditus dicit̃: licet ſortiat̃ foꝝ quo ad caſum illũ.
b Patiant̃. ipſi ſubditi.
c Morã traxerint. ĩ hoc differt hoc dictũ a precedenti. nam ibi ꝓcedit in loco viciniori: hic non curamꝰ an alter locꝰ inſignis ſit vicinior: dũmodo iſte non diſtet vltra duas dietas vt ſequit̃.
d Dioceſibus. vel ipſarum parte: vt ſ. in pn.
e Omnimodã. temporalez et eccleſiaſticã ſpiritualem. ciuilem ⁊ criminalem: etiaz ſi depoſitionez beneficij vel ordis exigat. Per iſtud enĩ omnimodã ſatis patet ꝙ iuriſdictio ſumit̃ hic vt genꝰ comꝑhendẽs etiã merum ⁊ mixtum imperiuz. ff. de iur. om. iudi. l. iij. ⁊. iiij. exigentibꝫ ergo culpis incarcerare poſſꝫ: õ ſen. excõ. vt fame. c. ij. ſi clericos: li. vj. de penis q̃ꝰ. c. li. Item per hanc litteram puto ꝙ nedum ſm̃ ius cõmune: ſed etiam ſm̃ conſtitutiones ſuas poſſit inter ſubditos iudicare ſiue conſtitutiones ordinent litem: ſiue decidãt caſus vl' puniãt: dũmodo caſus decidendi vel puniẽdi intra ſuã dioce. euenerint: vt hec ſit mens ꝙ iuriſdictionem quã in dioce. exiſtens inter ſubditos exerceret: exercere poſſit hoc caſu. ſꝫ certũ eſt ꝙ exiſtẽs in dioc. non iudicaret vel puniret ſubditos ſm̃ ꝯſtitutiões ſuas de actibus ꝯmiſſis extra dioceſ. in: de ꝯſti. c. ij. li. vj. ergo nec illud facere poterit extra dioc. exiſtens.
f Exercere. etiã ꝑ aliũ: dũmodo in loco illo moraz trahat: ad hoc ſ. proxi. Rñ. ibi citari faciãt: de re. iur. poteſt. li. vj.
g Non fuerint. quaſi hi qui tales fuerũt poſſint vlteriꝰ trahi. nã ſi ꝓcedit̃ ꝯtra eos ⁊ expulſionis culpabiles: ſatis eſt ꝙ locus ſit vicinior licet vltra duas dietas vt ſ. ſꝫ ſi ad petitiõez alioꝝ citant̃: videtur ſufficere ꝙ epus ibi moret̃: licet locus diſtet vltra duas dietas. ⁊ hoc durum eſt ſm̃ ꝙ poſſet trahi vltra quattuor dietas. Si ſꝫ hoc intẽdit lr̃a: debuerat aliquã metã adijcere: puta ꝙ tũc liceat vltra duas: non tñ vltra q̃ttuor trahi poſſet: vt ſepe facit curia romana: maxime in lr̃is cõſeruatorijs.
h Dietas. vulgares. de hoc ſatis de reſcrip. nõnulli. io. an.
i A fine. ꝓcor. de reſcrip. ſtatutũ. §. cum vo. li. vj.
k Nõ trahant̃. qđ itelligo et ſi int' illas de facto trahi nõ poſſint.
l Ante omĩa. non valet ergo ꝓceſſus factus licentia nõ petita: ſi. de elec. ꝑuida. li. vj.
m Dioceſanis. ꝑ dioceſanos intelligo eos qui habẽt in loco epalẽ iuriſdictiõez vel q̃ſi: fa. fi. c. ⁊ qđ ibi dicã. qđ intelligo ſi eã ſic hñt ꝙ dioceſanus epus illã exercere nõ poſſit ibidẽ. alĩo ſi dioceſanus poſſet licet ⁊ illi poſſint. ſemꝑ epus requiret̃. Sꝫ an officialis epi dare poterit hãc licentiã vel ſufficiet ab eo peti: non puto ex generali officialatu: fa. õ tẽp. or. cum nullus. ij. Rñ. li. vj. c. li. de offi. vi. c. ij. ⁊ iij. ⁊ maxime pñte epo de offi. or. romana. in fi. c. li. ꝑ quã videtur epm requirendũ ſi eſt in dioc. vel circa illã. Sed quid ſi multũ diſtat nec eſt ibi officialis a q̃ poſſit haberi: videt̃ de mente ꝙ facta requiſitiõe apud locũ habitatõis hoc poterit: fa. ij. q. vj. biduuz. ſ. e. con. de elec. cauſaz. ff. de iudi. ſi longiꝰ. ⁊ fa. qđ nõ. de reſti. in inte. tñ ex litteris. in fi. Capitulũ aũt vacãte ſede hãc licentiã dare poterit: vel ſufficiet illã ab eo peti: fa. fi. capituli. ⁊ pre. dere. cũ nullus. §. ij. ⁊. j. de here. c. j. ⁊ qđ ibi dicã.
n In ꝑmiſſis. ꝑ hoc puto ꝙ etiã primũ caſum includat qui eſt de ꝑmiſſis. Sed nunquid ſufficiet generalis petitio. ſ. ꝙ poſſet contra

expulſores ꝓcedere et inter ſubditos ius reddere? puto ꝙ ſic. graue enī eſſet in ſingulis pſonis vel cauſis licentiā petere. dico tñ ꝙ ſi de ſpeciali cauſa fuit petita licētia ſiue data fuerit ſiue denegata: ꝓ alia cauſa debebit peti.

o Nequiuerint. ꝯcor. ī. de ſepul. dudū. ꝟ. ſi vo. ſ. de regula. licȝ. et ſatis eſt ꝑ hāc lrām ꝙ nequit hēe licentiā ſiue q: denegatur ſiue q: petita ⁊ expectata nō dat: fac. de ap. ab eo. li. vj.

nequiuerint: ꝓcedāt nihilominus ꝓut ſupiꝰ ē expſſuȝ. Sane ſi predicti epī aſſeruerint ſe nō fuiſſe auſos pſatos expulſores ꝯſiliarios vel fautores pſonaliter vel ad domū: aut publice: vt ꝑmittit̃ in eoruȝ eccleſia cathedrali citare vel ipſos malicioſe pſtitiſſe impedimētum: ne per eos potuerint ſic citari: aut ꝙ in ſuis dioceſib iuriſdictionē ꝑ ſe vel ꝑ aliū ꝯtra ipſos exercere nequeūt: vel non audent: ſtari ſup his volumus aſſertōib eorūdeȝ ipſis diſtrictiꝰ iniūgentes ſub interminatōe diuini iudicij: ne circa ꝑmiſſa cōtra ꝯſcientiā quicꝗ̄ mēdaciter aut doloſe aſſerāt vel cōfingāt. Eorūdē aūt epoꝝ ſentētias ⁊ ꝓceſſus quos in ꝑmiſſis caſibus in alijs dioceſib duxerint faciendos denūcient ſeu denū-

p Procedāt. virtute huiꝰ conſtitutōis. ⁊ ꝑ hoc ptȝ ꝙ ſi ſubditi de ꝓceſſu iniquo epī velent ꝯqueri corā dioceſano loci non poſſent: cū ꝓpt̃ neceſſitateȝ expulſiōis hec ꝯſtitutio cōmunicet ſibi locū: ⁊ par in parē ⁊c. de elec. innotuit. ſi tamē alias p̄ter caſum quo ſedere al's cedere poteſt ibi ꝑ hanc conſtitutōem ibi delinq̄ret hū cognoſceret dioceſāꝰ. iij. q. vj. c. j. de rap. c. j. Quid de minore p̄lato habēte iuriſdic ōeȝ in loco. ſcripſi pꝰ inno. ⁊ oſti. de ma. ⁊ obe. cuȝ inferio:.

q Sane. ſumme ſuit neceſſariꝰ iſte. §. vt aliquis fructꝰ ex ſuperiorib haberet̃.

r Cōtra ipſos. Nota quia dato ꝙ epiſcopi expulſi contra alios vel circa alia poſſent per ſe vel alios iuriſdictionem in ſuis dioceſibus exercere. ſatis eſt ꝙ contra illos non poſſint: vt locuȝ habe t cōſtitutio.

ſ Super his. ſuper alijs ergo ipſoꝝ aſſertioni non ſtabitur. vnde ſi dicant loca ad que citant illos eis fore ſecura: in hoc eis nō cred. t̃ cū hoc nō ſit, de hic expſſis. Eadeȝ rōne nō credit̃ ſi dicāt loca in quibus ꝓcedunt eſſe viciniora in quibus poſſint tute manere ⁊ proceſſus facere et citati venire. Item nec credit̃ eis in eo ꝙ dicant aliquē expulſoreȝ conſiliarium vel fautoreȝ ille tamen cui hoc impingit̃ habet ſe ſuper eo defendere: et ſic intelligas ſupradicta.

t Aſſertōnibus. hic multa ſpecialia ꝙ creditur aſſertioni iudicis. Item ꝙ creditur ſine iuramento ⁊ ꝙ vni ſoli ⁊ in cauſa propria. regulariter contra: de proba. quoniam. de teſti. veniens. et. c. licet. et c. nuper: vbi de hoc. ⁊ de conſe. di. iiij. paruulos. iiij. q. ij. nullus: cum ſi.

u Conſcientiam. cōcor. de renun. niſi: in fi. de vo. c. fi. de reſcrip. ſtatutum. §. aſſeſſorem. li. vj.

x Premiſſis caſibus. ergo alios proceſſus vicini nunciare non tenentur. contra. xj. q. iij. cure. de treu. ⁊ pa. c. j. So. patȝ per litterā ſequentem. Nam iactos in alienis dioceſibus extra p̄dictos caſus exequi non tenet̃ iactos in ꝓprijs ſic vt in ꝯtrarijs.

y Ab eis. non videt̃ ergo ſufficere ꝙ requirātur a tercio etiam cuius interſit.

ȝ Requiſiti. ſi. de ſo. compe. poſtulaſti. e. ti. romana. ꝟ. fi. li. vj. epus requirens illos non facientes punire non poſſet. aget tamē cōram illius ſuperiore: vt illum cogat ⁊ puniat: de iurepa. nullus. niſi iuſtam haberet cauſaȝ non parendi: vt quia notorie ſunt iniuſti: de offi. dele. ſi quādo. de offi. lega. ſtuduiſti.

a Quantūcunqȝ. etiam cuius initij vel contrarij non ſit memoria quod al's releuat ab onere ꝓbandi titulū: de p̄ſcrip. c. j. li. vj.

b Habentibus. habent enim quandoqȝ inferiores in loca vel in perſonas epiſcopalem iuriſdictōnem vel quaſi: de priuile. abbates. in fi. li. vj.

c Et predicitur. datur intelligere ꝙ ſi al's inter ſubditos ipſorum dioceſanorum iudicarent: bene per taciturnitateȝ ⁊ temporis lapſuȝ eis preiudicari poſſet. ſed iſto caſu cum hoc faciunt iuris auctoritate: dioceſanis nulla negligentia poteſt aſcribi: ergo nec contra ipſos preſcribi.

d Deneretur. quando exercens iuriſdictionem in loco vel in certas perſonas vel cauſas acquirat poſſeſſioneȝ illius generalem vel ſpecialem. ⁊ quando preſcribat ſatis ſcripſi poſt innoc. de capel. mo. c. ij. ⁊ de hoc in ſpe. de iuriſ. om. iudi. ad fi. ꝟ. illud etiam. ⁊ de preſcrip. §. j. ꝟ. ſed pone miles.

ciari faciāt ꝑ ſuas dioceſes ꝯuicini epī cū ab eis fuerint requiſiti. Per ꝑmiſſa quoqȝ nulluȝ ex trāſcurſu tp̄is quātūcūqȝ vel al's quoquo modo locoruȝ dioceſanis vel alijs quibuſcūqȝ iuriſdictōeȝ habētib ī locis ꝑmiſſis in quib p̄dicti epī ſic expulſi iuriſdictōneȝ vt p̄dicit̃ exercebūt: preiudicium generet̃. Clemens quintꝰ in cōcilio vienenſi.

De cā poſſeſſiōis ⁊ ꝓprietatis

Cauſa bn̄ficiali per appellatōneȝ ad ſe. ap. legittime deuoluta: taȝ appellanti ꝙ̄ appellato licere decernimꝰ: nedū petitoriū ſȝ ⁊ poſſeſſoriuȝ intētare: ⁊ in ſpoliātis odiū an cauſe ꝯcluſionē ſuſpēdere petitoriū a ſe et ab aduerſario intētatū ī ſolo poſſeſſorio ꝓcedēdo

e Cauſa. ſe ſummat.

f Beneficiali. comprehēdit minora ⁊ maiora beneficia et prebendas: de hoc de re. iur. c. j. li. vj. in non beneficialibꝰ autem non habet hoc locuȝ etiam ſi de eccleſia: vt de ꝓprietate ſit queſtio: fa. quod dixi ſ. e. con. de iudi. diſpendioſam: ſuper vbo beneficijs.

g Per appellationem. fortius ſi per querelam. videbatur auteȝ ꝙ illud ſolum ſuper quo appellatuȝ erat eſſet per appellationis iudicem cognoſcēdum. vnde coram iudice appellationis non fit reconuentio: de hoc ſcripſi de mu. pe. c. j. cognoſcat ergo id ſolum ſuper quo appellatur ſiue ante ſententiaȝ fuerit appellatū: ad hoc. ī. de appel. appellanti: cum ſuis cōcor. ſiue a ſentētia. ij. q. vj. ad finem. ſiue extra iudicium: de elec. vt circa: lib. vj. Sed ex quo deuoluta eſt cauſa per decre. j. de elec. li. vj. non expectato appellationis euentu voluit papa hoc licere. ⁊ hoc probat ꝟ. ī. decernimus: per quod reſpondetur ad iura predicta. Poteſt etiaȝ dici ꝙ decre. vt circa: locum non habet cum quis ſuum proſequitur intereſſe: vt ſ. e. cō. de elec. ꝯſtitutōem: in p̄n.

h Ad ſe. ap. In inferioribus ergo ſecus.

i Deuoluta. ita ꝙ cauſa ipſa ē in curia ſm̄ formā decre. j. de elec. li. vj. vt q: appellatio legittime interpoſita ē. eo. ti. vt circa. ⁊ appellatio legitime inſinuata: vt ī de. ſ. d̄ elec. caȝ. ⁊ itra debitū tēpꝰ: vt ibi. §. p̄t.

k Appellato. vtrunqȝ enim equaliter artat illa conſtitutio. j. de elec. vterqȝ ergo ſentiat cōmodū ſicut onus: de re. iur. qui ſentit. li. vj.

l Spoliātis. ꝑ hoc ptȝ ꝙ loquit̃ in poſſeſſorio recuperāde de poſſeſſorio retinēd: an intētari poſſit ꝑ eū qui petitoriū intētauit illo pendente notaui ⁊ dixi ſ. e. paſtoralis ſup. iiij. glo. ꝗ glo. in ea pte ꝗ dicit an̄ me dixi ꝙ de poſſeſſorio pōt rediri ad iudiciū ꝓprietatis: reprobari videt̃ ꝑ hunc textū. Si enī ſpeciale hoc inducit̃ in odiū ſpoliātis: ꝙ ſuſpenſo petitorio tranſit̃ ad poſſeſſoriuȝ. ꝗ id nō licebit in caſu cōuerſo: in quo caſu ceſſat. Sȝ glo. dupliciter pōt defendi: ſcȝ q: nō dicit ꝙ ſuſpēſo poſſeſſorio redeat̃ ad petitoriū: ſȝ ꝙ de poſſeſſorio inchoato redit̃ ad petitoriū qḋ pōt intelligi renūciato poſſ iudicio. Iteȝ volēs dicere ꝙ ſuſpēdi ⁊ pēdere poſſit poſſeſſoriū: dicet hoc ſpāle hic addi ī cauſa appellatōis vt dixi ī glo. fortiꝰ vt ꝙ ibi oliȝ nō licuiſſȝ hodie liceat ī odiū ſpoliātis.

m Cōcluſionē. ꝗ lȝ fieri poſſit vt hic: tñ in his bn̄ficialib pōt omitti ī. de ꝟ. ſi. ſepe ꝯtingit. facta ꝗ ꝯcluſiōe hoc nō licebit. qḋ veꝝ puto niſi ī caſu decre. paſtoral': ī fi. ſ. e. vt ſic hoc ī alijs cauſis bn̄ficialib tūc liceret ſic ⁊ in iſta ſaltē eo caſu ꝗ ſuſpēdit petitoriū inchoatū a ſe in ꝗ loquitur illa decre.

n Suſpēdē. ſine metu ꝯdēnatōis expēſaꝝ: vt dixi. e. ti. paſtoral'. ſuper ꝟ. agi poteſt.

o Et. ꝓ vel: vt. ff. de ꝟ. ſig. ſepe. de reſcrip. c. ij. vbi de hoc.

p Aduerſario. hec lrā ⁊ ſeques approbare videt̃ qḋ nō. io. ij. q. ij. c. j. ⁊ ber. ſ. de o2. cog. c. fi. gof. inno. ⁊ ab. de reſti. ſpo. ex ꝯqueſtione. ſ. qñ ſup eadē re intētat vnus petitoriū: alter ſup illa intētat poſſeſſoriū recupande: priꝰ audit̃. ⁊ ſic vtiliꝰ eſt ſibi agere ꝙ excipe. qḋ oſti. nō placuit. qui dicebat ex vi actōis euȝ nō priꝰ audiendū: ſȝ ſimul dicēs ꝙ in decre. ex cōqueſtiōe. prius excepit: poſtmodū egit vt ibi ſcripſi.

q Solo. qſi nil habeat dicere de petitorio: ⁊ per hoc videt̃ ꝙ petēs reſtitutionem beneficij non habeat iuſtificare poſſeſſionē vel ꝓbare titulȝ: de reſti. ſpo. in lrīs. ꝯtra de ſi. p̄ſ. cōſtitutus: vide qḋ ibi dixi ſup

glo. ij. ⁊ quod no. oſti. in ſumma de reſti. ſpo. §. in caſibus. v. quid er
go. volens ſe defendere contra hunc tertiũ reſpõdebit per decre. ex par
te: de reſti. ſpo. vbi intẽtans poſſeſſorium probat cõiugiũ. ⁊ per decre.
ad decimas. e. ti. li. vj. Aliud eſt ergo intẽtare petitorium: aliud iuſti
ficare poſſeſſoriuz ex titulo vbi natura poſſeſſorij hoc requirit. ſed vi
de qđ dixi in pre. decre.

Clemens quint⁹ in concilio vienenſi.

De dolo ⁊ cõtumacia.

Si ante diffinitiuã ſententiaz a iudice quis appellãdo recedat: et iudex ſue appellatõi non deferẽs eo citato vel etiã non citato vlterius in cauſa ꝓcedens cõtra ipſum

ex parte. in glo. quaſi di
cat: vltra mediuz.
r Si ante. ſe ſu
mat et deter
minat caſum
dubiuz circa
decre. eum qui. e. ti. lib.
vj. et quod ibi tangit ar
chi. et quod no. de re iu
di. inter monaſteriuz: in
vlti. glo.
s Sententiã. ⁊ ſic opor
tet appellationem iuſtifi
cari ſoluz ex virtute gra
uaminis illati ꝓpter qđ
appellauit: vt. j. de appel
la. appellanti.
t Non deferens. ſi detuliſſet ſententia poſtea per ipſum lata non va
luiſſet. quod dic vt de appel. cum appellatõibus: li. vj. bene autem fe
cit iudex non deferendo: ex quo putabat ex falſa cauſa appellatum. nũ
ꝗ̃ enim reuocabitur quod per euz fiet: niſi prius iuſtificet appellatio:
qđ dic vt eo. ti. non ſolum. li. vj.
u Non citato. quia citare non teneť: vt in pre. decre. eum qui.
x Abſentem. fortificabant dubium hic duo: ꝙ citatus fuit: ⁊ ꝙ fuit
abſens. per que aperte videbatur contumacia in non veniendo vt. j.
dicam.
y Promulget. quod potuit ſi lis erat cõteſtata: ⁊ ꝙ liquebat de cau
ſa s̃. e. ꝑut. ⁊ idem ſi non erat cõteſt. ſ. d erat de caſibus quibus proce
di poteſt ad ſententiam li. non cõte. contra contumacez qui habenť vt
lit. cõte. qm̃. in tex. ⁊ glo.
z Debitum. ſcilicet. x. dierum ⁊ a tempore noticie: de appella. concer
tationi. li. vj.
a Appellare. no. inno. ⁊ poſt eum oſti. de appel. dilecto: vt ibi preſcri
pti in fi. vlti. glo. ⁊ guil. in ſpe. de ſen. ꝓla. §. iuxta. v. quid ergo ſi ap
pellatio: ꝙ appellans ante ſententiã qui poſtea appellat a ſententia per
hoc non renũciet prime appellationi: nec ſententiam ratificat. geminatio
enim appellationem non ſubmittit: ſed ſubtrahit appellantem a iu
dicis poteſtate. xxxj. q. ij. lotharius: de ap. bone: et. c. dilecte. non ob.
ff. rem ra. ha. l. iij. §. falſus. quod ſolue vt no. ber. de re iudi. c. j.
b Manifeſte. vt quia nulla cauſa fuit ibi expreſſa vel non legitima
dato ꝙ eſſet vera. vel licet legitima manifeſte falſa. vel iam ꝓnuncia
tum eſt illam falſam ⁊ non appellatum. Et aduerte quia probare vi
detur hec littera ꝙ vera contumacia in non veniendo non impedit ap
pellantem vel appellationem: niſi ſit manifeſta: vt ſic in vera cõtuma
cia diſtinguatur inter manifeſtam ⁊ dubiam. appellans enim friuole
⁊ recedens vere cõtumax eſt. ⁊ tamen ſi hoc non eſt manifeſtum appel
lat. ⁊ ſm̃ hoc intelligenda videntur iura que dicunt contumacem in nõ
veniendo non appellare. ij. q. vj. §. ſunt quorum: in prin. xxiiij. q. iij.
de illicita. C. de iudicijs ꝓperandũ. §. cum autem. quoruz ap. non re.
l. j. C. e. ti. In non veniendo ideo dixi: quia contumax in non paren
do appellat. ff. de appel. creditor. §. iuſſus. ⁊ pro ratõne diuerſitatis di
cit ibi glo. ꝙ iſte peccat ĩ vno tm̃: ille in duobus. quod intelligo ꝙ iſte
venit ſed non paret: ille nec venit nec paret. Guil. in ſpe. de contu. §.
j. v. ⁊ no. primo diſtinguit duplicem contumaciam. veram ⁊ preſum
ptam. ſecũdo triplicem. ſcilicet euidentem: veram: et preſumptam aut
fictam. dicens ꝙ verus contumax quem citatio apprehendit non audi
tur appellans: ⁊ multominus euidens. Et euidentem vocat contuma
ciam illius qui dixit ſe non venturum. et an ſufficiat hoc extra iudici
um dixiſſe nuncio citanti: vide quod nõ. de ſen. excõ. venerabilibus.
§. ſecus. li. vj. veram illius quem citatio apprehendit. fictaz vel inter
pretatiuam citati ad domuz quem citatio non apprehendit. Ja. de are.
contumaciam quam ſuꝑ dixi euidentem dicebat veriſſimaz. ⁊ dicebat
fictum contumacem appellare: verum venientem iudice ſedente ꝓ tri
bunali reſtitui ad appellandum. ff. de in inte. reſti. l. diuus. veriſſimũ
nullo iure ad appellandum admitti. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. fulcini
us. §. fi. Sed circa hoc eſt ſciendum ꝙ in vero contumace quadru
plex eſt opinio: ⁊ in ficto quadruplex. Nam aliqui dicunt verum quẽ
ſupra dixi euidentem vel veriſſimuz. alij inuentuz. alij non inuentũ.
nunc demuz ſi ſe citatum nouit. alij citatum ab homine. Item quidã
dicunt fictum inuentũ qui dixit ſe venturum: vel tacuit ſed non venit
⁊ hanc etiam recitat glo. vlti. in. l. ſi. ff. de reſt. in integ. Alij dicũt hũc
verum ſed non fictũ non inuentũ. ⁊ fa. quod nõ. in. l. ex conſenſu. §.

fi. ff. de appel. Tercij in non inuẽto diſtinguũt an citatio poſtmoduz
ad iſtũ ꝑuenerit ⁊ ſit verus: an nõ ⁊ tũc ſit fictus. ⁊ fa. qđ nõ. in. l.
j. §. j. ff. qñ ap. ſit. Alij dicũt fictã cum ius citat: verã cum citat ho
mo: q: iuueius ⁊c̃. ff. de arbi. cel. ſuſ. ⁊ fa. qđ no. compoſt. ⁊ archi. de
elec. c. j. li. vj. ſic vera interpellatio q̃ fit expreſſe per hominez. ff. de

etiam abſentem ſententiã diffinitiuam promulget: poterit idem appellans a dicta ſententia infra tempus debitum appellare: niſi eius prima appellatio eſſet friuola manifeſte.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

Ut lite pendẽte nihil inoueť.

vſur. mora. ficta q̃ ta
cite fit per legem vt in
ꝑſona minoris. ff. de
le. ij. ficta ſeia. §. vſu
ras. C. in qui. cau. in
inte. reſt. nõ eſt neceſ.
l. in minorũ. De vero
⁊ ficto placet opi. ij. re
probata ꝑma et quar
ta. ⁊ licz tercia in ſe ſit
vera: q: vere iudicia cõ
tumaciter reſiſtit is q̃
non inuẽtus citatõis
noticiaz habuit ⁊ non
venit. tñ quia id iudi
cialiter nõ cõſtat et ex
ꝑſumptiõe iudicam⁹:
habem⁹ illum ꝓ ficto. vbi iudicialiter ꝗ conſtaret haberet pro vero.
⁊ ſic poſſet intelligi. §. finaũt: de quo ſubmittã. Item ſciendũ ꝙ cir
ca cõtumacis appellationem eſt opinio etiã quadruplex. Cõmunis
hz ꝙ fict⁹ appellat. C. quõ ⁊ qñ iu. ab eo. ff. qñ ap. ſit. l. j. ĩ fi. C. de
li. cã. ſi is. ⁊ facit hec decre. Secũda ſingularis opi. ia. bal. ⁊ odof.
quã ſequebať dñs me⁹ in. l. ꝓperandũ: ꝙ etiã ficte ꝯtumax non ap
pellet. ⁊ hoc dicũt p. §. finaũt. e. l. õ iudi. q̃ loquiť de ꝑte nõ inuẽta.
ꝓ his fa. ff. de iudi. l. ⁊ poſt edictũ: in fi. ſine ſuppletõe legẽdo. ſed vt
ibi dicit glo. ſi finis ille loqueretur de eo qui nec vere nec ficte cõtu
max eſſet: non eſſet appellatio neceſſaria. quia ipſo iure ſentẽtia nul
la eſſet: et ſi exponas quod ibi dicit: audieť beneficio nullitatis ſine
appellationis remedio: non ꝯuenit rñſio narrãtis. ꝯtra illud. de fide
inſtru. inter. §. ceterum. Alij dicunt ficte contumacem appellare poſ
ſe qui venit iudice ſedente ꝓ tribunali al's non appellat: ⁊ ſic intelli
gunt. §. finautem. Alij dicunt nedum fictum ſed etiaz verum appel
lare poſſe dũmodo non ſit manifeſtus: quem ſupra vocaui euiden
tem vel veriſſimũ. ⁊ pro his facit hec littera ⁊ de ſen. ex. venerabili
bus. §. idem eſt. vbi videť expreſſum ꝙ citatus non veniẽs ſit pre
ſumptiue cõtumax: quia potuit impediri: ſic ꝙ venire non potuit.
Cũ ergo eo caſu bñficio abſentie reſtitueretur ꝯtra ſentẽtiã. de re iud.
cũ bertholdus de reſti. in inte. ex litteris ⁊ de hoc. ff. de dam. infec. ſi
finita. §. ſi forte. de re iudi. queſitum. fortius ergo beneficiũ ꝓbabi
lis abſentie illum excuſabit a contumacia vt appellare poſſit vt pñs
⁊ obtineť ſñiaz retractari ꝓpť iniq̃tateꝫ ſui: nõ ꝓpť abſentiã tm̃. fateor
tamẽ ꝙ vbi pñs appellare non poſſet: vt quia tercio citat⁹ tũc neceſſa
ria eſſet reſtitutio: de qua in predictis iuribus. Et ex his concludi
poſſet ⁊ ſcio ꝙ nouuz videbitur: ꝙ ſi ꝯtumax qui non venit appel
lat: iudex a quo appellat ſi ſcit illum euidenť vel verum cõtumaceꝫ
appellationi non deferet: ſed in cauſa vel executione procedet. iudex
tamen ad quem appellationeꝫ recipiet: ⁊ prius de hoc preiudiciali co
gnoſcet. ſ. an potuerit appellare: ⁊ ſi cã cognita inuenerit illũ mani
feſtum ⁊ euidentem contumacem vel verum ſiue inuẽtum ſiue non
inuentum: qui tamen poſtea citatum ſe nouit: nec apparet ipſius iu
ſtum impedimentum vel excuſatio ⁊ ſic contempſit ꝓnunciabit ap
pellationem non deuoluere: ⁊ in appellationis cauſa non procedet.
Si vo ſibi conſtabit illum licet inuentuz: fortius non inuentũ qui
poſtea ſe citatum nouit: iuſte impeditum propter quod venire non
potuit: vel ſaltem excuſabilem: vt quia credidit terminum proroga
tum de reſti. in inte. ex litteris. ⁊ facit qđ ibi ſcripſi poſt vinc. ⁊ tan.
cum per hoc appareat eum non fuiſſe cõtumaceꝫ. quia non ꝯtempſit
ff. de re iudi. contumacia: pronunciabit appellationem deuoluere et
de illa cognoſcet. ⁊ eſt ſimile qđ ſcripſi s̃. de appel. ad hoc ſi in vna.
⁊ s̃. de reſti. ſpo. ſolicite: de teſti. veniẽs. ij. de ap. non ſolum: li. vj.
in. iij. glo. ad textum ergo redeundo videtur ſm̃ predicta ꝙ de ꝑma
appellatione vt preiudiciali primo cognoſcetur. de or. cog. tuam: cu
ius euentus alterius cognitionem dabit vel denegabit initium: de
elec. ſi forte li. vj. Sed ſm̃ hoc quid releuat ſecunda appellatio: cũ
pronunciato ꝙ primo fuerit bene appellatum reuocetur ſententia ꝑ
modum nullitatis vel attẽtati: de appel. non ſolum: li. vj. ⁊ ꝓnun
ciato ꝙ male fuerit appellatum apparet illum poſtea contumacem
fuiſſe. ⁊ ſic nil reuocabiť. ⁊ fa. quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de ap.
interpoſita in fine. j. Rñ. Rñdeo valet ad hoc: quia non cogeť pro
qui primaz: ſed proſequendo ſecundam ſi excipiatur de contumacia
replicabit de iuſta appellatõne de qua iudex ſecundo cognoſcet: non
vt pronunciet bene vel male appellatum vel vt reuocet attentata: ſed
ſolũ vt pronunciet illum appellare potuiſſe vel nõ: ⁊ ſic appellatio

Si duobꝫ ī romana curia ſup beneficō ſibi collato litigantibus in eadem curia mori cōtingat vtrūqꝫ: collationē hmōi bñficij ad romanū pontificē: ſi vero extra dictā curiā: ad ordinariū decernim⁹ ptinere: niſi forſan ali⁹ ab eis ī dicto bñficio ius hrēt. quod ſi vnū ī dicta curia: alterꝫ vero extᷓ mori ꝯtingat: ſi moriēs ī curia bñficiū poſſidebat ad ro. pon. ſi vero ali⁹: ad ordinariū ptineat collatio ſupdicta. neutro autē ipſorū bñficiū poſſidente: erit roman⁹ pontifex ꝓpter auctoritatis ꝓrogatiuā in collatione hmōi preferēdus. Si vero alter tātūmō ſiue poſſeſſor ſiue petitor decedat: ſi ſupſtes vel ali⁹ cui⁹ interſit cām nihilominus ꝓſequatᷣ: cū interim bñficiū de iure cōferri ñ poſſit: ad quē collatio eius ptineat futur⁹ declarabit euent⁹. Nā ſi ad defunctū ptinuiſſe bñficiū fuerit declaratū: ptinebit ad papā: ſi ille ī curia: vel ad ordinariū: ſi extᷓ curiā ſit defunct⁹. qḋ ſi ad neutrū illud ſpectaſſe ꝯſtiterit ad ordinariū collatō ptinebit: ſalua tñ in pmiſſis oībꝫ ro. pō. ptāte: ad quē eccleſiarꝫ ꝑſonatuū dignitatū aliorꝫqꝫ bñficiorꝫ eccleſiaſticorꝫ plena ⁊ libā diſpoſitō ex ſue ptātis plenitudīe noſcitᷣ ptinere. Idem.

dẽuoluere vel non. ⁊ ſic iudex appellationis tercio ſup eodē articulo interiecto quod non licuit de hoc cognoſcit ⁊ ꝓnunciat: ſ. de ap. ſua nobis. Item valet quia ſm hoc audietur ꝓſequens ſecundam: licꝫ tempore quo ꝓſequitᷣ ſit lapſum tempus pme ꝓſequēde: bene facit de ſen. ex. licet. li. vj. Si vero etiā tpe ſecūde appellatōis lapſum erat tempus proſecutōis pme: vide qḋ ſcripſi de ap. directe ſup glo. ij. Itē valet ꝙ poſſet aliqḋ ꝓbabile dubiū ꝓmo appellantē excuſare a contumacia licꝫ appellatō ꝑ ꝓbata iniuſta ꝓnūciari nō pōt: facit de elec. c. j. li. vj. Itē poſſet ſecūda eſſe interpoſita ad alium iudicē q magis expediret appellāti ꝙ pm⁹. Ex pdictis ſolui videtᷣ qḋ nō. ſ. e. con. de elec. cām. §. penult. in vlti. glo. ꝙ artatus ꝑ decre. illā q nō venit nec miſit: ſi appellat a diffinitiua ſi ñ doceat de iuſto īpedimēto qḋ excuſet ꝯtumaciā non debeat audiri. ſorti⁹ ei cadit vera cōtumacia in citato ꝑ ius cōe qḋ ignorare nō licuit: ꝙ in citato ꝑ iudicem.

c Si duobus. determinat caſum dubium circa decre. ij. de pben. li. vj. que reſeruat collationi papali beneficia in curia vacantia an locū habeat ī duobꝫ litigantibus in curia ſuper beneficio ſibi collato alter ſi moritur vel vterqꝫ. ⁊ diſtinguit pncipaliter duo membra: quia aut vterqꝫ moritᷣ in curia: aut vterqꝫ extra curiam aut alter tm̄. In primo diſtinguit aut vterqꝫ moritur ī curia aut vterqꝫ extra: aut alter intus ⁊ alter extra. ⁊ hoc vltimo caſu: aut alter tm̄ poſſidebat: aut neuter. ⁊ ſi alter. aut qui moritur in curia: aut qui extra. In ſecūdo etiam pncipali membro. ſ. cum moritur alter tm̄ tunc ſubdiſtinguit: quia aut beneficiū ſpectabat ad mortuū: aut ad ſupſtitem: aut ad neutrum. ⁊ ſi ad mortuum: aut moritur in curia: aut extra. ⁊ ſcḋm pncipale membrum proſequitur: ibi ſi vero alter. tercio proteſtatur: ibi ſalua tamen.

d Duobus. vel pluribꝫ cum ſit eadem rō: ꝯcor. qḋ nō. de reſcrip. duobus. li. vj.

e Romana curia. qḋ dic vt nō. ſ. de pben. pñti. li. vj.

f Beneficio. large ſumitᷣ cōprehendens dignitates: de pben. c. ij. li. vj. ſaluo qḋ ibi nō. in. ij. glo.

g Collato. ſecus ergo ſi litigarent illud ſibi debitum: ⁊ cōcor. qḋ dixi ſ. in cle. ſ. de reſcrip. auditor. ⁊ per hoc puto ſolui quod dubie tangebat archi. de elec. ſi electio. li. vj. de electo in prepoſitum nō cōfirmato qui moritur in curia an prepoſitura vacet in curia: allegabat pro ⁊ contra que nō. lxiij. di. quanto: puto ꝙ nō etiam ſi ibidē ſuper electione ⁊ confirmatione litigabant ꝑ hanc litterā. durat enī pama vacatio vſqꝫ ad confirmationē: fa. de elec. cupientes. ⁊ c. ꝙ ſit. in pn. li. vj. que per confirmatōnem deſinit: de tranſla. c. j. ⁊ ij. fa. hoc pro opi. quam tenui de elec. cupientes. §. quid ſi. in vlt. glo. que incipit ⁊ ptinet. Sed de prioribꝫ beneficijs confirmati in curia ad dignitatem cuius adeptio facit illa vacare: dubitatur an vacent in curia. ⁊ placet archi. in decre. cōmiſſa. de elec. li. vj. ꝙ non: quia non vacante ꝑ confirmatōnem ſed ꝑ poſſeſſionem pacificam. vel ex quo ſtat per confirmatū quominus illam habeat vt ibi. ⁊ de pben. licꝫ eps. e. li. dicebat tamen ꝙ ſi ille confirmatus manet in curia. ⁊ per ꝓcuratores poſſeſſionem apprehendit ꝙ beneficia vacabunt in curia: quia talis poſſeſſio quo ad priora beneficia fingit illum mortuū. vij. q. j. §. ecce in quibus. ſed mori non poteſt: niſi vbi ꝑſonaliter eſt: ergo ⁊c̄. Non placet hoc dictum ex quo ſequeretur ꝙ beneficium per ꝓcuratorem renūciatū in curia vacaret eo loco vbi eſſet renunciatōnis tempore qui ꝓcuratorē conſtituit. quod eſt falſum: vt ipſe idem nō. in decre. ij. de preben. ⁊ ad. §. ecce. Reſponde ꝑ no. de reſcrip. ſuſceptum. li. vj. in glo. penul. quia non eſt vere mortu⁹ ſed fingitur. ⁊ illa fictio bene poteſt trahi ad locum vbi poſſeſſionē apprehendit. vbi ergo procurator mandatum habens poſſeſſionem apprehendit: ibi ⁊ hodie vacat beneficium. ſed vbi amicus vel negociorum geſtor id feciſſet procedere poſſet illa opi. quia tūc vacāt per acceptionem ⁊ ratificatōnem ꝑ illum factam in curia ⁊ non prius: facit de preben. ſi tibi abſenti. li. vj. Item aduertendum ꝙ ſepe curia priora beneficia electi in epiſcopum in curia conſecrati ſtatim confert. quod puto fieri non poſſe illo non conſentiente: niſi prius habeat poſſeſſionē epiſcopatus. non enim ꝑ ſolam conſecrationem vacant priora: ſed ꝑ conſecrationē ⁊ tranſlatōnē ⁊ lapſum temporis quo debuit conſecrari: prout etiam ſcripſi poſt inno. ⁊ compoſt. de elec. cū in cūctis. §. cum vo. ſuper vlti. glo. ſi ergo ꝯſecrationis tempore poſſeſſiōē habebat: tunc ſtatim vacant priora ⁊ in curia vbi conſecratᷣ. ⁊ ꝑ hoc videtᷣ ꝙ ſi cōſecratus in curia poſſeſſionē non hñs vadit ad partes et epatus poſſeſſionem apprehēdit ꝙ priora illius beneficia non vacent in curia niſi ſpecialitᷣ fuerint reſeruata. Scio tamē ꝙ curia hoc non reciperet.

h Litigantib⁹. in hoc ad ti.

i Mori. idem puto in renūciatōne vel alia vacationis forma etiam ſi miſceantᷣ: vt quia vnus moritᷣ alius renūciat cū ſit eadem ratio: ⁊ fa. pall. §. ecce. vij. q. j.

k Contingat. ſimul vel ſucceſſiue.

l Pontificem. tolle līam decernimus ptinere.

m Curiā. repete mori ꝯtingat vtrūqꝫ collatōnē hmōi bñficij.

n Ordinariū. i. collatorē etiam ſi nō haberet ordinariā iuriſdictiōē. ſic de ꝯceſ. pben. ſi ſoli. li. vj.

o Niſi. hanc exceptionē etiā in inferioribꝫ mēbris ītelligas repetitā.

p Ab eis. litigantibus mortuis.

q Ius. in re vel ad rem. de vtroqꝫ de ꝯceſ. pben. c. vl. li. vj.

r Poſſidebit. ſicut ergo ī multis caſibꝫ eſt melior ꝯditio poſſeſſoris: de pben. ſi a ſede. li. vj. ſic ſit melior cōditio illius penes quem moritᷣ poſſeſſor. ⁊ nō ꝙ ſi hec ꝯſtitutio nō emanaſſet: videretᷣ ad hoc p⁹ mortem querendū ad quem de iure bñficiū ſpectaſſet: vt. j. dᷣ cū alter moriatᷣ: vt eo cognito haberetᷣ ꝯſideratio loci mortis illi⁹. ſꝫ qꝛ hoc fuiſſet difficile ⁊ facile neglectū ideo fuit vtiliter ſic ꝓuiſum.

s Pontificem. coll'o ⁊c̄. vt ſequitᷣ.

t Illius. ſ. moriens extra curiā. ⁊ repete bñficiū poſſidebat.

u Neutro. idē puto vbi poſſidebat vterqꝫ. vt in paritate poſſeſſiōis ſemp ſit potior ꝯditio pape: fa. ō reſcrip. duobus. li. vj. ⁊ qḋ nō. e. li. de pben. ſi a ſede. ⁊ poſſent ambo ꝓuocare in interdicto vti poſſidetis vel qꝛ vterqꝫ ꝯtra reliquū appellauit: vt ſepius experimur. ſꝫ forte hūc caſum omiſit: qꝛ vtroqꝫ poſſidente neuter poſſidere videtᷣ qꝛ non inſolidum: fa. de ꝓba. licet. vel qꝛ nō pacifice: fa. de elec. cōmiſſa. li. vj.

x Ipſorꝫ. ſ. quorꝫ alter mortuus eſt in curia ⁊ alter extra curiam.

y Prerogatiuā. ꝯcor. de pben. ſi a ſede. li. vj.

z Si vo. ſcḋm pncipale membꝝ diſtinctōnis.

a Decedat. in curia vel extra.

b Intereſt. ſiue rōne tituli in quo ius habebat in re vel ad rem: ſiue rōne iuris eligendi vel pñtandi vel ꝯferendi qḋ ſe contendit habere. ⁊ forte mortuū elegerat vel illi ꝓuiderat: ſ. e. c. ij. li. vj. in glo. penl'.

c Proſequantᷣ. ſi non ꝓſequeretᷣ lis non penderet.

d Interim. ſ. illa lite pendente.

e Non poſſit. ſ. e. c. ij. li. vj.

f Euentus. ꝯcor. de elec. ſi forte. li. vj. de frig. fraternitatis in fi. cum ſuis ꝯcor. iſte aūt euentus eſt dubius. ff. de pecul. qḋ debetᷣ.

g Pertinebit. coll'o de qua pmiſit.

h In curia. ſit defunctus. qḋ ſequitᷣ.

i Ad neutrū. alterꝫ membꝝ ſubdiſtinctōnis qñ ꝓnūciaretᷣ beneficiū ſpectare ad ſupſtitem nō exprimit quaſi indubitatū: qꝛ tūc nō vacat ⁊ ſic nec ꝑ papā nec ꝑ ordinariū ꝯferendū. ad vtrūqꝫ aūt impoſſibile eſt ſpectare: fa. de elec. vt qꝫ duas. li. vj. ⁊ iō etiā illud nō fuit exprimēdū.

k Pertinebit. conſtat enim ꝙ in curia non vacauit: etiam ſi ille qui mortuus eſt deceſſerit in curia.

l Pertinere. ꝯcor. de pben. c. ij. li. vj. ⁊ facit de ꝯceſ. pben. ꝓpoſuit.

m Cum lite. declarat qñ lis pẽdere dicat̃ determinãs qð no. oſt. e. ti. c. j. vbi dixit. q lis pendet ne dũ ea conteſtata: de v. ſig. ex pte. ij. ſʒ etiã libello pncipi oblato. C. qñ libel. pn. ob. l. j. ⁊. ij. ⁊ ſi ad hoc nõ ſit impetratũ. C. e. ti. l. j. fortꝰ ex q̃ impetratũ ẽ: de ap. ſuggeſtũ. et fortꝰ ex q̃ negociũ eſt cõmiſſũ: de teſti. cauſam. ij. ⁊ fortꝰ facta citatõe: de off. dele. grauĩ. per que dixi ibi ſecure tenendũ q nõ ſolũ ea q̃ poſt lit. conteſt. ſʒ etiam ea q̃ ante ſaltem poſt citatõnem attẽtant̃: ſiue libello ex puro ⁊ mero iudicis officio reuocã tur ĩ ſtatũ priſtinũ: alĩ. de cõſt. cum. M. in fi. de deſpõ. impu. ad diſſoluẽ dum. de accu. cũ olim. in quibꝰ non põt dici q ſuit lis cõte. et in hoc differt hec rubrica a rubrica de reſt. ſpo. ſm ipſũ. quia hoc d plano expeditur: ibi libellus offertur ⁊ lis conteſtatur: de reſt. ſpo. olim ⁊ tribus. c. ſe. ⁊. c. vlt.

n Pendente. quoſdã caſus in qbꝰ põderat pẽdẽtia: vide nõ. de of. leg. pñti. §. j. ĩ glo. ij. li. vj.

Cum lite pendente nihil debeat inouari: litẽ quo ad hoc pẽdere cenſemꝰ: poſtq̃ a iudice cõpetenti in ea citatio emanauit: ⁊ ad ptẽ citatã puenit: vel p eã factũ fuit quo minus ad eius noticiã puenirEt: dum tñ in citatõne pdicta talia ſint expſſa per q̃ plene poſſit inſtrui ſup qbꝰ in iudicio cõuenit.

De ſequeſtratiõe poſſeſſiõis ⁊ fructuũ. Rubrica.

Ad cõpeſcẽdas litigãtiũ malicias diffinimus: vt vna ↄtra poſſeſſorẽ diffinitiua ſentẽtia ſup bñficio apud ſe. ap. dũtaxat in petitorio vel poſſeſſorio cõmulgata: beneficiũ ipm etiã ſi dignitas vel pſonatus exiſtat: ⁊ curã habeat animarũ: a poſſeſſore hmõi: dum tamẽ triẽnio pacifice antea ab eo poſſeſſũ nõ fuerit: p loci ordinariũ apud aliquã pſonã idoneam ſequeſtret̃: que plenã de ipſo ⁊ debitã curã gerẽs: id qð de fructibꝰ ipſiꝰ debitis eiuſdẽ ſupportatis oneribꝰ ſupeſſe contigerit: illi reſtituat qui finalẽ

o Innouari. qð fieret ſi poſſeſſor priuaret̃ poſſeſſione: vel alienaret̃ res litigioſa: vel ſup ea impetraret̃ priuilegiũ tacita litis pendẽtia. antiqua vo poſſeſſiõe vti nõ eſt inouari: ⁊ vide qð ſcripſi e. ti. ſup Rica.

p Ad hoc. ſ. quo ad innouationem impediendam: et fortius quo ad iuriſdictõem perpetuãdam: de foro cõpe. propoſuiſti de offi. dele. grauĩ.

q Poſtq̃. in pendentia ponderamus principiũ ⁊ finem. hic determinat primum. ſ. quãdo incipiat: ſcdm ſcilicet quãdo deſinat: patet eo. ti. c. ij. li. vj. ⁊. xj. q. j. quia res. ſcilicet lite finita: quod eſſe poteſt per ſententiam a qua non eſt appellatum vel aliter: vt nõ. de lit. conte. c. j. li. vj. ⁊ vide quod dixi de confeſſis. c. vlt. ſuper vlt. glo. ⁊ quod nõ. j. ti. pxi. c. vno.

r Competenti. alibi dicit̃ idoneo: de appella. vt debitus. ⁊ facit hec litera ad id quod ibi nõ. in glo. ij. Competentem autem hic dico eũ qui cauſe iuriſdictõnem habet cum exercitio dato q illa poſſit per exceptionem elidi: ſiue exceptio contingat perſonã: vt quia ſuſpectus. ſiue iuriſdictõem: vt quia reſcriptũ ſurreptitium. planũ eſt enim q his caſibus valet proceſſus in principali ſi non excipiatur: de re iudi. inter monaſteriũ. de hoc de reſcrip. ad audientiam. ij. ſicut autẽ requirit̃ competentia in iudice: ſic ⁊ in citatõne: fa. qð ſcripſi de fo. cõpe. propoſuiſti. de of. dele. cũ plures li. vj. in glo. fi.

s Citatio. priuilegia vel reſcripta vident̃ impediri per ſolã cauſe cõmiſſionẽ ſine citatiõe: de teſti. cãſ. ij. ⁊ vide qð ibi dixi ſup glo. penult.

t Et ad ptem. licet ẽ quo ad perpetuãdam iuriſdictõem ſufficiat citationem emanaſſe ſcdm canones: ⁊ vide qð dixi de offi. dele. c. vlt. in fi. quo ad inducendam litis pendentiam non ſufficit manaſſe niſi peruenerit: vt hic.

u Factũ. doloſe: vt in iuribus ſtatim allegandis.

x Perueniret. concor. cle. ſ. de elec. cauſã. de renũ. c. vno. de iudi. dudum. de fo. compe. q̃uis.

y Expreſſa. cõcor. ſ. de procura. non poteſt. ad idem de elec. vt circa. et c. pcur. li. vj.

z Plene. ſi ergo dicat iudex compareas die tali reſponſurus titio ſuper quadam domo: non erit ſufficiens expreſſio: nec dicetur lis pendere ſuper domo: vel domus eſſe litigioſa. ⁊ eſt ſi. de do. ⁊ cõtu. c. ij. eſt ergo conſiliũ actoris cui expedit inducere litis pendentiam q inſeratur libellus in citatõne: de dila. c. ij. bene fa. cle. ſ. de elec. cauſã. tamen licet id non fiat: ſi tamen talis eſt expreſſio per quã plene poſſet inſtrui ſufficit vt hic. vbi vero iudex ſufficienter expreſſit. ſed nuncius nõ ſufficienter retulerit non iuuat. debuit enim emanaſſe et perueniſſe: vt ſupra dicitur.

a Ad compeſcendas. ſi ſuper beneficio cõtra ipſius poſſeſſorem qui triennio nõ poſſedit: in petitorio vel poſſeſſorio vna diffinitiua fertur in curia etiã ſi nulla fore dicat̃: ipſius beneficij ſequeſtratio p loci ordinariũ fieri debʒ. quã impediẽs vel ſequeſtratos fructꝰ occupans excõmunicatus eſt. ⁊ ſi eſt de litigantibꝰ cadit a iure ſuo: ⁊ reſpicit pendẽtia. Nouũ ⁊ equiſſimũ eſt qð inducit hec cõſtitutio: q̃ primo ponit nouũ caſum ſequeſtratõnis fiende. ſcđo ponit impedientẽ. ibi ſiquis autem. tertio cõſtitutõem ad pendentia progat: ibi pmiſſis. quarto exceptionẽ remouet: ibi non obſtante.

b Compeſcẽdas. id ẽ refrenãdas. et cõponit̃ a cõ. ⁊ peſco qð verbi in non eſt in vſu. ⁊ cõcor. cle. de offi. or. c. j.

c Vna. fortius ergo ſi plures.

d Contra poſſeſſorẽ. ſi ergo cõtra petitorẽ pro poſſeſſore fertur ſententia: non fit ſequeſtratio. Item ſi inter duos vel plures petitores beneficij fertur ſentẽtia pro vno ↄtra reliquũ vel reliquos non fit ſequeſtratio. hoc probat hec lr̃a. Itẽ ſi fert̃ ſententia ↄtra poſſeſſorẽ non tñ pro petitore qui forſan ad priuatõnem agebat: non eſt locꝰ ſequeſtrationi: qð pbat lr̃a ſequẽs: ibi petitorio vel poſſeſſorio. et ĩ fi. huius gnis. ⁊ fa. qð no. oſti. in ſumma huius ti. ad fi.

e Diffinitiua. in interlocutoria ẽ non habet locũ hec cõſtitutio. Eſt autẽ interlocutoria que inter principium ⁊ finem cauſe fert̃ ſuper his que incidũt vel emergunt. diffinitiua vo pncipalẽ q̃ſtionem diffinit: de quo ſatis ĩ ſpe. de ſen. pla. in. j. coll'. io. an.

f Sup beneficio. eccleſiaſtico: cõcor. ſ. e. compil'. de iudi. c. ij. ſi ergo inter petitorem beneficij et poſſeſſorẽ eſſet queſtio alia perſonalis vel realis: ⁊ feratur diffinitiua pro petitore: non erit locus conſtitutioni.

g Dumtaxat. ſi. ſ. e. compil'. de reſcrip. auditor. ⁊ fuit hoc prudẽter ſic temperatũ. abſurdum enim fuiſſet per ſingulas ſententias ordinariorum vel delegatorum poſſeſſores poſſeſſione priuari.

h Poſſeſſorio. hic patet q etiam ſuper poſſeſſorio fertur ſentẽtia diffinitiua. cõcor. de iudicijs. c. vlt.

i Promulgata. per auditores curie: a quorum ſententijs appellatur. ⁊ puto decre. procedere ſiue principalis ſententia feratur in curia: ſiue ſuper ſententia lata per ordinarium a qua fuit appellatum ad curiã diffinitiua ſententia feratur ibidem: dũmodo pro petitore contra poſſeſſorem: vt dixi.

k Beneficium. no. q non fructus tñ. immo etiam beneficium ſequeſtratur. ⁊ hec ſunt diuerſa: et eſt ſi. quod nõ. de preben. ſi tibi conceſſo li. vj. in glo. ij. iura ergo beneficij ⁊ beneficiati exercebit ſequeſter qui poſſidet: ſuper quo vide quod nõ. ⁊ ſcripſi de iudi. exaiuuata.

l Etiam ſi. prudenter fuit hoc additum ad tollendas cauillationes dicentium: q in materia ſequeſtrationis odioſa appellatio beneficij non comprehendit infraſcripta: de preben. c. vlt. eo. ti. cũ in illis. li. vj.

m Triennio pacifice. ſi. C. de fideicom. l. j. Iſta duo requiruntur ne fiat ſequeſtratio q triennio ſit poſſeſſũ et q pacifice. de his ergo pẽiudicialibus bene poterit poſſeſſor excipere ⁊ probare: nec puto ſufficere annum tercium inchoatum: vel maiore parte illius tercij anni illum poſſediſſe. requiritur enim trienniũ conſummatũ: ẽ ſi. de regu. ad noſtram.

n Antea. i. ante litem motã: que nunc eſt finita per vnam ſentẽtiam. poſt litem enĩ motam non poſſidetur pacifice. qð requirit hec conſtitutio. et per hoc patet inutiliter de illo queri: qui tempe ſententie non poſſederat triennio: qð tamẽ trienniũ eſt completũ tempore quo petitur ſequeſtratio.

o Loci ordinarium. non diſtinguit an ad illum ſpectet inſtitutio necne ⁊c. ſi. de vſur. q̃q̃ li. vj. et quod ibi no. quãdoq; tamen per ordinariũ comprehenditur inſtituens ⁊ deſtituens: de off. or. c. ij. in prin. li. vj. et ſ. ti. pxi. c. j. Et nota caſum in quo de cauſa deuoluta ad curiam ſe inferior intromittit. ad idem de ap. cũ teneamur: ⁊ quod ibi dixi poſt oſti.

p Idoneam. equũ eſſet hanc ſequeſtratõem fieri exiſtenti in ordine quem requirit beneficium: de elec. nemo deinceps. et. c. cũ ex eo li. vj. de reg. beneficiũ. e. li. ad hoc lr̃a que ſequitur.

q Oneribus. cõcor. de offi. or. pſenti. §. porro. li. vj.

r Reſtituat. cum ſequeſter habeat limitatam poteſtatẽ. ſ. de reſtituendis fructibꝰ qui ad onera ſuperſunt: dico q illos non poſſet in emptionẽ prediorũ pro beneficio vel al's in vtilitatem beneficij conuertere. qð poſſet vbi non eſſet talis limitatio: vt in pre. decre. pſenti. ⁊ de offi. ordi. cum vos. in fi.

s Finalem. p pnũciatõnem papalem vel factam de ipſius ſpeciali

mandato: facit de ver. sig. constitutõnem. ij. Rñ. li. vj. vel p secũdã sententiam a qua non est appellatum vel p terciam lȝ sit appellatũ: de appel. directe. ⁊ c. sua nobis. quod dic vt. j. de re iudi. c. j.

t Obtinebit. hoc propriũ est sequestri q̃ res sequestrata restituat̃ victori.

in causa victoriam obtinebit. Si quis autem sequestrationem huiusmodi impedire vl' fructus sequestratos quoquo modo p̄sumpserit occupare: excõmunicationis incurrat sentẽtiam ip̄o facto: a qua nisi impedimẽto prius amoto ⁊ occupatis p eum fructibus restitutis nullatenus absoluat̃. Et nihilominus si de litigantibus fuerit a iure si quod in huiusmodi beneficio vel ad ipsuȝ forsitan cõpetebat eidem: hoc ipso se nouerit cecidisse. premissis nedũ circa futura: sed etiam circa p appellatõnem pendentia negocia obseruandis. Non obstãte si contra p̄fatam sententiaȝ de nullitate forsan opponatur.

Clemens quintus in cõcilio viennensi.

De probationibus. Rubrica.

u Si qs. pars vel alius. ⁊ includit epos nõ ob. de sen. excõ. q: periculosuȝ. li. vj. q: nõ loquitur hic de interdicto vel suspẽsiõe sed de excõicatione.

x Occupare. i mala parte ponitur qñqȝ in bona. de hoc de elec. in generali. j. Rñ. li. vj.

y Ipso facto. alios casus quibus ipso facto p has cle. quis excõmunicatõnẽ incurrit no. ⁊ vide. j. d sen. ex. c. j.

z Fructibus. vel ipsorum estimationem si fructus non extãt: fa. de transac. veniens in fi.

s Restitutis. ñ sufficit ergo cautio de restituẽdo: ⁊ concor. qd no. de elec. quia sepe. de imu. ec. quoniam. in fi. li. vj.

b Nullaten⁹ absoluatur. per ordinariũ. qui al's his concurrẽtibus absoluere poterit: de senten. ex. nup. ⁊ per istud negatiuũ verbum videtur q̃ absolutio contra hec facta non teneat: cõi pcor. j. de sepul. dudum. ⁊ de here. c. ij. in fi. ⁊ c. iij. post pncipiũ. de peñ. c. j. In ɔtrariũ videt̃: cum hec forma sit a iure data non ab hoie: facit quod scripsi post goffredũ de resti. spo. c. vlt. in prin. ad idem facit de sen. excõ. venerabilibus. §. vbi autẽ. li. vj. vide quod dicam. j. de surrepa. c. j. post prin.

c Nihilominus. id est nõ eo minus q̃ excõicatus est. ⁊ sic imponitur duplex pena: qd dic vt no. de iudi. at si clerici.

d Fuerit. ille impediens vel fructus occupans.

e Vel ad ipsum. hec eñ sunt diuersa habere ius in re vel ad rem vt satis patet de pces. preben. c. vl. li. vj.

f Cecidisse. fi. de preben. eum qui. ij. Rñ. li. vj. Probabiliter dubitat̃ an ordinarius ipse pnũciare vel declarare possit ipsum impedientem vel occupantem cecidisse a iure suo: mouet dubiũ q: causa est in curia: vnde nõ videtur plus posse ordinarius q̃ pmittat ista constitutio. ⁊ hoc non est de premissis. Ad contrariũ mouet q̃ occupatio vel impedimẽtũ fuit infra suam dioce. ⁊ sic poterit penã iuris pro delicto declarare. precipue cum hec non sit necessaria priuatio: ȝ sufficit declaratio.

g Pendẽtia. pcor. cle. ȝ de iudi. dispẽdiosaȝ. i fi. ⁊ vide qd ibi nõ.

h Non obstante. multum expediens fuit finis iste: al's ad impediendam sequestratõnem quilibet de facto opposuisset nullitatẽ sententie ⁊ allegasset p se: q̃ sententia nulla non meret̃ habere nomen sententie: de re iudi. c. fi. li. vj. ff. de re iudi. l. iiij. §. condẽnatũ cum suis concor. ff. de testa. tu. l. iij. ⁊ de bo. pos. ɔ ta. l. nõ putauit. §. ij. sunt autẽ multi modi nullitatis: quos nõ. de re iudi. c. j. vbi de hoc ⁊ remisi ad spe. de sen. prola. §. iusta. puto tamen q̃ lȝ alia nullitas non possit opponi: illa tamẽ opponi poterit per quã negat̃ iurisdictõ. oportet eñ q̃ constet de sententia vt hic dicitur: ⁊ p consequens de iurisdictõne auditoris qui tulit illam sententiam: bene fa. ff. de peñ. l. ij. in fi. ⁊ quod nõ. de offi. dele. cum in iure. ex quo tamen de iurisdictõne ⁊ pnunciatõne constat: alia nullitas allegata sequestratõeȝ non impedit: fa. de testi. veniẽs. ij. de spon. c. vno. li. vj. C. de edic. d. adri. tol. l. fi.

i Litteris. verba litterarũ apostolicarum quibus papa proprium factum narrat: plene pbant si super illis gratia vl' intentio pape fundatur. Inducebat dubiũ decre. si papa ȝ. de prim. li. vj. vt. j. dicam.

k Nostris. de litteris eñ inferiorum dubitatur an fidem faciant etiam quo ad assertiua: de quo satis nõ. ⁊ scripsi ȝ. e. post cessionem.

l Sedi apostolice. quomodo hec sunt diuersa: patet de rescrip. si gratiose. li. vj.

Litteris nostris quibus nos dignitates quaslibȝ seu beneficia collatõni nr̃e vel se. apostolice reseruasse: aut resignatõnẽ beneficij alicuius recepisse vel recipiẽdi potestatem alij cõmisisse vel aliquem excõmunicasse seu suspendisse seu aliquem capellanum nr̃m vel familiarem fuisse: vel alia similia super quibus gratia vl' intentio nostra fundat̃: fecisse narramus: censemus super sic narratis fidem plenariam adhibendam. Volentes ad preterita ⁊ pendentia eciam p appellationeȝ negocia hoc extendi.

Clemens quintus in cõcilio viennensi.

De testibus. Rubrica.

m Reseruasse. narramus quod est. j. Has reseruatõnes faciũt etiã legati cum moderatione tamen: que habetur de offi. lega. c. iij. et. iiij. li. vj. sed in hoc differunt: q: de legati reseruatione non sufficeret fieri fideȝ per ipsius verba narratiua: de testi. cũ a nobis. salua cõsuetudine curie de q̃ ibi scripsi. et de fide instru. q̃ sup his.

n Cõmisisse. hec possunt facere inferiores: ñ tamen possent cõcedere facultatem recipiendi renunciatõnem ⁊ ɔferẽdi: quod dic vt de offi. le. c. penul. ij. Rñ. li. vj.

o Alia similia. vt quia confert beneficiuȝ quod narrat vacare per priuationem quã fecit de tito vel scribit ordinario q̃ nullam iurisdictionẽ exerceat in personas vl' loca q̃ narrat se exemisse.

p Intentio. lȝ ergo lr̃a non sit gratiosa: sufficit ⁊ q̃ super illis narratis intentio pape fundetur: vt quia mandat contumacem citari moueri priuari vel capi: quem dicit sepius excõicasse vel suspendisse. vel mandat eum euitari. vel cõmittit alicui puisionem beneficij expressa psona vel nõ expressa: cui puideri debeat quod vacare narrat altero de p̄dictis modis.

q Fundat̃. In narratiuis ȝ sup quibȝ non fundat̃ papalis intentio haberet locũ decre. si papa. j. Rñ. de prim. li. vj. patet exẽplũ in eo qd ibi nõ. glo. ij. fa. qd nõ. iiij. q. vj. hoc quippe. ⁊ xciij. di. dñs. Nũquid aũt instrumentũ sententie in quo dicit̃ libellũ oblatum li. ɔtest. ⁊ silr' ta de his fidem faciat. scripsi post inno. ⁊ osti. ȝ. e. quũ contra sup vbo: q̃ occurrerit. ⁊ nõ. i spe. d instr. edi. §. restat ad fi. v. i sũma. ⁊ fa. qd nõ. in spe. de pba. §. fi. v. ȝ pone uidet̃. ⁊ de pcur. §. ij. ad fi. §. v. illd ɔ.

r Fecisse narram⁹. Quid si talia narrata sup quibȝ fundat̃ intentio pape nõ sunt de facto suo: p hanc lr̃am videt̃ q̃ illa nõ pbent: ⁊ fa. v. qd sequit̃ sup sic narratis. fm qd videt̃ q̃ si ɔfert bñficiũ qd narrat i curia vacasse p mortẽ bñficiati: cũ hec narratio nõ sit de facto suo non pbet. qd videt̃ graue: tñ ratõnẽ habet in tanto: q: in facto pprio non sic p̄sumit̃ error: vt in alieno: de rescrip. ab excõicato cum suis concor. bene fa. j. de sen. ex. si sum⁹. satis puto q̃ talia vba pbãt saltẽ p̄sumptiue: exq̃ sup illis fundat̃ intentio pape. ita q̃ p̄sumptiõni stabit̃: nisi ɔtrariũ pbet̃: fa. qd nõ. de rescrip. nõnulli. in glo. pe. poterit tñ pbari ɔtrariũ: puta illum mortuũ esse extra curiã. qd fieri nõ posset in his q̃ papa narrat de suo facto ⁊ hoc forte vult lr̃a. j. ibi fidem plenariaȝ: q̃si intendat vt ɔtra illam narratõneȝ nõ admittat̃ pbatio. qd intelligo de pbatõne que perimat narratõnẽ vel ipsam falsam ostẽdat. pbatio vo p quam stante narratõne releuaret̃ pbans: bene admitteret̃. pone in terminis: papa narrans renũciatõnem bñficij factam in manib⁹ suis: ⁊ p eum acceptam ɔfert illud vel ɔferri mandat. bene potero pbare q̃ illud bñficiũ tẽpore ɔcessiõis spectabat ad me non ad sedentem: vel q̃ ipse sedens prius cesserat in manibȝ ordinarij: vel p ipsum fuerat illo priuatus ⁊ his similia que narratõnem pape nõ pimũt: fa. de accu. cũ dilecti. Ex his distingue narratiua rescriptorum papaliũ: aut sup his nõ fundat̃ intentio papalis. ⁊ tũc nõ pbant: vt in decre. si papa. aut fundat̃ ⁊ tũc subdistingue: aut sunt de pprio facto ⁊ faciũt plenissimam q̃ perimi nõ põt: aut de alieno ⁊ tũc faciũt plenã: ȝ perimi põt vt p̄dixi.

s Censemus. q̃si iudicam⁹ sententiam⁹ statuim⁹ iubem⁹ deliberam⁹ existimamus. hec oĩa sonat hoc vbũ: vt. j. dicam de pces. pben. c. j.

t Pendentia. pcor. cle. de iudi. dispendiosam. in fi. ⁊ ibi vide.

C

a c Cum iudei. Caſus. per teſtes chriſtianos ꝯuinci poſſunt iudei ⁊ ſarraceni: non ob. cõtrarijs priuilegijs regū ⁊ principū: quibus ſi vtant̄ ſubtrahit̄ illis chriſtianoꝝ cõmerciū. per hoc partes patet. ſecunda ibi ꝙ ſi. ſupplet conciliū lateranen̄. ſ. e. iudei.

x Sarraceni. vn̄ vtrique dicant̄ ſcripſi de iudeis ⁊ ſarracenis ſuper rubrica.

y Criminalib. ꝯ vtriꝗ forte ꝯtinebat ꝑuilegium: ſꝫ forſan de alterius tm̄.

z Chriſtianos. lꝫ xp̄iani ꝯtra illos recipiātur in teſtes: poſſūt tñ ꝑ exceptionē criminis ꝑ eos a teſtimōio repelli: vt ſatis ſcripſi pꝰ oſti. ſ. e. iudei.

a Principū. vide qḋ dixi. i. de bap. c. vno. regulariter iudei nō cōpeſcunt̄ ꝑ eccleſiā ſꝫ ꝑ ſeculares ꝑncipes ſub quib⁹ degūt: de iudeis. iudei. ij. ⁊ c. poſtulaſti. et. c. nōnullis: in fi. ⁊ fa. i. ꝯ re iudi. paſtoralis i ꝑn. ⁊ ſ. de vſur. poſt miſerabilē. in caſib⁹ tñ eos iudicat eccleſia: qui nō. in pꝛe. c. iudei: ad quos ad das iſtū caſū. Conſueuerūt aūt ꝑncipes ꝓpter magnū lucrū qḋ a iudeis in terris ſuis degentibus ꝯſequūtur eis fauere ⁊ eos ꝑuilegiare: vt hic. ⁊ de vſur. q̄rto. circa illa tñ q̄ ſunt oppꝛobrioſa fidei illos priuilegiare non debent: vt hic.

Cum iudei quidā ⁊ ſarraceni ſic accepim⁹: ꝙ ſuꝑ ciuilib⁹ aut criminalib⁹ cōuinci ꝑ xp̄ianos nō poſſūt: ſe ꝑuilegijs regū ⁊ principū tuearit̄: qꝛ id nedū iuri ꝯtrariū: ſed ⁊ xp̄iane religioni oppꝛobrioſum eſt ꝙ plurimum ⁊ aduerſum: reges eoſdē ⁊ principes in dn̄o exhortamur: ne concedant hmōi decetero priuilegia vel ſeruēt aut fuare ꝑmittant etiā iam cōceſſa. ꝙ ſi iudei aut ſarraceni ꝑuilegijs talibus vti p̄ſumpſerint xp̄ianoꝝ ꝯmunio eis ſubtrahat̄: ſic ꝙ chriſtiani ab eorū abſtinere cōmunione cēſura eccleſiaſtica ſi opus fuerit compellant̄. I Idem.

Teſtibus rite receptis et eorū atteſtationibus publicatis ſic non licet ſuꝑ eiſdem vel directo cōtrarijs articulis alios vel eoſdē teſtes in ꝑncipali cauſa ꝓducere: ſic nō debet i appellatōis cauſa licere: cū nō minus in appellatōib⁹ ꝙ in ꝑncipali cauſa ſubornatō ſit timēda. Clemēs quintus in cōcilio vienenſi.

b Iuri. ſ. e. iudei. ſꝫ cū in iudicijs ſit ſeruāda paritas: de mu. pe. c. ij. C. de pꝛ. ſa. ſcri. l. in ſacris: de excep. cū inter. ſꝫ videt̄ iuridicū ꝙ ſicut xp̄iani iudeos non recipiūt ꝯtra ſe: ſic nec ipſi ꝯtra iudeos recipi debeāt. So. equalitas iſta reſpicit ꝑſonas actoris ⁊ rei: vt regularit̄ nō liceat vni qḋ non liceat alteri: de reg. iu. non licet: li. vj. ſꝫ non reſpicit ꝑſonas teſtiū: al's ſequeret̄ ꝙ fide dign⁹ qui non recipit cōtra ſe criminoſum vel excōmunicatū in teſtē: nec ꝯ illū in teſtimoniū recipi poſſꝫ.

c Religioni. quattuoꝛ modis quib⁹ ſumit̄ religio: nō ſ. de regu. ſuper rubrica.

d Exhortamur. curialiter loquit̄ hic papa: ⁊ eſt ſi. de ſta. mo. recolētes. i. de iudeis. c. j. poterat eñ eis cōminari ⁊ infligere eis penam: de iudeis: iudei. ij. de ma. ⁊ obe. oēs. ⁊ c. ſolite: de iudeis nouit. licꝫ autem hec exhortatio videat̄ ꝯſiliū: eſt tñ reuerentie cui neceſſario parendum eſt: de hoc de eta. ⁊ qua. ad aures.

e Permittant. ꝯcoꝛ. ꝯ his que fi. a ma. par. ca. queſiuit: de ſen. ex. nomi. ⁊ ꝯcoꝛ. ꝯcil'. vien̄. ſ. de ſup. neg. p̄la. c. vno.

f Eti. nō punit impetrātes tm̄ ſꝫ vtentē: ſi. de reſcrip. ex tenoꝛe.

g Subtrahatur. ſic indirecte excōmunicat illos eccleſia: ꝯ iudeis. iudei. ⁊ c. ſi iudeos. ⁊ c. poſtulaſti: ⁊ de deci. de terris: de vſur. poſt miſerabilem. ⁊ c. q̄rto: de priuil'. q̄rto.

h Si opus fuerit. ſ. quia monitōi nō paret̄ que ſemꝑ p̄cedit cenſurā de ſen. excō. ſacro.

i t Teſtib⁹. Caſus. publicatis atteſtatōib⁹ teſtes ꝓduci nō poſſūt etiam in cauſa appellatōis ſuꝑ eiſdē articulis vel directe ꝯtrarijs determinat nō. ſ. e. fraternitatis. ⁊. iiij. q. iij. ſi qs teſtib⁹. ⁊ qꝛ decre. illā ſolenniter cōmētaui: ⁊ ipſius ꝯmēn habet̄ copia: facili⁹ hāc trāſibo.

k Rite. hoc dicit ꝓtanto: quia ſi receptio teſtiū non teneret: puta facta ꝑ eum qui nō erat iudex cauſe vel facta ſuꝑ ꝑncipali lit. non ꝯteſt. eo caſu quo fieri non potuit: vt lit. nō ꝯteſt. accedēs. ij. publicatio iſtarum atteſtationū non impediret ꝓductōem rite fiendā: fa. qḋ nō. ſ. e. cum cauſā: in fi. vlti. glo. Item ſi aliqui teſtes depoſuiſſent ſuꝑ articulo nō incluſo: ſuꝑ quo vide quod ſcripſi poſt inno. in decre. fraternitatis: iij. v. q.

l Publicatis. repete rite. hoc dico ꝓ tanto: quia ſi indiſcrete inſcia vl' inuita pte iudex publicaret: pars q̄ teſtificata nondū didicit adhuc ⁊ teſtes ꝓducere poſſet. ⁊ hoc caſu verificari poſſet qḋ no. ber. ſ. e. cōſtitutus. ij. in vlti. glo. ibi ſcripſi.

m Eiſdē. ſuꝑ nouis eñ hoc licet: etiā in cauſa ꝑncipali. ⁊ q̄ ſint noua plene ſcripſi in decre. fraternitati: iij. q. ij.

n Directo ꝯtrarijs. Indirectā vo ꝯtrarietatē bñ licꝫ ꝓbare per teſtes poſt atteſtatōes publicatas: puta abſentiā ꝑtis vel teſtis a loco eo tꝑe de quo deponit ꝑ modū decre. ex tenoꝛe: ſ. e. qḋ intellige vt ibi dixi ad idē. C. ꝯ ꝯhen. ſti. optimā. ſuꝑ directa vo ꝯrietate nō lꝫ: niſi opponeret̄ falſitas directa ipſius teſtis cū coꝛruptōe: de quo ſcripſi de ꝓba. c. licet: ſuꝑ glo. ij. Eſſent autē directe ꝯria capitula de legitimitate et illegitimitate: de p̄ſentia ⁊ abſentia: de furoꝛe et ſana mente: de actu ſpontaneo ⁊ coacto: de virginitate ⁊ corruptione: qñ talia ⁊ ſilia de eiſdē ꝑſonis ⁊ actib⁹ de eodem inſtāti tꝑis ſic ꝯrie foꝛmarent.

o Alios. vel eoſdē reprobat opi. oſti. qui dic̄ in appellatōis cauſa articulū antiquum poſſe ꝓbari per teſtes nouos: ſꝫ nō per antiquos.

p Producere. hoc regulare fallit in multis caſib⁹: qs ſcripſi i decre. fraternitatis: i ix. q. ⁊ nō ſpe. in ti. ꝯ teſti. §. ſatis vtiliter. ⁊ ꝙ dicit ꝓducere: intellige ꝯtra partē inuitā: ſuꝑ q̄ vide qḋ ſcripſi in vlti. q.

q In appellationis cauſa. reprobat cōmunem opinionē legiſtaꝝ dicentiū ꝙ publicatis atteſtatōib⁹ in ꝑncipali licebat ꝓducere in cauſa appellationis teſtes ſuꝑ eiſdem capitulis ⁊ in hoc cōcoꝛ. hug. io. cre. azo ⁊ accur. ꝑ. l. eos. C. de ap. ⁊. C. de temp. ap. per banc. dicentes: ꝙ. §. qui vo in aut. de teſti. coll'. vij. loquitur de teſtibus ꝓducendis in cauſa principali. ſed canoniſte ꝯtra ſcꝫ glo. lau. vinc̄. tā. ꝑhi. gof. ⁊ inno. in pꝛe. decre. quibus videtur cōſentire guil. in ſpe. de teſti. §. ſatis vtiliter. v. ⁊ breuiter: ⁊ mouebāt̄ per rationem hic inſertam. ⁊ vide qḋ nō. in. c. fraternitatis: in. iij. glo. ⁊ quod ibi ſcripſi.

r Cum. pro quia. redditurum cauſe. cōcoꝛ. de conſue. c. fi. et certe huic rationi legiſte reſpōdere non poſſunt: que ſumit̄ etiam ex pꝛe. §. quia vo. vbi de hoc. ad leges codicis quas pro ſe inducūt facile reſpondet̄: vt intelligātur de veteribus capitulis nullo modo ꝓbatis: vel ꝓbatis aliter ꝙ per teſtes: ſuper quibus in appellationis cauſa bene licet ꝓducere teſtes.

ſ Subornatio. ad hmōi intellectū vide quod ſcripſi in decre. fraternitatis. in. viij. q.

De iureiurando Rubrica.

Romani principes orthodoxe fidei ꝓfeſſores ſacroſctā ro. ec. cuius caput eſt xp̄us redēptor noſter ac romanum pontificem eiuſdē redemptoris vicariū feruoꝛe fidei et clare deuotionis prom-

t r Romani. Caſus. declarat illa foꝛe fidelitatis iuramēta q̄ p̄ſtat impatoꝛ ec. ro. approbatiōis ſue tempe ſm̄ formā capituli tibi dn̄o: ⁊ tempe coꝛonatōis ſm̄ formā in pontificali deſcriptā. Et p̄mo ponit exoꝛdiū in quo dicit romanos pꝛincipes ꝓ tempe romanis pontificib⁹ ſua capita ſubmiſiſſe ⁊ ſe illis aſtrinxiſſe vinculo iuramenti. Secūdo ibi dudum. narrat aſſertōem impatoꝛis henrici ſe negantis ro. pon. ꝑ fidelitatis iuramentū aſtrictū: exprimēs qḋ dedit cauſā denegatōis p̄dicte. Tercio ibi nos itaꝗ. ꝓuidens ꝯtra futura ꝑicula ponit duo iuramenta que p̄ſtiterat ipſe henricus eccleſie romane. primū approbatōis ſue tempore per pꝛocuratoꝛes ad id mandatū habentes ſm̄ formā capituli tibi dn̄o. ſecundū tempe coꝛonatōis ⁊ ꝯſecratōis ſue qḋ in vrbe p̄ſtitit ꝑ ſeipſū ſm̄ formā in pontificali deſcriptā. Quarto ibi ceterum. narrans talia etiā ſacramēta p̄ſtita ꝑ albertū imediatū p̄deceſſoꝛē ipſius rodolphi ⁊ alios reges romanos: dederat illa foꝛe fidelitatis iuramenta. Quinto ibi poꝛro. ponit formā iuramenti: quā ipſe henricus p̄ſtiterat in ingreſſu italie: ⁊ quā innouerat coꝛonationis tempe. que dicit patere per lr̄as ipſius henrici in archiuis curie romane obſeruatas.

u Orthodoxe. ſi. ar. de ſum. tri. dannam⁹. v. licꝫ ſꝫ: ⁊ ibi expōit̄.

x Profeſſores. venerantes: quod eſt. i. ⁊ redeas retrograde vſꝗ ibi fauoꝛe.

y Chriſtus. ad col'. j. de ſacra vnc. c. vno. v. ſed vbi.

z Vicariū. de homi. ꝓ hūam. li. vj. de trāſla. c. ij. et. iij. ⁊ cū dicit̄

q eſt vicariꝰ petri. vi lxiij. di. ego lodoicꝰ. j. q. j. ñ q̃les ⁊. q. vij. q̃nes. ⁊ ẽ impꝛopꝛia locutio: l' expõit. i. gerit vicariã: quã geſſit petrꝰ. vicariꝰ ei ñ dat vicariũ: ↄ of. vi. dꝛicos

g ¶ Pꝛõptitudine. q̃ſi ꝑata ⁊ expedita affectione ⁊ ſine difficultate.

h ¶ Venerãtes. xvij. di. §. huic. ⁊. xix. di. ĩ memoꝛia. xxj. di. nũc ãt ⁊. c. inſtãti cũ ſi. ⁊ hic tolle lr̃az nõ reputarẽt indignũ ſua ſubmittẽ capita.

c ¶ Apicẽ. apes apis. volantis q̃dã ẽ. de q̃ ↄ ꝯſe. di. v. nũq̃. ↄ dci. nuncios ⁊. vij. q. j. in apibus. ſꝫ apex apicis ponit̃ ꝓ ſũmitate honoꝛe l' diſtictõis nota. q̃ ei ĩ ſũmo ẽ. a pedibꝰ vl' infimis diſtat. ⁊ hec ſũmitas ſpalia reſpicit: de ma. ⁊ obe. ſolite.

d ¶ Submittere. ſa. lxiij. di. valẽtinianꝰ. ↄ iudi. nouit. v. nos igr̃

e ¶ Secꝫ. aſtrigẽ vinculo iuramti. q̃ ẽ. j.

f ¶ Ad certos. q̃ ſunt illi nõ. de re iudi. ad aplice. in ſi. li. vj.

g ¶ Peruenit. de elec. venerabilem.

h ¶ Antiq. ꝯcoꝛ. ſ. de traſla. quanto. ⁊ mos fideliſſime vetuſtatis ſeruandus eſt. C. de teſta. teſtamenta.

i ¶ Canonibꝰ. lxiij. di. tibi dño.

k ¶ Regem. q̃ nondũ coꝛonatꝰ erat. io. an.

l ¶ Sicilie. q̃ eſt ſpãle primoniũ eccleſie. de iud. ad aplice. v. ꝑter hec cũ ſuis ꝯcoꝛ. li. vj

m ¶ Diſcoꝛdia. diuerſitatẽ coꝛdiũ deſignat.

n ¶ Celeri. ↄ celeritate vide ꝑ ⁊ ꝫ ↄ elec. c. ſi. li. vj.

o ¶ Obuiare. vide q̃ nõ. de reſcrip. ad hoc. ĩ vl. glo. ⁊ q̃ ibi dixi.

p ¶ In vrbe. anthõmatice: de pe. ⁊ re. ſignificauit. ibi ↄ hoc. ↄ v. ſig. foꝛꝰ. v. teſtes.

q ¶ Pace. q̃ ad eum ſpectabat: de iudi. nouit. ⁊ ad alios ꝑlatos xc. di. ꝑ totũ. de treu. ⁊ pa. c. j. ⁊ vide quod nõ. de re iudi. ad apoſtolice. v. deuozauit. li. vj. per archi. xxiij. q. j. noli.

r ¶ In eis. lr̃is ad cardinales directis.

s ¶ Nõ familiarit̃. q̃ſi nõ mãſuete domeſtice ⁊ amicabiliter.

pritudĩe venerãtes: eidẽ ro. p. a quo approbatõꝫ pſõe ad ĩpat' celſitudĩs apicẽ aſſumẽde: nec nõ vnctõꝫ ꝯſectõꝫ ⁊ ĩpiỹ coronã accipiũt: ſua ſbmittere capita ñ r̃putarẽt idignũ ſecꝫ illi ⁊ eidẽ eccl'ie q̃ a grecis ĩpiũ trãſtulit ĩ germanos: ⁊ a q̃ ad certos coꝝ ꝑncipes ius ⁊ ptãs eligẽdi regẽ ĩ ĩpatorẽ pꝰmodũ ꝓmouẽdũ ꝑuẽit aſtrĩgere vĩculo iurameti: ꝓut tã mos obſeruatõis ãtiq̃ tpibꝰ nouiſſimis r̃nouate q̃ forma iuramti hmõi ſacris inſ̃ta canõibꝰ mãifeſtãt. Dudũ ſane inter quõdã h. ĩpatorẽ tũc ro. regẽ. ⁊ cariſſimũ ĩ xp̃o filiũ nr̃m Robertũ ſicilie regẽ ĝui diſcordia ſuſcitata. Nos multis grandibuſq̃ꝫ periculis que exĩde ꝓuentura veriſimiliter timebant̃: intendentes celeri ⁊ optimo remedio obuiare: q̃buſdã ex fratrib᷒ nr̃is ſan. ro. ec. car. exiſtentibꝰ tũc in vrbe ꝓ refoꝛmãda pace et ſolidãda ꝯcoꝛdia inter reges eoſdẽ lr̃as nr̃as ſub certa foꝛma duximꝰ deſtinãdas int̃ alia inſerẽtes ĩ eis: q cũ ipſi reges eiꝰ eiuſdeꝫ eccl'ie ſpãliſſimi filiỹ ſibi iuramento fidelitatis ⁊ al's multiplicit̃ eſſent aſtricti ipſiꝰ eccl'ie debeãt eſſe ꝓmptiſſimi defenſoꝛes. Dictis aũt lr̃is ĩ noticiã dicti henrici ad impiũ iam ꝓmoti ſic deductis idẽ henricꝰ ab eiſdeꝫ cardinalibꝰ req̃ſitꝰ: vt ſup ꝯtentis ĩ illis ſuũ ꝓpoſitũ r̃nderet: q̃ſi moleſte tuliſſet: q de iuramẽto fidelitatis hmõi ꝑ euꝫ ꝑſtito ĩ dictis lr̃is mẽtio haberet̃: nõ familiarit̃ nec ſecrete: vt tractãde pacis q̃litas exigebat: ſꝫ multis tabelliõib᷒ accerſitis et req̃ſitis ab eo q de r̃nſiõibꝰ ſuis ꝯficerẽt publica inſtr̃a int̃ cetera publice ꝑñte mltitudĩe hoĩuꝫ copioſa r̃ndebit ſe ñ foꝛe cuiq̃ ad iuramẽtũ fidelitatis aſtrictũ: ⁊ q nũq̃ fecerit iuramtũ ꝓpter q̃ foꝛet ad iuramentũ fidelitatis obligatꝰ: et q ipſe neſciebat q anceſſoꝛes ſui romani imperatoꝛes vnq̃ iuramẽtũ hmõi ꝑſtitiſſent: ſimulans ſe ĩmemoꝛẽ iuramẽtoꝝ q̃ nob an̄ coꝛonationẽ ſuã ꝑſtiterat: ⁊ pꝰ coꝛonatõnẽ etiã innouauerat. ¶ Nos itaq̃ attẽdẽtes q hmõi r̃nſio ſi ſub diſſimulatõne ptrãſeat vel ſilẽtio pallieẽ: poſſet ĩ magnũ ⁊ euidens ꝑiudiciũ ro. ec. redũdare. dignũ admodum ⁊ opoꝛtunũ foꝛe ꝓſpeximꝰ: vt ↄ iuramtis hmõi ꝯſtitutõni ꝑñti aliq̃ breuit̃ ãnectamꝰ. Dictꝰ nãq̃ h. q̃ primũ fuit ĩ regẽ romanoꝝ electꝰ: ſolẽnes ad nos nũcios deſtinauit: dãs eis ꝑ ſuas patentes lr̃as plenũ ⁊ ſpãle mãdatũ exponẽdi nob ꝓ eo deuotionẽ ipſiꝰ ⁊ reuerẽtiã filialẽ: quam ad nos ⁊ ro. ec. ſincero gerere ſe dicebat affectu: necnõ petẽdi ⁊ ĩpetrãdi a nob fauoꝛẽ ⁊ gr̃am ꝯſuetos: offerẽdi q̃ꝫ nob ⁊ ꝑſtãdi ꝓ eo ⁊ in ipſiꝰ aiam debite nob ⁊ eidẽ eccl'ie fidelitatis ⁊ cuiuſlibꝫ alteriꝰ generis iuramẽtũ: ac nihilominꝰ petẽdi a nob ꝑ nr̃as ſibi manꝰ ĩpẽdi vnctiõꝫ ꝯſecratõꝫ ⁊ romãi ĩperiỹ diadema. Prefatis itaq̃ nũciỹs ĩ nr̃a ⁊ fratrũ nr̃oꝝ ꝑñtia ꝯſtitutis: ac ſ̃m dci tenoꝛẽ mãdati Auinionẽñ. vbi tũc eramꝰ cũ nr̃a cu. reſidẽtes ĩ publico ꝯſiſt. ĩ quo erat ꝑlatoꝝ ⁊ alioꝝ tã cl'icoꝝ q̃ laicoꝝ ñ modica mltitudo ꝑmiſſis ꝑ eos coꝛã nob expoſitis ſupplicãdo petitis hũilit̃ ⁊ oblatis. Nos eodẽ mãdato ⁊ decreto electõis eiꝰ dẽ h. ex pꝛeꝑncipũ tã eccl'iaſticoꝝ q̃ ſcl'ariũ q̃ eũdẽ elegerãt: nob ꝑ dictos nũcios ꝑñtatis plena cũ eiſdẽ fribꝰ delibatõe diſcuſſis factaq̃ꝫ nob ↄ electõe hmõi cõcoꝛdi ⁊ lc̃ima plẽa fide exaĩata q̃ꝫ ꝑſona ipſiꝰ h. ꝓut abſentia patiebat̃ eiuſdẽ: ⁊ ↄ ipſiꝰ fide ꝓbitate et aliỹs q̃ ĩ ꝑſona ĩpatoꝛiſ ſ̃t merito req̃rẽda: cũ pluribꝰ ꝑlatis et aliỹs magne auc̃tatis viris q̃ eiꝰ dẽ h. moꝛes ꝯditõnẽ ⁊ ſtatũ plenꝰ nouerãt: inq̃ſitoq̃ꝫ de eiꝰ ꝑſona: cuꝰ etiã nos ⁊ frẽs nr̃i aliq̃lẽ

t ¶ Secrete. v. q. iij. in loco.

u ¶ Accerſitis. q̃ſi collectis vel circa ſe ſitis.

x ¶ Requiſitis. no. tabellionem eſſe debere rogatum: de hoc in ſpe. de iſtru. edi. §. ij. v. ſꝫ pone ⁊. §. iij. i. j. colũ. ꝑ inno. ↄ de filiỹs ante do. iſtru. c. j.

y ¶ Inſtrumenta. ad ꝑpetuã rei memoꝛiã. j. q. viij. maximum. xxvij. q. j. omnes ferie.

z ¶ Reſpondit. tria capitula ꝯtinet hec r̃nſio.

a ¶ Cuiq̃. romanũ põtificẽ includebat: de ma. ⁊ obe. ſolite ad finem.

b ¶ Preſtitẽat. ꝑ nũcios vt ſequit̃.

c ¶ Innouerat. ꝑ ſeipm̃ Jo. an.

d ¶ Pallieẽ. i. q̃ſi pallio coopertaẽ. cõcoꝛ. de v. u pal. in ſi.

e ¶ Redundare. ꝓuidet circa ſutũa: de hoc de ſer. nõ oꝛ. c. j.

f ¶ Admodũ. ponit̃ pro valde. ꝯcoꝛ. ↄ cẽn. ĝuis. ⁊ de coꝛ. vi. c. j. de magiſtris. quãto. j. de re iu. paſtoꝛalis. v. nunq̃d et. et. j. de magiſtris. c. j. poſt ꝑin.

g ¶ Exponendi. no. foꝛmam ſ̃m quã ꝯſtituẽdi ſunt nũciỹ romanoꝝ regis petentes approbatõꝫ eccleſie.

h ¶ Dicebat. ſeneca. lxxxj. ep'la nil carꝰ exiſtimamꝰ q̃ bñficiuꝫ q̃diu petimus nil vilius cum accepimus.

i ¶ Humiĩ. ꝯcoꝛ. de iur. ca. c. ſi. li. vj. ⁊ de teſt. ꝑſenũ. c. li.

k ¶ Diadema. ꝓprie dr̃ coꝛona impat' vl' regia: ⁊ differt a ſerto q̃ ſit de floꝛib᷒ inſ̃tis ⁊ a coꝛona q̃ dr̃ circulus capitis de q̃libꝫ metallo. diadema vo ſolũ de auro ⁊ lapidibus ꝑcioſis ⁊ cõponit̃ a dia q̃ ẽ duo. ⁊ demo. is ex ſui eñ rotũditate ꝑncipiũ demit ⁊ finem.

l ¶ Oblatis. r̃ſpicit tria ad q̃ mãdatũ hẽbãt ſcꝫ exponẽdi deuotõꝫ petẽdi fauoꝛẽ: vnctõnẽ ⁊c. offerendit iuramentũ.

m ¶ Decreto. de q̃. lxj. di. eps. ⁊ de elec. inotuit.

n ¶ Req̃rẽda. ſa. ↄ ſup. neg. ꝑla. grandi.

o ¶ Nouerãt. ab his inq̃rẽda ſunt talia. ↄ pur. ca. cuꝫ. p. de elec. poſtq̃. ⁊. c. ſcriptũ.

p ¶ Aliq̃lẽ. q̃ſi ñ plenã. q: tũc ñ videt̃ examiatõ ꝑſone neceſſaria. de hoc ſ. xxxiij. di. qui eps. in glo. ij. xlviij. di. de petro.

⁊ facit de appel. conſtitu tus. ij.

q Noticiã. fuerat ei ꝑ ꝓmotõe fratris ſui tre uereñ. archiepi aliq̃ tpe in curia.

r Tibi dño. lxiij. di. et fuit iuramẽtũ ottonis: vt ibi pʒ. ⁊ dicebat guil. ĩ ſpe.c.ii.§.j.v̄.illð aũt pᵒpri. ꝙ elect⁹ pſtabat ꝓ mo illð iuramẽtũ legato apo.ſedis: pᵒea q̃ñ coro nabat̃ iteꝝ pſtabat illud pape.

ſ Pontificali. qð al's vocat̃ ordiariũ epale. et no. oſti.ð ſer.nõ or. ꝯſu luit: ꝙ ille liber autẽtic⁹ ſit: q: illi⁹ libri v̄ba ibi ponũt̃. ſil'e qð ð arbore di ꝑ.c.xxxv.q.v. ad ſe dẽ. Inducit et.xv.di.ca nones. ⁊.c.ſcta.xxxviij. di.q̃ ipis.fa.ð of.archi. c.j.⁊.c.ad hoc.hoc apti us ꝓbat hec lr̃a.

t Futur⁹. illð ẽ ꝯ io.q̃ no.xxiij.di.legi⁹: ꝙ ſola pncipũ electõ facit veꝝ ĩ patorẽ. videt ei ꝙ et ap ꝓbat⁹ ab eccl'ia ĩpator: ñ ẽ dõec corõatõeʒ ⁊ ꝯſecti oneʒ recepit ab eccl'ia: et fa. qð dicam in.§.porro ſup v̄bo reges in glo.

u Polliceor.dic̃.l.iij. ff.de polli. ꝙ pactũ ẽ du oꝝ ꝯſenſus atq; ꝯuẽtio: pollicitatio vo ſoli⁹ offe rẽtis ꝓmiſſum.

x Immediat⁹. ſigñter hoc dic̃ cũ ĩ poſſeſſiõe vl tima tpa ſpectãda ſint: ð cauſa poſ.cũ eccl'ie.p⁹ pri.cũ ꝯcor.

y Bonifaci⁹. familia ris ẽ hec ꝓbatõ cũ papa aliũ papam inducit in teſtem: vt no. io. ix.q. iij.pater.

z Filiũ. de priuil'. ſi pa pa.v̄.ſimiliter:li.vj.

a Corricẽ. qð facẽ nõ debuit.j.q.j.marchion. de v̄.ſig.preterea.⁊.c.itel ligẽtia.ff.ð legi.l.ſcire.

b Curioſitas. ſumit̃ hic ꝓ ſubtilitate exquiſita nimia cura: ſic de renũ. c.j.in pri.li.vj.

c Antidotũ. ponit̃ ꝓ ꝯ donũ: dic vt no.ff.de po ri.hẽ.ß eiſi.§.cõſuluit. vl'ꝓ ꝯ datũ. vñ dici ſolʒ id qð dat̃ ꝯ venenũ. vñ ꝓ medicia põit̃ de iura. calũ.ceteꝝ.inde dĩ liber q̃daʒ ãtidotari⁹. q: ꝯtra vicia cõpoſit⁹ eſt.

d Fidelitatis. qð hẽt̃ xxij.q.v.ð forma.⁊ fa. ꝯ.c.ego ei.⁊ vidẽ potes qð no.oſti.ĩ ſũ.de feuð. §.qd ſit fidelitas: vbi et̃ ponit plenã ⁊ pleniorẽ fi delitatis formã.ĩ q̃ ⁊ q̃d differat ab homagio di

pri⁹ noticiã habebam⁹.ꝓpt̃ qð facili⁹ ĩnſiuim⁹ in examĩatõne hmõi idonea reputata: ĩpm no minauim⁹ denũciauim⁹ ⁊ declara uim⁹ regẽ romanoꝝ ipi⁹ appro bãtes ꝑſonã: eũq; ſufficiẽteʒ ⁊ habilẽ declarãtes ad ſuſcipien daʒ ĩpial' celſitudis dignitatẽ: ac decernẽtes vnctõeʒ ꝯſectõeʒ ĩpiũq; romãi coronã ſibi ꝑ ma nus nr̃as debere ꝯcedi: ⁊ ſibſe quẽter a p̄fatis nũcijs.ſuffici ens ad h̃ ab eo vt ꝓmittit̃ mã datũ hñtib⁹ ſm formã ĩ decre tis q̃ ĩcipit.tibi dño.ꝓp̄hẽſaʒ.fi delitatis recepim⁹ iuramẽtũ. poſtq̃ idẽ.h. ꝯſectiõis ⁊ coro natõis ſue tpe aliud eiſdẽ car dĩalib⁹: q̃s ad impẽdendũ ſibi hmõi ꝯſectõis ⁊ coronatõis ĩſi gnia miſeram⁹ ad vrbẽ illð nr̃o noĩe recipiẽtib⁹ iuramẽtũ pſti tit corpale: qð ĩ libro põtifica li ro.pſtãduʒ põt.ꝑ ĩpatorẽ co ronatõnis ſue tpe ꝯtinet̃: cui⁹ tenor dinoſcit̃ eẽ talis. Ego h.romãoꝝ rex ãnuẽte dño fu tur⁹ ĩpator ꝓmitto ſpõdeo et polliceor atʒ iuro corã deo ⁊ be ato petro: me deceťo ꝓtectorẽ ꝓcuratorẽ ⁊ defenſorẽ fore ſũ mi põtificis et hui⁹ ſcte ro.ec. in oĩb⁹ neccitatib⁹ ⁊ vtilitatib⁹ ſuis: cuſtodiẽdo et ꝯſuãdo poſ ſeſſiões honores ⁊ iura ei⁹ q̃ tũ diuio fult⁹ adiutorio fuero ſm ſcire ⁊ poſſe meum recta ⁊ pura fide: ſic me de⁹ adiuuet ⁊ h̃ ſcta dei euãgelia. Ceterũ q̃n iuramẽta hmõi fidelitatis extitãt a retro romãis pncipi bus nõ fuit hacten⁹ heſitatũ: imo tã q̃ndã albert⁹ rex roma noꝝ ĩmediat⁹ p̄deceſſor mẽora ti.h.boni.pape.viij.ꝑ.no.tpe approbatõis eiuſdẽ alberti: q̃ Rodolph⁹ pat̃ ipius ⁊ alij p̄de ceſ.eiuſdẽ romanoꝝ reges di uerſis nr̃is p̄deceſſorib⁹ iura mentũ fidelitatis ⁊ obediẽtie pſtiterũt. Ideq; boni.memo ratam a iuramẽto huiuſmodi abeo recepto de fratrum ſuo rum conſilio preſente prelato rum ⁊ alioꝝ multitudine co

pioſa auctoritate aplica rece pit in ſpãleʒ ſuũ filiũ et eccl'ie mẽorate: ipmq; ĩ regẽ romãoꝝ aſſumpſit ĩ ĩpatorẽ poſtmodũ ꝓmouẽdũ. Veꝝ q: ſepeſa tus.h.q̃ ĩ ꝓximis dieb⁹ fuit de hac luce ſbtract⁹: non vtutẽ ⁊ mẽtẽ ſʒ nudũ v̄boꝝ ĩſectãs cor ticẽ ſenſũq; ꝯfundẽs iuramẽta reſtrigẽdo p̄dicta curioſe vide bat̃ afferere vt pfert̃: illa ad debitũ fidelitatis hmõi nõ ex tẽdi: nouo mõ curioſitatis hu ius luculẽte vitatis antidotũ pñtis declaratõis oraculo pui dim⁹ apponẽdũ. Quia ĝ ca pitul' iuramẽto fidelitatis ꝯtẽ tis ſolicita meditatõe pẽſatis ipa capl'a ĩ p̄fatis ĩpatorijs iu ramẽtis q̃tũ ad effectuʒ: mẽ tẽ ⁊ vtutẽ ipoꝝ nõ ẽ dubiũ ꝯti neri. Nos ꝓmiſſis et alijs rõnib⁹: ne q̃s ĩ romanũ aſſum pt⁹ pncipẽ vl' in poſteꝝ aſſumẽ dus an iuramẽta hmõi ꝑ dictũ henricũ ĩpatorẽ pſtita ⁊ ꝑ ſuc ceſſores ipi⁹ ĩ futuꝝ pſtãda fi delitatis extitãt ĩ dubitatõem educere audeat: vl' ſup his ꝯri uʒ aſtruere vitati: aucte apli ca de frm nr̃oꝝ ꝯſilio declara mus illa iuramẽta p̄dicta fide litatis exiſtere ⁊ cenſeri debe re. Porro p̄ter iuramẽta p̄ dicta idẽ heric⁹ ſuoꝝ inherẽs p̄deceſſorũ veſtigijs pu⁹q̃ igre deret̃ italiã vl' ibidẽ iura aliq̃ exerceret ſb teſtimõio ſuaꝝ pa tẽtiũ lr̃aꝝ ĩ mãib⁹ dilecti filij iohis de mollianis ſcholaſtici eccl'ie tulẽſis capellãi nr̃i ad h̃ ſpãlit̃ ꝑ nos miſſi nr̃o et p̄fate eccl'ie noĩe recipiẽtis ꝓmiſit: ⁊ tactis ſacroſctis euangelijs iuramẽto firmauit: ꝙ eandeʒ eccleſiaʒ ⁊ fidem catholicã pu ra fide totiſq; virib⁹ conſerua ret reuererẽter ⁊ etiam defenſa ret: oẽmq; hereſiʒ ſciſma ⁊ he reticos q̃ſlibʒ fautores recep tatores ⁊ defenſores ipſoꝝ ext̃ miãret ꝑ poſſe: ac nũq̃ cũ ſar raceno pagano ſciſmatico ſeu alio q̃mõlibʒ coiõnẽ catho lice fidei non hñte aut cũ aliq̃

cã.j.de re iudi.paſto ral'.§.rurſus. de hoc per inno.de regu.iu. c.viij.

e Ipſa capl'a. ꝯtẽta ĩ fidelitatis iuramen to.

f Virtutẽ. ad maio reʒ expſſionẽ inculcat hec v̄ba.

g Extitẽ. nõ ꝑ hoc ſequit̃ ꝙ ſubiecti ĩpato ri ſint de tpali dñio ec cleſie: fa.qð no.lxxxj di.legitur.⁊ in ſpe.de feuð.§.ij.verſi.xiiij. io.an.

h Veſtigijs. q.ſ.in igreſſu italie iuramẽ tũ tale pſtiterãt. Sci re debes pur hẽt̃ et in põtificali al's ꝓuĩciali ꝙ rex romanoꝝ coro natur triplici corona. Prĩa ẽ ferrea quã reci pit ab archiepo colõi enſi ĩ aq̃ſgrani eiuſdẽ dioc̃. ferrũ aũt fortitu dinẽ deſigt q̃ vicere de bet rebelles ⁊ ĩfideles ꝯculcare. Secũda eſt argẽtea quã igreſſus italiã recipit a medio lanẽſi archiepo in vil la modicii. eiuſdẽ di oce. tñ ipe.h.recepit il laʒ mediolani ĩ eccl'ia ſcti ambroſij. argẽtuʒ aũt deſignat mũdiciã ⁊ claritatem: ſignificat ipm pncipẽ talẽ eẽ de bere. Tercia ẽ de pu ro auro qua corona tur per papam in ec cleſia ſcti petri ad al tare ſancti mauricij. ⁊ deſignat auruʒ quod omnibus metallis eſt excellentius ipſuʒ im peratorem alijs regi bus ⁊ principibus in poteſtatu ⁊ iuſticia ex cellentiorem eſſe debe re. Sic oliʒ in his tri bus metall' dabat̃ tri butũ romãis: vt ſcri pſi de fide inſtru. iter dilectos: ſuper glo.in dicto.

i Tactis. epiſcopi etiam cum fidelitateʒ iurant tangũt ſacra: vt probatur ſ.e. ego enim: in fine. non ſic quãdo teſtimoniuʒ di cunt vel de calumnia iurant: quod dic vt ð iura.calum.c.ſi.

k Extermiãret. idẽ verbum de here. excõ municam⁹.§. moue antur. ⁊. §. ſequẽ.et dicit̃ quaſi extra ter minos vite vel iuriſ dictionis ſue eos po nere. Vnde ponit̃ eti am ꝓ diſſipatõe deſo latõe ⁊ exilio io.an.

n ¶ Parentelaꝫ. allu dit vulgari italicoꝝ. ⁊ ponit p affinitate: cō-ſanguinitatē eni iure nō poſſet: ſa. inſti. de legiti. ag. tu. in fi.
m ¶ Succeſſoꝝ. vide qđ nō. ⁊ dixi. c. ti. ve ritatis.
n ¶ Reges. romāos vt ſequiť. ⁊ p hāc lr̄aꝫ videť q̄ rex romāoꝝ q̄ nōdu eſt īꝑator vel coronat⁹ ꝑuilegia da-re poſſit: de quo ſatis nō. ī ſpe. de reſcrip. p̄ ſentati. §. ſi. v. ıtē qđ ē obtēn̄i. ⁊ hoc diſpu-tauit ⁊ tenuit iaco. de are. cu⁹ q̄ſtiōēs ad lit terā poſuit ex. ī. l. bn̄ ꝫenone. C. de q̄dri. p̄ſcrip. īno. ī decre. ve nerabilē dič: q̄ ſi īꝑa-toꝛ nō poſſit recipe co ronā ī loco debito: ni-bilomin⁹ auctoritateꝫ admīſtrādi recipe pt̄ a colonienſi archiepo ad quē ſpectat vel ex ipa electōe hꝫ illā. ſm eū refert oſti. ď v. ſig. ſup q̄buſdā: q̄ vidit ī alamāia p pricipes iudicari et teneri: q̄ rex romāoꝝ p⁹ elcōēꝫ cōcordē h̄eat oēꝫ ptā-tem quā īꝑatoꝛ: ⁊ q̄ vnctio nihil addit: et ſa. qđ nō. 10. xciij. di. legim⁹: vt ſcripſi ſup vbo poſtq̄: ⁊ ſup ver bo futur⁹ ī glo. ſꝫ qđ pl⁹ ē vidi ⁊ habeo for mas q̄rūdā lraꝝ q̄ de regiſtris īno. iij. dicū-tur extracte: q̄ mana-rūt ſup negocō diſcoꝛ die electōis: de q̄ loq̄ť decre. venerabilē. q̄ꝝ alia dirigebať archi-epis epis et p̄latis et pricipib⁹ alamanie et ſclauie vel ſclauonie: alia ſpāliť magūtino int̄ alia referētes q̄ ī-cōcuſſa ꝯſuetudo ipij facta certa rōni ꝯſona tur. ſimia p panēnā ſe. ap. tolerata ⁊ p to-lerānā approbata hoc hꝫ: q̄ duob⁹ electis ī diſcordia vterq̄ꝫ admi niſtrat vt rex: et om̄eꝫ impij iuriſdictōēꝫ ex-ercet. qđ declarat ibi papa locuꝫ h̄re: donec p papaꝫ alteri⁹ electio fuerit approbata aut reprobata.
o ¶ Conſtātinū. diſputāť aliq̄ an donatio p cōſtantinū facta eccleſie ro. in ꝑſona beati ſilueſtri: de q̄. xcvj. di. ꝯſtātin⁹ palea eſt: valuerit: ⁊ an ſucceſſoꝛ illā reuocare potuerit: Accurſi⁹ teneꝫ q̄ donatio nō va luit: in auť. quō opoꝛtet epos. p⁹ ꝑn. col'. ij. ſꝫ io. ꝯ: q̄ hoc nō. lxiij. di. ego ludouic⁹. q̄ valuerit ⁊ q̄ ſit irreuocabil' ꝓbat hec lr̄a: ⁊ s̄. de elec. fundamēta. §. ne autem. li. vj. ⁊ ſa. qđ nō. oſti. in ſum. de im-mu. eccleſi. §. pl't. ad finem.
p ¶ Carolum. de quo. xj. q. j. volum⁹: de iudi. nouit.
q ¶ Aduocat⁹. vide qđ nō. ⁊ ſcripſi de elec. venerabilē. v. q̄ aūt.

ꝑſate eccl'ie inimico vl' rebelli ſeu eidē māifeſte ſuſpecto vni onē q̄ālibet ſeu pārētelā aut ꝯfederatōēs iniret: ſꝫ tā nr̄am q̄ ſucceſſorū nr̄oꝝ ꝑſonas honorē ⁊ ſtatū manutenerent defenderet ⁊ ꝯſuaret ꝯ̄ oēs homīes cuiuſcūq̄ꝫ exiſterēt ꝑeminētie dignitatis vel ſtat⁹: eidē etiā adijtiēs iuramēto q̄ manuteneret ſp atq̄ꝫ ſuaret ꝑuilegia oīa p predeceſſores ſuos reges ac īꝑatores romāos ꝑſate romāe et alijs q̄buſlibꝫ eccl'ijs quocūq̄ꝫ ꝯceſſa tpe et ꝑtinētie cuiuſcūq̄ꝫ: ipſaq̄ꝫ oīa et ſpāliť ac ꝑcipue p clare mēōrie Conſtātinū Carolū Henricū Ottonē q̄rtū Fridericū ſecundū atq̄ꝫ Rodolphū predeceſſores ipſius ſup ꝯceſſiōe recognitōe aduocatōe ānotatōe quitatōe ⁊ liba dimiſſiōe terraꝝ ⁊ ꝓuīciaꝝ romāe eccl'ie vbilibet poſitaꝝ: q̄ꝫ etiā multas noīatīꝫ expreſſit ſedi aplice romāīſq̄ꝫ pōtificib⁹ ſup quocūq̄ꝫ tenore cōceſſa recognouit ꝯfirmauit et ex certa ſcīa īnouauit ac eť ď nouo ꝯceſſit: ⁊ fras ipas atq̄ꝫ ꝓuīcias recognouit ad ius ⁊ ꝓprietatē ip̄i⁹ eccl'ie pleniſſime ꝑtinere: eaſq̄ꝫ nihilomin⁹ ex abūdanti de nouo eccl'ie ſepeſate dōauit ſb̄ p̄dicto ſe obligās iuramēto: q̄ ipſas aliquā-ue ipaꝝ ptē nullo vnq̄ tpe occuparet: ſeu q̄ntū in eo eēt ab alio ꝑmitteret occupari: nec ī eis aut aliq̄ ꝑte ipaꝝ iura aliq̄ poſſeſſiōes aut tenutas h̄ēt ſeu quomodolibet poſſideret: nec ī eis eť poteſtarie ſeu cui⁹vis capitanie aut iuriſdictōēꝫ quācūq̄ꝫ p ſe vl' p aliū exerceret. q̄q̄ꝫ vt ꝑnceps catholic⁹ ⁊ ſepedicte eccl'ie aduocat⁹ atq̄ꝫ defenſoꝛ ipaꝝ iuuaret: ⁊ ꝯſilijs ⁊ auxilijs illi aſſiſteret opportunis ꝯ̄ quoſcūq̄ꝫ īobediētes ⁊ rebelles eidē: ⁊ ꝑcipue ꝯ̄ occupātes ſeu turbātes fras p̄dictas ſeu ꝓuīcias vl' ꝑtē quālibet earūdē. Sub eodē eť iuramēto ꝓmiſit: q̄ tā ipaꝝ roma. ec. q̄ alias eccl'ias libtatē eccleſiaſticā bōa iura ꝑlatos et miſtros eccl'iaꝝ ipaꝝ manuteneret ꝯſuaret atq̄ꝫ defenderet ſuo poſſe: ⁊ q̄ eccl'ie romāe vaſallos ꝯ̄ iuſticiā nullaten⁹ offenſur⁹: ďuotoſq̄ꝫ fideles eccleſie eť ī ipio cōſtitutos benigne ťctaret: nec eos oppmeret ꝯ̄ iuſtiaꝫ: aut q̄ntū ī eo eēt p aliuꝫ oppmi ſuſtineret: ſed ī ſuis poti⁹ iurib⁹ ⁊ iuſtitijs ꝯſeruaret. ¶ Hoc q̄ꝫ iuramētū ⁊ etiā ꝓſtinū p eo nobis p ſuos nūcios vt ꝑmittiť ꝓſtitū: receptis ſue coronatōis īſignijs īnouauit: put ī patētib⁹ lrīs añ coronatōēꝫ ipaꝫ ei⁹ regio magno ſigillo ⁊ alijs p⁹ coronatōēꝫ eādē ei⁹ īꝑiali aurea bulla munitis īde ꝯfectis lrīs q̄s ī archiuis ro. eccle. repōi ⁊ diligēter ꝯſuari fecim⁹: plen⁹ ꝯtineť. Clemēs. v. ī ꝯcilio vienēſi.

De exceptionib⁹. Rubrica.

Excōmunicatōnis exceptio dilatorie in q̄libet ꝑte litis oppōi pōt tm̄o pēptorio p iudicē aſſigto ad ꝓponēdū exceptōes declinatorias ⁊ dilatorias nō obſtāte: ſeruata tū ꝯſtitutōe felicis recordatōis īnocētij pape q̄rti edicta circa hoc in ꝯcilio lugdunenſi. Clemens quint⁹ in cōcilio vienenſi.

r ¶ In eo eēt. ſa. lxiij. di. ephesus. xlvij. di. q̄ ad nos: de teſti. ꝯſtitut⁹.
ſ ¶ Aurea bulla. pꝫ ſꝫ q̄ añ coronatōēꝫ nō vtitur bulla ſꝫ ſigillo. ſic et papa aliť vtiť bulla añ coronatōēꝫ q̄ poſt: vt nō. ī ſi. li. vj. ſup data ꝑuilegia īꝑialia cū aurea bulla vidiſſe non memini niſi vnū. nec eť multū videť expediēs ꝑuilegijs bullā aureā appendi. ꝓpter p̄cioſitateꝫ eniꝫ metalli ē ď ſubťctōe bulle piculū. ob quā eť cauſaꝫ prudētes p̄lati et ꝑncipes tpis nr̄i ſigillis argēteis vl' aureis nō vtūtur.
t ¶ Archiuis. habeť idē vbiꝫ. C. de fide inſtru. auť. ad hoc. xxx. q. j. ꝑuenit: vt ibi no. dicūť archiui armarij librorū: ⁊ deriuať ab archa. hiero. ī ꝓlogo heſter. dič ſcipm librū leuaſſe de archiuis hebreorū: vide no. de ꝓba. cū cauſaꝫ: de p̄ſcrip. ad audientiā.
u Excommunicationis. ſe ſummat reprobans qđ nō. oſti. e. ti. paſtoral': q̄ dixit obſtare lapſuꝫ tmini huic exceptōni ꝓponēde: ſꝫ vbi termin⁹ ſtatut⁹ nō ē oppōi poſſꝫ vſq̄ꝫ ad ſnīaꝫ. ⁊ approbat qđ ibi nō. ber. ⁊ oſtiē. et guil. ī ſpe. e. ti. §. ij. v. ſꝫ nūq̄d poſt. ⁊ ītelligitur hoc de maioꝛi excoīcatōne q̄ repellit ab agendo: s̄. e. a nob: ſa. ď ſen. ex. ſi quē.
x ¶ Dilatorie. ſ. ad diſferēdā litē actoris excoīcati: de iudi. ītelleximꝰ. opponiť eni īterdū ī viꝫ ꝑemptorie: puta ad perimendā electōēꝫ ꝓpter excoīcatōēꝫ eligētiū vel electi: q̄ caſu locū nō hꝫ decre. pia. e. ti. li. vj. et ibi no. dič guil. ī ſpe. q̄ etiā q̄n̄ opponiť ꝯ iudicē vel ꝯ ꝓcuratorē nō obſtat lapſus termini: hoc nō. in pre. §. v. quid ſi termio. ⁊ v. ſe. de ſecūdo dixi de ꝓcura. in nr̄a.
y ¶ Litis. ꝑncipalis. de cā vo appellatōis plene ſcpſi. e. ti. ſignificauerī ī tex. ⁊ ſup glo. pl't.

3 ¶ Oppōi. q̄druplex hui⁹ iuris ratio habeť ī decre. pia: in ꝑn. glo.
a ¶ Pēreptorio. tenet oſti. ī decre. paſtoral'. ⁊ guil. ī ſpe. de dila. §. j. v. exceptorie: q̄ tal' tmin⁹ eť ſi h̄ nō exꝑmať: ītelligiť pēptoꝛi⁹: al'. decre. ꝯſulint. de of. dele. hoc ꝓbat lr̄a illi⁹ decre. paſtoral'. ⁊ guil. ibi extūc vt ibi ſcripſi. ſꝫ dato q̄ iudex pēptorie exp̄ſſit: nō obeſt hoc vult hec lr̄a.
b ¶ Aſſignato. iſte termin⁹ aſſignari debet ad petitōēꝫ actoris nō rei: vt ſatis dixi s̄. e. paſtoralis.
c ¶ Dilatoria. nūquid ad pemptorias ꝓponendas poſſit iudex ſtatuere pemptoriū: fuit opinio q̄ nō: de q̄ s̄. e. paſtoralis. ſup. j. glo.
d ¶ Non obſtāte. hāc opi. ī decre. paſtoral' approbare ſolebā hac ratōe

quia quadruplex ratio illiꝰ decre. pia: ita viget poſt terminū ſicut pri
us. Item quia lis conteſt. eſt quaſi quidam pemptorius terminus di
latoriaꝝ: de re iudi. inter monaſterium. et tamē poſt illam ꝓponit̄ hec
exceptio. Item terminus datus ad exceptionē illam ꝓbandam qui la-
pſus eſt non impedit illam ꝓponi de nouo: ergo nec terminꝰ datus ad
ꝓponendum. Item ſen-
tentia non precludit viā
huic exceptōi: multominꝰ
nus termini lapſus. hec
omnia ꝓbantur in p̄dī.
decre. pia. ⁊ his ratiōibꝰ
puto decre. hāc locū hēe:
etiam ſi nominatī de ex-
ceptione excōmunicatio
nis terminꝰ datus eſſet.
nec enī poteſt iudex be-
neficiū iuris auferre reo
ꝑ qḋ eſt ſibi ꝑmiſſum ꝙ
in qualibet parte litis il
lam opponat: de reg. iu.
indultum: cum concor.
li. vj.
e Lugdunen̄. s̄. e. ti.
pia. li. vj. que ſtatuit ſb
qua forma ꝓponatur. ⁊
quonēs terminū ꝓbandi
⁊ penā non ꝓbantis.

De ſentētia ⁊ re iudicata R.

VT calūnijs litigā
tiū occurrat̄ is q̄
ī bñficiali vl̄ alia
q̄uis cauſa tres cō
tra ſe in petitorio vel poſſeſſo
rio ſententias reportauit: ad
agendū de nullitate ipſaꝝ vel
alicuiꝰ ex eis nullatenꝰ admit
tatur: donec huius ſententie
plenarie fuerint executōi mā-
date. Similiter ſi ille ꝯtra
quam tres ſententie diffiniti
ue late fuerint: ab interlocuto
ria vel grauamīe ante ꝓla-
tionem ipſarū vel eaꝝ alicuiꝰ
ſe appellaſſe et cauſam appella
tionis huiuſmodi adhuc pēde
re proponat ſentētiaruꝫ predi
ctarum executionem tali ꝓte-
xtu nolumꝰ impediri: que ad
cauſas qualitercūq; etiā per
appellatōnem pendentes duxi
mus extendenda. Idem.

PAſtoralis cura ſolicitu-
dinis nobis diuinitꝰ ſu-
per cunctas chriſtiani populi
nationes iniuncta: nos inui-
gilare remedijs ſubiectorum:
eorundem periculis obuiare:
⁊ ſcandala remouere cōpellit.

f **V**T calūnijs. Caſus. qui
tres ſententi
as contrarias in qua vis cauſa reportauit: de illarum nul
litate non agit nec excipit ipſaruꝫ executione non facta: ⁊ reſpicit etiam
pendentia nouū et equū quod hic dicitur: cui eſt ſi. s̄. e. con. de ſequeſ.
poſſeſ. c. ſi. ⁊ hunc ṗn. ꝯcor. de pe. calumniā.

g Quis. includit ſpirituales quaſi ſpirituales criminales ciuiles ⁊
mixtas. io. an.

h Tres. ſucceſſiue ⁊ ſup eodem articulo. non enim locum habet hec
pars quādo ſuper diuerſis tribus articulis: licet eiuſdeꝫ cauſe tres in-
terlocutorie ſunt late ꝯtra ꝑtem.

i Contra ſe. de tercio qui vult ꝓpter ſuū intereſſe executōeꝫ ſententie
impedire: habet̄. e. ti. cū ſup: ⁊ ibi ſatis no. inno. ⁊ oſti.

k Poſſeſſorio. ꝯcor. ṗte. decre. j. de ſequeſtra.

l Sententias. non dicit diffinitiuas ſicut. j̄. ṗte ꝑxi. ꝑ qḋ pꝫ in in-
terlocutorijs: quaꝝ facienda ſit executio locū habere quod hic dicitur.
⁊ quo iure petatur illarum executio: vide in ſpe. de ſentē. excom. §. pe-
nult. circa finem.

m Agendū. de nullitate. modos nullitatis ⁊ corā quo iudice agatur
de nullitate. ⁊ an corā iudice appellatōis ꝺ hoc agi poſſit ſcripſi poſt in-
no. ⁊ oſti. e. ti. c. j. de ap. dilecto. ⁊ ſpe. e. ti. §. iuxta per totū ⁊ ad fi. et
ibi in v̄. ſed ſi cauſa tractat̄ an ſententia ꝓnunciata nulla ex prioribus
actis cauſa iudicetur.

n Alicuius ex eis. hoc intelligo quādo ſimpliciter in ſecūdo ⁊ tercio
iudicio confirmata eſt prima ſententia. et ſi diuerſa cōtinebat capitula
vel vnum ſeparabiliter: licet in certa parte fuerit infirmata: tñ quo ad il
la capitula vel parteꝫ in qua vel quibus confirmata fuit: primo ⁊ ſecū
do dicam hoc locū habere ⁊ in alijs non. exemplum patet de teſta. ray-
nutius. et. c. rainaldus.

o Admittatur. per hanc litteram videtur ꝙ etiam ſi non petat victor
executionem: per modum tamen exceptionis repellere poterit de nulli-
tate agentem: ⁊ eſt ſi. quod plene ſcripſi de or. cog. c. fi. vltro ergo ſe of
ferat executōi ⁊ ſententijs pareat ſi de nullitate vult agere. concor. de or
di. cogni. cum dilectus.

p Donec. facta ergo executione poterit agere. et ſi obtinebit in cauſa
nullitatis: obtinebit etiā reuocatōeꝫ executōis: ſa. de reſti. in inte. ſuſci
tata. C. de p̄ci. impe. offe. aut̄. q̄ ſupplicatio.

q Plenarie. ꝯcor. de reſti. ſpo. c. ſi. ⁊ pꝫ ꝑ hoc verbū: ꝙ nō facta exe-
cutione etiam minime ꝑtis eius qḋ ꝓnūciatū fuit: impediet̄ agens: ſi.
iij. q. j. reintegranda.

r Diffinitiue. hoc non expreſſit s̄. ꝑxi. R̄ñ.

ſ Fuerīt ſucceſſiue vt ſup̄ dixi. q: victus a ṗma ⁊ a ſecūda ſententia
appellauit: a tercio vō nō potuit appellare: de ap. ſua nobis.

t Alicuiꝰ. maxime in vltima hoc ꝓcedit: cum ſcꝫ dico me appellaſſe a
grauamīe illato per iudicem ſecunde appellatōnis: qua appellatōe pen-
dente confirmauit ipſe iudex primam et ſecundaꝫ ſententiam. hoc dico
quia ſi a grauamīe illato per iudicem prime appellatōis appello: ⁊ iſte
poſtea fert diffinitiuam. ſi ab illa non appello: non erit dare terciam dif
finitiuam. multominꝰ ſi appellareꝫ a grauamīe iudicis cauſe principa-
lis. ſi vō appellauero ab illa ſententia: ⁊ vtranq; appellationem proſe-
quor: tunc ꝓcedere poſſet caſus iſte: ſa. de: s̄. de do. ⁊ cōtu. ſi aūt.

u Appellaſſe. ꝓponat qḋ eſt. j̄.

x Huiuſmodi. emiſſe ante ſententiam ab interlocutoria ⁊ graua-
mine: cuiꝰ proſecutio forte ſtudioſe differtur: vt videatur finis cau-
ſe principalis.

y Pendere. alꝰs ap-
pellaſſe nō iuuaret il-
lum ſi deſerta vel con
tra eum finita eſſet il-
lius appellatōnis cau
ſa. Sed quid ſi dicat
ſe ſic appellaſſe ⁊ cau-
ſam appellatōnis fini
tam pro ſe. ſ. quia ꝓ
nunciatū fuit bene ap
pellatum? Dico etiā
tunc non impedit̄ exe
cutio per R̄ñ. s̄. ꝑx.
allegat enim nullita-
tem: quia per id con-
ſtat iudicem a quo fu
it appellatum diffiniti
uam ferre non potuiſ
ſe. ſed ſi aduerſarius
ab illa ꝓnunciatione
qua ꝓnūciatum fu-
it bene appellatū in-
fra tempus debitū ap
pellaſſet: tunc adapta
retur hec littera: quia
adhuc illius appellationis cauſa penderet.

z Impediri. licet ergo ex pendentia illius appellationis dubitetur
an ſaltem vltima ſententia tenuerit: vult tamen ꝙ fiat executio ſal-
uo iure retractatōnis tam ſententie ꝙ̄ executionis ſi iudicetur bene
appellatum: vt dixi s̄. proxi. R̄ñ. non enim impedit hec littera ap-
pellationis illius ꝓſecutionē: dūmodo illius fatalia non ſint lapſa.

a Pendentes. vide s̄. e. con. de iudi. diſpendioſam: in fi.

b **P**Aſtoralis. Caſus. tres partes principales habet hec conſti
tutio: ſcꝫ exordium narrationem ⁊ concluſioneꝫ. Prima po
nit exordiuꝫ breue. Secunda ibi ſane: narrans cauſas ⁊ ef-
fectum cuiuſdam ſententie late per quondam imperatorem henricū
in regem Robertum cum ſuppletōne defectuū oſtendit nullitatem il
lius tam ex ipſius cauſis alijs inſertis in illa: ꝙ̄ ex perſonis a qua
⁊ in quem ſententia lata fuit. Tercia ibi vt igitur cōcludendo decla
rat illam ſententiam irritam et illam etiā irritandam: quatenus de
facto proceſſit. Secunda ſubdiuiditur: quia primo narrat ſententie
cauſas defectū ⁊ ſuppletionem: vt dixi. ſecunda ibi veruꝫ. ſubijcit il-
lam examini ⁊ dicit quare. tercia ibi notorium. improbat citationeꝫ
⁊ proceſſum ex metu citati ratione aſtantiū imperatori ⁊ ratione lo
ci. quarto ibi vt illud illam. improbat ratōne loci in quo ⁊ de quo ci
tatio facta fuit. quinto ibi deniq;. concludendo contra ſententiaꝫ pri-
us ſoluit duplex obſtaculum quo dici poſſet regem vaſallum impe-
rij ⁊ imperiū dereliquiſſe. ſexto ibi rurſus. oſtēdit diuerſis modis in
illa ſententia imperatorem ſue poteſtatis terminos exceſſiſſe. ſepti-
mo ibi ceterum. ſoluit ſuppletioneꝫ defectuū quam in ſententia fecit
imperator.

c Cura. hic incipe ꝯſtructū. ⁊ tale vel ſimile puto ꝙ erat exordiuꝫ
deciſū de decre. paſtoral': in cōpi. grego. ſub diuerſis titulis colloca-
ta: vt dixi ꝺ reſcrip. paſtoralis in ṗn.

d Diuinitus. ꝑ v̄. illud: paſce oues meas. io. vlt. de elec. ſignifica
ſti. de ma. ⁊ obe. ſolite.

e Chriſtiani. de homi. pro hūani. li. vj. ⁊ ſa. extraua. boni. vnam
ſanctā. ⁊ ſa. hec lr̄a ad id qḋ dixi s̄. e. con. de teſti. c. j. ſ. ꝙ regulari-
ter iudeos nō compeſcit eccleſia.

f Nos compellit. qḋ eſt. j̄.

g Inuigilare. ponit̄ hic in ꝑ valde: ſicut de fideiuſ. c. j. de quo vi-
de in ſpe. de diſpn. ⁊ alꝰ. §. poſt hec. v̄. illis: ibi ponitur. ⁊ huic exor
dio ꝯcor. pe. ſerti: et de of. dele. officij. e. li.

h Sane. narratio.

i Imperatorē. inchoauerat enim diſcordia eo nonduꝫ coronato: s̄
e. compi. de iureiur. c. j. poſt ṗn.

k Aſſerente forte veraciter. quod tñ ſententia non iuſtificat: vt ſe-
quitur in. §. rurſus.

l Ipſius. imperatoris vel regis. primū placet.

m Subditis. idem ſi cuꝫ non ſubditis. vel hoſtibꝰ. C. ad. l. iul.
ma. ſi quis canonizata. vj. q.

n Conſpiratōes. vide qḋ ſcripſi de iudi. exhibita.

o Et coꝛnauerat. rex romanoꝝ Robertus.

p Fulte.i. munite. firmate vel adiute.
q Etiã in vrbe. ſcʒ roma.
r Abſentez. an ſup crimine ɔtra abſentē ſnīa ferri poſſit. nō. ð do. ⁊ ɔm. ſitatis.
ſ Declarato. vnde cō ſiliū eſt in notorijs ſic interloq̄: ⁊ fa. ad nō. de iureiu. ad nr̄aʒ. iij. § ð of. dele. c. j. li. vj.
t Supplēdo. ð effcī bus⁹ d'e videas i ſpe. ci. ij. §. nūc oſtēdēdū. v. xviij.
u Siq̄s. ſ. defect⁹.
x Matre. j. q. v. p̄ſentiū. de of. cuſt. c. j.
y Nouerca. ſicut ſe habet nouerca ad p̄uignos q̄ ſeuire ſolet in illos: ſic ſe hʒ ad iuſticiā volūtas p̄cipitātis iudicis. hoc intendit. Inde dixit q̄dā. Sauiet in afflictos ſeuire nouerca p̄tās. ſicut eṫ dicit canon: ꝙ negligē tia ē nouerca eruditō nis. lxxxiij. di. nihil. io.
ʒ Precipitatione. de iniq̄tate dr̄ ꝙ oīa p̄cipitat: de pe. di. iij. inter hoc hircū. j. ⁊ eſt p̄cipitiū qd̄ fit ſine mō et cum piculo. de ſepul. ex parte.
a Profutura. vt ex. bene. c. vno.
b Lime. vij. q. j. §. cū ergo. v. ferrū. ⁊ eſt iſtr̄m fabrile ⁊ ferreū quo metalla rodūtur polliunṫ minuūtur ⁊ purganṫ.
c Libramini. habeṫ hoc v̄bū. xlv. di. oīs. ð re iudi. cū eterni. li. vj. ⁊ ē librare p librā que certū habet pōd⁹ aliquid pōderare: vel equare inde dicitṫ ꝙ i menſe ſeptēbri ſol ingrediṫ ſignuʒ libre qꝛ tē dies ⁊ noctes eq̄nṫ.
d Cauſis. ex cauſa facile dep̄hendiṫ iniq̄tas ſnīe: de reſti. i ite. tū ex lr̄is. ⁊ iō daṫ ɔſiliū ne cauſa exp̄maṫ. de re iudi. ſicut.
e Al quo. ſ. ipatore.
f Et in quē. ſ. regē.
g Illius. ſententie.
h Exercitus. collectio hoiuʒ i expeditōe
i Suos. ꝓpinquos familiares ⁊ ſubditos
k Notorio. fa. hec lr̄a ad ea que ſcripſi ð ap. ex parte. j. Nam videṫ hic colligi ꝙ nō ſolum aſſignato loco notorie nō tuto poſſit appellari eṫ exceptōne nō oppoſita: ſʒ etiam

Sane cū iā dudū inṫ quōdā h. impatorē roma. ⁊ cariſſimū i x̄po filiū nr̄m Robertū ſicilie regē: ḡuis fuiſſet materia turbatōis exorta: aſſerēte deīde ipatore p̄dcō ꝙ cū q̄buſdā ipi⁹ ſubditis: rex ɔfederatōes ⁊ ɔſpiratōens fecerat i ipi⁹ maieſtatis offenſaʒ q̄ꝙ t̄ctauerat ⁊ ordiauerat: vt ciuitates q̄dā ſb̄ ipīj ⁊ ipatoris eiuſdē obia ɔſiſtētes ɔṫ eū ⁊ ipiū rebellarēt gēteſq̄ ſuipi⁹ fulte ſubſidio: nōnullas alias ipīj ciuitates ⁊ caſtra idē violēṫ eiectis ipi⁹ ipatoris officialib⁹ occuparēt: ⁊ ꝑ ipſo rege occupata tenebāt: ac al's etiā i vrbe ⁊ alibi in impīj ⁊ ipatoris eiuſdē ɔtēptū ⁊ ſue maieſtatis īiuriā ⁊ reipublice detrimentū m'lta ḡuia fueīt p regē eūdē ac maliciā ⁊ īſtigatōʒ ipi⁹ tā a ſuis ſtipēdiarijs q̄ a ſb̄ditis ipatoris ɔmiſſa: p̄habitis p ipatorē eūdē q̄buſdā ꝓceſſib⁹ ɔṫ eū abſentē tn̄. q̄uis lt̄ime iuxta ipatoris aſſertōnē citatū ac ꝙ ſup̄dicta erāt notoria p ipialē interlocutoriā declarata. ipator ipe regē affirmās ꝓpṫ p̄miſſa leſe maieſtatis criminis reū eē: i euʒ ꝑemptorie vt dixit ⁊ ſufficienṫ citatū ſʒ cōparere ɔtumaciṫ recuſantē tāq̄ rebellē ꝓditorē ⁊ hoſtē ipīj ac reū criminis ſup̄dci ꝓuatōis oīuʒ dignitatū quocūq̄ ɔp̄hēſaꝝ titulo ⁊ q̄b⁹ ſe intitulabat rex ipſe. auc̄tatū q̄ʒ honoꝝ ꝓuīciaꝝ terraꝝ bonoꝝ iuriū ⁊ iuriſdictōnū taʒ ꝑpetuoꝝ q̄ tpaliū: ⁊ ſiq̄n veniret i ſuā ⁊ impīj fortiā mutilatōis etiā capitis ſnīam ꝓmulgauit: omnē ſupplēdo defectuʒ ſiq̄s forſitan fuerat ex ſolēnitate iuris omiſſus i ꝓceſſib⁹ mēoratis: p̄miſſa vt aſſeruit faciēs exigēti iuſticia: ⁊ de ipiali eṫ ptāte. Uerꝝ qꝛ hmōi ſnīa q̄ n̄ ē a diſcretiōe mr̄e v̄tutū ſed a nouerca iuſticie volūtaria ſcʒ iudicātis p̄cipitatōe ꝓceſſit: part⁹ forſan ſe deṫiores h̄ēc: ſi ipſi⁹ ſnīe inefficacia i publicuʒ p̄cone iuſticia nō ꝓdiret. Nos circa eā tali vti ꝓuiſiōe volētes: q̄ defectis

ipſi⁹ defectib⁹: ſemiata p eam extinguat picula: ⁊ i rōne reddēda ſit poſteris ꝓfuṫa: ipſam ſb̄ijciēdā eē ꝓuidi⁹ lime iuſtie ac recte librami rōis. Eiuſdē igr̄ cauſis ⁊ ɔtinētia: necn̄ ɔditōe illoꝝ a q̄ ⁊ i quē lata fuit: diligēti ⁊ debita ɔſideratōe pēſatis patenṫ ex eis illi⁹ aſtruiṫ euidētia nullitatis. ⁊ māifeſte arguiṫ temeritas ꝓmulgātis. Notoriū q̄ppe ac idubitatū exiſtit. ꝙ grādis exercit⁹ tpe dictoꝝ ꝓceſſuū ⁊ ſnīe ɔtinue impatori aſſiſtēs regē ipʒ ⁊ ſuos pſeq̄baṫ odio capitali: piſanaq̄ʒ ciuitas i q̄ lata fuit mēorata ſnīa: regē capitali habebat odio notorio ⁊ āntiq̄. Eſto igr̄ ꝙ rex ipe al's ad p̄miſſa fuiſſet lt̄ime p impatorē citat⁹: nūq̄d venire debuit ad iudicē exercitu feroci ac ḡndi ipiq̄ʒ citato vt premittiṫ odioſo ſtipatuʒ? nūq̄d eṫ debuit ɔparere i loco admodū populoſo: multū potēti: ac p̄fato i eū odio ꝓuocato? Quis ei auderet vl' q̄ rōne aliq̄s tenereṫ ɔſiſtorīj tal' ſb̄ire iudiciū ⁊ ſe i hoſtiū ſinu reponere: ac ad mortē p violētā iniuriā n̄ p iuſticiā inferēdā vltro neū ſe offerre? Hec q̄deʒ iure timēṫ: hec de more vitāṫ: hec hūana fugit rō: hec abhorret natura. Deſipet igr̄ q̄ citatōeʒ hmōi ſapet artaſſe citatuʒ. vt illud tāq̄ notiſſimū nullaten⁹ omittam⁹: ꝙ r̄gē exṫ diſtrictū ipīj i regno. ſ. ſicilie notorie ac ɔtinue tpe ſup̄dcō morātē citare n̄ potuit impator nec citatō ſiquā forſan ð ipo infra impīj fines fecit citatū exṫ ipiū ɔſtitutuʒ artauit. Nos q̄ʒ regis ordinari⁹ iudex ꝙ ad ipatoris iudiciū citarem⁹ vl' citari aut remitti facerem⁹ eundē neq̄q̄ fuim⁹ req̄ſiti: īmo lʒ ad nos ⁊ curiā nr̄am tpib⁹ ill' rumores freq̄nṫ de curia ipatoris venirēt: et iuxta eū eṫ q̄dā ex frib⁹ nr̄is eſſent: ꝓus tn̄ dcē ſnīe ꝓmulgatioē q̄ aliud de ꝓceſſib⁹ an̄cedētib⁹ ad audiētiā nr̄am ꝑuenit. Deniq̄ʒ lʒ rex ipe t̄ras

ꝙ ſine appellatōe citatō non artet: ⁊ facit qd̄ nō. in ſpe. de cita. §. j. v. itē ꝙ citatō fit ad locum. j. ⁊. ij. v. ſed quid ſi citat⁹ ⁊ quod nō. inno. ⁊ oſti. de dila. c. ij.
l Stipatū. q̄ vallatū circūdatū vel fulcitū.
m Admodū. ꝑ valde ſic in decre. romani. v. nos itaq̄ʒ. ſ. e. cō. de iureiurā.
n Ac p̄fato. capitali.
o Cōſiſtorij. idē v̄bū ij. q. vj. anterioꝝ. §. ad hoc. ⁊ aut. ſed hs: ð ap. ex inſinuatōne. ⁊ dicitṫ a conſiſto. ns. heſter. v. in prin. ſedebat ſup ſoliuʒ ſuū in cōſiſtorio palatij
p Sinu. ideʒ. v. xiij. q. j. §. ij. circa fi. ð iude. ⁊ ſi iudeos. ⁊ huic ɔcō. vt lit. non cteſt. accedēs ij. vbi pʒ ꝙ nō ſufficeret lr̄e de ɔducttu.
q Per violentā. ꝑ hāc lr̄am videṫ ꝙ ſi captiu⁹ ad penam vel piculum mortis relaxaṫ iuramēto ſuo de redeundo ad carcerem certa die: ſi mors erat iniurioſa redire non teneaṫ. al's teneṫ.
r Offerre. q. d. nullus niſi ex m'te patiētie merito. ſicut ābroſi⁹. xxiij. q. viij. conuenior.
ſ Uitanṫ. etiam p volucres. ouidius. ij. de re. amoris. que nimis apparent retia vitat auis.
t Natura. qua q̄s nō ſolum ſeipm: ſʒ nec aliū vult offendi. Inde tuli⁹ li. iij. ð of. homo nature obediēs hoī nocē n̄ pōt.
u Deſipet. ɔcor. de reni. niſi cum prudem. v. ſed dices.
x Diſtrictū impīj. per hāc lr̄am ⁊ ſequētes pʒ ꝙ impator nō diſtringit totū orbem lʒ dicaṫ dn̄s mūdi. ff. ad. l. ro. de iac. l. dep̄cato. vij. q. j. in apibus. facit tn̄ ꝑ ipſo ius cōe quo fundat intentōʒ ſuā i orbe: ſic̄ epi i dioc. de q̄ ſcripſi p⁹ oſti. de of. archi. c. fi. ſup. j. glo.
y Artauit. de conſti. c. ij. li. vj.
ʒ Neq̄q̄. aſſerit purā negatiuā quā ꝓbare poterat.
a Req̄ſiti. ſʒ ⁊ i iferiorib⁹ declarat nō. ð fo. cō. c. vl. in p̄n. iij. q. vj. c. j. ð rap. c. j. ð hac req̄ſitōe vide qd̄ nō. i ſpe. ð ɔpe. iudi. adi. §. j. v. ſʒ quō. ⁊ ð accu. §. j. v. ſʒ nūq̄d ⁊. §. fi. v. vt aūt.
b Eſſent. ꝑ ipi⁹ coronatōne: vt in. c. romani ſ. de iureiurā.
c De proceſſibus. de

diſcoꝛdia hñ ſcīuerat pꝰ
de iureiurā. romani.
d forſan. nō ē nota du
bitatōis. de hoc de teſta.
c. ij.
e De moꝛe. ſʒ nūqd de
iure voluit hoc decidē ꝛ
accur. i. l. ſi cui. §. ſi. ff.
de accu. dicit ꝙ remiſſio
iſta fit ex vrbanitate vel
ex voluntate: vl' locū hʒ
ſm euʒ cū reꝰ latitat. qḋ
etiā videt̄ placere inno.
de rap. c. j. ſed glo. ibi ꝛ
oſti. dicūt i oī gūi delicto
remiſſiōʒ fieri ad iudicē
delicti p. §. ſi vo qs ꝯpre
henſoꝝ in aut. vt nulli.
iudi. coll'. ix. imo dicunt
qdaʒ ꝙ iudex delicti ad
hoc pōt cogere iudicē. ſb
q̄ degit p vbū iubemus
ibi poſitū qḋ ē nc̄cītatis
xxiij. q. j. qḋ precipit̄. ff.
ꝙ iuſſu. l. j. ꝛ. ij. ꝛ ſic ñ
ob. qḋ dr̄ ꝙ par in parē
nō hʒ impiū. de elec. ino-
cuit. cū in hoc iudex deli-
cti ſit maioꝛ. ꝛ hoc pla-
cuit ia. de ra. ꝛ pe. i aut.
q̄ in ꝓuincia. C. vbi de
cri. agi opoꝛ. ꝓ his facit
qḋ no. hug. lxv. di. c. ſi.
ꝯ eos facit qḋ ibi nō. io.
qḋ credo veriꝰ. ſ. ꝙ male
faciat iudex reqſitꝰ ñ re-
mittēdo. is m̄ q̄ reqrit ſi
al's nō ē illiꝰ iudex. illū
cogere vl' punire ñ pōt
ſʒ aget̄ corā ſupioꝛe illiꝰ
ad qḋ fa. de ſo. cōpe. ro-
mana. §. ꝯhētes. li. vj.
ita ad denūciatōʒ ñ dicit
ad mandatū vl' p̄ceptū:
fa. et̄ ō of. oꝛ. paſtoꝛalis
ī pn̄. ꝛ qḋ nō. de of. dele.
prudētiā. §. adijcimꝰ. in
vi. glo. nec ob. illud. v̄.
iubemꝰ. i. §. ſi vo. qꝛ lʒ
īpatoꝛ ibi iubeat ñ dat p
illud iudici reqrēti ptātē
iubēdi vl' puniēdi. ñ cō-
ceſſuʒ igr̄ ñ attētet. xxv.
q. ij. amputato. dicūt et̄
pdicti dñi legū ꝙ iudex
reqſitꝰ remittet ſine aliq̄
cognitōe: tū qꝛ p̄ſumptiō
eſt pro iudice reqrēte. de
renū. i pn̄tia. tū qꝛ req-
ſitꝰ eſt merꝰ executoꝛ. de
of. dele. paſtoꝛalis. §. p̄-
terea. C. de execu. rei iu
di. l. ſi vt ꝓponis. ꝛ p eis
fa. p̄. l. ſi cui. §. ſi. ff. de
accu. quidā ꝯ qḋ p̄cederet
aliq̄lis cognitō. al's ſine
cā infamaret̄ q̄ ſic ſtatī
ligatꝰ remitteret̄. ad hoc
ff. ō cuſ. ꝛ exh. re. l. diuꝰ
fa. C. ō exhi. re. l. ſi. C.
vbi de cri. agi opoꝛ. l. j.
ꝛ hoc in ſua diſputatōe tenuit ſʒ barth. de pratis p pre. l. diuꝰ. inducēs
etiam. l. ne in arbitris. C. de. arbi.
f Citatū. vide qḋ nō. ꝛ dixi. e. ti. tenoꝛ. in glo. pe.
g Homoqʒ ligꝰ. de homagio habet̄ de accu. veniens: de ſimo. ex di-
ligenti: de ex. pla. grauem de reg. iur. c. ſi. qḋ al's dr̄ hoīs ligiū. dr̄ autē
ligius qi ligatꝰ: vel legius qi legalitatē ſeruās. de hoc martinꝰ de fano
cōpoſuit quēdā tractatū quē ponit ſpeculatoꝛ ꝛ latꝰ ꝓſequit̄ de feudo.
§. ij. ꝛ vt ibi nō. hoīs ligiū fit impatoꝛi vel regi nulliꝰ alteriꝰ fidelitate

aliq̄s ab impatoꝛe tenere di-
cat̄ in feudū nō tñ in eis: ſʒ in
regno p̄fato domiciliū ſuū fo-
uebat: vñ īpatoꝛ in ipiꝰ pſonā
nullā rōe terraꝝ hmōi niſi ex
nā feudoꝝ debitā ſupioꝛitatē
hēbat. Et ſi punctō criminis
infra diſtrictū ipialē cōmiſſi
ad impatoꝛeʒ foꝛſan ptinuiſſe
aſſerat̄ Certe eſt quideʒ ſi in
eodē diſtrictu fuiſſet inuētus
delinquēs: vl' ad illū de moꝛe
remiſſus. Dici ne ſʒ ſnīa me-
ruit q̄ a iudice q̄ p regeʒ tute
adiri ñ potuit ꝛ i loco notoꝛie
vt p̄fert̄ ñ tuto: i abſentē nec
citatū legitime ac inauditū p
ꝯſequēs ꝛ indefenſum nō ma
turo fuit iudicō. ſʒ p̄cipitio et
de tāto p̄ſertim crimīe ꝓmul-
gata. Rurſus nō ē ſilētio re
linquēdū: ꝙ ipe rex nr̄ ꝛ eccl'e
romāe rōe regni p̄dcī notoꝛie
ſubditꝰ: hōqʒ ligius ꝛ vaſallꝰ
ac i eodē regno ñ vt p̄mittit̄ i
impio certū ꝯtinuū ꝛ notoꝛiū
ſuū hñs domiciliū ac origineʒ
īde trahēs: impatoꝛi eo mō ñ
ſubfuit: ꝙ i eū crimē leſe ma-
ieſtatis cōmiſerit: quātūlibet
oīa i ſnīa ſup̄dcā ꝯtēta vitateʒ
indubiā ꝯtinerent: ſicqʒ nedū
non iure: imo nec cū iuris co
loꝛe tulit impatoꝛ ſnīam ſup-
dictā in regem ex cā q̄ viratis
ſbſiſtentiā nō hēbat: ꝓpt̄ quā
etiā q̄tenꝰ in eo fuit regē eūdē
ꝑuando regē ꝛ regia dignitate
ac t'ris et̄ alijs ꝛ iuriſdcōibꝰ p
petuis ꝛ tpalibꝰ q̄ ſb eo nll'ate
nꝰ l' ab eo: ſʒ a nob ꝛ ſb nob te
nebat necñ ꝓcedēdo ꝯ regē eū
dē ex illis q̄ p ipiꝰ ſtipēdiarios
ac nōnll'os ipatoꝛis eiꝰdē ſbie
ctos p maliciā ꝛ inſtigatōʒ re-
gis ipiꝰ ꝯ eū fuiſſe cōmiſſa in
vrbe dicebat. Cum etſi illa
fuiſſent ibidē reuera cōmiſſa:
punitō tñ eoꝝ i regē veluti ext̄

diſtrictū imperij cōmiſſoꝝ ad
impatoꝛē nll'atenꝰ ptineret in
hibēdo et̄ in eadē ſnīa ſb ma-
gnaꝝ appoſitōe penaꝝ q̄ꝝ ali-
q̄s ſibi applicari mādauit ne
q̄s dicto regi p̄ſumeret i ſuis
rñdere debitis: i ipſiꝰ ve fami
liaritate vel ſuitio remanere
aut eidē ꝯt̄ ipʒ īpatoꝛē q̄uiſmō
impēdere ꝯſiliū auxiliū vel fa
uoꝛē: cū debitoꝛes ſuitoꝛes et
auxiliatoꝛes hmōi ext̄ impiuʒ
ꝛ i regē ꝯſtituti p̄dcō nullatenꝰ
impatoꝛi ſubeſſent: nec ex cō-
mittēdis i regē eodē dictis poſ
ſent penis aſtringi vel aliq̄lit̄
ꝯdēnari p ipſum: abſoluēdo q̄ʒ
ab oī fidelitate obligatōe ſui-
tio ꝓmiſſiōe ac pacto ꝓuinciā
oēs ciuitates ꝛ caſtra: ipiuſqʒ
vaſallos ꝛ feudatarios ꝛ alios
q̄ſlibʒ eidē regi quōlibʒ obli-
gatos: cū includeret̄ in abſolu
tiōe hmōi terre ꝛ pſone nob et
eccl'ie romāe ſbiecte: ꝓpe ter-
minos ptātis exceſſit i meſſeʒ
nr̄aʒ imittēs ꝓperā ſuā falcē.
Ceteꝝ defectꝰ ſuppletō circa
ꝓceſſus adhibita ſup̄dictoʒ ñ
tātū valet ad iuſtificatōʒ ipoꝝ
et ſnīe ſup̄dicte quātū ad eoꝝ
ſigillatōeʒ ꝛ notā: cū nullā ſup
p̄miſſis ptātē hr̄et īpatoꝛ in re
gē: ſibi al's q̄ vt p̄fert̄ ñ ſubdi
tū ñ citatū ltīme aut remiſſuʒ
ꝛ ex̄ diſtrictū ipſius ꝯtinue ac
notoꝛie ꝯſiſtenteʒ: nec p̄dicta
ſuppletō circa ſbditū et̄ ad ea
potuiſſet de rōne referri: p q̄ ō
crimine p̄ſertim ſic gūi delato
defenſiōis q̄ a iure ꝓuenit nāli
facultas adimi valuiſſet: cum
illa impatoꝛi tollere ñ licuerit
q̄ iuris nālis exiſtūt. Ut igr̄
ſicut mēoꝛata ſnīa iuris caret
effectu. ſic auc̄te ꝛ noīe rei ca-
reat iudicate: vt nec i opiniōe
coī aut vulgi labijs nomē hēe
ſnīe mereat̄: vt etiā in magnū

ſaluā. ſed i vaſalitico
vel fidelitate reſeruat̄
ſaltē impatoꝛis fideli-
tas l' auctas i li. feu.
de ꝓhi. feu. alie. l. im
pialē. nec videt̄ q̄s eē
poſſe ligꝰ duoꝝ. ſʒ bñ
pōt eē ligꝰ vniꝰ ꝛ va-
ſallus altiꝰ vt hic. vl'
vaſallus pluriū ꝛ ibi
de hoc. v̄. decimo. ꝛ. v̄
ſequētibus.
h Originē. nō. pro
foro originis de quo ō
paro. c. ſi. in. j. glo. de
tēp. oꝛ. cū nullꝰ. li. vj
ꝛ i ſpe. de ꝯpe. iu. adi.
§. j. v̄. xlij. al's. xliij.
i Non ſubfuit. in-
nuit p nō ſubditū cri-
men leſe maieſtatis ñ
cōmitti.
k Nō hēat. nō. non
valere ſnīaʒ ex cuius
tenoꝛe dep̄hendit̄ eui-
dens iniq̄tas. ō hoc di
xi pꝰ inno. e. ti. cū ber
tolaꝰ ſup. v̄. p̄ceſſumꝰ.
l Propt̄ quā et̄ tolle
hic lr̄am q̄ ē i ſi. hꝰ. §.
ꝓpe t'mios ptātis ex-
ceſſit i meſſeʒ nr̄aʒ. ꝛc̄
m Diſtrictū. cū ro-
ma ſit de tpali dñio ec
cleſie. lxiij. di. ego lu-
douicꝰ. xxiij. q. vi. igr̄
ō ele. fundamēta. li. vj
n Debitis. qd ō de-
bitoꝛibꝰ p iuramētū ob
ligatis, hoc poſito: ꝙ
hec ſnīa fuiſſet iuſta:
ſcripſi pꝰ oſti. ō cenſi.
ſignificauit ſup glo. ij
o Fidelitate. hoc bñ
facit papa de ſubditis
impio. xv. q. vj. aliꝰ.
ꝛ. c. nos ſcōꝝ. ꝛ eo. ti.
c. ij. li. vj. ꝛ hoc rōne
criminis. de here. c. ſi. ō
pe. c. ſi. ꝓcedit autem
hoc ex ſupioꝛitate. ō q̄
j. §. ſi.
p Subiecte. ar. ad
nō. xvj. q. vij. filijs i
j. glo. ſ. ꝙ p dānatiōʒ
vl' ꝯfiſcatōnē iudicis
ſecularis nō pdat q̄s
ius patronatꝰ.
q Falcē. qḋ facere ñ
licuit. ō elec. venerabi
lē in pn̄. cū ſuis ꝯcoꝛ.
r Sic gūi. leſe ma-
ieſtatis.
ſ Licuerit. facit ad
nō. ff. de ꝯſti. pn̄. l. j.
ꝛ. C. ſi contra ius vl'
vti. pub. l. vi. p inno.
de ꝯſti. que i eccleſiaꝝ
p oſti. in ſumma de re
ſcrip. §. q̄s vires. v̄.
Poteſt autem. fa. etiaʒ
ad queſtōnem de iudice habente arbitriū. quam nō. j. ō v̄. ſig. ſepe
ſup. v̄. defenſiones.
r Nomine. ſic. e. ti. c. ſi. li. vj. ij. q. j. in primis. in ſi.

u Vulgi. cuius opinio q̄nqʒ inſpicit̄. ff. de flum. l. j. ff. de fundo
inſtructo. l. cum delanionis. §. aſinam de pur. vul. per totuʒ. ꝛ nō.
de reſcrip. nōnulli. in. iiij. glo. Ouidius de pontu. Vulgꝰ amicicias
vtilitate probat.

x Superioritate. vt in conſtitutiõne romani. ſ. de iureiurã.
y Succedim⁹. de ſo. cõpe. licȝ ex ſuſcepto. ⁊ hmõi ptãti nõ partici pant legati de latere. ſ. hoc in ſpe. ti. ij. §. nũc oñdēdū. v. xix. io. an.
ȝ Dominantiū. apoc. xix. c. vltra mediū. j. thimo. vj. ⁊ facit. viij. di. que contra mores. in fi. de deci. tua. ij. io. an.
a Conceſſit. math. xvj.
b Ex eis. concor. de elec. qualiter i fi. j. de imu. eccle. qm̃.
c Conſilio. vide qđ nõ. e. ti. c. ij. li. vj. in j. glo.
d Reuocam⁹. ꝯcor. de re. ec. nõ alie. ſiqs. e. ti. ad audiẽnã. ⁊ qđ ibi nõ. de of. or. c. pe. ⁊ ij. q. j. pmates.
e Ja iudici/ b⁹. ſe ſum/ mat. ⁊ ſūt due partes. ſecūda ibi eſt tn̄. ⁊ ꝙ dicit iudici b⁹. itelligo ordinarijs vel delegatis ſiue ſint ad cãs ſiue ſint execu tores ad grãs. ⁊ idem etiaȝ puto de arbitris iuris a qb⁹ appellari põt: de of. dele. ab ar/ bitris. li. vj. cuȝ eadē ſit ratio.
f Appellandū. in iu dicio vel extra a ſnĩa vel grauamine forte. dato ꝗ ꝙ habēi poſſet ipſoꝝ copia. loc⁹ cēt ei qđ hic dr̃. ꝗ an̄ ꝯſtitu tõnē iſtã tunc ſolū ſic diuiſim de facto appel labam⁹ qn̄ coīter iudi ces haberi nõ poterãt vnde ſeruabaẗ ꝙ ſin/ gulariter requirebãt vt ꝓuenirent.

iuſticie ac pacis obſequȝ ſcan/ daloſis occurraẗ pieulis: q̄ cū nr̃a ⁊ eccl'e ꝓuinciaꝝ multaꝝ regnoꝝ ⁊ gentiū turbatiõe nõ modica poſſent occaſiõe ipſi⁹ ꝓ tpe ſuboriri. Nos tam ex ſu piozitate: q̄ ad impiū non eſt dubiuȝ nos hr̃e: q̄ ex ptãte in quam vacãte impio impatori ſuccedim⁹: ⁊ nihilomin⁹ ex il lius plenitudīe ptãtis quã xps rex regū ⁊ dñs dñantiū nobis lȝ imeritis i pſona bti petri cõ ceſſit: ſnĩam et ꝓceſſus oēs p̄/ dictos ⁊ q̄cq̄d ex eis ſecutū eſt vel occaſiõe ipſoꝝ de fratꝝ no ſtroꝝ ꝯſilio declaram⁹ fuiſſe ac eſſe oĩno irritos ⁊ inanes: nul lumq̄ȝ debere aut debuiſſe ſor tiri effectū ſeu nocumētū vel notã afferre cuiq̄ vel q̄uolibȝ attuliſſe: ipſoſq̄ȝ nihilominus q̄ten⁹ ꝓceſſeẽt ð facto: ⁊ q̄cq̄d ex eis ſecutū eſt: vel ob eos vl' in poſteꝝ ſeq̄ poſſet: in irrituȝ reuocamus. Clemens q̄nt⁹ in concilio vienenſi.

g Simul. ſcire debes ꝙ inno. in decre. cuȝ ſup. de of. dele. in glo. magna circa mediū. dicit ꝙ ab vno ex pluribꝫ iudicibꝫ nõ põt appel lari: niſi appelleẗ ex oĩbꝫ. qꝛ cū nͦ ſit licitū appellare niſi a grauamie ⁊ vn⁹ ſine alijs grauare nõ poſſit: qꝛ ſolus iuriſdictõnē nõ hȝ. ergo nõ ab vno ꝗ ex oĩbus ſimul appellandū eſt. Sed ſi inno. intellexit ſimul in loco ſcȝ ꝯgregatis tpe quo appellaẗ: hoc igiẗ hic corrigiẗ. ꝗ ſi intellexit ſimul reſpectu forme vel interpoſitõnis. hoc hic nõ tan giẗ. licȝ em̄ hic ſepatim appelleẗ: tn̄ ab oĩbꝫ appellaẗ. hoc tn̄ ſcias ꝙ quotiēs vn⁹ ex pluribꝫ iudicibꝫ ꝓcedere p̄t: ⁊ ab ipſo ſolo ſi ꝓcedit poterit appellari. de primo vide qđ nõ. de arbi. c. ij. li. vj.
h Coram ipſis. vide qđ nõ. de elec. vt circa. li. vj. in p̄ntia em̄ iu dicis appellandū eſt. ij. q. vj. biduū. vbi de hoc. ⁊ eo. ti. ſuggeſtum.
i Maiori. qn̄ ſunt plures q̄ duo. Nam in duobꝫ nõ eſt dare p̄tē maiorē. opoꝛtebit ꝗ tūc ꝙ corã ambobꝫ fiat appellatõ: ſi diuiſim p̄nt haberi. ꝗ q̄d ſi ambo etiã diuiſim nõ p̄nt haberi: vl' qn̄ ſunt plures nõ p̄t hr̃i pars maior etiã diuiſim? So. erḡ nõ ſtat p appellantem ſibi nõ nocet. facta igr̃ ꝓteſtatõe appellet corã illis vel illo quos vl' quem habere põt. vel ſi nullū põt habere coraȝ publicis ⁊ honeſtis pſonis. e. ti. c. fi. ð of. or. paſtoralis. ſi haberet copiã iudicis ad quē coram illo appellet. ij. q. vj. biduū.
k Appellare. ſepatim vt ſequiẗ. eſt em̄ mens lr̃e ꝙ quilibet iſtoꝝ actuū appellatõ ⁊ apl'oꝝ petitio ſepatim fieri poſſit.
l Talis. ſupple apoſtoloꝝ petitio.
m Ac ſi ſimul. ꝯcor. de re iudi. c. pe. li. vj.
n Ignoranti. ſciens em̄ certificari non debet: de re iudi. cum qui certus. li. vj. preſumitur autem ignorantia: de re iudi. preſumitur li. vj. cum concor.
o Delatõnis. vbi delatum eſt tunc negocium principale per hoc ē coram iudice appellatõis. ſ. e. cū appellatõib⁹. li. vj. ⁊ iõ intimãdū eſt appellato. ⁊ facit hec littera ad ibi no. ꝙ deferri appellatõni ⁊ ter/ mini illi p̄figere ſunt diuerſa.
p Eorum. ſ. iudicum.

q Prefixionis. ad iter em̄ arripiēdū vel ad ſe preſentandū potuerūt terminū aſſignare. e. ti. cum ſit ro. que termini aſſignatõ: quia multuȝ operatur. vt eo. ti. ſepe. ideo parti hoc ignoranti debet intimari. Sed nunquid hec delatio ⁊ termini prefixio ſepatim p illos iudices fieri pote rit: quod videẗ per hanc lr̃am: ſed forſan eſt mens lr̃e ꝙ iudices illi poſtea cõuenient ⁊ defe rent ⁊ terminū ſtatuent ꝙ intimari debet appel lato.

De appellationibus.

Dja iudicib⁹ duo/ bus aut pluribus fuerit appellandū quia forte defacili eoꝝ p̄ntia ſimul hr̃i nõ poſſet liceat corã ipſis vel maiori pte ipoꝝ appellare ⁊ apl'os petere ſepatim: valebitq̄ȝ appellatio talis ac ſi ſimul fuiſſet in corū p̄ntia ab oĩbꝫ appellatū. Eſt tn̄ appellato ignorãti appella/ tõis necnõ delatõis eoꝝ ⁊ ter/ mini p̄fixiõis ſi ſubſecute fue/ rint: itimatio lrĩme facienda.

Idem.

Qlãuis rigor iuris expo ſcat euȝ qui appellat de/ bere petere apl'os cõgruo loco ⁊ tpe ſepi⁹ ⁊ inſtanẗ nos tn̄ an tiquã ⁊ coēm obſuãtiã litigã/ tiū ſequi ⁊ eq̄tatē rigori p̄ferri volētes decerni⁹ ſufficere: ꝙ p appellatiõȝ ſil' vno ꝯtextu apl'i inſtãẗ ⁊ ſepi⁹ poſtuleẗ. Cleꝝ ſi iudex a quo appellaẗ certuȝ

r Legitime. p moduȝ qui habetur. ſ. e. con. de elec. cauſam vt ibi patet in fi. Nec puto hanc in/ timatõnem ſolū faciēdã qn̄ ſic ſepatim appellaẗ: ꝗ etiã fieri qn̄ ſimul a iu/ dicibꝫ appellatur: vl' qn̄ vn⁹ ſolus eſſet iudex a q̄ appellaẗ ꝓpter rõnes q̄s ſ nõui. ⁊ aduerte quia decre. illa cauſaȝ nil dic de intimatõne delatõnis vl' termini. ꝗ ſoli⁹ appel latõnis. ⁊ eſt ratõ: quia cauſe bñficiales de qbus ibi dr̃ quo ad principale deferuntẗ p appellatõnes ⁊ habēt terminū ſtatutū a iure ad ſe p̄ntandū. et hoc pars cui notificatur appellatio ignorare non debet. alie vo nõ. ⁊ iõ ſi deferaẗ ⁊ t̃min⁹ ſtatuaẗ ab hoīe notificeẗ hec ap/ pellato q̄ potuit ignoraẗ

s Qlãuis. caſus. ſufficit apoſto/ los peti vno cõtextu ſe/ pius ⁊ inſtanẗ ad q̄s re/ cipiendos ſi iudex certū t̃minū ſtatuat: appellãs illos nõ petens in t̃mĩo appellatõi renūciat. Idē cum iudex ſtatuat termi nū iuris incertum infra quem appellans illos debite non petiuit vel oblatos recipe renuit. Po nit vltimo tres caſus quibus appellans non habens apoſtolos appel latõneȝ proſequi poteſt. ⁊ ſunt quatuor partes. ſecūda ibi verū. tercia ibi ſimiliter. quarta ibi quod ſi. ⁊ determinat p̄mū dictum quod nõ. ſ. e. ti. ab eo. li. vj. in. iij. glo. vbi patet ꝙ mihi placebat iſte rigor de quo loquiẗ in p̄n. ⁊ idem ibi archi.
t Juris. ij. q. vj. poſt appellatõnem. ⁊. §. vlti. ad finem. C. e. ti. iu/ dicibus.
u Tempore. ſcȝ. xxx. dieꝝ qui currūt a tempore ſententie vel ab eo tempore quo incipit currere decendiū appellatõis interponende: ſic in/ tellige qđ nõ. ſ. e. ab eo. in glo. ij. ⁊ eſt ſi. qđ nõ. ff. de excu. tu. l. quin/ quaginta olim dabanẗ. v. dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ eſt iſte terminus etiaȝ iudicis ad tradendū: vt ꝓbant iura p̄dicta.
x Obſeruantiã. ſi. ſ. e. con. de eta. ⁊ qua. generalem. initiū aūt vige bat hec obſeruãtia ꝙ dicebat guil. ꝙ nunq̄ viderat hoc opponi. vt nõ in decre. ab eo.
y Preferri. ſi. de re. pmu. c. vno. li. vj. quib⁹ aūt caſibꝫ p̄feraẗ eq̄tas rigori. ⁊ ecõtra ſatis ſcripſi de tranſac. c. fi.
ȝ Decernimus. p viã declaratõis. debuiſſet em̄ dici ꝯſtituimus vt ſ p̄ȝ. ⁊ iõ vtitur iſto verbo. ſi. de regula. ꝯſtitutõem. li. vj.
a Contextu. lex dicit de teſtõ in ſcriptis ꝙ vno cõtextu fieri debet. ⁊ declarat vno ꝯtextu fieri cum nullus alien⁹ act⁹ miſceẗ. ff. de teſta. he/ redes palã. ad fi. ſic etiã electõ vno ꝯtextu fieri debet: ſ. ð elec. qꝛ ꝓpter. ꝗ hic nõ imponiẗ neceſſitas hoc faciēdi vno contextu: ſed diciẗ ꝙ ſi ſic fiat: valet. ⁊ non curo an hec petitõ fiat vno contextu cum appellatõis interpoſitõne necne: facit quod nõ. ff. e. l. j. in glo. fi. ⁊ in ſpe. de appel §. ſequitur: in fi.
b Apl'i. quos interdū epl'as inēdū dimiſſorias vocam⁹. ij. q. vj. ab eo. ⁊. c. poſt appellatõnem. q̄d ſint apl'i ⁊ vnde dicanẗ de q̄druplici eoꝝ ſpecie ⁊ eoꝝ formis vide in ſpe. e. ti. iiij. pte. §. ſequiẗ.
c Certum. ſiue p denoĩatõnem diei: puta die iouis ꝓximo vel p nu merū: puta hodie ad octo dies vel octaua die menſis.

d Nec petat. ſola ergo cōparatō non ſufficeret non ſic in caſu decre. ſi a iudice. e. ti. li. vj. eſt eñ caſus ille ab iſto diuerſus. apoſtoli ei danē vt inſtruatē iudex ad quem. e. ti. vt ſup. li. vj. ſed reuocatō grauaminis ſic vt iuriſdictōnem reſumat iudex a quo. non eſt ergo mirum ſi plus circa primū q̄ circa ſecundū artatē appellans: ⁊ iudex a quo plus circa ſecundū q̄ circa primū.
io. an.

terminū ad recipiēdos apoſtolos appellanti aſſignet: ⁊ appellans ī aſſignato ſibi t̄mino non compareat coram eo: nec petat apoſtolos ſibi tradi appellatōni ſue renūciaſſe videtē. Similiter ſi iudex appellanti reſpōderit īfra iuris terminū apoſtolos ſe daturū appellatōi ſue renūciaſſe appellās intelligitē: niſi infra dictuz terminū ꝯgruo loco ⁊ tempore inſtante ⁊ ſepius: ſaltem vno contextu petat apoſtolos ab eodem iudice ſibi dari: vel ſi recipe recuſat oblatos. Qȝ ſi iudex in t̄mino ad dandū apoſtolos p̄fixo ꝑ eum ipſos appellanti

e Videtē. etiam ſi iret vel mitteret pro illa ꝑſe quēda. ſ. e. ab eo. li. vj. ſed quid dices ſi in iſto caſu vel ſequenti comparuit appellans in termīo certo vt hic vel infra incertum: vt. ī. ꝑxi. Rñ. iudex aſſignat nouū terminū ad illos r̄cipiēdos in quo nō cōparet appellans: nūquid renūciaſſe videtē: forte fuit de mēte huius iuris q̄ vltra ſecundā vicem nō teneatē appellans coram ipſo ꝑ hac cā comparere. tuti⁹ eſt q̄ exquo ſecund⁹ terminus eſt infra tempus iuris infra quod ad hūc actum iudex ē coraȝ illo in termino ꝓrogato compareat: non tamen puto q̄ teneatē plus petere. ſic procedat qđ dixi de vice ſecūda: ſȝ ſatis eſt q̄ exhibeat ſe paratum recipe: ſicut in pre. decre. ſi a iudice. ⁊ lȝ vt dixi hoc ſit tutius: non tamen eſtimo eum qui bis comparuit negligentem vel renūciantē dici poſſe: al's ſequeretē q̄ ſingulis diebus ꝯ termino. xxx. dierū poſt appellatōnē extantibꝫ ad comparendū poſſet vrgeri.
f Infra dictū. nō q: ſ. ꝑxi. Rñ. dixit in aſſignato termino. hic dicit infra dictū terminū: vbi ergo eſt cert⁹ termin⁹: debet ī termīo cōparere. nec tūc ſufficeret id añ terminū facere. vbi vo ſub hac incertitudine. ſ. infra terminū iuris: ſatis ē infra illum terminū petere iterato. Et nō q̄ lȝ termin⁹ ſit incertus cum reſpondit ſe daturū infra terminū iuris: puta tñ q̄ ſi reſpōderet ſe daturū in termīo iuris vel vltima vel penultima die termini iuris q̄ termin⁹ certus eſſet: nec tūc ſufficeret añ terminū comparere. ⁊ ꝑ id videtē hic expreſſum: q̄ citat⁹ vel iuſſus vt cōpareat vel aliquid agat infra certū terminū vt quotidie fit: ſatis eſt q̄ infra terminū quādocūqȝ dum tñ loco ⁊ tp̄e congruo compareat vel id agat: exempla patent de do. ⁊ ꝯtu. cum dilecti. de cōſue. c. fi. ⁊ de p̄ben. ſi pluribus. li. vj. e. li. de elec. c. j. ⁊. c. cupientes. §. q̄ ſi ꝑ. xx.
g Terminū. qui etiam ipſum iudicem artat: vt dixi in. j. Rñ.
h Oblatos. ſepius vidi dubitari cui⁹ expenſis apoſtoli ſint tradēdi. Cōmuni⁹ ſeruatē q̄ expenſis appellantis: ſȝ hec lr̄a facit in ꝯtrarium dum dicit oblatos. ſicut ergo libellū quem actor tenetē reo offerre. iij. q. iij. offeratē. ſuis expenſis tradit: ſic ⁊ iudex apoſtolos: ad idē de of. or. ſi canonici. ꝓ hoc facit. ij. q. vj. ab eo. vbi dr̄ q̄ traditō apoſtoloꝝ expeditur ex officio iudicis. Item fa. C. e. ti. eos. in fi. vbi dr̄ q̄ etiam nō petenti dari debent. hic etiam vtitē verbo dandi ⁊ verbo exhibēdi. quo verbo etiā vtitē decre. pis. ⁊ decre. ab eo. e. ti. li. vj. ⁊ decre. ſuper eo. ti. dicit tribuat. ⁊. l. iudicibus. C. e. canonizata. ij. q. vj. in fi. dicit cōuenit preſtari. ſatis eſt ergo q̄ cuicūqȝ hoꝝ vboꝝ attribui poſſit gratuita datio. Itē p̄cedēs decre. j. ⁊ decre. vt ſup: p̄cipiūt eos exhiberi: ⁊ quod precipitē neceſſe eſt fieri. xiiij. q. j. quod precipitē de ver. ſign. in his. ex quibus videtē gratis offerendos apoſtolos: ⁊ fa. ad materiā qđ ſcripſi de elec. vt preterite: vt dixi. ꝯtrariū ſeruatē q̄ equitatē hȝ ſaltem in delegatis. dubitari ſolet etē an clauſos ⁊ ſigillatos appellās recipe teneatē: ⁊ ar. decre. intimaſti. e. ti. videtē q̄ non.
i Dederit. hic tolle lr̄am infra appellatōnem ſuam extūc ⁊c. ⁊ idem facias in fi. ſe. v̄.
k Aut ſi. ſecūdus caſus. per quem patet q̄ appellans qui ſufficientē petijt apoſtolos coram iudice qui reſpōdit ſe illos daturū nullo termīo ſtatuto comparere vlterius non tenetē. forti⁹ ergo ſi nihil reſpōderint: al's inutile foret quod dicitē ſ. j. Rñ. ⁊ adhuc fortius ſi denegauerit: ſȝ hoc erat expeditum in decre. ab eo.
l Prefixo. tunc vel poſtea.
m Vel. ī. tercius caſus. ⁊ per id qđ dr̄ hic ⁊ ſ. e. §. ſimiliter patet q̄ iudex a quo poteſt infra tempus iuris tenere impeditū appellantē: nec eñ cogitē infra terminū illos dare. facit de elec. cōmiſſa. li. vj. licȝ ergo ſatis ſit appellanti infra terminū illos petere ꝑ modū qui ſequitē: tenetē tamen finem termini expectare: vt videat an iudex offerret ⁊ moraȝ purgaret.
n Extunc. ſcȝ in primo caſu lapſo termino prefixo per iudicem: in ſecundo poſt reſponſionē iudicis: ſi poſtea terminū non ſtatuerit in tercio poſt iuris terminū: ſic intelligo litteram: vt ſic cuiqȝ caſui contineatē iſte finis. vt ſ. dixi.

petenti nō dederit: aut ſi dum peterentē apoſtoli reſponderit ſe daturū eoſdē nullo termino certo ſibi p̄fixo: vel īfra iuris t̄minū ſe eos aſſeruerit velle dare ⁊ poſtea ꝑ appellantē cōgruo loco ⁊ tp̄e ſepi⁹ ⁊ inſtantē vno contextu etiā requiſitus eos non curauerit infra eūdē terminū exhibere appellatōēȝ ſuam: extunc proſequi poſſit appellans ac ſi expſſe fuiſſent eidem apoſtoli denegati.

I Idem.

Sicut appellationem iudicialē ſic ⁊ extraiudicialē infra annū a die interpoſitōnis ipſi⁹ vel

o Denegati. nec tenet proceſſus ſup principali poſtea factus ꝑ iudicem a quo: qđ dic vt ſ. eo. ab eo in fi. li. vj. ex hac ergo conſtitutōe elicias quatuor caſus ꝯtra appellantē ⁊ tres contra iudicē. Primus contra appellanteȝ cum apoſtolos non petit. Secundus ⁊ terci⁹ cū in termino certo ad id dato l' īfra incertum illos non repetit. Quartus cum illos ſibi oblatos non recipit. Cōtra iudicē vt denegaſſe videatur ſunt tres caſus: cū in certo termino ꝑ ſe ſtatuto illos non tradit. vel ſe traditurū dicit: ſȝ terminū nō ſtatuit. vel dicēs ſe daturum infra iuris terminuȝ requiſitus illos non tradit. Duos caſus addidi. ſcilȝ quando nil reſpondet vel denegat iudicis pena eſt: vt ꝓceſſus per ipſum habitus poſtea non teneat appellantis: vt appellatōni renunciaſſe videatē. ſ. e. vt ſup. ⁊. c. ab eo. li. vj. ⁊ hic.

p f Sicut appellatōnem. in hac decre. ⁊ ſequentibus breuiloquus fuit auctor ita q̄ ſummande non ſunt. hoc autem approbat in vno dicto. quod nō. inno. e. ti. conſtitutus. in glo. nō. quod ⁊. c. bone. in alio determinat nō. C. de temp. ap. l. fi. §. illud. ⁊ reprobat opi. oſti. quam nō. e. ti. ex ratōe. approbat q̄ olim diſputando terminaui. vt. ī. patebit.

q Iudicialem. ij. q. vj. ei qui. ſ. e. ti. cum ſit romana.
r Extraiudicialem. de qua. e. ti. concertationi. li. vj. ⁊ hoc probamus olim per decre. conſtitutus. e. ti. que loquitur de appellatione extraiudiciali: ⁊ tamen appellans non impeditus excluditur a proſecutione poſt annum: quod ibi inno. tenebat cum determinatione huiuſmodi. c. ſcilicȝ q̄ quando appellat a futuro grauamine: tunc a tempore grauaminis annus ꝓſecutōnis incipiat: ⁊. xij. differētias inter extraiudicialem ⁊ inter iudicialem appellationem ſcripſi poſt oſti. e. ti. bone.
ſ A die. ergo videtur q̄ illa pars diei in qua appellatur cedat lucro appellantis nec computetur in anno: ſic de elec. c. j. de excep. pia de reſti. ſpo. frequens. ſ. de preben. ſtatutuȝ. li. vj. ⁊ in hoc differat a tempore appellationis interponende. quod currit de momento ad momentū: de re iudi. q̄ ad conſultationē. Scire debes q̄ olim hāc queſtōnem diſputaui ſcȝ quando deberet currere tempus appellationis ꝓſequende. Accur. in. l. fi. C. de temp. ap. ponit tres opi. ſcilȝ hic approbatam: ⁊ aliam q̄ incipiat a tempore inchoate ꝓſecutōis pro qua facit lex illa: ibi ⁊ annale tempus poſt inchoatam litem p̄terierit. Tercia eſt q̄ appellans ſi non proſequitur infra annum a tempore appellatōnis vel biennium ex cauſa rata manet ſententia. ſed ſi inchoauit infra hec tempora: tunc a tempore inchoationis habeat annum: ⁊ ex cauſa bienniuȝ. ſed vt ibi nō. ſm̄ has duas opi. poſſet proſecutōnis tempus extendi ad quadriennium. Eſt quarta opi. quā ipſe nō. in aut. de iudi. §. appellationes. coll'. vj. vt curſui ipſius anni preponantur duo menſes per. §. predictuȝ vbi videtur expreſſum. Eſt quinta opinio que placet oſti. e. ti. ex ratōne: q̄ currat annus a tempore ſententie a qua fuit appellatum: all'. ij. q. vj. anterioꝝ. v̄. ⁊ ſancimus. ſed ibi loquitur de tempore appellatōnis interponende. iuuabam hanc opi. per. l. iudicibus. C. eo. q̄ habetur ij. q. vj. in fine. vbi tempus apoſtoloꝝ petendoꝝ currit a tempore ſententie: vt etiam dixi ſ. c. ꝑxi. in glo. iij. ad idem. e. q. ꝓpter ſuperfluam. facit. e. ti. non ſolum li. vj. vbi attentata poſt ſententiā: licȝ ante appellationē reuocantur per modum attentati. Item tempus

a die illati grauaminis vbi a futuro grauamine appellatur pſequi ⁊ finiri tenetur appellans: qđ ſi iuſto impedimento ceſſante nō fecerit: debebit eiꝰ appellatio deſerta cenſeri.

Idem.

Quādiu appellatōnis pſecutio per cōpromiſſuȝ vel al's de partiū expreſſo conſenſu differtur: tempus ad pſequendū eandem ab homine vel a iure prefixū currere nolumus appellāti: niſi forte iudex videns ex dilatōne periculum īminere preciperet ī illa pcedi.

Idem.

Appellanti ab interlocutoria vel a grauamie iudicis non licet cauſas alias pſequi q̄ in appellatōe ſua nominatim dūtaxat expſſas nec pceſſus pmi iudicis ex nouis

reſti. in inte. ⁊ ſupplicationis ɔtra ſententiā currit a tempore ſententie: de reſti. in inte. c. j. li. vj. C. de pci. impera. of. aut. que ſupplicatio. Item annus executōnis qui datur delegato currit a tempore ſen. de of. dele. querenti. ſic dicam de iſto. ⁊ videt̃ caſus. C. de temp. ap. l. j. que de tempore pſecutōnis videtur debere intelligi. Prima opi. quam in ſolutōne tiv teni ſic pbatur. iſtō tempus dat̃ appellanti et ad pſecutionē appellationis. ij. q. vj. ei qui: al's icipit ſi qs appellat. C. de temp. ap. ei qui. e. ti. cū ſit: ⁊. c. repꝛhenſibilis ſe. pe. et. c. conſtituꝰ: de ſen. excō. licet. li. vj. ergo oportet appellationem pcedere huiꝰ tēporis curſum: ne lex ſit impoſſibilis. iiij. di. erit autem: cuȝ ſi. Item decre. ad hoc. ij. e. ti. dicit poſt appellationem. Item lex. ij. in pn. ⁊ lex. iij. pꝰ pn. C. de temp. ap. ad idem. e. ti. nicolao: de do. ⁊ cōtu. cum olim. in fi. Item cum decem dies dentur ad deliberandum an expediat appellare: non computabūtur in tempore pſecutōis. naȝ iſta diuerſa ſunt: quod patet de pcura. non iniuſte in fi. C. e. ti. minus. ⁊ fac. qđ ibi no. al's cum tempus interponēde currat a tempore ſcientie. ij. q. vj. biduū. e. ti. cōcertatōni: li. vj. ſi tempus pſequende curreret a tempore ſententie: ſcđm id poſt annuȝ poſſet appellare ſed non pſequi. ſi. quod no. ff. d' exec. tu. quiquag ita. fa. ff. de requi. re. l. annus. p que iura ⁊ per decre. ex pte s̄. de reſ. rip. hanc parteȝ elegi que hic approbatur. Ad contraria reſpondet̃ q̄ ſecunda ⁊ tercia opi. abſurditatem habent: de qua dixi s̄. poteſt ergo exponi quod dicit ibi lex: vt ibi no. pterierit. i. pteriſſe noſcatur: vel clarius. i. curſum ſuū compleuerit: ⁊ per eundem moduȝ tollitur quarta. ⁊ quod dicit. §. appellationes. poſt duos menſes tempus fatale ſuū inchoare curſuȝ exponas. i. inchoatum pſequi et finire. vel quod ibi dicitur eſt locale vel ſpeciale: vt ibi no. Pro quinta opi. non fa. decre. ex ratione: vt patet ex antiqua aut. ⁊ ibi ſcripſi. Lex iudicibus. non ob. quia licet appellare ⁊ apoſtolos petere ſint diuerſa ⁊ habeāt diuerſa tempora. quia tamen fiunt coram eodem ⁊ ſm acceſſorium primi ⁊ in ſola verbali petitione conſiſtens: voluit ius vnū tempus cum alio confundi. ſed appellatio ⁊ pſecutio fiunt coram diuerſis: que proſecutio in multa difficultate conſiſtit: quare ius voluit vnum tempus in aliud imputari in tempore reſtitutōnis ſupplicatōnis ⁊ executōnis non eſt dare diuerſa tempora que poſſunt confundi: ſed vnū ſolum in decre. nō ſolum a beneficio deliberandi: quod habet victus per decendiū pcedit q̄ reuocant̃ ante appellatōnem ⁊ poſt ſententiā innouata lex. j. C. de tem. ap. varios hȝ intellectus: vt ibi no.

t A futuro. quia in iudicio non appellatur: niſi a grauamine illato. ideo non in iudiciali: ſed extraiudiciali pcedit hec diſtinctio. ſi ergo appellat canonicus ne fiat electio eo excluſo: vel ne fiat de titio vel ne fiat niſi denominato per maiorem partem capituli: vel appellat poſſeſſor: ne in poſſeſſione inquietetur: extūc ⁊ non prius: cuȝ contra appellationes factū fuerat: illas pſequi tenetur. ſic loquit̃ de elec. cum nobis. ⁊. c. auditis. ⁊. e. ti. conſtitutus. ⁊. c. bone.

u Finire. in hoc cōuenit tempus reſtitutōnis in integrū: s̄. e. con. de reſti. in inte. c. vno. ⁊ approbat in hoc quod no. inno. s̄. e. ex ratione. ⁊ ber. s̄. e. cum ſit. ⁊. c. oblate.

x Impedimento. de hoc quod prouenit quādoqȝ ex parte iudicis: qn̄qȝ ex pte appellātis: qn̄qȝ ex pte appellati: ſatis s̄. e. ex ratōe. ⁊ in ſpe. e. ti. §. nūc breuiter. io. an.

y Deſerta. idem verbū. j. e. c. iij. ⁊. C. e. l. qm̄. io. an.

z Quādiu. ſimi potuit ex aut. ſi tamen. C. de temp. ap. ſumpta decor. aut. de ap. §. j. coll'. viij. que tñ in tribꝰ hic ſupplentur: vt. j. dicam. ⁊ q̄ dices q̄diu exponas. i. q̄tūcūqȝ diu. vñ dicit aut. etiā ſi decies mille anni fluxerint.

a Compromiſſuȝ. non ſic in eligentibus qui compromittūt quibꝰ bene currūt electionum tempora: de elec. ſi compromiſſariꝰ. j. Rn̄. li. vj. ⁊ ratio diuerſitatis ibi no. in glo. fi. ſi ergo compromiſſarius non pronūciat: reuertitur appellans ad iudicem. ⁊ idem puto ſi pronunciat: ſed appellans vult penam ſoluere ⁊ appellationeȝ pſequi. nec iſta littera contradicit: immo fauet: cum dicit tempus interiȝ nō currere. Item etiam ante pronūciationem compromiſſo durante poterat appellans ad iudicem redire ſoluendo penam: vt no. de of. de le. ſignificantibus: in. iij. glo.

b Vel al's. hoc ſupplet hec decre. qđ nō dicebat aut. pōe mortalitas: vel alia peſtis cepit eſſe in loco appellationis proſequēde: ita q̄ cōuenerunt appellans ⁊ appellatus differre ad certū tempus: ita q̄ tempa nō currerent vel aliquid tale.

c Expreſſo. non ſufficeret ergo tacitus: puta q̄ ſimul appellans ⁊ appellatus ad domicilium redeūt vel longam peregrinatōnem ſimul arripiūt vel aliquid tale. in puter enim ſibi appellās qui ſic iuinerat. Item p pcuratoreȝ proſequi poterat.

d Ab homine. hoc eſt ſecūdū quo ſupplet̃ aut. que loquebat̃ ſolū de tēpore iuris.

e Currere. non intelligas q̄ cōpromiſſo deſerto vel tempore de quo cōuenit finito habeat appellās integrū tempus: ſed ſolum habebit q̄tum tempore compromiſſi ſupererat. dormit enim tunc illius temporis curſus: fa. s̄. e. con. de reſti. in inte. c. vno: quod plene no. de ver. ſigni. dilecto. ff. ex qui. cau. ma. ſed etſi per pretorem. §. quotiens.

f Appellanti. nec appellato.

g Niſi forte. tertiū in quo ſuppletur aut.

h Imminere. s̄. e oblate: ad fi. que ponit exemplū de cauſa electōnis vel matrimonio ſpūali. ideȝ ibi dixi d' matrimōio carnali ſm goſ. oſti. ⁊ egi. alk'. vt lit. non ɔteſt. qm̄. idem dicit ibi goſ. in alijs q̄ celeritatem deſiderāt. ff. de dam. infec. l. j. ff. de fer. l. j. ⁊. ij.

i Preciperet. poſt illud ergo preceptuȝ incipient currere tempora. hoc intendit.

k Appellanti. ſe ſummat habens duo dicta que varias opiniōes determinant vt infra dicetur.

l Ab interlocutoria. p hoc ⁊ p verbum nomiatim qđ. j. ſequitur reprobatur opi. inno. quam no. de no. op. nunc. c. penult. vbi tenet q̄ ſatis eſt appellantem ab interlocutoria exprimere illam iniuſtā etiā ſi non adijciat in quo vel quare. ⁊ licet ibi hoc approbet prius tamen ibi dixerat q̄ nimis eſt generale hoc verbum: ſicut ⁊ ſi diceret ſe grauatū ⁊ non exprimeret in q̄. Dicit aūt opinionē ſuā ampliꝰ pcedere qñ appellās diceret ſententiā iniuſtā: q2 ex inſtrumentis teſtibꝰ vel alijs pductis aliter vel ɔtrariū pnūciari debuerat. iducit decre. e. ti. ex pte. j. oſti. ibi ɔtradicens q̄ appellās hȝ exprimere cauſaȝ q̄re ſit iniuſta: ⁊ maxime p decre. cordi. e. ti. li. vj. ⁊ hoc placet guil. in ſpe. de ap. §. q̄liter: in pn. ⁊ hic approbatur ⁊ merito: q2 nō eſſet al's differentia in expſſione inter appellantē a diffinitiua ⁊ ab interlocutoria. cuiꝰ ɔtrariū vult decre. vt debuꝰ: s̄. e. ⁊ pre. decre. cordi. ⁊ fa. qđ ibi no. ī. v. glo. An vo ſententia ſup pemptoria ſit diffinitiua vel interlocutoria dicā. j. c. fi. in pn.

m Iudicis. fa. p inno. qui itellexit decre. cordi. qñ ex̄ iudiciuȝ appellatur tñ a iudice: vide qđ ibi no. in. iiij. glo. ⁊ hoc dicit q2 appellatio ɔ ptem iuſtificat̃ ex futuro grauamie: vt s̄. c. ij. al's etiā notorias. licet ca ȝ notoriū releuare poſſit ab onere pbandi: non tñ releuat ab onere ppouendi: vt ſcripſi s̄. vt lit. nō ɔteſt. c. ij. ſup. j. glo.

n Nomiatim. ɔcor. de ſen. excō. ɔſtitutōem: li. vj. in appellatōibꝰ in quibus artat decre. vt circa: de elec. li. vj. fortior ſit expſſio: vt ibi. ⁊. e. ti. ɔſtitutio. ⁊ in cle. de elec. ɔſtitutōeȝ. ij. Rn̄.

o Expſſas. approbat qđ no. ber. e. ti. cū cauſaȝ: in vlti. glo. ⁊ reprobat qđ no. io. ij. q. vj. no ita. ⁊ ipſe vinc. ⁊ goſ: ī decre. vt debitꝰ: vt ibi ſcripſi ſup vbo pbabili. ⁊ iura q̄ p eo faciūt loquūtur cū appellat̃ a diffinitiua. ff. e. ſcio: in fi. ⁊ no. p hoc plene qđ adijcit̃ cauſis: ⁊ p iſtō ſingulare vbū appellāti ɔ ſtiliū curie: q̄ hȝ ex pluribꝰ cauſis expſſis ī appellatōe nō exprimere niſi vnā in reſcripto ɔmiſſiōis: ſup q̄ vide qđ ſcripſi in pre. decre. cum cauſaȝ: ſup vlti. glo. ⁊ quod no. in ſpe. de ap. §. de officio: in penult. colū.

p Nec pceſſus. hic approbat qđ no. inno. ī pre. decre. pl'ī. de no. op. nūc. reprobās qđ ibi no. oſti. ⁊ qđ no. glo. ī decre. ij. vt li. nō ɔte. ī glo. q̄re dic̃ q̄ eī tenebat io. ⁊ vin. ibi tñ oſti. ɔ. ⁊ no. q̄ dic̃ pceſſus: q2 diffinitiua a q̄ fuit appellatum bñ pōt iuſtificari ⁊ impugnari ex nouis cauſis vel nomī pbādis. ⁊ ſic loquūtur iura q̄ iducebat oſti. de fi. inſtru. cū toties. de teſti. fraternitatis. ſaluo qđ habes ī cle. de teſti. c. ij.

q Iudicis. a. cuius grauamine vel interlocutoria fuit appellatum de quo premiſit.

r Ex nouis. vnde qđ dicebat glo. pre. decre. ij. vt lit. non conteſt. q̄

probandis iuſtificari pōt vel etiam impugnari: ſed tñ ex illis que acta fuerunt vel exhibita coram ipſo.

Idem.

Si appellationeꝫ per negligentiaꝫ appellātis deſertaꝫ appellans ipſe cū appellato: aut appellatus etiaꝫ per ſe ⁊ principaliter ꝓſequatur:

ex grauamine receptionis teſtium facte lit. non conteſt. iuſtificabatur precedens appellatio: reprobabaꝫ olim inducens decre. dilecto: ſ. e. ti. per quā patet ꝙ etiam ꝓcedens grauamen non iuſtificat appellationem: niſi fuerit expreſſum in illa. ſi ergo iniquitas iudicis ꝓcedens appellationem illam non iuſtificat: ergo nec ſubſequēs. duo ergo requiruntur coniuncti: ꝙ grauamē preceſſerit appellationem vt hic: ⁊ ꝙ fuerit expreſſuꝫ in illa: vt ſ. ꝓxi. Reſ.

f Probandis. non intelligas ꝙ veritas grauaminis probanda non ſit coram iudice ad queꝫ etiam ad iuſtificandam appellationem: licet probata non fuerit coram iudice a quo: quod dic vt ſ. e. ti. interpoſita. j. Reſ. ſed hic intēdit grauamē iudicis: vel iniuſticia ꝓceſſus oportet ꝙ pateat ex actis coraꝫ iudice. vñ ſi propoſui exceptionem: probationem obtuli ⁊ admiſſus non fui: hoc probato apparet grauamen. ſed ſi exceptionem legittimaꝫ probaui ⁊ iudex illam repulit: hoc probato grauamen apparet: ſed ſi excipiebā actorem excōmunicatum minori iudex illam repulit non iuſtificatur appellatio: nec impugnatur proceſſus probando illum excōmunicatum maiori: de quo in primo iudicio non fuerat obiectum. Iteꝫ ſi appellaui ꝓpter exceptionem de loco non tuto non admiſſam: non iuſtificatur proceſſus: licet nūc ꝓbet me poſtea recōciliatuꝫ.

t Impugnari. impugnatio reſpicit appellantem: iuſtificatio reſpicit appellatum. neuter autem ipſorum vti poterit his que coram ipſo acta vel exhibita non fuerūt.

u Si appellationem. reprobat qđ no. inno. e. ti. ex ratōe. approbās ⁊ fortificās quod ibi no. oſti.

x Negligentiaꝫ. vt quia neglexit apoſtolos petere: vt in. c. ꝙuis. ſ. eo. vel neglexit proſequi infra tēpus iuris vł hōis: vt in decre. ſic ſ. e.

y Deſertam. idem verbum in pre. decre. ſicut ⁊ no. quia ſi in appellatione que a principio tenuit ⁊ poſtea tenere deſijt ꝓcedit hoc dictum: fortius puto procedere in appellatione que diceretur a principio non tenuiſſe: vt quia dicitur interpoſita tercio vel poſt decem dies. Iteꝫ ſi procedit in tacite deſerta ꝑ negligentiā: fortius in expſſe deſerta ꝑ renūciationem: ſa. e. ti. romana. §. ſi vo. ⁊ §. ſi aūt: li. vj.

z Cum appellato. licet ergo dilatōes quas petit appellatus per quas ꝓtelatur appellatōis ꝓſecutio ꝓſint appellanti: ſicut etiā reſtitutionem petenti ꝓſunt quas petit reus cōtra queꝫ petitur. C. de reſti. in inte. l. penł. ipſa tñ ꝓſecutio quam facit etiā appellatus ſibi nō ꝓdeſt: vt hic per ratōem quam. j. dicam.

a Appellat⁹. hic fortificat dictū oſti. querebat eniꝫ inno. quid ſi poſt lapſum tempus proſecutōnis fertur ſententia infirmans primam ſententiam: poſtea petit appellatus ipſam primam executioni mandari: tenebat ꝙ ipſi appellato obſtabit exceptio rei iudicate ex ſecunda ſententia infirmatōnis. nec valebit ſi dicat per lapſum temporis ante ſententiam infirmatōnis primaꝫ ſententiam ratificatam: quia ſcḋm euꝫ pretextu huius noue defenſionis non debet ſecunda infirmatōnis ſententia retractari: de re iudi. inter monaſteriuꝫ. C. de tranſac. ſub ꝓtextu. nec valet etiam dicere ꝙ non valet ſecunda ſentētia lata contra primā. quia vt dicit ſcḋm id nunꝙ̄ valet ſententia appellatōnis primam infirmans. nec etiam ſuper codeꝫ prima lata in cauſa principali ⁊ ſecunda lata in cauſa appellatōnis. ⁊ hoc reprobat oſti. dicens: ꝙ lapſus temporis ratificat ſententiam: ⁊ facit haberi perinde ac ſi non fuiſſet appellatum. ſententia ergo infirmatōnis poſtea lata: a non ſuo iudice lata fuit. Item non valet ſentētia contra rem iudicatam: de hoc in pre. decre. inter. nec ob. prima ratio inno. que procederet in ſentētia lata a ſuo iudice. Nec ob. ſecunda ratio: quia vbi per appellationem ſuſpenſa manet prima ſententia bene tenet ſecunda contra primaꝫ: ſed exquo ceſſat predicta ſuſpenſio appellatōne deſerta non valet ſecunda: ſicut non valeret ſi appellatuꝫ non fuiſſet. hoc hic approbatur et fortificat̄ in tanto: quia predicta procedunt non ſolum cum ſolus appellans ꝓſequit̄: ſed etiam cuꝫ vterꝙ. ⁊ quod plus eſt etiaꝫ ſi ſolus appellat⁹: quod forſan non cogitauerat oſti. ſit huius ratio: quia petendo pronūciari male appellatum non eſt ſibi contrarius in eo ꝙ dicit ſententiā tranſiſſe in reꝫ iudicatam. licet enim de appellante dubitetur propter cōtrarietateꝫ que videtur ineſſe: an poſſit ſimul proſequi appellationem ⁊ nullitatem ſententie: de q̄ ſatis ſcripſi. eo. ti. dilecto: in vlti. glo. p⁹ inno. et oſti. ⁊ vide in ſpe. de ſen. ꝑla§. iuxta ad fi. in appellato tamen dicente male appellatum ⁊ ſententiam trāſiſſe in rem iudicatam: nulla eſt contrarietas. Sed dices imo eſt contrarietas inꝙ̄tum dicit appellationem deſertaꝫ: ⁊ propter hoc ſententiam tranſiſſe in rem iudicatam: ⁊ non deſertaꝫ inꝙ̄tuꝫ ſuper eius iniuſticia pronūciari petit per appellatōnis iudicem: ⁊ ſic negat ⁊ aſſerit illum iudiceꝫ. So. et ſi vis ꝙ fatear hic aliquam cōtrarietatem ineſſe: tamen appellat⁹ qui reus eſt pōt vti cōtrarijs: maxime quoꝝ finis non eſt contrarius: et actor poteſt in diuerſis inſtātijs: quod dic vt no. de reg. iur. null⁹ pluribꝰ: li. vj. nec hic dicit̄ ꝙ i eadē inſtātia hec duo ꝓponat appellatus.

b Rem iudicataꝫ. hoc eſt ꝙ̄ quod dicunt iura: ꝙ rata manet ſententia: ⁊ ꝙ appellans cadit a cauſa. e. ti. oꝫ ſit. ⁊ c. ſepe

c Sentētia. que tamē erat aliqua: vt ꝙ contra ius litigatoris lata. ſi enim a principio fuiſſet nulla: ſicut propter appellationem omiſſam non tranſiret in rem iudicatam: ita nec propter interpoſitam ⁊ deſertam: de ſentē. excō. licet: li. vj. et qđ ibi no.

Idem.

Cum a repulſione exceptionis ꝑemptorie ſecūdo appellans ſuccumbit non eſt in cauſa appellatiōis poſtmodum a diffinitiua emiſſe

d Cum a repulſione. Determinat caſum dubium circa decre. vlti. eo. ti. libro. vj. qui talis eſt. Titius contra me oppoſuit exceptionem peremptoriaꝫ que per interlocutoriā eſt repulſa appellaui ⁊ confirmata eſt prima interlocutoria. iterum appellaui ⁊ iterum confirmata eſt prima ⁊ ſecunda: quia non potuit plus appellare proceſſit in principali: ⁊ lata cōtra ipſum diffinitiua appellauit ab illa: ⁊ in cauſa hui⁹ appellatōnis vult repetere contra illam interlocutoriam: ⁊ videbatur ꝙ poſſet per pre. decre. contrariū hic reſpondetur. vnus tñ caſus excipit̄.

e Repulſione. verbali per interlocutoriaꝫ vt ꝓdixi. non eſt tamen neceſſe in peremptorijs interloqui: de hoc ſatis de ordi. cog. c. j. Idē tamen in repulſione facit cum illam non recipit vel ad vlteriora litis procedit. e. ti. ex parte. ij. caute tamen facit excipiens ſi procurat interloqui: vt no. in ſpe. de appel. §. qualiter. v. Item ꝙ faciat. ⁊ dixi. e. ti. dilecto. ⁊ per hanc decre. ⁊ illaꝫ patꝫ: ꝙ ſententia lata ſuper peremptoria interlocutoria eſt non diffinitiua. ⁊ hoc tenebat gar. in decre. cupientes: de elec. v. inſuper. vbi etiaꝫ allegabat ad hoc decre. cum dilecti: de elec. ⁊ decre. ſua hoc. e. ti. Ad idem de offi. dele. ſignificantibus. ⁊ quia vt hic patet hec repulſio peremptorie non eſt diffinitiua: ergo nec pronūciatio pro ipſa erit diffinitiua. vbi enim interlocutoria diffinit ⁊ cōdemnatoria ⁊ econtra. C. de ſen. ⁊ interlo. preſes. ff. de re iudi. l. j. vt contrarioruꝫ ſit eadeꝫ diſciplina. xxxij. di. hoſpitiolū. ff. de his q̄ ſui vel ali. iuris ſunt. l. j. ff. de accu. qui accuſare. Preterea natura diffinitiue eſt ꝙ ex ea oritur actio in factum: ſꝫ a ſententia lata ſuper peremptoria non oritur actio ſed exceptio: ar. in pre. decre. cum dilecti in fi. C. de re. cre. l. actori. Item ſi ſententia ſuper peremptoria ⁊ pro ea lata eſſet diffinitiua: non eſſꝫ alia diffinitiua ferenda: cum tamen de neceſſitate ſuper principali voluntate ſuper peremptoria pronūcietur: de hoc in pre. decre. j. ꝯ ordi. cog. Dicebat ergo gar. ꝙ ſiue ſuper dilatoria ſiue ſuꝑ ꝑemptoria ſiue ſuper eo quod perimit appellationem. i. ꝙ appellans non poterit appellare: feratur ſententia: interlocutoria eſt. ſecus cuꝫ iudex cognoſcēs de appellatōe interpoſita a diffinitiua pronūciat bene iudicatū ⁊ male appellatum vel ecōuerſo. tunc enim diffinitiua eſt. C. de ap. coꝫ. ff. de his qui no. infa. l. furti. In effectu tamen fatetur ꝙ ſentētia lata ſuꝑ ꝑemptoria qđ obſtet hꝫ vim diffinitiue.

f Peremptorie. ⁊ ſic parat ꝓiudiciuꝫ negocio ꝓncipali: al's non liceret repeti: vt in pre. decre.

g Secundo. ſi ergo ſemel tñ appellaſſet ⁊ ſuccubuiſſet non haberet locum quod hic dicitur. Si vo ſecundo appellat: ſed appellationem non proſequitur: hic videretur decre. locum habere: ar. ſ. c. ꝓxi. videret̄ contra per id quod. j. dicam: quod credo vbi renunciat ſponte. quaſi licet tarde vtatur iuris conſilio expectando euentuꝫ negocij principalis: ⁊ ſic non poſſetenus reſiſtat: vt. j. dicam.

h Succumbit. ſi ſuccumbit in ſecunda appellatione: ergo tres habet ſententias contra ſe: ⁊ ſic a tercia non licuit appellare. eo. ti. directe. et. c. ſua nobis. C. ne li. in vna cauſa. l. vna. ſ. eo. con. de re iudi. c. j.

i Diffinitiua. prolata ſiue per primum ad quem debuit cauſa remitti exquo fuit pronūciatum male appellatum per quoscunꝗ̄ manus de excepti. dilecte. ſiue per vltimum qui forſan ex vi delationis

audiend' vlteri' ſup ea: niſi tūc rite ꝓpoſita ex eo pri' repulſa fuiſſet: q2 ꝓponebat̄ inepte.

Clemēs. v. ī ꝯcilio vienēſi.

De vita ⁊ honeſtate clericoꝝ.

Dioceſanis locoꝝ diſtricte p̄cipim': vt clericos carnificū ſeu macellarioꝝ aut tabernarioꝝ officiū publice ⁊ pſonaliter exercētes nomiatim ⁊ tercio moneāt vt ſic ab hmōi officijs infra cōuenientē terminū monentiū ipoꝝ arbitrio moderandū deſiſtant: ꝙ et ipſa nullo vnꝙ̄ tpe reaſſumāt. Qui ſi talit̄ moniti ab his nō deſtiterint: aut ipſa vt p̄miſſū eſt exercēdo reſumpſerit: qñcūqꝫ ꝯiugati omnino: nō ꝯiugati vo in reb' ⁊ ſi oīno incedāt vt laici: ī pſonis p̄uilegiū clericale ꝙdiu p̄miſſis inſtiterint eoipſo amittāt.

Aduerſus vo alios clericos negociatōnib' vel cōmercijs ſecularib' vel officijs nō cōuenientib' clericali propoſito publice inſiſtētes vł arma portantes ſic canonica ſuare ſtudeant inſtituta: ꝙ ⁊ illi ab exceſſib' cōpeſcant̄ hmōi. et ipſi de dānabili circa h̄ negligētia neqͣnt rephēdi. Idem.

Quoniam qui abiectis veſtibus ꝓprie congruentibus ordini alias aſſumere et ī publico portare rationabili

in principali ꝓceſſit ſiue per alium ad quem forte poſt cauſaꝫ remiſſam ad p̄mū ſunt in alio articulo bene appellatū ita ꝙ expedito appellatōnis articulo diffinit poſtea principale.

k Super ea. pemptoria ſic tercio repulſa ⁊ eſt mirabile ꝙ non appellans auditur: vt in pre. decre. ſi. ſed ſecundo appellans ⁊ ſuccumbens nō vt hic: cuꝫ ſecunda repulſio appellatōnis nō deberet pl' poſſe ꝙ̄ appellationis omiſſio. Maꝫ ⁊ in appellatiōe a diffinitiua equipant' iſta nō appellare vel ſecūdo appellare ⁊ ſuccūbere: ſꝫ lꝫ iſta equipent̄ in diffinitiua: in iterlocutoria nō. lata eni tali interlocutoria ſm̄ leges non debuit: ſm̄ canones potuit appellationem differre ad euentuꝫ negocij p̄mi. p̄rimi pꝫ. C. ō epiſ. au. l. ij. ō iud. aptiſſimi. C. e. ti. eos. §. ſuper his. ⁊ quoꝝ ap. nō recipi. l. pl't. ſecūdū pꝫ ī pre. decre. vlti. ſi ꝗ̄ diſtulit iuris conſilio: ⁊ poſtea vic' appellauit ꝯtra tales interlocutoriam: auditur. ſed ſi poſtea eius interlocutoriā impugnauit ſcꝫ ſemel ⁊ iterum appellando: ille articulus tam ſolenniter diſcuſſus vlterius examinari non debet: exquo in ſecunda ſuccubuit. per quod videtur ꝙ etiam iudex cauſe principalis ante diffinitiuam non poſſit illam interlocutoriā appellare: niſi tunc ſcꝫ in cauſa appellatōis interpoſite a diffinitiua.

l Prius. in cauſa principali.

m Inepte. ſi. de iudi. examinata. ff. de flumi. l. j. §. labeo. exemplum petebas hereditatem vel electionis confirmatōem: excipiebaꝫ te illegitimū. et quia non ſpecificaui quod debui tercio ſuccubui: qꝛ̄ non ſpecifico in appellatione diffinitiue: ſuper quo vide quod ſcripſi qui ſi. ſunt legiti. peruenit: ſuper. j. glo. Ad idem faciunt que ſcripſi de elec. dudum. ij. in prin. vel contra prouiſum poſſeſſionem petentem excipiebam de crimine: nunc addo infamiaꝫ: de accu. accedens. vel cum ius commune fundaret actionem tuam excipiebam de preſcriptōe: nunc ex primo titulum: ō preſcrip. c. j. li. vj. vel opponebā peremptoriam non priuilegiatam: vt de li. conte. c. j. li. vj. in vi dilatorie ad impediendū lit. ꝯteſt. ſuccubui p̄mo ſecūdo ⁊ tercio. redicēs ad iudicem principalis cauſe lata diffinitiua a qua appellaui: illā exceptionem in vi pemptorie ꝓponere potero.

n Dioceſanis. Caſus. punit clericos cōiugatos ⁊ alios perſonaliter ⁊ publice carnificum et tabernariorum officiuꝫ exercentes: qui per dioceſanos nominatim ⁊ tercio moniti illud officium non dimittunt vel dimiſſuꝫ reaſſumūt. excitant etiā dioceſanos contra illos clericos qui ſeculares actus exercent. ⁊ tria facit: precipit: punit: ⁊ excitat. ſecunda ibi qui ſi. tercia ibi aduerſus. determinat ⁊ declarat decre. penult. in p̄n. ⁊ vlti. e. ti. ⁊ quod no. guil. in ſpe. de cle. cōiu. ꝟ. ſed nunquid dices. et no. verbum dioceſanis non dicit ordinarijs locorum: ſic ꝫ̄. e. con. de ſequeſtra. poſſeſ. c. j. per quod videtur ꝙ alij ordinarij: licet in loco iuriſdictionem habeant: hoc non poſſint iniūctuꝫ hec conſtitutio nouum inducit: ⁊ fa. qꝛ̄ dicā. j. de iurepa. c. j. poſt p̄n. io. an.

o Clericos. puta ꝙ includat etiam exemptos qui delinquerent in loco non exempto cuꝫ per id ſubſint dioceſanis. vbi nō delinquerēt in loco exempto non videtur ꝙ ad illos extendatur hec conſtitutio: cum excitet officium dioceſanoꝝ tm̄: ad hoc de offi. ordi. licet: ⁊ c. pl't. maxime quia quādo iura iſta volunt dare iuriſdictōnem ſuper exemptos hoc exprimunt: vt patet ꝫ̄. e. con. de ſupplen. negli. prela. c. vno cum ſuis concor.

p Carnificij. carnifex dicit̄ a carnifico as. q2 carnes facit ⁊ vēdit: fa. de ap. ſignificāte. vñ ⁊ homicide ſolent dici carnifices.

q Macellariorum. hi ſic dicuntur: quia pecora vel quadrupedia mactant: a macello as quod eſt mactare ⁊ trucidare. ⁊ propter honorem ⁊ vilitatem iſtorum duorum officiorum. ſcilicꝫ macellarij et tabernarij eſt hoc ſpecialiter ō his prouiſuꝫ. et licet multa alia ſint vilia: puta aptare pelles et coria ⁊ his ſimilia: tamen conſtitutio locum habꝫ ſolum in expreſſis.

r Tabernariorꝫ. taberna dicta eſt a tabulis que mercibus ſubſternuntur. ⁊ proprie dicitur domus in qua panis vinum et carnes cocte vendūtur. talia loca nedum tenere: ſed nec igredi debent clerici. e. ti. clerici. xliiij. di. clerici.

ſ Publice ⁊ perſonaliter. coniunctim requirūtur hec duo. ſi ꝗ̄ occulte vel per alium hoc exercetur: ceſſat pena licꝫ non culpa. ⁊ ſic ſoluitur qꝛ̄ opponi poſſet de decre: fundamenta: de elec. li. vj. §. vt ergo. ⁊. §. ſe. de decre. mulieres. ō ſentē. excom. de regula. qui ꝑ aliuꝫ. de regu. iu. li. vj. cum ꝯcor.

t Nominatim. i. proprijs nominibus eorum expreſſis: quaſi non ſufficiat dioceſano monere in genere clericos dioce. ſue vel clericos talis plebanatus vel talis eccleſie: ſed monere debet exprimendo illius vel illorum nomina. ⁊ concor. de ſentē. excom. conſtitutionē: li. vj. et. j. de ſenten. excō. grauis: in fi.

u Tercio. ō ſentē. excōmu. ſacro. ⁊. c. conſtitutionem: li. vj. debet ergo habere aliquoꝝ dierum interualla: vt ibi dicit̄. nec videt̄ hoc ſufficere ꝙ emanaret vnuꝫ pemptoriū ꝑ hanc literam.

x Moderandum. de ap. cum ſit romana.

y Nullo. ſi. de coha. cle. ⁊ mulie. ſicut.

z Taliter. ſcilicet per dioceſanos nomiatim ⁊ tercio prefixo termino congruenti.

a Premiſſum. ſ. publice ⁊ pſonaliter.

b Reſumpſerint. lapſo termino. hoc dico: quia ſi habuiſſet terminuꝫ menſis et quinta die dimiſiſſent decimaqnta reſumpſiſſent: dummodo infra terminuꝫ poſtea dimiſiſſent non eſſet locus pene.

c Quandocunqꝫ. quaſi etiaꝫ poſt tempora longiora: ⁊ eſt ſi. de ordi. cog. c. ij.

d Omnino. ſcilicet quo ad duo priuilegia que poterant habere per decre. vnicam: de cleri. coniu. li. vj. ⁊ ſic hic cōiūgis totam illam partem ſcilicet priuilegium clericale ꝙ̄diu ⁊c̄. multum facit ad id quod no. de cle. coniu. ioannes in. iiij. q. ſed ſi iſtud omnino intendit perpetuitateꝫ priuationis inducere: vt ſic coniungatur hic illud verbum ſolum priuilegium clericale eoipſo amittant: reſultaret contrarius intellectus. ſimilis diſputatio de hac dictione omnino. ff. de fideiuſ. l. grece. §. illud. io. an.

e In rebus ꝓprijs. in quibus al's gauderent īmunitate. e. ti. c. vlti. de immu. eccle. c. j. li. vj.

f Q̄diu. recupabunt ergo deſiſtentes p̄uilegiuꝫ: ⁊ fa. de vi. ⁊ ho. cle. c. vlti. ⁊ qꝛ̄ ibi dixi poſt inno. ibi etiā no. ber. ⁊ fa. quod no. xxxij. di. nullus et. ⁊. lxxxj. di. ſi qui ſunt p̄ſbiteri.

g Eoipſo. licꝫ ergo ſit neceſſaria monitio: non tñ̄ eſt neceſſaria priuatio. ꝯcor. de ſen. excō. in audientia. ⁊. c. ꝯtingit. ſi. de p̄ben. extirpande. de rap. excoicatōi. j. de deci. c. j. de ſta. mo. attendētes in fi.

h Alios. non carnifices vel tabernarios.

i Inſtituta. e. ti. c. ij. ⁊. c. clerici. ⁊. c. vno: li. vj. ne clerici vel mo. c. j. de ſen. excō. ꝯtingat.

k Quoniam. Caſus. p̄miſſo exordio punit p̄mo clericos beneficiatos vtentes publice virgata vel partita veſte. Secūdo ſubdiaconos ⁊ diaconos. Tercio oēs clericos tonſurā publice cū tali veſte portātes. Quarto habentes dignitatē pſonatuꝫ beneficiū curatum: ⁊ ſacerdotes ⁊ religioſos publice portantes taleꝫ veſtē vel inſulā. Quinto punit omnes p̄dictos vtentes tabardo notabiliter breui integre foderato. Sexto certas caligas clericis interdicit emanauit execution ad iura. xxj. q. iiij. ꝑ totū. e. ti. c. pl't.

l Cōgruentib'. cōgruentia veſtiū reſpicit non ſoluꝫ clericos de quib' hic ⁊ in iurib' pallegatis: ⁊ monachos: de quib'. j. de ſta. mona. ne in

ngro. ſed etiā omēs laicos.xlj.di.§.j.ꝛ.c.parſimoniā.xxx.di.ſiquis viroꝝ.ꝛ variatur ex diuerſitate ſexuū.c.di.ſiqua mulier.
m Ceſſante.ſ̄.e.deus qui.
n Indignū.de ſen.ex.in audientia.e.ti. ſi iudex laicus. li.vj.ff.de iniurijs.item apud.§.ſiquis virgines. ꝛ eſt ſi.de ſta.mo.recolentes.
o Clericꝰ. includit ha bentē primā tonſurā tm̄ de eta.ꝛ qli. cū contingat.
p Partita.dicit canon ꝙ diuerſi coloris vel di uerſe partis veſtis eſſe n̄ debet.xx.q.j.c.vl.in fi. alibi ꝙ veſtis n̄ debebat eſſe variata ſericis textu ris: nec habere variorū coloꝝ ornamēta. xxj.q. iiij.c.j.in fi. Et nō ꝙ lȝ veſtes rubei ꝛ viridis co loris prohibite ſint cleri cis: ſ̄.c.pe. pene tamen iſtius ↄſtitutionis locū habent ſolum in veſtib9 hic expreſſis. ꝛ ꝑcor.qđ dixi ſ̄.c. pri.
q Publice.concor.ſ̄. c.pri.
r Utetur. veſtibus ſ̄ etiam priuis factis pub lice vti non poterit ſine hac pena: nec ꝑpter hoc ↄſtitutio reſpicit pterita dānat enī ſolum futurū vſum.ꝛ fa.qđ dixi ſ̄.c. cō.de eta.ꝛ qli.vt hi q. in glo.ꝙ poſteris.
s Rationabili. puta timoris.e.ti.c.penl'.
t Menſes. inchoandos poſt talem publicam delatōnem.
u Beneficiorum. omniū ꝑpter indefinitam: de hoc de elec. vt circa. li.vj.offendit enī vniuerſum ſtatum eccleſie: nec minus vnā eccleſiaȝ ꝙ̄ aliam:ꝛ ſic ſoluit̄ de elec.ſi compromiſſarius.§.huiuſmōi.ꝛ.§.ſe. li.vj.vbi ſpecialiter offendit̄ eccleſia ad quam indignus eligit̄: vel ad quam dignus electus impedit̄:ꝛ eſt ſi.j.ð penis.c.j.poſt prin.poſſet autem talis eligere: de elec.cum vintoñ.
x Eoipſo.hic ergo non eſt neceſſaria monitio nec ſententia: aliter ſ̄. c.primo.
y Suſpenſus. ſi tamen interim illos ꝑciperet non eſt irregularis. cum hoc non ſit expreſſum in iure.de ſen.ex.is qui.li.vj.nec bñficijs priuatus.cum hoc hic nō exprimat̄.ſicut in caſu.de elec.c.j.§.ſi. ꝛ.c. cupientes.§.ceterum.li.vj.tenet̄ tamen ad ipſorū reſtitutōneȝ. Sed cui fiet reſtitutō hic videndū eſt cui accreſcant fructus tempore ſuſpen ſionis: puto ꝙ quotidiane diſtributōnes accreſcant ſocijs: vt dixi ſ̄.c. cō.de eta.ꝛ quali.vt hi qui.fructus ꝑbende vel diſtincti beneficij accre ſcant eccleſie: de cle.non reſi.c.pe.ꝛ.ſic intellige qđ nō.xcj.di.clericus victum. ꝛ quod nō.inno.ð coha.cle.ſicut. Quid autem ſi iſti ſuſpēſi nollent interim officiare eccleſiaȝ: ꝛ an interim eligāt vel eligant̄: vide quod nō.in ꝑall'.§.ceterum in glo.non ergo.
z Sacerdotiū.hic ergo eſt ius diuerſum inter ſacerdotiū ꝛ alios ſa cros ordines: concor.liiij.di.ex antiquis.ne cle.vel mo.c.ſi.
a Per idem tempus.ſex menſium.
b Inhabilis.tenet guil.in ſpe.ti.ij.§.ſupeſt.v. ſed nūquid poteſt. ꝙ legatus ꝛ epiſ hanc penā infligere poſſint: etiam in ꝑpetuū clerico ꝛ laico ex cauſa.ꝛ vides ꝙ in defectū beneficij ſuccedit hec pena inhabili tatis: alibi deficiente bñficio ſuccedit pena excōicatōnis. j. de deci.c.j.
c Alijs.qui nec beneficiati ſunt nec in ſacris.
d Talem.virgatam vel partitam.
e Et tonſuram.ſi ergo veſtem ferant ſine tonſurā non eſt locꝰ pene: ꝛ facit ad ea que nō.ꝛ ſcripſi de apoſt.ıııc.vides enī ꝙ cōſtitutꝰ in mi noribus ſecularib9 veſtib9 vtens non incurrit hanc penā: niſi immiſceat tonſurā. Et qꝛ de tonſura clericoꝝ iura varijs verbis vtunt̄: quedam enī dicūt raſuram in parte ſupiori ad modū ſpere.xxiij.di.§.clerici.ꝛ c.ſe.dr̄ autem ſpera rotunditas vel corpus ſeu ſpaciū rotundum: qđā dicunt coronam ꝛ raſuram.xij.q.j.duo ſunt.quedam tonſuram ꝛ co ronā.e.ti.clerici.de cle.pu.c.vl.ꝛ.j.de cele.miſ.c.j. quedā ſimpliciter tonſuram.e.ti.clericus.ſi.de cle.cōiuga.iohānes.ꝛ.c.ex parte.e.ti.c. vno.li.vj.ꝛ.c.ſi.de biga. atricationis.de ſen.ex.ſi iudex. ꝛ hic quid hec verba intendant videamus. Circa hoc ſciēdū ꝙ clericis deputatis ad diuina myſteria competit raſura ꝛ tonſura in modū corone ratōne figure: quia corona eſt ſignum regni ꝛ pfectōnis: cum ſit circularis ca

cauſa ceſſante ꝑſumit ꝓfeſſoꝝ illius ordinis ꝑrogatiua ſe red dit indignū: ꝑſenti ↄſtitutione ſancimus: ꝙ quicūq; clericus virgata vl' partita publice ve ſte vtetur: niſi cauſa rōnabilis ſubſit: ſi beneficiatꝰ extiterit: ꝑ ſex menſes a ꝑceptione fru ctuū beneficioꝝ que obtinet ſit eoipſo ſuſpenſus. Si vero bñficiatꝰ nō fuerit: in ſacris tm̄ ordinib9 citra ſacerdotiū ↄſti tutꝰ ꝑ idē tp̄s reddat̄ eoipſo in habilis ad eccliaſticū bñficiū obtinēdū. Idē q̄ȝ cenſemꝰ de clicis alijs veſtē talē ſimul ꝛ tōſurā publice deferētib9 cle ricalē. Dignitatē vo ꝑſona tū ſeu bñficiū aliud obtinens

cui cura īmineat aīarū: necnō ceteri in ſacerdotio ↄſtituti ac religioſi qlib; quos oportet ꝑ decentiaȝ habitus extrinſeci morum intrinſecā honeſtateȝ oſtendere: ſi preterq̄ ex cauſa rōnabili publice veſtem ferāt hmōi aut infulam ſeu pileum lineū publice portēt in capite ſint eo ipſo bñficiati videlȝ a ꝑceptione fructuum bñficioꝝ que obtinent ſuſpēſi ꝑ annū. Ceteri vo ſacerdotes ꝛ reli gioſi qlibet ꝑ idē tp̄s reddant̄ inhabiles ad quodcūq; bene ficiū eccleſiaſticū obtinendū. Sed ꝛ tales ꝛ ceti qcūq; clici vtētes epithogio ſeu tabardo foderato vſq; ad oram: ꝛ ita

rens angulo in ſignū carentie ſordiū: quia vbi angulus ibi ſordes. ſe ergo ꝛ alios virtutibus regere ꝛ a ſordibus mūdare debent. ꝛ ſic in deo regnabūt: vt in pre.decre.duo.ꝑ raſuram autem ex parte ſu perioꝛi capilli ſubtrahunt̄ ne mens ipſoꝝ ꝑ occupationes temporales retardetur a contemplatōne myſterioꝝ diuinoꝝ. Summitas enī capi tis eſt eminentia men tis: fa. de ſacra vncti. c.vno.v.in vertice.ꝑ ipſius ergo denudatō nem mentis releuatio deſignat̄. ꝛ qꝛ cōuerſi miniſterijs diuinis n̄ occupant̄. ſupius nō raduntur: ſeȝ inferius tondeant̄: qꝛ tempora lia deponūt. Tōſura vo ex parte īferiori ca pillos tondet vſq; ad reuelatōnem ſenſuū ſcȝ viſus ꝛ auditus: ne.ſ.oculos vl' aures impediant.ꝛ eſt ſignū ꝙ pſcindenda ſunt vicia cordis ꝛ corpis. ne intuitum diuinorū impediāt.ꝛ ex his de betur corona celeſtis. vnde dicit canō ꝙ in cedere debēt clerici de tonſo capite ꝛ patenti bus aurib9.xxiij.di. c.penl'. Et ex ꝑdictis videt̄ ꝙ ꝑprie raſura reſpiciat partem ſupe riorem quaȝ dicimus clericam: corona circulum capillorum: tonſura abſciſionem ipſoꝝ. facit de ſenten.excō.contingit.ij.ibi circūciſis crinibus. oſti. tamen in decre.clerici.e.ti.vt ibi ſcripſi. quod ſ̄ dixi: clericaȝ videt̄ vocare tonſuram dicens ꝙ maiorem tonſuram ꝛ altiorem ꝛ rotundiorem coronam debet habere monachus q̄ clericus.ꝛ notauit etiaȝ de hoc in ſumma.e.ti.§.ij. Hec dicta ad diſcutiendū an tonſura conſiſtat in clerica vel in tonſione crinū vel in vtroq;: ꝛ ſpecialiter ꝑ hoc ad textum an clericus in minoribus deferens talem veſtem cū clerica ꝛ longis crinibus vel econtra tonſis crinibus.ſed ſine clerica incur rat hanc penam? Et in primo caſu ſi clericam capucio vel aliter co operit.ꝛ in ſecūdo ſi tonſionem crinū coopertam portat forte veſtito capucio.certum eſt ꝙ nō eſt locus pene: per verbum publice quod reſpicit vtrūq;. ſcȝ veſtem ꝛ tonſuram.remanet ergo dubium cum alterum ſolum defert ꝛ publice egeret declaratōne.ſed credo de mēte ꝙ ſi tm̄ in publico exhibet ꝙ videatur clericus cum ea veſte locꝰ ſit pene.raro enī vel nunq̄ in capite capuciū birretum capellum vel aliquid tale deferens oſtendit vtrūq;.

f Extrinſeci.hec littera ꝛ principium huius capituli ibi in publi co portare facit ad queſtōnem olim diſputatam de monacho qui bñ portat habitum ſuum: quem tamen cooperit habitu clericorum ſe cularium ꝙ ſit apoſtata: ꝛ ita fuit hic terminatū.ꝛ inducebat̄ decre. penl'.eodem titulo de iudeis in nōnullis.ꝛ ponitur in mercuriali. ſub titulo de apoſt.
g Infulam.ſumitur interdum pro corona imperiali. ff. de qua dri.preſcrip.l.ſi.in fi.quandoq; pro alba faſciola ſacerdotalis capi tis: ꝛ ideo ſubmiſit ſeu pileum quod dicitur a pilis quia pilos capi tis tegit ꝛ ſtringit.ꝛ nō.ꝙ etiam diaconum portantem infulam nō punit hec conſtitutō niſi ſit de hic expreſſis.
h Lineum.idem puto ſi ſericum quod apud nos multum eſt in vſu: cum maior vel ſaltem eadem ſit ratio.
i Ceteri.non beneficiati ꝛ religioſi iſti penā hic expreſſam incur runt vltra penam excōmunicatōis qua ligantur per aliam conſtitu tionem: ne cle.vel mo.c.ij.li.vj.
k Per idem tempus.annale.
l Quodcūq; beneficium.includit preſtimoniū vel penſioneȝ quā haberet in titulum.facit quod dixi de reſcrip.poſtulaſti.

m Et tales.de quibus ꝓxi.dictum eſt.io.
n Epithogio.dictum ab epi.quod eſt ſupra ꝛ tego tegis.
o Oram.ſine aſpiratōne deſignat finem vel extremitatē rerū pre cipue regionū ꝛ veſtium: vnde dicit̄ primo regū.xxiiij.ꝙ dauid pre cidit oram clamydis ſaulis.ij.q.vij.§.de his.ꝛ geneſis.xliij. requirit

in oꝛa ſaccoꝛū ligatas pecunias: ad hebꝛe. xj. ſicut arena que eſt ad oꝛam maris. non aſpiratur etiam quādo ſcribitur ꝑ plurali de os oris. aſpiratur autem qñ deſignat tempus: vt horaꝫ tercie vel none.

p ¶Videatur. dicit canon ꝙ ſuperior veſtis clericorum debet eſſe talaris. i. longa vſq; ad talos. xxiij. di. c. pꝫt. et ſi breuitatē veſtis ſuperioris diceremꝰ huiꝰ conſtitutiōnis cauſam videretur conſtitutio locum habere ꝛ in tali tabardo non ſic foderato: qȝ non credo cum ſit penalis: ꝛ ſic nō extendēda: de elec. ſtatutū: li. vj.

breui ꝙ veſtis inferior notabiliter videatur: epithogiū ipm ſeculares clerici ꝛ religioſi adminiſtratiōnē habentes teneantur infra menſē dare pauperibꝰ. ¶Ceteri vero religioſi adminiſtrationem non habētes infra idem tēpus illud teneantur ſuis ſuperioribꝰ aſſignare ī pios vſus aliquos cōuertendū. Alioquin beneficiati ſuſpēſionis: ceteri vero inhabilitatis penas predictas ꝑ idem tēpus ſe nouerint īcurriſſe. ¶Huic inſuper adijcimus ſanctiōi: vt clerici ꝑſertim bñficiati caligis ſcacatis rubeis aut viridibus publice non vtantur. Clemens quintus in cōcilio vienenſi.

q ¶Infra menſē. q; ſup dixi vtētes: videtur ꝙ mēſis incipiat poſt inchoationem vſus.

r ¶Conuertendū. facit ad no. xij. q. i. non dicatis. ꝙ monachus adminiſtratiōe carēs elemoſinā facere non poſſit. ſȝ quid ſi talis monachꝰ erat in ſtudio cū licentia abbatis a quo multū diſtaret ſatis puto ꝙ tunc q̄uis adminiſtrationē non habeat hanc erogationē facere poſſit per ea que no. oſti. in ſum. de pe. ꝛ remiſ. §. quibꝰ ꝛ qualiter. char. pe. v. quid de facientibꝰ elemoſinā: vbi tenet ꝙ monachus qui de licentia abbatis eſt ī ſtudio vel peregrinatiōe pōt facere ꝯgruā etiam ꝛ moderatā: allꝫ. de of. dele. preterea. ff. de ꝓcura. ad rem. ꝛ. l. ad legatum. ff. de iudi. ſi longius. fortius ergo faciet hanc neceſſariā. ꝛ facit qȝ no. de accu. ex parte.

s ¶Ceteri vo. non beneficiati.

t ¶Per idem tempus. annale vt ſic reſpiciat quod pxi. dictum fuit a v. dignitatem circa: vel vt reſtringatur pena poteſt intelligi de ſex menſibus de quibus in prin. dixit. vel dic diuerſificari penas predictas. ſ. anni ꝛ ſex menſium: ſcḋm diuerſas qualitates clericoꝝ de quibus pmiſit: vt ſemeſtre locum habeat in his de quibus loquitur vſq; ad v. dignitatem: annus in alijs.

u ¶Sanctioni. nō dicit ꝙ iſte finis ſit ſanctio: ſȝ additur ſanctioni ſꝫ in pcedentibꝰ enim conſtitutio eſt penalis: hic non. hoc dico ꝓpter no. ij. di. in fi. ſumme. erit aūt hic locus pene arbitrarie ex quo certa non ſtatuitur: de offi. dele. de cauſis.

x ¶Preſertim. pro maxime.

y ¶Caligis. xxiij. di. clerici.

z ¶Viridibus. iſti colores in ipſorū veſtibus erant ꝓhibiti. e. ti. c. pꝫt. ꝛ vide quod ibi ſcripſi.

a ¶Vtantur. prouidit clemens circa inſulas caligas ꝛ veſtes. ꝓuideat ſucceſſor circa ſcarpitulas: quarum perforationem vel inciſionem multiformem ſuperſticioſa curioſitas apud clericos pullulans adinuenit.

b Si dignitatem. Caſus. clauſula inſerta litteris gratioſis ſuper dignitate conceſſis per quaꝫ prouideri mandatur: ne animarum cura ſi dignitati imminet negligatur: vel per quam inhibetur electionē fieri dignitatis: non facit extendi gratiam ad dignitatem curatam: vel ad quam quis per electionem aſſumitur. Duo ſunt dicta: ſecundum ibi ad hoc. quod in prin. dicitur de diſpenſatione vſq; ad v. q̄q̄. tenebat oſti. de reſcrip. poſtulaſti. ꝛ guil. in ſpe. delegatis. §. videndū. v. ſȝ nūquid nocet.

c ¶Mandemus. idē puto ſi ꝓuideat: dum tñ non motu ꝓprio. ī. c. iij. cum eadem ſit ratio.

d ¶Diſpenſantes. quid ſi nulla fuit diſpenſatio ſuper pluralitate: ſed ſolum prouideri mandatur de dignitate non adiecto de cura: poſtea ſubmittitur hec clauſula: dicas idem cū eadem ſit ratio. ſed q; clauſula illa poni non ſolet niſi cum ſit diſpenſatio ſuper pluralitate vel ſimilis: fa. de offi. ordi. c. ordinarij. §. ꝓuideat. li. vj. ideo ſic loquitur ſimilis ideo dixi: quia quādo fit ſuper etate ordine vel reſidentia etiam apponi ſolet hec clauſula. vnde q̄uis in litteris gratie ſuper his diſpenſetur adiecta iſta clauſula gratia tamen non extendetur ad curatam.

e ¶Retinere. ꝙ non poſſet ſine diſpenſatiōe ex vi expſſionis: vt. e. ti. non poteſt. §. fi. li. vj.

f ¶Vel alteri. ſi intelligas ſecunde: planum eſt quod ſequitur de gratia ſurreptitia: vt. e. ti. c. cum in illis: libro. vj. ſed ſi de prima hoc intelligas cum licet gratia ſit ſurreptitia quo ad diſpenſationē pluralitatis: non tamen quo ad prouiſionem dignitatis: ex quo propter illam paratus eſt dimittere primam. vnde ſi mutinenſis archidiaconus impetrat archidiaconatum bonō. non curatum vel curatū hoc tamen expreſſo: et diſpenſatur cum ipſo ſuper vtroq; tenendo licet diſpenſatio pluralitatis non valeat: ex q̄ mutineñ. archidiaconus habet curaꝫ: ꝛ hoc non expreſſit propter rationem quam infra dicaꝫ ſuper verbo momenti. videtur tamē ꝙ valeat impetratio: ita ꝙ per ipſam mutiñ. dimittendo cōſequi poſſit bonoñ. non habetur in iure expreſſū: ꝙ impetrans qui tenetur facere mentionem beneficiorum que habet: teneatur etiam qualitatem eorū exprimere: ſicut nec habetur in iure ꝙ teneatur exprimere qualis ordo ſit annexꝰ beneficio. vel quantitatē reddituum quam habet ex vno beneficio vel pluribus. licet beneficia teneatur exprimere. cum ergo per expreſſionem nulla fiat diſpenſatio ſed ſolū vitatur ſurreptio. e. titu. non poteſt ī fi. li. vj. Videtur ꝙ valeat impetratio ex quo illud expreſſit licet non expreſſerit illius curam: ſicut valet licet non expreſſerit annexionem ordinis vel redditūum quantitatem vt dixi. et ratio decre. cum in illis: adaptatur cum de dignitate conſequēda queritur: non cū de exprimenda: niſi dicas aliter legendo ꝙ hoc nouū declarat vel inducat hec conſtitutio ꝙ etiam qualitas cure imminens beneficio quod habet impetrans exprimenda ſit in impetratione: quod probat littera nullius penitus que ſequitur: quaſi hoc ſit de his que poſſent mouere principem ad gratiam denegandam: facit. e. ti. q̄uis. ꝛ. c. ſi cui. j. Rñ. lib. vj. ꝛ quod no. compoſt. de reſcrip. capitulum: in fi. magne glo. ꝛ videtur expreſſum ī. e. con. de offic. ordi. c. ij. ſi intelligatur illud ſpeciale quod ibi ponitur de ſpecialitate que etiam exprimat qualitatem cure: ꝛ talem expreſſionē communiter hodie faciunt impetrantes et caute. Poſſit dari tercia lectura: ꝙ mixtura diſpenſationis et gratie prouiſionis in eadem littera conceſſarū viciet vtranq;. que ſi ſegregate forent: valeret prouiſionis gratia. vt primo dicebatur: contra hanc facit de regu. iur. vtile: libro. vj. ꝛ quod ibi no. licet enī ſecunda gratia diſpenſationis pendeat a prima ꝛ ſic ſit inſeparabilis: prima tamen gratia ſcilicet prouiſionis bene eſt ſeparabilis a ſecunda. quare illa vtilis per illā inutilem viciari non deberet: hoc egeret declaratione. in dubio tamen placet prima lectura. ad inducta ſecundo reſpondetur primo ad litteraꝫ ſequentē: vt ſtatim dicā. ad id qȝ allegatur de motu pncipis: rñde p decre. non pōt: in fi. ſupius allꝫ. in decre. ſi cui ſcḋm. cū primo tenebatur. ꝛ ideo primū eſſe debuit nō curatū. ſi enī primū dimitteret cura nō obſtaret: vt ibi. j. Rñ. decre. ij. de off. or. requirit ſpecialē mentiōē beneficij: vt non ſufficiat generalis. ꝛ eſt ꝓ oſti. ꝯ ꝯpoſt. ī his q̄ no. de reſcrip. in nr̃a: in fi. ſȝ nō requirit expſſionē qualitatis: vt ſupius dixi.

De pbēdis ꝛ dignitatibꝰ. R.

Si dignitatem habenti de alia prouidere mandemꝰ: diſpenſantes cum eo vt ſimul vtrāq; valeat retinere: de animarum cura que illis vel alteri earū imminet non habita mentione: gratia hmōi velut ſurreptitia nullius penitꝰ eſt momenti: q̄q̄ cōfectis ſup ea litteris ſit inſertum: ꝙ animaꝝ cura ſi digni

g ¶Nullius. vniuerſale negatiuū eſt: ꝛ adhuc ſubmittit penitꝰ: ꝛ fa. ad ſupius dicta: quibꝰ tñ nō obſtabit hec littera ſi dicas gr̃a. ſ. ſup pluralitate conceſſa. fecit enī mentionē ſup de mādato ꝓuiſionis ꝛ de gratia diſpenſatiōis. primū ꝯſiſtit in gratia facienda. ſecundū in iaꝫ facta: fa. qȝ no. de preben. ſi cui: li. vj. in vlti. glo. vel ſi exponas alteri de ſecunda: vt ibi dixi in pn. glo.

h ¶Momenti. hoc tenebat oſti. in pre. decre. poſtulaſti. reddens rationem ꝙ circa pluralitatē in ꝑſonatu cum cura duo ſunt impedimenta. ſcꝫ perſonatus ꝛ cura. e. ti. de multa. ſublato ergo primo impedimēto ſcꝫ ꝑſonatus: remanet ſecundū. ſ. cure vt ibi ſcripſi. ꝛ idē guil. in pre. v. ſed nūquid.

i ¶Inſertum. quod ſumi poteſt ex decre. de offi. ordi. ordinarij. §. prouideat: li. vj.

k ¶Animaꝝ cura. hoc inducebat dubiū: quaſi per hoc de curato papa ꝓuideri voluerit. ꝛ ſufficiat quacūq; parte lr̃e talis volūtas appareat vt ſic finis trahatur ad principiū: fa. de ap. ij. requiris cum concor. de reſcrip. olim. ſicut ſufficit quacūq; pte actorum certificetur ſententia. C.

de ſen. que ſi. cer. quã. l. iij. ſed hec clauſula non ponitur ad gratiaʒ angendam: vt. ĩ. pri. Rñ. ſʒ ad indẽnitatem dignitatis in executione ſeruandam. nec ſonat in conditionem ꝓuiſionis vel qualitatis expreſſionis: ſed potius in monitioneʒ vnde valeret ꝓuiſio hac monitione non ſeruata: vt no. eo. ti. poteſt. ij. Rñ. li. vj. io. an.

tatibus ipſis vel alteri eaꝝ immineat nullaten⁹ negligat. Ad hoc ſi alicui prouideri mandemus de dignitate ad cuiuſcũqʒ vel quorũcunqʒ collatõem ꝓuiſionem ſeu quãuis diſpoſitõem aliaʒ in certa eccleſia ptinente quã infra mẽſeʒ duxerit acceptandã inhibẽtes illi vel illis ad quoꝝ collatõeʒ ꝓuiſionẽ vl' electõeʒ dignitates in ipã eccleſia ptinere noſcunẽ ne interim ad collatõeʒ ipſaꝝ ſeu ꝓuiſionẽ ꝓcedãt: vl' quenq̃ eligãt ad eaſdeʒ: de dignitate ad quã ꝯſueuit quis p electiõeʒ aſſumi impetrãti non poterit ꝓuideri: cũ

l Si dignitatibus. q̃d ſi nõ ponitur ſi: puta q2 dicitur ꝓuiſio q̃ animaruʒ cura dignitatib⁹ imminens nullatenus negligatur. Ideʒ puto per id quod ꝓxi. dixi. Item intelligitur imminens. i. ſi qua imminet.

m De dignitate. decre. etiam cum in illis. e. ti. ij. Rñ. loquiẽ de dignitate vel perſonatu. ⁊ ibi in. iij. Rñ. quod de beneficio loquitur de elec. nõ repetit. declarari vellem an in beneficijs minoribus quibus per electionem et confirmationem prouidetur locum habeant hec iura: cõmuniter tenetur q̃ ſic: ⁊ facit. ĩ. de reli. do. c. ij. ij. Rñ. in pn.

n Quãuis. iſtud verbum nõ eſt in decre. cuʒ in illis. per quod quãdoqʒ dicebant impetrantes ad hoc vt aliquid adderet electionem includi. Iam dudum conſuleram contrariuʒ in quadam cauſa florentina illa ratione: quia cum regulariter in iure indefinita equipolleat vniuerſali: de quo no. de elec. vt circa: li. vj. illud verbum nihil addet. Item quia cum per decre. cum in illis: verbuʒ diſpoſitõis non includat electõnem quaſi diuerſe ſint ſpecies: vniuerſale adiectum illi ſpeciei: quãuis illam amplificet: tamen aliam non includet maxime in hoc caſu: quo de materia reſtringibili loquitur: vt ibi in ſecũdo. §. modo vides hoc hic approbatuʒ. Vidi etiam dubitari ſi nullus ipſorum modorum exprimatẽ: quia ſimpliciter mandatẽ ꝓuideri de dignitate vel prima que vacabit vel quam duxerit acceptãdaʒ: nũquid includatur dignitas cui ꝓuidetẽ per electionem: ⁊ tenetẽ aliqui q̃ hoc caſu ita veniat modus electõnis ſicut q̃uis alius: ex quo nullus exprimitur: cũ illa decre. ⁊ iſta nõ dicãt modũ electõis nõ icludi niſi exp̃matẽ: ſʒ dicũt vno caſuũ expſſo aliũ nõ venire. Cõtradicẽ videtẽ finis huı⁹ capituli: ſed reſponderi poteſt q̃ reſpicit caſum narratum: vt ibi dicaʒ.

o In certa. de iſto in ſcias q̃ io. mo. no. de reʒ. iu. in generali: li. vj. ⁊ archi. e. ti. de ꝯceſ. p̃ben. ne captande clemẽtem quartum terminaſſe auctoritate ſumpta de libro. ij. Reguʒ. xij. capitulo. ⁊. iij. q. vij. §. vlt. de illo qui habebat vnicam oueʒ: ⁊ ex. l. illicitas. §. ne tenuis. ff. de of. preſi. de illo qui habebat vnicum lumen: q̃ cum ſcribitur alicui ꝓuideri de dignitate in aliqua eccleſia ⁊ non eſt ibi niſi vnica ⁊ principalis: illa non debetur. ⁊ ſit etiam ratio. quia ꝓuidere de illa dignitate nõ eſt ꝓuidere in eccleſia: ſed de eccleſia alĩ. etiam decіſam decre. vlti. e. ti. ⁊ fa. quod nõ. de of. le. c. penul. in glo. ij. li. vj. dicit etiaʒ ibi io. mo. ⁊ archi. e. ti. ſi pro clericis: li. vj. boniſa. viij. ꝓnunciaſſe in forma pauperũ: q̃ cum ſcribitur alicui de aliquo beneficio in eccleſia ꝓuideri ſi non ſit ibi niſi vnicum vel ſcribitur ad collationem alicuius qui non confert niſi vnicum de illo ꝓuideri non poterit: cum illud aliquo ſit relatiu⁹ ſupponens diuerſitatem. circa primuʒ tamen refert archi. in additõnibus q̃ quidam magni viri tenent contrariuʒ per decre. e. ti. quãuis: li. vj. de cõceſ. preben. nulla. vij. q. j. ſcire quo ad ſuperficiem. ſa. de ſimo. c. ſi. ⁊ faciant pre. contra io. mona. ⁊ archi. in his q̃ no. de elec. q̃ ſi: li. vj. qui dicunt decre. illam que ſtatuit tempus p̃ſentande electõnis ⁊ petende confirmatõnis locuʒ habere ſolum in principalib⁹ p̃laturis eccleſiarum: ⁊ tñ textus ibi dicit electio in aliqua eccleſia celebrata: contrariuʒ etiam ꝓbatur ibi. §. ſi. dum dicit q̃uis electus.

p Eccleſia. dioceſi vel ꝓuincia: cum ſit eadeʒ ratio.

q Menſeʒ. ſolet dici in litteris a noticia vacatõis: vt. ĩ. ti. j. c. vno. ⁊ quãdo tũc incipiat menſis currere ibi habes in ſi.

r Seu electõem. hoc inducebat dubium.

ſ Interim. ſcʒ infra menſem acceptationis.

t Conſueuit. vide q̃õ dicam. ĩ. c. penul. in glo. ꝯiunge.

u Cuʒ. p q2 redditũ cauſe. ⁊ iũge hic lr̃aʒ nullã ⁊c̃. que eſt in ſi.

x Grate. ſupius narrate. ſ. q̃ certos modos habebat expreſſos.

y p Er litteras. Caſus. littere ſuper ꝓuiſione clericoꝝ nõ includũt hoſpitalia ⁊ loca ſimilia ⁊ habentia iura ſpũalia: niſi id exprimatẽ.

z Legatis. de latere per decre. j. de offi. le. li. vj.

a Super ꝓuiſione. ſatis videretẽ ideʒ in litteris q̃ emanãt ſup reſeruatõe fructuũ bñficioꝝ vt talia in illis non includanẽ niſi exprimanẽ per ratõem quã. ĩ. dicam.

in ꝯceſſione gratie ad quã non augendã ſʒ exequẽdam debent q̃ de inhibitiõe ſequũtur referri: nullã de electõne fecerimus mentionẽ.

Idem.

Per litteras a ſede aplica vel legatis ipſius ſup ꝓuiſione quorũlibet clericoꝝ directas de xenodochijs leproſarijs eliarijs ſeu hoſpitalibus: etiã ſi eccleſias vel capellas decimas aut alia ſpũalia iura noſcãtur hẽe nulli poſſe decernimus ꝓuideri: niſi hoc ĩ apoſtolicis litteris caueatẽ expſſe.

Idem.

b Directas. intelligo etiã ꝓprio motu. nam motus ꝓprius nõ ampliat gratiam vl' vim verboꝝ: licʒ excludat ſurreptiõem eius pro quo ſcribitẽ. ĩ. c. ij.

c Xenodochijs. de reli. do. c. iij. et varia nomia taliũ locorum vide. xxiij. q. vlt. ſancimus. ⁊ ibi de hoc. et j. q. vij. ſiquis oĩem ad ſi. in aut. de ali. et emphi. ꝯtract. in pn. coll'. ix. et de ec. ti. §. ſi. eadem coll'.

d Elemoſinarijs. i multis locis hoſpitalia vocanẽ elemoſinarie in aliquib⁹ domus dei: de appel. dilectis. multa etiam monaſteria ſine certo loco hoſpitalitatis hñt talia officia elemoſinarioꝝ. ⁊ cum oĩa iſta deputata ad certum vſum: ad aliũ vſum ſine pape licentia cõuerti non debeant. ĩ. de reli. do. c. ij. poſt pn. merito non ꝯprehendũtur ſub litteris beneficialib⁹: qua rõne idem puto de fabricis.

e Eccleſias. quia talia ſunt loca religioſa. quod intelligas ſi auctoritate epiſcopi ad hoc ſunt inſtituta: ꝯ reli. do. ad hec. ⁊ ideo talia ſpiritualia poſſunt illis accedere: ⁊ fa. quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de iurepa. ex litteris. Et aduerte quia ſi hoſpitale ſit principale cui accedit eccleſia vel capella. per lr̃as tales non debetur vt hic. ſi vo conuertas q̃ eccleſia ſit principale habens annexuʒ hoſpitale tunc non puto hoc locũ habere: ſed tũc iure acceſſorij veniet quod ꝓncipaliter non veniret: bene fa. e. ti. ſup eo: li. vj. ⁊ de re. iur. acceſſoriuʒ. ⁊ q̃õ ibi no. quid in dubio: vt quia extat hoſpitale ⁊ eccleſia: et neſcitẽ q̃õ ſit principale ⁊ q̃õ acceſſoriũ: So. ſi apparet poſſeſſio ⁊ denominatio per quã poſſum⁹ alteruʒ p̃eligere: illud ſequemur. e. ti. cuʒ de beneficio: li. vj. de ꝓba. per tuas cũ ſimilib⁹. ſʒ ſi non apparet repellãt impetrantem: ꝯſtat enim de hoſpitali: nec ꝯſtat illud acceſſoriũ eccleſie. nam etſi hoſpitale ⁊ eccleſia eſſent annexa ita q̃ neutruʒ principale: puto hanc decre. locũ habere per no. ne ſe. va. c. j. fa. q̃õ nõ. de ꝯceſ. p̃ben. ſi capitulo: li. vj. in glo. quero: in ſi.

f Decimas. i. ius percipiẽdi decimas. An autem de redditibus horum locorum debeat ſolui decima: habetẽ in declaratõnibus de quib⁹ dicam. ĩ. de deci. c. ij.

g Spiritualia. vt cimiterium ⁊ ius funerandi. ĩ. de reli. do. quia contingit: in ſi.

h Decernim⁹. videtẽ ergo eſſe ius nouũ. ⁊ hic incipe ꝯſtructum.

i Prouideri. vnde nec hodie talia clericis ſecularibus in beneficium dari poſſunt. ĩ. de reli. do. c. ij. ij. Rñ. in prin. ſed eſt dubiuʒ an in duob⁹ caſibus ibi exceptis: in v. niſi in fundatõe ⁊c̃. locũ habeat hec decre. et puto q̃ ſic cũ generaliter loquatẽ. nec ſequitur ſi concedi poſſunt illis caſibus beneficium: ergo includunẽ in litteris. tolle inſtantiaʒ ĩ. c. pxi. e. ti. q̃uis. j. li. vj. ſicut ergo certe qualitates ſunt in litteris beneficialibus exprimẽde: ſic ⁊ iſta: ad hoc vt talia in litteris includantur: ⁊ tunc facta expreſſione talium debebũtur ſoluʒ in illis caſibus: niſi in expreſſione appareat papam amplius voluiſſe. ⁊ nunquid cum beneficijs permutari poſſint dicam. ĩ. de reꝝ ꝑmu. c. vno.

k Apoſtolicis. no. q̃ non repetit de legatis: ⁊ hoc forſan per id q̃õ dixi in glo. ꝓxi. ⁊ eſt ſi. q2 legatus non confert eccleſiã ſpectanteʒ ad p̃ſentationem laici patroni: quam tamen papa confert: de iurepa. cũ dilectus: de offi. leg. dilectus. q̃õ intelligas hoc expſſo vt ibi dixi. ſit ergo circa iſta reſtricta poteſtas legatorum ſicut ⁊ circa alia de of. le. c. penult. ⁊ antepe. li. vj.

l Lris. ꝓbatio ꝯ teſtiũ vl' alia nõ ſufficeret in hoc caſu fa. q̃õ no. e. ti. ſi motu ꝓprio. li. vj. in vlti. glo.

m Expreſſe. per q̃õ ſufficere non videnẽ verba generalia vt q̃ de quibuſcunqʒ beneficijs dignitatibus perſonatibus officijs ⁊c̃. ⁊ ſa.

§.e.com. de offi.ordi.c.ij.

n Si plures. Caſus. quo caſu dignitas p receptōnem alterius vacant etiã plures: approbat quod nō. compoſt. de elec. dudū. ij. ad fi. ⁊ guil. ponēs ad lr̃am ipſius verba in ſpe. ti. ij. §. videndū. v. quid ſi habens duos. ⁊ io. mo. de of. or. c. ordinarij. lib. vj. et archi. in decre. nō pōt. e. ti. li. vj. ⁊ debuiſſet clarius formari: vt. ĩ dicam.

Si plures obtinēs dignitates aliam dignitatem aut beneficiū curam animaꝝ habens acceptet diſpenſatiōe ſup hoc legittime nō obtenta eiꝰ poſſeſſione adepta pacifice dignitates quas priꝰ habebat ipſo facto vacare cēſemus: ſic ſi dignitatē vnicam obtinēti alia ſimilis conferat̃: eius pacifica poſſeſſiōe habita: pͥma de iure vacaret. Idem.

Si romanus pontifex de bn̄ficio alicui motu ꝓprio ꝓuideat de bn̄ficijs que

o Obtinens. p ſufficientem diſpenſatōnē vt aliqua ſit dubitatō

p Dignitates. perſonatus vl' beneficia curata l' alteꝝ cū altero: cum ſit eadem ratio.

q Super hoc. ſcilꝫ ſuper illa vel illo retinendo vna cū pͥmis vel cū altera pͥmaꝝ.

r Ergo. dignitatis vel beneficij curati vltimo collati ⁊ acceptati.

ſ Adepta. idē videt̃ ſi per eum ſtaret quo minus adipiſceret̃. e. ti. licꝫ epiſcopus. de elec. cōmiſſa. li. vj. quod ꝓbat ſimilitudo que ſequitur. hoc verum quando tenet collatō vltimi: ſecus ſi collatō non teneret q: tunc abſtinēdo a poſſeſſione penā iſtam euaderet: vt. ĩ. dicam.

t Vacare. ſi intelligas de his que per diſpenſatōnem habebantur videbat̃ expeditum. e. ti. non poteſt. ij. Rñ. li. vj. inq̃tum ibi dicit̃ q diſpenſatio data ſuper duobus intelligit̃ de pͥmis duobus. ergo terciū in locum pͥmi vel ſecundi ſubrogare non poteſt. ſed quia poterat etiam nominatim ſup illis diſpenſatum eſſe. ſcilicet ſup tali ⁊ tali beneficio ⁊ dignitate: quem caſum. §. ille non cōtingebat: vtilis fuit hec declaratō. ⁊ videbat̃ quibuſdam q non vacarent: ſed princeps deberet eligere qð ex pͥmis dimitti volebat. ar. ff. de excu. tu. l. vj. que incipit: ſi duas. alijs videbat̃ q ipſi idem ꝓuiſus eligeret p decre. preterea. ti. e. ⁊. c. referente. expeditum eſt q vacant oēs pͥme ad. l. pre. reſpondebat compoſt. q lꝫ quis pluribus tutelis grauari non debeat: per vnius tamen receptōnem nō vacat altera. ad decretales reſpondebat: q correcte ſunt p decre. ō multa. ⁊ hec ſatis ſunt plana. ſed remanet dubiū ſatis forte: nūquid valeat collatō vltimi: hoc dico ꝓpter decre. ordinarij: de offi. ordi. in fi. li. vj. vbi dicitur q habenti pluralitatem talium etiam cum diſpēſatione ſufficienti nō poteſt aliud tale conferri: niſi diſpenſatio etiam extendat̃ ad illud: vel niſi prius habita reſignet: ⁊ viciat collatōnem aliter factam. et facit quod ibi nō. per gar. in vlti. glo. ⁊ forte fuit hoc dubiū huius decre. cum enī illa decre. ordinarij: dicet collatōnem vltimi nullius eſſe momenti: ergo per eam non vacant pͥma. ſed in predic. decre. non poteſt: archi. tenet q non valet collatō vltimi: nihilominꝰ vacant pͥma. exquo poſſeſſionem habuit vltimi: ad hoc. e. ti. cū qui. li. vj. ⁊ ſic dicit̃ per magnū virum ꝓnunciatum in curia: ꝯtra quā tamen ꝓnūciatōnem refert q pēdebat appellatō. hoc ergo declarare procuraſſem ſi compoſitorib' adheſiſſem. puto tamen q ſi habenti vnum curatum confert̃ ſecundū tale: valeat collatō ſecundi. exquo ſtat per eum quo minus habeat poſſeſſionem ſecūdi: vacat pͥmū. ſi vo habenti plura talia ex diſpenſatōe ſufficienti confert̃ aliud tale: valeat collatō ſi diſpenſatō ſufficiens eſt etiã quo ad illud: ⁊ tūc de vacatōne non querimus. Si vo diſpenſatō ad hoc vltimũ non iuuat: dico q ſi dimiſit pͥma ante collatōnem vltimi valeat ipſius collatō: nec tunc etiam de vacatōe iuris querimus. ſi vo nō dimiſit collatō vltimi non valuit: tamen p acceptatōnem non perdit pͥma: imo illa retinet: ſi ſano vſus conſilio videns collatōnem vltimi nō valere: ipſius poſſeſſionem nō apprehendat: vt ſic humanitas iuſte plenitudinis nō auferat̃. ij. q. vj. ſiquis libellos. de ap. cū ceſſante. ⁊ facit nō. de cle. cōiu. diuerſis. cū concor. Si vo poſſeſſionē ipſiꝰ vltimi apprehendit: hec poſſeſſio facit pͥma vacare. nam hoc caſu cum ex tali vicioſa poſſeſſione vacaret vnicum vacabunt ⁊ illa per litteram que ſequit̃.

u Sicut ſi. per hāc litterā dico q ſi caſus eſſet q poſſeſſio ſecūdi non faceret vacare vnicum pͥmū: vt. e. ti. ſup eo. ⁊. c. ſi ubi ꝯceſſo. li. vj. non vacabunt illa plura. ⁊ hoc puto verum ſiue valuerit vl' nō valuerit collatō vltimi.

x Vacaret. per decre. de multa. e. ti. ⁊ hodie per conſtitutōnem iohānis execrabilis ſi pͥmū abſqꝫ mora diſpēdio verbo ⁊ facto in manib' ordinarij ſub teſtimonio publico non dimittat: priuatus eſt ſecundo. ⁊ inhabilis ad ſacros ordines ⁊ beneficia: vt ibi §. qui vo.

obtinet non habita mentiōe: ꝓuiſionem ſeu gratiam hmōi fore validam declaramꝰ: qualiacūqꝫ fuerint bn̄ficia dignitates aut ꝑſonatus cum cura vel ſine cura: ⁊ in nūero quātocūqꝫ que is habebat cū ſibi ꝓuiſio facta fuit. Idem.

Si de beneficio ad cuiuſcūqꝫ epiſcopi collatōnē ſpectante alicui ꝯferendo ſcribamus: ſibi illud conferre nō poterit: cuius collatō ex negligentia ipſius epi ad eiuſdē capitulum deuoluta exiſtit: licꝫ ꝓuideri ſibi poſſit de illo etiā motu ꝓprio.

y Si romanus. valet ꝓuiſio facta proprio motu pape tacētis beneficia ꝓuiſi quecūqꝫ ſint ⁊ quotcūqꝫ. approbat qð nō. per archidiaconum ⁊ io. mo. e. ti. ſi motu proprio. lib. vj. ⁊ reprobat quod ibi nō. io. mo.

z Pontifex. de legato eſt opinio. nō. de offi. le. c. vlt. lib. vj. ⁊ nō. ś. e. compil'. de offi. or. c. fi.

a Beneficio. large ſumitur: de reg. iur. c. j. li. vj.

b Proprio. quod non intelligit̃ niſi exprimat̃: vt in predic. decre. ſi motu. in fi.

c Prouideat. vel prouideri mandet: cum eadem ſit ratio.

d Obtinet. in re vel ſpe. ś. e. compi. de reſcrip. gratie.

e Validam. quo ad vicium ſurreptōnis. i. non ſurrepticiam. aliam enī inhabilitatem illius ꝓ quo ſcribitur non tollit motus ꝓprius vbi aliud non addatur: etiam ſi illa ex talium pluralitate ꝓcedat: vt quia ſine diſpenſatione habebat pluralitatem dignitatum vel curatoꝝ: que facit quem inhabilem etiam ad minora beneficia: de elec. dudū. ij. ⁊ ibi dixi in pͥma glo. ⁊ patet apertius p conſtitutōnem iohānis execrabilis. ſatis eſt ergo illi clauſule q certum habet effectum: nec alium ꝯgabit̃ preter intentōnem ſcribentis. ś. c. j. de qua intentōne ſi appareat illi ſtabitur. vt dixi de reſcrip. cum adeo. in fi.

f Declaramus. reprobat ergo non ſimpliciter corrigit opinionem cōtrariam.

g Quantocūqꝫ. ratio enī proprij motus excludens ſurreptōnem ꝓuiſionis: ita coaptatur curatis vel ſimplicibus multis vt vni. Item p id non intelligit̃ in retentione diſpenſatum eſſe. e. ti. non poteſt. in fi. li. vj. ⁊ p hoc ibi hanc opi. tenebam in. ij. glo.

h Si de beneficio. ſe ſummat quatuor ponens caſus ⁊ quaſdam opi. determinans. vt. ĩ. dicam.

i Cuiuſcūqꝫ. exemptos ⁊ non exemptos. ⁊ ſuperiores epiſcopis p hoc intendit includere.

k Scribamus. executori. idem ſi ſcriberet̃ ipſi epiſcopo. ſaluo q in vltimo caſu cum eſt deuolutum ad papam diſtinguitur an per litteras exercet̃ officium an conſtituat̃ delegatus. de offi. ordi. licet. ⁊. c. penul'. de reſcrip. cum aliquibus. li. vj.

l Ex negligentia. idem ſi ex delicto: licꝫ ſit opinio an hoc caſu deuoluatur ad capitulum. vt ſcripſi de elec. cum in cunctis. in fi. ⁊ ſup vlt. glo. vbi vo ex cōmiſſione epiſcopi capitulū vel alius haberet conferre: hoc non impedit executoꝝ. vt probat̃. e. ti. c. fi. li. vj. fa. qð nō. ō inſti. c. fi. al's facile poſſet epiſcopus eludere impetrantem.

m Epiſcopi. ſed nūquid negligentia ipſius executoris quando ſcilꝫ eo ſciente vltra ſex menſes vacauit beneficium. quod conferre poterat oberit ei: compoſt. in decre. capitulū: de reſcrip. in magna glo. in. iiij. charta. v. item nūquid executor. tenet q non. ⁊ decre. ij. de ꝯceſ. ꝓben. in ordinarijs collatoribus: loquitur non in executore qui confert vice pape. Aduerte q verū eſt hoc ſi executor ꝓuidere poteſt ad cuiuſcūqꝫ collatōnem ſpectat: nec tempus acceptatōis adijcitur. hoc dico p decre. vnicam. ĩ. ti. j. ⁊ vide quod ibi dicam in glo. iſte terminus. Sꝫ ſi certa ꝑſona grauat̃ per reſcriptum ⁊ illius tempus eſt elapſum. tunc ꝯferre non poterit donec deuoluat̃ ad papam: hoc ꝓbat decre. iſta.

n Capitulū. vel aliū cum eadem ſit ratio. ⁊ fa. ĩ. v. vel alterius.

o Exiſtit. intelligo tpe ꝓuiſionis ſiue non date. ⁊ ſic eſt date q ptās

huius executoꝛis variatur ſm̄ tempoꝛa: ⁊ ſi. ĩ. ti. j. c. vno. q̃diu enim be-
neficium eſt in collatione epiſcopi confert illud: illo ad alium deuoluto
non confert illud: ita eſt de beneficio ad inferioꝛes ſpectante quod ipſe
non confert donec ad epiſcopum deuoluatur vt ſequitur. ratio q2 cum
epiſcopum papa grauare voluerit: confert executoꝛ q̃diu eſt in manib9
epiſcopi. nam licet ex de-
uolutiõe: pꝛopꝛium tamẽ
eſt ꝑ ea vice: ⁊ ipſe tũc ex
collatiõe grauat: quãdo
eſt in manibus alterius
non confert executoꝛ: q2
papa illũ ḡuare noluit.

p ¶ Capituli. coniunge
hic ⁊ in caſu ſequenti fi-
nem capituli. ſed quid ſi
ad capitulum ſpectabat
electio tm̄ et ſcribebatur
ad collatõnem epiſcopi:
nunquid deuoluto iure
ad epiſcopũ conferret exe-
cutoꝛ: dubium facit illud
quo querit an deuolua-
tur eo caſu ꝓuiſio an ele-
ctio: de quo ſatis de elec. ne pꝛo defectu. Item facit dubium: quia etſi di-
catur deuolui collatio. tamen exquo pꝛimo gradu aſſumebatur per ele-
ctiõnem non videbatur includi in litteris in quibus ſolum de collatõe
fit mentio: ad quod ſatis fa. ſ. e. ti. c. j. circa fi. ibi ad quam conſueuit
quis ꝑ electionem aſſumi.

cuius ad ipſum epiſcopum ex
ſui capituli vel alteri9 cuiuſcũ
q3: ſiue ad nos ex ipſius epĩ et
alioꝛum in hoc eidem ſuccedẽ-
tium negligentia collatio fue-
rit deuoluta.

I Dem.

Si iuxta noſtri foꝛmam
mandati canonicatum
et pꝛebendam eccleſie rutien-
ſis adept9 dignitatem quã du-
xerit acceptandã ibidem expe-
ctet archidiaconatum inibi p9
vacantem: non obſtante q cer-
ta ſit ſibi annexa pꝛebẽda: po-
terit acceptare: pꝛimaq3 pꝛe-
benda hocipſo vacabit: quod
ſecundam cum archidiacona-
tu pꝛedicto pacifice fuerit aſſe-
cutus.

Clemens quintus in con-
cilio vienenſi.

q ¶ Cuiuſcunq3. hoc dicit q2 ꝑ quotcũq3 gradus: ſiue pꝛimos ſiue me-
diatos ad epiſcopum deuenerit: executoꝛ confert q̃diu eſt in manibus
epiſcopi.

r ¶ Siue ad nos. determinat quod no. inno. ⁊ pe. de offi. dele. ſup eo.
vbi dicebant hoc quoſdam tenere: q delegatus pape pꝛouidet de benefi-
cio ad papam deuoluto. fuit etiam hec queſtio ab olim diſputata per do-
minum iacobum canonicum bonoñ. quam in mercu. vide in littera. d.
ſub rubꝛica de offic. ⁊ po. executoꝛum. ⁊ tenuit q non poſſet: ſi dicatur
in reſcripto volentes illi gratiam facere ſpecialem. dixit enim q cum in
illo alius q̃ papa non ledatur: non debet dici gr̃a. nec de deuolutis pa-
pa ſic ſcribit induxit: de conceſ. pꝛeben. litteras. ⁊ c. cum noſtris. mira-
bilis fuit ſolutio iſta. Scias autem q beneficium deuolutum ad papam
ſemper confert executoꝛ: exquo pꝛimus collatoꝛ eſt de his qui ꝑ litteras
grauabãtur: ſiue nominatus vt hic: ſiue innominatus vt quia ſcribit
ad cuiuſcunq3 collationem: cum eadem ſit ratio. ſed ſecus in beneficijs
ſpectantibus ad collatõnem pape: quia vacarunt in curia. e. ti. c. ij. li.
vj. tunc enim papa confert iure pꝛopꝛio non deuoluto. nec mirum ſi ali-
ud indeuoluto. nam papa dando executoꝛem ad pꝛouidendum: auferre-
bat collatori poteſtatem: de conceſ. pꝛeben. ſi capitulo. li. vj. exquo er-
go collatio de illo deuoluta eſt ad papam conferat executoꝛ: vt ſic ⁊ licet
al's in beneficijs fiat ſtricta interpꝛetatio. e. ti. q̃uis. li. vj. hic tamẽ ſit
larga contra concedentem: de conſue. cum dilectus. facit etiam hec littera
ad queſtionem no. de offic. leg. c. j. li. vj. q legatus pape poſſit talia be-
neficia ad papam deuoluta conferre: pꝛefereur tamen delegatus quo ad
illa que ſibi ſpecialiter ſunt cõmiſſa: de offi. lega. ſtuduiſti. ⁊ fa. de reg.
iur. generi. li. vj.

s ¶ Epiſcopi. pꝛimi collatoꝛis. quod puto neceſſarium. ſi enim de archi-
diacono vel capitulo ad epiſcopum: ⁊ demũ per ipſius negligentiã gra-
datim ad papam eatur non confert executoꝛ: cum ad collationem epiſco-
pi ſcribebatur.

t ¶ Succedentiũ. ⁊ ſic habemus pꝛimo tempus epiſcopi. ſecundo tem-
pus medium alioꝛum facientium gradum inter ipſum et papam. tercio
tempus papale. pꝛimo ⁊ vltimo tempoꝛe ꝯfert executoꝛ. medio vo nõ.
⁊ ſemper intelligas vbi tempus acceptatõis elapſum non impediat exe-
cutoꝛem. ĩ. ti. pꝛi. c. vno.

u ¶ Si iuxta. adeptus in eccleſia dignitatem habentẽ pꝛebendã an-
nexam ꝑdit pꝛimã pꝛebendam quã habebat in illa.

x Mandati. non ſolum ſm̄ vnam lecturã factum narrat put
acciderat in hac eccleſia de qua loquitur: ſed etiam foꝛtificat dubium. q2
foꝛtius ſi ex receptione capituli vel aliter habeat hanc canoniam ⁊ pꝛe-
bendam: fac. eo. ti. c. antepe. li. vj. vbi enim auctoꝛitate apoſtolica pꝛe-
bendam expectans conſecutus eſt vnam non videbatur q aliam cõſe-
qui poſſet: fac. eo. ti. non poteſt. ij. Rñ. li. vj. cum ꝯcoꝛ. Sed cũ adhuc
penderet gratia in ꝑte pꝛincipalioꝛi: ⁊ facta fuiſſet ſuper vtroq3 vno cõ-
textu: equum fuit vt pꝛima dimiſſa ſecundam conſequi poſſet. Alia le-
ctura eſt q iſte tex. ponat ius: q̃ſi dicat exquo papa de dignitate ⁊ pꝛebẽ-
da ſibi voluit pꝛouideri conſequitur dignitatem habentem pꝛebendam
annexam: licet pꝛius aliam fuiſſet adeptus. ſed vbi ſolum de dignitate
ſcribebat: non poterit conſequi dignitatem habentem pꝛebendam anne-
xam: cum hoc papa non intenderet egeret declaratione. Suadet tamen
equitas q decre. locum habeat ſiue ex vnico reſcripto debeatur vtrũ-
q3: ſiue ex diuerſis ſucceſſiue: ſiue ſola dignitas debeatur per reſcri-
ptum al's hñti ꝑbendam ab oꝛdinario collatoꝛe.

y ¶ Acceptandam. de quo dic vt. ĩ. ti. j. c. vno. ⁊ idem puto ſi nõ ha-
beret beneficium acceptandi: ſed deberetur pꝛima vacans: cum ratio
ſit eadem ⁊ foꝛtioꝛ. qđ
autem hic dicitur de po-
teſtate acceptãdi reſpi-
cit dignitatem. pꝛeben-
dam ergo que pri9 va-
cauerat neceſſe habuit
petere: ne ſibi fieret pꝛe-
iudicium per decre. ſi
clericus. eo. ti. lib. vj.
videtur tamẽ q ſi ha-
bens canonicatum et
ius ad pꝛebendam pꝛi-
mo vacantem et ad di-
gnitatem quam duce-
ret acceptandam: pꝛe-
bendam q̃ pꝛimo ſine
dignitate vacauit no-
luerit petere pꝛoteſtãs
q hec faciebat: quia omnes dignitates eccleſie pꝛebendas habebant
annexas: ⁊ totum ſimul conſequi volebat. ſatis eſſet hec iuſta cauſa
ad negligentiam excludendam: cum mutationes beneficioꝛum nec
populo nec iuri ſint gratie. xxj. q. c. j. de tranſla. q̃to. ſed ſi poteſtas
acceptandi reſpiceret etiam pꝛebendam: tunc nullum dubium.

z ¶ Archidiaconatum. factum ponit. nam idem in quauis alia di-
gnitate. io. an.

a ¶ Inibi. in eccleſia illa: ⁊ vide. ĩ. de regula. c. j.

b ¶ Poſt. datur intelligi q ſi pꝛius vacauerat cum ſua pꝛebenda et
ipſe ſciens recipit aliam pꝛebendam in acceptione archidiaconatus ſi-
bi viam pꝛecluſiſſe videtur.

c ¶ Annexa pꝛebenda. iſtud inducebat dubium. ſi enim non fuiſſet
annexa retenta pꝛima pꝛebenda conſequeretur dignitatem ſine pꝛe-
benda que cum illa vacauit. eo. ti. quia ſepe. libꝛo. vj. ſed cum digni-
tatem ſine pꝛebenda non poſſit habere pꝛopter annexionem: nec du-
as pꝛebendas in eadem eccleſia: de conceſ. pꝛeben. litteras. ratõe an-
nexi in pꝛincipali impediri videtur. ſed pꝛompta eſt pꝛouiſio: ſcilicet
vacationis pꝛime quam ſubmittit. Sed quid dices in caſu conuer-
ſo: adeptus ſum dignitatem per reſcriptum apoſtolicum expecto ibi
pꝛebendam cum beneficio acceptandi: vel ſine vacat pꝛebenda cum di-
gnitate cui eſt annexa: nũquid pꝛima dignitate dimiſſa conſequi po-
tero hanc pꝛebendam cum ſua dignitate? puto q non. quia non eſt
eadem ratio pꝛincipalis ad acceſſoꝛium: ⁊ acceſſoꝛij ad pꝛincipale: de
conſecra. eccle. vel alta. c. vno. libꝛo. vj. fac. eo. ti. quia ſepe. ⁊ c. ſu-
per eo. de regu. iur. acceſſoꝛium. eo. li. cum concoꝛ.

d ¶ Poterit. quod intellige vbi alteri non debetur ex pꝛioꝛitate tem-
poꝛis vel pꝛerogatiue gratie vel alio iure.

e ¶ Hocipſo. patet q in pꝛebendis eiuſdem eccleſie ipſo iure per rece-
ptionem ſecunde vacat pꝛima.

f ¶ Uacabit. non enim poſſet eſſe triplex in eccleſia ſine diſpenſatio-
ne papali. nec valet in hoc conſuetudo: de conſuetu. c. j. libꝛo. vj. et
nota q plus abhoꝛrent iura quẽ habere duas pꝛebendas in vna ec-
cleſia q̃ al's habere duo curata. pꝛimum enim non licet etiam iure
annexionis quam habet pꝛebenda ad dignitatem: vt hic. ſed ſecun-
dum licet iure annexionis quam haberet curatum ad pꝛebendam. eo.
ti. ſuper eo. libꝛo. vj. ⁊ facit ad opinionem quam teneo in decre. litte-
ras. de conceſ. pꝛeben. ſequendo innoceñ. ſcilicet q in duabus cano-
nijs eiuſdem eccleſie non poſſit epiſcopus diſpenſare: licet diſpenſa-
re poſſit in canonia ⁊ perſonatu vl' officio. rationem huius ibi ple-
ne ſcripſi ſuper vlti. gloſam. io. an.

g c Cum ei quem. decretum conditionale ante conditionis
euentũ non afficit poteſtatem oꝛdinarij vel alterius col-
latoꝛis: ſecus quãdo acceptatõni beneficij tempus ad-
ijcitur cum decreto: ⁊ qui beneficiũ vacans ab executo-
re petit vel recipit illud intelligitur acceptaſſe: que va-
catio nota dicitur expectanti: exquo in loco beneficij publice ſcitur.
Partes patent. ſecunda ibi: ſecus. tercia ibi: quem etiam. quarta ibi:
ceterum. Et determinat caſus dubios circa decre. quis cunctis. eo.
ti. libꝛo. vj.

h ¶ Reputamus. ꝑ relatõez examinatoꝝ ad hoc deputatoꝝ quibus credit̃. ⁊ eſt iſta forma pauperꝫ in qua fit examinatio quõ legant: cantant: ⁊ conſtruant.
i ¶ Idoneũ. iunge hic lr̃az ꝓuideri mandam⁹ de bñficio ⁊c̃.
k ¶ Si per. ecce conditõem de qua. ĩ. loquitur.

De cõceſſione ꝓbende ⁊ eccleſie nõ vacantis. Rubrica.

Cum ei quez in ſcientia reputamus idoneũ ſi ꝑ inquiſitõem executoris ſibi deputati nobis repert⁹ fuerit eſſe vite laudabilis et conuerſatõnis honeſte: de beneficio certi valoris alicui ꝓuideri mandam⁹: adijcientes q̃ de beneficio minoris valoris poſſit eidẽ ſi voluerit prouideri: ac exnũc etiam inane decernẽtes et irritum ſi ſecus a quoq̃ quauis auctoritate contigerit attẽtari. Quia decretũ hmõi in euentuz dũtaxat ꝓdictaruz conditionũ ſuuz ſortit̃ effectũ: anteq̃ extet prima cõditio beneficium prętaxati valoris et etiam minoris priuſq̃ ſuã impetrãs ſuper valore huiuſmodi voluntatẽ declarat̃: conferre libere poterit ꝑ ordinarium aut aliũ executorẽ a nobis ad ꝓuidendũ de tali beneficio deputatũ. ¶ Secus autem fore cenſemus cum decreto appoſito alicui prouideri mandam⁹ de beneficio qđ infra menſem

l ¶ Inquiſitõez. an ad hanc vocãda ſit pars plene. no. ŝ. e. copil̃. de offi. dele. c. vno.
m ¶ Valoris. de penſione ꝓuideri non poſſet: de preben. q̃uis. ĩ. li. vj.
n ¶ Adijcientes. niſi hoc fuiſſꝫ additum de beneficio minoris eſtimationis etiã ſibi volenti ꝓuideri nõ potuiſſet: ↄ ꝓbẽ. cui de nõ. §. vlt. li. vj.
o ¶ Si voluerit. ſecũda cõditio.
p ¶ Exnũc. hoc fortificabat dubiũ quaſi a tempore date papa voluerit q̃ decretũ afficeret. ſed contrarium reſpõdet̃ et ſupplem⁹ exnũc vt valeat extunc: fa. de vo. ⁊ vo. re. licꝫ. ad fi. ⁊ ſic facit hec littera ↄ egi. pro inno. oſti. ⁊ ab. in eo qđ ſcripſit de ap. pterea. ij. ſuꝑ v̉. excõmunicatũ.
q ¶ Attẽtari. non dicit etiã ignorãter: ⁊ tñ ex inferioribꝰ patꝫ q̃ certis caſibus hoc decretũ afficit ignorantes. per quod patet q̃ decretuꝫ pape afficit ignorantes: ⁊ de hoc de elec. ſi eo tempore. li. vj. ⁊ ꝓbat̃ de ꝓben. c. penult. e. li.
r ¶ Effectum. al̕s fuiſſet edictum ſuper incerto. e. ti. c. j. §. ſubiũctum: in fi. li. vj.
ſ ¶ Extet. prima. ſ. q̃ per executoris inquiſitõez ſit repertus ⁊c̃. vtile cõſiluꝫ eſt q̃ ſuꝑ illa ꝓnũciet executor: vel q̃ facta mentione de illa inhibeat: vel ſaltem ſuam poteſtatẽ inſinuet collatori: al̕s non facile forte ↄſtare poſſet ↄditõem extitiſſe.
t ¶ Declarat. etiam in executoris abſentia: dũmodo de ea conſtet: vt ĩ. dicam.
u ¶ Ordinarium. hoc ꝓbamus ꝑ pre. decre. j. e. ti. li. vj. vt ſicut ibi decretũ datũ cũ bñficio acceptãdi: ante acceptatõez non impedit poteſtatem ordinarij: ita nec datũ ſub conditõnibus iſtis vel alijs ante conditionũ euentum.
x ¶ Executorem. ſi enim non afficit poteſtatẽ ordinarij: ergo nec executoris alterius qui maior eſt ordinario: de offi. dele. ſane. ij. ⁊ cum hoc oporteat intelligi de executore ſecundo: prim⁹ enim conferret beneficiuꝫ etiam poſtq̃ eueniſſet conditio. Item cum hic dicatur q̃ ſecundus confert ante conditõnis euentuꝫ per quod a contrario infertur: q̃ poſtq̃ eueniſſet conditio primi conferre non poſſet. Itẽ cum generaliter de executore loquatur: per quod etiam executorem in forma gratie videtur includere: hic videtur ſolũ qđ hic fuit diſputatũ an impetrãs primo in hac forma pauperuꝫ preferat̃ ſecundo: qui impetrauit in forma gratie in eadem eccleſia vel ad collationeꝫ euiſdeꝫ: ⁊ ponitur in mercu. in littera euꝫ ſub ti. de ꝓben. hic enim videt̃ q̃ dũmodo conditio preceſſerit vacationem vel ſaltem collatõem factaꝫ ſecundo debet̃ primo: fa. de reſcrip. tibi qui. li. vj. ſed ob. eo. li. ⁊ ti. c. ſi pro te. So. ibi conditio pendebat ex alterius arbitrio: ita q̃ illo recuſante nulluꝫ ius habebat impetrans. hic v̉o pendet ex exiſtentia rei vt in primo caſu: vel ex voluntate ipſius cui facta eſt gratia in ſecundo. Aliquibus videt̃ q̃ ſecundus impetrans ante conditõem in forma gratie preferatur. ⁊ ſcđm hoc licet hec prima conditio: quo ad idoneitatẽ perſone ſit de preſenti: inquiſitio tamen circa id fienda eſt de futuro. De ſecunda etiam non dubitatur quin ſit de futuro: ⁊ ſcđm hoc ſequeret̃ q̃ ſi duo impetrauerũt ſub hac forma: ſi ſecundus primo peruenit ad conditionem erit potior cum prius ipſius decretum afficiat vt hic: fa. pre. decre. ſi pro te. ⁊ qđ no. e. ti. ſi ſoli. li. vj. equiũ videtur quod prius dixi: vt exquo cõditio primi preceſſit collationeꝫ factã ſecũdo: ꝓferat̃ primus ſecundo habenti formaꝫ gratie vel pauperum. nec veruꝫ eſt q̃ ſemper debeat̃ illi pro quo prius eſt affecta: vt probat pre. decre. tibi. ſic ergo eſt fortior gratia conditionata ex exiſtentia rei vel voluntate eius pro quo ſcribitur: q̃ dependens ex voluntate tercij vt predixi. Sed fingas hunc caſum habet. a. hanc formam pauperuꝫ in certa eccleſia. ſecundo habet. b. ſpecialem gratiaꝫ in eadem: ⁊ taleꝫque afficit: vacat beneficiuꝫ in ipſa eccleſia: quod ante primi conditionem extantem ordinarius confert. c. deinde extitit conditio: poſtq̃ executor. b. ſibi contulit illud: poſt que executor. a. primi illud ſibi contulit: queritur cuius ſit beneficium: Dico ſcđm predictaꝫ opinionem per decre. penulti. de preben. li. vj. q̃ primus eſt potior. collatio enꝫ ordinarij facta c. non valuit nec tenuit impediente gratia illius b. pro quo beneficium illud erat affectum in euꝫ caſum in queꝫ non debebatur illi. a. effectus ergo conditiõis poſtea exiſtentis qui eſt vt decretũ afficiat: vt hic per illam collationẽ impediri non potuit. collatio etiam facta. b. nõ tenuit: exquo prius extiterat primi cõditio. ex quibus concluditur quod ꝓdixi. aſſurgat ergo primus ſecundo ex cuius perſona conſequit̃ quod al̕s ſibi periſſet: ⁊ eſt ſi. eo. ti. auctoritate: libro. vj. ſi v̉o collatio facta. b. preceſſit conditioneꝫ primi: tunc etiam planũ eſſet q̃. b. potior eſſet ĩ beneficio ꝑ hanc literaꝫ. Idem ſi tenetur ſecunda opinio que habet q̃ forma gratie preueniens conditionem faciat ſecunduꝫ potiorem etiam in beneficio poſt conditionem vacante.
y ¶ Secus. hic approbat qđ nõ. ŝ. e. ti. q: cunctis. li. vj. in prin. ⁊ qđ no. archi. e. li. de ꝓben. dudum. ⁊ dic ſecus in hoc. ſ. q̃ in caſu iſto non valeret collatio ordinarij vel alterius executoris infra menſeꝫ facta: licꝫ ante acceptationem.
z ¶ Cenſemus. licet per hoc verbum videretur ius nouum inducere: cum tamen ratio ſit antiqua: et directe ab olim inuenta fuerit hec forma contra decre. quia cunctis: vt ibi no. in. j. glo. puto q̃ reſpiciat preterita nec contradicat hoc verbum quod ſcđm determinatores ponitur etiam pro iuſſu: deliberatione: eſtimatione: et ſententie prolatione. et concor. ĩ. proxi. Bñ. ⁊ dixi ŝ. e. compil̃. de proba. litteris.
a ¶ Infra menſem. iſte terminus inualuit de ſtilo ⁊ more curie. Idem tamen dicas de quolibet alio termino maiori vel minori ĩ litteris expꝛ̃ſſo. ſolet autem curia ſic ſcribere beneficium eccleſiaſticũ cum cura ⁊c̃. etiam ſi dignitas ⁊c̃. ſi quod vacans ad preſens vel vacabit in tali ⁊c̃. quod per te vel procuratorem tuum ad hoc legitime conſtitutuꝫ infra vnius menſis ſpaciuꝫ poſtq̃ tibi vel eidem procuratori vacatio huiuſmodi innotuerit duxeris acceptandum conferendum tibi ⁊c̃. diſtrictius inhibentes venerabilibus ⁊c̃. ne de illis interim etiam ante acceptationem huius diſponere quoquo modo preſumant: ac decernentes irrituꝫ ⁊ inane ⁊c̃. tamen ex hac littera videtur quod minus plena clauſula. ſ. habens mandatum cum poteſtate acceptandi ⁊ ſpacio temporis ⁊ decreto ſufficiat. Sed queritur an talis expectãs poſſit acceptare poſt menſem beneficium adhuc vacans: videtur q̃ ſic: cum hec clauſula in ipſius fauorem appoſita ad ligandas manus ordinarij in ipſius expectantis odium non debeat retorqueri: de regu. iur̃. qđ ob gratiaꝫ: libro vj. cum ſuis concor. ⁊ hoc placet archidy. ↄ preben. dudum. li. vj. ⁊ videtur expreſſuꝫ. e. li. ⁊. ti. ſi tibi abſenti. non credo q̃ ſi clauſula reſeruationis ⁊ poteſtas executoris adiungitur beneficio vacaturo: quod acceptabat impetrans infra menſem: vt in textu ⁊ in forma quam ſuperius ſcripſi: q̃ poſt menſem per expectantem acceptari poſſit beneficium vel ei conferri ⁊ tunc ad regulã quod ob grãm. reſpondet̃ vt ibi no. q̃ hoc inducit forma mandati: per decre. cum de non: de ꝓben. li. vj. ad decre. ſi tibi. reſpondeo q̃ loquitur cum collatio ꝓcedit acceptatõem. ſ. q̃ cum beneficiuꝫ ab ordinario pure confert̃ ⁊ poſtea ad acceptandum terminus aſſignat̃. tunc enĩ cum prima pura collatio per illi⁹ termini lapſum perempta non ſit: ꝓnſus reintegra poſt terminum acceptabit. hic v̉o acceptatio ꝓcedit collatõem: cuius faciende poteſtatem executor non habet: niſi infra tempus limitatũ fuerit acceptatũ. fateor tñ q̃ ita poſſꝫ eſſe diuiſa reſeruatio a ſpacio temporis q̃ locus eſſet opinioni ↄtrarie: vt ſi dicat̃ beneficiuꝫ qđ in tali loco vacauerit qđ duxeris acceptanduꝫ tibi ↄferendũ collatõni noſtre ꝑſentibꝫ reſeruam⁹: inhibentes ne infra menſeꝫ poſtq̃ tibi de vacatõe ↄſtiterit aliquis de illo ꝑſumat quacunq̃ auctoritate diſponere ⁊c̃. ponderet̃ ergo reſcriptorum tenor: de pauꝑt̃. porro. ſi autem ſcđm nouam formam papa dat canonicatum: et circa

pꝛebendam dat beneficiū acceptandi infra menſem: tūc licꝫ reſeruatõ ⁊ executoꝛis poteſtas adiungat̃ pꝛebende: infra menſem acceptare po‑ terit: vt ſ̃ dixi. ita ꝙ poſt menſem ex vi reſeruatõnis acceptari vel per executoꝛem ꝯferre non poſſit: q2 tamen canonicus eſt: ex vi canonicat⁹ videt̃ ꝙ ſi nullus ibidem expectat etiam poſt menſem ſibi petenti per oꝛdinariū cõferri debet.

a vacationis ipſi⁹ noticia du‑ xerit acceptandū: vt appoſitio menſis eiuſdē aliquid afferat̃ impetranti. Quem etiam be‑ neficium quod acceptare pote rat petendo ſibi per ſuum exe cutoꝛem ꝯferri aut recipiendo ſibi pꝛeſenti collatū ipſum ex hoc acceptare: et collationem taliter ſibi factam valere cen ſemus. Ceterū vt tam diu‑ turnis vacatõnib⁹ ꝙ fraudib⁹ ⁊ litibus occurratur pꝛedicte vacationis noticiam impetrã tem interp̃tamur habere: ex q̊ ipſa vacatõ in loco vl' eccleſia huiuſmõi bñficij publice nota erit: imputet quidem ſibi: ſi

⁊ cum decreto id ē ꝙ al‑ teri collata nõ tenet per decre. ſi cleric⁹. ij. Rñ. de pꝛeben. li. vj. ſed hoc caſu poſſet dici ꝯtrariū: quia in caſu decre. ſi cle‑ ricus: expirauerat pt̃as executoꝛis: ſ3 hic adhuc durat quo ad aliam que vacabit ſi acceptabit̃ in‑ fra menſem: nil ſ3 mirū ſi ibi oꝛdinarius ſ addit̃. Item ſicut nec ibi oꝛdi‑ narius habet poteſtatē ſup neglecta. ita nec hic: ⁊ hoc teneas.

b Noticia. hoc deter‑ minabit i fi. ⁊ nõ. quia in iſta foꝛma non eſt lo‑ cus decre. ne captãde. c. ij. lib. vj. vt poſſit acce‑ ptare pꝛimū incertū qḋ vacabit. illa enim locū h3 vt ibi p3: cū ſimpliciꝫ ſcribit̃ de beneficiõ quod duxerit acceptandū. tūc eñ poteſt ſe foꝛtune ſubmittere acceptando pꝛimū vacaturū vel vlteri⁹ ex cauſa. ſ3 qñ ſcribit̃ de bñficio quod a vacatõis noticia infra menſem duxerit acceptandū. hec verboꝝ foꝛma non patit̃ ꝙ vacaturū acceptet. fateoꝛ tamen ꝙ vacans poteſt acceptare etiã ſi vacabit tempoꝛe gratie. verbū eñ noticia vacatõnis pꝛeſentē ⁊ futurū includit: dūmodo vacet: de pꝛiuil'. q2 circa. nec ob. ſi p̃cedat verbū quod vacabit in reſeruatõne ſine verbo p̃ſentis tp̃is ſiquod vacat. nam illud vacabit quod vacans repit̃. vnde dicit lex: ꝙ verbū opoꝛtebit tam p̃ſens ꝙ futurū tp̃s ſigni‑ ficat. ff. de ṽ. ſig. l. vbū. in pꝛin. ⁊ ad idem. c. ij. vbū erit. ⁊ aliud eſt di cere vacabit aliud vacare inchoabit. ⁊ hoc conuenit hic menti. ſec⁹ vbi mens reſiſteret: vt ibi.

c Afferat. ſimile de pꝛiuil'. ſi papa. lib. vj.

d Quem etiã. ſumme vtilis fuit iſta particula. cū eñ executoꝛ datus cum clauſula acceptandi pt̃atē nõ habeat in ꝯferendo bñficiū niſi ex q̃ fuerit acceptatū: tota die collatõꝛibus opponebat̃ ꝙ non valebãt q2 nõ p̃ceſſerat acceptatõ: ⁊ q2 ipſius p̃cedentis acceptatõnis deficiebat q̃nq3 pꝛobatio ſuccūbebat expectãs. l3 igit̃ verbū acceptatõnis non exprimat: ſatis eſt tñ ꝙ petit ꝯferri vel recipit collatum multa ſimilia colligas ex nõ. de his que fi. a ma. par. ca. ex oꝛe. de ap. ad audientiã. ⁊ c. dilecti. ij. vnde exquo p inſtrumentū de pꝛomiſſione ꝯſtat: p̃ſumit̃ interrogatõeꝫ p̃ceſſiſſe. inſti. de inuti. ſti. §. ſi ſcriptū. ff. õ ver. ob. ſciendū. ſic ſatis eſt ꝙ heres ſe īmiſceat l3 verbo non adeat. inſti. de here. quali. §. pe. ff. de acqui. here. iulianus. §. ſi ſeruū. ⁊ l. ſi quis extraneus. §. interdum. tamen q̃nq3 nõ ſufficit facti ꝓſecutõ: de ap. ab eo. j. Rñ. li. vj. de elec. eccleſia. j. de bap. c. j. ⁊ pen'. ſ3 in decre. ab eo. eundo ad iudicem appel latõnis nõ ſatiſfit iuri volenti p apoſtoloꝝ delatõnem ipſum iudicem inſtrui. electio ⁊ baptiſmus foꝛmas hñt nec ſine illis ſufficeret anim⁹ etiam de quo conſtaret. ſed cum hic ſolū de animo ⁊ acceptatõne q̃rat̃: de illo ſatis conſtat p hic expreſſa.

e Executoꝛem. l3 petitio ⁊ collatõ de quibus hic loquitur: requirant executoꝛis p̃ſentiam: cum al's de acceptatione non appareat: acceptatio tamē ſine p̃ſentia executoꝛis fieri põt: dūmodo de illa fides fieri poſſit: vt nõ. e. ti. q2 cūctis. ad fi. li. vj. qḋ etiã ibi placet inno. ⁊ oſti. archi. ⁊ guil. in ſpe. de acto. ⁊ peti. §. pen'. ṽ. item nõ. ad fi. licꝫ compoſt. vi‑ deatur velle contrariū: de reſcrip. capitulum. in glo. magna circa finē. ṽ. quid ſi littere.

f Aut. no. alternatiuam. ſufficit ergo alterum.

g Pꝛeſenti. idem in ꝓcuratoꝛe habente ad hoc ſpeciale mandatum: qḋ ꝓbat filius curie quem p̃miſi ⁊ ſcripſi de pꝛeben. accedens. ad hoc finis huius. c. ibi: vel p alium. ſicut ⁊ electõ p ꝓcuratoꝛē fieri poteſt. de elec. quia ꝓpter. ⁊ c. pen'. ⁊ matrimoniū ꝯtrahi: õ ꝓcur. c. fi. li. vj. ſa. etiam. e. li. de re. iur. poteſt quis. ⁊ ff. õ ꝓcur. ſi is qui ſtichū. ⁊ ff. de le. j. ſi ſit. §. ſiquis ita. nõ ob. ff. de ṽ. ob. l. vlti. in pꝛin. ⁊ l. ſi ſtipu‑ latus fuerim. in pꝛin. que nõ loquitur in ꝓcuratoꝛe.

h Ceteꝝ. equiſſima ⁊ expediens fuit etiã hec ꝓuiſio. io. an.

i Loco. ſi locus vbi ſita eſt eccleſia careret habitatoꝛib⁹: ſatis vi‑ deret̃ ponderanda noticia loci viciniozis. fa. ſ̃. e. cõpi. de fo. compe. ꝙuis. de elec. vbi piculū. §. poꝛro. li. vj. io. an.

k Vel eccleſia. no. p alternatiuã ꝙ ſatis eſt ꝙ in eccleſia ſit publi ca: l3 loco vel oppido ſit occulta.

hoc caſu quo õ ipſius cõmodo agitur: id quod per ſe vel per aliū ſcire potuerit: ignoꝛauit.

Clemens. v. in ꝯci. vienenſi

De reb⁹ eccleſie nõ alienãdis.

Monaſterioꝝ ⁊ ali‑ arum adminiſtra tionum regulariū diſpendijs occur‑ rere cupientes perpetuo ꝓhi bemus edicto: ne quis religi‑ oſus monaſterio pꝛioꝛatui ec cleſie ſeu adminiſtratõis cui‑ uis pꝛeſidens iura redditus aut poſſeſſiones eiuſdem ali‑ cui ad vitam eius: ſeu aliud

l Nota erit. foꝛte q̃ ad hūc caſum induct⁹ eſt rigoꝛ iſte: ꝙ mēſis currat etiã ei qui non fuit i culpa: vt q2 tñ̃ diſtabat a loco bñficij ꝙ poſt factam gratiã cum tunc vacaret vel paulopoſt vacaſſet in‑ fra mēſem id ſcire nõ potuit: vel ꝓcuratoꝛē habebat i loco ſ3 moꝛ‑ tuus eſt vel his ſi'e. p hoc tamē ꝙ in hoc caſu ſpecialit̃ ſtatuit̃: vt ꝓbat littera que ſe quit̃ in hoc caſu ⁊ qḋ p̃cedit ibi pꝛedicte va‑ catõis non recedo ab eo qḋ nõ. de pꝛeben. ſi clericus. li. vj. hic eñ datus eſt mēſis in lit‑ teris qui currit a tp̃e noticie. Determinat ſ3 qñ dicat̃ hr̃e noticiam in hoc caſu. ibi vo po‑ nit̃ ſimpliciter negli‑ gētia: ⁊ ſic ñ ſe tãgit. Et idem dico de his que notaui de reſcrip. capitulum. ſup glo. ⁊ ita dico etiam qḋ hic dicit̃ locum nõ habere in caſu decre. ſi pluribus: de p̃ben. li. vj. Unde ſi papa ꝯtulit ꝓpꝛio motu p̃bendam ſiqua va‑ cabat in eccleſia ⁊ due equales vacabant: noticia vacationis poſtq̃ currūt decem dies ꝓuiſo ad eligendū nõ recipiet̃ per hunc modum. quia ibi foꝛſan tempoꝛe quo fiebat gratia vel pꝛius erat noticia va‑ catõnis de qua hic dicit̃: quam foꝛſan impoſſibile eſſet ſcire ꝓuiſū infra decem dies. ⁊ ſic in totū ſibi periret pꝛiuilegiū optandi qui non fuit in culpa. ⁊ idē dico de extraua. io. que incipit ſuſcepti: circa me‑ dium. ſed dato ꝙ hic ſubſit impoſſibilitas vel deſit culpa. durat tñ circa alia beneficia pꝛiuilegiū acceptãdi. facilius ergo ꝓcedit hic iſte rigoꝛ. vt in pꝛin. dixi. ⁊ tamen ex littera ſequenti videt̃ colligi: ꝙ vbi ita deficit culpa ꝙ nec per ſe nec per alium ſcire potuiſſet: nõ ē locus huic rigoꝛi.

m Scire poterat. imputat̃ ergo illi qui ſcire potuit inquirēdo: ſic etiam imputat̃ illi qui ſcire potuit peritioꝛes conſulendo. ff. de bo. poſ. l. in bonoꝝ. vnde dicit̃ ꝙ vigilantibus ⁊c̃. ff. de his que i frau. cre. pupillus.

n Monaſterioꝝ. religioſus qui cõcedit alicui ad vitam vel certum tempus iura redditus vel poſſeſſiones admini ſtratõnis cui p̃eſt ſuſpenſus eſt ab officio: niſi duo con currant: nec valet conceſſio. duos caſus excipit ⁊ tria facit. pꝛimo ꝓ hibet. ſecūdo ſiquis pꝛohibit ⁊ decernit: tercio excipit: ibi verum.

o Perpetuo. i. generali vel perpetuo duraturo: de elec. vt circa. et c. perpetuo. li. vj.

p Pꝛohibemus. ſaltem quo ad penam fateri opoꝛtet qḋ eſt iuris noui editoꝛia.

q Religioſus. ſeculares ergo clericos non compꝛehēdit hec ꝯſtitutõ ſ3 ſi tales conceſſiones faciūt: dic vt le. ⁊ nõ. xvj. q. j. poſſeſſiones. de his que fi. a pꝛela. continebat̃. ſi alias alienant. locus eſt canoni. xij. q. ij. monemus. co. ij. ſiquis. ſi locant: dic vt nõ. ne pꝛela. vices ſuas. c. fi.

r Cuiuis. id eſt ſiue perpetue ſiue tempoꝛali. maxime eñ ꝓpter obedientiarios qui faciebant hos contractus reuocari timentes ad clauſtrū emanauit hec conſtitutio. ⁊ dato ꝙ non ſint obedientiarij facilius remouent̃ a ſuis adminiſtratõnibus: de accu. qualiter. ij. in fi. de ſymo. licet. ⁊ c. p tuas. non autem puto eam locum habere in religioſo qui pꝛeeſt eccleſie ſeculari ⁊ quaſi cleric⁹ ſecularis ⁊ hoc pꝛobat pꝛincipium.

ſ Redditus. differunt a fructibus. vt patebit in fi.

t Poſſeſſiones. certas vel omnes.

u Alicui. pꝛiuato vel collegio.

x Eius. recipientis vel concedentis. ⁊ talis conceſſio dr̃ ꝑpetua. ff. p ſocio. l. j. ⁊ nõ. x. q. ij. ꝑpetua.

x Pecunia. an dans hāc pecuniam repetat: vide quod nō. ⁊ dixi e. ti. ad audientiam.
z Quouis modo. ab hac generalitate excipit duos modos i fi. c.
& Aut. ſufficit alterū. ſic alibi equiparantur hec duo: de eta. ⁊ qua. queris. de preben. expoſuiſti. ⁊ in diſpenſationibus. j. q. vij. tali. ⁊ facit. e. ti. dudum. li. vj. io. an.

certum tempus pecunia etiã inde recepta: quouis modo cõcedat: niſi neceſſitas aut vtilitas monaſterij prioratꝰ eccleſie aut adminiſtratõnis huiuſmodi hoc expoſcat conuentus ſui: aut ſi ꝯuetum nõ habeat: prelati proprij aſſenſu ad hoc nihilominꝰ accedente. Si quis autẽ contra hoc fecerit: penam ſuſpenſionis ab officio eoipſo incurrat: nec ex conceſſione ipſius recipiẽti ius aliquod acquiratur. Clerum premiſſa ad locatiões vel etiã redditu⁊ aut fructuũ venditiones ad tempus modicũ faciendas declaramꝰ vllatenus non extendi. Idem.

Si vna eccleſia alteri eccleſie ſeu dignitati alicui vel prebende ꝑ epiſcopum ſuo ꝯſentiente capitulo vniaẽ aut religioſo loco doneẽ ex eo ꝙ rector ipſiꝰ ad hoc vocatꝰ l' ſi vacabat defenſor ei ſuꝑ hoc datꝰ nõ extitit: neq̃ꝙ id potiſt

b Utilitas. ḋ ſyndi. c. vno.
c Nõ habeat. innuit ꝙ ſi habet conuentũ non requiriẽ ꝯſenſus prelati: hoc verũ quo ad euadendam huius ꝯſtitutõnis penam: ſ; al's ad validandum contractũ ꝑpetuũ requiritur omnis ſolẽnitas alienationis. e. ti. dudum. li. vj. ⁊ cõſenſus epiſcopi. xij. q. ij. abbatibus. ⁊ c. ſe. ⁊ c. placuit. ⁊. xvij. q. iiij. in venditõnibus.
d Proprij. de epiſcopo videẽ intelligendũ in non exẽptis ꝑ iura allegata in fine ꝓme glo. in exẽptis de papa: de priui. auctoritate. §. j. li. vj. forſitan intendit iſte textꝰ approbare quod recitabat inno. de tranſac. ſtatuimus. vbi dicit quoſdam dicere ꝙ abbates qui hñt eccleſias ad ſe ptinentes pleno iure poſſint in illarũ alienationibus auctoritatem preſtare: ⁊ facit. j. de ſta. mo. attendentes. poſt prin. ⁊ quod nõ. in aut. de alie. ⁊ emphi. contrac. in prin. coll'. ix. ⁊ hoc cõmuniter ſeruaẽ: quod videẽ fieri poſſe: ex quo habent epiſcopalẽ iuriſdictõnem vel quaſi. ad hoc de priuil'. abbates. in fi. li. vj. vnde dicebat ipſe inno. de priuil'. cum ⁊ plantare. §. in eccleſijs. ⁊ placet ibi oſti. ꝙ preſbyteri non poterant alienare nec maximas cauſas agere ſine conſenſu patronoꝝ exemptoꝝ: quia tales exempti vices epiſcopoꝝ gerunt. ar. xij. q. ij. ſiqua. ⁊ c. placuit. de vo. magne. §. cũ igiẽ. cum concor.
e Nihilominus. i. non eo minus. ꝙ ſubſit neceſſitas vl' vtilitas in contractu.
f Penam. que de ſui natura ꝑpetua eſt: ex quo tempus nõ adijciẽ de hoc de ꝯſti. ex literis. ſ; quis abſoluet: vide qḋ dixi de ſolu. c. ij. in fi. ⁊ qḋ dicam. j. de here. c. j. circa fi.
g Officio. vide quod dixi ſuꝑ. e. v. j. de deci. c. j.
h Acquiraẽ. ſi. e. ti. hoc ꝯſultiſſimo. li. vj. vbi cõtractus non valet ⁊ puniẽ faciens.
i Locationes. ꝓhibitus alienare obligare vel vendere põt locare. ⁊ quod plus eſt conductorem creditoribꝰ delegare. ff. dele. ij. l. penl'. §. inſtituto. ad id. ff. loca. non ſolet. prelati ergo locant: nec ꝑ ſtatutũ epiſcopi poſſunt aſtringi vt locent certis ꝑſonis: de loca. c. ij. qḋ aũt dixi ꝙ locare non eſt alienare: illud verum eſt ſi fiat ad modicum tempus vt hic. ⁊ ſic non ob. e. ti. nulli. vt ibi dixi. lic; accur. in pre. §. inſtituto: in fi. dicat ꝙ ꝓhibitus alienare locet ad centũ vel mille annos: ſed non approbatur. ⁊ dynus ibi ꝯ. ſi autem prelatus locão ad modicum tempus infra tempus moriẽ: quid iuris? nõ. ne pla. vi. ſuas. c. fi.
k Fructuũ. ꝯcor. de elec. generali. in fi. li. vj. ⁊ quomõ plus eſt in redditu ꝙ̃ in fructu ibi nõ. in glo. penl'.
l Ad tempus modicum. determinat tam verbũ locatõnes ꝙ̃ vbũ venditõnes: vt ſit ſenſus ꝙ locatio ad modicũ tempus ⁊ venditio fructuũ ad modicum tempus non includaẽ in prohibitõne. ſ; dubitatur qḋ dicatur modicum tempus: glo. ff. de ſuꝑfi. l. j. §. ꝙ ait. dicit id relinquendum iudicis arbitrio. alle. ff. de iure deli. l. j. in fi. ff. de effrac. l. j. §. j. ⁊ fa. de of. dele. de cauſis. de accu. inquiſitõnis. j. Rñ. ⁊ quod nõ. de loca. potuit. ⁊ quod nõ. ſ. e. hoc cõſultiſſimo. li. vj. et videtur hoc equũ ꝓpter varias conditõnes regionũ. Idem tenuit olim in. l. fi. ff. ager vecti. ſed poſtea in addi. videẽ approbaſſe quod modicum tempus dicatur infra decenniũ. C. de ꝑſcrip. lon. tem. l. fi. ff. qui ⁊ a qui. ma. ſi cum fideicõmiſſo. §. ariſto. ponit etiam opi. que habet: ꝙ modicum tempus dicaẽ. xxx. dieꝝ. ff. ḋ in. actio; pri. l. j. §. j. Alij bienniũ. ff. loca. ⁊ con. cũ domini. inſti. de li. ob. in fi. Alij quinquẽniũ. fa. qḋ nõ. io. de ꝯſu. ſer. licet. ⁊ qḋ nõ. oſti. vt ec. bene. c. vno. i fi. Alij ſeptẽniũ. ne pre. vi. ſu. c. fi. ḋ diuerſis ſpatijs tẽpoꝝ poteſt argui ꝑ ea que ſcripſi ḋ fideiuſ. c. fi. ḋ cle. ꝯiu. iohãnes in. iiij. q. io. an.

m Si vna eccleſia. ſe ſummat duo dicẽs: ⁊ quas opiniones determinet infra dicam. ſed principaliter que nõ. inno. ⁊ oſti. vt eccleſia. benef. c. vno. in fi.
n Alteri eccleſie. x. q. iij. vnio. ⁊ ſi ſit alterius dioceſis ꝑ vnionẽ nõ preiudicaẽ dioceſano: de reli. domi. c. ij. ⁊ ſcripſi de priui. paſtoralis.
o Dignitati. de ꝑben. extirpande. §. qui vo.
p Prebende. vt in ꝑ. §. qui vo. ⁊. eo. ti. expoſuiſti. ⁊ intellige per ꝑ. decre. etiam de prebenda cathedralis eccleſie: non ob. j. ꝓxi. Rñ. vt ibi dicam.
q Epiſcopũ. de exceſ. pla. ſicut vnire. vbi nõ. innocẽ. ⁊ abba. poſt eũ ꝙ l; ad abbates ſpectẽt eccleſie pleno iure: tamẽ illas vnire non poſſunt vel vnã alteri ſubijcere: cum hoc ſit epiſcopale ꝑ pre. decre. alle. etiam de ꝯſue. cũ dilectꝰ. facit qḋ dicã. j. c. px. ⁊. j. de ſta. mo. ne i agro. §. ad hoc. vbi dicam an hoc ꝑſcribere poſſint.
r Conſentiẽte. nõ eſt iſte caſus in quo ſufficiat ꝯſiliũ. ⁊ hic reprobat quod nõ. oſti. ḋ his que fi. a pre. nouit. vbi dicit epiſcopũ ſine capitulo poſſe donare eccleſiam loco egenti ad ſuſtentatõnem miniſtroꝝ. alle. de dona. ꝯſultatõnibus. Item quia facit qḋ debet ꝓuidendo egentibus: ⁊ in hoc officiũ ſuum exercet. xij. q. j. ꝑpipimus. ⁊. c. ſe. x. q. j. regẽda. ⁊. c. ſe. xciij. di. diaconi. ergo non eſt locus cõtradictõni. de preben. extirpande. j. ⁊. ij. Rñ. dicebat tamen ꝙ tutius erat conſiliũ canonicoꝝ requirere. ſ; ꝓut vides hic requiritur ꝯſenſus. ⁊ ſm hoc intellige pre. decre. ſicut vnire. in prin. ⁊ de priuil'. maꝝ. in prin. nõ. etia; ipſe oſti. e. ti. ea noſcitur. ꝙ de conſuetudine ꝑſcripta poteſt epiſcopo competere vt ſine conſenſu capituli poſſit conferre eccleſiam alteri eccleſie ad edificatõnẽ. ⁊ ꝯtra. e. ti. tua. ⁊. c. paſtoralis. ⁊ de dona. paſtoralis. intelligit de iure coi: ⁊ cum eps circa hoc indulgentiã vel ꝑſcriptõnem nõ habet tamen conſiliũ preſcribi non poteſt ſm eum. ſecus etiam dixit de voluntaria conceſſione que ſine cauſa fieret eccleſie habenti ꝯgruã ſuſtentationem. ar. j. q. ij. paſtor. vel que fieret laico. ſed non puto hoc ꝑſcriptibile: ꝙ etiã i caſu licito alienet prelatus ſine ꝯſenſu capituli: vt ſcripſi de dona. paſtoralis. in fi. ⁊ fa. fi. huius capituli.
ſ Uniatur. de vnione ſatis nota. ne ſe. va. c. j. xvj. q. j. ⁊ temporis.
t Doneẽ. hic iunge literã. j. nequaq̃ꝙ id poterit impugnari. ⁊ facit qḋ nõ. cauſa. cum dilectus. ⁊ qḋ ibi nõ.
u Rector. de rectore eccleſie non de ꝑlato cui ſubeſt eccleſia loquitur cuius ꝯſenſus requiri videẽ. j. de ſta. mo. c. j. §. ad hoc.
x Uocatus. non extitit quod eſt. j. ⁊ ratio huius ſumiẽ. de dona. cõſultatõnibus. fit enim talis vnio vel donatio ſine ꝑiudicio rectoris vt ibi. dicebat ergo inno. in decre. vt noſtꝝ. ꝙ dignitas inſtituta diminui non poterat irrequiſito illo cuius erat ſine cauſe cognitõne. nõ. tamen oſti. de exceſ. prela. ſicut vnire. ꝙ epiſcopus eccleſias vnire nõ poterat ſine collaudatõne vel conſenſu ambarum eccleſiarũ: al'. co. ti. c. j. ⁊ de his que fi. a prela. c. j. in hoc dicebat eu; a papa differre: vt ibi ſcripſi: quod hic reprobatur.
y Uacabat. approbat quod nõ. inno. ⁊ oſti. vt ec. bene. vt noſtrũ. in fi. vbi tenent eccleſiam vacante; vniri ⁊ donari poſſe: ſicut ⁊ dignitas vacãs ſupprimi poſſet: ḋ ꝯſti. cũ acceſſiſſent. ꝯ ne ſe. va. c. j. vbi ſe. va. nõ diſſoluiẽ vnio. eque igiẽ videreẽ ꝙ nũc fieri nõ poſſet. So. illud in epiſcopalibus ſedibus: vel ibi papa pꝛincipaliꝰ nouit: ſecũda ratõne ſcil; notari poſſet de ſubita mutatõne: ⁊ ꝙ ordinatõnem prius factam feciſſet cõtẽplatõne ꝑſone tunc viuẽtis nũc defuncte: al's etiã vnionẽ epiſcopatuũ facit mortuo altero epiſcopo: vt. xvj. q. j. ⁊ temporis.
z Defenſor. videbaẽ contrariũ: quia ſi res eccleſie vacantis ex cauſa dignitati doneẽ: oportet defenſorem dari. vt. e. ti. dudum. li. vj. eſt ergo hoc de caſibꝰ in qbꝰ minꝰ ꝓhibeẽ vbi maius ꝑmittiẽ. poteſt enĩ eccleſia vacans dari ſine defenſore vt hic: ſ; poſſeſſio vel res eccleſie non vt ibi ⁊ eſt ſi. de elec. nemo deinceps. li. vj. ⁊ quod nõ. de ꝯſue. cum dilectus. in. iiij. glo. de tranſla. c. vlt. in glo. pe. dicebat inno. de elec. ſignificaſti. vt ibi ſcripſi ſuꝑ glo. ij. ꝙ eps ⁊ capitulũ poterãt aliquid ſtatuere ſuꝑ bñficio vacante ⁊ electus illud ſeruare tenebaẽ. al'. decre. vt noſtꝝ. qḋ intelligit ibi oſti. ex cauſa ⁊ ad tempus ſ; ꝑpetuũ ꝑiudiciũ non poſſent

inferre dignitati vel rectorie ipſa ſic manente: licet illaȝ poſſent in totū tollere: de conſti. cum acceſſiſſent. vel religioſo loco cōferre: de dona. cōſulatōnibus. ⁊ c. paſtoralis. ⁊ ad id quod dicitur: qui poteſt totum poteſt ⁊ partem: de offi. dele. paſtoralis: in prin. ff. de rei vendi. que de tota. Rñdit oſtieñ. q᷑ in totum conferri pmittitur: vt diuinus cultus augeatur: de conſti. ex parte. ⁊ vt paupes ſuſtentētur: de prebē. expoſuiſti. Permittitur etiam tolli quia ſuperflua vł onero ſa: arg. lxviij. di. cor epiſcopi. diminutio vel decrētio denegaẗ: vt eccleſia ſtica beneficia in ſua integritate pmaneāt: niſi ex cā magna remittit ad decre. dudū. e. ti. de prebē. maiorib. ⁊ c. vacāte. ex his patet q᷑ ſepe qđ minus videtur eſt maiꝰ eo reſpectu quo ius plus illi reſiſtit ex cauſa.

a ¶ Quod ſi epūs. qđ hic dicitẗ pbabat olim g c. queſti. xvj. q. iiij. ⁊ appbat qđ no. ibi io. ſ. §. pre. ⁊ qđ no. de dona. paſtoralł. et reprobat quod no. inno. in dicto. c. vt noſtr: vt eccle. beñ. vbi tenebat q᷑ auctoritate capituli ſui epūs poterat eccleſiam in ſuos vſus ꝯuertere.

b ¶ Menſe ſue. vt dicebat io. in glo. prius allegata: epiſcopus non poteſt auctorizare in facto ꝓprio ſicut nec economꝰ. x. q. ij. hic vſus: in fi. nec tutor. ff. de auc. tu. l. j. ⁊ l. pupillus. nec platus: de inſti. c. fi. ⁊ ideȝ de capitulo: vt ſtatim ſequiẗ. quod etiaȝ tenebat guil. in ſpe. de his que fi. a prela. in fi. ⁊ fa. quod dixi poſt innoceñ. de cenſi. ꝓhibemus: ſuper glo. ij. ⁊ no. quia ſi non valet vnio cum alter ſolus. ſ. epiſcopus vel capitulum auctorizat in facto proprio: fortius non valeret cum auctorizaret vterq;: vt ſi communiter menſe epiſcopi ⁊ capituli per eos vnitur eccleſia. facit autem hec littera ad no. oſti. in ſum. de deci. §. ⁊ vtrum. v. xij. in fi. vbi tenet q᷑ laicus habens decimaȝ per antiquū feudū ab alia eccleſia non poteſt illaȝ donare epiſcopo: ne ipſe epiſcopus auctorizet in facto proprio. Puto tamen q᷑ bene poſſet illaȝ donare capitulo epiſcopali auctoritate epiſcopi: ⁊ eſt ratio. quia cum in caſu illo ſufficiat auctoritas epiſcopi ſine capitulo: vt in decre. cum apoſtolica: de his q̄ fi. a prela. non poteſt dici q᷑ capitulum eo caſu auctorizet in facto proprio: ſ; in vnione vel datione eccleſie. ſecus cum ibi conſenſus capituli ſit neceſſarius: de his que fiunt a prela. tua: de dona. paſtoralis. Item facit pro et contra ad id quod ipſe oſti. no. de conſti. cuȝ acceſſiſſent. vbi tenet q᷑ dignitas non confirmata per papam de eccleſia cathedrali tolli poteſt per ipſius capitulum ex iuſta cauſa: ⁊ epiſcopo auctorizante ſi bona epiſcopi ⁊ capituli ſint diuiſa. ſi vo eſſent cōmunia nonne auctorizaret epiſcopus in facto ſuo? ſed dicit tūc recurrendum ad archiepiſcopū vel ad papam: de iurepatro. nullus. videtur q᷑ cum iſte non ſit de caſibus archiepiſcopo reſeruatis: q̄ no. de offi. or. paſtoralis. q᷑ eo caſu ⁊ iſto de quo tex. loquiẗ ad papam ſit neceſſe recurri.

c ¶ Ipſi. ſuo ſcilicet. io. an.

d ¶ Capitulo. cuȝ capella curata donatur capitulo quis habeat eius curam: vide quod ſcripſi poſt oſti. de p̄ben. expoſuiſti: ſuper glo. iij. ⁊ eo. ti. cum non ignores. in prin. ⁊ no. quia ſingulari prebende etiam maioris eccleſie poteſt vniri eccleſia per epiſcopum ⁊ capitulum: vt ſ. ꝓxi. Rñ. capitulo vo non: vt hic. ⁊ ratio ſumitur. xij. q. ij. qui manumittuntur cum ſuis concor. quia capitulum non auctorizat in facto ꝓprio: cuȝ ſingulari p̄bende capituli vniẗ eccleſia.

e ¶ Eccleſiam. declarari debuiſſet an ſit idem in donatōe quaȝ facit epiſcopus capitulo ſuo de eo quod ſpectat ad menſam ſuā: quod no. oſti. de his que fi. a prela. nouit. ⁊ ponit caſum de epiſcopo abundante et capitulo egente. ⁊ dicit q᷑ valet: inducit quod ſ. dixi in glo. non eſt. dicit etiam q᷑ non ob. iuramentum de non alienando: cum nō ſit proprie alienari quod in dominio eccleſie retineẗ. ff. de lega. ij. vnuȝ ex familia. ⁊ l. impator. §. fi. ⁊ l. ſe. dicit tñ q᷑ tutius eſſet q᷑ illud fieret ſuperioris auctoritate: inſti. de auc. tu. in fi.

f ¶ Decernimus. licet ratio huiꝰ iuris ſit antiqua: forte noluit ꝯprehēdere pterita. ⁊ eſt ſiłe de poſtu. c. vno. li. vj. ſ; contra hoc facit littera ſequēs que ꝯſuetudinē damnat. cōſuetudo vo notat tempus precedens: ergo videẗ preterita reſpicere.

g ¶ Quamuis. ſ. etiaȝ. cuiꝰ ꝯtrarij vel initij nō ſit memoria. damnaẗ ergo hic ꝯſuetudo q᷑ quis auctorizet in facto ꝓprio: alibi q᷑ quis ſit iudex appellatōis a ſe interiecte: de ꝯſue. c. ij. li. vj. io. an.

impugnari. ¶ Nos ſi epūs ſui etiā capituli accedente ꝯſenſu menſe ſue vel ipſi capitulo aliquā duxerit eccleſiā vniendā: hoc irritū eſſe decernimꝰ ⁊ inane ꝯtraria quauis conſuetudine nō obſtante. Clemens quintꝰ in ꝯcilio vienenſi.

De rer ꝑmutatiōe. Rubrica.

De conceſſione iuris vtentibus preſertim circa ſpirit tualia illudatur ſi beneficia ex cauſa permutationis aliquibus reſignata alijs q̄ ipſis ꝑmutare volentibus conferantur: nullius hoc eſſe volumus firmitatis. Clemens. v. in concilio vienenſi.

De teſtamentis ⁊ vltimis voluntatibus. Rubrica.

Religioſis etiam exēptis deputatis ad executōeȝ

h n De conceſſione. ſe ſummat ponens ius nouuȝ et equiſſimuȝ: ⁊ determiat decretaleȝ inter cetera: đ p̄ben. ⁊. ſ. e. ti. cum vniuerſoꝝ.

i Utentibꝰ. per hanc litteram dico decre. hanc locuȝ habere vbi in fraudem expectantiuȝ fieret ꝑmutatio: cuȝ illi non vtantur conceſſione iuris: ſed ius fraudent. e. ti. c. vno. li. vj. đ renūc. c. vlt. e. li. io. an.

k ¶ Illudatur. concor. cle. j. ſ. de renūc. c. vno. ⁊ ibi ꝯcor.

l ¶ Beneficia. includit etiam hoſpitalia et loca ſimilia que ꝑmutari pñt his caſibꝰ quibus in beneficiuȝ conceduntur: qui habentur. ĩ. de reli. do. quia contingit. §. vt autē. illa vo que non conceduntur in beneficium non videntur poſſe cū beneficijs permutari: cum beneficiorum ad inuiceȝ permutatio fieri debeat.

m ¶ Ex cauſa. bene ſ; licet renūcianti in actu renūciationis hoc exprimere q᷑ renūciat permutatōnis cauſa. ⁊ dato q᷑ hoc non exprimaẗ. ſatis eſt q᷑ ꝯſtet ex cōtracturis vel prius actis.

n ¶ Uolentibus. ergo tractatus ꝑmutatōis inter ptes p̄cedere pōt: tamen ipſa ꝑmutatio expediẗ ſuperioris officio: ⁊ vide qđ ſcripſi ſ. e. queſitum.

o ¶ Conferantur. per illos in quoꝝ manibus fiebat reſignatio vł per alios collatores. Hoc tamen ſcias q᷑ epiſcoporuȝ eſt permutare vel permutationibus auctoritatem preſtare: ⁊ non inferioꝝ: vt no. oſti. in ſumma eiuſdeȝ ti. §. quis poteſt. v. ⁊ nunquid. ⁊ dixi. ſ. eo. queſitum. cum enim conſilium turoñ. prohibet permutationem: cōtra id non diſpenſat: niſi cui permiſſum eſt. ⁊ idem archidy. eo. ti. c. vno. libro. vj. ⁊ facit quod no. ſ. c. proxi. in prin. ipſi tamen inferiores quorum eſt conferre vel eligere habent conſentire: vt no. in precedi. decre. vnica. Quid de capitulo vacante ſede epiſcopali: poterit ne permutatōni auctoritatem preſtare? puto q᷑ ſic: cum hoc ſit iuriſdictionis epiſcopalis in qua tunc ſuccedit: de maio. ⁊ obedi. his que. ⁊ c. cum olim. eo. titu. c. vno. libro. vj. cum concor. hec vera: niſi beneficia illa vel alterum illorum ſpectarent ad collatioņeȝ epiſcopi ſolius ſine capitulo. quia cum in talium beneficiorum collationeȝ non ſuccedant: ergo nec in conſenſu queȝ neceſſe habet preſtare collator. ⁊ idem ſi habet eligere vel preſentare: vt ſcripſi ne ſe. vacan. c. ij. ne vna via concedatur quod alia prohibetur. de regu. iuř. cum quid: libro. vj. ſi vo vna cum capitulo haberet facere predicta: cum capitulum tunc poſſit conferre eligere vel preſentare. ne ſe. vacan. c. vno: libro. vj. ergo poterit vt capitulum conſentire ⁊ vt epiſcopus auctorizare. puto autem q᷑ hoc decretum afficiat: nedum collationem ſed etiam omnem electōnem poſtulationem ⁊ preſentationem que fieret de alio ad illud beneficium ſic renūciatum. hoc enim eſt de mente et eadem ratio eſt. ⁊ decre. de preben. cum in illis: libro. vj. loquitur in impetratōnibus beneficiorum que ſunt odioſe.

p ¶ Uolumus. hoc iure nouo: quaſi innuat q᷑ olim in hoc caſu neceſſaria erat gratioſa prouiſio: ⁊ ſic ſaluantur no. eo. ti. cum vniuerſorum: de preben. inter cetera. ſicut alˀs in ſimili caſu agiẗ ad intereſſe. ff. de preſcrip. ver. l. naturalis: in prin. ⁊ in fi.

q r Religioſis. Ordinarius loci rationem exigit a religioſis etiam exemptis de teſtamentorum executionibus quas geſſerunt: et ſi circa id deliquerint illos punit. et primo ponit motiuum conſtituentis. ſecundo conſtitutioneȝ. tercio penam. ⁊ incipe conſtructum ibi volentes: ⁊ quo ad rationeȝ per executorem reddendam determinat quod no. in ſpecu. đ inſtru. edi. §. nunc vo aliqua. v. ſed an ſimplex. quod quaſi ad litteraȝ ponit archi. lxxxviij. di. epiſcopus tuitōnem.

r ¶ Deputatis. no. q᷑ nō dicit deputandis: ꝑ quod videtur velle q᷑ conſtitutio reſpiciat preterita: quod verum puto de futuris geſtionibus fiendis etiam per iam deputatos q̄uis exemptos: facit qđ no. ſ. ea. compił. de eta. ⁊ qua. vt hi qui: in glo. quod poſteris: ⁊ de vi. ⁊ hone. cle. c. ij. poſt prin. ſed in preteritis geſtionibus factis iam per

exemptos ante hanc conſtitutõnem nõ puto ꝙ hec decre. locum habeat ad quod faciat littera ſequẽs. conſtat em̃ ꝙ circa iam geſta ꝑcidi non poteſt materia delinquẽdi. ſi vo exemptus religioſus ꝑus deputatus iam ante ꝯſtitutõnem partem geſſerat: partem vo geſſit poſt ꝯſtitutõnem. ſi ratio poſt geſtorum non cõnectit prius geſtis. q: ſingulis annis ꝑcipit certos reddit⁹ q̃s ꝯuertit in certos pios vſus: de poſtea geſtis ratõnẽ reddat: ad hoc de elec. ſi eo tempore. li. vj. ſed ſi ratio poſt geſtoꝝ ſine ꝑus geſtis inutilis videret̃: nõ tñ coget̃ ad illã reddẽdã ad hoc ſ̃. de ap. ſuper eo. j. reddet ergo pape legato vl' ſuo ſupiori. vt quo ad illã ſtemus antiquo iuri.

cuiuſlibet vltime voluntatis: circa ipſi⁹ executionis officiũ: quod vtiq₃ non poſſunt: niſi ſuperiore ſuo petita ſuper hoc licentia et obtenta: ſuſcipere. volentes precidere materiam delinquẽdi ꝑſentis cõſtitutionis auctoritate ſtatuimus: ꝙ tales etiam ſi prelatõnis fungant̃ officio locorũ ordinarijs debitã reddere: ipſiq₃ ordinarij ab eiſdez abſq₃ dolo fraude ſeu negligentia de ſuſcepte executionis officio teneant̃ exigere ratõnem illos quos circa id deliquiſſe reppererint: ĩ aliorum exemplum pena debita

f Cuiuſlibet. comp̃hendere vult etiam codicillos. ⁊ vide quod ſcripſi. e. ti. ſuper rubrica.

t Quod vtiq₃. iterpoſitio: que tñ debat̃ eo. ti. c. ij. lib. vj. ⁊ de clauſtralibus loquit̃: vt ibi nõ.

u Obtenta. reprobatũ videt̃ quod diſputãdo ſoluerat dñs meus in hoc caſu tacitam licentiã ſupioris ſufficere. quod vide in mercu. e. ti. ſub littera. g. al's ſub littera. s. Sed dubitatur nũquid ſupior qui religioſo dedit licentiam ſuſcipiendi hoc executõis officiũ poſſit licentiam reuocare: re non integra vt fortior ſit queſtio. et videt̃ ꝙ reuocari non poſſit: cum ſit aſtrictus rationi reddende vt hic. ⁊ qui ſemel ſuſcepit exequi cogit̃. eo. ti. iohãnes. puto ꝙ maleſacit ſine cã reuocando: non tamen credo ꝙ ſubditus reſiſtere poſſit. cum velle non habeat. ⁊ optime facit. xxxiij. q. v. manifeſtum. tũc ergo ꝑficiet executõnem collega ſi quem habet: vel is de quo teſtator ꝓuidit: vl' epiſcopus. quod dic vt. e. ti. c. ij. li. vj. ⁊ vt ibi nõ. in glo. penl'.

x Suſcipe. fratres minores nõ licentiant̃ hodie ad hec officia nec illa ſuſcipiunt: qđ dic vt. ĩ. de ver. ſig. exiui. §. ꝓinde. v. item ꝙ cuz executõnes. ⁊ §. cupientes. v. vez etiam.

y Materiam. ꝯcor. de vſuris. c. j. li. vj.

z Tales. ſcʒ religioſi etiam exempti. ⁊ ꝑ hoc puto ꝙ in ſecularibꝫ exemptus nõ habeat locũ qđ hic dicit̃. ⁊ licʒ ſubſit eadez ratio: ſatis eſt tñ ꝙ eoꝝ ꝑuilegijs ꝯſtitutõ iſta nõ derogat. ⁊ fuit forte impulſiua ratio: q: religioſi plus delinquebant in his. eſt ſimile. ĩ. de cen. c. j. ⁊ de ꝑuil'. c. j. ⁊ de pen. cupientes. poſt prin. de ſen. ex. c. j. de deci. c. j. ⁊ vide qđ ibi nõ. in. j. glo.

a Locoꝝ ordinarijs. non dicit dioceſanis. ⁊ fa. ad id qđ ſcripſi. e. ti. iohãnes. ſup. v. dioceſanũ.

b Reddere ratõnem. teneant̃ qđ ſequit̃. ꝯcor. ĩ. de reli. do. quia contingit. §. illi etiam. quid ſi teſtator liberauit eũ ab onere rationis reddende? vide quod ſcripſi. e. ti. iohannes. in pe. q. vbi etiã aliqđ de modo ratõnis reddende. nõ. ⁊ in ſpe. pre. §. nũc vo. v. ſʒ nũquid ſm̃ dictum.

c Exigere. nõ. ꝙ duo ponit ⁊ vt diuerſa. per qđ videt̃ ꝙ iſti executores etiam ordinarijs non petentibꝫ ratõnem reddere debeant. ſi tamen offerunt ſed ordinari⁹ non recipit eis non imputabit̃: ↄ reg. iur. imputari. li. vj.

d Exemplũ. ſ̃. e. com. de offi. ordi. c. j. cum ſuis ꝯcor.

e Debita. arbitraria ex q̃ certa ſtatuta nõ eſt: de of. del'. de cauſis.

f Priuilegio. ĩ. c. pxi. ⁊ vide quod ibi dicam.

g Eos qui. excõmunicati ſunt etiam exempti qui caſibus nõ ꝑmiſſis defunctos ſepeliũt in cimiterijs tpe interdicti vel qui ſcienter ſepeliũt excõmunicatos publice noiatim interdictos vel manifeſtos vſurarios. ⁊ primo punit. ſecundo tollit obſtantia: ibi nullo. ⁊ ꝑ hoc quod dicit eos includit cuiuſcunq₃ profeſſionis viros clericos ⁊ laicos. includit etiaz mulieres. ⁊ de hoc de elec. in generali. li. vj.

h Clauiũ. de exceſ. prela. c. fi. ⁊ de pe. c. fi. ⁊ no. ꝓ pluralitate clauiũ. ⁊ de hoc remiſſionem dedi de ſum. tri. c. j. ad fi.

i Cimiterijs. ſi igit̃ in campis ⁊ locis ꝑuatis eos ſepeliãt nõ ẽ locus huic pene. quod intelligo etiam ſi locus ille eſſet vicinus vl' contiguus eccleſie vel cimiterio: q: ex quo ad vſum cimiterij non eſt ꝑ epm̃ benedictus: de con. di. j. nemo. non erit locus huic pene. quare aũt in cimiterijs corpora ſepeliant̃. vide nõ. xiij. q. ij. cum gratia.

quocunq₃ non obſtante priuilegio puniri.

Clemens. v. in ꝯci. vienẽſi.

De ſepulturis. Rubrica.

Eos qui ꝓprie temeritatis audacia defunctorum corpora non ſine contemptu clauiũ eccleſie ĩ cimiterijs interdicti tempore ĩ caſibus non conceſſis a iure vel excõicatos publice aut nominatim interdictos vel vſurarios manifeſtos ſcient̃ ſepelire preſumunt: decernimus ipſo

k Tẽpore. quo tẽpore interdicta ẽ eccleſiaſtica ſepultura. de pe. ⁊ re. ꝙ in te. de ꝑui. vt ꝑuilegia

l A iure. hoc dicit ꝓpter clericos qui ſeruauerit interdictũ quib⁹ ꝯcedit̃ eo tempore ſepultura cũ ſilentio: ⁊ abſq₃ campanarũ pulſatõne. vt in ꝑ. decre. ꝙ in te. ⁊ propter priuilegiatos circa ꝯfratres de quibꝫ in ꝑ. decre. vt ꝑuilegia. In quatuor vo feſtiuitatibꝫ in quibꝫ eo tempore celebrari põt alta voce ⁊c̃. de quibꝫ in decre. vl. §. penl'. de ſen. ex. li. vj. non puto poſſe mortuos ſepeliri. lʒ multotiens fuerit ꝯtrarium obſeruatum. ⁊ hoc bene ꝓbat decre. cum ⁊ plantare. §. ꝙ ſi de ꝑui. ⁊ ille §. qui diebus illis. ꝑmittit participatõʒ diuinoꝝ de audiendis officijs loquit̃ nõ de ſacramentis: quod patet ex diuiſiõe capituli. Item ceſſat cauſa ibidem expreſſa de ſpe recõciliatõnis.

m Excõicatos. ab hoie vel a iure. ⁊ intelligas de excõicatõe maiori: de ſen. ex. ſiquem. licʒ em̃ excõicati minori ſic decedentes ſepeliendi nõ ſint: vt nõ. inno. eo. ti. ſacris. huic tñ pene tũc locus nõ eſſet: de here. q̃ excõicati ſunt ſpecialiter fuerat ꝓuiſum. de here. c. ij. j. Rñ. li. vj.

n Publice. de hoc de re iudi. ad ꝓbandũ. de excep. exceptiõʒ. ĩ glo. peque glo. nõ placet ſimpliciter q̃ ad caſum iſtũ. lʒ em̃ fatear illũ publice excõicatũ ꝯtra quẽ publice lata eſt ſñia lʒ denũciatus nõ ſit. cũ ꝑ. decre. ad ꝓbandũ. non dicat publice nũciatũ ſʒ publice excõicatũ. nõ tñ fateor ꝙ hoc ipſo ꝙ excõicatus eſt ꝑ iudicem loco quo iudicare cõſueuit ꝑſentibus officialibꝫ ſuis ⁊ partibꝫ: vel altera cõtumaciter abſente dicatur publice excõicatus: ſʒ ex qualitate fori multitudine. ſalicʒ vel paucitate officialiũ ⁊ aſtantiũ dicat̃ publica vel non publica: ita ꝙ in hoc vitas rei ponderet̃. vt quo ad hunc caſum videam⁹ an ꝑſumant̃ ſepelientes ſcire: vel ſaltem ſit caſus quo ſit eis imputãdũ ſi ignorarũt qđ publice ſciebat̃. xij. q. ij. qui ⁊ huiãis. al's poſſet eſſe occultus: lʒ ꝑ iudicez in bancho coram duobꝫ vel tribꝫ fuerit ꝓmulgata. facit in aut. de litig. §. oẽm vo. coll'. viij. ad hoc mouet mens ⁊ ratio iuris ꝑponderãda vbis ⁊ qđ alle. ibi in glo. nõ ꝓbat vt ibi dixi ⁊ vltra iura que cõiter allegãt de do. ⁊ ꝯtu. c. finem. de eo q̃ mit. in poſ. c. fi. de eo q̃ cogno. ꝯſang. c. fi. de cle. nõ reſi. ex tue. ff. de inſti. ſʒ ⁊ fi. §. j. ⁊. ij. bñ fa. cle. ſ̃. ↄ elec. cãʒ. §. verum. ⁊ fa. ſ̃. de iudi. diſpendioſam. de fo. cõpe. ꝗuis. fa. quod no. compoſt. de ꝯſue. cũ dilectus: qđ ſcripſi de elec. illa. in glo. magna circa fi. ⁊ ꝑ hoc qđ dicit publice. dico ꝙ ſi eſſet occult⁹ dato ꝙ ſepeliẽs ſciret nõ eſt locus huic pene. An vo ſit loc⁹ excõicatõm minori nõ. de ꝑuil'. ad hoc in. j. glo. addit̃ aũt hic pena ad penã quã ſtatuit decre. epoꝝ: de ꝑui. li. vj. que ꝑ hãc ſublata nõ eſt.

o Nominatim. ꝯcor de ꝑui. cũ ⁊ plãtare. §. excõicatos. ⁊ vide qđ ibi nõ. ad idẽ. e. ti. vt ꝑuilegia. de ꝑbẽ. in lateraũ. ↄ cle. ex. ꝓpoſuit. ⁊ ẽ fi. ſ̃. e. cõ. ↄ vi. ⁊ ho. cle. c. j. ⁊ ꝑ hãc lrãm ⁊ ꝑdictas ſil'es videt̃: ꝙ poſſit in cimiterio ſepeliri interdict⁹ nõ noiatim: dũmõ loc⁹ interdict⁹ nõ ſit.

p Interdictos. videt̃ ſufficere ꝙ ĩterdictũ ſit tale qđ ꝑuet ſepultura: vt in caſu ↄ ſen. ex. is cui. ij. Rñ. li. vj. fa. qđ ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. hoc. e. ti. ſacris.

q Manifeſtos. qui ſint manifeſti nõ. de vſur. c. j. ⁊. ij. in ꝑn. li. vj. ⁊ intelligas cautum ſit de reſtituẽdo vt ibi. ⁊ puto ſufficere quo ad ſepulturã: nõ dico ad validandũ ipſius teſtamẽtũ ꝙ caueat̃ poſt mortẽ. qđ vez intelligo in illo q̃ iuſſit ſatiſfieri de vſuris. al's em̃ nõ ſufficeret cautio heredũ cum deceſſerit in peccato. de vſur. q: in oibꝫ. ⁊ hoc ꝓbat lrã illi⁹ decre. quãq̃. de vſur. li. vj. in prin. ⁊ fi. j. Rñ. accumulat̃ aũt hec pena ad penã predicti lateranẽ. cõcilij que adhuc hodie locũ habet cum expreſſe ſublata non ſit.

r Scienter. requirit ergo ſciẽtiã hec excõicatio. ꝯcor. de ſen. ex. ſignificauit. ⁊. c. cũ deſideres: ⁊ de here. c. ij. in prin. li. vj.

ſ Sepelire. ſʒ occurrũt dubia q̃ ꝑncipis declaratõeʒ pluſq̃ gloſantis.

opinionem expoſcit. ſ. an portantes ad ſepulturaꝫ qui tñ non ſepeliunt ſint excoicati. Itē qrit̄ de cōcomitātibꝰ funꝰ. Idē de ſodiētibꝰ fabricātibus vel apientibꝰ ſepulchꝝ. Idē de plātis clericis vl̄ miniſtris eccl'iaꝝ in qꝝ cimiterijs ſepeliunt̄ q̄ id nō ꝓhibēt vel patiunt̄. Idē de his clericis vel laicis q̄ portāt cereos cruces ⁊ ſil'ia. Et circa hoc aduertendū ꝙ quūcꝫ iura ꝓhibēt i cimiterio ſepeliri: vt hic: et ꝺ ꝑm. ad hoc de ſen. ex. to cun. li. vj. Qñꝫ i cimiterio tumulari. co. tun. ſacris. Qñcꝫ ſepulture tradi: ꝺ vſur. q2 in oibꝰ: de heret. c. ij. ſ. Rñ. li. vj. Qñcꝫ ad ſepulturā admitti: de vſur. quāq̄. li. vj. de ꝑui'. epoꝝ. Qñcꝫ ſepulture clericos itereſſe: de rap. ſup eo. Qñcꝫ corpa cuꝫ pſalmis ad ſepulturā duci. xxiij. q. v. placuit. Qñcꝫ iubent ſepultura carē: de tortea. c. j. ꝺ pe. ⁊ re. oīs. Qñcꝫ ꝑcipiūt extra cimiteriū ſubterrari: de ſta. mo. cū ad mōaſteriū. Qñcꝫ ꝑmittūt cū ſilētio tumulari: de pe. ⁊ re. ꝙ in te. Cuꝫ ḡ hic puniat ſepelientē nō admittētes itereſſentē vel cooperātē: ſepelire aūt eſt mortuū humo vel tumulo cōdere: videt̄ ſolos humo vl' tumulo corpꝰ imponentes ligatos ēē: facit ꝓ hoc eq̄tas: ne ex vnꝰ funē multitudo liget̄. Item ꝯſtat ꝙ portātes ⁊ cōcomitantes vel fabricātes ſi non ſeqret̄ talis ſepelitio excoicati nō eēnt. In ꝯtrariū eſſet hec ꝯſtitutio ludibrio ſi vnꝰ ſolus ribaldus vel funēs ꝑ quē poterit id expediri ligari dicat̄ reliqs vſitatis pōpoſe et ſolēnit̄ expeditis.

t Subiacere. alios caſus qbus qs ipſo facto excoicat̄: ꝑ has de. vide no. ſ. de ſen. ex. c. j. hāc aūt penā locū hēre nō puto in alijs caſibꝰ qbus denegat̄ ſepultura: qs habes no. e. n. ex pre. de ſta. mo. c. ij. ⁊. c. cuꝫ ad mōaſteriū. Quid de illo q̄ ſepelijt manifeſtū vſurariū excoicatū publice noiatꝫ iterdictū ⁊ tpe iterdicti: nūquid vna vel q̄drupli excoicatōe ligabit̄ ex hoc facto: vide de hoc plene qꝺ ſcripſi in q̄ſtiōe gualterij. ſiue tñ vna ſola ſiue pluribꝰ ſentencijs ex his diuerſis cauſis qꝝ q̄libet ꝑ ſe ſufficit excoicatus dicat̄: planuꝫ eſt ꝙ de oibꝰ debet ſatiſfacere et ab oibꝰ abſolui: de q̄ ſatis no. de offi. or. ex pte: de ſen. excō. cū ꝓ cauſa.

u Niſi prius. ꝯcor. de. ſ. de ſequeſtra. poſſeſ. c. vno. ⁊ vide quod ibi no. io. an.

x Eis quibus. ſ. qui ſunt hi: forte itellexit de his qꝝ fauore fuerāt late ſentētie excoicatōis vel iterdicti in loca vel ꝑſonas q̄ ad vſurarios illos quibꝰ fieri debebat reſtitutio: ſiq̄ etiā violētia in his fuiſſꝫ illata clericis vel miſtris: illis etiā fiat ſatiſfactio. Itēꝫ ſi illoꝝ corpa vel oſſa diſcerni pñt exhumāda ſunt. c. n. ſacris. ⁊ hoc in vltimis tribꝰ caſibus. ſꝫ quid de ꝑmo: dic ꝙ ſi ille fuit penitēs lꝫ non debuerit ſepeliri: tñ non exhumabit̄ ſaltē poſt relaxatū interdictū: vt no. de ſen. ex. ſi ciuitas: in glo. pꝰt. li. vj. ⁊ no. inno. ⁊ oſti. in decre. vlt. de exceſ. p̄la. ad fi. ⁊ facit qꝺ no. de ſen. ex. a nob. ij. in glo. pe. ⁊ no. eꝫ inno. ⁊ oſti. in pre. decre. vlt. ꝙ penitēs q̄ ſepultꝰ nō fuit i cimiterio ꝓpter interdictū: relaxato interdicto debꝫ i cimiterio ſepeliri. inno. all'. de ſen ex. cuꝫ illoꝝ. ⁊ oſti. in pre. decre. a nob: ⁊ dicūt ꝙ exq̄ penitēs eſt mortuꝰ: mortuaria ab eo licite recipi pñt: cū ꝓ ipſo ſit orandū: alle. xj. q. iij. q̄cūcꝫ. ſecus ſi nō fuiſſet penitēs. lxxxviij. di. c. ſi. ⁊ vide qꝺ poſt eos dixi de ſen. ex. cū volūtate. ſi itelligas de mortuarijs. i. q̄ ipſe penitēs de loco iterdicto reliquit in morte: veꝝ puto. Idēꝫ ſi itelligas de mortuarijs q̄ poſtea darent̄ cuꝫ funere ſepulto in cimiterio poſt relaxatū interdictū. de funeralibꝰ vo q̄ darent̄ cū funere ſepulto ꝺ facto tpe interdicti nō puto clericos licite recipe poſſe. q2 viderent̄ participare delicto.

y Eis ſic ſepelientibus.

z Priuilegio: vt ſi ꝑuilegiati eſſent ꝯ decre. ſ. de ꝑui'. li. vj.

facto excoicatōis ſentēcie ſbiacere: a q̄ nullatenꝰ abſoluant̄: niſi priꝰ ad arbitriū dioceſani epi eis qbꝰ ꝑ ꝑmiſſa fuerit iniuria irrogata ſatiſfactōeꝫ exhibuerit ꝯpetētēꝫ: nullo eis circa ꝑmiſſa exemptōis vel q̄uis alio ꝑuilegio ſub q̄cūcꝫ forma verboꝝ ꝯceſſo aliq̄liter ſuffragante. Idēꝫ in eodē.

Dudū a bonifacio papa octauo predeceſſore nr̄o infraſcpta edita decretali: bñdictꝰ papa. xj. ꝑdeceſſor nr̄ aliam illiꝰ reuocatoriā ꝓmulgauit: q̄ q2 vt ꝓbauit effectꝰ nedū pacis ab auctore ipſiꝰ ſperāte fructū nō attulit: q̄nimo diſcordie ꝓ q̄ ſedāda ꝓceſſerat: fomētū nō modicū miſtrauit: nos eā oīno caſſantes aliā a ꝑfato boni. editaꝫ ſacro inſtāte ⁊ approbante ꝯcilio inouamꝰ: ſubijciētes tenorē illiꝰ qui dignoſcit̄ eſſe talis. Bonifaciꝰ epus ſeruꝰ ſuoꝝ dei ad ꝑpetuā rei memoriā. Super cathedraꝫ ꝑeminētie paſtoral' diuīa diſponēte clemētia ꝯſtituti: et ſi multis ⁊ arduis q̄ in ampliū romāe curie alueū vndicꝫ cōfluūt: q̄ſi torrens ꝑgrauemur negocijs: curis excitemur innumeris: cogitatōibꝰ ꝑlimis diſtrahamur. circa id tñ feruētibꝰ votis itēdimꝰ: vacamꝰ inſtātiꝰ: ac opoſe ſtudiū ſolicitudinis impartimur: vt ad diuini noīs glaꝫ exaltatōeꝫ catholice fidei ⁊ ꝓfectū fideliū aīaꝝ ꝑciſis radicitꝰ diſſidioꝝ vepribꝰ et litigioꝝ anfractibꝰ oīno ſbductis int̄ eccl'iaꝝ ātiſtites ad curā et r̄gimē gregis dñici deputatos: cetaſcꝫ ꝑſonas q̄s ordo clericalis icludit pacis trāq̄llitas vigeat: feruor charitatis exeſtuet: iualeſcat ꝯcordie vnitas: aīoꝝ idētitas perſeueret. Scimꝰ eñ ⁊ ex euidētia facti collegimꝰ quod non niſi in pacis tempore bene colitur

a Quacūcꝫ forma. ar. ꝙ generalia et derogatoria verba ſufficiunt: fac. de here. ſicut. ſ. c. ꝓxi. v. nos etenim. ⁊ per Dy. de reg. iur. ꝙ ſemel. libro. vj.

b Dudū. Due ſunt ꝑncipales ptes. in ꝑmo ꝓhemiū clemētis innouās in ꝯcilio ꝯſtitutōeꝫ bonifacij: ⁊ caſſans reuocatoriā bñdicti. in ſecūda ꝯſtitutio: ibi bonifaciꝰ. q̄ ſbdiuidit̄ in titulꝫ et ꝯſtitutōneꝫ: ibi ſup cathedrā. q̄ ꝯſtitutio premittit exordiū: in q̄ dicit ſe vigilē circa ſcandala cleri tollēda. ſecūda ibi ab oliꝫ: narrās diſcordiā predicatoꝝ ⁊ minoꝝ cū clero ſup ꝑdicatōibꝰ cōfeſſiōibꝰ ⁊ ſepulturis. ꝑmo ꝓuidet circa ꝑdicatōes. ſecūdo ibi ſtatuimꝰ circa ꝯfeſſiōes. tercio ibi hmōi circa ſepultās. q̄rto ibi nos etēnī: reuocat ꝑuilegia ꝯſuetudines ſtatuta ⁊ pacta cōtraria. q̄nto ibi ceteꝝ: hortatur et ꝑcipit ꝑdictos ordines ⁊ ꝓfeſſores ipſoꝝ ꝑ cleꝝ benigne tractari ⁊ ꝯfaciētibus ꝯminat̄. Et ps q̄ titulū reſpicit hoc intēdit: ꝑdicatores ⁊ minores in locis ſuis libere ſepeliūt illos q̄ hoc libere elegerit. De funeralibꝰ tñ ⁊ qbuſcunqꝫ obuētōibꝰ ⁊ relictis et̄ de qbꝰ al's nō debet̄ canonica q̄rtaꝫ ⁊ nō vl't ſoluēt eccleſie parochiali.

c Aliaꝫ. q̄ incipiebat inter cūctas.

d Nedum. non attulit fructum: quod eſt. ſ.

e Ab auctore. benedicto.

f Fomentum. id eſt nutrimentum.

g Miniſtrauit. ſimile de eta. ⁊ quali. ad aures.

h Omnino. ſi'e de imuni. eccle. quoniam.

i Inſtāte. multociēs dixi ꝙ ꝯcilia fieri ꝑuilegiatis vel exēptis nō expedit. quod collige ex hoc vieñ. cōci. hic: ⁊ ſ. c. ꝓxi. ⁊ ſ. ii. ꝓxi. c. vno. ⁊ ſ. de ſup. ne p̄la. q2 regulares: de ſta. reg. attendētes. de relig. do. q2 ꝯtingit: de ıurepa. vt ꝯſtitutio: de ꝑui. religioſi. ⁊. c. archiepo: de pe. et re. abuſionibꝰ: de ſen. excō. c. j.

k Tenorem. ſi'e de ꝯfir. vti. vel inu. c. pl't.

l Memoriā. vide qꝺ no. de re iudi. ad ap'lice: in. ſ. glo. li. vj.

m Cathedrā. ſm hug. grecū eſt: ⁊ ponit̄ ꝓ alta vel excelſa ſede iudicis ꝑſidētis. ⁊ ꝯponit̄ a cathos qꝺ ē ſedes ⁊ edra qꝺ eſt ſpōda: q̄ſi ſpōdata ſedes. ponit̄ et̄ ꝓ ſede doctoris. vñ in greciſmo. Rex ſolium: doctor cathedrā: iudexcꝫ tribunal. Poſſidet ac ſedē ꝑſul ꝑtorcꝫ curule: q̄ſi curule. quia ferebant̄ in curru. de hac cathedra iudicantis ⁊ docentis. xl. di. multi. io. an.

n Erſi. pro q̄uis.

o Alueo. alueꝰ dicit̄ venter fluuioꝝ. dicit̄ etiā vas factū ad moduꝫ aluei fluuij in quo lauant̄ pedes carnes et olera. ⁊ dicit̄ ab aluo qꝺ eſt quoddā ventris receptaculū recipiēs cibum.

p Confluūt. ij. q. vj. c. ij. cū. vij. c. ſequētibus.

q Torrens. dicit̄ fluuiꝰ vel aqua veniēs cuꝫ impetu in imbre q̄ in eſtate torreſcit. i. areſcit.

r Inſtātius. no. ꝙ hñs ad multa intēdere ad id qꝺ eſt ḡuiꝰ debet manū appone: ſic iuris ꝑſumptōe q̄ vult ſe liberare ſoluēdo ſe liberat ab eo qꝺ eſt ḡuiꝰ. ff. ⁊. C. de ſolu. l. j. ſm io. an.

ſ Radicitus. fruſtra ramos conat̄ incidere qui radiceꝫ nō euellit: de pe. di. ij. quia radix.

t Vepribus. vepres dicuntur ſpine que viprendūt et lacerant carnes ⁊ veſtes.

u Anfractibꝰ. ſic dicti: quia vndicꝫ frangunt. et dicunt̄ vie aſpere

pacis auctor: nec ignoram⁹ qḋ diſſenſiões ⁊ ſcãdala p̄uis acti bus aditũ p̄parãt rancores et odia ſuſcitãt: ⁊ illicitis mori bus auſuꝫ p̄bent. Ab oliꝫ ſiq̄dẽ int̃ p̄latos ⁊ rectores ſeu ſacer dotes ac clericos parochialiũ eccl'iaꝝ ꝑ diuerſas mũdi ꝓui cias ꝯſtitutos ex vna pte: et p̄ dicatoꝝ ⁊ mĩoꝝ ordinũ frẽs ex alt̃a pacis emulo ſatore ʒiʒãie ꝓcurãte grauis ⁊ piculoſa di ſcordia extitit ſuſcitata ſuꝑ p̄ dicatõibꝫ fideliũ ꝑpl'is facien dis: coꝝ ꝯfeſſionibꝫ audiẽdis: penitẽtijs ĩiungẽdis eiſdem: ⁊ tumulãdis defunctoꝝ corpib⁹ q̄ apud frẽ ipſoꝝ eccl'ias ſiue loca noſcunt̃ eligere ſepult̃aꝫ.

Nos at̃ pij p̄r̃is more lau dabili moleſte ferẽtes incõmo da filioꝝ reducẽtes ad exacte ꝯſideratõis examẽ ac infra pe ctoris clauſtra ſolicite reuol uẽtes: q̄ſ ſit plẽa picul': q̄ſ onu ſta diſpẽdijs: q̄ſqꝫ ĩ diuĩe maie ſtatis ꝯſpectu reddat̃ exoſa di ſcordia ſup̄dicta. Et ꝓp̃ea ĩ tẽdẽtes pat̃ne ſolicitudĩs ſtu dio illã ꝓrſ⁹ euellere: ac oĩmo de ſb̃mouere: nullis vnq̄ futu ris tpibꝫ fauente dño ſuſcitã dã. G̃ndi q̄ꝫ deſiderio cupiẽtes vt hmõi negociũ qḋ potiſſime ĩſidet cordi nr̃o finẽ ſalubrẽ ⁊ celereꝫ ꝑ ap̃lice ſolertie ſtudiũ ꝯſeq̃tur: diligẽti cũ frĩbꝫ nr̃is deliberatõe p̄habita ſuꝑ eo ad honorẽ dei ⁊ exaltatõeꝫ catho lice fidei q̄etũ ſtatuꝫ ptiũ p̄di ctaꝝ ac ſalutis aĩaꝝ fideliuꝫ ĩ crementũ de ipoꝝ frĩm cõſilio auctoritate apoſtolica ſtatui mus et ordinam⁹: vt dictoruꝫ ordinũ fratres ĩ eccleſijs ⁊ lo cis coꝝ ac ĩ plateis cõmunibꝫ libere valeãt clero ⁊ ꝑpl'o p̄di care ac ꝓponere v̄bũ dei: hora illa dũtaxat excepta ĩ q̄ locoꝝ p̄lati p̄dicare voluerit vl' corã ſe facere ſolenniter p̄dicari: in qua predicare ceſſabunt: pre terq̄ ſi aliud de p̄latoꝝ ipſoꝝ volũtate proceſſerit ac licẽtia ſpãli.

In ſtudijs at̃ genera libꝫ vbi ſ̃mões ad clerũ ex mo re fieri ſolẽt: diebꝫ illis q̄bꝫ p̄ dicari ſolẽniter ꝯſueuit: ad fu nera et̃ mortuoꝝ ⁊ ĩ feſtis ſpe cialibꝫ ſiue peculiarib⁹ coꝝũdẽ frĩm p̄nt ijdeꝫ frẽs ⁊ liceat eis libere p̄dicare: niſi forte illa hora q̄ ſolet ad cleꝝ ĩ p̄dictis locis v̄bũ dei ꝓponi: ep̃us vel p̄lat⁹ ſuꝑior clerũ ad ſe genera liter ꝯuocaret: aut ex aliq̄ rõ ne vel cauſa vrgẽte clerũ ipm duceret cõgregandũ.

In ec cleſijs at̃ parochialibꝫ frẽs illi nullaten⁹ audeãt vl' debeãt p̄ dicare vl' ꝓponere v̄bũ dei: ni ſi frẽs p̄dicti a parochialib⁹ ſa cerdotibꝫ ĩuitati fuerĩt vel vo cati: ⁊ de ipſoꝝ bñplacito ⁊ aſ ſenſu ſeu petita licẽtia fuerit ⁊ obtẽta: niſi ep̃us vel p̄lat⁹ ſu perior ꝑ eoſdẽ frẽs p̄dicari mã daret.

Statuim⁹ et̃ ⁊ ordi nam⁹ auc̃te p̄dicta: vt ĩ ſingul' ciuitatibꝫ ⁊ dioce. ĩ quibꝫ loca frĩm ipoꝝ ꝯſiſtere dignoſcunt̃: vel in ciuitatib⁹ ⁊ dioce. locis ip̃is vicinis in q̄bꝫ loca hmõi nõ habent̃ mag̃ri p̄ores ꝓuĩci ales p̄dictoꝝ aut coꝝ vicarij ⁊ generales ⁊ ꝓuĩciales miñri ⁊ cuſtodes mĩoꝝ ordinũ p̄dicto rũ ad p̄ñtiaꝫ p̄latoꝝ coꝝũdẽ lo coꝝ ſe ꝯferãt ꝑ ſe vel ꝑ frẽs q̄s ad hoc idoneos fore putauerĩt hũilit̃ petituri: vt frẽs q̄ ad h̃ electi fuerĩt ĩ coꝝ ciuitatibꝫ et dio. ꝯfeſſiões ſb̃ditoꝝ ſuoꝝ ꝯfi teri ſibi volẽtiũ audire libere valeãt: et hmõi ꝯfitentibꝫ ꝓut ſ̃m deũ expedire cognouerint p̄ñias imponere ſalutares: atꝫ eiſdẽ abſolutõis bñficiũ impẽ dere de licẽtia gr̃a ⁊ bñplacito eorundem.

Ac deinde p̄fati

---

pleno diuerticulis cir cũfractõib⁹ ⁊ ruinis. ⁊ habet̃ ideꝫ. v̄. de elect. quoꝝ̃daꝫ. li. vj.
x Antiſtites. hi ſo lent dici ep̃i: q̄ſi añ ali os ſtantes.
y Includit. xj. q. j. duo ſunt: de eta. ⁊ q̄li. cũ ꝯiungat.
z Eſtuet. q̄ſi ferueat bulliat vel caleſcat.
a Inualeſcat. quaſi valde valeat creſcat et abundet.
b Ex euidẽtia. de e lect. q̄ ſit: ĩ p̃n. li. vj.
c Acrib⁹. eccl'aſtici. xxxviij. abſtine te a li te ⁊ munues pcc̃a.
d Prebẽt. cõcor. C. de iud. ꝓperãdũ: ĩ p̃n.
e Emulo. ꝯcor. pro he. ep̃il'. grego. de hoc v̄. no. xliij. di. ſancim⁹ ⁊ ſa. xvj. q. j. c. j. poſt prin. io. an.
f Satore. i. ſemina tore.
g Zizanie. ſeges vl' herba peruerſa. ſ. loliũ. lvj. di. naſci. xxiiij. q. j. q̄m̃. et q̄n̄qꝫ ponit̃ ꝓ ſorde oĩm ſegetũ. huic l'r̃e ꝯcor. de elec. licꝫ.
h Patris. q̄ h̃ꝫ g̃re re ꝯſiliuꝫ ꝓ liberis. ff. de adul. nec ĩ ea: in fi. io. mona.
i Exacte. q̄ſi exq̄ſite C. mãdati. in re man data. io. mo.
k Periculis. dictis a pereo peris.
l Onuſta. q̄ſi onera ta: de elec. vbi piculũ: in p̃n. li. vj.
m Exoſa. i. perfecte odioſa.
n Salubreꝫ. q̄ſi ſa lutis vberem.
o Solertie. vide qḋ dixi. ſ. e. ep̃il'. de offi. dele. c. vno.
p Ad honoreꝫ. ſi. de viſu poſ'. c. ad honorẽ.
q Locis eoꝝ. q̄cq̄d eſt infra ſepta vel am bitũ eorũ in p̄tis vl' or tis vel alijs ſpacijs vi det̃ includere.
r Cõmunibꝫ. in pri uatis ergo ſecus.
ſ Predicare. et̃ ſepe interdicti: ꝰ ſen. exco. reſponſo.
t Verbũ dei. de offi. or. int̃ cetera: in p̃n.
u Prelati. iure cõi vl' ꝯſuetudinario ſ̃m io. mo. q̄ dixit rectoreꝫ eccleſie nõ ꝯtinere noĩe p̄lati cum ſup̄ ſit expꝛ̃ſſus poſt p̄latũ in v̄. ab ſolu. de vicario tñ dicit ideꝫ qḋ de p̄lato. q: qḋ ꝑ ſe nõ p̄ñt ordinarij ꝑ alios faciũt: de offi. or. inter cetera. ⁊ e. ti. ſi ep̃us. li. vj.
x In qua. hora.
y Generalibus. i. locis habentibus ſtudium ex priuilegio vel con ſuetudine cuius initij non ſit memoria: de cleri. nõ reſi. ſuę. ĩ. de pri uileg. c. ij. li. vj. ⁊ in ꝓhemio digeſtoꝝ. §. hec autem tria.

z Niſi. a primo dicto huius. v̄. excipit: non a duobus ſequẽtib⁹ quod ſatis verba demõſtrãt.
a Superior. nõ reſpe ctu epiſcopi de quo pre miſit: ſed cleri cui ſuper eſt de ꝯſuetudine vel pri uilegio ſ̃m io. mona.
b Generaliter. ſec⁹ er go vbi ſpecialit̃ vocaret prelatos doctores vel hu ius ſimiles.
c Eccleſijs. nec ipſarũ capellis vel cimiterijs: de ſenten. excom. ſi ciui tas. libro. vj. ſ̃m io. mo na. ſcd̃m quem no. q̄ in v̄. prece. permittitur his predicare cum certa mo dificatõne hic prohibet̃: niſi certis caſibus. qua re cum ꝰ iure communi illis predicare non com petat: ſed ſoluꝫ prelatis ⁊ curatis. ĩ. §. huiuſmo di. reputat iſtis omnem locũ interdictũ qui non reperit̃ hic ꝑmiſſus.
d Sacerdotibus. pu to ſufficere ſi iſti ſunt vi carij perpetui: cum ad e os ſpectet cura: de offic̃. vica. c. ſi. de preben. ſu per eo. libro. vj. ⁊ idem puto in temporalib⁹ da tis in caſu licito auctori tate epiſcopi: vt de elect. cum ex eo. li. vj.
e Statuimus. ſecun dus articulus confeſſio num. circa quas proui det primo de licentia pe tenda. ſecundo de confeſ ſoribus eligendis ⁊ pre ſentãdis: ibi ac deinde. tercio limitat locuꝫ ⁊ nu merum: ibi extra ciuita tes. quarto ꝓuidet quã do licentia datur ⁊ electi acceptantur ⁊ quãdo nõ acceptãtur: ibi etſi ideꝫ. quinto quando denega tur licentia dat gratiam cuꝫ certo moderamine. ibi ſi vo.
f Non habentur. da to ergo q̄ fratres nõ ha berent locũ initiue: poſ ſent tamẽ prelati de qui bus ſequitur ab epiſco po initiũ. petere quod ſequitur: et pro ipſa dio ce. electõnem facere.
g Cuſtodes. p̄ores er go conuentuales quo ad predicatores: ⁊ guardia ni q̄ ad minores hoc nõ poſſunt.
h Prelatoꝝ. ſ. epiſcopoꝝ ⁊ ſuꝑioꝝ de q̄ib⁹ premiſit. ⁊ patꝫ hoc. ĩ. ibi in coꝝ ciuitatibꝫ ⁊c̃.
i Audire. no. hunc ordinem vt primo audiatur confeſſio: ſecũdo im ponatur penitẽtia. tercio fiat abſolutio. nõ ergo p̄cedat abſolutio impo ſitionem penitentie: vt ſic abſolutõem p̄cedat cordis contritio: oris con feſſio: oꝑis ſatiſfactio ſaltem affectu.
k Deinde. ergo nõ prius. non tñ eſt neceſſe q̄ talem licentiã habeant

ꝗ ſatis eſt ꝙ petant quo ad hoc vt eligere poſſint.

l Miniſtri. ſcilicet generales vel ꝓuinciales. ⁊ nõ. quia de vicarijs ꝓrioꝝ ꝓuincialiũ ⁊ de cuſtodibus non repetit de quibus premiſerat. licꝫ ergo illi petitionem poſſint facere de qua ꝑmiſit: non tamen electionem de qua hic loquitur.

c Recuſarint. ſi non recuſat expreſſe ſed non dat vel negligere videreť ꝙ locum haberet hoc priuilegiũ poſt trinam monitõnem vel requiſitõnem: ꝑ decre. j. de ſup. neg. pla. ⁊ fa. de ap. ab eo. lib. vj. ⁊ ŝ. e. com. de ap. ꝙuis.

d Violentiũ. forte non intellexit de religioſis qui ſm̃ ſuoꝝ ordinũ ſtatuta ſuis ꝑlatis cõfiteri debent: vt etiam dicebat conſtituto bñdicti.

magiſtri priores ꝓuinciales ⁊ miniſtri ordinum predictorũ eligere ſtudeant ꝑſonas ſufficientes idoneas vita probatas: diſcretas modeſtas atqꝫ ꝑitas ad tam ſalubre miniſterium ⁊ officiũ exequendum: quas ſic ab ipſis electas repſentent vł faciant ꝑſentari prelatis: vt ð eoꝝ licẽtia gratia ⁊ bñplacito in ciuitatibus ⁊ dioceſibꝫ eorundem hmõi ꝑſone ſic electe ꝯfeſſiones ꝯfiteri ſibi volẽtiũ audiant: imponãt penitẽtias ſalutares: ⁊ beneficiũ abſolutionis impendãt ꝓut ſupius ẽ expreſſum: ex ciuitates ⁊ dio. in quibus fuerint deputate: ꝑ quas eas volumus ⁊ non per ꝓuincias deputari: ꝯfeſſiones nullatenus auditure. Numerus ãt ꝑſonaꝝ aſſumẽdarũ ad hmõi officiũ exercẽdũ eſſe debet ꝓut vniuerſitas cleri ⁊ ꝑpli ac multitudo ł paucitas exigit eorũdeꝫ. Et ſi ijdẽ ꝑlati petitã licentiã ꝯfeſſionũ hmõi audiendaꝝ cõceſſerint: illam prefati magiſtri miniſtri ⁊ alij cum gratiaꝝ recipiãt actõne: dicteqꝫ ꝑſone ſic electe cõmiſſum ſibi officiũ exequanť. ꝙ ſi forte iam dicti ꝑlati quẽqꝫ ex dictis fratribꝰ ꝑſentatis eiſdẽ ad hmõi officiũ nollẽt hr̃e vel non ducerent admittendum: eo amoto vel ſubtracto loco ipſius ſimiliť eiſdeꝫ ꝑſentãdis ꝑlatis poſſit ⁊ debeat aliꝰ ſurrogari. Si vo ijdeꝫ prelati ꝑſatis fratribꝫ ad ꝯfeſſiões vt premittitur audiẽdas electis hmõi exhibere licẽtiã recuſarint: nos ex nũc ipſis vt ꝯfeſſiones ſibi ꝯfiteri volẽtiũ libere liciteqꝫ audire valeãt ⁊ eiſdeꝫ penitẽtias iponere ſalutares: atqꝫ eiſdẽ bñficiũ abſolutõnis impartiri gratioſe ꝯcedimꝰ de plenitudine aplice poteſtatis. Per hmõi aũt ꝯceſſionem nequaqꝫ intendimꝰ ꝑſonis ſeu fratribꝫ ipſis ad id taliter deputatis ꝑtãtẽ ĩ hoc impẽdere ampliorẽ: ꝙ in eo curatis vel parochialibꝫ ſacerdotibꝫ eſt a iure ꝯceſſa: niſi forſan eis eccleſiaꝝ prelati vberiorẽ ĩ hac parte gratiã ſpãliter ducerent faciendã. Hmõi qꝫ ſtatuto ⁊ ordinationibꝫ nr̃is adijcimꝰ vt fratres dictoꝝ ordinum in eccleſijs vł locis ſuis vbilibet ꝯſtitutis liberã vt ſeqť hẽant ſepulturã: videlꝫ ꝙ oẽs ad eaꝫ recipe valeant q̃ ſepeliri elegerint ĩ locis ⁊ eccłijs mẽoratis. Verũ ne parochiales eccleſie ⁊ ipaꝝ curati ſiue rectores qui miſtrare hñt eccleſiaſtica

m Sufficientes. ſex qualitates exprimit. io. mo.

n Probatas. beatꝰ bernardꝰ ad euge. ꝓbatos oportet eligi ñ ꝓbãdos. ⁊ fa. ð ꝓben. in laterañ. in fine.

o Officiuꝫ. qḋ eſt arduũ. de eta. ⁊ quali. c. cum ſit. io. mo.

p Preſentari. ꝑſonalř ergo ꝑſentatõ fieri debꝫ. Nam diciť preſens qui ꝑbeť ſenſibus corporis. fa. ff. de ver. ob. l. prima in prin.

q Impendant. cũ determinatõne que habeť. j. v. ꝑ hmõi. ⁊ licꝫ iſta ſint de cura animarũ et articulus ꝑcedẽs ⁊ ſubſequens ꝑ quod videreť iſtos eſſe curatos ſalteꝫ mãto: vł ex delegata poteſtate vt h: ł ordinaria: vt. j. v. ſi vo. dicit ſinalř io. mo. ꝙ iſti nõ ſunt curati. qḋ etiam ſm̃ euꝫ eſſet quo ad fratres minores ꝯtra ꝯſtitutõnem exiit. de ver. ſig. lib. vj. ſit ratio: qꝛ nec ipſi aſtricti ſunt ad executõnẽ vł exercitiũ iſtorum actuũ: nec fideles ſunt aſtricti: vt ĩ his ad eos recurrãt ⁊ ſic lꝫ ex ꝑuilegio huiꝰ ꝑpetue cõſtitutõnis hoc poſſint: non ꝑ hoc ſunt cenſendi curati.

r Deputari. ſi. ð accu. ſicut olim.

ſ Auditure. ſi non electus ſe ingerit vel electꝰ ex dio. ĩ qua deputatꝰ ẽ: bona fide illi cõfeſſus et ab illo abſolutꝰ tutꝰ eẽt quo ad deũ. ⁊ vide quod nõ. de elec. dudum. ij. in glo. qꝛ cũ iam deſierit. ⁊ qḋ ibi ſcripſi.

t Paucitas. ſi. de voto. ꝙ ſuꝑ his. v. ꝙuis. xxj. di. in nouo. in fine.

u Exigit. no. numeꝝ ꝑſidentiũ deputari ſm̃ quantitatẽ ſubiectorũ. ſi. de vi. ⁊ ho. cle. quoniã. cum ſuis ꝯcor. ſi aũt ꝯtendit epõ cũ fratribꝫ dicens minorẽ numeꝝ ſufficere. recipiat epõ numeꝝ de quo ſibi videť de reliquis recurrať ad arbitriũ boni viri. l. iudicis. ff. de ver. ob. continuus. §. cum ita. ſm̃ io. mo. qui dixit ꝙ caute forte faceret epiſcopꝰ ſi in principio cum ꝯcedit licentiã taxaret numeꝝ. liceret enĩ a ꝑncipio qñqꝫ qḋ nõ liceret ex poſt facto. ff. de pac. in traditionibꝫ. C. de. do. que ſub mo. l. j. ⁊. l. ꝑfecta. fa. de cond. ap. verum.

x Conceſſerint. quã ſine cã reuocare ñ poſſent: ð re. iur. decet. li. vj.

y Actione. ſi. de cen. cũ aplꝰ. aũ medium. de imu. eccle. aduerſus.

ꝫ Queqꝫ. videť ꝙ omnes refutari nõ poſſint. dic ꝯ ſm̃ io. mo. cum hoc verbũ iuris equipolleat vniuerſali ⁊ extendať in edictis pretorũ. ff. vi bo. rap. ꝑtor. §. hoĩes. ff. ð ꝯſti. pe. l. j. §. j. ð ne. ge. l. j. §. j. ⁊. iij alꝰs ſm̃ enim fieri poſſet fraus ꝯſtitutioni que multa requirit in talibꝫ fratribꝫ. ŝ. v. ac deinde.

a Nollent. factum ⁊ ꝓprium motum non cauſe cognitõneꝫ denotat ſm̃ io. mo.

b Surrogari. ſi non recipitur: ſi ex iuſta cauſa: quia non eſt qualis ſuꝑ ſcribiť ſibi imputet qui malũ elegerit: ſi ſine cauſa ſuccedit pape licentia: vt ſtatim ſequiť ſm̃ io. mo.

e Libere. ðnotat ꝙ non eſt neceſſe licẽtiaꝫ ſacerdotis parochialř haberi. ⁊ eſt ſimile de preben. licꝫ epiſcopus li. vj. cuius ꝯtrarium videť h velle io. mo.

f Impartiri. abſolutũ ergo nõ habebũt neceſſe vlteriꝰ cõfiteri ꝓprio ſacerdoti. nec ob. decre. omnis: in prin. de peni. ⁊ re. que intelligiť de illo qui alteri legittime ꝯfeſſus non eſt: vt dicebat bñdictꝰ in ꝯſtitutõne inter cũctas. ⁊ vide quod ſcripſi poſt ꝯſti. in. c. oĩs. ſuꝑ vbo ꝓprio. huius tamẽ ꝯtrariũ tenebat ꝓlixe h iohãnes mo. niſi cũ iſta cã ſubeſſet non confitendo ꝓprio ſacerdoti. io. an.

g Concedimꝰ. ꝯcõ. ŝ. ea. com. de ſo. cõpe. ꝙuis. §. volumus.

h Conceſſa. hoc intendit: in caſibꝫ epiſcopis reſuatis non poſſunt abſoluere: ꝙ qui ſint illi nõ. ð pe. ⁊ re. ſi epiſcopus. lib. vj. ⁊ hic ꝑ io. mo. ⁊ plene ꝑ oſti. in ſumma ipſius tituli. §. cui ꝯfitendũ. in fine ſecũde colũne. dicit aũt hic io. mo. ꝙ epõ caſus de quibꝫ aũ hanc ꝯſtitutõnem poterãt curati abſoluere ſibi reſuaě poſſet hac ꝯſtitutõne non ob. qꝛ licꝫ frẽs ſint exempti parochiam non: alł. de priuił. ex ore. e. ti. per exemptõnem. lib. vj. Nec dr̃ a iure ꝯceſſum qḋ iure reuocatũ eſt. ar. ff. de diuor. l. diuortium. Item ſi poteſt artare poteſtatem ordinariam curatoꝝ: fortius hanc extraordinariã: ne idem ſubditus cenſeať diuerſo iure quo ad curatos ⁊ quo ad fratres: de priuił. qꝛ circa. ſit ergo ſenſus ꝙ non abſoluat frať quẽ ñ abſoluat curatꝰ. iſta igiť accidẽtalia ⁊ de bñ eẽ ñ mutãt ſubſtantialẽ ⁊ ordinariã ꝑtãtẽ epiſcopoꝝ: de hẽ. ꝑ hoc. li. vj. non. ob. ſi dicas ꝙ hoc erit auferre vel decurtare priuilegiũ: qḋ fieri non poterit eť indirecte: ð priui. quãto. qꝛ licitũ eſt cuilibꝫ facere qḋ libet iure ꝓprio. dũmodo nõ faciat aĩo iniuriãdi: nec alicui facit iniuriam ⁊c. de elec. cum eccleſia vulterana. cũ ſuis ꝯcor.

i Prelati. epĩ ⁊ ſuꝑiores. vnde videmꝰ ꝙ hodie aliquibus ex illis ꝯcedunt caſus reſeruatos.

k Huiuſmodi quoqꝫ. circa parteꝫ iſtã plures queſtõnes occurrũt ꝙ circa ꝑcedentes. ratio patet: qꝛ hic de lana ⁊ lacte vel redditu agiť ⁊ non ibi. vidi autem ⁊ habeo formam cuiuſdaꝫ littere que diciť ab ipſo bonifacio epiſcopo morenẽ. emanaſſe ad querelam cleri morenẽ. que quaſdam ex illis determinat declarando ⁊ iudiceꝫ dãdo ĩ modũ conſeruatoris: quas infra ſubiungã ⁊ ratiões quas inducit ꝑ iura probabo.

l Sepulturã. quam alꝰs de iure cõi non haberent ex quo populũ

non habent. ꝛ hoc ſcripſi poſt inno. ꝛ oſti. e. ti. c. j. in prin.

m Predicare. vide quod ſcripſi poſt inno. ꝛ oſti. de here. excōmunicamus. j. §. quia vo.

n Debeatur. ſ. e. ti. c. j. xij. q. ij. quicūqꝫ ſuffragio.

o Obuentōibꝫ oībꝫ. declarat pdicta ↄmiſſio q̄ ſi nō relinquit̄ fratribꝫ. ſꝫ fra̅t dat̄ executor ad certā ſummā diſtribuendam arbitrio ſuo vl' ſibi legatur aliqd diſtribuendū: quā ſummā vel qd legatū ipſe executor vel legatarꝰ poſtea diſtribuit ī eoſdē q̄ debet̄ q̄rta: cū eo caſu recipiāt ab executore vel legatario vt a miſtro. ff. de le. ij. ſi qs ticio. et ſi cui pluſq̄: per. l. fal. l. diuus. Nec ob. lr̄a. j. ad q̄ſcūqꝫ certos ꝛc. q̄ cum cauſa dubitatōis tollē de adiecta fuerit: obuē tionū generalitateꝫ nō minuit. ff. man. q̄ mutuā. et. ff. de reg. iur. q̄ dubitatōis. Idē ibi declarat̄ q̄n nil relinqui fratribꝫ: ſꝫ decedēs mandat executori vt ipis fratribꝫ det aliqd vel ꝑmittat. q: cū illō palaꝫ cape poſſint relictū iure cenſet̄ et debet̄ q̄rta: ſic ꝛ fideicōmiſſuꝫ tacitum nō capaci dimiſſuꝫ ſubiacet falcidie: ꝓbātur hec. ff. de iure fiſci. l. iij. §. ſi qs ꝛ. §. q̄n. ff. de his qui. vt idig. l. i fraudē. C. ad. l. fal. l. iij.

p Funeralibꝰ. declarauerat bn̄dictꝰ illa eē funeralia q̄ cū funere deferunt̄ ī pdicta cōſtitutiōe īnt̄ cūctas: ꝛ ibi ſtatuerat d̄ candelis q̄ dant̄ ad manus q̄rtaꝫ nō deberi: ſꝫ ex q̄ reuocata ē illa ↄſtitutio. puto etiā de illis cādel' deberi. ꝛ lꝫ hoc ſit rigoroſuꝫ: hoc tn̄ vult iſta litera ꝛ vbū oībꝫ qd p̄cedit et qbuſcūqꝫ qd ſequitur. ꝑ hec vba et puto eos teneri de his q̄ legāt̄ ꝓ miſſis dicēdis.

q De iure. vꝫ de teſta. c. ſi. de v. ſigni. ex pte. iij. Et ꝑ hoc pꝫ q̄ iſta cōſtitutio eſt iuris veteris correctoria ꝛ ſic reſtrigēda ꝛ ad alios q̄ ad p̄dicatores ꝛ minores n̄ extēdēda: vt no. d̄ re. iu. q̄ a iure. li. vj. ꝛ e. li. de reg'. ↄſtōeꝫ.

r Datis. declarat p̄dicta ↄmiſſio: q̄ ſi teſtator legatū ſoluit in vita nihilominꝰ debet̄ quarta. q: videt̄ ſoluere vt legatū. vn̄ legatarꝰ illud itez poſt mortē nō petit. etſi falcidie locꝰ ſit: illā ꝓptea nō euadit. ꝓmū ꝓbat̄. C. de leg. l. filia. ff. de le. ij. lucīꝰ. j. ꝛ. l. luciꝰ. ij. §. ipuberes. ad idē. ff. ad. l. fal. cum q̄. §. ſi. ſecundū ꝓbat̄. C. ad. l. fal. in donatōibꝫ. ꝛ. l. plt. C. fam. hercī. ſi cogitatōem.

s Deceſſerit. hac rōne declarat p̄dicta ↄmiſſio: q̄ lꝫ tales petāt cū illoꝝ habitu ſepeliri quarta debet̄. naꝫ etſi ad ipoꝝ religionē trāſirent in egritudine de q̄ decederēt: deberet̄ quarta. e. ti. de his.

t Indirecte. ꝑ hoc dic̄ ↄmiſſio p̄dicta pat̄ q̄ q̄rta debet̄ de his q̄ teſtatores relinquūt vel dāt ī infirmitate de q̄ decedūt vel dari mandāt poſt mortē de hoc in teſtamēto mentiōe nō facta ſingularibꝫ fratribꝰ ad eoꝝ cōmoditates: puta emptiōes libroꝝ vel veſtiū: addens ratōeꝫ

ſacmēta qbꝫ noſcit̄ de iure ↄpetere p̄dicare ſeu ꝓponere vbū dei ꝛ ↄfeſſiōes audire fideliū: debitis et neceſſarijs bn̄ficijs defraudent̄: cū operarijs mercedis exhibitio debeatur: auctē aplica ↄſtituimꝰ ꝛ ordiamꝰ eadē: vt dictoꝝ ordinū fr̄es d̄ obuentōibꝫ oībꝫ taꝫ funeralibꝫ q̄ quibuſcūqꝫ ꝛ q̄modocūqꝫ relictis diſtincte vel īdiſtincte ad quoſcūqꝫ certos vl' determīatos vſus de qbꝫ etiā q̄rta ſiue canonica portio dari ſiue exigi n̄ cōſueuit vl' nō debet de iure: nec nō de datis vel q̄litercūqꝫ dōatis ī morte ſeu mortis articulo ī infirmitate donātis vl' dātis de q̄ deceſſerit q̄modocūqꝫ directe vel īdirecte: fr̄ibꝫ ipis vl' alijs ꝓ eiſdeꝫ q̄rtā ptē. quā auctoritate aplica taxamꝰ: ꝛ etiā limitamꝰ: parochialibꝫ ſacerdotibꝫ et eccl'iaꝝ rectoribꝫ ſeu curatis largiri ītegre teneant̄ facturi et curaturi: q̄ nec alij nec alijs a qbꝫ q̄rta hmōi minime deberet̄: ad ipoꝝ fratrū vtilitatē vel ↄmodū hmōi fiāt relicta: aut ī eos talit̄ data vl' donata ꝓcedāt: ſeu qd ī morte vl' ab infirmis hmōi dādū vl' donādū fratribꝫ ipis exiſteret: in eorūdem dantiū vel donātium ſanitate ſibi dari vel donari ꝓcurent. In quibus per ipſos vitandis eorū intendimus ↄſcientias onerare: vt ſi quod abſit per fratres ipos dolo vel fraude quicq̄ in hac pte agi fortaſſe cōtigerit: p̄ter id qd eos ꝓptea dictis ſacerdotibꝫ rectoribꝫ ꝛ curatis teneri volumꝰ: etiā diſtricta ratio ī extremi iudicij examīe reqratur ab eis. Ultra portōem aūt hmōi nihil valeāt parochiales rectores curati ꝛ p̄lati exigere ſup̄dicti: neqꝫ ill' dicti fratres aplicꝰ impēdere ſint aſtricti: neqꝫ ad id a q̄q̄ poſſint aliq̄lit̄ coerceri. Nos etenī vt ī cūctis eq̄lit̄ ꝛ pacifice fauēte dn̄o ꝓcedat̄: vniuerſa p̄uilegia gr̄as īdulgētias vbo ſeu ſcripto ſub q̄cūqꝫ forma vel expſſione ſeu ↄceptiōe vboꝝ a nob vel p̄deceſſoribꝫ nr̄is romāis pōtificibꝫ cuicūqꝫ ordinū predictoꝝ ↄceſſa: necnō ↄſuetudines ↄuētiōes ſtatuta ꝛ pacta inq̄tum ſunt p̄miſſis vel alicui p̄miſſorum ↄ̄ria ea penitꝰ reuocamꝰ: vacuamꝰ: caſſamꝰ: et irritāꝰ: q̄nimo caſſa vacua ꝛ irrita nūtiāꝰ: ꝛ decernīꝰ nulliꝰ ꝓrſꝰ exiſtere firmitatis. Ceteꝝ vniuerſos eccl'iaꝝ p̄latos cuiuſcūqꝫ p̄eminētie ſtatꝰ vl' dignitatis exiſtāt: ac ſacerdotes parochiales ꝛ curatos ſiue rectores p̄dictos p̄ſtiū tenore rogamꝰ et hortamur attente nihilominꝰ eis diſtricte precipiēdo mandamus: quatenꝰ ꝓ diuina ꝛ apoſtolice ſedis reuerētia p̄dictos ordīes ꝛ ꝓfeſſores eoꝝ habentes affectu beniuolo commē-

q̄ id eis vel ↄuētui q̄rit̄: ſic ꝑ mōachū mōaſterio: ꝑ ſuū dn̄o: ꝛ p̄ri ꝑ filiū. xij. q. j. n̄ dicatis. xviij. q. j. c. j. i ſi. inſti. ꝑ q̄s p. i p̄n. C. e. ti. l. j. i ſi. ꝛ. l. vlt. ꝛ in legato ſui inſpicit̄ ꝑſona dn̄i: ꝛ an ſibi legari potuerit ꝛ ex tali legato pt̄ dn̄s fideicōmiſſo grauari: hec ꝓbant̄. ff. de leg. j. cuꝫ filio de le. ij. ſi alienꝰ ſuus: de here. inſti. l. non minus. C. de here. inſti. l. neqꝫ. nō ob. p̄dictis d̄ teſta. reqſiſti: ad ſi. qd loqtur ī illo q̄ pt̄ hr̄e ꝓpriū.

u Quartā. q̄ro an p̄dicatores ꝛ minores teneant̄ ad hāc q̄rtā de his q̄ relinquūtur eiſdē ꝑ eos q̄ apud illos nō ſepeliūtur: p̄dicta ↄmiſſio recitat q̄ nō. leuis opiniōis doctores dixerūt q̄rtā deberi eccl'ie parochiali de oībꝰ relictis a ſuis parochianis et ſi ſepulti fuerit apud illā. placuit aūt hec opi. oſti. pe. et egi. ſꝫ gloſa inno. ꝛ ab. cōtra q̄ opi. placet archi. ꝛ mihi: vt ſcripſi. e. ti. c. j. et hic io. mo. dic̄ demū illa ↄmiſſio: q̄ ex q̄litate pſonaꝝ: ꝛ q̄ntitate relictorū ꝛ ex p̄teritis p̄ſumi pōt fraus: maxime q: q̄n nō tenebant̄ ad q̄rtaꝫ ſepulturas p̄cipue omniū totis viribꝫ ꝓcurabant: vt dic̄ ex his iura q̄ūqꝫ p̄ſumūt fraudem et faciunt ↄiecturas. ſuppoſita vo fraude ↄſtat q̄ debet̄: de teſta. officij. ꝛ. c. reqſiſti ī ſi. ꝛ. c. ſi. p̄mū ꝓbat̄ de renū. c. ij. li. vj. ff. ſi qs o. cā. te. li. vj. ꝛ. l. iuliāꝰ de ac. ēpt. al's int̄ cū. §. ibideꝫ: de vſur̄. q̄ ſenuiſſes: d̄ pig. ac. l. vel vniuerſoꝝ. d̄ le. j. ſi ſeruus pluriū: in ſi.

x Largiri. ꝑ hoc dicebāt ipſi hr̄es q̄ heredes debebāt eis ſoluꝫ integra legata: q̄ꝝ q̄rtā curati d̄ manibꝫ ſuis recipe debebāt. ſꝫ declarat p̄dicta cōmiſſio: q̄ ſic falcidia eſt ī bōis hr̄edis: ſic iſta q̄rta ī bōis eccl'iaꝝ ꝓchialiū: q̄re curati eā vēdicare pñt ꝛ inhibē hr̄edibꝫ vel ꝑ fideicōmiſſuꝫ grauatis ne illā ſoluāt fr̄ibꝫ: p̄cipue cū illos ſuſpectos hr̄e poſſint q̄ ſibi nō ſoluāt eādē. ad hꝰ. ff. ad trebel. heres. in ſi. ff. ad. l. fal. lineā margaritaꝝ.

y Integre. ita q̄ n̄ diminuet̄ ꝓpt̄ obuētiōes q̄s hūit ꝓchial' ſacerdos ī miſſa funeris dicta apd ſuā eccl'iaꝫ p̄uſq̄ funꝰ portaret̄ ad fr̄es ſm io. mo. q: iuri coī ſtat̄ vbi n̄ ē mutatū: al'. d̄ elec. ↄſtitutō: li. vj. dic̄ et̄ q̄ ſi ↄſuetudo hꝫ: ſꝫ pꝰ funꝰ portabit̄ ad ꝓpriā eccl'iaꝫ. Iſta eī decre. n̄ tollit cōſuetudies niſi p̄cedētibꝫ aduerſas: dic̄ et̄ q̄ vbi n̄ ē ↄſuetudo et̄ eēt dependū: vt ſic hr̄et miſſaꝫ ī ꝓpria eccl'a ꝛ ſic recipiat ibi vltimū vale a ſuo curato: al'. ī ar. d̄ ↄſe. di. vj. n̄ oꝫ. ij. nec iſtō elcōi ſepult̄e repugt ſꝫ ↄcordat.

z Onerare. ↄcor. ſ. e. ↄpil'. de fo. ↄpe. q̄uis. §. plt. in ſi.

a Coerceri. innuit q̄ ad q̄rtā coerceri poſſent: ſꝫ ꝓpt̄ exēptiōes ipoꝝ nō hꝫ derꝰ a q̄ iuſticiā ↄſeq̄ poſſit: et de hoc ſumme ↄqueri̇t.

b Verbo. ſꝫ vr̄ expſſū q̄ valeat p̄uil'iuꝫ l' gr̄a ap̄lica d̄ q̄ ↄſtat: lꝫ ſcriptura ſup ea ↄfecta n̄ ſit: de q̄ ſatis no. arch. ī ꝓhe. vj. ꝛ vlt̄ ea q̄ ibi allegabat: hn̄ ſa. xxv. q. ij. iſtōis. ꝛ qd ibi no. ꝛ d̄ hꝰ vid ī me. ſb rub. d̄ p̄ui.

c Forma. cōcor. ſ. e. c. pxi. in ſi. io. an.

d Pacta. dic̄ io. mo. q̄ ſi ſup pacto qd erat ſup ſepultura ſententiarū

erat ꝑ papam ⁊ ꝯfirmatum pactum ante hanc conſtitutõnes: ꝙ ꝑ iſtã litteram illa ſententia ⁊ cõfirmatio non tollit̃ imo ſtabit: quia non eſt expreſſe ſublatum. C. de ap. precipimus. in fi. nec ſequit̃ pactum eſt ſublatum: ergo ⁊ pactum firmatum ſententia ⁊ ꝯfirmatõne. Plus eñ poteſt ꝙ hoc tale ꝙ̃ hoc ſimplex. facit de pac. q̃uis. de iureiurã. licꝫ. de ſo. cõpe. c. fi. li. vj. induꝫ cit etiam aut̃. vt cum de ap. co. i pn̄. ⁊. §. j. coll. viij. vbi nõ legem nouã non extendi ad cauſam pendentẽ vel deciſam: et̃ ſi ad preterita referat̃.

e Pactoꝝ. ergo n̄ ſolũ vltimũ articulũ de ſepulturis: ſꝫ etiaꝫ precedẽtes duos reſpiciat ẽm io. mo.

f Coopatores. de offi. ordi. inter cetera. in fi.

g r Religioſi. ponit q̃tuor caſus in quibꝫ religioſi q̃uãtes vl̃ fraudãtes eccleſias circa decimas eis d̃bitas ſi requiſiti ꝑ illos quoꝝ intereſt nõ deſiſtũt infra mẽſem vel de vſurpatis vel retentis infra duos mẽſes nõ fecerint emendã: ſuſpẽſi ſunt ab officijs adminiſtrationibꝫ ⁊ beneficijs ⁊ talia nõ habẽtes ſunt excõicati. Secũdꝰ terciꝰ ⁊ quartꝰ caſus ibi ſeu qui. ⁊ p̃mo ponit cõſtitutõꝫ cum ſuis penis quã ſecũdo moderat̃ ibi ceteꝝ. ⁊ ꝑ hoc v̾bũ religioſi: patet in ſecularibus clericis vel laicis qui in hoc deliquerẽt nõ eẽ locũ his penis. cõcor. ſ. e. cõpi. d̃ teſta. c. vno. ĩ. de priui. c. j. ⁊ fa. q̃d. ĩ. dicam in caſu ſecũdo. et poteſt eſſe ratio: q: cõmuniꝰ religioſi delinquebant in his. ⁊ q: ambire ⁊ ꝯcupiſcere aliena reprobabilius eſt in religioſo: de electis. quorũdã. li. vj. ſi. de here. accuſatus in fi. e. li. in religioſo tranſlato ad eccleſiam ſecularẽ lꝫ forte nõ fuerit de mente: videt̃ has penas locũ hr̃e ꝑ v̾bum vniuerſale: q̃d ſeq̃t̃. ⁊ fa. q̃d nõ. de elec. quorũdã. li. vj. in glo. penul.

datos fratribꝰ ipſis ſe nõ difficiles q̃ues duros aut aſꝑos: ſed potiꝰ fauorabiles ꝓpicios ac benignos: piaqꝫ munificentia liberales ſe ſtudeant exhibere. ſic eos in p̃dicatõnis officio ⁊ ꝓpoſitõnibus verbi dei: ac in omnibus alijs ſup̃dictis tanq̃ coopatores coꝝ idoneos ⁊ laboꝝ ſuoꝝ participes ꝓmpta benignitate recipiant: ac affectuoſe admittere nõ omittant: vt ꝓinde illis eterne beatitudinis p̃miũ augeatur: et animaꝝ ſalutis incremẽta felicia ꝓcurent̃: nec ipſos lateat ꝙ ſi ſecꝰ ab eis agi fortaſſe cõtigerit: in hac parte ap. ſe. benignitas que ordines et ꝓfeſſores eoſdem vbere fauore ꝓſequitur ⁊ gerit in viſceribus caritatis: ꝯt̃ eos non imerito turbaret̃: nec eadẽ equanimit̃ pati poſſet quin ſuꝑ hoc ꝓuiſionis oportune remediũ adhiberet: ipſoſqꝫ nihilominꝰ celeſtis indignatõ p̃ncipi digna ꝓ meritis rependendis cuius

h Quicunqꝫ. etiam hoſpitalarios ⁊ ciſtercienſes includit. de quibus e. ti. ex parte. j. ⁊ comprehendit etiam feminas: de hoc de elec. generali. li. vj. in glo. ij.

i Noualium. quid ſit nouale habetur: de ver. ſig. c. ij. ⁊. c. quid per nouale. ⁊ de priuil. c. vlti.

k Eccleſijs. ꝑ hoc puto conſtitutõnem locũ nõ habere qñ ille decime deberent̃ priuatis: puta ꝑ antiquũ feudũ. de his que fi. a pre. cũ ap̃lica vel priuilegiuꝫ: fa. ĩ. c. ꝓx. agant ergo tunc via ordinaria. Iſta enim ꝯſtitutõ illis noluit ſubuenire: fa. e. ti. tua. j.

l Debitas. iure coĩ vel ſingulari. eſt aũt debitũ q̃d exigit̃ ab inuito. ff. de ver. ſig. l. debitor. fa. xiiij. q. j. q̃d debet̃. io. an.

m Spectãtes. tũc ergo ceſſat ꝯſtitutõ ⁊ merito: q: nemini facit iniuriã qui iure ſuo vtit̃ ⁊c. de elec. cum eccleſia. cum ꝯcor.

n Appropriare. ĩ. dicit vſurpare. ⁊ de his. ĩ. dicam.

o Coloribꝫ. ꝯcor. de elec. auaricie. li. vj. ⁊. ĩ. ti. ij. c. j. §. q: vo.

p Animalibꝫ. ꝑ hũc. v̾. ⁊ ſequẽtẽ approbata videt̃ lectura egi. dicẽtis de ec. edifi. cum dicat ꝙ priuilegiũ leproſoꝝ de nõ ſoluendis decimis d̃ nutrimẽtis aĩaliũ intelligit̃. i. de aĩalibꝫ que nutriũt. ſic eñ adaptant̃ fraudes que ſequũtur. ſic ſꝫ videt̃ intelligenda decre. ex parte. j. ſ. e. ti. Licꝫ aũt religioſi facientes has duas fraudes ligent̃ his penis: leproſi non: ſi al̾s religioſi nõ ſint: vt dixi in. j. glo. io. an.

q Familiariũ. famulantiũ. ſ. tamen in hoc non eſt vis per id quod ſequit̃. intelligit̃ tamen de non plene oblatis: vt in fi. ⁊ eſt ſi. de priuil. auctoritate. in fi. li. vj.

r Paſtoꝝ. qui tenent̃ de cuſtodia: de hoc de regulis iuris q̃uis

s Gregibus. licꝫ ſtricte grex differat ab armento: quod eſt maioꝝ animaliũ: vt equoꝝ ⁊ boum. grex vo minoꝝ: vt porcoꝝ capraꝝ et ouiũ: hic tñ large ſumit̃ ꝓ maioribꝫ ⁊ minoribꝫ que gregant̃. ⁊ facit ff. de abigeis. l. ſi. cui vo eccleſie debeat̃ decima de fructu gregis. nõ. xiij. q. j. §. ij. ⁊. e. ti. ad ap̃lice. io. an.

obſequia fratrũ ipſoꝝ ſedulitas curioſa ꝓſequitur minime preteriret.

Clemens. v. in ꝯci. vienẽſi.

De decimis primitijs ⁊ oblationibus.

Religioſi quicũqꝫ q̃ noualiũ aut alias decimas eccleſijs d̃bitas ad eos ex aliqua cauſa legittima non ſpectantes appropriare ſibi p̃ſumpſerint: aut exq̃ſitis fraudibus ſiue coloribꝰ vſurpare: ſeu qui de aĩalibꝰ familiariũ ⁊ paſtoꝝ ſuoꝝ vl̃ alioꝝ etiã aĩalia ipa eorũ gregibus imiſcentiũ ſeu q̃ d̃ animalibꝫ q̃ i fraudem eccleſiaꝝ in pluribꝫ locis emũt: emptaqꝫ tradũt venditoribꝰ vl̃ alijs ab ipſis tenẽda ſeu qui de terris quas tradũt alijs excolendas decimã ſolui eccleſijs non permiſerint aut prohibuerint niſi poſt requiſitionem per eos quoꝝ intererit ſuper hoc eis factam a

t Immiſcentiũ. hic iunge litterã infra decimaꝫ ſolui ⁊c. ex hac mixtura videt̃ ꝙ deberent ꝑdere p̃uilegiũ etiã circa propria animalia: vt ſic inutile ad lectuꝫ viciaret q̃d erat vtile: d̃ offi. dele. cum ſuꝑ. ſꝫ hic iſta ſunt ſeparabilia. ff. de aqua quoti. ⁊ eſti. l. j. §. trebatius. de quo dic vt nõ. de re. iur. vtile. li. vj.

u Tenenda. ſicut ſꝫ priuilegiuꝫ de deci. laboꝝ non extẽditur ad terras quas colendas tradunt vt ſequit̃: ita priuilegiũ de nutrimẽtis animaliũ non extẽdit̃ ad animalia que tradũt alijs nutriẽda

x Excolẽdas. in priuilegio eñ de decimis laborũ hec duo requiruntur: ꝙ predia ſint ꝓpria. eo. ti. dilecti: ⁊ ꝙ illa laborẽt ꝓprijs manibꝫ vel ſumptibꝫ e. ti. lꝫ. ⁊ intelligo hoc non ſolum de colonis cenſualibus ſed etiaꝫ partiarijs. de vtriſqꝫ nõ. e. ti. tua. ij. Dicebant tamen quidaꝫ ex his priuilegiatis ſuꝑ decimis laboꝝ ꝙ id debãtur terre date colonis partiarijs: quia ſumptibꝫ ipſoꝝ colunt̃ ꝓpter partem. ſcꝫ fructuũ quã habent ex cultura coloni. Sed vt dixi in pre. decre. tua. ⁊. c. cum ſint hoĩes. pars talis coloni potius eſt fructus ꝙ̃ lucꝝ. ſubmittit eñ illam fortune ⁊ diuine miſericordie. qñ igit̃ ꝯducũt oparios dant certum preciũ vel certos corbes ꝓ cultura. dato ꝙ nil ꝑueniat ex p̃dio: tũc ſuis ſumptibus colunt. Sed nũquid coloni partiales vel cenſuales: p̃uilegiatoꝝ ſimpliciter ſuꝑ decimis nõ ſoluendis tenent̃ ad decimas? puto ponderãda v̾ba priuilegioꝝ. fa. de p̃ui. porro. que ſi eximunt terras ipſoꝝ ab hoc onere: coloni colentes illas p̃uilegio participant. ſi vo eximũt ꝑſonas: tunc licꝫ illi de ſua parte non ſoluant: coloni nõ exempti de ſua ſoluẽt: facit. e. ti. a nobis. ⁊. xvj. q. j. queſti. de priuil. ꝑ exemptõnem. li. vj.

y Promiſerunt. facto.

z Prohibuerint. verbo. In tribus ergo vltimis caſibꝫ punit hec ꝯſtitutio nõ ꝑmittent̃ vel ꝓhibentem. in primo appropriantem vel vſurpantem. Sed dubitat̃ an liget non ſoluentem q̃d videt̃ ꝑ v̾bũ quod ſequit̃ retinere? non puto ꝙ hoc ſit de mente: ꝙ religioſi non ſoluentes decimas incurrãt has penas. aliud eñ eſt appropriare vl̃ vſurpare: aliud nõ ſoluere. ⁊ verbũ retinere q̃d ſequit̃ reſpicit illas appropriatas vel vſurpatas. vbi ergo ex antiquo feudo ſibi rite donato vel ꝑ priuilegiũ ꝑcipiũt decimas infra certos limites quos excedunt: vel certa quota illis debetur qua excedunt vel nõ ꝑmittũt. vel ꝓhibent colonos ſuos decimas ſoluere in caſibꝰ in quibꝫ debent̃ locus eſt his penis.

a Intererit. ſcilꝫ ꝑ p̃latos ⁊ miniſtros illaꝝ eccleſiaꝝ quibꝫ debent̃.

b Factã. ꝯcor. de offi. or. ſi canonici. li. vj. ſufficit aũt quomõcũqꝫ de hac requiſitõne legittime ꝯſtet: nõ ſic in caſu decre. j. de ſen. ex. li. vj. vbi oportet cõſtare ꝑ publicũ inſtrumentũ vel ſigillũ autenticũ: ⁊ ẽ ſpeciale vt ibi nõ. ⁊ ex illo ⁊ iſto. c. ⁊ ex decre. j. ĩ. de priuil. nõ. caſus in quibus requiſitõ partis etiã vnica ꝯſtituit quẽ ꝯtumacẽ: ⁊ quo ad incurrendas ſuſpenſiõis ⁊ excõicatõis penas.

c Premiſſis. ꝓhibitione fraudulenta emptione ⁊ inuētione.
d Menſem. quot dies habere debeat nō. de elec. q̄ ſit. li. vj.
e Duos menſes. ſup dat vnū menſem tm̄: q: ſufficit deſiſtere. hic vo requirit̄ emenda quam durius eſt facere. ⁊ ideo dat̄ maius tp̄s ⁊ videt̄ ꝙ iſti duo menſes currunt ab vſurpatōne: lʒ ſupior currat a requiſitōe. ſimile de ſepul. c. j. in fi. li. vj. ſʒ puto de mente ꝙ re q̄ſitio reſpiciat vtrūqʒ caſum.

ꝑmiſſis deſtiterint infra menſem: aut ſi de his que contra ꝑmiſſa vſurpare vel retinere preſumpſerit: infra duos mēſes dāpnificatis eccleſijs emendam nō fecerint competentē: ſint ⁊ tamdiu maneāt ab officijs adminiſtratōnibꝫ ⁊ beneficijs ſuis ſuſpēſi: donec deſtiterint ⁊ ſatiſfecerint vt ſupiꝰ eſt expreſſum. Nō ſi religioſi huiuſmōi adminiſtratiōes vel beneficia non habeant: eo caſu quo alij ſupdicti ſuſpenſionis ipſi ſententiaʒ excōmunicationis incurrant ante ſatiſfactōeʒ condignā nullatenꝰ abſoluēdi: pꝛiuilegijs nō obſtantibus quibuſcūqʒ. Ceterū premiſſa extendi nolumus ad animalia que per religioſoꝛuʒ ipſoꝛum donatos ſeu oblatos

f Officijs. declarari debuiſſet an intelligeret ꝺ diuis an ꝺ alijs officijs: puta q: ſacriſta celerariꝰ camerariꝰ elemoſynariꝰ vel his ſil'es. ⁊ ꝓ hac lr̄a ⁊ le ctura fa. de ſolu. c. ij. de regu. iur. in penis. li. vj. pro pꝛima facit. quia infra nō repetit de officijs.
g Donec. ſic ſuſpēſi indigent abſolutione: quia de ſatiſfactōe dubitari poſſet. nō ſic in ſuſpenſis ad tempus determinatum: puta menſem vel annū ſm innocē. qui hoc nō. de eta. ⁊ qua. cum bone. Satis crederē ꝙ ſufficiat iudicis ꝺclaratō ſuper ſatiſfactōne ſine alia abſolutione. In excōmunicatis vo neceſſaria ē abſolutō pꝰ ſatiſfactōʒ vt. ȷ̄. patʒ.

b Non habeant. ſimilis diſtinctō. ſ̄. e. cō. de vita ⁊ hone. cleri. quoniam. in pꝛin. ⁊ circa. fi. ⁊. ȷ̄. de ſta. mo. ne in agro. §. ſi quis. ⁊. ȷ̄. de penis. multoꝛum.
i Quibuſcūqʒ. per que poſſent predicte ſententie impediri pꝛiuilegia enim ſuper decimis illis conceſſa tollere nō intendit. quod patet ex pꝛincipio.
k Premiſſa. ſ̄ ſecūdo ⁊ tercio caſu. io. an.
l Oblatos. de his. xxviij. q. j. vt lex continentie. vbi nō. an tales conuerſi ⁊ oblati intelligantur renunciaſſe proprijs ⁊ continentiam vouiſſe.
m Effectu. tollit hoc verbum fictōnes ⁊ fraudes. Itē conditōnes ⁊ pacta que ſuſpenſum tenerent talium oblatōnū effectum.
n Se ⁊ ſua. non ſufficit ergo ꝙ bona donaſſent manentes in ſeculo ipſoꝛum fructu retento: non ob. de pꝛiuil'. vt pꝛiuilegia. tales enim confratres ſunt: ⁊ in aliquibus pꝛiuilegiati vt ibi: ſed plene oblati non ſunt vt hic.
o Si beneficioꝝ. decima beneficioꝝ alicui conceſſa ſibi debet̄ ſm taxatōʒ ⁊ de moneta currente: nec poſſunt collectores ꝓpter hoc diſtrahere vel occupare oꝛnamēta diuinis officijs deputata. ſecunda ibi: nec per. Et nō. ꝙ ſub rubꝛica de decimis ponit de decimis beneficioꝝ quas papa ſepe impoſuit ſibi vel alijs ſoluendas ex cauſa ⁊ ad tempus: facit de iudē. ad liberandā. de vo. c. fi. ⁊ an in his locum habeat conſtitutō diſpendioſam. ſ̄. e. com. ꝺ iudi. ibi dixi ſup verbo decimis. Item ꝑ hoc qꝺ dicit beneficioꝛum querit̄ de quinqʒ. Pꝛimo an includant̄ hoſpitalia xenodochia ⁊ loca ſimilia. Secūdo de fabꝛicis. Tercio de his qui habent pꝛioꝛatus domos grangias penſiones vel redditus a monaſterijs vel eccleſijs Quarto de quotidianis diſtributōibus que dant̄ ſolum intereſſentibus hoꝛis: ⁊ de minutis oblatōnibꝰ an veniant decimāde. Quito quid de capellanijs vel beneficijs altariuʒ. Et ſciendum ꝙ tempoꝛe clementis quarti ⁊ honoꝛij: emanarunt declaratōnes ſup ſolutione decimarum: quas repetitas tempoꝛe bonifacij. viij. vidi ſub bulla. De pꝛimo videtur ꝙ non includant̄: ſ̄. e. com. de preben. ꝑ litteras ꝑ ⁊ ꝺ. ȷ̄. de religi. do. quia contingit. §. vt autem. Expeditum eſt in predictis declaratōnibus in pꝛin. vbi ſic dicit̄ de redditibus ⁊ ꝓuentibus lepꝛoſarioꝝ domoꝝ dei ⁊ hoſpitaliū paupeꝝ qui in vſus infirmoꝝ ⁊ paupeꝝ conuertunt̄: decime non ſoluentur. Secundū etiam expedit̄ ibi in fi. vbi dicit̄ ꝙ ꝺ redditibus eccleſiaſticis deputatis ad fabꝛicam eccleſiaꝝ decima ꝑſoluetur. ſubiunxit deinū ꝙ ꝺ oblatōibꝫ

⁊ elemoſynis que dantur ad opus fabꝛice non debet̄ decima. Tercium etiam ibi eſt expeditum: qꝺ ſi habentes predicta habent illa in bn̄ficiū vel ex mera gratia ipſi tenent̄ ad decimam. Si autē habent illa ex contractu conductōnis ad firmam vel emptōnis fructuū. vel ꝓ mercede: vel remuneratōe ſui laboꝛis: tunc illi quoꝝ eſt ꝓprietas illa decimare debebunt. Quartū etiaʒ ibi expeditur: ꝙ ꝺ minutiſſimis oblatonibꝰ: q̄s recipiūt eccleſiaſtice perſone ratōne eccleſiarum pro ſepulturis ⁊ dandis penitentijs ⁊ de diſtributionibus ſoluet̄ decima. De quito nihil ibi dicit̄ ſʒ videt̄ ꝙ non includāt̄ ſicut nec includebantur in reſeruatōne fructuuʒ quam ſibi fecit dn̄s nr̄: tu dic contra: q: conſtat illa eſſe beneficia eccleſiaſtica: ex quo ſic ſunt ꝑ epiſcopum oꝛdinata. j. q. iij. queſiuum. ⁊. c. pe. de preben. ſignificatum. qꝺ dicit̄ de reſeruatione fructuuʒ facit ꝓ: q: niſi fuiſſent excepta intelligerentur incluſa.

tenentur: dum tamen illi religioſis eiſdem cum effectu donauerint aut obtulerint ſe et ſua. Idem in eodem.

Si beneficioꝛum decima cuiuis ſimpliciter cōcedatur ad tempus ſm taxatōeʒ decime in illis partibꝰ in qbꝰ fiet conceſſio conſuetam: ⁊ ad monetam currenteʒ cōmunit̄ ipſa decima leuari poterit et debebit: nec per collectores leuatores ſiue exactores ipſius decime eccleſiarum calices libꝛos et alia oꝛnamēta diuinis officijs deputata ex cauſa pignoꝛis vel diſtractōis capi vl' recipi volumꝰ nec diſtrahi ſeu quomodolibet occupari.

Clemens quintus in ꝯcilio vienenſi.

p Cuiuis. prelato pꝛincipi vel alteri. in regno francie ſepe practicatur iſte caſus.
q Simpliciter. ſi ergo aliquid certuʒ expꝛimat papa: illud ſeruabitur.
r Ad tempus. hoc dic̄ quia perpetuas curia non fecit per tempoꝛa nec facere intendit: facit de reſcrip. c. fi. li. vj.
ſ Taxationem. in quibuſdam partibꝫ ſunt bn̄ficia taxata in cōi eſtimatōne ꝓuentuū: vt ſi taxatum ſit in centū ſoluat decem. ⁊ ſi haberet mille non plus ſoluet. ⁊ ſi haberet ſolum quinquaginta tantū ſoluet. ⁊ hoc voluit reſeruatō fructuū beneficioꝝ quam nūc fecit papa qui dat collectoꝛibus electōnem an velint recipe fructus ſm taxatōnē decime: an velint illud relinquere bn̄ficiato ⁊ recipe reſiduū. In multis tamē partibꝫ nulla eſt taxatio: ſʒ ſingulis annis ꝓut plus vel minus recipit bn̄ficiatus: plus vel minus ſoluit. patet hoc in extraua. io. que incipit ſuſcepti. ex quo ergo habet conſuetudo ꝙ plus vel minꝰ ſingulis āniis ſoluit̄ ſm quātitatē fructuū: ⁊ illud ſeruabit̄. ⁊ que expenſe deducant̄ ⁊ de quibus fructibꝫ ſoluat̄: patet in declaratōnibus predictis. Nam inter cetera deducitur expēſe facte pro fructibus ⁊ ſine quibus fructꝰ haberi non poterant. quod non eſt in cōmunibus decimis: ſ̄. eo. cum ſint homines.
t Conſuetam. hic iūge lr̄am ipſa decima ⁊c̄. ⁊ qꝺ hic dicit̄ locū habʒ etiam cum papa mandat alicui ꝓuideri de bn̄ficio vſqʒ ad ſummā tot libꝛaꝝ paruoꝝ turoñ. ad taxatōnem decime. inſpicit̄ enī illaꝝ partiuʒ conſuetudo in taxatōne vt hic. ⁊ ſi non currunt ibi turoñ. monete currentis ad taxatōnem turoñ. fiet computatō iuxta pōdus ⁊ ꝯſuetudinē cambij que cōmuniter eſſe ſolet. non iuxta caſualem cariſtiam vel vilitatem que ꝓpter caſum accideret.
u Monetam. in pecunia enī ⁊ non in ipſis rebus debet fieri ſolutio decime: vt in declaratōnibus.
x Currentem. facit de male. c. ij. cum foꝛte currerent ibi turoñ. boñ. vel ſterlingi: collectoꝛes volebant ꝙ fieret ſolutio in floꝛenis: vel ſoluētes volebant ſoluere in turoñ. vel floꝛenis: cum illa moneta ibi nō curreret. hoc pꝛohibet. ⁊ hoc dicebatur in illis declaratōnibus: ꝙ ſoluētes pecuniam cambire non tenebantur. Et nō ꝙ dūmodo moneta cōiter currat: licʒ ⁊ alia currat: in illa fieri poterit ſolutio per hanc litteram. ⁊ ſic erit electō ſoluentis: de regu. iur. in alternatiuis. lib. vj.
y Calices. ꝯcoꝛ. de pig. c. j.
z Deputata. In alijs ergo nō habet locum hec ꝓhibitō: vt ſi extant cyphi argentei libꝛi iuris vel artium vel romancij oꝛnamēta menſalia lectiſternia vel ſimilia.
a Capi. dicit̄ in declaratōnibꝫ ꝙ non ſoluētes ꝑ ſecularē poteſtatem cogi nō debent: niſi nō ſoluētis tanta fuerit rebellio: ꝙ ꝓpꝛie eccleſiaſtice cenſure ꝯtemptū inuocandū ſit ꝯtra ipſum bꝛachiū ſeculare.

b u Ut profeſſores. profeſſi ordinum mendicantiū etiam licite tranſeūtes ad non mendicātes: licet adminiſtratōnes habeant: non habent vocem in capitulo: etiam ſi alij de capitulo id concedant. nec deinceps ꝯſequi poſſunt adminiſtratōnes prioratus vel officia: etiā tanq̄ vicarij. nec ꝓ ſe vel alijs animaꝝ curā gerere. et irritat ꝯ factū.

Ultimo ponit caſum exceptū. ⁊ primo ponit cōſtitutōis cauſa. Secundo conſtitutio: ibi ſacro. Tercio ipſi⁹ moderatio: ibi ad illorum. Secūda tria facit. Primo prouidet circa vocē et locū capituli. Secūdo circa futuras adminiſtrationes vel officia: ibi ad prioratus. Tercio decretū appont: ibi quicqd. Et ꝑ hanc litterā ꝓfeſſores et qd̄ infra ſequit̄ medicātes quoſlibꝫ. dico decre. non habere locū in illo qui infra. xv. ſue etatis annum vel al's infra annum ꝓbatōis fecit ꝓfeſſionē in ordine mēdicantiū: ſi infra ipm annum exiuit et tranſiuit ad nō mendicantes: cū illa ꝓfeſſio non aſtrinxerit eū ordini i ſpecie: ẜ religiōi in genē. e. ti. c. j. ⁊ c. ñ ſolū. ⁊ c. ꝯſtōeꝫ. li. vj.

De regularibus ⁊ tranſeūtibꝫ ad religionem.

Ut pꝛofeſſores cuiuſuis paupꝛtatis ordinis eo libentius in qua vocati ſunt vocatiōe ꝑſiſtere: tranſeūteſqꝫ ad nō mendicantiū ordinē in codē ꝯuerſari quietius ſtudeant: quo in ipſis diſcordiaꝝ et ſciſmatum ꝓductiua ambitio repꝛimet̄: ſacro ꝯcilio approbāte ſtatuim⁹: mendicātes quoſlibet qui nō ad mendicātiū ordines etiā auctoritate apoſtolica tranſibūt in poſteꝝ quiue hactenus tranſiuerūt: quāuis nunc pꝛioꝛatus adminiſtrationes vel officia aut curam animarum vel regimen quodcūqꝫ obtineant: inibi vocem aut locū in capitulo non habere: etiam ſi hoc ſibi ab alijs libere concedatur. ¶ Ad pꝛioꝛatus quoqꝫ adminiſtratōes aut quecunqꝫ in antea non aſſumi officia etiā tanq̄ vicarios ſeu miniſtros vel locum alioꝛum tenentes q̄cqꝫ animarū curā et regimen nec pro ſe poſſint nec ꝓ alijs exercere. ¶ Quicquid aūt in cōtrariū attētatū

c ¶ Paupꝛtatis. vide qd̄ dixi de ſta. mona. recolentes. in fi.

d ¶ Eo. i. intantū. io. an.

e ¶ Uocatione. i. religione.

f ¶ Perſiſtere ſtudeant. qd̄ eſt. ĩ. ⁊ habetur hoc. j. ad Coꝛ. vij. xxj. q. j. c. j. eo. ti. licet: in prin.

g ¶ Quo. i. inquātum.

h ¶ In ipſis. mendicantibus manētibus vel tranſeūtibus. ⁊ hic iunge verbum repꝛimet̄: ⁊ redeas retrograde.

i ¶ Diſcoꝛdiarū. fa. ſ. e. compil'. de ſepul. dudū: poſt prin.

k ¶ Ambitio. ꝯcoꝛ. de elec. auaricie: in ꝑn. ⁊ c. quorūdā: in ꝑn. li. vj. dixit ille ſtacius poeta. Ambitus impatiens ⁊ ſummo dulcius vnum. Stare loco ſocijſqꝫ comes diſcoꝛdia regnis. Et ſeneca: epiſtola. lxxviij. ambitioſis: al's ambitioni non tam iocundū eſt multos videre poſt ſe q̄ graue aliquem ante ſe.

l ¶ Statuim⁹. conſtat q̄ aliqui ordines mendicātes habebant quedā ex his ꝑ ꝑuilegiū qd̄ modo in multis āpliat̄ et fit ius cōmune. ſil'e de of. dele. q̄ tranſlatōem: de ſen. excō. c. vlt. li. vj.

m ¶ Quoſlibꝫ. ꝑdicatores. minores. heremitas ſancti auguſtini ⁊ carmelitas: de elec. quorūdam: de relig. do. c. vno. li. vj. ⁊ ibi habet̄ qui dicant̄ ordines mendicātes. ⁊ ex illis iuribus ⁊ hoc capl'o. eo. ti. non ſolum: ⁊ c. ꝯſtitutōeꝫ: li. vj. de ſta. regu. c. vno. §. ſane. e. li. de exceſ. prela. c. vno. e. li. ⁊. ĩ. de penis: cupientes. in ꝑn. collige differentias mendicantiū ad non mendicātes. ⁊ adde qd̄ dicā. ĩ. de ſen. ex. c. j. ⁊ ꝑ pre. §. ſane: dico hanc ꝯſtitutōem locū habere etiā in femin̄is ordinū mendicantium ſi tranſeant ad non mendicātes: fa. quod no. de elec. generali. in prin. li. vj.

n ¶ Non mendicantiū. ceſſat ergo ꝯſtitutio cum mendicās tranſit ad aliū ordinem mendicantē. vel cum ille qui tranſit eſt non mendicās: ſiue tranſeat ad mendicantē ſiue ad non mendicantem: vt ſic ex quatuoꝛ caſibus vnū ſolum includat.

o ¶ Apoſtolica. ad hoc excipit in fi.

p ¶ Trāſiuerūt. repete etiā auctoꝛitate ap'lica: ⁊ vide qd̄ dixi ſ. e. compil'. de eta. ⁊ q̄li. vt hi qui ſup. v̇. in poſteꝝ.

q ¶ Inibi. aduerbiū ibi ꝯpoſitū. Ouidius fecit librū quē intitulat in ibum. i. cōtra ibum. aduerſariū eni ſuū ⁊ corriualem: vt q2 cum vxoꝛe ſua mechabat̄: vituperare volēs vocauit illū ibum: ab ibis ibidis que dicit̄ ciconia auis vitupabilis: q2 immunda ex cauſa quam taceo. al's tn̄ auis cōmendabilis: q2 pia in parētes ſenes qd̄ ꝓſequit̄ ambro. in exameron. v. dixit ergo ibi ouidi⁹. In terris ibidis tu quoqꝫ nomē habes Sed iſtud inibi difficilius exponet̄. naꝫ clarius formari debuiſſꝫ. Circa qd̄ ſciendū eſt q̄ hic eſt duplex pūctatio. Prima poſt hoc aduerbiū: ⁊ tūc exponit̄ inibi. ſ. in ordinibꝫ nō mendicātibus. ⁊ iungit̄ ibi q̄uis nūc inibi obtineāt pꝛioꝛatus ⁊c̄. ⁊ ſic legendo non ꝓhibet hanc vocem haberi in ſeculari eccleſia collegiata: ſi ibidē adminiſtratōem haberēt. Sed ſi punctet̄ prius. i. ante hoc aduerbiū: reſultat ꝯrius intellectus: ⁊ exponit̄ inibi. ſ. in eccleſijs in quibus obtinēt pꝛioꝛatus adminiſtrationes. Credo tamen q̄ prima punctatio ſit de mente. Sed videtur admirandū quo ad prius tranſeūtes ⁊ pꝛelatos q̄ remaneāt p̄lati et in capitulo vocem non habeant. Et ſi dicis capitulū expediet negocia ſine tali p̄lato ac ſi vacaret ſedes: R̄ndeo q̄ in vacatōe eſt iſtud expꝛſſum quo ad quedam. Item vacatio pꝛeſumit̄ eſſe bꝛeuis ꝓpter tempora a iure limitata: de quibꝫ nō de elec. ſi electio. li. vj. in glo. penult. ⁊ fa. ſ. e. con. ꝯ elec. ne romani: i fi. ſed p̄latus iſte vlt̄. xl. annos viuē poſſꝫ: q̄re non puto hoc fuiſſe de mente: q̄ ſi talis ē abbas vel pꝛincipal' pꝛolat⁹ mōaſterij: q̄ i tractandis negocijs mōaſterij vna cum capitulo vocem non habeat. vnde pōt intelligi littera ꝯ voce habenda in capl'o generali vel ꝓuinciali: ꝯ ſta. mona. in ſingul'. ĩ. ti. j. c. j. in fi. talis enī abbas vel pꝛioꝛ in illis capitulis vocem non habebit cum alijs abbatibꝫ vel ꝓꝛibus. ⁊ hoc ſonat littera aut locum. ſolent enī tales in talibus capitulis ſibi vendicare certum locum in numero: puta ſcḿ vel quartum: facit de ꝑuil'. ex oꝛe. vel intelligatur de pꝛioꝛibus ⁊ alijs adminiſtrationem habentibus in monaſterijs: qui tamen non ſunt pꝛincipales pꝛelati monaſterij. et illi in capitulo etiā ſpeciali ipſius monaſterij vocem non habebūt: vnde nec de abbatibus expꝛeſſit littera. Et licet quedam monaſteria regantur per pꝛioꝛes: de illis tamen non intellexit. tamen illud verbum regimen quodcunqꝫ multum eſt generale. ſed cum excludat a voce capituli: et capitulum ſit quid diuerſum a pꝛincipali pꝛelato: non puto q̄ ipſum excludat: vt no. e. compil'. de eta. et qualita. vt hi qui. in glo. cathedralibus: et ibi vide.

r ¶ Locum. hoc plus ponit q̄ pꝛedi. decre. vt hi qui: foꝛte pꝛopter illud quod ꝓxime dixi. ⁊ licet ꝓhibeat locū capituli: nec ꝓhibet ſtallū choꝛi: vt ibi dixi.

ſ ¶ Ab alijs. de capitulo. ⁊ cōcoꝛ. pꝛe. decre. vt hi qui: ⁊ de elect. conſtitutis. io. an.

t ¶ Officia. ergo non poterunt eſſe ſacriſte camerarij caſtaldi economi ſindici vel his ſimiles: et egerent hec etiā declaratione. Uidetur enim ſolum includere officia ſubiecta eccleſiaſtice regule: pꝛo et contra. j. q. iij. ſaluatoꝛ: circa medium. Sed vidi dubitari an poſſit pꝛedicare: ⁊ videtur q̄ ſic. quia verbum dei non debet eſſe alligatū. ij. ad thimoth. ij. et apoſtolus ad phil'. j. ſiue per occaſionem ſiue per veritatem chꝛiſtus annūcietur: in hoc gaudeo et gaudebo ad idem xx. di. ſecundū: vbi dicitur q̄ non refert quis ꝑdicet: ſed qualia pꝛedicet. Contrarium puto: cum pꝛedicare ſit officium cure: ⁊ officium ⁊ cura ſint eis hic pꝛohibita: ne etiam pꝛo alijs exerceant. Primum pꝛobatur de offic̄. oꝛdina. inter cetera. ſ. ea. compil'. de ſepul. dudū. §. huiuſmodi: de here. cū ex iniuncto. ⁊ c. excōmunicamus. §. quia vo. ⁊ quod ibi dixi. ⁊ c. ſicut ſi. ꝯ iudeis: q̄ ſit. Auctoꝛitates apoſtoli intelliguntur de his quibus competit. xlij. di. quieſcamus. qui licet pꝛopter vanam gloꝛiam vel tempoꝛale cōmodum pꝛedicent: gaudet apoſtolus de pꝛedicatione: licet non de ipſorū motiuo. Ad capitulum ſecundū reſponde vt ibi no. ⁊ vide quod no. xcij. di. in ſancta. xvj. q. j. adijcimus. Fateor tamen q̄ in hoc inferioꝛ pena non competit: vt. ĩ. dicam. ſed ad hoc valet iſtud ſcire: quia poſſunt pꝛohiberi ⁊ hoc facientes puniri.

u Uicarios. pꝛouidet ergo contra fraudē qua tales pꝛocuraſſent amicos pꝛefici adminiſtrationibus vel cure animarum per quos ſe caſſent ſe conſtitui vicarios: ⁊ facit de regu. iur̄. quod alicui. li. vj.

x ¶ Locum alioꝛum. plura ponit vt omnem fraudem que in nomine fieri poſſet excludat: facit in aut̄. vt nulli lice. habe. lo. conſerua. in prin. colla. ix. de elect. auaricie. ⁊ c. fundamenta: libꝛo. vj. cum ſimilibꝫ. ⁊ foꝛte hoc dictum pꝛopter id quod no. oſtien. de offic̄. vica. c. clericos: vbi dicit q̄ vicarius non ſubſtituit aliū in vicaria: ex cauſa tamen ad modicum tempus ponit alium loco ſui.

y ¶ Exercere. repete ſtatuimus.

z Irritum. irritat ergo ſuffragium vocis et ꝓmotionem fiendam contra hanc conſtitutōnem. illa enim cadunt in decretum iſtud que ſunt retractabilia. ſunt enim quedam de officio cure: que ſi exercuiſſent non eſſent irrita: vt baptizare: eucharistiam dare: ⁊ his ſimilia. Item quedam que conſiſtūt in facto ⁊ nequeūt non fuiſſe: ſicut ꝑdicare de quo predixi ca. ſtaldia ⁊ ſimilia: ⁊ vide quod dicā. ī. de here. c. j. §. duro.

fuerit: ſit irritū ipo iure quouis priuilegio non obſtante. Ad illoꝝ autem mendicātium ordines quos apoſtolica ſedes eo modo ſubſiſtere voluit: vt eoruꝫ ꝓfeſſoribꝫ ita in illis remanere liceret: ꝙ nulluꝫ extūc admitterent ad profeſſionem eorum: quibuſcūqꝫ cō ceſſit licentiā generalē ad approbatos alios ordines trāſeūdi preſentem nolumus conſtitutionem extendi.

Idem.

Eos qui deinceps in diſcretōnis conſtituti etate nouitiorum habitum in aliqua religione per annum portauerint: hocipſo religionem illam decernimus eſſe profeſſos: niſi huiuſmodi habit⁹ in colore ſciſſura vel forma ſe diſtinctuꝫ patenter exhibeat ab habitu profeſſoꝝ.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

De ſtatu monachoꝝ vel canonicoꝝ regularium. Rubrica.

Ne in agro dominico ſacra videlicꝫ monachorum nigrorum religione indecorum aliquid obrepat: aut vicioſum quicꝙ pernicioſam

a Priuilegio. pzius conceſſo. tamen iaꝫ cepit curia tales priuilegiare contra hanc conſtitutionem: vel voluit nec potuit papa legē indicere ſucceſſori: de elec. inotuit: cuꝫ ꝯcor.

b Ordines. approbatos ꝑ ſedē apoſtolicā. tamen poſt concilium generale.

c Admitterēt. ita ꝙ oportet ꝙ deſinant in ſeipſis.

d Approbatos. etiaꝫ minoris religionis.

e Tranſeundi. ſingulariter non collegialiter: vt patet de relig. do. c. vno: in fi. li. vj. In his ḡ ceſſat rō inducta ī ꝓ. c. q2 nō expedit ī ea vocatōe manere in qua vocati ſunt.

f Eos qui. ſe ſummat. determinās decre. ex parte. e. ti. ⁊ quod ibi no. ber. ⁊ inno. ⁊ ipſe inno. ⁊ oſti. e. ti. c. ij. ⁊ ab. e. ti. cōſulti. ⁊ decre. j. e. ti. li. vj.

g Deinceps. ꝑ hoc patꝫ ⁊ per verbuꝫ. ī. decernimus ꝙ hec conſtitutio ius nouū ſtatuit ⁊ ꝓterita non reſpicit. Dicebamus eniꝫ olim ꝙ tunc delatio habitus per annum inducebat profeſſionem tacitam quādo erant habitus indiſtincti. ⁊ ſic intelligebatur decre. ex parte. eo. ti. vt ibi no. in fi. vlti. glo. Si vo erant diſtincti: ſecus qualiſcūqꝫ foret diſtinctio. eo. ti. ſtatuimus. ⁊ apertius. eo. ti. c. j. in fi. li. vj. Hodie vo quo ad hunc caſum diſtinguim⁹ qualis ſit diſtinctio habitus: an patens altero de tribus modis hic expreſſis. an latens: puta per benedictionem veſtium: perſonam dantem locum vel formaꝫ datōnis. ex duabus enim capis quarum altera benedicta vel data ꝑ ꝓuincialem vel in capitulo: alterā non. primā a ſecundo diſcernere neſcis. primo caſu delatio talis habitus etiam vltrā annum non inducit tacitam: ſecundo ſic. Ideo autē dixi quo ad hunc caſum: quia quo ad alios caſus adhuc ſtamus iuri antiquo vt ſufficiat qualiſcūqꝫ diſtinctio. vnde adhuc hodie maior qui ſcienter ⁊ ſpōte recipit habitū diſtinctuꝫ per modum quem ſup̄ dixi latentem ſi perſeuerat triduo profeſſus eſt: quod dic vt. e. ti. conſtitutōnem. lib. vj. Et ex his no. triplicem habitum nouitioꝝ: diſtinctū ⁊ indiſtinctuꝫ. indiſtinctiſſimuꝫ. Item primus ſcilicꝫ diſtinctus duplex habens. ſ. diſtinctionem latentem ⁊ patentem: vt hic. in habitu ergo nouitiorum latenter diſtincto vel indiſtincto vel indiſtinctiſſimo dūmodo receptus fuerit ab adulto delatio per annuꝫ inducit tacitam. ⁊ hoc indubitatuꝫ. Delatio vo habitus nouitiorū patenter diſtincti vel indiſtinctiſſimi vbi receptus fuerit ab impubere per lapſum anni nō inducit tacitā. Et in his caſibus adhuc veruꝫ eſſet quod no. inno. in decre. ex parte. ⁊ ab. in decre. conſulti: qui dicebant ꝙ delatio habitus nouitiorū diſtincti quātocunqꝫ tempore non inducit profeſſionem. ⁊ abbas dicebat ꝙ vidit litteram papalem abſolutoriam conceſſaꝫ illi qui taleꝫ habitum detulerat fere per. xx. annos. hec probātur ſ. e. ex parte. j. ⁊. c. ſtatuimus. eo. ti. c. j. li. vj. ⁊ hic. Dubitatur tamē ne decre. iſta intendat corrigere quod vltimo dixi de habitu indiſtinctiſſimo recepto ab impubere: vt. ī. dicam.

h Etate. xiiij. in viro: ⁊. xij. in muliere. ⁊ requirit̄ etas cōſummata: ſ. e. ad noſtrā. Nec ſufficit ꝙ prudentia vel malicia ſuppleat etatem. de hoc ſ. e. poſtulaſti.

i In aliqua. ſecus ergo ſi extra religionē. ⁊ ſic non corrigit̄ decre. vt clerici. ſ. e.

k Religione. per ſe. ap. approbatā: de vo. c. vna. li. vj. ſ. e. c. ꝓxi. in fi. ſiue ſit mendicās vel non. Io. an.

l Per annū. integrū. e. ti. c. j. li. vj. ibi ꝙ ſi totuꝫ ⁊c. ⁊ ꝑ hanc litteram q̄ habet̄ ſ. e. ex pte. ⁊. e. ti. c. j. li. vj. patꝫ ſatis eſſe ꝙ detulerit ꝑ integrum annuꝫ: licet annum non exceſſerit. debet ergo nolens obligari infra annuꝫ deponere. ſ. e. ſtatuimus. io. an.

m Portauerint. licet enim ante annos diſcretōnis induerint: exquo tamen poſt illos per annum portauerint ſunt profeſſi. hoc verum: niſi eo caſu tanta eſſet indiſtinctio habitus ꝙ ſeculares illis cōuenientes vterentur illo. e. ti. c. j. ij. Rū. li. vj. niſi dicat ꝙ hec decre. que ſolū pōderat delationeꝫ non aſſumptionem illud corrigat. Sm̄ quod nō eſſꝫ hodie dare habitū indiſtinctiſſimuꝫ. Sed non credo ꝙ hec decre. illud corrigat quod ꝓbat lr̄a ſup̄ nouiciorꝫ habitum: ſ. de elec. cum expediat. li. vj. cuꝫ concor. Itē intelligas hanc litteram de illo qui ſponte recepit vel ſaltem portauit: al's nō obligaret portatio que fieret durante ꝓbabili metu: qd̄ me. cauſa. c. j.

n Illam. licꝫ igitur illa tacita ꝓfeſſio: de qua. eo. ti. conſtitutōnem. ij. Rū. li. vj. obliget religionem in genere: vt ibi. iſta tamen obligat iſti in ſpecie: vt hic.

o Colore. vt quia nouicij album. alij griſeuꝫ vel nigrū: apud quaſdā moniales diſtinguūtur ꝓfeſſe ꝑ veluꝫ nigꝝ ab albo. Sed cōmunius eſt illud diſtinctū ꝯſecratōnis.

p Sciſſura. vel forma. patꝫ in ordine minorum vbi nouicij non habent ſutum capucium.

q Profeſſorum. adde caſum quādo ꝓteſtat̄ ꝙ per lapſum non intendit obligari religioni. ⁊ hoc precipue ſi ꝓteſtatio fuit cōuentionalis. de hoc ſcripſi poſt vinc̄. eo. ti. ex pte. poſt oſti. e. ti. c. ij. ⁊. c. ad apoſtolicā. ⁊ de hoc in ſpe. de ſta. mo. in vlti. q̄ſtione.

r Ne in agro. Premittit exordiū breue quo conſtitutōnis cauſam ponit ⁊ generale interdictum monachoꝝ nigroꝝ circa exquiſitū ornatum vel notabilem exceſſuꝫ in veſtibꝫ cibis potibus equitaturis ⁊ lectiſternijs. Secūdo ſpecialiter ꝓuidet circa veſtes habitum proximas almucias capucios calciamēto zonas cultellos calcaria ſelas ⁊ frenos ipſoꝝ: ⁊ vltimo circa habitū ſupiorem. Tercio circa ipſoꝝ ꝓfeſſionē vel ꝓfeſſioneꝫ cōmunionē expoſitionem regule ⁊ inſtructionē nouitioꝝ. Quarto circa venatōes ⁊ aucupationes ipſoꝝ. Quinto punit certos ꝑdictoꝝ tranſgreſſores oēs alios puniri iubens iuxta diſciplinā regule. Sexto cōtra ꝓfeſſos euntes ad curias principū vel al's vagantes vl' infra ſepta monaſterij arma tenētes. Septimo ꝯtra ipſoꝝ ſolitudines. Octauo ꝓuidet de prioꝝ etate et ipſoꝝ ſacerdotio ꝓfeſſione ⁊ habitatōe. Nono de monachoꝝ ordinatōe ⁊ ipſoꝝ doctrina. Vltimo ꝯfirmat ⁊ inouat decre. ſ. e. cū ad mōaſteriū. ⁊. c. in ſingulis. Partes hu⁹ diuiſionis que aliter etiam fieri poſſet ſignabo in textu. io. an.

ſ Agro. hꝫ dn̄s agꝝ: vt hic. ⁊ vineā: de magiſtris. c. vlti. in fi. domū: de elec. cū in cūctis. in ꝓ. de cuſto. eucha. c. ij. ⁊ amplā in q̄ ſunt manſiones multe: de pe. di. iiij. in domo. quid vltra non iuſtem⁹ in his. q2 ipſius eſt terra orbis terraꝝ ⁊c. de deci. tua. ij.

t Sacra. ꝯtra. ſ. e. recolentes. in ꝓ. de priuil'. cū ⁊ plantare: in ꝓ. Sanctitatē ⁊ veneratōeꝫ hu⁹ ordinis oſtendūt documēta patꝝ ⁊ abundantia ſpaliū quibꝫ monaſteria huius ordinis pullularunt. Sed nūc ꝓhdolor ꝙ in multis deficiunt verboꝝ ⁊ exemploꝝ documēta: ⁊ ad ſiſtar filij ꝓdigi diſſipate ſunt patrū ſubſtantie. ⁊ q̄ſqꝫ noſtri cupiunt replere de ſiliquijs ventrem ſuū Luc. xv. xxxvj. di. §. hinc etiam ille ſupplere. ⁊ cum habit⁹ ingreſſo in mortificatōeꝫ carnis ⁊ vitioꝝ fuerit inuētus: vniuā meritoꝝ ⁊ virtutū obfuſcatōnes ꝑ illam hodie non ſignētur: ad qd̄ optatuꝫ laborat hec conſtitutio. io. an.

u Nigroꝝ. in alijs non videt̄ hec ꝯſtitutio locū habere ingr̄ū. ſ. ius nouiuꝫ inducit: ſaluo quod. ī. dicam. §. ſane: in ꝓin. ⁊. §. quia vo: cuꝫ §. ſequentibus. ⁊ potuit eſſe conſideratio. quia alij monachi communiter habent corpus ⁊ caput maius: vt ciſtercien. camaldulis ⁊ his ſimiles: quo quia carent nigri monachi: nullus ibi viget correctio: fac. ī. c. ꝓxi. in ꝓin.

x Obrepat. quaſi latenter ſubintret. ⁊ eſt idem verbum in prohemio huius compil'. poſt ꝓin.

in ſegetem coaleſcat. ſed vt in illa potiꝰ flores honoris ⁊ honeſtatis fructꝰ in vbertate ſue creſcant: eis in veſtib' inordinatū oēs ſeu exquiſitū ornatū aut cultum: necnō in cibis et potib' equitaturis ⁊ lectiſternijs: quēuis notabilē interdicentes exceſſuꝫ. ¶ Statuimꝰ vt ſupior veſtis ipoꝝ habitui ꝓxima nigri bruni aut albi coloris exiſtat iuxta moreꝫ apud eos ſuari ſolitū in regiōe qua degunt: nec in qualitate pāni regularis excedat modeſtia ⁊ nec querat qȝ pcioſius ⁊ ſubtilius: ſꝫ qȝ vtiliꝰ valeat inueniri. Sit etiam veſtis illa rotunda p circuitū et non ſciſſa: nec longitudie nimia aut breuitate notāda: largas etiā manicas habeat vſqꝫ ad pugnum ꝓtenſas nō ꝯſuticias vl' quomodolib' botonatas. Almucijs de panno nigro vel pellib' capucioꝝ loco cū capucijs habitus quē geſtauerint ſint cōtēti: iuxͣ tn̄ diſpoſitōꝫ abbatis ſciſſis ſup hūeros ⁊ hōeſtis capucijs vti poſſint. In veſtib' ſendatū ꝓ foderaturis nō portent: eſtiualibꝰ largis aut botis altis ꝓ calciamētis vtant nullus zonā cultelluꝫ calcaria cū ornatu deferre: aut cū ſela clauoꝝ ornata decorata ſuperfluo vel nimis alſs ſumptuoſa ſiue cū freno ferraturā ad ornatū habēte equitare pſumat. Rurſus i locis in quib' fuerit ꝯgregatio. xij. mōachoꝝ aut ſ infra ſepta monaſterij abbas prior aut alius pſidens portet flocū de pāno ꝓ flocis aut cucullis i ipſo mōaſterio ꝯſueto: monachi vo alij in mōaſterijs in quib' flocos ſoliti ſunt portare debent etiam vti eis. In alijs autē monaſterijs et infra domos ⁊ alios ꝓratꝰ vbi nō ē tanta ꝯgregatio monachoꝝ: cucullas clauſas deferāt ⁊ honeſtas. Cū vo abbates priores aut alios pſidētes ⁊ mōachos alios ex mōaſteriū ꝓficiſci cōtinget: flocū cucullā aut capā clauſam habeāt: ⁊ ſubtꝰ capā ſi eam portauerint cucullā deferāt: aut ſi maluerint ſcapulare. ¶ Cum aūt ad ſuiendū in diuinis officijs albis vl' ſacris veſtib' induent: aut cum occupabūtur in opibꝰ vti eis liceat ſcapulari. ¶ Et ne ex diuerſa acceptione: quā in diuerſis regionibus hmōi vocabula flocus videlicꝫ ⁊ cuculla dicunt habere: heſitādi circa pmiſſa matia relinqt: cuculle noīe habitū longū ⁊ amplū: ſꝫ manicas nō habentē: noīe vo floci habitū qui longas ⁊ amplas habet manicas nos intelligere declaramꝰ. ¶ Sane ſingulis menſibus tam in monaſterijs q̄ ex ſublata occaſione quacūqꝫ: ad confeſſionē ſalteꝫ ſel' accedāt oēs ⁊ ſinguli mōachi: ⁊ in pma dñica mēſis cuiuſlib' in mōaſterijs ſp cōmunicent: niſi ex cauſa forte quā abbati: priori aut penitētiarijs monaſterioꝝ nō differāt intimare: eoꝝqꝫ iudicio vel abſtineant vl' accedāt. ¶ Regula quoqꝫ cum i capitulo legit ab illo qui preeſt ipi capitulo vel alio cui hoc ipe iniūxerit ꝓpt iuniores vulgariter exponat. Nouicijs etiā fidelis deputet iſtructor tā i diuinis officijs q̄ i obſuātia regulari. ¶ Porro a

y ¶ Segetem. xxiiij. q. j. quoniam vetus. lxvj. di. baſi.
z ¶ Coaleſcat. quaſi caleſcat. alatur vel nutriatur
a ¶ In illa. religione nigroꝝ.
b ¶ Honeſtatis. Eccl. xxiiij. flores mei fructus honoris ⁊ honeſtatis.
c ¶ Eis. interdicentes quod eſt. j.
d ¶ Inordinatuꝫ. beatꝰ ber. ꝯ cluniacēſes. nullꝰ quidem ordo quippiam recipit inordinatū.
e ¶ Exquiſitū. hoc ſoluit oē ꝯtrū qȝ ꝯ mundicia vel ornatu poſſet opponi: quod dic vt. xxj. q. iiij. i ſum. ⁊ p to. ꝯ cuſt. eucha. c. vl. c. i vl. glo.
f ¶ Cibis. ⁊ potibus. de vi. ⁊ ho. cle. a crapula. ⁊ i regula. xxxix. ⁊. xl. di. capitulis. Dicit aūt anaſtaſiꝰ abſtinētia ꝯtinētie nutrix eſt: qui faciliꝰ frenos pane ſi nō deliciarū calcaribus incitet.
g ¶ Equitaturis. ꝯ his indicent.
h ¶ Lectiſternijs. cōponit lectꝰ cū ſter no. ⁊ ſumit ꝓ lecto ſtrato ⁊ parato ⁊ oi ipſius paramento.
i ¶ Exceſſum. ſonat in vicium. j. ti. ij. c. j.
k ¶ Statuimꝰ. ſcda ps
l ¶ Habitui. floco cuculle l' capulari: vt. j. dicet
m ¶ Albi. hos tres colores ꝑmittēdo alios oēs vl' miſculos ꝓhibet. qȝ multi nō ponderāt. q̄ ſ dicit regula. lv. ca. de colore nō cauſent mōachi ſi intēdit q̄ oibꝰ coloribꝰ liceat eis vti. Nam etiā ſecularibꝰ clericis ſunt quidā interdicti. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. ij. ſed hoc intēdit q̄ ſi cauſent int colores permiſſos q̄ iſte ſit ſirior: pulchrior l' melior illo.
n ¶ Coloris. iſti colores ſine tinctura ex lana pnt hri. ⁊ iō potiꝰ approbati
o ¶ Regione. regio regionis dr a rex regis pria ſcꝫ quā rex regit. ⁊ hꝫ diminutiuū regiūcula: q̄ſi parua regio.
p ¶ Degit. ꝯcor. xij. di. illud. lxxvj. di. vnnā.
q ¶ Subtiliꝰ. vn̄ dic regula. pdic. c. lj. de groſſitudie ſi cauſent mōachi
r ¶ Breuitate. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. xxiij. di. nō liceat. ij.
ſ ¶ Pugnū. hoc ē clauſa manꝰ cū apprehenſiōe digitoꝝ: ⁊ dr a pūgo: q̄ eñi manū vult pūgere ſtrigit pugnū. ſi tenudet ꝯ brachiū vt faciūt dñe ⁊ qdā hiſpāi nec vtāt guarnachijs q̄s ꝓhibet hec lra.
t ¶ Quomodolibet. ergo etiā vnū vl' duos botonos portare nō licet.
u ¶ Humeros. apud nos cōmuniꝰ ſcindunt añ pectꝰ. ⁊ tn̄. j. imponit pena. Et aduerte q: modū ſciſſure nō relinqt hic diſpoſitōi abbatis: ſꝫ ſolū in differēdo vl' nō. ſatis tn̄ videret ſufficere diſpoſitō tacita ſcꝫ cū ipſe abbas capucio vtat. iſta vo ſciſſura dꝫ eē tāta q̄ appareat ⁊ pateſit. ſa. ſ. ti. ꝓxi. c. ſi. ⁊ qȝ dixi ſ. c. cōpil'. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij.

x ¶ Sendatū. oē ſericū ꝯphēdit. ⁊ vide qȝ dixi. j. c. j. ſup. v. ſericis
y ¶ Eſtiualibus. in vulgari vocamꝰ ſtiuali. ⁊ ſunt calciamēta corij quib' in eſtate vtoꝝ. ⁊ optima ſūt apud ſanctū ſeuerinū.
z ¶ Botis altis. que capiūt ſupra talos ⁊ aliquid de crure: ⁊ ligant quoqꝫ. ⁊ hos. j. vocat ſotulares corrigiatos.
a ¶ Ad ornatū. p hoc v. ſup duplicatū pꝫ q̄ qñ ſi ad ornatū ſꝫ ꝓpt ingruentē neceſſitateꝫ talibus vterent eſſent excuſabiles: ad hoc ꝯ vi. ⁊ ho. cle. clerici. et j. §. porro.
b ¶ Duodecim mōachoꝝ. incluſo plato: ꝯ ſy. c. ſi. ꝯ puit. ex ore
c ¶ Septa. i. clauſurā ſic dictā a ſepio ſepis. p c. ſcripta aliud ſignificat vt dicet. j. ꝯ hꝫ. ad noſtꝝ. in prin.
d ¶ Flocū. in regula nō habet hoc nomē ⁊ j. dic quid ſit flocus.
e ¶ Cōſueto. ſic ergo videt excuſabiles monachi āglie ſi meliori pāno vtūt q̄ noſtri.
f ¶ Soliti. ꝯcor. xxxj di. c. j. de celi. cū apl's in ſi. io. an.
g ¶ Cucullas. de his xx. q. iij. pſens. xix. q. iij. c. ij. de eta. ⁊ qua. intelleximus.
h ¶ Capam. rondelli qui nūc in vſu ſunt ſi ſunt ꝓprie cape: ſiue capa dicat a capite: ſiue a capio capis. quia totū hoīeꝫ capiat. ſi eā hñt capuciū appēſum. Et nota q: lꝫ ſb capa ſit portandū ſaltē ſcapulare ſb floco vl' cuculla ſi: q̄ illa ſint habitus ſꝫ nō capa.
i ¶ Albis. ſi ponit ꝓ colore ſꝫ ꝓ veſte ſacra de qua ſeqt vſus. De vrbs alba: veſtit preſbyt alba. vrbs illa de q̄ loqt v. ē ꝯ ꝓuīcia.
k ¶ Sane. tercia ps.
l ¶ Menſib'. artant ſꝫ mōachi ſingul' mēſib' ad qȝ fideles artātur ſingulis āniis: de pe. ⁊ re. ois. ꝓpt religionis ei ꝓfeſſioꝫ aliqd debēt ad pēſuꝫ ſcē īſtitutōis adijcere. iiij. di. denīqꝫ
m ¶ Singuli. ꝯcor. ꝯ excel. pla. nimus. j. ⁊ ij. in ſi. ⁊ dubito an p hoc intendat dilatare hāc ꝯſtitutōeꝫ quo ad alios mōachos: quod ſatis eſt honeſtū.
n ¶ In prima. ſi puto q̄ ſolemnitas feſti occurrentis ea die: puta reſurrectōnis: penthecoſtes vel patroni monaſterij habeat hoc alterare. ſa. c. ti. cum ad monaſteriū. in prin.
o ¶ Abſtineant. ꝯcor. de pe. ⁊ re. omnis.
p ¶ Iuniores. vbi ergo tales nō eſſent iſta expoſitō nō fiet: facit de elec. indēnitatib'. §. penl'. li. vj. ⁊. j. de iurepa. c. j. §. ſane.
q ¶ Exponat. viij. q. j. oportet. xliij. di. §. vlti.

r Monicijs.i.ſcolaſticis nō inſtructis: q̄ ſb̄ diſciplina degūt dato etiā q̄ ſint pfeſſi: cū ead̄ ꝛ forcior ſit rō. aliť ſumiť ſ̄ xi.j.c.ſi.cū ꝯcor.
s Fidelis.nō ſolū catholicus: ſed etiā diligēs et fidelis ꝛ legalis.
t Inſtructor.xij.q.j.c.j.xxviij.di. de his in auť. de mona.§. volumus in fi.coll'.j.
u Porro.iiij.ps.
x Venatoribus. hec ꝓprie ſūt ad beſtias. aucupatōes ō quibus ſequitur ſūt ad aues: inde aucupator auium captor.
y Intereſſe.ꝯcor.j. ō bap.pñi.cū ꝯcor.
a Venaticos.ſ.ō alijs qui ſunt ad cuſtodiā nō ꝓhibet.
b Preſumāt. hec ꝓhibenť etiā ſecularib⁹ clericis: ō cle.ve.c.j. ꝛ.ij.cū ſuis ꝯcor.
c Familiarib⁹. tenetur q̄s de facto familie: de hoc ō reſti.ſpo.cū ad ſedē.i glo.pēt.
d Salt⁹.de ſaltib⁹ et viuarijs habeť.ff. ō vſufruc. vſufructuariū venari.j. Rñ. ꝛ.j.§. Dicť autē ſalt⁹ nemus raras hñs arbores vbi fere ꝛ venatores ꝛ canes bene ſaliūt. dixit quidā: Eſt nemus ſaltus ſalientis dicť actus. Viuaria dicunť talia loca. q: ibi viuūt ꝛ nutriūtur fere. ꝛ circa piſces vtimur hoc vbo. Garene nō ē nrm vulgare. ꝛ forte dicūť a garrio garris. ꝛ quomō ꝛ quare dicāť iſta loca foreſte ſilue inſule et pratus ſcripſi p⁹ oſti. de donat.cū dilecti.ſuper.j.glo.
e Perſonalē. reprobat q̄ō no.oſti.de cle.vena.ca.ij.vbi dixit ꝑ.v.vagatōes: q̄ ſi reddituis clericoꝝ etiā religioſoꝝ ꝯſiſtunt in venatione: puta cuniculoꝝ vt in ꝓuincia: vel ferarū vt i anglia licebat illis tñ tempe cōpetēti: maxie deficiē te familia in ꝓprijs ꝑſonis venationem capere ꝛ vendere: cum id non ſit vagari: ſed neceſſitati ꝛ vtilitati eccleſie ſubuenire: ad quod clerici tenēťur. vij.q.j.pñium ꝛ.c.placuit vt nemini.xxvj.q.j.q̄ vere ꝛ.c.nos autē. quo ad religioſos hoc hic corrigitur.

venatōibus et aucupatōibus oēs ſemꝑ abſtineāt: nec eis intereſſe aut canes vel aues venaticos ꝑ ſe vel alios tenere p̄ſumāt: nec a familiaribus ſecū morātib⁹ teneri ꝑmittant: niſi ſalt⁹ viuaria vel garenas ꝓprias vel ius venādi in alienis haberēt: in q̄bus cuniculi vel fere alie forſan eſſent: quo caſu h̄ eis ꝑmittiť: dū tñ īfra monaſteria ſeu domos quas inhabitāt aut eoꝝ clauſuras venaticos canes nō teneant: nec venatōni p̄ſentiā exhibeāt ꝑſonalē. Si q̄s aūt p̄miſſorū temerarius extiterit violator: regulari ſubiaceat diſcipline. ꝛ nihilomin⁹ ſi ſotulares nō corrigiatos ꝛ altos: aut capucia: vt p̄ferť nō fiſſa portare p̄ſūpſerit: ſiquidē abbas vel prior nō habēs abbatē ꝓpriū fuerit: ꝑ annū ſe nouerit a bñficioꝝ collatōe ſuſpēſum. Si vero alius fuerit: ab adminiſtratiōe ſi quā obtinet ſit ꝑ annū ſuſpēſus. q̄ ſi nullā habeat: eo ipō ꝑ annū reddať inhabilis ad admīſtratōnē ꝛ eccleſiaſticū bñficiū obtinēdū. Siqui vō eoꝝ venatōi aut occupatiōi clamoſe vel al's cū canibus aut auibus ex propoſito interfuerint iuxta p̄miſſā ꝑſonaꝝ diſtinctionē dictarum ſuſpēſiōis ꝛ inhabilitatis pe-

f Si quis autem. quinta pars.
g Regulari.i.quā dictat regulare. hēť i regula.ſ.xxiij.c. ꝛ duobus ſeqn. ꝛ.xviij. ꝛ duob⁹ ſeqn. ꝛ de hoc ſcripſi de regu.c.ti.
h Sotulares. a ſub ꝛ talo. nec recedit a p̄miſſa ꝑmiſſione eſtiualiū: ſed dicit ſotulares cū illis vtuntť tales eſſe debere.
i Altos. de quibus p̄dixit: ibi botis altis.
k Preferť. in parte.ij.v.almutijs.
Non fiſſa. ſuper humeros.
m Non hñs.ꝯcor.c.ti.in ſingulis in prin.
n Alius. q̄z abbas vel prior nō hñs abbatē.
o Nullā habeat. ſimilis diſtinctio.ſ̄.e.cō.de vi.ꝛ ho.cle. q̄m de ira.c.j.ꝛ.j.de penis multoꝝ.
p Aub⁹. ſi ergo ſine his fieret venatio vel aucupatio cū retib⁹ vel laqueis non eſt locus huic pene.

q Ex ꝓpoſito. ſecus ſi ex caſu ꝛ ꝯcor. de ſen.ex.cū volūtate.i prin. ꝛ fi. de ſal.c.vno.v.omnem.
r Diſtinctōēs. vt.ſ. abbates ꝛ priores nō hñtes abbates a collatōne bñficioꝝ: alij ab admīſtratōe bñficioꝝ ſint ſuſpēſi ꝛ n̄ hñteſ ſint inhabiles ꝑ bienniū. ꝛ ex maioritate pene patet q̄ iſta ē maior culpa q̄ p̄cedēs.xxiij.q.j.nō afferamus.

nas per bienniū ipſo facto incurrāt. Abbate autem vel priore a collatiōe vt ꝑmittitur bñficioꝝ ſuſpēſo ad p̄orē clauſtralē cū ꝯſilio ꝛ aſſenſu cōuētus vel maioris ꝑtis ipi⁹ eoꝝ dē bñficioꝝ collatio deuolvať. Quia vō nōnulli monachorū ipoꝝ ſic accepim⁹ ſuaui iugo obſeruātie regularis abiecto īterdū ꝓprijs relictis monaſterijs ſe in eis ſecure morari nō poſſe fingētes vel alio colore que ſitꝑ curias principū euagātes diſcurrūt: ꝛ niſi p̄latis eoꝝ petita p̄ſto vel ſbuentio aſſigneť eiſdē: ꝯſpirātes in illos eiſq̄ ꝓditōēs vel alia grauia imponētes eos capi et incarcerari ipoꝝq̄ monaſteria cōburi ꝓcurāt: ꝛ interdū monaſterioꝝ ipſoꝝ bona in totū vel i ꝑtē nō modicā occupare p̄ſumūt. Nos eoꝝ i hac ꝑte reprobis auſib⁹ obuiare volētes hoc edicto ꝑpetuo ꝓhibemus: ne monachi aut regulares canonici adminiſtratōem aliquā nō habentes ad curias principū abſq̄ ſpeciali p̄latoꝝ ſuoꝝ licētia ꝯferre p̄ſumāt: q̄ ſi vt ſuis p̄latis aut monaſterijs dannū aliquod inferant: ad dictas curias ſe cōferre p̄ſumpſerint: excōmunicatōnis ſentētiā eos icurrere volum⁹ ipſo facto: p̄latis eoꝝ diſtricte

s Ut ꝑmittiť. reſtringit ergo hāc ꝓuiſionē ad hos caſus. i alijs ergo ſerueť q̄ō habeť ne ſe.va.c.vno.li.vj.
t Quia vō. ſexta pꝰ cuius cā potuit eſſe q̄ō no.io.mo.de elec.generali.v.clericos li.vj.
u Suaui. Math.x⁰. in fi. ꝛ dic ſuaui iuſtiſ ꝛ appetentib⁹: ō pe.di.j.ꝑfecta q̄bus eſt clauſtrū: q̄ſi aqua piſcib⁹.xvj.q.j.placuit.ij. alijs ē carcer. ō ſē.exco.vt fame.
x Ad vtrūq̄.xxviij.di.de his.
y Iugo. Idē vbū in pre.c.ō his.ꝛ de p̄ſūp.cū i inuēnte i pri. et dr a iugo gis. ꝛ ſic ſolet vocari inſtrm q̄ boues iunguntur.
z Canonici. de hac ꝑte n̄ dubitā⁹ quī liget etiā monachos non nigros.
a Nō hñtes. illoſ.n. quāq̄ ꝓ ipaꝝ adminiſtrationū cauſis illuc ire opoꝛtet: q̄s ꝓſequi poſſunt licz nō ſint ꝑpetui: ō iudi.cū deputati.
b Curias p̄cipū. de offi.or.quāto. Int.xij. abuſiōeſ clauſtri enumerat iſtā.hu.ō folleto li.ij.de aie clauſtro ſic dicēs. Duodeci ſūt abuſiones clauſtri q̄bus tota r̄ligiōis maſſa corrūpiť: p̄lat⁹ negligenſ: diſcipl's inobediēſ: iuuenis ocioſus: ſenex obſtiat⁹: monach⁹ curial': monach⁹ cauſidicus: habit⁹ p̄cioſus: cib⁹ exq̄ſit⁹: rumor in clauſtro: lis i capl'o: diſſolutio i choro: irreuerētia circa altare. Et hec ſingl'a ibi pulchre ꝓſeqť. ꝛ dicit ibi ad ꝓpoſitū: q̄ cū dr̄ monach⁹ curial': ex adiūcto deſiġť aliq̄d leuitatis. Ordo ei clauſtri ꝛ ordo curie diuerſus ē. Ibi dextera tua repleť muneribꝰ: h̄ lauas man⁹ tuas int̄ innocētes. Ibi pauperū violēť res auferūť: h̄ a paupe ſpōte offerūť. Ibi laudať p̄cc̄or i deſiderijs aīe ſue: h̄ benefit iuſto. ꝛ p⁹ pauca ſbiūtit: q̄ monach⁹ curialis ꝓ ſcl'ari p̄cipe alpiū frigora ꝛ italicos calores libēť patiť: q̄ ꝓ mgr̄o ſp̄uali multo minora forſan inuit⁹ patereť: ꝛ huic ꝯcor.xlvij.di.oēs. ꝛ ex q̄ circa iſta vagamur: ad religioſoꝝ refrigeriū ſcire debes: q̄ cypriā⁹ librū fecit ō duodeci abuſiōib⁹ ſcl'i: dicēs q̄ ſūt he: ſapiēs ſine opib⁹: ſenex ſine r̄ligiōe: adoleſcēs ſine obediētia: diues ſine elemoſina: femina ſine pudicitia: dñs ſine vtute. xp̄ian⁹ ꝯtētioſ⁹: paup ſupb⁹: rex iniqu⁹: ep̄s negligēſ: plebs ſine diſciplīa: ꝓpl'us ſine lege: dicēs q̄ ſic ſuffocať iuſticia: ꝛ ibi ſingulas ordinate ꝓſequitur.
c Sp̄ali. general'r̄ puta q̄ poſſint ſe q̄ voluerit abſētare n̄ ſufficit.
d Ipo facto: ad hāc excōicatōē ꝯhendā duo videť neceſſaria.ſ. q̄ intrauerit curiā: ꝛ q̄ cā dānificādi monaſteriū vel p̄latū. licētia; vō hēre vel n̄ hēre n̄ puto p̄derādū: cū h̄ n̄ repetať. hic ē q̄ etiā ſi ad hoc īrat ligat⁹ ē. Ex ſolo igiť exiť exitu clauſtri ob hāc cauſā n̄ ligať: ſi. ne de.

E

vl' mo.c.iij.⁊ vl. Itē ex q̄ īuit ob hāc cauſā lʒ dānū ñ īculerit: ſiue q̄ penitus ligat⁹ ē: ſi. ꝺ homi. p hūanꝫ. li. vj. ⁊ q̄ ibi no. ñ ob. ff. ꝺ fur tis. vulgaris. §. q̄ furti. q̄ lʒ is q̄ domū īuit aio furādi, adhuc ñ tene ẽ furti: tenet tñ iiuriaꝝ: l' ꝺ vi. ſi vi īuluit vt ibi: ſic ⁊ iſte lʒ ꝺ dāno ñ teneat q̄ nōdū īulit: tñ itrādo ꝯſūmauit delictū q̄ ad hāc penā.

nihilominꝰ iniūgētes: vt ipſos a p̄dictaꝝ curiarum acceſſu ⁊ alijs quibuſlibꝫ vagatōibus ⁊ diſcurſu diligēter ꝯpeſcere: ac ſup h̄ nō parentes eiſdē ſeuere corrigere ñ omittāt. Preſa te q̄ʒ ſentētie mōachos īfra ſe pta monaſterioꝝ ſine licentia abbatū ſuoꝝ arma tenētes de cernimꝰ ſbiacere. Ad hec p̄de ceſſoꝝ nr̄oꝝ veſtigijs īherētes ꝑpetuo ꝓhibe⁹ edicto: ne mo nachi ſinguli ī ſingl'is ſibi cō miſſis admīſtratōibꝰ l' priora tibꝰ habitare p̄ſumāt: ſʒ ſi ꝓuē tꝰ ꝓoratuū ſeu admīſtrationū hmōi duobꝰ forte ñ ſuppetāt: ijdem priorat⁹ ſeu admīſtratio nes: niſi p abbates ad ſuſtenta tōnēʒ duoꝝ ſufficientes reddā tur: locis alijs viciniorībuſ ad coꝝ monaſteria ꝑtinentibꝰ vel ipoꝝ monaſterioꝝ officijs: aut īter ſeīuicēʒ ꝓut erit ꝯmodiꝰ: cū ꝯſilio ⁊ aſſenſu abbatū ꝑ lo coꝝ ipſoꝝ ordinarios vniant. Monachis locoꝝ que alijs vniēt prioribꝰ ad clauſtrū ꝑ̄ mitus reuocādis ⁊ clericis fu turis ibidēʒ de locoꝝ ipoꝝ pro

e Monachos. ñ ſpe ti regl'ares canōicos.
f Iura. ꝑ inſ. ⁊ ptʒ ꝑ hoc q̄ ex tenentēʒ pe na non includit.
g Arma. in cōmuni ſignificatōne ꝯphendū tur tela. ſʒ dicunt arma ſtricte qbꝰ defendimur tela qbus impugnamꝰ inſti. ꝺ pu. iu. §. ite lex cornelia: ꝺ homi. ſi ꝑ fodiēs: ſʒ vt ibi no. ar moꝝ appellatio etiā fu ſtes ⁊ lapides cōphēdit ⁊ oīe q̄ arcu ⁊ manu mittit. vt pre. §. itēʒ lex cornelia. ⁊ ff. ꝺ v. ſig. armoꝝ appellatio. non puto tñ auctorēʒ ſic la tiſſime itellexiſſe. io. ā.
h Tenētes. veniens ꝺ foris ad clauſtrū cuʒ armis nō aio tenendi nec tenet ex delatōne li gari nō videt: vt vbiʒ cū effectu ⁊c. ꝺ cleri. ñ reſi. relatū. cum ꝯcor.
i Ad hec. vij. pars: et expone: id ē pter vl' vl tra hoc.
k Nroꝝ. ſcilicʒ alexā dri ⁊ honorij. e. ti. c. ij de cap. mo. c. penl't. et vltimo.
l Inherētes. ꝯcor. de iuramē. calū. c. j. de re iu. cum olim. de torne. ca. j. io. an.
m Monachi. ſimpli citer loquit: vñ ꝺ oībꝰ intelligit. io. an.
n Duobꝰ. ſ. priori ⁊ ſo cio. ⁊ ꝑ hoc ptʒ ñ eſſe ne ceſſe q̄ prior hēat duos ſocios: licet quidam ꝯ̄ per decre. vi. de cap. mo. ad quam rñde vt ibi ſcripſi ſup vbo monachos.
o Officijs. vt elemoſinarie ſacriſtie cellerarie vl' ſimilibus.
p Inuicē. q: ſ. duo talia loca q̄ꝝ neuter ſufficit ad priorē. ⁊ ſocium vniēt.
q Aſſenſu. ſi hoc ñ addidiſſet ſufficiebat ꝯſiliū quere: ꝺ arbi. cum olim. ⁊ lʒ h̄ reqrat ꝯſenſus abbatis: nihilominꝰ neceſſariū puto cō ſenſū capituli eccl'ie cathedral': ſ. e. cō. ꝺ re. ec. ñ alie. ſi vna.
r Ordinarios. approbat q̄ no. inno. ⁊ ab. ꝺ exceſ. pla. ſic. vbi te net q̄ abbates eccl'as etiā pleno iure ſibi ſbiectas vnire ñ poſſunt: ⁊ facit q̄ dixi ſ. e. cōpi. ꝺ re. ec. ñ alie. ſi vna. ꝺ rerū ꝑmu. ca. vno. Querit arch. ꝺ p̄ben. cū ſingula. li. vj. an abbates poſſint hoc p̄ ſcribere: ⁊ alle. q̄ ſic: ꝺ exceſ. pla. accedētibꝰ. allegat ad ꝯrariū. c. di. ꝯtra morē. xciij. di. illud. tenet q̄ poſſint ſaltē circa priorat⁹ ſimplices manuales ñ hñtes curā: ſic poſſent vnire grangias l' maneria. ff. ꝺ le. j. q̄ ī rerū. §. vlt. ꝺ le. ij. Caius. §. j. ff. ꝺ v. ſig. l. locꝰ: ad hanc gl le. ſa. q̄ no. ꝺ p̄ben. tuc. ſatis videt ꝑ ea q̄ no. ꝺ p̄ſcrip. auditis. ⁊ q̄ ſcripſi ī pri. decre. accedētibꝰ. q̄ cū iſtō ſit dignitatis ⁊ iuriſdicti onis ñ ordinis q̄ p̄ſcribi poſſit. tñ cū titulo: niſi p̄ſcriptio ſit talis cuius inicij non ſit memoria. ꝺ p̄ſcrip. c. j. li. vj.
ſ Ad clauſtrū. ſepiꝰ dixi ⁊ ſcripſi de cap. mo. c. ſi. q̄ ꝯcor. huic q̄ iu ra q̄ tractāt ꝺ monachis ne ſoli maneāt ī capell': ꝺ clauſtralibꝰ intel ligūt: q̄ patet h̄ ⁊ ibi. Si q̄ monachꝰ ē ꝑpetuus inſtitutꝰ ad curam ꝑp̄li ⁊ ſic nil habet cōmune cum monaſterio. xvj. q. j. ne ꝑ cuiuſlibꝫ ſociū nō tenet. ⁊ ſic ſeruat ꝺ facto: nec occurrit ratio quare abbas talem monachū de ſuo clauſtrali monacho ſociaret: q̄ obedētiariꝰ qui clauſtralis ē: quia ſolo nutu abbatis reuocat ad clauſtrū: iſte ñ debet eſſe ſolus: vt cum ſocio aliqualē ſtabilitatē clauſtri ſeruet: et

idem in regulari canonico: vt ſcripſi eodem ti. q̄ dei timorēʒ ſup magna glo.
t Seruituris. cū titulo l' ſine: ꝺ cap. mo. c. ſi. ī. ꝺ exceſ. pla. fre quēs. v. quidā. Sed dices q̄ etiā clericis ſecl'aris debꝫ hr̄e ſociū cū q̄ celebret: ꝺ ſi. p̄ſ. veniēs. cū ꝯcor. fateor q̄ eget ſuitore ſʒ ñ ſo

uentibꝰ ꝓuiſione debita facien da. Ceterū priorat⁹ ꝯuētua les alicui. niſi. xxv. ānū attige rit: alij vo curā aīaꝝ habētes: etſi cura ipa ꝑ ſecl'ares habeat p̄ſbrōs exerceri: cuiq̄ niſi. xx. ānū ꝑegerit ꝯferri nequeāt aut cōmitti. Qui aūt priorat⁹ iſtos vl' illos habuerit: īfra ānū com putādū a tp̄e collatōnis ſeu cō miſſionis ſibi facte ꝺ eis ⁊ poſ ſeſſiōis coꝝ adepte vl' īfra. xxv etatis ſue ānū ſi ante ānū ipm nō cōuentuales priorat⁹ eis cō miſſi fuerit aut collati ſe faci ant ad ſacerdotiū ꝓmoueri. Q̄ ſi ceſſante rōnabili cā nō fecerit: eoipo nulla etiā mo nitōe p̄miſſa: p̄dictis priorati bꝰ ſint ꝓuati: q̄ ipis iteꝝ ea vi ce nullatenꝰ ꝯferant. Sane priorat⁹ aliqs ſiue admīſtratō cōmitti alicui l' ꝯferri ñ poſſit: niſi exp̄ſſe ꝓfeſſus fuerit ordi nē monachalēʒ: neq̄ʒ priorat⁹ aut admīſtratōes ext̄ monaſte ria obtinentes ꝑmittāt ī mōa ſterijs: ſʒ teneāt ī ipis prioratibꝰ ſeu admīſtratōnibus quacun q̄ʒ non obſtante conſuetudine

cio. ⁊ iō ſufficē potiꝰ talis locꝰ p̄ſbro ⁊ ſe miēti: q̄ duobꝰ mona chis ñ ſufficeret.
u Ceteruʒ. octaua pars.
x Cōuentuales. in quibꝰ ſ. ſunt plures collegialiter ꝺ q̄ ſatiſ ſcripſi de iurepa. no bis: ñ vt ſingl'i: facit de exceſ. pla. dilecta. talis aūt pt̄ dari dele gatus ꝑ papaꝫ: ſ. e. cōp. ꝺ reſcrip. c. ij.
y Etſi. pro q̄uis vbi vo curaʒ deberet exercere ꝑ ſeipm ꝯpu to q̄ debeat attigiſſe. xxv. ānū: ꝺ elec. cum ī cūctis. §. inferiora: ñ ob. q̄ ſit manual'. facit ꝺ elec. nemo de inceps. li. vj. ⁊ ꝑ iſtō q̄uis videt cōparare ad minorē etatem. vi det eñ aliqbꝰ ſufficē talē eſſe maiorē. xiiij ānis: ex q̄ alꝰ curā ex ercet ⁊ hoc tollit. tñ ꝺ mēte iuris non eſt q̄ clauſtral' gerat cu rā ꝑp̄li: ꝺ cap. mo. c. j. ⁊ vide q̄ ibi dixi.
z Peregerit. cōcor. de regula. ad noſtrā. de offi. dele. cū viceſi mū. vbi de hoc plenꝰ de elec. cum in cūctis ad idem. e. ti. indēni tatibus. li. vj. de eta. ⁊ qua. ca. vno. li. vj. q̄ autem hic requira tur annus perfectus ⁊ ſupra ſufficit inchoatus: eſt de arbitrarijs q̄ pendent ex principis voluntate.

a Iſtos vel illos. ſcilicet conuentuales vel non conuentuales curatos. ⁊ no. q̄ licet decre. licet canon de elec. li. vj. locum nō ha beat in eccleſijs collegiatis ⁊ aſſumptis ad ipſarum regimen. vt eo. ti. ſtatutum: in prioratibus tamen conuentualibus ⁊ religio ſis ⁊ ipoꝝ prioribus locum habet vt hic.
b Habuerint. non dicit receperint. ꝑ quod vult comprehendē etiam iam promotos: ⁊ eſt ſi. de elec. cum in cunctis. §. hoc ſane ſed contra dicit littera ſequens: ibi a tempore collationis ⁊c. ſed ſupplendum videtur in prius commiſſis a tempore quo ligat con ſtitutio.
c Adepte. vel ex quo ꝑ eos ſtaret. de elec. cōmiſſa. li. vj.
d Si ante annum. ⁊ ſic non ſunt apti ad ſacerdotium. ſ. e. cō. de eta. ⁊ qua. generalem.
e Rationabili. vt infirmitatis irregularitatis ſuperuenientis ſine culpa ſua vel precedentis in qua ſufficienter diſpenſatū eſſʒ: de eta. ⁊ qua. tuam. vel his ſimilibus.
f Conferantur concor. de elec. commiſſa. §. porro. li. vj.
g Expreſſe. reprobat quod no. egi. de elec. cum in magiſtrum: vbi dicebat temporalibus admīſtrationibus monaſterioꝝ poſſe preſici non profeſſos: cum illi ſint quaſi caſtaldi. h̄ autem vides q̄ non ſufficit tacita profeſſio: vt ſic decre. nullus. de elec. li. vj. etiam in his hodie locum habeat.
h Cōſuetudine. no. caſū nouū q̄ dānat ꝯſuetudo: ſic. ī. c. pri. in ſi. ⁊. ī. ti. j. ca. ij. §. vt autem. ⁊. ſ. e. com. de eta. et quia. vt hi q̄ cum ſuis ꝯcor: ⁊ no. q̄ licʒ dānet ꝯſuetudinēʒ de non reſidendo in prioratibus: non ꝑ hoc damnat illam q̄ habet q̄ tales priores

vocem habeant in electōne maioris abbatis. de qua nō. de priuil. c. j. in fi. li. vj. ⁊ dixi de reli. do. c. fi.

i Reſidere. collige ex hac conſtitutōne ⁊ ex illa ſ. e. com. de ſup. neg. pla. c. vno. quomodo in multis equipant̄ priorat⁹ manuales ꝑpetuis beneficijs. ſcȝ in tempore lateraneñ. concil. de ꝓceſ. ꝑben. c. ij. in cenſib⁹ nouis nō imponēdis: nec anti-quis augēdis: in fru-ctib⁹ ipſoꝝ cum vacāt n̄ occupādis: in ipſoꝝ pluralitate n̄ habēda: in etate: in ordine: in ꝓfeſſione ⁊ reſidētia.

k Ex ſtudiorū. de cle. non reſi. relatū.

l Rationabili. ꝓpē infirmitatē: aeris in-temperiem: capitales inimicicias l' ſimilia.

m Ad ampliatōnē. nona ps. ⁊ huic prin. ꝓcoꝛ. de ꝯſti. c. penl'.

n Quilibet. nō pōt ergo negari qn̄ ī oīb⁹ mōachis lo cū habeat qd̄ hic dr̄.

o Legittima. quaȝ ſi habet ⁊ nō exaudit̄ ſupplicet l' appellet ad ſuperiorem abbatis ad inſtar eui ſupplicātis ꝯtra dn̄m. C. de pet. impe. of. l. j. de ap. de prioꝛe. de irrepa. nul-lus.

p Promoueri. ita ⁊ ꝯ ꝓhibitōneȝ abbatis ꝓmoueri nō debēt: de temp. or. ad aures.

q Non deſit. ꝓcoꝛ. de magiſtris. c. j. ⁊ c. q: nōnullus.

r Facultates. ſi ab-bas hoc nō ſeruās di cit facultates n̄ ſufficeꝛ ep̄s facta de hoc inqui ſitōe ſi inueniat illas ſufficere: illū coget ad hoc vel ponet ibi ma-giſtꝝ. ꝯ magiſtris. c. ij

ſ Premiſſa. decima pars.

reſidere: niſi ex ſtudiorum vl' alia cauſa ratōnabili ad tp̄us forte ab huiuſmodi reſidētia excuſent̄. Ad ampliatōneȝ autem cultus diuini ſtatuim⁹ q monachi quilibet ad moni-tionem abbatis ſe faciant ad omnes ordines ſacros excuſa tione ceſſante legittima ꝓmo ueri. Rurſus vt ipſis mo-nachis proficiendi in ſcientia via oportuna nō deſit: in ſin-gulis ipſoruȝ monaſterijs qb⁹ ad hoc ſuppetunt facultates idoneus teneatur magiſter: q̄ eos in primitiuis ſcientijs in-ſtruat diligenter. Premiſſa igitur omnia ⁊ ea nihilomin⁹ que fe. re. innocenti⁹ papa q̄r-tus predeceſſoꝛ nr̄ circa ſtatuȝ monachoꝝ ipoꝝ pro vberiori cultu obſeruātie regularis q̄ ad vſum camiſiarum abdica-tionem ꝓprietatis ſilentiuȝ et eſum carniū: ac de coꝝ caplis de triennio ī triennū celebrā-dis: ⁊ etiā quo ad quelibȝ alia ſtatuit: que omnia innouam⁹ ⁊ approbamus: expreſſe volu-mus ⁊ ſtatuimus firmiter ob ſeruari.

Idem in eodem.

t Statuit. e. ti. cum ad monaſterū. ⁊ c. in ſingulis. ⁊ ibi vide de hic ꝓhibitis.

u Obſeruari. ꝓcedens ergo ꝯſuetudo circa p̄ſcripta vl' ſupꝺicta non iuuat: ⁊ tn̄ innouatio iſta de facto nō ꝓficit.

x Attendentes. Primo ponit exordiū. Secūdo ꝯſtitutōneȝ ibi: hoc igit̄ ſacro. in q̄ primo ſtatuit q ordinarij ſingul' annis viſitent mōaſteria monialiū nō exempta ⁊ exēpta que ſoli pape ſubſunt: reliqua exempta viſitent ſuperiores ipſorum. Secundo ſtatuit de officio viſitantiū: ibi viſitatores. Tercio p̄cipit abbatiſſas benedicendas debere infra annū poſt ꝯfirmatōeȝ bn̄dici: ⁊ penā imponit: ibi ſtatuim⁹. Quarto ibi: illas qȝ. ꝯſtōneȝ ꝓrogat ad canonicas cum quadā ꝓteſtatōne. Quinto ibi: ipſos aūt: deter-minat communiā viſitantiū. Sexto ibi: ſiqui vo: punit illos qui viſi tantes p̄dictos impediūt.

y Conuenit̄. xlv. di. ſalomon. ⁊ c. ſequentib⁹. Jo. chryſoſto. vbi nō timet̄ reprehenſoꝛ ſecurus accedit tēptatoꝛ. ⁊ facultas venie ⁊c̄. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericoꝝ. cum ſuis ꝯcoꝛ.

z Naufraget̄. quaſi naufragiū patiat̄: ſa. de pe. di. ij. poſt naufra giū. xxiiij. q. j. non turbat̄. xxiij. di. c. j. poſt prin.

a Huiuſmodi. correctōnis ⁊ diſcipline.

b Chriſto. xxvij. q. j. q̄ chriſto.

c Celebri. dr̄ a celo ⁊ pōit̄ ꝓ ſcō ꝓ ſolēni ꝓ feſtiuo ꝓ frequētato

d Offendere. quod grauius eſt q̄ offendere terrenaȝ: ꝯ hereticos. vergentis.

e Ordinarios. annis ſingulis debeant viſitari qd̄ eſt. j.

f Apoſtolica. auctoritate: quod ſequit̄.

g Alia. iſtoruȝ ergo monaſterioꝝ exemptoꝝ due ſunt ſpecies. aliqua ſunt exempta que nō recognoſcūt ſuperiorem niſi papā. alia ſunt exēpta q: ſunt ordinū exēptoꝝ: ſicut monaſteria ordinis ciſtercieñ. camaldul'. ⁊ ſimiliū. Jlla ergo nō corriget ordinarius loci: ſed abbas vl' prioꝛ cui ſubſunt. Si aūt mōaſte ria mōialiū ſubſūt alijs monaſterijs monialiuȝ: cū illa maioꝛ p̄lata clau-ſuram exire non debeat. e. ti. c. vno. lib. vj. videt̄ q illud monaſteriuȝ ſic ſubiectū poſſit ordinari⁹ viſitare. archi. ī p̄. ꝺcre. vnica: tenet q illa maiō prelata p ſe viſitare non poſſit: ſȝ cuȝ iuſte ſit im-pedita viſitabit p aliuȝ. x. q. j. ep̄m. ſa. de of. or. inter. e. ti. ſi ep̄s. li. vj. ⁊ ſm̄ hoc ceſſabit ibi offi ciū ordinarij.

Attendentes q vbi gu-bernaculum diſcipline cōtēnit̄: reſtat vt religio nau-fraget̄: ꝓuidendū cenſuimus eſſe p̄cipue: ne p ꝯtēptū hmōi in his que ſe chriſto voto cele bri deſpōderūt: quicq̄ repiat̄ incōgruum: quod ī irregularis ponat honeſtatis gloria macu lam: ⁊ diuinam merito poſſit offēdere maieſtateȝ. Hoc igit̄ ſacro approbante concilio du-ximus ſtatuenduȝ: vt ſingula monialiuȝ monaſteria p ordi-narios exempta videlicet que ita ſedi apoſtolice q nulli alij ſubiecta noſcūtur apoſtolica: non exempta vero ordinaria auctoritate ac exēpta alia per alios quib⁹ ſubſunt annis ſin gulis debeant viſitari. Vi ſitatores autem huiuſmōi ſo-licitudinis ſtudiuȝ diligenter impendant. vt moniales ipſe quarū nōnullas dolentes au-diuim⁹ ī ſubſcriptis excedere: pannis ſericis varioꝝ fodera turis ſandalicijs comatis et cornutis crinibus ſcacatis et virgatis capuciolis nō vtant̄ n̄ choreas n̄ feſta ſeculariū ꝓ-ſequāt̄: n̄ die noctuve p vicos

h Annis ſingulis. an ſufficiat hoc fieri in fine. primi ān ⁊ ī ꝓn. ſecūdi vide qd̄ ſcripſi. eo. ti. in ſingulis in prin. hec aūt viſitatio fiet ſemel tm̄ in āno. iterari tn̄ poterit ſi ſubſit cā: qd̄ di: vt no. ꝯ offi. archi. mandam⁹. de cenſi. cū venerabilis. qd̄ de nō exemptis eſt indu-bitatū. Sed idem puto de exemptis: nec iſta lr̄a ꝯtradicit.

i Debeāt. male faciūt p̄lati qui has viſitatōes omittūt: cū hoc verbum ſit preceptiu ⁊ neceſſitateȝ importet: de ap. oblate. in fi. de ſen. ex. vt fame. ⁊ ſi qn̄qȝ ſapiat honeſta tem: ſȝ illud ſpeciale. de deſpon. impu. c. j.

k Impendāt. capitula ſup quib⁹ inquirūt viſi-tatores monaſterioꝝ: for mauit guil. in ſpe. de in-quiſitione. §. nūc tracte mus. v. licȝ autem.

l Moniales. abbatiſſas includit. de ſymo. c. fi. ꝯ priuil. ex ore.

m Dolentes. ꝯcoꝛ. ſ. e. recolentes. in prin. de cele. miſ. dolentes. j. ꝯ cenſi. ad noſtꝝ. in prin. ſ. e. com. de elec. in plerīſqȝ.

n Excedere. iūge hic literam non vtant̄.

o Sericis. imo nec habere debent ſericam texturā. xxj. q. iiij. c. j. ſed portare debent veſtes aptas ꝓfeſſioni ⁊ ſanctimonie. xxj. q. iiij. ca. fi. xxiij. di. ſanctimoniales. ⁊ ſa. ſ. e. com. de vi. ⁊ hone. cle. qm̄. in prin. fulgēn⁹ ad ꝓbā veſtis tal' ſit ſacre virginis q̄ teſtis ſit īt̄ne caſtitatis.

p Sandalicijs. de his ꝯ vſu pal. c. fi. ⁊. xciij. di. §. compagis. ⁊ ſunt calciamēta quib⁹ vtunt̄ ep̄i induti pontificalib⁹. Jo. an.

q Et cornutis. p hāc copulā nō videt̄ ꝓhibere comas ipāꝝ vbi cor-nute n̄ ſunt. ſa. xxx. di. q̄cūqȝ. ⁊. xx. q. iij. c. ij. vbi tenet hoc lau. cū ibi p̄cipiat clericos tōderi ⁊ n̄ moniales. apud nos coīter tōdūt̄ moniales ⁊ c. q̄cūqȝ. de ſecularib⁹ feminis intelligit̄: q̄ ī ſui velamē ⁊ ſubiectōis ſignū crinib⁹ vtunt̄. Refert vegeti⁹ de re militari: q cū romanis ner-uoꝝ ⁊ funiū copia defeciſſet. ⁊ n̄ poſſent ad reſiſtēdū bellatorib⁹ machi-nas reparare: mulieres romāe abſciſis crinib⁹ eos maritis tradiderūt p q̄s reparatis machinis aduerſarioꝝ impetū repulerūt. maluerūt eī vt ipſe dicit: pudiciſſime femine maritis cōuiuere capite deformato. q̄ ītegris crinib⁹ hoſtib⁹ ſuire. ſic puto pl⁹ monialib⁹ expedire deformato capite deo ꝯuiuere: q̄ crines pollicēdo hūani generis hoſti ſuire.

r Virgatis. hec ꝓhibet̄ etiā ſecularib⁹ clericis. ſ. e. com. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. in prin. ⁊ in fi.

ſ Choreas. vide qd̄ dicā. j. de cele. miſ. c. vno. circa mediū.

t Feſta. Cyprian⁹ de laude virginitatis ſic loquit̄: nec cōputari iam

potes inter puellas virgines chriſti: que ſic vivis: vt poſſis adamari.
n Incedant. etiã ex honeſta cauſa. debent eñ manere ſub clauſura. e.ti.c. vno.li. vj.
x Solertius. ſ.e.com. de offi. dele.c. vno. ibi exponit.
y Inſolentijs. ſ.e.com. de offi. or.c.j. ibi exponit.
z Illecebris. ſcilʒ carnalibꝰ vł illicitis delectationibꝰ. ſic dictis: q2 illiciunt.

a Omnia. ⁊ ſimilia: ↄ. pñ. tranſlato: ↄ reſcrip. inter. ff. de le. ñ poſſunt. vnde ſi portarent veſtes rubeas vel virides. vel in ſimilibꝰ hic ñ expꝛſſis excederẽt: coarcebunt ordinarij.
b Alia. legis dioceſane vel iuriſdictõis: q̃ plene nõ. de of. or. dilectus. ꝑ hoc tñ nõ eximit illas a ꝓcuratione: cum illa ſit annexa viſitatõni: de p̃ſcrip. cũ ex officij. ↄ cẽſi. cum venerabilis.

c Cõpelli. ꝑ hoc videt̃ ꝙ nõ poſſint exemptas deſtituere: fa. qḋ ſcripſi poſt inno. de eta. ⁊ qua. querens. in fi. de reſcrip. dilectꝰ. j. ⁊ fa. ſ.e.ti.c. ea que. v. hec eadeʒ. quã ꝑ hanc imutari nõ puto qui etiam hodie illa loca viſitent viſitatores a capitulis ꝓuincialibꝰ deputati. qḋ patet q2 viſitant etiam nõ exempta vt ibi ergo ordinarioꝝ ptãs nõ impedit ipſoꝝ officium. exerceant ergo ordinarij quo ad exẽptas cenſurã ⁊ diſciplĩas regule. ſ.c. pri. §. ſiquis. ⁊ hec ſint remedia opoꝛtuna ↄ qbꝰ ſequit̃.

⁊ plateas incedant: aut voluptuoſam al's vitam ducant: eaſq; ſolertius retrahãt ab inſolentijs quibuſlibʒ et mundi huius illecebris: ac inducant eaſdẽ ad impendendũ ĩ monaſterijs ſuis deuotuʒ ⁊ debitum vtutũ dño famulatũ: ad q̃ oĩa obſeruãda moniales eaſdẽ nõ obſtantibꝰ exemptõnibꝰ ⁊ p̃uilegijs quibuſcũq;: quibꝰ tamẽ quo ad alia nolumꝰ p̃iudiciuʒ generari: ꝑ illos de quibꝰ ſup̃dictũ eſt cõpelli iubemꝰ remedijs oppoꝛtunis. Statuimꝰ inſup: vt queuis ad regimen abbatiaꝝ aſſumpte ĩ monaſterijs in quibꝰ abbatiſſe ſunt ſolite bñdici: infra annum a ſue ↄfirmatõnis tẽpoꝛe ↄputandũ munus bñdictõnis ſuſcipiãt: alioquin a iure ſuo niſi ſubſit cauſa rationabilis: pꝛorſus ſe nouerit cecidiſſe: per illos ad quos id ꝑtinet ꝓuiſiõe de abbatiſſis monaſterijs ipſis canonice facienda. Illas q̃q; mulieres que vulgo dicuntur

d Solite. lʒ ergo abbatiſſe benedicant̃: tñ nõ oẽs. inſpiciat̃ ergo mos monaſterij. ↄcoꝛ. ſ.c. pri. parte. ij. v. morem. ⁊. xij. q. ij. alienatõnes. Quid ſi aliq̃ fuerũt bñdicte alique nõ. Puto ſi de moꝛe ſeruato ꝑ. xl. annos patere poſſet illũ ſequendũ: lʒ ꝓus vel poſt ſẽrũtiũ fuerit ↄtũ. ut. de p̃bẽ. cũ ↄ bñficio. li. vj. vbi vo affirmatiua ł negatiua tanti tp̃is nõ appareat puto penã iſtã locũ nõ habere: quaſi ex varia obſeruatione videat̃ hoc voluntariũ. ad hoc de cenſi. ex parte.
e Benedici. vt ſcripſi poſt oſti. de accu. meminimꝰ. minꝰ lʒ bñdictõ abbatiſſe ꝙ abbatis: q2 abbas bñdictus monachos bñdicit: ↄ ſup. ne. p̃la. c. j. ⁊ ↄfert minores ordines. de eta. ⁊ qua. cũ ↄtingat. qḋ ex fragilitate ſexus abbatiſſa nõ facit. de pe. ⁊ re. noua. cũ ſi. licʒ g̃ bñdictõ abbatis nõ ſit ſimplex ſʒ iuxta inter ſimplicẽ ⁊ ordinariã: vt ſcripſi poſt oſti. de eta. ⁊ qua. tuaʒ. bñdictio tñ abbatiſſe ſimplex videt̃. Itẽ lʒ bñdictio abbatis a qua dependet ordinãdi ptãs hıs diebꝰ dari debeat qbꝰ dandus eſt ordo ſm oſti. qui dicit id minꝰ. de eta. ⁊ qua. cũ cõtingat. de iſta tñ a qua ptãs illa nõ dependet: minꝰ videt̃ dubiũ ꝗn quolibʒ die dari poſſit: fa. de ↄſe. ec. vel al. c. ij. ⁊ ſatis eſt certum tempꝰ illi ł ſuis dependẽtijs nõ eſſe p̃fixũ. Sʒ dubitabat̃ an hec bñdictio ſit iterabił. Hug. hic tenet ꝙ nõ. j. q. manus. eſt eñ quaſi ſacramentũ ⁊ adinſtar bñdictõis nuptiaꝝ. de ſe. nup. c. j. ⁊. iij. quidã ↄ. inquirendũ eſſet quid ſeruet curia. certum eſt aũt ꝓ his bñdictõnibꝰ dandis vel datis p̃cium exigi nõ debere. de ſy. ſicut. iij.
f Tempoꝛe. ſic etiã currit tempꝰ ↄſecratõis epĩs ſcʒ poſt ↄfirmatõʒ. c. di. c. j. de hoc. ↄ elec. cũ in cũctis. v. cum vo.
g Rationabilis. puta ipſiꝰ infirmitas: volũtas dioceſani per ipſum ſepiꝰ requiſiti: vacatio ſedis vł his ſimilia. Idẽʒ puto ſi poſſeſſionem abbatie nõ habuiſſet neq; ꝑ eã ſteuiſſet: ad hoc. xcij. di. ſiqui epi. ↄ elec. cõmiſſa. li. vj. Item ſi coꝛrupta ꝓmota eſſet ꝑ eum qui poſſet nõ bñdiceret. ⁊ fa. qḋ nõ. hug. xx. q. j. iuuenculas. ꝑ euʒ qui poſſet dixi: quia coꝛrupta nõ poteſt ĩ abbatiſſam eligi: vt ibi. ⁊ fa. j. q. vij. c. ij. v. nouimus. ⁊ nõ. xxxj. q. j. quomõ vginibꝰ. nõ eñ poſſet coꝛrupta vginitatẽ

hoꝛtari. xxvj. di. c. penł. in fi. ergo nõ pꝛeſit virginibus.
h Cecidiſſe. in abbatibus in quibꝰ hoc nõ exprimit̃ nõ hʒ locum hec pena. lʒ eñ maſculinũ compꝛhendat femininũ: nõ tñ ↄuertitur. exemplo eñ dz. ff. de le. ij. ſi ita ſit ſcriptũ.
i Per ipſos. ſiue ſint collegia ad q̃ ſpectat de iure cõi electio. xvj. q. vi. c. vi. ⁊ de elec. c. j. ſiue ſint alij ad q̃s de iure ſpeciali ſpectet ꝓuiſio. de reſti. in inte. c. ij.

canonice ſeculares. ⁊ vt ſeculares canonici vitam ducunt: non renũciantes pꝛopꝛio: nec ꝓfeſſionẽ aliquã faciẽtes: per locoꝛũ oꝛdinarios ſi exẽpte nõ fuerint: ſua. ſi vo exempte fuerint ap. auctoꝛitate p̃cipimus viſitari. Per hoc tñ nõ intẽdentes eaꝝ ſtatũ regulam ſeu oꝛdinẽ approbare. Ipſos aũt viſitatoꝛes notarijs duobꝰ et ꝑſonis duabꝰ ſue eccłie: quatuoꝛq; viris alijs hõeſtis vtiq; ⁊ maturis p̃cipimꝰ in ea quaʒ viſitãdo faciẽt inq̃ſitione foꝛe ↄtentos. Siqui vo viſitatoꝛes ipſos in p̃miſſis ĩpedire p̃ſumpſerit ſeu aliq̃ p̃miſſoꝝ: niſi moniti reſipiſcãt: ipſo facto excõicatõnis ſententiaʒ ſe nouerit incurſuros: p̃uilegijs ſtatutis ⁊ ↄſuetudinibꝰ qbuſlibet in ↄtrũ minime valituris.

Clemens. v. in ↄci. vienẽſi:

De religioſis domibus vt epõ ſint ſubiecte.

Cum de quibuſdã

k Vulgo. facit. ĩ. c. pxi. in p̃n. cũ ↄcoꝛ.
l Seculares. ↄ his ↄ elec. indẽnitatibus. §. penł. lib. vj. ⁊ nõ. xij. q. vlti. c. vlti. ⁊ de ma. et obe. dilecta. in glo. pe.
m Appꝛobari. imo repꝛobari videt̃. xviij q. ij. ꝑniciosam.
n Duobꝰ. negatiue ſumit̃. i. nõ pluribꝰ: facit. xxvj. di. c. j. ⁊ de hoc nõ. de teſti. licʒ. j. Idem repete de ſequẽtibus. ⁊ hoc ꝓbat lr̃a cõtentos: que ſequit̃.

o Duabꝰ. decre. vt iuxta: de offi. or. dicit de duabꝰ vel tribus. ſʒ hec decre. ſpecialit̃ loq̃t̃ in mõaſterijs monialium.
p Sue eccłie. cathedralis vel inferioꝛis.
q Viris alijs. non diſtinguit: ſint clerici vł aliq. tñ decre. vt iuxta de of. or. p̃cipit ſeculares excludi.
r Maturis. etate. ↄ elec. cũ in cũctis. i pñ.
ſ Contentos. circa viſitatõʒ alioꝝ monaſterioꝝ ⁊ locoꝝ ſeruet̃ decre. vt iuxta: de offi. or. circa viſitatõneʒ quã facit epĩs de ꝓpꝛio capitulo p̃cipue regulari ſeruet̃ extraua. boni. de offi. or. debẽt. hic aũt tãtat nũeꝝ intromittendoꝝ in capitulo tp̃e viſitatõnis. ꝑ hoc tñ non reſtringit nũeꝝ ꝓcurandoꝝ ſtatutũ de cen. cũ apl's.
t Ipſos. oꝛdinarios viſitãtes apłica auctte vel ꝓpꝛia: vł ſupioꝛes ipſoꝝ monaſterioꝝ.
u Impedire. ꝑ hanc lr̃aʒ puto ꝙ neceſſe ſit impedimentũ p̃cedere ⁊ monitõneʒ ſequi ad hoc vt locus ſit huic pene. hoc dico quia vidi p̃latos ſcribentes q̃nq; monialibꝰ ꝙ parent ſe certa die ad recipiẽdã viſitatõnem ipſoꝝ: ⁊ in eiſdẽ lr̃is faciũt monitõʒ ꝙ nullꝰ impediat. talis eñ monitõ debet fieri vt deſiſtant ab illato impedimẽto vt locꝰ ſit huic pene: fa. qḋ ſcripſi de cõceſ. p̃ben. cum noſtris. ⁊ ſup glo. j. Sed nũquid illato impedimẽto fiet monitõ nominatim an ſufficiat generalis: ꝑ ⁊ ↄ: fa. ſ.e.com. de vi. ⁊ ho. cle. c. j. de ſen. excõ. conſtitutionem. li. vj.
x Ipſo facto. eſt ergo iſte caſus q̃ ſufficit monitõ nec eſt neceſſaria ſententia: ↄcoꝛ. dedi ſ.e.com. ↄ vi. ⁊ ho. cle. c. j. abſoluit aũt oꝛdinarius ex quo papa nõ reſeruat: vt de ſen. ex. nup.

y c Cum de quibuſdã. Pꝛimo ponẽs conſtitutionis cauſam abolet ⁊ damnat ſtatum beguinaꝝ: ⁊ excõmunicat illum ſectantes vel de nouo aſſumentes. Secũdo ibi: pꝛedictis excõmunicat religioſos dantes circa id conſiliũ auxiliũ vł fauoꝛem. Tercio ꝓteſtatur ſtatum penitentie ⁊ humilitatis per id mulieribꝰ non pꝛohiberi: ibi ſane. Conſtitutõni foꝛte cauſam dedit quod nõ. oſti. de peni. ⁊ remiſ. cum ex eo. dum eñ ibi dicitur ꝙ queſtoꝛes elemoſynarum non hoſpitent̃ in locis incongruis: dicit ibi oſti. parat ꝙ non dicat pꝛoſtibulis. ſed cauendum eſt a quaſi pꝛoſtibulis. ſicut ſunt hoſpitia beguinarum: quod ꝑniciosum genus eſt mulierum: nec de facili alios ꝙ religioſos admittũt: a quibus omnibus modis eſt cauendum. xviij. q. ij. diffinimus. ⁊. c. ꝑniciosam. Alibi etiam

mulieribꝰ beguinabꝰ vulgari-
ter nūcupatis: q̄ cū nulli ꝓmit
tāt obediētiā: nec ꝓprijs renū-
ciēt: neq̨ ꝓfiteant̄ aliquā regu
laꝫ approbatā: religioſe nequa
q̄ exiſtūt: quāq̄ habitū q̄ begui
naꝝ dī deferāt ꝛ adhereāt reli
gioſis aliq̄bꝰ ad q̄s ſpālit̄ tra-
hit affectio earūdē nobꝭ fide di
gna relatiōe inſinuatū extite-
rit: q̄ð eaꝝ aliq̄ quaſi ꝑducte ī
mētis inſaniā: d̄ ſūma trinita
te ac diuīa eſſentia diſputēt et
predicēt: ac circa fidei articu
los ꝛ eccl'iaſtica ſacramēta opi
niōes catholice fidei ꝯrias in-
troducāt: ꝛ multos ſup his de
cipiētes ſimplices: eos ī erro-
res diuerſos īducāt: aliaq̨ q̄ꝫ
plura piculū aīaꝝ pariētia ſb
quodā velamīe ſanctitatis fa-
ciāt et ꝯmittāt. ¶ Nos taꝫ ex
his q̄ alijs de ipaꝝ opiniōe ſi-
niſtra freq̄nt̄ auditis eas meri
to ſuſpectas hn̄tes: ſtatū earū
deꝫ ſacro approbāte ꝯcilio ꝑpe
tuo duximꝰ ꝓhibendū: ꝛ a dei
eccl'ia penitꝰ abolēdū: eiſdē et
alijs mulieribꝰ q̄buſcūq̨ ſb pe
na excōicatōis. quā in ꝯriū fa
ciētes īcurrere volumꝰ ipſo fa
cto inīūgentes expſſe: ne ſtatū
hmōi dudum forte ab ipſis aſ
ſumptū quoq̄ mō ſectent̄ vlte
rius: vel ipm aliq̄tenꝰ de nouo
aſſumāt. ¶ Predictis vo reli
gioſis ꝑ q̄s eedem mulieres in
hmōi beguinagij ſtatu foueri:
ꝛ ad ipm ſuſcipiēdū induci di
cunt̄: ſub ſili excōicatōis pena
quā eoipſo q̄ ſecꝰ egerīt ſe vo-
uerīt īcurſuros: diſtrictiꝰ inhi
bemꝰ: ne mulieres aliq̄s ꝑdi-
ctū ſtatū vt ꝑmittit̄ dudū aſ-
ſumptū ſectantes: aut ipm de
nouo forſitan aſſumētes q̄mo
docūq̨ admittāt: ipſis ſup eo
ſectādo vel aſſumēdo ꝑbentes
nullo mō ꝯſiliū auxiliū vel fa
uorē: nulla ꝯ ꝑmiſſa ꝓuilegio
valituro. ¶ Sane ꝑ ꝑdicta ꝓ
hibere nequaq̄ intēdimꝰ: q̄n
ſi fuerīt fideles aliq̄ mulieres
q̄ ꝓmiſſa ꝯtinētia vl' etiā nō ꝓ-
miſſa hōeſte ī ſuis ꝯuerſantes
hoſpicijs pn̄iam agere volue-
rint: ꝛ virtutū dn̄o in hūilita
tis ſpū deſeruire: h̄ eiſdeꝫ liceat
put dn̄s ipſis inſpirabit.

Idem.

Quia ꝯtigit īterdū q̄ xe-
nodochioꝝ leproſarioꝝ
elemoſinarioꝝ ſeu hoſpitaliū
rectores locoꝝ ipſoꝝ cura pꝰ-
poſita: bōa res ꝛ iura ipoꝝ in-
terdū ab occupatoꝝ ꝛ vſurpa
toꝝ māibꝰ excutere negligūt:
q̄nīmo ea collabi et deꝑdi: do-
mos ꝛ edificia ruinis deforma
ri ꝑmittūt: ꝛ nō attēto q̄ loca
ipa ad h̄ fūdata ꝛ fideliū eroga
tōibꝰ dotata fuerīt: vt paupes
īfectiq̨ lepſ recipent̄ inibi: ꝛ ex
ꝓuentibus ſuſtētarent̄ illoꝝ

no. oſti. q̄ a beguinis cauendū: de fri. fraternitatis: poſt pñn. de vi. ꝛ ho. cle. mōſteria. alibi no. de iureiur. etſi xp̄us. v. angelꝰ. quedaꝫ dixiſſe tp̄a mutata in malū: ex q̄ ꝯſcientia cepit eſſe peccatū. deus nouit iuramentū ꝛ beguinarꝰ religio: dicit̄ quedā declaratoria ſup hac ꝯſtitutiōe manaſſe: quā de curia haberi non potui. ꝛ a quibuſdā audiui q̄ a curia nō manauit. Vidi autē duas ꝯrias: ꝛ vt puto ī alamania ꝯpoſitas: q̄ruꝫ altera videbatur edita ad ꝯſultatōeꝫ epi argētin.

z ¶ Mulieribꝰ. vgies nuptas et viduas ꝯp̄hendit: de hoc. ff. de v. ſig. mulieris: in pñ.

a ¶ Beguinabꝰ. de erroribꝰ beguinaꝝ ꝛ beguardoꝝ alamanie. ī. de here. ad nr̄m.

b ¶ Vulgariter. inſpicitur elocutio vulgi: ſ. ri. ꝓxi. c. vlti. v. illas q̄ꝫ. ī. d̄ here. c. j. §. ſane: d̄ tor. c. j. d̄ iniurijs: ꝛ ſi pignoratiōes: ī pñ. li. vj. cū ſuis ꝯcō.

c ¶ Nuncupatis. hic iunge liam nobis fide digna ꝛc̄. q̄ð ſequitur eſt interpoſitio.

d ¶ Obedientiā. vide q̄ð ſcripſi ī cle. vl' vo. ꝯſuluit. ꝛ quod no. in ſpec. de ſta. mona. v. xxxvij. Et ꝑ hoc videtur q̄ hec ꝯſtitutio ſorores minoꝝ q̄ dicunt̄ tercij ordinis nō includat: cū ille promittant obediētiaꝫ ꝛ habeāt regulā: nō ꝓprie quo ad tria ſubſtantialia: ſed quēdam moduꝫ viuēdi per ſe. ap. approbatum: q̄ð mihi ꝯſtat: et fa. ī. de ſen. excō. cum ex eo: in pñ. Secūdꝰ aūt ordo eſt ſoroꝝ ſcte clare q̄ ꝓfitent̄ ſubſtātialia: h̄ differūt a primo. q: hn̄t ꝓpriuꝫ ī cōmuni q̄ð non hꝫ ordo minoꝝ.

e ¶ Affectio. ſic. xxv. di. olim.

f ¶ Inſaniā. ſicut ille de quibꝰ habet̄. xxvj. q. iiij. epi. que ſequi ſe dicunt dianam.

g ¶ Diſputent. q̄ð etiaꝫ maribꝰ laicis nō licet: de here. c. ij. §. j. li. vj. C. de ſum. tri. l. penult.

h ¶ Predicent hoc nō licet mulieribꝰ etiam prelatis: de pe. et remiſ. noua. xxiij. di. mulier. xxxiij. q. v. mulierē. Nec liꝫ maribꝰ laicis: de here. cum ex iniūcto. nec clericis: niſi ſint curati vel ſup hoc puilegiati: ſ. ea. compil'. de ſepul. dudum: poſt pñn. et. §. huiuſmodi: in pñn.

i ¶ Introducant. quod hereticū eſt: de here. ad abolendā: in pñ.

k ¶ Sanctitatis. ſm grego. ſimulata equitas duplex eſt iniquitas. ratio eſt. q: malū facit et abutit̄ bono.

l ¶ Abolendum. concor. lxviij. di. cor epi.

m ¶ Ipſo facto. ex q̄ papa ſibi vel alteri abſolutōeꝫ nō reſeruat: abſoluet ordinarꝰ: de ſen. excō. nuper.

n ¶ Dudum. reſpicit ꝓterita: quia illud exꝓmitur. et quia ratio huius antiqua.

o ¶ Sectent̄. quaſi ſequātur vel aſſequātur.

p ¶ Religioſis. alios non ligat: vt dicam. ī. de ſen. excō. c. j.

q ¶ Incurſuros. quia participās criminī damnato incurrit eandeꝫ penam excōmunicatiōis: de ſen. excom. nuper. ꝛ. c. ſi concubine. nō videbatur hoc exprimi neceſſe: ſed quia vt ſcripſi in pre. decre. nuper: illa pena locum non habet: niſi duo cōcurrant q̄ crimini et crimīoſo participet: ideo fuit hic expſſum.

r ¶ Et virtutum. ſ. ri. ꝓxi. c. vlt. v. viſitatores: in fi.

¶ Humilitatis. ab humo dicit̄. et vt bt̄us bernardus dicit libro d̄ gdibus hūilitatis. hūilitas eſt virtꝰ qua homo veriſſima cognitiōne ſibi vileſcit. ꝛ poſt multa. glorioſa res eſt hūilitas q̄ ipa quoq̨ ſuperbia palliari ſe appetit ne vileſcat: fa. viij. q. j. ī ſcripturis: in fi. d̄ talibus dicit̄ q̄ ſub ſpecie agni lupuꝫ gerūt: de here. vt officiū li. vj. Caſſianꝰ ponens decem humilitatis indicia: ponit illud octauū cum q̄s ſe reliquis inferioreꝫ nō ſuperficie ꝓnunciat labioꝝ: ſed intimo cordis credit affectu: inde dicūtur tres gradus humilitatis. Primꝰ ſubdere ſe maiori ꝛ non preferre ſe equali: fac̄. xcij. di. de cōſtantinopolitane: ī fine. Secundꝰ ſubdere ſe eq̄li nec preferre ſe minori. Tercius ſubdere ſe minori: fa. de pe. di. ij. c. j. Prima dicit̄ ſufficiēs et neceſſaria. ſecūda abundans. tercia ſuperabundans. De humilitatis efficacia diabolus ad machariū: vt legit̄ in vitis patꝝ. Ieiunas īterduꝫ ꝛ ego nullo vnq̄ cibo reficior. tu ſepe vigilas: me nūq̄ ſopor oppreſſit: humilitas tua ſola me vincit. Et ambro. dic̄ q̄ humilitas eſt clauis q̄ aperit regnū celoꝝ: ꝛ reſerat miſteria ſcripturaꝝ. Et grego. in quarta dominica de aduētu. q̄ ſine hūilitate virtutes cōgregat: q̄ſi ī ventū puluereꝫ portat. et vn̄ aliq̄d ferre cernit̄: inde deteriꝰ cecat: ꝛ vide. xciij. di. dn̄s. c. di. ꝯtra morem.

t ¶ Quia contingit. Primo ponens ꝯſtitutōis cauſaꝫ: ſtatuit hoſpitalia reformari ꝑ collatores ipoꝝ: et cogi rectores eoꝝ ad ꝯſuatōeꝫ locoꝝ ꝛ ſuoꝝ iuriū ꝛ ad hoſpitalitatē tenēdā: ſtatuēs ꝑ locoꝝ ordiarios ſuppleri defectū vl' negligēnā collatoꝝ etiā circa exempta. Secūdo ꝑcipit hoſpitalia ī bn̄ficiū nō ꝯcedi: niſi ī duobꝰ caſibꝰ. ꝛ reprobat ꝯriaꝫ ꝯſuetudinē: ſubmittens q̄les eſſe debeāt quibꝰ adminiſtratio ipſa ꝯmittit̄: ꝛ de ipſoꝝ iuramēto: iuentario: ꝛ rōne reddēda: ꝛ decretū appoīt. Tercio declarat ꝯſtitutōem non extendi ad hoſpitalia religioſoꝝ vel militariū ordinū. Quarto cōſeruat conſuetudines antiquas taliuꝫ locoꝝ circa diuina officia ꝛ ſacramenta. Secunda ibi: vt aūt. Tercia ibi: ꝑmiſſa. Quarta ibi: ceteruꝫ.

u ¶ Xenodochioꝝ. de hoc ꝛ ſequētibus nominibus ſ. e. ꝯpil'. de ꝓben. ꝑ lr̄as. ꝛ ibi dedi remiſ.

x ¶ Cura. temporaliuꝫ: vt innuūt ſequentia.

y ¶ Excutere. repetendo illa in iudicio: q̄ poſſunt in eccleſiaſtico: etiaꝫ ſi illi ſint laici: de fo. compe. cuꝫ ſit.

z ¶ Deperdi. permittūt quod ſequitur.

a ¶ Deformari. hec eſt ꝓbatio male adminiſtratōis. xij. q. ij. q̄tuor: de elec. fundamēta. v. inīquid. li. vi. C. de admi. tu. lex que. fac̄. ꝯſtitutio

id renuūt inhūaniter facere: ꝓuent⁹ eoſdē in vſus ſuos dā‑nabiliter ꝯuertētes: cū tñ ea q̄ ad certū vſuȝ largitōe ſunt de‑ſtinata fideliū: ad illuȝ debeāt nō ad aliū: ſalua q̄dē ſedis apoſtolice auctē ꝯuerti. ¶ Nos i‑curiā ⁊ abuſuȝ hmōi deteſtan‑tes: h̄ ſacro ꝯcilio approbante ſancim⁹: vt hi ad q̄s id de iu‑re vel ſtatuto ī ipſoꝝ fundatio‑ne locoꝝ appoſito: aut ex ꝯſue‑tudine p̄ſcripta legittime vel priuilegio ſedis apl̄ice ꝑtinet: loca ipā ſtudeāt in p̄dictis oī‑bus ſalubꝛit̄ reformare: ac oc‑cupata deꝑdita ⁊ aliēata ide‑bite ī ſtatū reduci debitū faci‑ant: et ad ipſaꝝ miſabiliū pſo‑naꝝ receptiōeȝ ⁊ ſuſtētationeȝ debitā iuxta facultates et ꝓuē‑tus locoꝝ ipſoꝝ rectores p̄di‑ctos cōpellere non omittant. ¶ In q̄ ſi forte ꝯmiſerint ne‑gligentiā vel defectū ordīarijs locorū iniūgim⁹: vt etiā ſi pia loca p̄dicta exemptiōis p̄uile‑gio munita ꝯſiſtāt: ꝑ ſeipſos vl̄ alios impleāt oīa p̄miſſa ⁊ ſin‑gula: ⁊ rectores eoſdē vtiq̄ nō exemptos ꝓpria: exemptos vō et alios p̄uilegiatos apl̄ica ad id auctē ꝯpellāt: ꝯdictores cu‑iuſcūq̄ ſtatus aut ꝯditiōis exi‑ſtāt: ac p̄bentes eiſdē circa p̄‑miſſa ꝯſiliū auxiliū vel fauo‑reȝ: ꝑ cēſurā eccl̄iaſticā ⁊ alijs iuris remedijs ꝯpeſcēdo: nul‑luȝ tñ ꝑ h̄ exemptōib⁹ ſeu p̄ui‑legijs ipſis q̄ ad alia p̄iudiciū generādo. ¶ Et aūt p̄miſſa ꝓmptius obſ'uent̄: null⁹ ex lo‑cis ipſis ſecularib⁹ clericis in b̄nficiū ꝯferat̄: etiā ſi de ꝯſue‑tudine quā reprobam⁹ penit⁹ h̄ fuerit obſ'uatū: niſi in illoꝝ fundatōe sec⁹ ꝯſtitutū fuerit: ſeu ꝑ electōeȝ ſit de rectore lo‑cis hmōi ꝓuidendū. Sȝ coruȝ gubernatio iuris ꝓuidis ido‑neis ⁊ boni teſtimonij ꝯmitta‑tur: q̄ ſciāt velint ⁊ valeāt lo‑ca ipſa bona eoꝝ ac iura vtili‑ter regere: ⁊ eoꝝ ꝓuent⁹ ⁊ red‑dit⁹ ī pſonaꝝ vſuȝ miſabiliuȝ fideliṫ diſpēſare: ⁊ q̄s in vſus alios bona p̄dicta ꝯuertere p̄‑ſumptio veriſilis nō exiſtat: ī quib⁹ ſub obteſtatōe diuini iu‑dicij: illoꝝ ad q̄s dictoꝝ loco‑rum ꝯmiſſio ꝑtinet ꝯſcientias oneram⁹. ¶ Illi etiā quibus dictorum locoruȝ gubernatio ſeu adminiſtratio ꝯmittet̄: ad inſtar tutoꝝ ⁊ curatoruȝ iura‑mentū preſtare: ac de locorum

Johan. execrabilis. j. Rn̄. reparari aūt debent de reddit⁹ locoꝝ que ſupſunt: qd̄ dic vt de ec. edi. c. j. ⁊. c. de his.
b ¶ Inhumaniter. de p̄ſcrip. cum ex officij: poſt p̄n. de cenſi. licet.
c ¶ Uſus ſuos. ſ. vltra victū ⁊ veſtitū: forte in p̄rimonio augendo vel ꝯſeruādo. fa. de pig. c. iij. ⁊ p̄ȝ qd̄ iſti fructus etiā ſepatos a ſolo ſuos non faciūt: de alijs cleri‑cis ⁊ p̄lans no. de offi. or. p̄ſenti. li. vj.
d ¶ Largitione. in vita vel morte.
e ¶ Non aliū. etiā piū. ⁊ eſt huic ſi. de ap. c. iij. ⁊ ibi cōcor. de hoc in. j. glo. ⁊ bene fa. ff. de ānu. re. ad. ci. ꝑ. l. j. cū ꝯcor. j. glo. q̄nq̄ tñ rebus vti‑tur ad aliū vſuȝ q̄ fue‑rint inente: de penis. q̄‑uis. li. vj.
f ¶ Aplice ſe. no. ꝑ hāc lr̄am ſolū papā alterare poſſe vſuȝ illoꝝ q̄ ꝑ fide‑les donata ſunt vel reli‑cta. ⁊ addēdus eſt iſte ca‑ſus ad alios: no. de offi. leg. q̄ tranſlatōem.
g ¶ Couern. ꝑ ſolicitu‑dinem dioceſani. e. ti. de xenodochijs.
h ¶ De iure. vt epi: vt i ꝓx. c. de xenodochijs.
i ¶ Appoſito. ꝑ dioceſa‑num de ꝯſenſu p̄rom: de ꝯſue. cū dilect⁹. fa. xviij. q. ij. eleutherius: de iu‑repa. p̄terea. ij.
k ¶ Legittie. ſpacio. xl. annoꝝ cuȝ titulo: niſi ſit tāti tp̄is p̄ſcriptio cuius initij n̄ ſit memoria: qd̄ dic vt d̄ p̄ſcp̄. c. j. li. vj.
l ¶ Sedis apl̄ice. hoc di‑cū q: licȝ epi poſſint ali‑q̄ ep̄alia iura remittere vel ꝯferre: nō tñ p̄nt a ſe correctōeȝ ⁊ viſitatōeȝ de q̄ hic loq̄mur abdicare: de hoc de cēſi. cū venera‑bilis: d̄ rei. do. ꝯſtitut⁹.
m ¶ Indebite. ad hec re‑cupanda admitut̄ quili‑bet d̄ loco: quod dic vt d̄ re. ec. nō alie. ſi quis.
n ¶ Facultates. q: ſp in ſumptib⁹ ⁊ ꝓcurationib⁹ habenda eſt ratio: de vi. ⁊ ho. cle. q̄m: de cenſi. ſopite: cū ſuis ꝯcor.
o ¶ In quos. ſ. in reformando ⁊ complendo: vt dictū eſt.
p ¶ Negligentiā. hoc patebit ex facto notorio: de cenſi. romana. §. no‑toria. vel ꝑ aſſignatōeȝ termini ad hoc p̄fixi et elapſi: fa. ī. ti. ꝓxi. c. j.
q ¶ Iniūgimus. non dicit p̄mittimus. ꝑ hoc p̄ȝ q̄ ordinarij ad hoc te‑nentur ex p̄cepto: ⁊ fa. quod dixi s̄. ti. ꝓxi. c. iij. p⁹ p̄n. ſup v. debeāt.
r ¶ Priuilegiatos. de priuile. quoniam. ⁊. c. cum capella. eo. ti. volen‑tes. li. vj. §. in eos.
ſ ¶ Apoſtolica. ꝯcor. s̄. e. ꝯpil'. d̄ ſup. neg. p̄la. c. vno: ⁊ ibi ꝯcor. d̄ hoc.
t ¶ Cenſuram. de v. ſig. querenti.
u ¶ Remedijs. inuocādo ſi expedierit brachiuȝ ſeculare: de off. or. c. j. ⁊. c. quoniam.
x ¶ Ad aliam. ſic s̄. ti. j. c. ij.
y ¶ Secularib⁹. de religioſis dubitat̄ an hoſpitalib⁹ p̄fici poſſint. ⁊ d̄ le‑proſarijs iam vidi obtentuȝ q̄ eis p̄fici poterāt ꝑ illud qd̄ no. inno. de ec. edi. cum dicat. vbi dicit collegiū leproſoꝝ religioſuȝ ⁊ licitū ⁊ a iure approbatū: ⁊ ꝑ. c. quidā. xviij. q. ij. archi. ibi ꝯ dicens: q̄ ipſuȝ. c. qui‑dam: loquit̄ de triplici genere locoꝝ ⁊ pſonaꝝ. Uñ qd̄ ibi de monachis dicit̄ nō hoſpitalia ſȝ martyria ⁊ monaſteria reſpicit. ſit ratio: q: q̄ mo‑nachus extra monaſteriū intitulet̄ nō eſt p̄miſſuȝ: niſi ꝓpter curaȝ ani‑maꝝ: de regu. ſup eo. vbi ſ̄ regimen hoſpitalis caret cura: qui dicit reli‑gioſum illi p̄fici poſſe oſtendat illis exp̄ſſuȝ. Nec eſt etiam veꝝ qd̄ dicit inno. collegiū leproſoꝝ religioſuȝ: vt ibi etiā ſcripſi. ⁊ fa. qd̄ no. de ex‑

ceſ. p̄la. nimis. ij. in. iij. glo. de laicis aūt fatemur ꝑ pre. c. quidam q̄ p̄fici poſſint: etiam ſi habeat rector curaȝ paupeꝝ vel familie extra poteſtatē clauiū. talem em̄ curā hȝ ⁊ pater ⁊ dn̄s ſup familiaȝ. Iſta ergo non impediet laicū p̄fici: fa. de ſen. excō. canonica. ⁊ qd̄ ibi de xi. Nec ſufficeret ad p̄ficiendū monachū talis cura: niſi ex poteſtate clauiū curam habeat: de hoc de offi. archi. cū ſatis: de pe. ⁊ re. oīs. In prima tamen edi‑tione huius ꝯcilij hoc fuerat ꝓhibitum ne la‑icis habēntib⁹ filios vl̄ vxorē: ex qua poſſent veriſimiliter filios ꝓ‑creare talia loca cōfer‑rent: quod poſtea fuit ſublatum.
z ¶ Beneficium. con‑cor. s̄. e. compil. de p̄‑ben. per litteras. ⁊ v‑de quod ibi dixi i glo. Unde nec et quod ſtatim dicam ſuper. v. cōmu‑tatur.
a ¶ Reprobamus. cō‑cor. s̄. ea. compil. de e‑ta. ⁊ quali. vt hi qui cum ſuis concor. Si autem expreſſe non re‑probaſſet conſuetudi‑nem: puto q̄ duraſſet ſicut ſtatutum de quo ſequitur: de conſti. c. j. libro. vj.
b ¶ Electioneȝ. per ſu‑periorem confirman‑dam.
c ¶ Cōmittatur. ſi i‑telligeret̄ ad temp⁹. ſ. q̄diu placuerit com‑mittenti tunc eſſȝ litte‑ra illa clarior: que ſci‑licet ꝓhibuit illa ī be‑neficiuȝ concedi: quaſi diceret beneficia de ſui natura ſunt perpetua. lv. di. p̄cepta. iſte vō erit temporalis ad in‑ſtar tutorum ⁊ curato‑ruȝ de quib⁹ ſequit̄: et p̄ſidentiuȝ ciuitati ro‑mane: de quib⁹ de elec. fundamēta. li. vj. vel alijs ciuitatib⁹ vl̄ vni‑uerſitatib⁹: de q̄b⁹ ſa‑tis ſcp̄ſi poſt oſti. de iudi. c. ſi. fa. ad hoc s̄. e. ꝯpil. de ſup. neg. p̄la. c. vno. in p̄n. ibi ꝯmittere. ⁊ qd̄ ibi dixi. ꝯſuetudo nō recipit hāc lectu‑raȝ: imo ita hodie ſic oliȝ inſtituūtur ꝑpetui rectores ī locis talib⁹: et facit lr̄a regere q̄ ſequit̄. declarāda eſſȝ ī hoc mens hui⁹ lr̄e.
d ¶ Ualeant. cuȝ effectu: s̄. de cle. nō reſi. c. iij. ⁊. iiij.
e ¶ Tutoꝝ ⁊ curatoꝝ. iurāt em̄ iſti facere vtilia pupillis vl̄ adultis quibus deputant̄: ⁊ p̄termittere inutilia ipſoꝝ: etiā res ⁊ pſonas ad cōmoduȝ ⁊ vtilitatē eoꝝ bona fide cuſtodire ⁊ ſaluare: inuētariū de rebus eoꝝ facere: ⁊ adminiſtratōis ſue ratōem tpe debito reddere cū reſiduoꝝ reſignatōe: eo ſaluo q̄ ſemper vti valeant veritate. qd̄ vi‑de in ſpe. de tuto. in prima colum. ⁊ probat̄. C. de epi. au. l. de crea‑tionibus. C. de cura. fur. l. ſi. cum ſi. tutor autem datur pupillo: cu‑rator adoleſcenti. ⁊ interduȝ maiori furioſo vel prodigo vel his ſimi‑libus. datur etiam bonis ⁊ ad cauſas et lites: de quibus oībus in ſpe. de curatore.
f ¶ Iuramentū. ꝯcor. ī. de here. c. j. §. porro.
g ¶ Preſtare. no. q: de ſatiſdatōe nil dicit: ad quā tñ tutores ⁊ cura‑tores tenent̄: niſi ſint teſtamentarij vel ex inquiſitōne dati. C. de tu‑to. qui non ſatiſdent. l. in dubium. et. l. non omniuȝ: de cura. fu. l. ſi. inſti. de ſatiſ. tuto. in princi. ⁊ ſic ſoli legittimi ⁊ ſine inquiſitōne dati ſatiſdant. ⁊ ibi de hoc. ⁊ in ſpe. de tu. §. ſi aūt. v. hoꝝ. Cuȝ aūt iſti rectores ex inquiſitōne dent̄: merito ſatiſdatōe non onerant̄: fa. C. de epi. ⁊ cle. orphanotrophos. in p̄n. niſi ꝓpter vxorem ⁊ filios.

ipſorum bonis inuentaria cō-
ficere ⁊ ordinarijs ſeu alijs q̄-
bus ſubſunt loca huiuſmōi vł
deputandis ab eis ānis ſingul'
de adminiſtratiōe ſua teneant̄
reddere ratōnem: quod ſi ſecꝰ
a quoq̄ fuerit attēptatū: col-
lationem ꝓuiſionem ſeu ordi
nationem ipſam carere decer-
nimꝰ omni robore firmitatis.

Premiſſa vō ad hoſpitalia
militariū ordinū aut religio-
ſoꝝ etiam aliorū extēdi mīme
volumus: quoꝝ tamen hoſpi-
taliū rectoribus in ſancte obe
dientie virtute mandamꝰ: vt
in illis ſm̄ ſuorū ordinū inſti-
tuta ⁊ antiquas obſeruantias
ꝓuidere pauperibus ⁊ hoſpi-
talitatē debitam ī illis tenere
procurent: ad quod ꝑ ſupiores
coꝝ arta diſtrictōne cogātur:
ſtatutis aūt ꝯſuetudinibꝫ qui
buſlibet nō obſtātibꝫ ī p̄miſſis

Ceteꝝ noſtre intentiōis exi-
ſtit qȯ ſiqua ſint hoſpitalia al
tare vł altaria ⁊ cimiteriū ab
antiquo habētia et p̄ſbyteros
celebrantes ⁊ ſacramenta ec-
cleſiaſtica pauperibus mini-
ſtrātes: ſeu ſi parochiales re-
ctores ꝯſueuerint in illis exer
cere p̄miſſa: ātiqua cōſuetudo
ſeruet̄ quo ad exercenda ⁊ mi
niſtrāda ſpiritualia ſup̄dicta.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De iurepatronatus. Rubrica

Ut conſtitutō que
ad eccleſiā aliquā
q̄uis etiā ad exē-
ptoꝝ p̄ſentatōnē
admitti: ꝯſuetudine n̄ obſtāte
ꝯtraria ꝓhibet: niſi p̄ſentato
de ꝓuentibꝫ eiuſdē eccleſie tal'
coram dioceſano portio fuerit
aſſignata vnde iura poſſit epi
ſcopalia ſoluere: ⁊ ſuſtentatōē
hr̄e ꝯgruā ſicut expedit: obſer
uet̄: ipſam declarare: ac ei q̄dā
adijcere ꝯſulta huiuſmōi ſacri
concilij approbatōne ꝓuidimꝰ
dioceſanis ſub obteſtatōe diui
iudicij diſtrictiꝰ inhibētes: ne

ſuſpectus eſſet. xviij. di. de ſyracuſane. ſed tali ſuſpecto cōmitti non debet vt ſ.

h Bonis mobilibus ⁊ imobilibus. de teſta. relatum. ij. ff. ꝺ ver. ſig. bonorum.

i Inuentaria. que al's reptoria dicūtur. ff. de admi. tu. tutor qui reptoriū. ⁊ ad hoc tutores et curatores tenent̄. C. de admi. tu. l. tutores. ij. de cura. fur. l. fi. et formas diuerſoꝝ inuentariorū. vide in ſpe. de inſtru. edi. §. fi. ⁊ de his ibi. v. ſunt etiā.

k Annis ſingulis. ꝑ hanc lr̄am videt̄ ꝙ etiā non petitā teneat̄ offerre. al's ſi terminꝰ ſtatutus nō eēt. pone exemplū ſ. e. ꝯpit'. de teſt. c. vno. ſans videret̄ ſufficere ꝙ hoc faceret cū requiſitꝰ eſſet. de iureiu. c. breui. fa. qȯ no. ꝺ elec. cupiētes §. ſi vo. in. v. glo.

l Reddere ratione. ꝯ. C. ꝺ epi. ⁊ cleri. orphanotrophos. in fi. ⁊ aut. ꝺ eccle. ti. §. pe. coll'. ix. vbi dr̄: tales ad rōnē reddendā nō teneri. So. illud correctū ꝑ aut. poſteriorē de ſan. epiſ. §. economos. coll'. ix. ita ibi ſoluit glo. tu dic verꝰ p̄mas leges non correctas: ſ; loquūt̄ ꝺ rōne reddēda orphanis vł paupibꝫ ad quā iſti n̄ tenet̄: quod ſonat ibi tex. dicēs: ꝙ nō ſubiacent tutellaribꝫ vł curatorijs rōnibꝫ. §. economos: loq̄t̄ expſſe de rōne reddenda epō ad quā tenent̄. vt ibi ⁊ h̄ ſ; hoc hic addit̄ ꝙ ſingulis annis ad hoc teneant̄.

m Attemptatū. ſc; q; cōferunt̄ in beneficiū ſecularibꝫ clericis vel ꝑſonis nō talibꝫ vt dictū eſt ſ.

n Premiſſa. ſc; de ſupplerōe ordinarioꝝ etiā quo ad exēpta ꝙ nō ꝯferant̄ in bn̄ficiū de iuramento: īuentario: ⁊ rōne reddenda.

o Militariū. vt ſancti Jo. hieroſo. ſancte marie theuthonicorum calaſtrenſiū ⁊ ſimiliū.

p Alioꝝ. ſunt quedā religiones ſup hoſpitalitate fundate vt cruciferoꝝ. vel dato ꝙ nō ſint ad hoc fundate: hn̄t tn̄ hoſpitalia.

q Ceteꝝ. quarta pars.

r Altare. talia hoſpitalia cū eccleſia ł altari cimiterio vł alio iure parochiali vł que al's ſint ꝑpetua ⁊ religioſa erigi nō p̄nt ſine auc̄te dioceſani: al's tn̄ quilibet domū ſuā vel p̄tē domus ad hoſpitalitatē pauperꝝ diſponere poſſet: ſ; tūc penitere poſſet. ⁊ vide qȯ dixi. eo. ti. ad hoc. ſup. j. glo. ⁊ qȯ nō. oſti. ī ſum. de regula. §. j. v. qd de ruſticis. ex quo aūt hoſpitale eſt locus religioſus ⁊ auc̄te epi deputatus hn̄ poſſunt talia ſibi accedere: ſ. e. ꝯpi. de p̄ben. ꝑ lr̄as.

ſ Parochiales. ſc; in quoꝝ parochijs ꝯſtructa ſunt hoſpitalia: ꝓ quibꝫ facit ius coē: de p̄ſcrip. ex trāſmiſſa. ⁊ de reſti. ſpo. ad decias. li. vj. ſtat̄ tn̄ ꝯſuetudini. Lic; ergo hoſpitale ⁊ ipſius familia ⁊ pauperes ibi degētes ſint de parochia matricis eccleſie: potuit tn̄ p̄ſcribē hoſpitale: ꝙ ꝑ ꝓpriū ſacerdotē illis ſpūalia miniſtrent̄.

t Supradicta. ꝯcor. xxiij. q. j. pudenda. de elec. nihil eſt. in fine. ⁊ facit. j. de ꝑui. c. j. in fi.

u Ut conſtitutō. In p̄ma exordiū in quo expedientiam obſeruantie antiqui iuris ꝓ ꝯſtōnis cauſa ponit. In ſecunda cōſtō: ibi dioceſanis que tria facit. Primo ꝓuidet circa aſſignatōnem partis ꝓuentuū eccleſiaꝝ faciendā p̄latis vł vicarijs ipſaꝝ ꝑ patronos eccleſiaſticos qui nō ſolēt ipſaꝝ onera ſupportare. Secūdo ibi: ſane circa illos patronos qui ſolēt ſupportare predicta. Tercio ibi: ad que circa executōē ꝯſtōnis dat poteſtatē dioceſanus ⁊ tollit obſtantia: determinat opiniones ꝺ q̄bus dicā ſup v̄bo deuoluat̄. ⁊ hic vt ponit̄ cauſatiue: ſic de ap. vt debitus. vbi dixi.

x Conſtitutō. clementis. iiij. de p̄ben. c. j. li. vj. q̄ ſupplet ꝯſtōē alex. c. ti. de monachis: circa exemptos ⁊ ꝯſuetudinē reprobandā de q̄ ſeq̄t̄.

y Non ob. ꝯcor. de p̄ben. extirpande.

z Habere. ⁊ reliq̄ incūbentia onera ſupportare vt ī p̄dictis iuribꝫ.

a Expedit. eccl'iaꝝ vtilitati ⁊ aiaꝝ ſaluti vt ibi

b Declarare. hoc fa. j §. ſane.

c Adijce. adijcit circa formā inhibitōnis. Itē de termino ſtatuendo: de p̄ſentato inſtituendo: de aſſignatōe poſt terminū ꝑ ordinariū facienda. ⁊ illud qȯ habet̄ in fi.

d Dioceſanis. quid ꝺ inferioribꝫ ad q̄s ſpectat inſtitutō: qȯ pōt eſſe: de of. dele. ſup eo. de cle. pe. c. fi. de p̄ben. referente. ſ. e. ꝯpi. de p̄ben. ſi de bn̄ficio? So. intētū ponit hec decre. ius noui ī ill' nō h; locū. al's ſimpliciē dixiſſet ordinarijs. ſic ſ. e. ꝯpi. de ſequeſtra. poſ. ca. vnico. de teſta. c. j. de ſta. regu. c. ij. ſ. ti. ꝓxi. c. ij. poſt p̄n. j. de p̄n. c. j. de pe. ⁊ re. c. j. ⁊ tūc tales ꝯprehenderet: de of. or. ordinarij. ī p̄n. li. vj. ⁊ qȯ ibi nō. Nec poteſt negari q̄n ſerioſe dioceſanos exp̄mat: cū hoc ſit h̄ tonēs repentū. nec miꝝ q; decre. de monachis. ⁊ decre. j. li. vj. ꝺ preben. de dioceſanis etiā expſſe loquunt̄. ſic ſ. e. ꝯpi. de ſup. ne. p̄la. c. vno. ꝺ ſo. cōpe. q̄uis. §. volumus de vi. ⁊ ho. cle. c. j. ī p̄n. ⁊ qȯ ibi dixi. inferior q̄ p̄latus bn̄s inſtituere ad dioceſanū recurret vt terminū ſtatuat ad aſſignatōē. fa. p̄n. huꝰ. c. que ſi nō fiat ꝑ inferiorē ad quē ſpectat: admittet̄ inſtituꝰ. ⁊ ꝑ dioceſanos fiet aſſignatō ⁊ reliqua h̄ expreſſa. ⁊ eſt ſi. qȯ de lr̄is cōmēdaticijs ſcripſi in pre. decre. fi. de cle. pe. ſup vlt. glo.

e Inhibentes. hic addit fortiorē exp̄ſſionē inhibitiōis. ſcripſerat eīn alexander dioceſano ꝙ ꝓuideret ꝙ nullū ⁊c̄. Clemēs. iiij. ſtatuerat ⁊ mādauerat ꝯſtōē inuiolabilit̄ obſeruari. hic clemēs. v. inhibet diſtricte ſub obteſtatōne ⁊c̄. S; quero qd ſi ꝯ hāc inhibitōē dioceſanꝰ admittit p̄ſentatū aſſignatōe nō facta? vr̄ ꝙ valeat: de p̄ben. dilectꝰ. ij. de cōceſ. p̄ben. ſi ſoli. ī p̄n. ⁊ fa. qȯ nō. de of. or. romana. ad fi. li. vj. ⁊ e. lib. de imu. ec. decet. ad fi. ex quo nō apponit̄ decretū vt ibi. ⁊ fa. ꝺ deſpō. ipu. ad diſſoluendū. in fi. Item cū hec p̄ncipaliter fauorē epi ⁊ inſtituendi reſpiciāt vt ſ. ī p̄n. poſſunt ſuo renūciare fauori: de regu. ad apl'icam. C. de legibꝫ: ꝙ fauore. ⁊ fa. ff. de no. ope. l. j. §. ⁊ poſt operis. ꝯ: de elec. ꝓuida. li. vj. vbi nō valet ꝯfirmatō facta illa inq̄ſitōe omiſſa q̄ p̄mitti debeat: ita nec h̄ valeat non p̄miſſa hac aſſignatōe: ad idē. e. ti. c. fi. vbi omiſſio citatōis viciat ꝯfirmatōē. Item ꝯ hoc. e. ti. cū dilectꝰ. vbi non valet collatō poſt inhibitōē legati. Ad idem. p̄. decre. ſi ſoli. v. aut. vbi inhibitō executoris ad ꝯpellēdū afficit etiā ſine decreto. Nā plus opat̄ expſſa inhibitō q̄ mandatū vt ibi p;. ⁊ ſic rn̄det̄ ad p̄n. ipſius decre. ⁊ decre. dilectus: in ꝯtrariū allegatas. Itē nō ob. ꝙ h̄ non apponit̄ decretū q; ſufficit legiſlatorē aliqd ꝓhibuiſſe ⁊c̄. C. de leg. n̄ dubiū: de re. iur. que ꝯ. li. vj. cū ꝯcor. Nec eſt veꝝ ꝙ h̄ verſet̄ ſolū fauor inſtituentis et inſtituti: imo v̄ſat̄ fauore eccleſiaꝝ ⁊ ſalus aiaꝝ: vt p; ī decre. j. ꝺ p̄bē. ⁊ ſic renūciare n̄ potuerūt. fa. qȯ dixi pꝰ inno. oſti. ⁊ cōpoſt. ꝺ reſcrip. cū dilecta. ſup. iiij. glo. ꝑ hoc vr̄ ꝙ inſtō vel ꝯfirmatō nō valeat. puto ꝙ cū dioceſanꝰ nō recipiat ptātem ꝯfirmandi ab hac ꝯſtōne: ſ; det ꝯſtō iuriſdictōē hn̄ti certū modū ſine decreto: ꝙ ꝯfirmatō ꝯ hāc inhibitōnē facta valeat. ⁊ ꝙ hoc ſit de mente: colligo ꝑ v̄bū p̄cedēs ſub obteſtatōe ⁊c̄. Fateor tn̄ ꝙ puīmēdus eſt faciēs: vt ī decre. ſi ſoli: cū ꝯcor. fa. j. de iurō. c. vno. Ad decre. ꝓuida: rn̄deo ꝙ ibi ordinarꝰ recupat iuriſdictōē

p̄ſentatū aliquem p quācunq̧ pſonā eccleſiaſticā ius p̄ntādi ad eccleſiā aliquā h̄ntē admit tant: niſi infra certū terminū cōpetentē p dioceſanos ipſos p̄ntantib⁹ p̄figēdū: ipi p̄ntato fuerit corā eis vt p̄ſcribit cō grua de ꝓuētib⁹ eccleſie portō aſſignata: quaꝫ ſi forſan idem p̄ntantes infra terminū ipſuꝫ aſſignare neglexerit: ne factū coꝝ noceat p̄ntato. ſtatuimus vt extunc dioceſani debeant p̄ſentatū: niſi aliud canonicū obſiſtat admittere: ⁊ in penaꝫ p̄ſentātiū ad dioceſanos ipos ptās aſſignatōis hmōi deuol uat. ¶ Precipim⁹ autē dioce ſanis eiſdē ſub ipi⁹ obteſtatōe diui iudicij: ipſorūq̧ ꝯſciētias oneramus: ꝙ moderatōꝫ por tionis ipſi⁹ debite faciant: nec odio vł fauore vł al's ī pluri ł minori circa illā ſcient excedāt ¶ Sane in poratuū vł alioꝝ tam regulariuꝫ ꝙ̄ ſecularium

locoꝝ eccleſijs ī quib⁹ religioſi vel alij ad quos eoꝝ redditus ptinere noſcunt̄: p̄dicta ꝯſue uerunt onera ſupportare: pre miſſa nullaten⁹ obſeruent̄. ſꝫ onera oīa que eccleſiaꝝ ipſaꝝ ppetuis p̄ſbytis aut vicarijs incūberēt: ſi dicta eis aſſigna tio facta eēt: religioſi ⁊ alij ſu p̄dicti plene ſubire: ac p̄ſbyte ros ſeu vicarios ipſos decēter tractare: necnō ſuſtentatōneꝫ eis p̄ſtare ſufficientē ⁊ ꝯgruaꝫ teneant̄. ¶ Ad q̄ oīa integralit̄ adimplenda: ⁊ nihilomin⁹ ad obſeruatōꝫ debitā aſſignatōis per dioceſanuꝫ in caſu alio vt premittit̄ faciende: religioſos p̄dictos ⁊ alios quoſlibꝫ a di oceſanis eiſdē eccleſiaſtica vo lum⁹ cēſura ꝯpelli: nō obſtan tib⁹ exēptionib⁹ aut alijs qui buſlibet p̄uilegijs ꝯſuetudini bus ł ſtatutis: q̄ circa p̄miſſa vł coꝝ aliq̄ religioſis ipis aut alijs ī nllo volum⁹ ſuffragari.

p ꝯſtōnem greg. Quis. e. ti. ſed modificatam. ſi ergo modū non ſeruet deficit iuriſdictō: fa. ff. de trāſac. cū hi. §. ſi p̄tor. ⁊ de re. eo. qui ſub tu. vel cu. l. magis. §. ſi es alienū. Ad decre. vi. e. ti. dico ꝙ ex vi decreti ñ valet ibi ꝯfirmatō: q̄ al's valuiſſet ī decre. cū dilect⁹. ⁊ decre. ſi ſoli. v. aut. erat ius alteri acquiſitū p q̄ ſcribebat̄. Lex nō dubiū loq̄t̄ ī his q̄ h̄nt ppetuā ꝓhibitōis cām: vt no. de ſpō. duoꝝ ma. q̄ hic ceſſat. Maꝫ ēt p⁹ inſtōꝫ aſſignatō fieri pōt vt ſeq̄t̄. ⁊ ad h⁹ adde qō dixi s̄. e. ꝯpi. de ſeq̄ſ. poſ. c. vno. v. aqua.

f ¶ Preſentatū. inſtitu endū ad regimē eccleſie vel curā ꝑp̄ri.

g ¶ Jus p̄ntādi. ñ nudū ſꝫ vna cū dn̄io tp̄alū. vt j. §. ſane. al's non fieret aſſignatio iſta: q̄ rector totū haberet: ſup q̄ vide qō ſcripſi de p̄bē. de mo nachis. ſup ſi. vlt. glo.

h ¶ Competētē. d elec. c. j. de ap. cū ſit.

i ¶ Corā. vide qō ſuper hac dictōne no. d elec. vt circa. li. vj.

k ¶ Ipſum. a dioceſano ſtatutum.

l ¶ Noceat. facit de elec. publicato. ⁊ ad ea q̄ ibi ſcripſi ī. x. q.

m ¶ Extūc. i. lapſo t̄mīo ⁊ extremū tp̄s deſig̃t. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. l. iiij. ī ſi.

n ¶ Et in penā. nō dicit ⁊ p⁹ea ī penā. nec s̄ ꝓxi. dixit p̄us debeāt. per qō dico ꝙ dūmō lapſus ſit termin⁹ ñ attento ordine h⁹ lr̄e ſicut aſſignatō pa tronoꝝ p̄cedit inſtiōꝫ: ſic ⁊ dioceſani p̄us poterūt aſſignare ⁊ poſtmodum inſtituere: faciūt nō. de reſcrip. cū dilecta. ī. iiij. glo. ⁊ ſic illud extūc qō p̄cedit determinat vbū debeāt: ⁊ vbū deuoluat̄. Sꝫ ī quo eſt hec pena: cum nil videat̄ referre: an p ipſos an p ep̄m hoc fiat: exquo modus ñ excedit̄? Do. aſſignabit forte ep̄s tale prediū qō ſibi tenere voluiſſet. p̄diuo ergo electōis eſt hic pena. fa. de p̄ben. ſi pluri⁹. ī ſi. li. vj. ff. de lega. ij. ſta. liber. §. ſtichū. ⁊ eſt ſi. de ſup. ne. pla. c. vno. e. ꝯpi.

o ¶ Deuoluat̄. tan. goſ. inno. ⁊ oſti. dicebant de p̄bē. de monachis. ꝙ ſi monachi aſſignare nollent hāc portōnem: ep̄s elapſis ſex menſibus ordinaret eccleſiā: p decre. ſicut: de ſup. neg. p̄la. ſꝫ archi. in decre. j. de p̄ben. li. vj. dicit decre. ſic loq̄t̄ in defectu p̄ſentatī nō ī defectu ꝓuētuū quare dixit ep̄m hoc caſu non poſſe eccleſiā ordinare: ſꝫ coget illos ad aſſignatōꝫ faciendā. hodie melius ꝓuiſum eſt p hāc lr̄am.

p ¶ Exneramus. ꝯcor. s̄. de vo. c. ſi. vbi ꝯcor. de hoc s̄. ti. ꝓxi. c. vlt. §. vt aūt. ī ſi. j. de here. c. j. poſt p̄n. ⁊ p hanc lr̄am ⁊ ea q̄ nō. de reſcrip. ſtatutū. §. aſſeſſorē. li. vj. videt̄ ꝙ p patronos vł p̄ſbyteros nō poſſit ep̄o q̄ſtō ꝯferri. ⁊ ꝙ ſi appellarēt patroni dicētes ꝙ exceſſit vł p̄ſbyter dicēs ꝙ portio nō ſufficit: ep̄us nō deferret. Fateor tñ ꝙ ſupior ad quē appellatū eſt emēdaret qō male factū eſſet: s̄. de ap. paſtoralis. in prin. Idem puto cū añ lapſum termini: eſt ꝯtentō inter patronos: qui dicūt portōꝫ antiquā vł auctā p ipſos ſufficere ⁊ ep̄m hoc negantem.

q ¶ Moderatōnē. i. moderatā taxatōꝫ. hoc dico q̄ moderatōis vbum diminutōꝫ ſapit. d v. ſig. c. ſi. ⁊ ē hunc ſi. de elec. cupiētes. p⁹ p̄n. li. vj.

r ¶ Odio vel fauore. p̄ſentati vel p̄ſentantiū.

ſ ¶ Vel al's. puta p̄tio vel timore. xj. q. iij. quatuor. de re iudi. cum eterni. li. vj. j. de here. c. j.

t ¶ Vel minori. ꝯcor. de offi. ord. c. j. ⁊ qō ibi no. ī. iij. glo.

u ¶ Sane. hic declarat pre. omnia: vt. j. dicam.

x ¶ Obſeruent̄. exquo eīn p̄ſentati ⁊ inſtituti non ſuſtinēt onera: ſed ꝓcuratiōꝫ cathedraticū ⁊ alia iura ep̄alia ⁊ hoſpitalitatis onera ⁊ his ſiłia ſubeūt patroni nō fiet aſſignatō p̄dicta eē ꝓ ſuſtentatōne rectoris vt ſequit̄. Si ergo aliq̄ onera puta ꝓcuratōnū ſubeūt patroni: reliq̄ ſubit p̄ſbyter: videt̄ ꝙ aſſignatō fieri debeat ſufficiēs ꝓ his oneribus tm̄ que ſubit p̄ſbyter: fa. de p̄ſcrip. accedentes: de ſta. mo. ī ſingulis. de deci. tua. ij. puto eīn hoc eſſe de mente hoꝝ iurium. ꝙ aut omnia ſubeāt patroni aut oīa p̄ſbyter. fa. de ꝯſe. di. ij. cōperimus. ff. de admi. tu. cum querit̄. Nā particularis exactō multa hꝫ incōmoda. ff. fa. her. l. plane. facit. ff. de exerci. ac. l. ij. s̄. de cenſi. ñ inſtantia. ⁊ hoc ꝓbat ſequēs littera. Jo. an.

y ¶ Perpetuis. de c ap. mo. c. vno. li. vj.

z ¶ Vicarijs. repete ppetuis. de offi. vica. ad hec.

a ¶ Subire. teneant̄ qō ſequit̄.

b ¶ Decenter. hoc re ſpicit honeſtatem: de vo. magne. honeſte ꝫ locabuntur in ſede. de excel. p̄la. c. j. d ma. ⁊ obe. ſolite. ⁊ honora bit̄ in eis ſacerdotale officiū. de here. cuꝫ ex iniūcto. v. licet aut̄ xcv. di. eſto.

c ¶ Preſtare. hic pꝫ ꝙ etiam ꝓ ſuſtentatōne rectoris non fiet aſſi gnatio.

d ¶ Sufficientē. vide quod nō. xxj. q. j. c. j de reſcrip. cum adeo. in glo. ij.

e ¶ Ad obſeruatōnē. nō poterūt ergo tollē vel minuere portionē p ep̄m aſſignatā. fa. d p̄ben. auaricie.

f ¶ Alio. cuꝫ. ſ. rector vel vicarius ſuſtinet onera: ⁊ infra tēpus p dioceſanū ſtatutum aſſignatō p patronos facta non fuit.

g ¶ Conſuetudinib⁹. concor. vide s̄. e. ꝯpi. de eta. ⁊ qua. vt bi q̄. ad finem.

h ¶ Premiſſa. ī alijs ergo nō ledunt̄ p̄uilegia: ſic s̄. ti. j. c. vl. v. nullo.

i P Lures. ſe ſummat tria dicens. ⁊ partes patent. quarum prima determinat nō. xvj. q. vj. pie mentis. plenius. e. q. ſi p̄ſes. et. e. ti. c. j. p que paꝫ hic reprobari opinionē que placere videbat̄ ala. hug. lau. Jo. tan. vin. ber. ⁊ goſ. q̄ mihi etiā pla cebat. ⁊ approbat̄ opi. inno. ⁊ oſti. dicentiū in p̄. c. j. ꝙ ī iurepatro natus ſucceſſio fit p ſtirpes nō p capita: cum hoc eſſe debeat ī linea deſcendentiu. inſti. de here. que ab inteſ. defe. §. ⁊ q̄ placuit. vt ſic p̄ſes vni ſuccedentes loco vnius habeant̄. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. cū fund⁹. ⁊ dicebat inno. hāc equitatē p̄ferendam ſubtilitati ꝯtrarie. ff. ad. l. aqui. ita vulneratus. in ſi. ff. de inſti. l. j. his ꝯcor. roſ. bñuen. in li bello ſuo. e. ti. §. nunc de vltimo. Primi ꝫ. Ad qō inducebat vin. ꝙ patroni veniūt ad ſucceſſionē liberti p capita non p ſtirpes. inſti. de ſucceſ. liber. §. ſꝫ noſtra. al's incipit multis. fa. ad hoc: q̄ ſtipulatō nes indiuidue nō diuidunt̄ inter heredes. ff. de v. ob. l. ij. ⁊ l. eadē §. Cato. ⁊ l. ſtipulatōnes. nō diuidunt̄. Archi. in pre. c. ſi plures. ꝯcordare voluit opiniones dicens opi. inno. eſſe veram in his q̄ ex diuerſis cauſis ſunt patroni. ⁊ ita ponebat roſ. vt ſi vnus ex fundo alter ex dote. Oēs eīn ex altero deſcendentes loco vnius habent̄. qñ vo vnicus fuit patron⁹ tūc locū habeat opinio cōtraria vt ſic inſpi ciamus initiū. Sed lꝫ hoc aliquātulū mulceat aures tñ nec videt̄ hec decre. obſtare que ponit plures patronos ⁊ vnū ex pluribus non vnū ſolum: tñ nō video rōneꝫ quare aliud in duobus patronis ex diuerſa cauſa ꝙ̄ ex eadem: vt ſi duo dederint dotem. Itē nec video quare magis inſpiciam⁹ ſtirpē p̄mo gradu ꝙ̄ ſecūdo vł vlteriorib⁹ cum igit̄ in hoc oēs cōcordent ꝙ hoc ius eſt ſimplex ⁊ indiuiſibile. Item cōcordent ꝙ in heredes ex inequalib⁹ partib⁹ equaliter trāſit licꝫ forſan vt dicebat inno. pinguior ſit vox illius: qui plus habꝫ in hereditate. Item cum oēs cōcordent eum qui aliquid in dote poſuit ita patronū eſſe ſicut eum qui plus poſuit: ⁊ de his omnib⁹ ſcripſi e. ti. c. j. Mihi placebat opinio hic reprobata. que licꝫ in parte habe ret ꝯtrariam equitatem: tamen expediens mihi videbat̄ eccleſijs. vt ſicut patronis p capita debetur ius ꝓceſſionis ius alimentoꝝ ⁊ ius defenſionis ita p capita debeat̄ ius p̄ſentatōnis. ſcꝫ vt quot ſunt ca

pita patronoꝝ: tot ſint ſuffragia vocum ⁊ nō plura. ad hoc fa. e. ti. c. iij. quod loquitᷣ etiam de heredibus fundatoꝝ in plurali ⁊ tñ dicit ꝓficiendū illum qui plurimoꝝ approbatᷣ aſſenſu. Et nō plura dixi: vt ſcꝫ ſi patronus ſit heres cōpatroni ſolum vnam vocem habeat: cuius contrarium innuit hec lr̃a: vt ſcꝫ ſi ſit ꝺ heredib⁹ triū patronoꝝ in tribus vocib⁹ ptem habeat: vel ſi ſol⁹ eſſet heres trium hēat tres voces: facit ꝺ re iudi. cū olim. ⁊ ex opiniōe h̄ approbata timeo ꝙ naſcātᷣ inextricabiles queſtiōes. Pone ꝙ. a. patron⁹: cui⁹ heredes haberi debēt pro vna voce: habuit tres filios: quoꝝ p̄mus. b. nomine habuit duos filios. ſecūdus. c. nomine habuit quatuor. tercius. d. nomine habuit ſex. quo iure iſti omnes habent vnam vocem: eodem iure habent duo filij. b. terciam illius vocis. quatuor filij. c. aliam terciam. ſex filij. d. aliam terciam. Si ergo ad apiendum intellectum dicendoꝝ iſtā vocem reducamus ad vnū as. i. ad duodecim vncias. ⁊ faciamus ꝙ quelibꝫ vncia ī voce ſit bonoñ. groſſus. ⁊ quilibet groſſus valeat duodecim boñ. puos. quelibet ſtirps habebit quatuor vncias. Quid erit ergo ſi vnus ex duobus: tres ex quatuor: duo ex ſex p̄ſentant tciū: ⁊ reliqui ſcilicet vnus ex duobus: vnus ex quatuor ⁊ quatuor ex ſex p̄ſentant ſeyū de numero pſonaruꝫ patet: de vncijs etiam patet: quia p̄ſentatores tcij habent ſex vncias ⁊ quatuor denarios: p̄ſentatores ſeyi habent quinqꝫ vncias ⁊ octo denarios. ſed explica ſtirpem. Itē deſcendēdo ad terciū gradum ſi vnus ex illis duobus filijs. b. habeat vnū ſolū filium qui clericus eſt: alter octo quoꝛꝫ duo etiam ſunt clerici: ille ſolus habebit duas vncias: ⁊ illi octo diuidēt alias duas: ⁊ ſic quilibet ex illis octo habebit tres denarios. Item ſi quilibꝫ ex quatuor filijs. c. habuit filios: p̄mus quatuor: quoꝝ vnus clericus. ſecund⁹ tres quoꝝ duo clerici: tercius duos clericos: quartus vnū. quatuor filij p̄mi hñt vnciam: ⁊ ſic quilibet tres denarios. tres filij ſecūdi vnciam: ⁊ ſic quilibet quatuor denarios. duo filij tercij vnciā aliā: ⁊ ſic quilibet ſex denarios: ⁊ ſolus fili⁹ quarti habet integrā vnciā. Item ſi ex tercia ſtirpe. ſcꝫ ex ſex filijs. d. quilibꝫ habet filios. pone quilibet ex tribus duos ⁊ ſic ſex: quorum vnus ſolus eſt clericus: ⁊ quilibet ex alijs tribus quatuor: ⁊ ſic duodecim: quorū octo ſunt clerici: quilibet ex parentibus habebit octo denarios. quilibet ergo ex duobus filijs primoꝛum triuꝫ habebit quatuor denarios: ⁊ quilibet ex quatuor filijs ſecundorum trium habebit duos denarios. Habemus ergo ſm̄ predicta trigintaſeptem pnepotes ex duodecim nepotibus natis ex trib⁹ filijs patroni. finge ꝙ vacat eccleſia: ⁊ iſti trigintaſeptē diſcordant: viginti laici ex eis p̄ſentant vnū: decē ⁊ ſeptem quos dixi clericos alium: tu qui dicis ꝑ ſtirpes deberi voces patronoꝝ extrica mihi caſum iſtū. quo iure etiā ponderas ſtirpem in p̄mo gradu: eo iure ⁊ in vlterioꝛibus: vt predixi in vncijs bñ pōt explicari: quia pars clericoꝛum habet ſex vncias ⁊ vnum denariū: pars laicoꝛum ſex vncias minus vno denario. Adhuc fortioꝛ intricatio: vbi ponis alium compatronū habuiſſe totidem deſcendentes quoꝛum aliqui concoꝛdant cum clericis p̄dictis: alij cum laicis. Et ſcias ꝙ ſi in predicto computo fuiſſem vltra ternaruꝫ vſus impari numero. vt. v. vij. vel. ix. adhuc fortioꝛ eſſet intricatō. Itē ſi eſt intricatō tanta in pronepotibus: quanto amplioꝛ in filijs pronepotuꝫ vel vlterioꝛibus. quod eſt dicere ſi hec intricatō eſt in tercio gradu: quāto maioꝛ in quarto quinto ⁊ vlterioꝛibus. Item ſi intricatō eſt in caſu ſic explicate ⁊ certitudinaliter poſito: quanto maioꝛ in eo per ꝓbatiōes certificando. ꝓ tanto terreoꝛ de hac approbatiōe. Nec ſic terroꝛ de eo quod ſcripſi poſt inno. ⁊ oſti. de elec. ſcriptum. ſup vbo ꝓpoſiti: vbi dico ꝙ pl'ar⁹ poſſit habere terciā electiōis: capl'm terciā: clerus terciā. qꝛ fateoꝛ vt ibi ſcripſi ꝙ poſſit eſſe intricatō in calculo non tñ tanta vt hic. ⁊ hoc ꝓpter ſucceſſiuas ſtirpes. Dicebat ꝗ goſ. e. ti. c. j. ꝙ ꝯſuetudo ꝑ quam in quibuſdā partibꝫ vt neapoli iuſpatronat⁹ diuiditᷣ: ꝑ vncias poſſet excuſari: vt fiat diuiſio nō reſpectu iuriſpa. quod eſt indiuiſibile: ſꝫ reſpectu poꝛtiōnū ſm̄ quas heredes ſucceſſerūt patrono vni l' pluribꝫ: ⁊ nō reſpectu poꝛtiōnū q̄s ꝯtulerūt edificando vel dotando. ⁊ poteſt eſſe vtilitas harum diuiſionū: vt eccleſia in alendo ⁊ in honoꝛibus magis teneatᷣ ei a quo plus receperit: ſed actus p̄ſentandi cōmunis ſit omnib⁹. Poſſet etiā circa grauificatiōnem que aliquando facienda eſt. e. ti. cum autē. vox illi⁹ preferri qui plus contulit: ⁊ hoc dictū mihi placebat. ſed vt dixi opinio hic approbata pro qua fa. de reſcrip. paſtoꝛalis. in prin. de teſti. licet ex quadam: ibi: non vniqꝫ vno ⁊c. tantō habet equitatem: qꝛ abſurdum erat patronū inſtituendo decem heredes foꝛſan ad hunc finem: vt defraudare poſſet compatronū actu p̄ſentandi. quod eſſet ſi iſti haberent decem voces ⁊ ille vnam. ⁊ qꝛ hoc ita poſſet ꝯingere

Idem.

Plures ab vno ex patronis eccl'ie relicti heredes vocem dūtaxat vni⁹ habebūt in preſentatione rectoris: ⁊ vt facilius prouideatᷣ eccleſijs nō incōueniens reputam⁹ patronos ipſos inter ſe poſſe libere ꝯuēire de rectore ab eis alt'nis vicibꝫ p̄ſentādo: quibꝫ etiā ex eadē cā ꝑmittim⁹: vt pl'es ad vacantē eccleſiā poſſint eo mō

in ſecundo gradu tercio ⁊ vlterioꝛibus: ſicut ī p̄mo nō videtᷣ habere ratiōnem opi. archi. ⁊ ꝓpter hanc fraudem vel iniquitatem multotiēs cogitaueram ꝙ bonum eſſet ſtatuere: ꝙ extantibus deſcendentibus heredibus ſanguinis ex aliquo patronoꝝ: ius iſtud nō poſſet tranſmitti in extraneos. In heredes vo ſanguinis tranſiret per capita etiā quo ad actum preſentatiōis: ⁊ tunc non conquereretᷣ patronus de compatronoꝝ ſed de deo creante: ſi plures deſcendētes p̄ebuit compatrono ꝙ ſibi. Deficientib⁹ vo cōpatronis tunc patronus deſcēdentes non hñs poſſet trāſmittere ī extraneos: quibꝫ etiā ſuccederēt ſoli deſcēdentes ſanguinis ⁊ ꝑ capita. Et foꝛſan non eſſet abſurduꝫ ſtatuere: ꝙ nullo caſu ī extraneos. i. non deſcendentes poſſet tranſmitti: vt ſic facilius liberarētur eccleſie ab hoc iure. fa. de deci. ꝓhibemus. ⁊. c. fi.

k Plures. quotcūqꝫ cum ſit eadem ratio: ſed ad minus duos cōprehendit: de regu. iur. pluralis. li. vj. cum concoꝛ. ⁊ dic plures etiā ſingulares. in collegiatis eñi minus eſt dubium: de his que fi. a p̄ela. ca. ea noſcitur.

l Ab vno. ergo ſecus ſi plures a pluribus: vel vnus a pluribus: vt dixi ī magna glo.

m Eccleſie. habemus patronos libertoꝝ ⁊ patronos cauſaꝝ: de quibꝫ dixi. e. ti. ſup rubrica.

n Relicti. licꝫ vbū relicti ad vim tabulas nō ꝑtineat. ff. de ta. exhi. l. j. ad fi. fa. de fo. compe. cōqueſtus. Idem tamen puto ſi inter viuos transferat vendendo pluribus vniuerſitatem: vel ꝑmutando cum pluribus: vel pluribus donando qui ſunt modi transferendi: vt no. e. ti. cum ſeculum. Donatiōnem tamen nō poſſet facere ꝑuatus ſine ꝯſenſu epi: vt plene ſcripſi. e. ti. illud.

o Heredes. ſui vel extranei: cū nō diſtinguat: de hoc. xvj. q. vij. ꝯſiderandū: ⁊ dixi. e. ti. cum ſeculum.

p Rectoris. ⁊ clerici cum eadem ſit ratō. eſt tamen in hoc opinio an patronus p̄ſentet clericum. tene tamen quod no. e. ti. poſtulaſti.

q Et vt. circa hunc. ꝟ. erat triplex opinio. Prima ꝙ hoc fieri poſſet Secūda ꝙ non poſſet. Tercia ꝙ poſſet de auctoꝛitate epiſcopi al's nō hic reprobatᷣ ſecūda quam tenebat inno. e. ti. c. j. ⁊ tercia quā ipſe idē tenebat. e. ti. querimoniā. ⁊ approbat primā quā tenebat ber. e. ti. c. j. in fi. j. glo. ⁊ aptius ibi tan. qꝺ placebat vin. phi. ⁊ goſ. inducebant. l. ꝗuens. ff. de vſufru. ⁊. ff. de ſeruit. via. in fi. ad idē. ff. cōi diui. l. cōi diuidūdo. §. cū de vſufructu.

r Facilius. optarem hāc rōnem ponderatā fuiſſe ꝺ. ꝑxi. Rñ.

ſ Patronos. omnes: fa. quod no. de elec. quia propter. ꝟ. vl' ſaltem. al's in re cōmuni ⁊c. de regu. iur. in re cōmuni. lib. vj.

t Libere. i. ſine ſupioꝛis auctoꝛitate. ⁊ ſic improbat quod no. inno. in decre. querimoniā. Item dic libere etiam ſi non vacet eccleſia: fa. de dona. cōſultatiōnibus. ꝺ. e. compi. de re. ec. non alie. ſi vna. hoc probat plurale alternis vicibus. certum ē eñi ꝙ vna vice nō cōcurrit duplex vacatō: non ob. de cōceſ. ꝑben. c. fi. quia illud fiebat ī fraudē vacature hoc autem fit ad tollendam diſcoꝛdiam ⁊ ad facilioꝛem ꝓuiſionem eccleſie. ⁊ eadem ratiōe videretᷣ patronos plurū eccleſiaꝝ poſſe inter ſe diuidere. ſ. vt vnus ſit patronus ī vna ⁊ alius ī alia. vt no. vin. e. ti. c. j. ⁊. c. ex inſinuatiōne. Sed ꝯ. ff. famil'. her. l. quedam. ff. de ali. le. l. iij. ff. de iurepa. l. fi. per que patet patronatū libertoꝝ inter patronos diuidi non poſſe: licꝫ alimentoꝝ p̄ſtatiōnes diuidere poſſunt. Sꝫ dici poſſet ꝙ foꝛtius eſt iuſpatronatus libertoꝝ ꝗ eccleſiarum. vnde illud non alienatᷣ: iſtud ſic. illud trāſit ī ſuos etiā nō heredes. ff. ꝺ iurepa. filij. ff. de lib. le. aurelio. §. Lapus. iſtud nō vt ſcripſi poſt inno. e. ti. cum ſeculū. Item vt ibi no. ꝑmutatᷣ patronat⁹ cū patronatu: quare ꝗ pars patronatus vnius eccleſie cum parte quam habet compatron⁹ in alia nō poterit ꝑmutari? vt qꝺ iuris de toto ⁊c. ꝺ of. dele. paſtoral'. §. j. ff. de rei ven. que de tota.

u Alternis vicibus. i. ꝙ vnus p̄ma vice qua occurret vacatō: alter ſecunda: alter tercia. has etiā viciſſitudines q̄nqꝫ ſeruant ſingulares perſone collegioꝝ in collatiōnibus ſpectantibus ad collegia: ꝺ preben. c. vlti. li. vj.

x Quibus etiam. terciū dictū inducens ius nouū ⁊ equiſſimū. qꝺ intelligo de laicis: vt. j. dicam.

y Eadem cauſa. facilioꝛis ꝓuiſionis eccleſiaꝝ.

z Permittim⁹. olim ꝗ non licebat. bñ eñi poterat laicus p̄ſentato vno aliū p̄ſentare. e. ti. ꝙ aūt. ⁊. c. cū aūt. ⁊ potioꝛ erat cōditō inſtituti ab epo vt ibi. videbatᷣ tñ epo p̄mo teneri: qꝺ itellige vt dixi. e. ti. paſtoral'. Sꝫ ꝗ licebat ſic ſucceſſiue accumulare. hōeſtū ē vt liceat etᷣ ſic p̄ſentare.

a Plures. quotcūqꝫ: vt dixi in p̄n. c.

b Preſentare. ſimul vel ſucceſſiue. licȝ enim olim cum laicus preſentabat ſecundū daret̃ optio epiſcopo: ipſe tn̄ laicus inſtabat ꝑ ſecundo. modo vo poteſt relinquere hic epiſcopi optioni. ⁊ ſic no. ꝙ licȝ electões non poſſint fieri alternatiue: de elec. c. ij. li. vj. p̄ſentatões ſic vt hic. quod de laicis intelligo: vel clericis p̄ſentantibꝫ ex patrimonio: in qbꝫ locum habebat quod ſ. dixi.

c Perſonas. etiam in minoribus conſtitutas. quod dic vt de inſti. c. ij. li. vj. Jo. an.

d Per epiſcopum. vel alium inſtituentē: cum eadem ſit ratio.

e Cum ſit. religioſi ſbire tenent̃ onera que incūbebant eccleſijs ꝑ eos ante hoc conciliū acquiſitis niſi p̄uilegio exemptione l' alia iuſta cauſa iuuent̃: que priuilegia l' exemptões nō iuuāt in eccleſijs poſt concil'. acquirendis. ſecūda ibi: p̄uilegia.

f Nature. ſumptū de regula formata ꝑ modū cōuerſum. ff. de re. iur. ſm naturā. ⁊ vide de re. iur. qui ſentit. lib. vj. ⁊ dicit lex ꝙ non eſt ferendus q̇ lucꝛ amplect̃ ⁊c̃. C. de cad. tol. l. vna. §. ꝓ ſecundo. in fine.

g Religioſi. in alijs ꝙ locum non habꝫ inḡtu inducit ius nouū in ſi. ſimile ſ. e. comp. de deci. c. j. de teſta. c. j.

h Titulo. vt donatõe de dona. conſultatõibꝫ. ꝑmutatõe: de rer̃ ꝑmu. ad queſtões. vel p̄ſcriptione: de iurepa. cura. titulo vere emptõis haberi nō poteſt. de ſymo. querelam: de iurepa. de iure. ⁊ an tranſeat cum vniuerſitate ſcripſi. e. ti. ex litteris. titulus etiam edificatõis l' fundatiõis nō adaptat̃ huic caſui.

i Sedis ap̄lice. de iureiurā. ego ep̄s. ꝯ cēſi. cū inſtantia.

preſentare perſonas: ꝙ vna ex eis eligi ꝑ epiſcopū valeat et admitti. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De cenſibus exactionibus et procurationibus. Rubrica.

Cum ſit nat̃e conſonū: illos non recuſare onera q̇ rerum cōmoda complectunt̃: hac imppetuū valitura conſtitutõne ſancim⁹: vt religioſi quicūqꝫ ꝑ mōaſterijs ⁊ eccleſijs que ad eos quocūqꝫ ſint titulo deuoluta. ꝓcurationes legatoꝝ ſedis apoſtolice ac iura epiſcopalia ⁊ alia preſtari ꝑ ipſis anteꝗ̄ ad eos peruenirent ſolita prompte ſoluere ſtudeant: niſi forſan ſedis apoſtolice priuilegio exemptõe vl' alia cauſa legittima ab his ſe valeant excuſare. Priuilegia vo ſeu exemptiones hmōi ad mōaſteria ſeu eccleſias que ad eos obuenire continget in poſterū volumus nō extendi.

Idem.

Ad noſtꝝ quod dolentes referim⁹ peruenit auditū: ꝙ eccleſiarū prelati ad monaſteria ciſtercieñ. ordinis accedentes: licȝ ab eis charitatiue recipiant̃: ⁊ eis curialiter neceſſaria miniſtrẽt̃: cibis tamē regularibus non ꝯtenti: ꝯtra p̄uilegia dicti ordinis carnes petunt: ⁊ ſi eis nō miniſtrent̃ auferunt violent̃: ⁊ lȝ in locis eiſdem fiant elemoſyne competenter. ipſi tamen p̄lati ipſis religioſis inuitis alias elemoſynas faciunt: etiā in aliquibꝫ locis in quibꝫ ꝓcurationes nō habẽt de ꝯſuetudine vl' de iure. Pro equitaturis quoqꝫ ferrandis licȝ ferris non egeant: ⁊ coci eorum ſui officij ratõne pecuniā exigunt ⁊ extorquẽt: nec compoſitões ſuꝑ ꝓcurationibus inter p̄latos ipſos ⁊ eos initas eis ſuant: ipſis etiā in recipiendis ꝓcuratõibus ita graues exiſtunt: ꝙ ipſis in eorum monaſterijs ⁊ eccleſijs ꝓcuratões recipiẽtibꝫ: longi temporis victum breuis hora conſumit: ⁊ dum ꝓcuratões recipiūt: canes venaticos falcones ⁊ accipitres ſecū habẽt ⁊ niſi voluntati ſatiſfiat eoꝝ: value monaſterioꝝ ſeu eccleſiarum ꝑ violentiam ſepe frangunt̃ ⁊ ornamenta eccleſie exportant̃: pluresqꝫ ꝓcuratões recipiūt vna die ſe. apoſtolice p̄uilegio non ſuffulti: interdū in pecunia nūerata viſitatõis

p Exemptões hmōi. intelligo ḡnerales vel a p̄dictis iuribꝫ.
q In poſteꝝ. ꝯcor. de deci. nup. ſi. ſ. e. com. de reſcrip. lr̃as. video ergo ꝙ p̄uilegia vel exemptões quas habebāt religioſi etiam circa eccleſias acquirendas nō habẽt locum: niſi i acq̇ſitis an̄ ꝯcil'. vieñ. De religioſis dixi: q: circa ſeculares nil immutat iſta ꝯſtō. Et ſcias ꝙ conciliū inchoatū anno dn̄i. M. ccc. xj. die kalend. octobris. ⁊ terminatū fuit ãno ſequẽti. vj. die apul'. ⁊ ſic durauit vltra ſex menſes. Scito ꝙ qn̄ acquiſiuerit: ſcies an an̄ ꝯcil'. vel p⁹. Quid de acquiſitis durante ꝯcilio vel poſt ꝯciliū anteꝗ̄ ꝯſtões ligarẽt: de quo ſatis dixi i ꝓhemio: equū videret̃ ꝙ acquiſite anteꝗ̄ ligarent ꝯſtões p̄uilegijs ⁊ exemptõibus gaudeant ꝑ ea que ibi dixi.

r Volumus. ſit ꝓ rõne volūtas. cū al's deceat priuilegiū p̄ncipis eſſe māſuꝝ. de re. iur. decet. lib. vj. cum ꝯcor. ⁊ ē. ſi. ſ. e. cõpi. de ſepul. dudū. §. pe. in ſi. ⁊ ſ. ti. j. c. j. i ſi. ꝯ reſcrip. c. vl. ꝯ deci. c. ij. li. vj. fuit tn̄ motiuū: q: p̄uilegiū tēdebat ad noxā: de deci. ſuggeſtū. vbi de hoc.

ſ Ad noſtrum. Apponit quedā grauamia que prelati inferebãt exēptis ꝓcipue ciſtercienſibꝫ. ⁊ illa fieri ꝓhibet ſtatuens: ꝙ epi q̇ in mōaſterijs ciſtercieñ. ordinis caritatiue ꝓcurãt̃: ſint cōtẽti cibarijs q̇ ꝑ illos miſtrant̃. Si vo ꝓcurant̃ ex debito ipſis volẽtibꝫ carnes miſtrari debẽt ex̃ ſepta mōaſterij vl' ſaltē ex̃ portā q̇ dr̃ regularis. ipſoꝝ et elemoſynarij fragmēta menſarū p̄nt paupibꝫ erogare. Prīa ps pōit grauamia. Scda ꝓuidet. ibi nos igit̃.

k Epiſcopalia. ꝯ quibꝫ de of. or. ꝯquerẽte. ſ. ti. j. c. j. ⁊ vides ꝙ ꝓcuratio legatoꝝ ⁊ iura ep̄alia ponūt̃ vt diuerſa. ꝑ qđ pꝫ ꝙ qui ex pacto tenent̃ ad iura ep̄alia: nō ꝑ id tenent̃ ad ꝓcuratoꝫ p̄dictā.

l Solita. vel ex impoſitõe facta tp̄e fundatõis. xviij. q. ij. cleutheri⁹ e. ti. quāto. de iurepa. pterea. ij. vl' ex antiq̇ vſu: de hoc. e. ti. ꝑuenit. vl' q: res aliq̇ hñs on⁹ ãnexū ꝑuẽit ad eccleſiā i quā trāſiuit cū ſuo onere xvj. q. j. ſiqs laic⁹. de deci. paſtoral'. de pig. c. l'ris. ff. de ꝯtrahen. emp. alienatio. Jo. an.

m Priuilegio. hoc iuuat quo ad omnia predicta.

n Exemptione. ſi intelligas ab ep̄ali iuriſdictõe hoc ñ iuuat quo ad ꝓcuratões legatoꝝ ſe. ap. ad q̄s exēpti tenẽt̃: ñ ob. e. ti. cū inſtātia. qđ exponas vt ibi dixi. ꝯ illas etiā nō valet p̄ſcriptō. de p̄ſcrip. accedẽtes.

o Legittima. puta ꝯpoſitõe. j. c. ꝓx. v. nec ꝯpoſitões. qđ intellige q̇ ad illa i qbꝫ valeret ꝯpoſitō. de hoc. e. ti. cū venerabil'. vl' res iudicata de re iudi. cū inter. ⁊ nō. de p̄ſcrip. cū ex officij. i vl. glo. Preſcriptō nō vr̃ hic adaptari: cū loq̇t̃ tex. de his q̇ p̄ſtari ſolebant. noua vo p̄ſcriptō p⁹ acq̇ſitõꝫ illaꝝ bñ poſſet adaptari i his iuribꝫ q̇ ſunt p̄ſcriptibilia: de p̄ſcrip. de q̄rta. Sꝫ nūq̇d erit lttima cā ſi dicat̃ idebita fuiſſe? So. puto de mēte h⁹ ꝯſtõis: ꝙ ꝑcipiēs i poſſeſſiõe defendat̃ donec ꝓbet̃ idebitū. e. ti. ꝑuẽit. ſa. ꝯ elec. q̄relā. ad ſi. ⁊ qđ ibi no. de of. or. duo ſil'. i. iij. glo.

t Dolẽtes. ſ. e. ꝯpi. de ſta. mo. c. ij. v. viſitatores. ⁊ ibi ꝯcor.
u Regularibꝫ. de quibꝫ i regula bn̄dicti. xxxix. c.
x Inuitis. ñ erat q̇ dicēda el'ya q̇ ꝯ rapina fiebat. j. q. j. ñ ē putāda
y Ferris. vide qđ no. e. ti. exigit. in glo. ij. li. vj.
z Officij. ꝯ id. e. ti. romana. §. ꝓcuratões. li. vj.
a Cõpoſitões. ꝯpoſitō ꝑ quā tollat̃ ꝓcuratō debita viſitāti ñ valꝫ ſic eñ viſitatō ꝑ ꝯpoſitōꝫ tolli ñ poſſet: ita nec ꝓcuratō q̇ debet̃ iure ãnexiõis ſic de p̄ſcriptõe dr̃: de p̄ſcrip. cū ex officij. ſꝫ erãt ꝯpoſitões ſuꝑ mō ꝓcurãdi l' nūero ꝓcurãdoꝝ q̇ ſeruãde erãt. fa. qđ no. xvj. q. vij. q̇cūqꝫ. ſicut etiā ſuꝑ decimis fit ꝯpoſitō: de deci. ex multiplici.
b Ipſis. prelatus.
c Conſumit. ꝯ id. e. ti. cum ap̄lis. Refert Suetonius. lib. ij. ꝙ Tyberius p̄ſidibꝫ ſuadentibꝫ ꝓuincias onerari tributo reſcripſit: boni paſtoris eſt tondere pecus: non deglutire.
d Habent. ꝯ id. e. ti. cum ap̄l'us. de cle. vena. c. j. ⁊ ij.
e Value. de ſpo. conſultatõi. in p̄n.
f Frangunt̃. an hec liceãt et̃ hñti iuſtā cãm ⁊ poſſidẽti cui denegat̃ penſio vl' hoſpitiū vl' ꝓcuratō plene ſcripſi p⁹ inno. de imu. ec. c. j.
g Exportãt̃. h⁹ ñ p̄nt et̃ collectores deciaꝝ. ſ. e. cō. ꝯ dci. ſi bñficoꝝ
h Vna die. cum tamen numerus ꝓcuratõnū nō debeat excedere

etiā officio nō impēſo: ⁊ occaſione dictaꝝ ꝓcurationū ꝗdem ꝑlati ab ipſis freq̄nter exigūt: q̄ illis ſoluere nō tenent̄ itolerabilia eiſdeʒ ꝗuamia cumulātes. ¶ Sunt ⁊ nōnulli q̄ ꝓcuratōes nuncioꝝ apo. ſe. aliaqꝫ extraordinaria onera exemptis ⁊ alijs religioſis ꝓ maiore pte imponūt: vt ſe ac ꝓſbiteros liberēt ſeculares religioſos ad ordinandū hmōi oneꝝ diſtributōnem minime aſſumētes. ¶ In multis etiā alijs ꝓfati ꝑlati exēpta mōaſteria ⁊ ipſoꝝ eccleſias vtroqꝫ illis iure ſubiectas ꝗuāt in ꝓcuratōibꝰ recipiendis ⁊ oneribꝰ inſolitis imponēdis. ¶ Nos igit̄ ſup his volētes de opportuno remedio ꝓuidere: ſacri approbatiōe ↄcilij duximꝰ ſtatuendū: vt ſi epi nō cā viſitatōis ſʒ charitatiue hoſpitalitatis ad monaſteria veniēt ſupdicta: victualia ꝗti oſe recipiant: q̄ charitatis gr̄a eis fuerit miſtrata. ¶ Ipis aūt epis ad mōaſteria veniētibꝰ ſupdicta ⁊ ꝓcurationes ibidē recipientibꝰ ſibi debitas de iure coī cōſuetudine priuilegio vel iure alio ſpāli i domibꝰ ipſoruʒ mōaſterioꝝ: ext̄ tn̄ ſepta ipoꝝ exiſtētibꝰ: ſi q̄ fuerit ad h̄ apte alioqn infra ſepta ipſa non tn̄ infra portā quā regularē appellant carniū ꝓ ↄgruētia tpis ſi voluerint: ꝑuilegio nō obſtāte q̄cūqꝫ cibaria miniſtrent: nec incōueniens reputamꝰ: ſi fragmēta q̄ de mēſis ipoꝝ epoꝝ ⁊ ſuoꝝ familiariū colligunt̄ per ipoꝝ epoꝝ elemoſinarios ibidem paupibꝰ erogent̄. ab alijs aūt ꝗuamibꝰ expſſis ſupiꝰ ꝑlati dilgēter abſtineāt: ſi dei et apoſtolice ſedis idignatōeʒ voluerint euitare.

Idem in eodem.

Preſenti ↄſtitutōe iubemus vt locoꝝ dioceſani ↄ eos q̄ ab eccleſijs vel ꝑſonis eccl̄iaſticis ꝓ eaꝝ rebꝰ ꝓprijs q̄s nō negociādi cauſa deferūt aut deferri faciūt vel trāſmittūt: pedagia vel guidagia ſuo vel alieno noīe exigūt vl̄ extorquēt: in aīaꝝ ſuaꝝ ꝑiculum: ⁊ eorū a q̄bꝰ ea exigūt ꝑiudiciuʒ ⁊ ꝗuamē excoīcatōis ⁊ interdicti ſentētias a iure prolatas: poſtq̄ de hiſipſis ↄſtiterit omnino publicēt: vel a ſuis ſubditis tādiu faciāt publicari: donec illi ſic exacta reſtituerit et de trāſgreſſiōe hmōi ſatiſfecerint competēter.

Clemens quintus in concilio vienenſi.

De celebratōne miſſaꝝ ⁊ alijs diuinis officijs. Rubrica.

numerum dieꝝ. eo. ti. procurationes. quod locuʒ habet etiam in viſitante plura loca: quorum quodlibet ad procuratōnem ſufficiat. c. ti. felicis. li. vj.

i ¶ Impenſo. contra id. eo. ti. procuratōnes. ⁊ c. exigit. li. vj. eo. li. de offic. ordi. ſi epiſcopus.

k ¶ Aſſumentes. ↄ id ō reg. iu. quod om̄es. li. vj.

l ¶ Alijs. de q̄bꝰ de exceſ. ꝑla. frequens.

m ¶ Vtroqꝫ. ō priui. quoniā.

n ¶ Supradicta. ſ. ciſtercien. ordinis. tn̄ et de alijs ideʒ videretur ab identitate ratiōis. et ſ. ꝓxi. generaliter: loquit̄ de exemptis.

o ¶ Oratioſe. dicit ꝓuerbiū italicoꝝ non recipiēdū dentē equi donati: cui cōuenit. ff. de edi. edict. ad res donatas.

p ¶ Speciali. puta pacto vel onere impoſito fundatōis tpe: vt dixi ſ. c. ꝓxi.

q ¶ Ipſoꝝ. ꝗ nō alioruʒ ꝑlatoꝝ vel eccleſiarū: etiā ſi domꝰ eſſent ad hoc apte niſi ipi ꝑlati ↄſentirent ibi procurari.

r ¶ Alioqn. idē ſi ext̄ ſepta nō fuerint domꝰ mōaſterij ad hoc apte.

ſ ¶ Regularē. licet ergo in pte domꝰ quod i alia pte nō licet: ō ſta. mo. cū ad mōaſteriū. Sʒ qd ſi ext̄ portaʒ illaʒ nō eſt locꝰ aptus? ſatis videt̄ q̄ ꝓpter neceſſitatē q̄ ſic artat poſſint tūc int̄ portā illaʒ miniſtrari: vt ſic ꝓpt̄ neceſſitatē tpe ꝓhibito licʒ carnes comedere: ſic liceat ex eadem cauſa etiā in loco ꝓhibito de obſ. ie. ↄſiliū: in fi. de regu. iu. qd nō eſt: ſa. de cuſt. eu. c. ij. poſſet tn̄ dici: q̄ cuʒ ꝑuilegiū iſtoꝝ nō tollat̄ intra portaʒ q̄ tūc epus ſm formā ꝑuilegij cibis regularibꝰ debeat ↄtentari. Vbi vo non hn̄t ꝑuilegiū ↄriū: ſit locꝰ ei qd ꝑiꝰ dixi.

t ¶ Si voluerint. honeſte facerent epi declināādo ibidē ſexta feria vel ſabbato vel die q̄ cibaria regularia ↄuenirent: tn̄ ſi alio die declināt. ſubditi ſupiori inuito legē cibarioꝝ non dabūt. xlj. di. non cogant̄. ⁊. ꝓcor. de cenſi. cuʒ inſtantia: in fi.

u ¶ Fragmenta. dicta a frango is. panes ergo integros qui de menſa leuant̄ inuitis monachis nō dabit elemoſinariꝰ: vel capones integros: vel ſimilia.

y ¶ Familiarium. cuʒ epō vel poſt comedentiū.

¶ Colligunt̄. in procuratione que datur ex debito hoc eſt certum: ſed in illa que datur gratuito non videtur id inuitis monachis fieri poſſe. ⁊ forſan auctor de vtroqꝫ intēdit: quaſi fragmenta videantur eſſe largita.

ʒ ¶ Ibidem. ad aliuım ergo locum mittere non poſſet diſtribuenda illis inuitis.

a ¶ Euitare. vide qd dixi. ī. de ſen. ex. c. j. in glo. mendicātes: in fi.

b ¶ Preſenti. Caſus. dioceſani quibꝰ hoc ↄſtat illos qui exigēdo a clericis pedagia vel guidagia: excōmunicati ſunt vel interdicti publicare debent. Venit executiue ꝑ decre. quāq̄.

eo. ti. libro. vj.

c ¶ Iubemꝰ. ꝗ obligat ſub ꝑcepto. xiiij. q. j. quod ꝑcipit̄. q̄ non bene ponderat̄. ſi. ſ. e. cō. de ſta. mo. c. ij. de reg. iu. c. ij.

d ¶ Perſonis. vide quod dixi in decre. quāq̄.

e ¶ Rebus. vel perſonis. vt in pre. decre. quāq̄.

f ¶ Proprijs. ſcʒ ꝑſonarum vel eccleſiaꝝ: vt ſic etiā ꝓfeſſos q̄ ꝓpriū habere nō pn̄t includat. ꝓ talibꝰ rebꝰ q̄ ad vſuʒ ꝓpriū portant̄: etiaʒ laici nō ſoluūt vectigalia. C. de vec. ⁊ cō. l. vniuerſi. plures alios caſus i q̄bꝰ nō ſoluūtur. vide quod no. ff. ō publicāis. l. iiij.

g ¶ Non negociandi. a ↄrio datur intelligi: q̄ i his q̄s cauſa negociādi deferūt nō gaudent imunitate: vt etiā nō. guil. i ſpe. de imu. ec. in ti. Vbi etiaʒ arguit ↄ emptores reddituuʒ clericoꝝ q̄ volūt immunitate gaudere: ꝗ ipſi etiā clerici nō gauderent negociatiōis cauſa deferendo: vt hic. Si aūt int̄ leuatorē pedagij ⁊ delatorē ſit q̄ſtio: vt q̄ ille negat eū clericū: vel dicit res deferri negociatōnis cauſa: vel res illius nō eſſe: ꝗue eſt ſp iudicē adiri ꝓ fide huiꝰ rei recipiēda. vñ videt̄ ↄmittēdu iuramēto deferētiū vl̄ ſuoꝝ nūciorū: ſi ꝑſonaꝝ q̄litas nō diſſuadeat: vl̄ niſi de ↄrio fides hn̄t in ↄtinēti: ſa. ō iureiur. c. ſi. qd me. cau. c. ſi. quo ad ꝑſonā videt̄ ſufficere ſi ſit i habitu et tonſura clericali: ꝑ decre. ſi iudex de ſen. ex. li. vj. io. an.

h ¶ Pedagia. vel guidagia. exponunt̄ hec de v. ſig. ſup q̄buſdā. ⁊ om̄ia iſta dicunt̄ portaria vel vectigalia: vt ibi no.

i ¶ Alieno. de regu. iur. qd alicui: li. vj. cū ↄcō.

k ¶ Extorq̄nt. vbi eniʒ recipent̄ iſta a ſpōte ſoluētibꝰ: nō eſt locꝰ penis ſi. de ſimo. dilectꝰ. ij.

l ¶ Excoīcationis. q̄ ad ſingulares ꝑſonas.

m ¶ Interdicti. q̄ ad ciuitates caſtra vel loca ꝗꝫ collegia vel vniuerſitates i his delinquūt ⁊ piculoſiſſimū ē: ꝑ qd forſan tota italia ē interdicta. de vl̄r italiā teſtificet̄ expti: ⁊ vide qd dicā. ī. de ſen. ex. ꝗuis: i ꝑn.

n ¶ A iure. e. ti. quāq̄. li. vj.

o ¶ Conſtiterit. pte vacāte ↄ quā ſit publicatio: de q̄ ſatis ſcripſi. e. cō. de of. dele. c. vno. puto aūt de hoc inq̄ri ⁊ ↄſtare poſſe etiā i illo q̄ ſoluit de hoc nō ↄq̄rente: tuʒ q̄ hoc bn̄ficiū reſpicit fauorē ordinis clerical' nō ꝑſone tm̄: ⁊ ſpectat ad ius publicū: de fo. ↄpe. ſi diligēti: ō ſen. ex. ↄtingit. j. di. ius publicū. tuʒ ꝓpter aīaꝝ piculū de q̄ ꝑmiſit: ⁊ ꝑcipue in facto manifeſto: de vſu. cū in dioceſi: de diuor. porro.

p ¶ Subditis. vicinos etiā epōs requirere pn̄t. xj. q. iij. cure: de treu. ⁊ pa. c. j. ſ. e. cō. de fo. ↄpe. ꝗuis. §. pꝫt.

q ¶ Donec. licʒ iſti reſtituāt ⁊ ſatiſfaciāt vt ſequit̄. eſt tn̄ neceſſaria abſolutio excoīcatōis vel relaxatio interdicti: vt i pre. decre. quāq̄. in fi.

r ¶ Reſtituerit. plenarie dic decre. quāq̄. q ō forſan hic omittit: q̄ſi ſonet in ideʒ v̄bū reſtitutōis ⁊ plene reſtitutōis: ſa. ff. de v. ſig. cuʒ proꝛ. ff. de vſu. videamꝰ. ij. §. in fauiana. nec ſufficeret hic cautio: cōcor. qd no. de elec. quia ſepe. li. vj.

ſ ¶ Satiſfecerint. vide q ō dixi poſt ūno. de coha. cle. ſicut.

t G ſ Raui. Prima pars ponit tres ſpecies exceſſuum: quos ſe-
cūda ps p ſupiores corrigi pcipit: ibi ne igit. ⁊ eſt prima ſpe
cies de clericoꝝ exceſſibus in celebratiōe diuinaꝝ. ſecūda ibi
nōnulli: d diſſolutiōibꝫ clericoꝝ ⁊ laicoꝝ: qs in eccleſijs ⁊ ſu
is cimiterijs faciebāt. tercia ibi in multis: de indecētia veſtimentoꝝ va-
ſoꝝ ⁊ ornamētoꝝ eccl'ia-
ſticoꝝ. Et pncipalit hoc
intendit. plati ad qs ſpe
ctat correctio: et illis ne-
gligētibꝫ ſupiores ipoꝝ
debent eſſe ſoliciti: vt ho
ris debitis in cathedrali
bus regularibꝫ ⁊ collegi
atis eccl'ijs hore canōice
deuote pſallant. ⁊ ꝙ i ec
cleſijs alijs celebret ꝯue
nienter et debite diurnū
officiū ⁊ nocturnū.
u Que. negligentis.
x Conſueuit. de vi. et
ho. cle. vt clericoꝝ: cū ſu
is cōcor.
y Miniſtri. argue p
clericis qui bñficiati nō
ſunt ꝙ non teneant ad
horas: de quo ſatis ſcri-
pſi. e. ti. c. j. ſup glo. fi.
z Laudis. pſal. xlix.
deꝰ deorū: ibi imola deo
ſacrificiū laudis.
a Fructū labioꝝ. ſum
ptū ad Heb. vlt. vlt me
dium. Et arguit ex hoc
ꝙ ſatis ē labijs ſuire in
diuinis horis: licꝫ cor di
uertat ad alia. d hoc ſcri
pſi poſt inno. ⁊ oſti. e. ti.
dolētes. ⁊ fa. qd d orone
dicā. j. de reliq. c. vno:
in glo. de orone: in. vij.
membro.
b Horas. aſpirat vt
dixi s. ea. cōpil'. de vi. ⁊
ho. cle. c. ij.
c Canōicas. vij. de q-
bus. e. ti. c. j. ⁊ q̄re ſic fu
erint p eccl'iam inſtitute
et q teneant ad eas dicē-
das ibi ſcpſi. miſſam de
officio dicimꝰ ſꝫ nō de ho
ris: qd ptꝫ. qꝛ etiā epi de
honeſtate inuitant ad il
las dicēdas vel audien-
das: de pnit'. c. fi. li. vj.
diſtributiōnes. tū p miſ-
ſis vt p horis i eccleſijs
ſtatuūtur: fac. j. ti. ij. c.
j. i fi. Canon diſtinguit
ſolū duas horas: matu-
tinalē ⁊ veſptinā. xj. q. iij. ſi qs epus in ꝯcilio. qd quō intelligat nō.
xcij. di. c. vlt. Pythagoras etiā dicebat duoꝝ temporꝝ curā habendā. ſ.
mane ⁊ veſpi. i. eoꝝ q̄ acturi ſumꝰ ⁊ eoꝝ q̄ geſſimus.

G Raui nimiruꝫ tur
batiōe mouemur:
ꝙ ex nōnulloꝝ re
ctoꝝ negligentia q̄
dū ſpeꝫ impunitatis pmittit:
multā nutrire peſtilētiaꝫ ꝯſue
uit in ſbditis: plerīqꝫ eccl'iarū
miſtri modeſtia ordinis cleri-
calis abiecta: dū offerre deo ſa
crificiū laudis: fructū labioꝝ
ſuoꝝ i puritate ꝯſciētie ⁊ ani-
mi deuotōe deberēt horas ca-
nōicas dicere ſeu pſallere: tnſ
currēdo: ſincopādo. extnea q-
deꝫ et plerūqꝫ vana prophana
⁊ inhōeſta intmiſcēdo colloqa
tarde ad choꝝ ꝯueniēdo ſeu ec
cleſiā ipaꝫ abſqꝫ rōnabili cau-
ſa an̄ finē officij exeūdo freqn
ter: aues īterdū portādo ſeu fa
ciēdo portari: caneſqꝫ ſecū du
cēdo venaticos: ac q̄ſi nihil p-
tendētes de clericali militia in
corona veſtibꝫ ⁊ tonſura diuīa
etiā celebrare aut eis inteēſſe ni
mis īdeuote pſumūt. Nō-
nulli etiā taꝫ clerici ꝙ laici pſer
tiꝫ i feſtoꝝ certoꝝ vigilijs: dū
i eccl'ijs deberēt oroni inſiſtere
nō verent in ipſis earūqꝫ cimi
terijs choreas facere diſſolu-
tas: ⁊ iterdū canere cātilenas
ac m'tas inſolētias ppetrare:
ex qbꝫ eccl'iaꝝ ⁊ cimiterioꝝ vi
olatōes ihōeſta variaqꝫ delicta
q̄nqꝫ ſequūtur: ⁊ eccl'iſticū ple
rūqꝫ pturbat officiū in diuine
maieſtatis offenſaꝫ: ⁊ aſtātiuꝫ
ſcandalū ipſoꝝ. In multis
inſup eccl'ijs cū vaſis veſtimē
tis ⁊ ceteris ornamētis ad diui
nū cultū neceſſarijs indecētibꝫ
vtiqꝫ pēſatis earū facultatibꝰ
deſuit. Ne igit traſgreſſio
nes iualeſcāt hmōi: alijſqꝫ ve-
niāt i exemplū: ſacri ꝯcilij ap-
pbatōe hoc fieri phibētes ſan
cimꝰ: vt illi ad q̄s id ptinet et
i eoꝝ ſi vtiqꝫ exēpti nō ſint ne
gligētiā vel defectū locoꝝ ordi
narij. ſi vo exempti fuerit aut
al's circa h priuilegiati: ſupio
res ipſoꝝ oī negligētia vl' incu
ria penitꝰ relegata: circa refor
māda pmiſſa: ⁊ eoꝝ ſingl'a cor
rigēda: necnō vt i cathedrali-
bꝰ regl'aribꝰ ⁊ collegiatis eccle
ſijs horis debitis deuote pſal-
lat. In alijs vo ꝯueniēt ⁊
debite celebret diuinū diurnū ⁊
nocturnū officiuꝫ: ſi dei ⁊ apo
ſtolice ſedis indignatōem eui-
tare voluerint: ſolicitā curent
diligentiā adhibere: ꝯtradicto
res p cenſurā eccleſiaſticā dū-
modo ad eos illā exercere pti-
neat: alijſqꝫ opportunis reme-
dijs cōpeſcendo: facientes put
ad eos ſpectat i his ⁊ alijs que
ad diuinuꝫ cultum et morum
reformationem pertinēt: ac ec
cleſiaꝝ ⁊ cimiterioꝝ reſpiciūt

d Pſallere. hic iunge lram. j. nimis indeuote pſumūt.
e Sincopando. hoc exponit. e. ti. dolentes: in. j. glo.
f Uana. cum ñi de omi verbo ocioſo reddituri ſimꝰ ratōem in die iu
dicij Math. xij. xxij. q. vlt. c. pt'.
g Colloquia. j. ad Cor. xv. corrumpūt bonos mores colloquia ma-
la. ⁊ nō. xxxvij. di. turbat.
h Rationabilis. eſſet rationabilis qn̄ nimis fatigatꝰ eſt ſpūs. et cau-
ſa recreatōis ſine ſcandalo aliquātulum exit eccleſiā: vt ſcripſi poſt in-
no. e. ti. dolētes. Idē ſi infirmitas vel iuſta occupatio ſupueniret. vij.
q. j. illud. ⁊. c. ſeqn. de cōſe. di. j. nullus: de cleri. non reſi. ex parte. ij.
eo. ti. c. vno. li. vj.
i Exeūdo. etiam laici miſſaꝫ audiētes ante bñdictōeꝫ ſacerdotis exire
nō debent: de ꝯſe. di. j. miſſaꝫ: ⁊. c. ſeqn.
k Uenaticos. quod etiam extra eccleſiam eis non licet: de cleri. ven.
per totum.
l Militia. que celeſtis eſt. xj. q. j. xpianis: de cleri. egro. c. j. ne cleri.
vel mona. c. j. in fi.
m Tonſura. ſic de vi. ⁊ honeſta. cleri. clerici. j. et. s. ea. compil'.
eo. ti. c. ij. ⁊ quid corona ⁊ tonſura deſignet ibi ſcripſi ⁊ habetur. xij.
q. j. duo ſunt.
n Uigilijs. in quibus clericalis modeſtia deberet ſtudioſiꝰ obſer-
uari: de ſta. mona. cuꝫ
ad monaſteriū. v. i re-
fectorio. vbi ſepius di
xi verbū ſenece. xviij.
epiſtola ad lucillū. fe
ſtiuis marie diebꝰ ani
mo imperandū eſt: vt
tūc a voluptatibꝰ ſolꝰ
abſtineat: cuꝫ in illas
omnis turba ꝓcubue-
rit.
o Oratōni. vide qd
de oratōne dicaꝫ. j. ti.
ij. c. vno: ad fi.
p Choreas. dicūtur
a choro. chorizantes
enim in ſuis ludicris
cantilenis et ſaltibus
quodāmodo tenēt cho
rum. ⁊ de his forte lo-
quitur pſal. xj. in cir-
cuitu impij ambulāt.
et fac. de vi. ⁊ honeſt.
cleri. cum decorē. xvj.
q. j. legi. ⁊ has euitare
debent moniales: s. e.
compil'. de ſta. mona.
c. ij.
q Cantilenas. xxx-
vij. di. c. ij.
r Inſolentias. de of
fi. ordi. c. j. ea. compi.
⁊ ibi expoſui.
ſ Uiolatōnes. in ta-
libus enim facile veni
ri ſolet d ludo ad rixā
ex qua ſequi ſolent ef-
fuſiōes ſāguinis vul-
nera et homicidia per
que loca polluūtur: de
conſe. eccle. vl' al. ꝓpo
ſuiſti. ⁊ qn̄ vno pollu
to pollutū ſit reliquū
dic vt eo. ti. c. vno. li-
bro. vj.
t Perturbatur. vid
qd nōui ⁊ dixi de ap.
dilectus.
u Indecentibꝰ. non
ex immūdicia contra
quam prouiſum erat.
de cuſto. eu. c. ij. ſed ex vilitate precij vel eſtimatōnis ipſorum. quod
patet ex eo ꝙ de facultatibus queritur. ⁊ de his de cōſe. di. j. altaris
palla. ⁊. c. vaſa: cum duobus. c. ſequētibus. In fratribus vo mino-
ribus reprobat exceſſus circa iſta ornamēta. j. de v. ſigni. exiui: ver
ſus fi. §. ꝙuis.
x Inualeſcāt. pncipijs obſta ⁊c. vt nō. de reſcp. ad hec: in fi.
y Negligentiā. argue ꝙ de iuriſdictiōe minoꝝ platoꝝ dioceſani ſe
non intromittūt: niſi in caſu negligentie: de hoc de offi. or. cuꝫ ab ec-
cleſiaꝝ. ⁊. c. paſtoralis.
z Supiores. voluit his caſibus dare dioceſanis delegataꝫ poteſta-
tem: ſicut fecit. ea. compil'. de ſup. neg. pla. c. vno. de ſta. mo. c. ij. de
relig. do. c. ij. quia propter hec multū viſitata nimus pudicatū fuiſſet
priuilegijs exemptōnis.
a Relegata. hic iunge litteram ſolicitam curent diligentiam adhi
bere.
b Debitis. dicebat oſtiē. e. ti. c. j. ꝙ pulſare ⁊ pſallere horas debi-
tis horis ſuabat in cathedralibꝫ ⁊ collegiatis eccleſijs.
c Nocturnū. e. ti. dolentes: in fi.
d Exercere pertineat. excludit feminas licet prelatas: quod dic vt

honeſtatem: ſacrorū ſtatuta canonū ad que ſcienda diligēs curent adhibere ſtudiū irrefragabiliter obſeruari.

Idem in eodem.

Dignū prorſus ⁊ ɔgruū arbitrātes: ꝙ clerici tā religioſi ꝙ̄ alij cardinaliū ſacroſancte ro. ec. ac quorūcūꝗ pontificum gratiam ⁊ cōmunionem apo. ſedis habentium cōmēſales domeſtici ſe poſſint ipſis in diuinis officijs coaptare vt illud quod idē cardinales ſeu pontifices dicent officium licite dicere valeāt: nec ad dicendū aliquod aliud teneant̄: ſacri approbatione concilij indulgemus.

Clemens. v. in ɔci. vienē ſi.

De baptiſmo ⁊ eius effectu.

de ma. ⁊ obe. dilectis. de maribus curatis ⁊ qui iuriſdictioni pſunt: dic vt nō. ij. q. j. nemo. de offi. or. cū ab eccleſiaꝝ. plenius p oſtiē. in ſum. de ſen. ex. §. quis poſſit excōicare. in vlt. col.
e Ad que. ſtatuta. io. an.
f Scienda. ꝑpter mediū hoꝝ triū que pmiſit. ſcꝫ de reformatione morum nō eſſet facile iura colligere: de qb⁹ ſciendis hortatur: ſed ſufficiat allegare: ō vi ⁊ ho. cleri. p totū. ad primū. e. ti. p totū. de ɔſe. di. j. p totum. Ad ſolmnū de cuſto. eu. c. ij. de imu. ec. p totū. ⁊ eo. ti. p totum. li. vj.
g Studiū. xx. di. ſi decreta.
h Dignū. clerici etiā religioſi domeſtici cōmenſales cardinaliū vel epoꝝ ſe poſſint ill' in diuinis officijs coaptare.
i Congruū. quaſi ɔueniens.
k Alij. cōmenſales domeſtici. qō eſt. j.
l Romane. nō compoſtellane vl' rauēnatis. ō of. archipſ. c. ij. ⁊ dixi de pſti. cū oēs. ſup. iij. glo.
m Pontificum. electos ɔfirmatos nōdū ɔſecratos nō videt̄ includere.
n Habentiū. ſi. de pſcrip. veniens. ⁊ exponit̄ hoc verbū de of. or. ꝙ ſedem in vlt. glo.
o Domeſtici. de his de ver. ſig. c. fi. li. vj.
p Poſſint. nō dicit ꝙ teneant̄: fa. ff. de iudi. non quicquid.
q Ipſis. cardinalibus vel epiſcopis.
r Officijs. ſi de cibis addidiſſet: hoc multū monachis placuiſſet p ea que nō. xvj. q. j. c. iij.
ſ Coaptare. fa. xij. di. illa. ⁊ hic iunge finem.
t Dicent. ſit gregorianū ambroſianū l' monachale cuiuſuis ordīs Item ſiue dicant de feria vel ō feſto.
u Licite dicere. nō. ad queſtōnem de monacho plato eccleſie ſecularis: ꝙ reget illam ſm officiū clericale nō monachale. hoc placꝫ io. xvj. q. j. c. iij. goſ. de ſta. mo. in ſum. §. ꝫ nūquid abſoluit̄. ⁊ oſti. in ſum. ipſius ti. §. ij. v. ſed nūquid talis. facit de preſcrip. cum olim. Sed dices cōtrariū ꝓbari p hanc decre. cum hic fuerit ɔceſſa ſpālis indulgentia: pterꝙ̄ hoc modo licuiſſet: vt dicā in fi. So. iſti nō ſunt ꝑpetuo tranſlati: ꝫ ille nil habet cōmune cum moñ. xvj. q. j. ne pro cuiuſlibet. Io. an.
x Indulgemus. prius ergo hoc nō licebat.
y Reſenti. In fontib⁹ eccleſiaꝝ nō in puatis domib⁹ debet baptiſma concedi: duos caſus excipit: ⁊ trāſgreſſores punire pcipit. exceptiō ibi niſi: punitiō ibi: qui aūt.
z Ne quis. oēs cōprehēdit: nedū eos quib⁹ ex officio cōpetit baptizare vt pſbyteros: de diaconib⁹ dic vt. xciij. di. diaconos.
a In aulis. aula dicit̄ ſala vel ſpacioſum habitaculū cōmuniter quatuor habens alas.
b Cameris. ɔcor. de ap. qua fronte. ⁊ qō ibi nō. in glo. ij.
c Priuatis domib⁹. bene ɔcor. in aut. vt in pua. do. ſacra. miniſt. non fiant. col. v. p totum.
d Deputari. de ma. ⁊ obe. his que. de cap. mo. c. ij. ⁊ tales eccleſie dicunt̄ baptiſmales: de no. ope. nūcia. c. j. in prin. ⁊ ō his. xvj. q. j. §. ij. de decimis. xiij. q. j. §. ij. v. decimas. Et qꝛ renaſcimur per baptiſmū dicunt̄ matrices: de pſcrip. ex tranſmiſſa. de ſen. ex. c. j.
e Aliquos. hic iunge lrām. j. audeat baptizare
f Regum. ſi. ō offi. dele. c. vlt. de puil'. ne aliqui. li. vj. ꝫ iura illa loquūtur ſolum de regibus. hic addit de principib⁹: ſic ſ. e. compil'. de teſti. c. j. ⁊ quos hic dicat pncipes dubitat̄. Deus enim princeps dicitur. yſa. ix. ibi. Deus fortis: pater futuri ſeculi: pnceps pacis. Interdū angelus de ſe dicens ioſue. ix. ego ſum pnceps exercitus.

PReſenti ꝓhibem⁹ edicto: ne quis de cetero in aulis vel cameris: aut alijs priuatis domibus: ſꝫ dūtaxat in eccleſijs in quibus ſunt ad hoc fontes ſpecialit̄ deputati aliquos: niſi regū vl' principū quibus valeat in hoc caſu deferri: liberi extiterint. aut tal' neceſſitas emerſerit: ꝓpt̄ quā nequeat ad eccleſiā abſqꝫ periculo ꝓpter hoc acceſſus haberi: audeat baptizare. Qui autem ſecus pſumpſerit: aut ſuam in hoc preſentiam exhibuerit: taliter p epiſcopū ſuū caſtigetur: ꝙ alij attēptare ſimilia non preſumant.

Clemens quintus in ɔcilio vienenſi.

Interdum papa: de con. di. j. corpora. Interdū epiſcopi: de ma. ⁊ obe. ſiquis. vl' alij iudices eccleſiaſtici. xvij. q. iiij. diffinimit. in fi. Imperator de re iudi. ad apoſtolice. in pn. li. vj. Rex: de ſacra vnc. c. vno. v. vnde in veteri. de accu. veniens. de elec. inomit. ō bap. maiores. circa fi. xlv. di. de iudeis. vel ali⁹ pncipans populo: de ma. ⁊ obe. oēs. Exodi. xxij. principi populi tui non maledices l' loco. ō iud. iudei. ⁊. c. ſe. ⁊. c. in nōnull'. i fi. ō vſur. quāto. ⁊. j. de iude. c. j. in pn. de here. cū ſm. in fi. de homici. p hūani. li. vj. Sꝫ ſi ſic large pncipat⁹ ſumat̄ p dño vel dominatiōe populi: iā videret̄ ꝙ omnis baroniam habēs ſit pnceps: ſic ⁊ large oīs regens ꝓuinciā: dominiū gentem prolem vel plebem: dici pōt rex. xxiij. q. iiij. duo iſta. Apes etiā ⁊ grues habent pncipem. vij. q. j. in apibus. ⁊ diabolus etiā dr̄ pnceps mūdi. io. xiiij. ⁊ viciorꝫ. de pe. di. ij. princeps. et in his multum poſſet iſtari ꝫ ñ expedit. ⁊ componit̄ ex primū. et capio. ⁊ dr̄ quaſi pmum capiens locum vel dignitatem. Sunt etiā certe dignitates ſeculares ſpecialiter ſic vocate: vt pncipat⁹ achaie ⁊ his ſil'es ad illas tñ hunc textum non puto reſtringi: fa. ō v. ſig. ꝯquis. Eſt aduertēdū ꝙ ōcre. fundamēta §. vt ꝫ: loquēs de impatore rege ⁊ pncipe: ſubiūgit de marchione duce comite ⁊ barone vl' alio notabilis potentatus: p qō videt̄ ex ordine ꝙ pnceps maior ſit pdictis marchione duce ⁊c. ⁊ ex h⁹ puto ꝙ pncipat⁹ hic ſumat̄ p notabili potētatu merito ɔparādo regie dignitati: facit. e. decre. fundamēta. in fi. Tyrānos aūt quib⁹ i italia ɔſtellatō nūc fauet includi nō puto. nā vt ait grego. Tyrānus eſt ꝓpre q̄ in republica ñ iure pncipat⁹. ⁊ philoſoph⁹: ꝙ ſicut regnū eſt rect⁹ pncipat⁹: ita tyrānides eſt puerſum dominiū. de q̄ fatis. iiij. ⁊. v. poli. cum ꝫ princeps tendat ad bonū cōe: tyrānus ad ꝓpriū: ꝫ nō eſt pnceps. Vñ Iſa. xxij. pnceps ea que digna ſunt pncipe cogitat. abſit ergo ꝙ illos quātūcūꝗ ſint potentat⁹ hec ɔſtō puilegiet: ad hoc ō reſcrip. ſi gratioſe. i. ſi. li. vj. ff. de le. j. legata inutiliter. ij. Vñ. nō obſtat de here. pſidentes. lib. vj. qꝛ illud ſpeciale fauore fidei.
g Liberi. ɔphendit nepotes ex filijs ⁊ alios deſcendētes. ff. de v. ſig. liberoꝝ. ſecus ſi dixiſſet filij. Appellatō enī filioꝝ regularit̄ nō ɔphēdit nepotes. inſti. q̄ da. tu. poſ. in fi. caſualit̄ ɔ. ff. de v. ſig. filij. ⁊ ibi ō hoc ⁊ qō dixi ɔphendit nepotes: intellige de deſcēdentib⁹ ex filijs maſculis. ff. de ſena. l. liberos. in fi. de peñ. vbicūꝗ. li. vj. videt̄ hoc etiā intelligi poſſe de naturalib⁹ non de legitimis p pre. l. liberos. j. Vñ. ⁊ p id qō nō. de ꝓba. in pſentia. in pn. j. glo. ⁊ dixi p⁹ oſti. de ſen. ex. ſi vo. §. fi. verius videt̄ illos ñ ɔphendi p. l. cū legitime. ⁊ p ibi nō. ff. de ſta. ho. ſa. inſti. de nup. §. fi. ff. de i ius vo. qꝛ ſp. in aut. qui. mo. na. effi. ſui. §. fi. col'. viij. ⁊ lex liberos: intelligit̄ de natalib⁹ q̄ legitimi ſunt. ⁊ ibi nō. Ad nō. i decre. i pñtia. Vñ. p no. i. l. ibi alle. ff. ad treb. l. ex facto. §. ſiqs rogat⁹. Ad vl. alle. dic ꝙ q̄ ad parentū reuerentiā bñ hēt̄ ratio naturā tm̄: ſꝫ q̄ ad cōmodū liberoꝝ l' honores nō: vt i ɔtrā.
h Neceſſitas. hic comparant̄ nobilitas ⁊ neceſſitas: alibi nobilitas ⁊ ſtatura: de pben. de multa. in fi.
i Periculo. forte pueri baptizandi exiſtentis i mortis articulo. e. ti. c. penl'. vel deferentiū: vt qꝛ eſt hoſtilitas vl' locus obſeſſus.
k Preſumpſerit. baptizando in locis talib⁹.
l Preſentiā. ex ꝓpoſito: ſ. e. com. de ſta. mo. ne i agro. §. porro. i fi. ⁊ §. ſe. ⁊ huic ɔcor. de vi. ⁊ ho. cle. clerici ne clerici l' monachi. c. pe. i pn. ⁊ de clandeſ. deſpon. c. vl. circa fi. ⁊ de vſur. quāꝗ. li. vj. ad fi.
m Caſtiget̄. arbitrarie. de of. dele. de cauſis. cū cocor.
n Preſumant. ſ. e. com. de of. or. c. j. cum ſuis cōcor. licꝫ aūt puniat̄ faciēs: baptiſmi collatō tenet. ex q̄ enī cōcurrūt debita materia ⁊ debita forma cū intentōe baptizādi: valeat a quocūꝗ collatū. de ſum. tri. c. j. §. ſacramentū. ⁊ in quocūꝗ loco. fa. de bap. debitū.

o [I]N dominū. due ſunt principales partes. In prima ꝓhemiū clementis: qui expreſſo mōitio ſeruari ꝑcipit ꝯſtõꝫ vrbani. In ſecūda predicta cōſtitutio: ibi Vrbanus. que ſubdiuidit̄ in titulū ⁊ ꝯſam: ibi tranſiturus. in qua ꝑmittit de corꝑe chriſti ſuaue formoſum ⁊ ꝓlixū exordiū ꝑncipaliter oſtendens cauſam inſtitutiõis ipſius ſacramēti et ipſiꝰ effectū. Secūda ibi: licꝫ igit̄ ponit̄ narratõ: in q̄ ꝑmiſſa multiplici cā celebratõis feſti corꝑis xp̄i diem ſtatuit q̄ d̄beat celebrari. Tercio ibi: ideoqꝫ cōcludit: ponēs exhortationē ď feſto colēdo cum certis indulgētijs. ⁊ hoc intendit feſtū corꝑis xp̄i celebrari ďbet feria q̄nta poſt octauā pēth. ⁊ certe indulgēne cōcedunt̄ his q̄ ī feſto vł̄ infra octauā officio ł̄ horis interſūt.

p Iubemur. pſ̄. vlti. laudate dn̄m in ſanctis eius.

q Profecto. ꝓcerte. ⁊ eſt ſenſus. ſi laudare iubemur dn̄m in ſanctis: fortꝰ ī ſeipſo. ⁊ eſt argumentū a minori: de quo de elec. cū in cūctis. vł̄ q̄ dicimꝰ ꝓpt qd̄ vnūqdqꝫ tale: ⁊ illud magis.

r In ſui. corꝑis mēoriam qd̄ ſequit̄.

ſ Reficit. de ꝯſe. di. ij. qui mādncāt. in ꝑn.

t Vrbano. qui fuit natione gallicꝰ ⁊ trecenſis. ⁊ paꝝ vixit vl̄t̄ triennū in papatu: ⁊ fuit is q̄ regnū ſicilie ꝯ̄ māfredū cōtulit karolo fratri regis francie: vt p̄ꝫ ī cronicis.

u Precipimꝰ. licꝫ hoc prohemiū ſit ſimile illi qd̄ habet̄ ī. c. compi. de ſepul. dudū. tamē ī hoc differūt: q: illud ī ꝯcilio hoc extra ꝯciliū. Itē hic ꝯſtitutõ vrbani ſolū ſeruari ꝑcipit̄: ibi ꝯſtitutio bonifacij innouat̄. ratio patet: q: illa fuit ꝑ ꝯſtõꝫ bn̄dicti reuocata: iſta vo nō fuit reuocata: ſed per aliquos n̄ recepta.

x Sumpta cena. ratõ huiꝰ habet̄ de ꝯſe. di. ij. liquido.

De reliquijs ⁊ veneratione ſanctoꝝ. Rubrica.

[S]I dominū in ſanctis eius laudare iubemur: dignuꝫ profecto iuſtum ⁊ ſalutare nobis exiſtit: vt ſibi in ſui quo nos quotidie ſpiritualit̄ reficit memoriā corꝑis laudes feſtiue venerationis et gratias referamꝰ. Hac igitur ꝯſideratõne inducti: ꝯſtitutõꝫ a bone memorie vrbano papa quarto ꝑdeceſſore noſtro ſuꝑ hoc editam: de fratꝝ noſtrorū ꝯſilio diſtricte ꝑcipimꝰ obſeruari: cuiꝰ tenor ſeq̄t̄ ī hec v̄ba.

Vrbanus epiſ ſeruꝰ ſeruoꝝ dei: venerabilibꝫ fratribꝫ patriarchis archiepiſcopis epiſ ⁊ alijs eccleſiaꝝ p̄latis ⁊ cet̄a.

Tranſiturus de mundo ad patrem ſaluator nr̄ dn̄s ihūs chriſtꝰ: cuꝫ tēpus ſue paſſiõis inſtaret. ſumpta cena ī mēoriā mortis ſue inſtituit ſummū ⁊ magnificū ſui corꝑis ⁊ ſanguinis ſacramentū: corpꝰ in cibū ⁊ ſanguinē ī poculū tribuēdo. Nam quotiēs hūc panem manducamꝰ ⁊ calicē bibimꝰ: mortem dn̄i annūciamꝰ. Inſtitutione quidē huiꝰ ſacramēti dixit ipſe apoſtolis: hoc facite in meam cōmemoratõnem: vt ꝑcipuū ⁊ inſigne mēoriale ſui amoris eximij quo nos dilexit eſſet nobis hoc ꝑcelſum ⁊ venerabile ſacramētū: mēoriale inquaꝫ mirabile ac ſtupendū. delectabile ſuaue tutiſſimum ac ſuꝑ omnia ꝑcioſum: in quo innouata ſunt ſigna ⁊ mirabilia īmutata. in quo habet̄ oīe delectamētū et omnis ſaporis ſuauitas: ipſaqꝫ dulcedo dn̄i deguſtatur: in quo vtiqꝫ vite ſuffragiū cōſeq̄mur ⁊ ſalutis. hoc eſt memoriale dulciſſimū: memoriale ſacratiſſimū: mēoriale ſaluificū: in quo gratam redemptionis nr̄e recenſemꝰ memoriā: in quo a malo retrahimur: et in bono ꝯfortamur. ⁊ ad virtutū ⁊ gratiaꝝ ꝓficimus incrementa: in q̄ ꝓfecto ꝓficimus ipſius corporali ꝑſentia ſaluatoris. Alia nancꝫ quorū memoriā agimꝰ ſpiritu menteqꝫ cōplectimur: ſed nō ꝓpter hoc realem eoꝝ ꝑſentiā obtinemus. In hac vo ſacramentali chriſti cōmemoratõe. ihūs chriſtus preſens ſub alia quidē forma in ꝓpria vo ſubſtantia eſt nobiſcū. Aſcēſurus enī in celum dixit apoſtolis et eoꝝ ſeq̄cibꝰ: ecce ego vobiſcū ſum oībꝫ diebus vſqꝫ ad cōſūmationē ſeculi: benigna ipſos ꝓmiſſione ꝯfortās. ꝙ remaneret ⁊ eſſet cū eis etiam ꝑſentia corporali. O digna et nūq̄ intermittēda mēoria: ī q̄ mor-

y Inſtituit. math. xxvj. de ꝯſe. di. ij. panis eſt in altari. de cele. miſ. cū marthe.

z Poculum. facit hec littera ꝙ alia ſit trāſſubſtantiatõ corꝑis ⁊ alia ſanguinis. de hoc de ꝯſe. di. ij. cū omne. ⁊ c. cōparimꝰ. ⁊ c. q: corꝑꝰ.

a Annūciamus. j. ad corinth. xj. circa fi.

b Apoſtolis. luce. xxij. ď ꝯſe. di. ij. in xp̄o ſcł̄. in fi. ⁊ vide qd̄ ibi nō.

c Precioſum. xcv. di. ecce. de ꝯſe. di. ij. nihil.

d Mirabilia. qd̄ optauit Eccl̄i. xxxvj. c. ibi: innouat ſigna ⁊ mutat mirabilia. de his mirabilibꝫ dixi de cele. miſ. cū marthe. §. requiſiſti. Et nūc aliter tractādo dicamꝰ cū theologis: ꝙ in hoc ſacramēto notat̄ mirabilis ꝓductio: q: de celo nobis ꝓductū eſt. ⁊ ad vocem ſacerdotis ꝯpunit̄ celi ⁊c̄. de ꝯſe. di. ij. quid eſt ſanguis. qd̄ figuratuꝫ fuit Exodi xvj. in ꝑin. Ego pluam vobis panes de celo. Iteꝫ notatur mirabilis multiplicatõ que q̄tidie ꝯficit̄ ⁊ ſumit̄: nec ꝯſumit̄. de ꝯſe. di. ij. in xp̄o ſemel. ⁊ c. qui mādncat. ij. qd̄ figuratū fuit. ij. Reguꝫ. vj. circa fi. vbi dr̄: ꝙ dauid partitus eſt in vniuerſam iſrahelis multitudinem ſingulis colliridam panis vnam: ⁊ aſſaturā bubale carnis vnaꝫ. ⁊. iiij. Regū iiij. in fi. de viginti panibꝫ ſaturati ſunt centū viri. Item mirabilis miniſtratio: quia quo ad effectuꝫ ita ꝑ malos vt ꝑ bonos miniſtrat̄ j. q. j. intra catholicam. cum. c. ſequentibꝫ vſqꝫ ad. §. ſed obijcitur. de ꝯſe. di. ij. virum. quod figuratū eſt. iij. Regum. xvij. in ꝑncipio vbi dicit̄ ꝙ helie qui fugerat ad torrentē: corui deferebant panem ⁊ carnes mane ⁊ veſꝑe. Item mirabilis ꝯfortatio: q: fulſit aīe noſtre ſubſtantiam: ⁊ q̄tidie accipiendus eſt iſte panis: vt quotidie ꝓſit. de ꝯſe. di. ij. nō iſte panis. ⁊ qui de eo manducat in eternū nō deficit. ea. di. xp̄s panis ē. et hoc figuratū fuit iij. Regū. xix. pꝰ ꝑn. vbi helie fugienti per deſertam viam vnius diei: ⁊ tandē dormiēti angelus ad caput eiꝰ poſuit panē ſubcineri cium dicens: ſurge et comede. quē cū comediſſet ambulauit ī fortitudine cibi illiꝰ. xl. diebus ⁊. xl. noctibꝫ. Et qui ꝯtēnit ł̄ negligit hūc panē ſumere: debilitat̄ ⁊ cadit a virtutibus: de ꝯſe. di. ij. ſi quotiens. ⁊ c. ſicꝫ intrat. quod figuratū eſt. j. Regum. xxviij. ad finem. ibi. ſtatimqꝫ ſaul cecidit ſuꝑ terraꝫ ⁊ robur nō erat in eo q: panem nō comederat illa die. Item mirabilis iudicia: quia niſi digne et a dignis ſumat̄: ꝓpinat mõtis iudiciuꝫ. de ꝯſe. di. ij. q̄ ſcelerate. ⁊ c. timorē. qd̄ tangere voluit ꝯſaliſta dicēs: q̄ manducatis panē doloris. ⁊ cū bucella quā xp̄s dedit iude introiuit diabolus in eū: de cōſe. di. ij. eſca. Iteꝫ mirabilis trāſlatio: q: etiā ꝑcece iniuſti fit tranſſubſtantiatõ v̄tute ſpiritusſancti. nō merito ſacerdotis. j. q. j. cum ſcriptura. qd̄ figuratū fuit in hiſtõia que ibi tāgit̄ ď gedeon Iudi. vj. circa medium. cui ꝑcepit angelus ꝙ panes azimos ⁊ carnes tolleret: ⁊ illa poneret ſuꝑ petram: ⁊ extendit angelus ſummitatē virge quam habebat in manu: ⁊ aſcendit ignis de petra ⁊ ꝯſumpſit ſacrificiuꝫ. Item mirabilis tranſmiſſio q: tranſmittit̄ etiam ad defunctos: nō ſumme malos nec ſumme bonos. xiij. q. ij. non eſtimemus. ⁊ c. anime. quod figuratū fuit Danielis vl. ad fi. vbi precepit angelus abacuc: ꝙ panes ⁊ pulmentū quod ferebat meſſoribꝫ portaret ī babylonē danieli poſito in lacu leonū. ⁊ cū neſciret abacuc locū: apprehendit illū angelus capillo capitis ſui ⁊ poſuit eū in babylonē ſuꝑ lacū: ⁊ accepit daniel prandiū ⁊c̄. quedā alia mirāda ex inferioribꝫ collige. Io. an.

e Suauitas. ſapientie. xvj.

f Salutis. de conſecra. di. ij. cum omne. in principio. ⁊ c. ſpecies in fine. io. an.

g Memoriā. de ꝯſe. di. ij. ſemel xp̄s. ⁊ c. in xp̄o ſemel.

h In bono. ſic de ſta. mo. cū ad monaſteriū. v. prior.

i Forma. ⁊ quare hoc nō. de ꝯſe. di. ij. forte.

k Dixit. math. vlti. in fi.

l Sequacibus. per fidem de ſucceſſoribus apoſtolorum. nō. xx.

q.j. videntes.
m Meraȝ. eternam.

n Et viuiſicum. ſ. chriſtum.

o Lacrimamur. ſi. .ij. ad chori. vj. ꝺ ex cel. pia. nimiſ. j. ī p̄n.

p Sub pedibꝰ noſtris. pſal. viij. dn̄e dominus nr̄. Et ad hebre. ij. vbi dicit apl'us ꝙ oīa ſbmittendo nil dimiſit non ſbiectuȝ: ⁊ ꝯcor. ꝺ ma. ⁊ obe. ſo lite. circa fi. io. an.

q Adminiſtratorij. ſumptū ad hebre. vj. capitulo.
r Semetipſum. ad ephe. v. io. an.

ſ Cum datore. concor. de conſe. di. ij. nec moyſes. ꝺ ſum. tri. c. .j. §. vna. in prin.

t Seipſum. nō. ꝑ forma ſalutationis q̄ qs offert ſeipm̄. quā breuitatis eſſet cauſa multum vtor. Item nō. pro theologis. q̄ tenent ꝙ idem opus meritorium laudabilius eſt in vouēte vel ꝓfeſſo q̄ alio. ꝓbant quia vouere opus latrie eſt: que p̄cipua virtus eſt inter morales. opus autem nobilioris virtutis ē. meliuſ ⁊ magis meritoriuȝ: ⁊ de latria que eſt cultus ⁊ ſeruitus que ſoli deo debetur: de conſe. di. iiij. venerabilis. Secūda quia vouēs non ſoluȝ quo ad actum: ſed etiaȝ quo ad poteſtatem ſubijcit ſe deo vt deceтero aliud agere non poſſit. ergo plus dat ſcd̄m anſhelmum libro de ſimilitudinibus: cū dat fructum ⁊ arborem: q̄ q̄ dat ſolum fructum. Tercio quia propter votū immobiliter voluntas firmatur in bonum. Ad perfectionē autem virtutis pertinet aliq̄d agere ex voluntate firmata in bono: vt patet per philoſophum ſecundo ethicorum. Et auguſtinꝰ Felix neceſſitas q̄ ad meliora compellit: ergo magis meritoriuȝ io. an.

u Mortem. clarius ad propoſitum dixiſſet: quia per cibuȝ in mortem homo ⁊c̄.

tē nr̄aȝ r̄colimꝰ mortuā: nr̄ mq̄ȝ īteritū īteriſſe: ac lignū viuificū lig̃ crucis affixuȝ fructū nob̄ attuliſſe ſalutis. Hec ē ꝯmēoratio gl'ioſa: q̄ fideliuȝ aīos replet gaudio ſalutari: et cū īfuſiōe leticie ꝺuotōis lacrīas ſbmiſtrat Exultāꝰ nimiꝝ nr̄am mēorādo libatōeȝ: ⁊ r̄colēdo paſſiōeȝ dn̄icā: ꝑ quā libati ſumꝰ: vix lacrimas ꝯtineꝰ. In hac itaq̄ȝ ſac̄tiſſima cōmēoratōe adſūt nob̄ ſuauitatis gaudiū ſil' ⁊ lacrīe: q꞉ ⁊ ī ea ꝯgaudēꝰ lacrimātes. ⁊ lacrimamur deuote gaudētes: letas habēdo lacrīas ⁊ leticiā lacrimātē: nā et cor īgēti ꝑfuſū gaudio: dulces ꝑ oc'los ſtillat guttas. O ꝺini amoris īmēſitas: ꝺine pietatis ſupabūdātia: ꝺine affluētia largitatis: dedit ei nob̄ dn̄s oīa. q꞉ ſbiecit ſub pedibꝫ nr̄is: ⁊ ſuꝑ vniuerſas t̄re creat̄as ꝯtulit nob̄ dn̄ij p̄ncipatū. Ex miniſtris et̄ ſpūuȝ ſupiorū nobilitat ⁊ ſbl'iat hoīs dignitatē. Admīſtratorij nāq̄ȝ ſūt oēs ī miſteriū ꝑpt̄ eos q̄ hereditatē ſalutis capiāt deſtīati: ⁊ cū tā copioſa fuerit erga nos eiꝰ mūificētia: volēſ adhuc ipe in nob̄ ſuā exuberātē caritatē p̄cipua liberalitate mōſtrare: ſemetipꝫ nob̄ exhibuit: ⁊ trāſcēdēs oēȝ plēitudīeȝ largitatis: oēm modū dilctōis excedēs attribuit ſe ī cibū. O ſingl'aris ⁊ admirāda libalitas: vbi dōator veit ī donū ⁊ datū ē idē penitꝰ cū datore: q̄ larga ⁊ ꝓdiga largitas: cū t̄buit q̄s ſeipm̄. Dedit igr̄ nob̄ ſe ī pabulū: vt q꞉ ꝑ mortē hō corruerat: ⁊ ꝑ cibū ipe r̄leuaret̄ ad vitā. cecidit hō ꝑ cibū ligni mortifeꝝ: releuatꝰ ē hō ꝑ cibū ligni vital'ī illo pepēdit eſca mortis: ī iſto pepēdit vite alimētū. Illiꝰ eſꝰ meruit leſiōeȝ: iſtiꝰ guſtꝰ tulit ſaītatē. guſtꝰ ſauciauit: ⁊ guſtꝰ ſāauit. Vide q꞉ vn̄ vulnꝰ ē ortū. ꝓdijt ⁊ medela: ⁊ vn̄ mors ſbijt: exīde vita euēit. De illo ſiq̄dē guſtu dr̄: q̄cūq̄ȝ die comederis morte morieris. De iſto vo legr̄: ſi q̄s comederit ex h̄ pāe viuet ietnū: h̄ ē cibꝫ q̄ plene r̄ficit: ve nutrit: ſūmeq̄ȝ ipīguat: n̄ corpꝰ ſȝ cor: n̄ carnē ſȝ aīaȝ: n̄ vētrē

ſȝ mētē. hoī g̃ q̄ ſpūalia alimōia īdigebat: ſaluator ipe miſicors ꝺ nobiliori ⁊ potētiori hꝰ mūdi alimēto ꝑ aīe refectōe pia diſpōe ꝓuidit: decēs q̄ȝ libalitas extitit: ⁊ ꝯuēiēs opatio pietatis: vt v̄bū dei et̄nū qꝺ rōnabil' creature cibꝫ ē et refectio factū caro ſe rōnabili creature carni ⁊ corpi. hoī videlȝ ī edulīū largiret̄. Panē ei āgeloꝝ māducauit hō. ⁊ iō ſaluator ait: caro mea v̄e ē cibꝫ. h̄ panis ſumit̄: ſȝ v̄e nō ꝯſumit̄: māducat̄ ſȝ n̄ t̄nſmutat̄: q꞉ ī edētē mīme trāſformat̄: ſȝ ſi digne recipit̄ ſibi r̄cipiēs ꝯformat̄. O excellētiſſimū ſacr̄m. O adorādū venerādū colēdū gl'ificāduȝ p̄cipuis magl'ficādū laudibꝫ: dignis p̄cōijs exaltādū: cūctis honorādū ſtudijs: ꝺuotis ꝓſeq̄ndū obſeq̄is: ⁊ ſinceris mētibꝫ r̄tinēdū. O mēoriale nobiliſſimū ītimis ꝯmēdādū p̄cordijs: firmit̄ aīo alligādū: diligent̄ reſuādū ī cordis vt̄o ⁊ meditatōe ac celebratōe ſedula recēſēdū. hꝰ mēorialis ꝯtiuaȝ debēꝰ celebrare mēoriā. vt illiꝰ cꝰ ipm̄ fore mēoriale cog̃ſciꝰ: ſꝑ mēores existāꝰ: q꞉ cꝰ donū l' munꝰ freq̄ntiꝰ aſpicit̄: hꝰ mēoria ſtrictiꝰ retinet̄. Lȝ igr̄ h̄ mēoriale ſacr̄m ī q̄tidiāis miſſarū ſolēnijs freq̄ntet̄: ꝯuēiēs tn̄ arbit̄mur ⁊ dignū: vt de ipo ſel' ſaltē ī āno ad ꝯfūdēdā ſpāl'r hereticoꝝ ꝑfidiā ⁊ īſaniā mēoria ſolēnior ⁊ celebꝛor hēat̄. In die nāq̄ȝ cene dn̄i: q̄ die ipe xp̄s h̄ īſtituit ſacr̄ȝ: vniuerſal' eccl'a ꝑ pēitētiū recōciliatōe. ſacri ꝯfectiōe criſmatis. ad īpletōȝ mādati ēca lotōȝ pedū ⁊ alijs pl'imū occupata plene vacare n̄ pt̄ celebratiōi hꝰ maximi ſacr̄i. h̄ ei ēca ſcōs q̄s ꝑ āni ēcl'm venerāur ipa obſuat eccl'ia: vt q̄uis ī letāijs ⁊ miſſis ac alijs et̄ ipoꝝ mēoriā ſepiꝰ r̄nouemꝰ: nihiloꝰ tn̄ ipoꝝ natalicia ētis dieb̄ ꝑ ānū ſolēnijs r̄colat: feſta ꝑpt̄ h̄ eiſdē diebꝰ ſpālia celebrādo. ⁊ q꞉ ī his feſtis ēca ſolēnitatis debitū aliq̄d ꝑ negligētiā: aut rei fāiliaris occupatōeȝ: aut al's ex hūana fragilitate omittit̄ ſtatuit ipa mr̄ eccl'ia ētā diē ī q̄ gnāl'r oīm ſcōꝝ ꝯmēoratō fieret

x Ipſe. homo.
y Medela. ⁊ ſic de cibo dicere poſſumus: cibus damnauit qui ſaluauit: vt de muliere dicitur. ⁊ nō. de ſac. vnc. c. vno. v̄. per frontis. ȝ non eſt idem ſpecie: vt hic patet. io. an.

ȝ Euenit. concor. proſacio crucis: vt dixi ſ. e. com. ꝺ ſum. tri. ca. j. ſuper verbo cruci.
a Dicitur. gen̄. ij. circa medium.
b Legitur. io. vj. circa finē. de pe. diſ. ij. caritas ē a qua. io. an.
c Animam. de of. or. inter cetera. Io. an.
d Ventrem. de conſe. diſt. ij. vt quid paras.

e Factum caro. Io. j. ꝺ biga. debitum.
f Domo. pſal. lvij. attendite popule meꝰ.
g Ait. Io. vj. de ꝯſe. diſ. ij. duplicit̄.
h Cōformatur. vide quod nō. de conſe. di. ij. non iſte. ⁊ quod nō. et dixi de iudeis. et ſi iudeos.
i Licet igitur. ſecūda pars.
k Frequēter. quod ex multis cauſis ſapia dei vtile fore ꝓuidit: qꝺ dic vt de conſe. di. ij. iterat̄.
l Inſaniaȝ. de quibuſdam illoꝝ erroribꝫ: ꝺ cō ſe. di. ij. cum oīe.
m Cōfectiōe. q̄ fieri dȝ ſingulis ānis. ⁊ vetꝰ cremari. ꝺ ꝯ. di. iij. l'r̄iſ. Et pt̄ fieri tpe interdicti: de ſen. ex. qm̄. li. vj.
n Lotōne. Io. iij.
o Certā diē. ſ. kalen. nouēbris ſic dicit: q꞉ nonus mēſis inchoādo a marcio: vt inchoabant antiq̄: q̄ ſolū decē mēſes habuerūt vſq̄ȝ ad tp̄s iulij ceſaris ⁊ nume pōpilij: ⁊ tūc diſtinctio ⁊ correcto anno ſcd̄m curſū ſolis redeūtis ī fi. āni ad eūdē punctū additi fuerūt duo mēſes ī p̄n. āni ſ. ianuariꝰ ⁊ februariꝰ: ⁊ ꝓpt̄ horas. vj. q̄ ſuperāt: oportuit ſingul' q̄tuor ānis addi diē biſextilē. qꝺ dic. vt ꝺ v̄. ſig. q̄ſiuit. ⁊ tūc tp̄is iulius vocabat̄ q̄ntil'. ⁊ auguſtꝰ ſextil': q̄ poſtea a iulio et auguſto denoiati fuere: vel ꝓpt̄ ipoꝝ ortū: vel ꝓpt̄ rem ꝓſpere geſtam.
p Oim ſcōꝝ. q̄ italici anſeres deuorāt: qꝺ romani facere nō deberēt. vt ei dicit ābro. in examerō. v. merito debes anſeribꝫ rōa ꝙ regnas.

vt in hac ipoꝝ celebratōe cōi:
quidq̄d ī ꝓprijs ipoꝝ feſtiuita
tibꝰ omiſſū exiſteret: ſolueret:
Potiſſime igit̄ exequēdū ē er
ga h̄ viuificū ſacramtū corpo
ris ⁊ ſanguīs ihū xpī: q̄ ē ſan
ctoꝝ oīm gl̄a ⁊ corona: ut feſti
uitate ac celebritate ꝑfulgeat
ſpeciali: q̄tenus in eo quod in
alijs miſſaꝝ officijs circa ſolē
nitatē ē forſitan ꝑtermiſſū de
uota diligētia ſuppleat̄: ⁊ fide
les feſtiuitate ipſa inſtāte itra
ſe ꝑterita memorātes id quod
ī ipis miſſaꝝ ſolēnijs ſcl'aribꝰ
forſan agendis impliciti aut
al's ex negligentia vel fragili
tate hūana minꝰ plene geſſert
tūc attēte in hūilitate ſpūs et
animi puritate reſtaurēt. In
tellexīmꝰ aūt olim dū ī minori
eſſemꝰ officio cōſtituti: q̄ fue
rat quibuſdā catholicis diui
nitus reuelatū feſtū hmōi ge
neraliter ī eccleſia celebrādū.
Nos itaq̄ȝ ad corroboratōez ⁊
exaltatōem catholice fidei di
gne ac rōnabilit̄ duximus ſta
tuēdū: ut de tāto ſacmēto ꝑter
quotidianā memoriā: quā de
ipo fac̄ ecclia: ſolēnior ⁊ ſpeci
alior ānuati memoria celebre
tur: certū ad h̄ deſignātes ⁊ de
ſcribētes diē videlicet feriam
quītā ꝓxīaȝ pꝰ octauā pēthec̄.
ut ī ipa quīta feria deuote tur
be fideliuȝ ꝓpter h̄ ad ecclias
affectuoſe ɔcurrāt: ⁊ tā clerici
q̄ ppl'i gaudētes ī cātica laudū
ſurgāt: tūc eī oīm corda ⁊ vo
ta ora ⁊ labia hymnoſ pſoluēt

leticie ſalutariſ. tūc pſallat fi
des: ſpes trepudiet: exultet ca
ritas: deuotō plaudat: iubilet
chorꝰ: puritaſ iocūdet̄: tūc ſin
guli alacri aīo ꝓnaq̄ȝ volūtate
ɔueniāt: ſua ſtudia laudabilit̄
exequēdo: tāti feſti ſolēnia ce
lebrātes: ut vtinā ad xpī ſerui
tiū ſic eiꝰ fideles ardor inflam
met: ut ꝑ hec ⁊ alia ꝓficiētibꝫ
ipis: meritoꝝ cumulꝰ apud eū
q̄ ſeſe dedit ꝓ eis ī ꝑciū tribu
itq̄ȝ ſe ipis ī pabulū: tādē poſt
hꝰ vite decurſū eis ſe in ꝑmiū
largiat̄. Ideoq̄ȝ vniuerſita
tē vr̄aȝ monemꝰ ⁊ hortamur ī
dn̄o: ⁊ ꝑ ap̄lica ſcripta in vtu
te ſc̄e obediētie diſtricte ꝑci
piēdo mādamꝰ: in remiſſionez
peccaminū iniūgētes: q̄tenus
tā excelſū ⁊ tā gl'oſū feſtū ꝑdi
cta quīta feria ſingulis annis
deuote ac ſolēnit̄ celebretis: et
faciatis ſtudioſe ꝑ vniuerſas
ecclias ciuitatū vr̄aꝝ ⁊ dioce
ſum celebrari: ſb̄ditoſ vr̄os in
dn̄ica dictā quītā feriā ꝓxīme
ꝑcedēte: ſalutaribꝫ monitis ſo
licite ꝑ vos ⁊ ꝑ alios exhortan
tes: ut ꝑ verā ⁊ purā ɔfeſſiōȝ:
elemoſinaꝝ largitōnē: attētas
⁊ ſedulas orōes ⁊ alia deuotio
nis ⁊ pietatis opa talit̄ ſe ſtu
deāt ꝑparare: q̄ hꝰ ꝑcioſiſſimi
ſacramti mereat̄ fieri partici
pes illa die: poſſintq̄ȝ ipm ſu
ſcipe reuerēt: ac eꝰ vtute aug
mētū cōſeq̄ grāꝝ. Nos eīn xpī
fideles ad colendū tantū feſtū
⁊ celebrādū donis volētes ſpi
ritualibꝰ animare: oībuſ vere

Dij tui dormiebāt ⁊ anſeres vigilabant: illis potius debeo ſacrificare q̄ Ioui. Cedāt eīn dij veſtri anſeribꝫ a quibꝫ ſe ſentiūt eſſe defenſos: ne ⁊ ipi ab hoſte caperent̄. Et iſido. xij. ethymo. galloꝝ aſſenſus ī capitolio anſeris clangore dep̄henſus eſt. nullū. n. animal ita odorez hominis ſentit vt anſer. io. an.

q Corōa. ad phili. iiij

r Reuelatū. hoc non credit̄ ſimplicit̄ aſſerēti: de here. ex iniūcto. Mihi aūt reuelat̄ q̄ hoc feſtum adiūget̄ ad alia feſta: ꝯ quibꝫ ī decre. vlti. de ſen. excō. libro. vj. ⁊ tūc eadē ɔſtitutōe nota bilia ipiꝰ ɔſtitutōis dubia ſupplico declarari.

ſ Feriā quītā. ſ. diē iouis. ⁊ licet ꝓꝑie feria ſumat̄ ꝓ feſto: tn̄ omēȝ diē vocamꝰ feriā. vel a fando: q: qualibȝ die fabat̄ deꝰ. geñ. j. vel quia ſingulis diebꝫ fari poſſumꝰ ī diuinis vel hūanis: ſi. de v. ſig. forus.

t Proximā. intelligebat̄. ff. de vbo. ob. cū q̄ kalendis.

u Octauaȝ. ꝫ de ferijs capellanꝰ. allō q̄ ad officij celebratōeȝ: hoc q̄ ad dierū numerū: et ꝯcor. c. n. ca. ij. de reſti. in inte. coram. in fi.

x Pēthecoſtes. ſic dr̄ a pētha qđ ē quīq̄ȝ facit de deci. c. j. ī fi. ⁊ qđ ibi nō. ⁊ coſte. x. q: quiquies. x. dies ſunt int̄ feſtū reſurrectōis ⁊ pēthecoſtes: cōputato vtroq̄ȝ feſto. ⁊ quidam declinant penthecoſte penthecoſtes. alij vero hoc penthecoſte indeclinabile.

y Cātica. ad ephe. v.

z Hymnos. hi ſūt cātica laudis: ſic treni cātica lamētatōis: vt ſcripſi ꝯ immu. ec. non minꝰ.

a Plaudat. quaſi manus iungat.

b Iubilet. qđ ē cātare voce q̄dam ɔfuſa ꝑ gaudio. vnde dicūt quidam qđ iubilꝰ ē gaudiuȝ qđ vbis explicari ñ pt: nec tamen penitus reticeri.

c In ꝑciū. j. ad chor. vj. ī fi. ibi empti eſtis ꝑcio magno. io. an.

d In premiū. thobie. iiij. poſt prin.

e Largitōem. lxxxvi. di. frēȝ. ꝯ triplici elemoſina. xlv. di. tria. ſȝ alit̄ ꝑ oſti. in ſum. ꝯ penis. §. quis ſit effectus. v. elemoſina. de tēp. or. §. ⁊ cui. ſub. §. vij.

f Attentas ⁊ ſedulas. i. continuas vel aſſiduas.

g Orōes. de orōe t̄ctauit oſti. ī ſum. ꝯ penis. §. q̄s ſit effectꝰ. v carnis aūt maceratio. Sed plenꝰ ꝑ modū ſume videamꝰ q̄d ſit orō. vnde dicat̄. q̄ ſit eꝰ diuiſio: ad quē ſit porrigēda: ꝑ quē. ad q̄d: q̄lit̄. vbi: ⁊ q̄s ſit eꝰ effectꝰ. De ꝑmo. orō ſm aug. libro de vbis dn̄i ē quedaȝ petitio. Alibi dicit q̄ ē pīꝰ mēns affectꝰ direc̄tꝰ ī deū: ⁊ plerūq̄ȝ ne piguet̄ ī vocē ꝓrūpēs ⁊ colligit̄ de ɔſe. di. j. q̄ñ aūt. Uel orō ē cogeries vocum in deū tendentiū ad aliquid impetrandū. Et ſm damaſcenū ē aſcenſus intellectus in deum: vel petitio decentium a deo. xx. di. ca. fi. Ad ſcdm̄ dic q̄ dicat̄ ſm caſſiod. iſido. ⁊ ber. quaſi oris ratio: vt. ſ. rationabile petat̄ al's nō eſſet orō: ſi. ꝯ re. ec. ñ alie. c. fi. ⁊ ꝑ hoc videt̄ q̄ debeat eē vocalis: ꝯ q̄ dicā ſb̄. vij. mēbro. De tercio ſciēdū q̄ caſſianus pꝰ apoſtolū. j. ad thymo. ij. hāc diuidit in q̄tuor ſpēs: In obſecratōeȝ q̄ q̄s cōpūctus ꝓ cōmiſſis veniā dep̄cat̄. Oratōeȝ ꝑ quā fit aſcēſus intellectus in deū vel ꝑ quā aliq̄d deo vouet̄ vel offert̄. Poſtulatōȝ quā ɔſtituitꝰ ī ſpūs feruore ꝓ alijs ſolȝ emittere. Gratiaꝝ actōem quā mēs deo refert ꝑ exceſſū ineffabilē recolendo ꝑterita dei bn̄ficia: vel ɔtēplādo ꝑſentia: vel ꝓſpiciēdo futura iā ꝑparata dilect̄. Btūs ber. in quodā ſermone dicit: q̄ obſecratōes fiūt affectu verecūdo: orōnes puro: poſtulatōnes amplo: grāꝝ actōes deuoto. De q̄rto dic q̄ porrigēda ē ad deū: math. vj. cū oraueritiſ dicite pr̄ nr̄ ⁊c̄. Ad ſanctos aūt porrigi pōt ñ tāq̄ ꝑ ipos implēda: ſȝ vt ꝑcibꝫ ⁊ meritis ipſoꝝ exaudiat̄ a deo. patet hoc ex modo orādi q̄ vtit̄ eccleſia. ad xpm̄ eīn nō dicit ora ꝓ nobis ſȝ audi nos vl' miſerere nobis: ad ſctm̄ dicit ora ꝓ nobis. Et tenent theologi q̄ ſcti oratōes nr̄as cognoſcūt. vnuſq̄q̄ȝ eī btūs tantū ī eſſentia dei videt quātū ꝑfectio btitudinis requirit. hoc aūt reqrit̄ ad ꝑfectōeȝ beatitudis: vt hō habeat quicq̄d velit: nec velit aliq̄d inordinatū: ſȝ recta volūtate q̄libet cognoſcere vult q̄ ad deū ꝑtinēt: ergo etiā ſancti cū eis nl'la rectitudo deſit hoc volūt. oportet igit̄ q̄ vota hoim orōes ⁊ deuotiones in vbo cognoſcant. Nam od eoruȝ gl'aȝ ꝑtinet q̄ auxiliū egēbus prebeant ad ſalutē. Sic eīn dei cooperatores efficiūtur. ⁊ ſi dicas ſolus deus cognitor eſt cordium: ꝯ ſimo. tua. in fi. cum concor. ſed oratio conſiſtit ī corde: ergo ⁊c̄. Rn̄deo q̄ cordiuȝ cogitationes ſolus deuſ nouit per ſeipſuȝ. ſed tantum alij cognoſcere poſſunt quātū eis reuelatur vel per viſionem verbi vel alio modo. Fatendum ergo q̄ orationes quas ad ſanctos verbo vel corde dirigimus: deo manifeſtante cognoſcunt. De quinto dic q̄ porrigenda eſt per bene diſpoſitum contritum ⁊ penitentem. Nam cuȝ is qui diſplicet ⁊c̄. iij. q. vij. iudicet. xlix. di. §. j. vbi etiam no. an orationes malorum proſint his pro quibus orant. compent autem orare etiam ſumme ꝑfectis. vt dicam. ī. de here. ad noſtrum. v. ij. De hoc autem dubitatur: an exaudiat deus peccatores orantes. et q̄ ſic. j. q. j. ipſi. contra. e. q. ſiquis inquit. v. ad hec omnia. ⁊ ca. ſacroſancta. Dicit tho. q̄ ſi peccator petit aliquid inq̄tum peccator. i. ſecundum deſiderium peccati: nō auditur a deo ex miſericordia: ſed quādoq̄ȝ exauditur ad vindictam: dum ꝑmittit̄ amplius

rruere in peccata. Unde ſm Aug. deus quedam negat ꝓpitius que
ꝯcedit iratus. Sed ſi pctõris oratõ ꝓcedit ex deſiderio bone nature
deus exaudit: non quaſi ex iuſticia: quia talis non meretur: ſed ex
pura miſericordia. ſi tamen alia in oratõne cõcurrant de quibus. ī.
dicetur. De ſexto ſciendum ꝙ orare debem⁹ ꝑncipaliter ſalutifera:
Math. vj. ꝑmū que
rite regnū dei ⁊ iuſti
ciā eius. ⁊ lʒ valerius
li. vij. c. ij. dicat ꝙ ſo
crates quaſi quoddaʒ
hūane ſapientie terre
ſtre oraculū nihil vlt̄
petendum a dijs im
mortalib⁹ arbitrabat̄
ꝗ vt bona tribuerēt.
Patet tamen ex orõne
dominica ꝙ etiam ali
quid determinate petē
poſſumus. Unñ aug.
ad probā. dicit: ꝙ ad
deum id licet orare qđ
licet deſiderare: dicens ꝙ oratõ dominica oſtendit etiam temporalia
a deo peti poſſe. dum dicit: panem noſtrum quotidianū ⁊c̄. tenēt ḡ
theologi ꝙ temporalia a deo orando petere poſſumus: non vt finem
conſtituamus ī illis: ſed vt ſint adminicula beatitudinis ꝯſequēde
vt ſcilʒ quaſi inſtrumentaliter nobis deſeruiant ad ſuſtentõneʒ vite
corporalis exercende ad actus virtuoſos. ſa. j. q. iij. ſiquis obiecit.
⁊ quod dixi de regula. iohānes. in oppo. ſecunda. De ſeptimo ſcias
ꝙ oſti. in pre. v. ponit. xiiij. que requirunt̄ in oratõe. ſ. ꝙ ſit fidelis
ſecura: hūilis: diſcreta: deuota: verecūda: ſecreta: pura: lachrymoſa
attēta: cõmunis: feruida: operoſa ⁊ aſſidua. Sʒ tu quātū ad pſens
membꝝ ꝑtinet breuiter dic: ꝙ modus orandi requirit humiliatõnē
corporis: deuotõnem cordis: attentõnem: ⁊ breuiloquiū. De primo
Eccle. xxxv. Oratõ humiliantis ſe penetrabit nubes. de elec. vbi pi
culum. §. penl̄. lib. vj. ⁊ Cyprianus li. de oratione dominica. Sit
orantibus ſermo cum diſciplina quietem continens ⁊ pudorem: in
curuatõ tamen vel corporis humiliatõ non refectõnis ſed deuotõis
obtentu fieri debet vt dicit caſſianus. ⁊ ſa. viij. q. j. ſciendum. C. de
his qui ſpo. mu. ſub. l. j. ⁊. ij. Et de ſecundo ꝓbatur ī vo. magne.
circa finem. ⁊ pre. decre. vbi ꝑiculum. §. penl̄. Et aug. quid prodeſt
ſtrepitus labiorꝫ ſi mutum eſt cor. ⁊ greg. in mora. Veraciter amare
eſt amaros in compūctõne gemitus non verba compoſita reſonare
⁊ ibidem: animaꝝ verba ſunt ipſa deſideria: in quibus tanto quis
minus clamat quanto minus deſiderat. De tercio patet hic ⁊ de cõ
ſecra. di. v. nunꝗ̄ in ꝑn. ⁊ Cyprianus: nil aliud cogitet animus ꝗ̄
id ſolum quod precat̄. de conſe. di. j. quando autem. ⁊ dicit greg. ꝙ
illam oratõnem deus non audit: cui ille qui orat non attēdit. Dicūt
tamen theologi hoc intelligendum quando attentõ nullo modo ora
tioni cõiungitur. non eñ requiritur ꝙ attentõ ſemꝑ maneat in ora
tione actus per eſſentiam. vnde pſal. xxxvj. cor meum dereliqt me.
ſatis eñ eſt ꝙ maneat ꝑ virtutem: quod eſt quando cum bona intē
tione quis ad oratõnem accedit: etſi in ꝓſecutione mens ad alia ra
piatur. Semper enim prime intentõnis vis ꝑmaneat: niſi tanta ſit
euagatõ ꝙ attentõ omnino depereat: ⁊ tunc locus eſſet ei quod dicit
cyprianus lib. de oratõne dominica: quomodo audiri te a deo poſtu
las: cū ipſe te non audias. ⁊ beatus ber. cauſamur nobis deeſſe gra
tiam: ſed iuſtius ipſa gratia conquerit̄ nõnullos deeſſe ſibi. ⁊ caſſia
nus: nunꝗ̄ orat quiſquis etiam flexis genibus ſi vagatõne diſtra
hitur: ⁊ ſa. quod de officijs ſcripſi: de cele. miſ. dolentes. De quarto
math. vj. cum oraueritis nolite multum loqui ⁊c̄. ſa. de ꝯſe. di. vj.
non mediocriter. ⁊ vide quod nõ. de eta. ⁊ qua. c. penl̄. in vlti. glo.
Nec tamen putes breuiloquiū eſſe de neceſſitate orationis. Nam
oratõ non ſolum ſm ſuam cauſam que eſt deſiderium caritatis: ſed
etiam ſm ſeipſam poteſt eſſe diuturna. Nam ⁊ de chriſto legim⁹ ꝙ
ꝑnoctauit orando. luce. vj. Et ꝙ prolixius orauit luce. xxij. Itē dr̄
luce. xviij. in ꝑn. oportet ſemper orare ⁊ non deficere: ſa. lxxvj. di.
noſſe. ibi oratõnū ꝑnoctanter inſiſtimus. Sed quia vt dicit aug. ad
probā. multum loqui in orando eſt rem neceſſariam ſuperfluis agere
verbis. cum plerūqʒ hoc negocium plus gemitibus ꝗ̄ ſermonibus
agatur: ideo mouemur ad breuiloquiū. Nam vt dicunt ſancti fre
quens ⁊ breuis debet eſſe oratõ: ne immorantib⁹ nobis aliud cordi
noſtro inſerat inimicus. Sed dubitat̄ an oratõ debeat eſſe vocalis:
quod videtur pſal. iij. ⁊. lxxvj. voce mea ad dominū clamaui: voce
mea ad dominū deprecatus ſum. Cõtra: oratõ deo porrigitur vt eſt
dictum: ſed deus cordis locutõneʒ cognoſcit: fruſtra igitur vox oris
adhibetur: ſa. xxxviij. di. ſedulo. Dicūt theologi ꝙ cõmunis oratõ
que fit per miniſtros eccleſie. xij. q. j. duo ſunt. in ꝑn. in ꝑſonā tot⁹
populi: vt innoteſcat ei pro quo fit: merito ex inſtitutione debet eſſe

penitentibus ⁊ confeſſis: qui
matutinali officio feſti eiuſdē
in eccleſia in qua idem celebra
bitur interfuerint cētū. Qui
vo miſſe totidem. Qui autē
in primis ipſius feſti veſperis
interfuerint ſimiliter centum
Qui vo in ſecundis totidem.
Illis vo qui primis tercie: et
ſexte none ac completorij offi
cijs interfuerint: pro qualibʒ
horaꝝ ipſarum quadraginta.
Illis autem qui per octauas
illius feſti matutinalibus ve
ſpertinis miſſe ac ꝑdictaꝝ ho
rarū officijs interfuerit centū
dies ſingulis octauarū ipſarū
diebus: de omnipotentis dei

vocalis. Sed ſingularis quam quis ꝑ ſe vł alio porrigit ī neceſſitate
non eſt vocalis. Adhibetur tamen vox triplici ratõne. Primo ad exci
tandam interiorem deuotõnem. verbis enim ⁊ ſignis nos ipſos inter⁹
excitamus ad ſanctum deſiderium augendum vt dicit aug. ad probā.
Secundo ad redditõnem debiti. ſcilʒ vt ſeruiat orans deo ſm ſe totum
ſcʒ corde ⁊ corpore. ī cõ.
di. v. nunꝗ̄. Tercio ex
quadam redundātia ab
anima in corpus ex ve
hementi affectiõe. Unde
pſ. xv. letatū ē cor meū:
⁊ exultauit lingua mea.
De octauo patet math.
. vj. ibi: Cum oraueris
intra cubiculum tuum:
⁊ clauſo oſtio ora patreʒ
tuum in abſcōdito. ⁊ vt
dicit caſſianus: intra cu
biculū oramus: cū a co
gitationū ⁊ ſolicitudinū
ſtrepitu corde remoto ſe
crete ac familiariter preces noſtras ſoli deo referamus: ⁊ ſa. quod nõ.
xlj. di. parſimoniam. ⁊ auguſtinus de ſermone dñi: videri ab hoībus
non eſt nephas: ſed id agere vt ab hominibus videaris: recipit eñ ille
mercedem ſuam: de peñ. di. iij. cauendum. Oratões etiam ꝑncipaliter
ſunt in eccleſia faciende: de pur. poſt par. c. vno. ī imu. ec. decet. li. vj.
ſ̄. e. ꝯpi. de cele. miſ. c. j. ſʒ vt dicit beatus ber. li. meditatõnū: vbicūqʒ
fueris infra temetipſum ora. ſi longe fueris ab oratorio nõ queras lo
cum: quoniam ipſe locus es. Videt̄ quibuſdam ꝙ fieri debeat ad ori
entem: ſed cum deus ſit vbiqʒ ad omnem partem poſſumus ad eum
orare. eque tamen oramus: ⁊ miſſe ſacrificium facimus verſus orientē.
de hoc. xj. di. eccleſiaſticarum. De vltimo dicendum: ꝙ oratõnis effe
ctus eſt duplex. habet eñ virtutem merendi ⁊ impetrandi. primū du
pliciter. Primo quia vitatur ꝑ eam tentatõ. Hieronymus ſuꝑ math.
xiiij. in tēptatõnem intrat qui orare negligit. ⁊ auguſtinus: Oratio eſt
oranti preſidiū: aduerſario incendium: angelis ſolacium: deo gratum
ſacrificiū. Nam principaliter valet ꝯtra vicia ſpiritualia. Unde hiero
nymus ſuper math. xvij. ibi: hoc genus demoniorū nõ eijcitur niſi in
oratõne ⁊ ieiunio. quod etiam habet̄ math. ix. dicit ſic: nõ ſanat oculū
quod ſanat calcaneum. Ieiunio ſanantur peſtes corporis: oratõne vo
ſanantur peſtes mentis. Secundo qꝛ ꝓcedit ex radice caritatis: penes
quam conſiſtit omne meritum: ⁊ eſt fons viuus ⁊c̄. de peñ. di. ij. cari
tas. ij. ī regula. licet. in fi. de virtute impetrandi ꝓbatur. xxiij. q. viij.
in qualibet. ſ̄. e. compi. de elec. ne romani. in fine. Mar. xj. quodcūqʒ
orantes petitis credite quia accipietis. Unde per oratõnem reuelantur
ſecreta diuina. viij. q. j. ſi ergo. Boetius dicit non fruſtra in deo ſpes
ponitur. preces eñ que recte ſunt inefficaces eſſe non poſſunt. ⁊ beat⁹
ber. li. meditatõnū: ex duobus vnum indubitanter ſperare debemus.
aut dabit nobis quod petimus aut quod nouit eſſe vtilius. Et Aug.
li. ſen. ꝓſperi dicit ꝙ orans miſericorditer audit ⁊ miſericorditer non
auditur. Quid eñ infirmo ſit vtile magis nouit medicus ꝗ̄ egrotus.
De his valerius li. vij. c. ij. dicit ꝙ votis ſepe experimus ꝙ nõ impe
traſſe melius foret. ⁊ ponit exempla dicens: diuitias appetis: ꝗ̄ multis
fuerunt exitio: honores cõcupiſcis qui ꝗ̄plures peſſundederunt. regna
tecum ipſa voluis quorum exitus ſepe numero miſerabiles cernūtur
ſplendidis cõiugijs manus inijcis ad hoc vt aliquando illuſtrent: iſta
nõnunꝗ̄ funditus domos euertunt. Suadet ergo celeſti arbitrio nos
ſubmitti effectu oratõis. ſumus in italia nuꝑ experti. quando eñ cum
verſibus illis: exurgat deus ⁊c̄. cepit eccleſia ꝯtra rebelles orare: pem
pti ⁊ exterminati ſunt quaſi ſubito: qui cenſura eccleſiaſtica ⁊ armis
bellicis iam dudum domari non potuere. bene ſa. xxxvj. di. c. vlt. vbi
dicit̄ ꝙ orante moyſe vincebat populus. vincebat̄ autem dum dimit
tebat manus. ⁊ vide oſti. in ſum. de remiſ. §. ad quid valent. v. fateor.
vbi ponit exempla de daniele moyſe ⁊ dauid orantibus. Sʒ qui legēt
tripartitam hiſtoriam hug. florēcen. helimanđ. rufinū ⁊ hiſtoriagra
phos inuenient ꝙ theodoſius imperator ſenior ſuis oratõnibus mira
culoſaʒ victoriā obtinuit ꝯ eugeniū ⁊ arbogaſten: quoꝝ exercit⁹ iacula
vehementiſſimus ventus retorqbat ī ipſos: ⁊ iacula partis theodoſij
cum maioris fortitudine vltra menſuraʒ humani ictus impingebat in
illos. ⁊ hoc voluit ipſe claudian⁹ poeta ꝗ̄ tūc florebat dicens: O nimiū
dilecte deo cui militat ether. Et ꝯiurati venīūt ad claſſica venti: hoc aūt
obtinuit ipſi⁹ theodoſij oro ꝗ̄ talis fuiſſe legit̄: Omps deus tu noſti ꝙ
in noīe chriſti filij tui vltõnis iuſto vt puto ꝑlia ſuſcepi: ſin alit̄ in me
vindica: ſi vo cū iuſta cā ⁊ in te ꝯfiſus huc veni: porrige dexterā mā:
ne forte dicāt gentes: vbi eſt deus eoꝝ. cõcor. huic ſi. de vo. magne. poſt
ꝑn. ⁊ huic glo. ſit finis: de cui⁹ ꝓlixitate ſim excuſabilis: tum quia in
oratõnis ſuffragio ſperans effectum illi⁹ expertus ī aſſequēdis ꝓſperis
⁊ euitandis vel ſaltem temperādis aduerſis. tum quia ſm materiam

deberet eſſe ꝓlixior. ⁊ ſi ꝑ iſta non ſatiſfeci: excuſet coequatō textualis. de hoc de imu. ec. decret. li. vj. ⁊ ꝑ archi. j. q. j. dictū. Jo. an.

h Confeſſis. quis eſt hic ⁊ laudabimus illuz: Eccle. xxxj. has ergo remiſſiones quibus pauci participant amare interpretari nec decet nec expedit: vt dixi de peni. ⁊ remiſ. ꝙ autem.

miſericordia ac beatorū apoſtoloꝝ eius petri et pauli auctoritate confiſis: de iniūctis ſibi penitentijs relaxamus.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De immunitate eccleſiaꝝ. R.

Quoniam ex cōſtitutōne boni. pape viij. p̄. noſtri. que īcipit clericis laicos. ⁊ ex declaratōe ſeu declaratōnibus ex illa poſtmodum ſubſecutis: nōnulla ſcandala magna ꝑicula ⁊ icōmoda grauia ſunt ſecuta ⁊ āpliora ſeq: niſi celeri r̄medio ſuccurrat: p̄ſumit̄ veriſimiliter in futuꝝ. Nos de cōſilio fratꝝ noſtroꝝ ꝯſtitutionem ⁊ declarationem ſeu declaratōnes predictas et quicquid ex eis ſecutū eſt: vel ob eas penitus reuocamus: ⁊ eas haberi volum⁹ ꝓ infectis. Volentes ⁊ firmiter ſtatuentes illud ꝯtra quoſcūqꝫ lai-

i In eccleſia. per hanc litteram que habet̄ etiaz ſ parte ꝑxi. in fi. ꝑtz ꝙ nō ſufficit intereſſe horis extra eccleſiam. qō intelligo etiam ſi dicantur in ꝑuato oratorio: de quo ſ ꝯſe. di. j. ꝓcedimus. ⁊ c. vnicuiqꝫ. ⁊ c. ſiquis. ex̄ de cēſi. c. fi.

k Centū. dies. quod eſt. j.

l Primis. fa. ad nō. ſ ſen. ex. c. vi. §. in feſtiuitatibus. li. vj. in. j. glo. ⁊ qō ſ cōpletorio ſequit̄ facit ꝯ.

m Totidem. argue ꝓ eqnandis diſtributōibꝰ in his tribꝰ horis matutino miſſa ⁊ veſpe. Itez argue ꝙ vbi ī illī horis dāt̄ dece: ī alijs dari dēt quatuor. vide qō dixi ſ e. ꝯpi. ſ eta. ⁊ qua. vt ibi qui. ad fi.

n Quadraginta. ⁊ ſic ducentos.

o Officijs. oībus quo ad dies octaue. nec puto ꝙ hic fiat diſtributio vt partez habeat qui certis intereſt.

p De iniūnctis. vide qō ſcripſi de peni. ⁊ re. ꝯum ex eo.

q Quoniā ex cōſtitutōe. Caſus. r̄uocat ⁊ pro infectis vult haberi decretalem clericis. e. ti. li. vj. cum ſuis declaratōnibꝰ. ⁊ p̄mittit reuocatōis cauſam. Secūdo reuocat ibi: nos de ꝯſilio. Tercio ſeruari ꝑcipit ius antiquū: ibi volētes. ⁊ fuit iſta de p̄mis ꝯſtitutōnibꝰ clemētis editis a ꝑncipio ꝓmotōis ſue: ⁊ incipiebat paſtoralis: cuꝰ tradidit exordiū: poſt qō ſequebat̄ ſane quoniā ⁊c. ⁊ rex francie qui fuit paſſiua cauſa ꝯſtitutōnis. fuit actiua cauſa reuocatōnis: vt ſic ꝯuenit de re. iur. c. j.

r Clericis. e. ti. li. vj.

ſ Declaratōne. declarauerat enī benedictus in ſua extrauā. que incipit ꝙ olim. illaz quo ad ſui penas extendi ſolū ad exigentes vel dātes in exigendo auxiliū ꝯſiliū vel fauorem: ita ꝙ pene locū nō haberēt in ſoluētibus vel recipientibꝰ a ſponte ſoluentibus.

t Declaratōnibus. dicebant̄ ⁊ alie ꝓceſſiſſe: ⁊ ideo ad omne dubiuz tollendū plurali vtitur.

u Celeri. concor. de accuſa. c. fina. ſ. e. cōpil̄. ſ iureiurā. romani. in principio.

x Ob eas. ꝯcor. de elec. qualiter. in fi.

y Pro infectis. ꝑ hoc puto ꝙ excōmunicatus ex iuribꝰ illius ꝯſtitutōnis abſolutōne non egeat. ⁊ vide quāta eſt papalis poteſtas circa ea q̄ ſimplicit̄ ſunt de iure poſitiuo: quia reuocat illa vt extūc: ⁊ fa. ad ea que ſcripſi: qui fi. ſint le. ꝑ venerabilem. ſup glo. ij.

z Illud. inuiolabiliter obſeruari quod eſt. j.

a Contra quoſcūqꝫ ⁊c. quod ſup his ⁊c. vſqꝫ ad fi.

b Quaſcūqꝫ. vide qō no. ⁊ dixi. e. ti. non minus. Jo. an.

c Dantes. dicebat cōſtitutō bonifa. publice l' occulte. ꝑ quod ꝓbatur ꝙ excōmunicatō canonis ligat etiā occulta delicta: vt. j. dicaz de here. multorum. ad fi.

d Ad fauorem. vide quod dicam. j. de penis. ſiquis. in ꝑn.

e Predeceſſoribus. alex. iij. e. ti. nō minus. inno. iij. e. ti. aduerſus.

f Concilijs. vtrūqꝫ generale ⁊ lateranū. Sz alexandrinū vocamꝰ lateranū. innocentianū vocamus generale: de hoc de cap. mo. c. fi.

g Rubrica. de ꝯſanguinitate ⁊ affinitate ita venit ſub bulla. ſ vidi quoſdam hic habere rubricam de ſponſalibus. Jo. an.

b Eos qui. ſcienter contrahentis matrimoniū in gradu conſanguinitatis vel affinitatis ꝓhibito vel cum moniali excōmunicatus eſt ipſo iure: ⁊ publicari debet ⁊ vitari. Idem in ꝓfeſſo ⁊ ꝓfeſſa vel conſtituto in ſacris: ⁊ incipe cōſtructū ibi: cupientes. Et no. ꝙ in ſex caſibus hic expreſſis tm̄ locum habꝫ hec conſtitutio ⁊ eius pena. vnde ſi cōtraheret quis cum habēte maritum: vel cum iudea vl' cum pagana vl' cū cognata ſpūali vl' legaliter: vel cōtra impedimentum publice honeſtatis: licꝫ non teneant matrimonia: tamen non eſt locꝰ huic pene: que in illis caſibus vel ſimilibus expreſſa non eſt. Itez in his ſex caſibus nūc demum eſt locus pene: quando illicite cōtrahunt̄. Si enim licite vt ex diſpēſatōe pape tunc ceſſat culpa. ergo ⁊ pena. de conſti. c. ij. de qua diſpenſatione no. de reſti. ſpo. lras. in ꝑn. de ſta. mo. cū ad monaſteriū. ⁊ ſcripſi de vo. c. j.

cos exigentes ſeu extorquētes ab eccleſijs eccleſiaſticiſqꝫ ꝑſonis tallias ſeu collectas aut exactiones quaſcūqꝫ: ⁊ contra dantes ad id faciendum ꝯſiliū auxilium vel fauorem: necnō ⁊ circa p̄ſtandas ſubuentōes laicis ab eccleſiaꝝ prelatis ac alijs viris eccleſiaſticis inuiolabiliter obſeruari. quod ſup his a prede. nr̄o in laterañ. et generalibus cōcilijs: que nos ſub obteſtatōne diuini iudicij precipimꝰ obſeruari diſtricte: ſalubriter eſt ꝓuiſum.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De ꝯſanguinitate et affinitate

Eos qui diuino timore poſtpoſito ī ſuaꝝ ꝑiculū aīarū ſcienter ī gradibꝰ ꝯſanguinitatis vl' affinitatis conſtitutione canonica interdictis: aut cum monialibus contrahere matrimonialiter

i Timore. concor. de elec. cum in cūctis. ad fi.

k Scienter. ignorātes ergo non ligat conſtitutio. qō itelligo in ignorātia facti ꝓbabili ⁊ nō affectata. ſ. quia ignorabant ſe conſanguineos vel affines. Si vo ignorabāt ius neſcientes gradum in quo erāt: eē ꝓhibitū. ex quo enim ſciebant gradum ligat cōſtitutio. de re. iur. ignorantia. li. vj. cum ſuis ꝯcor. Si vo alter ſolus ſciebat: ille ſolus ligat̄. fa. xxxiiij. q. ij. nō ſatis. ⁊ c. in lectū. de ſymo. de ſymoniace. C. ſo. ma. ſi. ignorans. Sed quid ſi ꝯtraxit ignorans: poſt tempora ſciuit ⁊ cohabitauit conſanguinee: vr̄ ligari. ar. j. q. j. cos. ī ti. ſ ſy. ſicut nuis. C. de iceſt. nup cum ancillis. Contrariū credo cum iſta cōſtitutō non puniat cohabitatōnem vel inceſtum ſed contractū: vt. j. dicam. fa. ff. de his qui no. infa. quid ergo. in ꝑn. C. de vſuca. trāſfor. l. j. ad fi. ff. de vſur. qui ſcit. in fi. ⁊ ff. de bo. li. qui cum maior. ⁊ de mino. l. iij. §. ſcio. ſicut qui ignoranter eligit indignū licꝫ poſtea ſciat: non incurrit penam concilij cum in cūctis: de elec. cum in hoc ponderet̄ initiū. eo. ti. dudum. ꝓbatur hec ſolutō ex eo: quia ſine iudicio eccleſie ab illa diuertere non poſſet: de diuor. porro. cum ſuis ꝯcor. fateor tn̄ ꝙ peccat cognoſcendo: ⁊ ſic loquūtur ꝯtraria. de ſen. ex. inquiſitōni. Quid ſi ꝯtraxi cum illa quam credebam eſſe conſanguineā affinem vl' monialem: ſed in veritate non erat: ſolue ꝑ no. ſ ſen. ex. ſi vo. ij. ⁊ c. in audientia. ij.

l Canonica. nedum diuina.

m Interdictis. ſcꝫ in quarto vl' citeriori gradu ꝯſanguinitatis vl' affinitatis p̄mi generis. e. ti. non debet.

n Matrimonialiter. ꝑ hanc lr̄am ⁊ ꝑ lr̄am. j. eo matrimonia cōtrahentes: videt̄ ꝙ coactus ad ꝯtrahendū nō incurrat hāc penam. ⁊ ſi de abſoluta coactiōe loquimur hoc eſt certum: qō no. cā. ſacris ſ ſi de cōditōnali: licꝫ tali que debuerit cadere in conſtantem virum videt̄ ligari ꝑ. c. decre. ſed cum nō ſit matrimoniū deficiente ꝯſenſu ita ꝙ non inducit etiā publicā honeſtatem: de ſpon. c. vno. li. vj. de equitate videt̄ talis n̄ ligari. fa. de ſen. ex. ſignificauit. ī decre. ſacris punit̄ cōmunio que ibi interuenit: lꝫ ꝑ metum.

o Contrahere. non punit ergo inceſtū vl' coitum ſ ꝯtractū: vt ſic contrahens ligetur licꝫ non ꝯſumet. Quid ſi non ꝯtraxit matrimonium ſed ſponſalia tm̄: ar. ꝙ ligetur. ff. de ſpon. oratō. vbi ꝓhibitō nuptiaꝝ includit ſponſalia. ad idem de eo qui duxit ī matrimoniū

cum haberet: vbi equiparant̃ ſponſalia ⁊ matrimoniũ. non puto ſi gari cum ꝯſtõ ſit penalis ⁊ vba hoc nõ importent. qõ vez puto niſi ꝯſumauerit ꝑ copulã carnalẽ qꝛ tũc ligat̃ quaſi tũc ꝯtraxiſſe videat̃ de ſpon. veniens. ⁊ c. is q. ꝯtrariũ nõ ob. qꝛ lꝫ fatear ꝙ vbi ꝓhibet̃ matrimoniũ ꝓhibent̃ ſponſalia: nõ ſequit̃ ꝙ ꝯtrahẽtũ ſpõſalia ſit eadem pena q̃ ꝯhẽti matrimoniũ. bñ fa. õ elec. ꝑpetuo. li. vj. in decre. cũ haberet. ſpõſalia cũ adulterio inducunt impedimentũ matrimonij ſicut idu cũt publicã honeſtatẽ de ſpon. c. vno. li. vj. Jo. an.

p ¶ Religioſos. ſcilꝫ ꝓfeſſos tacite vł expſſe religionẽ approbatã: de vo. c. vno. lib. vj. qõ intelligo etiã ſi ꝓfeſſio illa tacita vł expreſſa nõ obligat illi religioni: ſꝫ religioni ĩ genere. pone exemplũ de regula. non ſulũ. ⁊ c. ſe. li. vj.

q ¶ Et moniales. q̃ ſ. iam noiauerat contrahentẽ cũ moniali: ⁊ hic repetit de mõiali vł ſꝫ ꝓbari ꝙ cõicãs in illo actu ꝑ quo q̃s excõicatõz incurrit excõicatus nõ eſt: de hoc ſcripſi de ſen. ex. ꝯtin git. j. Poſſet tamẽ dici ꝙ ſ. punit ſcienter cõtrahentẽ cũ moniali: hic vo punit monialẽ ꝯhẽtẽ etiã eo caſu q̃ cũ ea ꝯtrahẽs ñ ligat̃ vt qꝛ hoc ignorat.

r ¶ Sacris. ſtricte hᵒ dico ꝓpter nõ. xxxij. di. Viuum.

ſ ¶ Contrahẽtes. nõ repetit ſcienter: qꝛ licꝫ ignorãter poſſet quis ꝯhere cũ cõſanguinea affine vł monacha: nõ tñ ĩ mõachũ mõachã vł cõſtitutũ in ſacris ꝯhẽtẽ cadit ĩgrãtia: ſa. de reſcrip. ab excõicato. C. õ here. iſti. l. fi. Puto tñ ꝙ vbi eẽt ꝓbabił ignorãtia. vt in ordinato ad ſacros in amẽtia vł dormitõe etiã eo caſu q̃ caracter imprimit̃: de bap. maiores. in fi. vel infra pubertatez: de cle. ꝑ ſal. ꝓmo. c. vno. non eſſet locus huic pene.

t ¶ Conſtiterit. etiam ex officio ⁊ nemine deferente: õ diuor. porro. ij. Ben. ⁊ vide qõ dixi ſ. e. ꝯpi. de cenſi. c. fi.

u ¶ Separent̃. p̃cedit ſatiſfactio: ſicut in manifeſta offenſa: de ſen. excõ. venerabilibus. li. vj.

x ¶ Obtinere. ꝑ epm. de ſenten. ex. nup. ⁊ hic patet ꝙ non ſufficit ſatiſfactio niſi ſequat̃ abſolutiõ. e. ti. cũ deſideres. in fi.

y ¶ Juribꝫ. de cládeſ. deſpõ. c. fi. C. de inceſt. nup. q̃ ꝯ. iſti. de nup. §. ſi aduerſus. de here. cũ ſtm. ĩ ꝑn. li. vj. ⁊ hoc q̃ ad ꝑmũ de cõſanguineis ⁊ affinibꝫ: de hoc de do. int̃ vi. ⁊ vxo. ⁊ ſi neceſſe. quo ad ſecũdũ de ꝓfeſſis. xxvij. di. c. iij. ⁊ c. ſe. xxvij. q. j. ꝑ totũ. xxxvj. q. ij. ſiqs nõ dicã. quo ad tertiũ de ꝯſtitutis ĩ ſacris. xxviij. di. p̃ſbyter. xv. q. vi. cũ multe. de de. ꝯiu. c. j. ⁊ c. ſane. ij. q̃ cle. vł vo. c. j. ⁊. ij. cum ſimilibꝫ.

non verent̃: necnon religioſis et mõiales ac clericos ĩ ſacris ordinibꝫ ꝯſtitutos mr̃imonia ꝯhentes refrenare metu pene ab hmõi coꝝ temeritatis audatia cupientes: ipſos excõicationis ſententie ipſo facto decernimᵒ ſubiacere. ¶ Precipientes eccłiarũ p̃latis: vt illos quos eis ꝯſtiterit taliter ꝯtraxiſſe excõicatos publice tãdiu nunciẽt ſeu a ſuis ſubditis faciãt nũciari: donec ſuũ humiliter recognoſcẽtes errorẽ ſeparent̃ abĩuicẽ: ⁊ abſolutiõis obtinere bñficiũ mereantur. Per p̃dicta q̃ꝫ iuribꝫ que ſic ꝯtrahentibᵒ alias penas impoſũt: ĩ nullo volumᵒ derogari.

Clemens. v. in ꝯci. vienẽſi.

De magĩris ⁊ ne aliq̃d exigatur pro licencia docendi.

Inter ſolicitudines nr̃is humeris incũbẽtes perpeti cura reuoluimᵒ: vt errãtes in viã veritatis ĩducere: ipſoſq̃ꝫ lucifacere deo ſua nobis coopãte gratia valeamus: hoc eſt qõ ꝑfecto deſideranter exquirimᵒ: ad id nr̃e mentis ſedulo deſtinamᵒ affectum: ac circa illud diligenti ſtudio vel ſtudioſa diligentia vigilamᵒ. ¶ Non ambigimus autẽ quin ad huiuſmodi noſtꝝ deſiderium aſſequendũ diuinorum eloquioꝝ ſit expoſitio congrua: ipſorũq̃ꝫ fidelis p̃dicatio admodũ opportuna. Sꝫ nec ignoramᵒ quin ⁊ hec ꝓmiſcãt̃ inanit̃ vacuaq̃ꝫ redire: ſi auribus linguam loquentis ignorãtiũ ꝓferant̃. ¶ Ideoq̃ꝫ illius cuius vicem in terris lꝫ immeriti gerimus: imitãtes exemplũ: qui ituros per vniuerſum mundũ ad euangelizandũ apoſtolos: in omni linguarũ genere fore voluit eruditos: viris catholicis noticiam linguaꝝ habentibꝫ: quibꝫ vtũtur infideles p̃cipue: abũdare ſanctam affectamᵒ eccleſiam: qui infideles ipos ſciãt ⁊ valeant ſacris inſtitutis inſtruere: chriſticolarũq̃ꝫ collegio ꝑ doctrinã chriſtiane fidei ac ſuſceptõnẽ ſacri baptiſmatis aggregare. Ut igit̃ p̃itia linguaꝝ huiuſmodi poſſit habiliter ꝑ inſtructiõis efficaciã obtineri. ¶ Hoc ſacro approbante cõcilio ſcholas ſubſcriptarum linguarũ generibus: vbicũq̃ꝫ romanam curiã reſidere cõtinget: necnõ in pariſieñ. ⁊ oxonieñ. bononieñ. ⁊ ſalamantino ſtudijs ꝓuidimus erigendas ſtatuẽtes: vt ĩ quolibet locoꝝ ipſoꝝ teneant̃ viri

z Inter. in ſtudijs romane curie pariſieñ. oxonieñ. boñ. et ſalamantino debẽt eſſe magiſtri catholici ſcholas regẽtes ĩ lingua hebraica arabica ⁊ chaldea: duo. ſ. ꝑ q̃bꝫ lingua. Et ſtatuit̃ ꝑ q̃s eis debeat de ſtipendijs ⁊ ſumptibꝫ ꝓuideri. Et ponit̃ ꝑmo exordiũ: in quo duo facit. Primo ponit intentõz ſuã generalem. Secũdo ſpalẽ: ibi: nõ ambigimus. In ſecũda ibi: vt igit̃: ponit̃ ꝯſtõ. ꝑmo ꝓuidẽs circa loca magiſtroꝝ: ſecũdo circa expẽſas ibi: quibꝫ.

a ¶ Solicitudines. ꝯcor. de pur. ca. inter. vbi ponit̃ alia. ſ. de vulpeculis capiendis.

b ¶ Perpeti. q̃ſi ꝑpetua ꝯtinua vł aſſidua. eſt ⁊ ĩfinitiuũ hᵒ vbi ꝑpetior: ⁊ ponit̃ ꝓ diu tolerare: vł valde pati.

c ¶ Inducẽ. xlv. di. tria ſunt. de ſpon. inter opa.

d ¶ Coopante gratia. ꝑ quã cognoſcãt̃ q̃d agẽdũ ſit ⁊ q̃d vitandũ ⁊ adiuuant̃ ad faciẽdũ: de ꝯſe. di. iiij. gratia. ⁊ tribꝫ ſe. ca. Eſt autẽ gratia opans ⁊ coopans. Prima ꝑparat hoĩs volũtatẽ vt velit bonũ. Secũda adiuuat ne fruſtra velit. Et tñ quibuſdã ꝙ eadẽ ſit gratia: idẽ donũ: vł eadẽ virtus opans ⁊ coopans ſꝫ ꝓpter diuerſos effectᵒ diſtinguũt̃ in vbo. Gr̃a enĩ que parat hoĩs volũtatem ad bonũ cũ nõ ſit ocioſa: vt augeat̃ et aucta ꝑficiat̃ coadiuuat ne fruſtra velit: ſed ꝑducat ad opᵒ q̃cũq̃ꝫ recipias: coopabit̃ hec lr̃a. hinc altercatiõi theologoꝝ eſt ſił'is altercatõ canõiſtaꝝ an ſit vna fides cõiugij an ſint due. de q̃. xxvij. q. ij. ꝯiuges. Itẽ altercatio legiſtarũ an ſint due poſſeſſiones differentes ſpecie an vna tñ diuerſificata ꝑ accidẽtia: de q̃ ſatis pꝫ ꝑ di. de reg. iur. in tercia regula. li. vj. ⁊ an ſit vnicũ intereſſe: an triplex: de quo etiã ſatis ꝑ eũ. e. ti. mora.

e ¶ Ad id. ſ. ad ĩducẽdũ errãtes ad veritatis viã.

f ¶ Admodũ. ꝓ valde. ꝯcor. vide ſ. e. ꝯpi. õ iniuriã. romani. v. nos itaq̃ꝫ.

g ¶ Promi. i. ꝓferri vł ꝓmulgari. et habet̃ hoc vbuz de iude. nouit. v. quicũq̃ꝫ. xxiij. q. iiij. nõ poteſt. in fi. ponit̃ enĩ ꝓmere ꝓ ꝓferre manifeſtare apire ore dicere.

h ¶ Inaniter. quaſi inuanũ vel inutiliter.

i ¶ Proferant̃. ſi. de offi. or. quoniam.

k ¶ Uoluit. Actuũ. ij. ĩ ꝑn. ⁊ de varietate linguaꝝ. xvj. di. ſeptuagita in fine. Jo. an.

l ¶ Qui. viri catholici.

m ¶ Obtineri. ſimile. e. ti. c. fi.

n ¶ Curiam. que habet ſtudium generale ⁊ ꝓuilegia ſtudij: de ꝓuił. c. ij. lib. vj.

o ¶ Reſidere. qõ dic vt ſ. e. ꝯpi. de elec. ne romani. §. ſane.

p ¶ Bonoñ. dicit̃ bononia quaſi ſuꝑ omnia bona vel bonoꝝ noticia. nimis amabił. nõ puto ꝙ ordo iſte ꝓcedat ex ordine ſtudioꝝ ſꝫ ex gratificatõe ꝓuinciaꝝ. ⁊ hoc qꝛ decebat ro. cu. ꝑmitti. que vltimo ſtudiũ habuit a tempore inno. iiij. vt pre. decre. ij. de ꝓuił. li. vj. quicquid ſit hoc ꝯſtat ꝙ bonoñ. habuit ꝓuilegia ſtudij a theodoſio. de minore tñ intelligo qui regnare cepit ꝓut ex cronicis: quas veriores puto. ꝑcipio anno dñi. cccc. xxv. ⁊ regnauit annis. xxvij. q̃ tñ anno ſui imperij hec ꝯceſſerit nõ ꝑcipio. currentibꝫ autẽ. cccc. lij. ſucceſſit marcianus.

q Sufficientem. non dicit eminentem: ꝯcor. de elec. cū nobis olim. de phen. c. penl'. Jo. an.
r Hebraice. in originali habuim⁹: hebraice: grece: arabice ꝛc. ꝛ illud grece in ipso originali erat cancellatū. ꝛ forte ꝓpter l'ram q̄ est s̄: qbus viunt̄ infideles ꝛc. cācellata fuit: cū greci fideles sint: ꝛ olim sub obia ecclesie: ꝺ bap. lic3. ꝛ fa. qd̄ no. ꝺ sum. trin. c. j. li. vj. tū hodie scismatici sunt: nec recognoscūt caput romāe eccl'ie. ꝛ forte expediētior esset sue lingue doctrina ꝙ aliarum. Judei aūt hn̄t l'ram hebraicā ſ3 linguā spālem in vulgari nō hn̄t. habem⁹ eñi ꝙ euanuit ipsoꝝ ligua vulgaris. arabica l'ra ē sarracenoꝝ. chaldea chaldeoꝝ: de q̄ xxvij. di. §. hinc eē. ꝛ c. turbat. ꝛ c. ꝺ qbusdā. ꝛ tū ferē ꝙ hec l'ra hodie nō hēat̄.
s Sedem apl'icam. in stipendijs cōpetentib⁹ et sumptib⁹ volum⁹ puideri qd̄ sequit̄.
t Vuallie. scribit̄ per duplex. u. vt dixi de tēp. or. c. ij.
u Rectores. alios bn̄ficiatos ñ vr̄ includere.
x Volum⁹. hec volūtas suis manet t̄mis: q2 ñ fuit ꝺ executore puisū
y Facultatū. de cēsi. sopite. cū suis cōcor. ꝛ. j. c. pxi.
z Ad alia. ꝯcor. s̄. ea. ꝯpl. de sta. mo. c. ij. de reli. do. c. ij.

a Cum sit. is ad quem spectat magisteriū vl' doctoratū tribuere: pius a doctorando recipiat iuramentū: ꝙ i solēnitate sua nō expēdet vlt̄ summā triū miliū turoñ. argenteoꝝ. qd̄ si nō fecerit et si sit eps p sex mēses a collatōe magisterij est suspensus. partes patēt in pima exordiū ponens ꝯstōnis cām. in secunda ꝯstōne3 ibi: volentes. in tercia punitōnem transgressoꝝ ibi: siqs.
b Scholasticos. idem vbū. xxxvij. di. sedulo. in pn. de here. cū ex iniūcto. §. licet. de resti. spo. frequens. li. vj.

catholice sufficientē habētes hebraice arabice ꝛ chaldee linguaꝝ noticiam: duo videlicet vniuscuiusq3 ligue periti q̄ scholas regāt inibi ꝛ libros ꝺ linguis ipsis i latinū fideliē trāsferētes: alios linguas ipsas solicite doceāt: earūq3 peritiā studiosa in illos instructōe trāsfundant: vt instructi ꝛ edocti sufficiēt̄ in linguis hmōi: fructū speratū possint deo auctore pducere: fidē ppagaturi salubriter i ipsos ꝓplos ifideles. Quib⁹ eqdē in ro. cu. legentib⁹ p se. ap. i studijs vo parisieñ. p regē frācie: in oxoniēsi āglie scotie hybernie vuallie in bononiensi p italie: in salomantino p hispāie p̄latos monasteria capl'a ꝯuent⁹ collegia exēpta ꝛ nō exēpta ꝛ ecclesiaꝝ rectores i stipēdijs ꝯpetentib⁹ et sumptib⁹ volum⁹ puideri. ꝯtributōis onere singulis iuꝫ facultatū exigentiā iponēdo: puilegijs ꝛ exēptōib⁹ qbuscūq3 ꝯrijs neq̄q̄ ob. qb⁹ tñ nolum⁹ quo ad alia p̄iudiciū generari.

Idem.

Cum sit nimis absurdū vt qs cū vanitate ꝛ ipitia ad honorē ascēdat peritie l'raꝝ: nō sine turbatiōe miramur: illu3 apud scholasticos inualuisse abusu3 ꝙ pleriq3 eoꝝ q̄ i quis scia ad doctorat⁹ vl' magisterij assumunt̄ honorē: cū sua solēnit̄ p̄ncipia faciūt aut sui recipiunt insignia doctorat⁹ circa cibos vestes ꝛ alia sic i expensis excedūt: ꝙ ꝛ ipsi trāseūte expēsaꝝ hmōi vāitate: vacui plerūq3 remaneāt ꝛ ḡuati. Et ceteri q̄ vl' nolūt vl' nequeunt siles expēsas subire: hac occasiōe frequēt̄ a receptōe honoris hmōi retrahūt̄. Volētes igit̄ de oportūo sup his remedio puidere: ill' ad q̄s vbilib3 ptinet honorē tribuere memoratum districte p̄cipimus: vt q̄scūq3 ab eis deceto dictū recipiētes honorē: iuramēto p⁹ astringāt: ne vltra tria milia turoñ. argenteoꝝ i solēnitate circa hmōi doctoratū aut magisteriū quolib3 adhibēda expēdāt: ipsosq3 nihilōmin⁹ nisi forsan notabilis ꝯditōis extiterint: vt ifra summā p̄dicta3 hmōi moderent̄ expēse. effica cit̄ exhortātes: ac si hoc illorū ꝯgruere statui viderint. iuramētū exigētes ab eis ꝙ certos ifra summā p̄fatā taxādos ab ipsis expēsarū termios nō excedāt. Siqs aūt pōtificali dignitate p̄fulgēs: nō recepto pus iuramēto p̄fato honorem cuiq̄ tribuerit supdictū: a collatōe magisterij seu doctorat⁹ cuiuslibet p sex mēses seq̄ntes eoipso nouerit se suspensum.

Clemens. v. in ꝯci. viēnēsi

c Doctoratus. vel magisterij. sic. xxxvij. di. de qbusdā. Et dicūt qdā ꝙ doctores in iure canonico vel ciuili: magistri dicunt̄ in theologia vl' artib⁹. ꝛ qd̄ doceāt septē liberales artes satis p osti. in sum. h⁹. ti. §. iij. facit ad pmū. ꝓhemiū li. vj. circa mediū. ad secūdū. e. ti. c. pe. ꝛ vlt. ꝛ hoc recipit̄ apud italicos. Sed vltramontañ. cōuer vocāt magistros. nec debet alicui hec denoīatio fore molesta. cū christ⁹ sic a discipulis vocaret̄ io. iij. ꝙ ipse acceptabat. io. xij. dicens: vos vocatis me magister ꝛ dñe ꝛ bene dicitis: sum etenī. Et dr̄ magister quasi maior in statōe: sicut minister quasi minor. ibidem. j. ti. ij. c. j. §. sane. dicit̄ etiā a monendo vel a monstrando. ꝛ de his p osti. in sum. e. ti. §. j.
d Honorem. hūc honorē sine peccato qs postulat in q̄cūq3 scia. si est dign⁹. viij. q. j. i scripturis. v. ecce ego. e. ti. quāto. ratio q2 p hoc petit opportunitatē cōicandi qd̄ h3 ꝛ qd̄ laudabile est ꝛ ad charitatē ptinēs. In idigno vo ē pctm̄ p̄sumptōis: ꝛ de hoc p archidi. xlviij. di. §. j.

e Principia. ita loquūt̄ quidā in studijs qbusdā vltramontanis.
f Insignia doctoratus. ita loquimur nos. ꝛ ista insignia sunt cathedra birretū: apud aliquos liber annulus osculū.

g Excedunt. sicut qn̄q3 impfectū sciētie supplet pfectō charitatis de renūci. nisi. §. p defectu. sic qn̄q3 in talib⁹ impfectū sciētie supplet pfectio expensaꝝ.
h Vacui. prius habitis ꝛ ꝯsumptis.
i Grauati. onere debitoꝝ.
k Juramento. si. de iurō. significauit. s̄. e. ꝯpi. ꝺ reli. do. quia. v illi etiā. j. ti. ij. c. j. §. porro. ꝛ de multis iuramentoꝝ formis expressis in iure. vid̄ in spe. de iureiurā. §. j. v. illud. ad q̄s addas istas.
l Argēteoꝝ. ascēdūt ad monetā boñ. quingētas libras boñ. puoꝝ ponēdo turoñ. p duob⁹ venetis l'. xl. boñ. paruis vt valere ꝯsueuerant.
m Doctoratū. expēsas puati examis nō videt̄ includere.
n Taxandos. si. s̄. de vsur. quāq̄. v. ceterū. in si. li. vj.
o Pōtificali. al's ñ includeret̄. de sen. ex. q2 piculosum. de elec. si cōpromissarius. §. hmōi. li. vj.
p Cuiuslib3. ñ illi⁹ scie tm̄: cui⁹ doctoratū ꝯtulit nō recepto iuramento. ꝛ est si. de tēp. or. vel nō est.
q Sequētes. imediate. si āt pendēte pmo semestri iteru3 violet hāc ꝯstōe3: an statī currat secūdū semestre: an tūc cū finitū fuerit pmu3 dubitat̄. ꝛ cōit̄ tenet̄ ꝙ ñ fit duplicatio tēi⁹. ſ3 statī p⁹ secūdā trāsgressiōe3 ichoat secūdū semestre. p. ll. ff. ad. l. aqꝉ. ita vulnerat⁹. ꝛ ad turpilia. l. i senat⁹. i si. ad carboñ. l. carbonianū. §. si. ꝛ l. se. ꝛ. fa. j. de pu. c. j v. siq vo. de hoc satis scripsi de elec. cū i cūctis. i si. Sz nūqd suspensiōe pēdēte: valeat coll'o doctorat⁹ scta p suspēsum. ꝯstat ꝙ ille nō ē casus q̄ imp̄mat̄ caracter. Jte3 nec dat̄ hoc officiū ex impsso caracte: ſ3 ex ptāte officij: ꝛ ē q̄dā auctorizatō ꝛ declaratō q̄ declarat illū dignū ad officiū doctrie: ꝛ dat auctē vt doceat. puto igr̄ ꝙ si suspēsio erit occulta: hāc auctēs datō3 ñ sit necesse itari. secus si eēt publica: fa. ꝺ re iu. ad ꝓbādū. ꝛ qd̄ ibi nō. ꝛ vid̄ qd̄ dixi ꝺ hē. aduers⁹. ꝛ qd̄ nō. i spe. ꝺ istr. edi. §. restat. v. qd si tabellio
r Suspēsu3. violās hāc suspēsiō3 irregularis ñ ē: ꝺ sen. ex. is q. li. vj. dixi ꝺ exces. p̄. c. si. declarari ꝺbuisset ad quē tc̄ spectaret coll'o sic factū fuit s̄. e. ꝯpi. ꝺ sta. mo. c. j. v. abbate. Et secūdū ꝙ aliq̄ ꝯferūt auctē apl'ica. vt archi. boñ. aliq̄ de ꝯsuetudie: aliq̄ ꝺ iure cōi fm osti. q̄ no. i sum. e. ti. §. pe. i pn. ꝙ vbi aliud ñ appar3: eps cū capl'o h⁹ faciet all'. e. ti. q2. v. ve3. paꝝ facit ꝛ maxie pōderata vōre. ij. e. ti. ꝛ ipsi⁹ supscriptōe: puto ꝙ i studio isto: cū ex puil'io apl'ico dato ab honorio. iij. archi. h⁹ faciat: deuolueret̄ ad papā. ꝺ ꝯces. p̄. q2 diuersitatē. Sz q2 p aliud puil'm apl'icū mortuo l' absente archidi. eps ꝛ capl'm exercēt officiū: ipsi succederēt ꝛ idē eēt vbi archi. vl' ali⁹ ꝯferret de ꝯsuetudie l' ꝺ iure. q2 supior suppleret. e. ti. c. ij. j. Boñ. Quid de officiali archidiaconi: dico ꝙ ipse suspēsus ē nō archidiaconus nisi ratū habuisset: de elec. si cōpromissarius. §. porro. li. vj.

bonū ⁊ fidū poterit hr̄e miſtrū. In quolibꝫ etiā ꝯclaui eiuſdē carceris ſiue muri erūt due claues diuerſe: quaꝝ vnā vnus. aliā aliꝰ tenebit p̄dictoꝝ cuſtodū: ⁊ eā cū officio miſtrādi q̄ ī carceratis fuerit miniſtrāda: ſuo poterit cōmittere vel ſubdelegare miſtro. Porro corā epō vel capitulo ſede vacāte ⁊ inquiſitore p̄dictis vl' ſb̄ſtitutis ab eis cuſtodes ſup̄dicti anteq̄ ſuū officiū exequāt: iurabūt ad ſcā dī euāgelia corporalr̄ a ſe tacta: q̄ ī cuſtodia īmuratoꝝ ⁊ alioꝝ ꝓ crimīe ſup̄dicto ī ſua cuſtodia poſitoꝝ ⁊ ponēdoꝝ: oēꝫ diligētiā ⁊ ſolicitudinē quaꝫ poterūt fideliṫ adhibebūt: ⁊ q̄ alicui īcarcerato nihil vnꝰ ī ſecreto loquet̄ qui h̄ audiat alṫ cuſtos: ⁊ q̄ ꝓuiſionēꝫ quā incarcerati recipiūt ex ordinatōne cōi: ⁊ illā qͦ a parētibꝰ ⁊ amicis vl' alijſ p̄ſonis fidelibꝫ offeret̄ eiuſdē: niſi epō ⁊ inquiſitoris vl' ſuoꝝ cōmiſſarioꝝ ordinario refraget̄: ipis fideliṫ ⁊ abſq̄ diminutōe aliqua miſtrabunt: nec in his fraudem aliquā adhibebūt: ⁊ idē iuramētū et corā eiſdē p̄ſonis miſtri cuſtodū priuſq̄ ſuū exerceāt officiū exhibebūt. Et q2 ſepe ꝯtigit epōs ꝓprios hr̄e carceres ſibi ⁊ dictis inquiſitoribꝫ nō cōmunes: volumꝰ ⁊ diſtricte p̄cipimus: ut cuſtodes ad incarceratoꝝ pro dicto crimine cuſtodiā p epōs vel ſede vacāte p capl'm deputādi: ⁊ eorū miſtri corā dictis inquiſitoribꝫ vel ſb̄ſtitutis ab eis p̄ſtēt ſimile iuramētū. Notarij quoq̄ inquiſitōis corā epō ⁊ iquiſitore vl' ſb̄ſtitutis ab eis iurabūt ſuū officiū fideliṫ exercere: et idē fiet de alijs p̄ſonis neceſſarijs ad p̄dictū officiū exequēdū. Uerū q2 nimis eſt graue ad exterminatōeꝫ prauitatis p̄dicte nō agere: qͦ ipiꝰ ꝯtagioſa enormitas agendū requirit ꝗue ē q̄ꝫ ⁊ damnatōe digniſſimū: malicioſe inſontibꝫ eādē iponere p̄uitatē: epō et iquiſitori p̄fatis ac alijs ad dicti executōꝫ officij ſb̄ſtituēdis ab eis ī vtute ſc̄e obediētie et ſb̄ intimatōe maledictōiſ eṫne p̄cipimꝰ: vt ſic diſcrete ⁊ ꝓmpte ꝯ̄ ſuſpectos vl' diffamatos de hmōi p̄uitate ꝓcedāt: q̄ malicioſe aut frauduleṫ tātam labē: ſeu q̄ ipoſ ī executōe officij inq̄ſitiōis ipediat: falſo alicui nō imponāt: qͦ ſi odij grē vel amoris lucri aut cōmodi tpal' obtētu ꝯ̄ iuſticiā ⁊ ꝯſciētiā ſuā omiſerint ꝯ̄ quēq̄ ꝓcedere vbi fuerit ꝓcedēdū ſup hmōi prauitate: aut obtētu eodē prauitatē ipaꝫ vl' impedimētū officij ſui alicui imponēdo euꝫ ſup h̄ p̄ſumpſerit quoquo mō vexare: p̄ter alias penas p qualitate culpe imponēdas eidē epus aut ſupior ſuſpēſiōiſ ab officio p trienniū: alij vo excōmunicationis ſentētias eoīpo īcurrāt.

inquiſitōis officio ꝯputata. vt ī extua. bn̄dicti. ex eo q̄. §. verꝫ q2.
u Etiam ꝓuidebit inquiſitor. ſ. de ꝓuentibus deputatis officio.
x Adminiſtrum. ſi. de ſi. preſb. ꝓpoſuit. in ſi. ſa. quod dixi ſuper rubrica de offi. cuſto.
y Conclaui. ꝯcor. de elec. vbi p̄iculū. §. in eodem. cū ſuis cōcor.
z Diuerſe. ne vnus cuſtos ſine altero poſſit aperire. Jnīdū. n. ī eadē ſera habēt plures ſocij plureſ claueſ vt quilibet p ſe ⁊ aperire et claudē poſſit: cuiuſ contrarium hic intendit.
a Subdelegare. qͦ alias n̄ poſſet: cū ſibi miſterium demandetur ſine iuriſdictōe in q̄ videt̄ electa induſtria p̄ſone: de offi. dele. ca. ſi. ⁊ puto p hāc lr̄am q̄ ī aſſumēdo miſtro nō req̄ret̄ cōſenſꝰ epī vel inquiſitoris.
b Jurabūt. ſi. ē. c. cō. ꝯ̄ ī. de. c. ij. v. illi. et de magiſtris. c. ij. h̄ in illis nihil dī de corporali tactu.
c Tacta. vt nō. de elect. ut circa. v. corā. li. vj. in glo. ij. ī corporali iuramēto n̄ ſufficit p̄ſentia: h̄ requirit̄ tactura euāgeliorū. quidā dicūt q̄ corporale iuramētū ſatis ē q̄ habeat corp̄iſ ſenſum vt viſum. facit. .xxxv. q. vj. ſi epūs. p id qͦ ꝯ̄ poſſeſſiōe dr̄: q̄ ibi requirit̄ actus corporalis: ⁊ cuꝫ viſu trāſſert̄. ff. ꝯ̄ acq. poſ. l. q̄ meo. §. ſi p venditorē. ⁊ l. j. §. pl'. ⁊ nō. ꝯ̄ ꝯſue. c. ij. h̄ illō verū cū tradēs ⁊ accipiens hoc īēdūt: ſecꝰ ſi poſſeſſio erat vacua: vt ibi nō. Ut h̄ ſcripſi pꝰ in.ſoce. de. iure iurā. ⁊ ſi xp̄s. v. q̄ āt iuramēta q̄ p̄cipiunt̄ a iure: ſic teſtis calūnie veritatis: vel que a iure iudice vel pte ex neceſſitate deferūt̄: debēt fieri tactis euāgelijs: al's fieri poſſunt ſine tactura: ⁊ vide qͦ nō. xxij. q. j. in ſūma. Sed videt̄ q̄ plꝰ obliget corporale: facit. ij. q. v. quāto. ⁊ c. ſe. C. ſi minor ſe ma. dī l. ſi alterꝰ. Quedam aūt iura dicūt ſimpliciṫ iurari: quedā corporaliṫ: quedaꝫ ſup ſancta dei euāgelia: quedā addūt ipoꝝ tacturā: vt h̄ ⁊ .j. q. vij. quotiens. ⁊ ·ā. c. copula. de iureiurā. romani. v. porro. de fri. ⁊ malefi. laudabilē: patet de p̄mo. de iureiurā. c. ti. p totū. li. vj. de teſti. preſentiū. ⁊ c. pl't. de excep. paſtoralis. q̄ ma. ac. poſ. cū in ma. ꝯ̄ ſen. ex. ex tenore. De ſcd̄o de here. ad abolendā. §. ſtatuimꝰ. de ſen. ex. venerabilibꝰ: de electi. vbi periculū. §. his. ⁊ c. vt circa: ⁊ c. ꝓcurator. li. vj. De tercio de pur. ca. quotiēs. apud italicos interp̄tat̄ conſuetudo q̄ ſufficit: quēlibet libꝛū vel quālibet ſcripturā tangere qͦ ſatis puto ꝓcedere ēt vbi de corporali iuramēto exp̄mit̄: non ſic vbi de tactura euangelioꝝ: vt hic. ⁊ in concor.
d Ponendoꝝ. Ubi hoc exp̄mitur iuratur ſup futuris: ⁊ ſic nō ob. de iureiuran. c. penultimo.

e Poterunt. xxij. q. ij. faciat.
f Secreto. ſi. de elec. vbi p̄iculū. §. nulli. li. vj. cū ſuis ꝯcor. ⁊ de ſecreto habet̄. j. c. pri. de pe. di. j. §. hoc ergo. in p̄in. ⁊ v. filiā. ⁊ ꝯ̄ here. c. vl. li. vj. nec ſumit̄ tam amare hoc verbū: quin alṫ cuſtos in abſentia alterꝰ captiuū alloqui poſſit de nō ſecretis ipſis incarceratis.
g Diminutōe. nō ſicut infideles ſeruientes vel miſtri q̄ ſemper ꝯ̄ eo qͦ dn̄is dat̄ decimā vl' aliā quotā ſb̄trahūt. vt nō. .j. q. j. xp̄s. xiij. q. j. §. .ij. v. ſed videte.
h Corā eiſdē. epō vel capitulo ⁊ inq̄ſitore vel ſubſtitutis ab illis.
i Predicto crimine. ꝯ̄ incarcerādis: q̄ p alijs criminibꝰ n̄ iurāt iq̄ſitori.
k Deputandi. dato q̄ q̄ capl'm haberet iuriſdictōnē ⁊ carcerē: nō tn̄ ſuo carcere h̄ epali taleſ tenebit ſede vacante.
l Notarij. q̄ poſſunt eē cōſtituti in ſacris ⁊ religioſi. quod dic vt e. ti. vt officium. §. ad conſcribendas. li. vj.
m Jurabunt. ſpeciale eſt ꝓpṫ magnitudinē criminis ⁊ fauorem fidei. alias ſufficeret ꝯ̄beret iuramētū ī creatōe p̄ſtituꝫ. de p̄ſcrip. ad audientiā. de cuiꝰ forma ſcripſi. ne de. vl' mo. ſi. ē. te. ⁊ ſpe. ꝯ̄ ſi. i. §. p̄ſtat. v. h̄ quo
n Perſonis. officialibus nūcijs ad citatōes faciēdas et apparitoribꝰ de quibus. j. c. pri.
o Non agere. concor. de ſimo. nemo. et quod ibi no.
p Digniſſimum. ideꝫ v. lxxx. vj. di. c. j. in fi.
q Fraudulenter. falſo alicui non imponāt qͦ ſequitur.
r Obtentu. vbi ergo non ꝓpter alterum predictoꝝ: ſed forte timore vel propter vitandū ſcādalum hoc omitterent: non eſt locus pene.
ſ Et conſcientiaꝫ. no. q̄ ⁊ copulat: concor. de re iudica. cum eterni. libro. vj.
t Eodem. odij gratie ⁊c. vt ſ.
u Alij vo. ſcꝫ inquiſitores vel ſb̄ſtituti ab eis vel ab epiſcopis vel capitulis vacante ſede.
x Eoipſo incurrant. hic p̄ꝫ apte q̄ ꝯſtitutio eccleſie militantis ligat crimē oīno occultū ad penas ſuſpenſiōis ⁊ excōicatōis: ad idē ſ. e. cōpil'. de ſta. mo. c. j. §. q2 vo. j. de penis cupiētes. §. qui vo. nec turbentur aliqui. nam hoc idem ꝓbat̄ de ſciſma. c. j. v. omnē. li. vj. ⁊ co. li. de elec. vbi p̄iculū. v. nulli. ⁊ c. fundamēta. §. q̄ ſi ſecꝰ. ⁊ c. q2 ſepe. ſa. e. ti. ſciāt: ⁊ c. ſe. ⁊ c. idē nitantꝫ. §. poſtremo: ꝯ̄ of. dele. c. ſi. §. p̄s vo. de of. or. c. vlt. de iud. c. ij. v. ꝓuiſo: ꝯ̄ re iudi. c. j. ⁊ ij. ad fi. de homi. ꝓ hūani. v. ſacri. Ad idē antiq̄ iura: ꝯ̄ ſen. ex. porro. ⁊ c. cū nō ab homine: de ſep. or. c. vlt. patebat idē de imu. ec. clericis. li. vj. v. necnō. ⁊ ex his videt̄ indubitatū qͦ archi. habebat p dubio: ⁊ diſputatōi relinquebat an hereticus omnino occultus ſit excōicatus ⁊ Jo. tenet q̄ ſic. xxiij. q. j. in ſumma: ⁊ in glo. ſe. de pe. di. j. cogitatōis. placet et goff. ⁊ ray. in ſumma de here. Ad ꝯ̄riū inducit̄. xxxij. di. erubeſcant. ⁊ qͦ

F. iiij.

a q̄ quidē excoīcatōis ſentētia q̄ eādez īcurrerīt: niſi ꝑ romanū pontificē neq̄ant: p̄terq̄ in mortis articulo: ⁊ tūc ſatiſfactōe p̄miſſa abſolutōis bn̄ficium obtinere: nullo in hac p̄te p̀uilegio ſuffragāte. Alia ſane q̄ circa p̄miſſuz inq̄ſitōis officiū a nr̄is ſunt p̄deceſſoribꝫ īſtituta: q̄tenꝰ p̄nti decreto nō obuiāt ſacri approbatiōe ꝯcilij roborata: ī ſua volumꝰ firmitate manere. Idez in codē.

Olentes ſplēdorē ſolitū negocij fidei ꝑ actꝰ indiſcretos ⁊ improbos: q̄rūuis īq̄ſitoꝝ heretice p̄uitatis q̄ſi tenebroſi fumi caligīe obfuſcari. Hoc ſacro ꝯcilio approbāte ſtatuimus: nullis exnūc: niſi q̄ q̄dragesimū etatis annū attigerit:

ibi no. xxxij. di. habuiſſe. l. vi. §. ſed illud: in fi. ij. q. j. nomen. ⁊ q. v. ꝯſuluiſti. ⁊ vj. q. j. ſi oia. xv. q. vj. c. j. v. nō p̄t. xxx. q. vlt. §. his ita. ⁊ c. ſeqn̄. xxxij. q. v. c. vlt. de ſi. ſicut tuis: in fi. et c. ſe. facit ad hoc. q̄z ex volūtate q̄ nō p̄cedit in actū non ſcandalizat̄ eccleſia. xxiiij. q. iij. de us quibꝫ. ſunt qui nolūt fateri ꝑ clauē eccleſie ligari poſſe oīno occl'ta. niſi illa ſint exp̄ſſe lege diuina dānata vt vſura ī q̄ dānat̄ ſpes occulta. de vſur. ꝯſuluit. Alij dicunt q̄ ſi factū eſt publicū: ſꝫ occultū q̄s fecerit ligari p̄ōt eccleſia. v. q. j. quidā: de offi. or. ſi ſacerdos. Si v̄o ⁊ factuz ⁊ faciēs ſunt occulta ſecus: vt ī ꝯrijs: ſꝫ vtriq̄ dicto obuiāt iura allegata in p̄n. glo. q̄re de plano fateamur: q̄ ꝯſtitutō militāns eccl'ie ligat omnino occulta: non tñ nominatī ꝯ illis iudicat in tribunal eccleſie: imo ipſa eccleſia inq̄tū per hoiez iudicat: hoiez noiatim: ⁊ inq̄tuz eſt collectio fideliuz: ligatos ſic occultos h̄ꝫ ꝑ ſolutis. de ſen. excō. a nobis. ij. ⁊ ſic loquant̄ ꝯtraria.

y Excoīcatōis ſententia. de ſuſpenſiōe nil dicit: q̄re videtur q̄ ab illa ſupior poſſit abſoluere. Dic ꝯ. ⁊ ratio illꝰ omiſſionis ſunt: q̄ tempꝰ habet determiatū: ⁊ vbi ſic determiatuz eſt videt̄ q̄ nō poſſit ſupior abſoluere: vt no. de elec. cupiētes. §. ceteꝝ: in glo. eſt ḡ. Sz quid ſi tempꝰ determinatū non eſſet: videt̄ q̄ poſſit: ex q̄ ſupior nō reſ'uat: de ſen. excō. nuꝑ. nec ꝓhibet: vt. ī. de p̄nit'. c. j. v. ſi qui. ſa. q̄ō no. de regula. nō ſolū: in fi. li. vj. ⁊ q̄ō dixi de ſolu. c. ij. in fi. ſecꝰ ſi reſeruaſſet: de teſti. tam litteris: in fi.

z Articulo. qui caſus ſemꝑ excipitur. ī. c. p̄xi. de offi. or. paſtoralis. ⁊ vide quod ibi nō.

a Et tūc. ſ. q̄n in mortis articulo per ep̄m vel p̄sbitez abſoluūtur. ⁊ hoc intelligo ſi facultas eſt ſatiſfaciēdi ⁊ tēpus hoc patit̄: al's abſoluet̄ cū cautōe: ſa. ī. c. p̄xi. de ſepul. c. vlt. de ſen. ex. a nobis. io. an.

b Manere. ꝯcor. e. ti. c. vlt. in fi. li. vj.

c Nolentes. Caſus. primo ponēs cōſtitutōnis cauſaz: determiat etatem inq̄ſitoruz. Secūdo punit inq̄ſitores: qui p̄textu officij pecuniā illicitis modis extorq̄nt: vel ob delictū clericoꝝ eccleſiarū bona ꝯfiſcant. Tercio p̄cipit notarijs officialibꝫ ⁊ ſocijs vt hoc facientes rep̄hendāt: ⁊ ſupioribꝫ denūcient ſi ꝓbare p̄nt. Quarto ꝓhibet inquiſitoribꝫ abuſum armoꝝ: ⁊ circa quātitatez vel q̄litatem officialium. partes patent.

d Improbos. q̄ dederūt cauſaz ⁊ merito huic ꝯſtitutōi ⁊ p̄cedenti.

e Caligine. Iſa. v. in fi. lux obtenebrata eſt in caligine.

f Exnūc. ac ſi dicas deinceps: vel forſan voluit papa ꝑ hoc q̄ hec ꝯſtitutōis ſtatī ligaret a tp̄e ꝓmulgatōis: nō expectato lapſu duoꝝ mēſiuz: de quo dixi in ꝓhemio. non quo ad hoc q̄ ꝯtrafacientes hoc ignorantes obligati eſſent ad culpā: ſed quo ad hoc vt ꝯfactū non valeret: p̄mus v̄o datos afficere non intendit.

g Quadrageſimū. ꝯcor. xx. q. j. ſanctimoniales: ⁊ eſt mirandum q̄ in inq̄ſitore maior etatis maturitas requirit̄ q̄ in ep̄o: q̄ tñ inquiſitor eſt. ⁊ eſt ſi. de elec. nemo deinceps. li. vj. ⁊ eſt hoc de arbitrarijs: de quibus nō cogimur reddere rōnez: vt ſcripſi de reſcrip. ſi q̄n.

h Committi. ꝑ p̄latos p̄uinciales vel miniſtros illoꝝ ordinū quibus deputatio taliū a ſede apoſtolica eſt ꝯmiſſa. Idem puto de inq̄ſitoribꝰ ab ep̄is vel capitulis ſede vacante: vt hi quibꝫ ꝯmittūt habere debeant hanc etatem. Sed quid ſi contrafiat: certū eſt q̄ puniēdi ſunt ꝯmittentes tranſgrediētes hoc p̄ceptū: ⁊ vide q̄ō nō. de elec. generali. §. illoꝝ. in vlt. glo. li. vj. Et licet hic nō apponat̄ decretū: videtur tñ q̄ non valeat cōmiſſio. ꝑ ⁊ contra de elect. licet canon. li. vj. ⁊ vide quod ibi notatur in glo. ſecūda.

i Ipſoꝝ. cōmiſſarijs quod eſt. ī. ⁊ ꝑ hoc ⁊ ꝑ. c. ꝯ. p̄xi. ſoluit̄ quod olim dubitabat̄: an inquiſitores poſſent cōmittere vices ſuas. et videbatur q̄ non. quia decre. vt ꝯmiſſi in p̄n. e. ti. li. vj. permittit vt cōmittant citatōes ⁊ ſententiaꝝ denūciatōes. Vltra illa ergo p̄miſſa ꝯmittere non poterant: de tranſla. c. ij. ſa. de offi. dele. c. vlt. §. vices quoq̄. Vbi etiam conſeruator non cōmittit niſi illa duo. videt̄ em̄ electa induſtria ꝑſone: de offi. dele. c. vlt. ⁊ c. is cui. li. vj. Cōtra: q̄ ſiue ordinariam ſiue delegatam iuriſdictōem inquiſitor habeat: cōmittere poteſt. primum patet. ſcōm ſcꝫ cum dicit̄ delegatꝰ q̄ō videtur verius ꝑ decre. ꝑ hoc. e. ti. li. vj. ꝑ ⁊ ꝯ. e. ti. ne aliq̄. eſt tñ delegatꝰ p̄ncipis et cuz iuriſdictione: non cuz miniſterio tm̄: ſꝫ cōmittit ita ſuatur. dant ergo inq̄ſitores cōmiſſarios quos vocāꝰ vicarios vel ſubſtitutos. ſ. e. c. p̄x. §. porro. ⁊ §. notarij. ⁊ §. vex. Ad decre. vt cōmiſſi r̄ndet̄ q̄ nō loq̄tur negatiue: ſicut illa q̄ loquit̄ de ꝯſeruatore ſcꝫ q̄ nō poſſint niſi illa duo cōmittere: ſꝫ loquit̄ affirmatiue. ſ. q̄ illa duo ꝯmittere poſſint. ⁊ de illis forte dubitabat̄: q̄ſi ante citatōez nō eſſet perpetuata iuriſdictio: ⁊ ꝑ diffinitiuā eēt functꝰ ſuo officio. ad p̄mā de offi. dele. paſtoral'. §. j. ad ſecunduz eo. ti. in litteris. io. an.

officiū inq̄ſitōis p̄dicte ꝯmitti: inq̄ſitoribꝫ ⁊ tā ipoꝝ q̄ eporū: ſeu capl'oꝝ ſede vacāte ſup hoc deputatis ꝯmiſſarijs q̄buſcūq̄ diſtrictiꝰ inūgētes: ne p̄textu officij inq̄ſitōis q̄buſuis modis illicitis ab aliquibus pecuniā extorq̄ant: nec ſciēter attētent eccleſiaꝝ bona ob clericoꝝ delictū p̄dicti occaſione officij fiſco etiā eccleſie applicare. Quō ſi ſecus ī his vel coꝝ altero fecerint excoīcationis ſentētie eos ſubiacere decernimꝰ ipſo facto: a q̄ nō poſſint abſolui p̄terq̄ ī mortis articulo: donec illis a quibꝰ extorſerint plene ſatiſfecerit de pecunia ſic extorta nullis priuilegijs: pactis: aut remiſſionibus ſuper hoc valituris.

k Commiſſarijs. ꝯ epiſcopis loqui nō videtur. ⁊ ideo licet etiā ipſi ab his debeant abſtinere. pena tñ que ſequitur non h̄ꝫ locū in illis. ꝯcor. ī. v. n ꝯarij. voluit ergo dignitati deferre: de offi. dele. c. ij. li. vj.

l Pretextu. vbi ergo non eo p̄textu illicite exigit licet malefaciat. non tamen eſt locus pene.

m Officij. ⁊ ſic cōmittit crimen cōcuſſionis: de quo. j. q. j. ad fi. xxiij. q. j. c. ij. in fi. ⁊ c. militare. ⁊ de imu. eccle. q̄ plerīq̄. tñ tales abſolui permittit reſtituendo ſimplū tm̄: cuz tamen cōcuſſor ſoluat q̄druplū. xviij. di. q̄m̄: in fi.

n Illicitis. penas pecuniarias applicādas officio nō ꝓhibet imponi: ⁊ exigi: ſꝫ illicitas exactiōes fieri. ff. de offi. p̄ſi. illicitas: in p̄n. de ſumo trinitate. ⁊ c. audiuimꝰ. ⁊ c. ſe.

o Pecuniā. intelligo large. j. q. iij. ꝑ totum.

p Scienter. ignoranter ergo non tenet hec pena: ſi. ꝯ. e. compila. de ꝯſan. ⁊ affi. c. vno.

q Eccleſiaꝝ. de bonis ergo clericoꝝ ꝓprijs nō ꝓhibet. ⁊ ꝑ hoc dico q̄ ſi monachus p̄feſſet eccleſie q̄ etiā coꝝ q̄ acquiſiuit intuitu ꝑſone applicatio iſta fieri non poſſet. cū em̄ impediente ꝓfeſſiōe ſibi nō poſſit acquirere: ⁊ ſic acquiſita poſt poſſeſſionem adeptam ſunt eccleſie. xviij. q. j. c. vno. de priui. cum olim. ij. ergo etiā in illis eſt locus ei q̄ō hic dicit̄: q̄ō tñ in quodā inquiſitoris ꝯſilio ante hanc ꝯſtitutōez clamari non ꝓfuit.

r Delictū. de reg. iu. delictū. cuz ſuis ꝯcor. li. vj.

ſ Et eccleſie. multominꝰ ſibipſis vel officialibꝫ vel fiſco ſecularis: cui al's applicata ſunt ipſo iure bona laicoꝝ dānatoꝝ de hereſi. e. ti. cum ſm. li. vj. ⁊ vide q̄ō nō. de conceſ. p̄ben. q̄ diuerſitat̄: ⁊ q̄ō ibi dixi ſup glo. antep'e.

t Applicare. idem verbū de p̄ben. c. iij. ꝓbabat̄ aūt hoc. e. ti. excōmunicamꝰ: in p̄n. vbi bona clericoꝝ damnatoꝝ diuidi iubent̄ inter eccleſias a quibꝫ beneficiati ſunt.

u In his. duobꝫ p̄xime dictis. ſ. de pecunia extorq̄nda: ⁊ de bonis eccleſie ꝯfiſcandis. primū enim caſuz. ſ. de etate includi nō puto: q̄ō p̄ꝫ ꝑ ſeq̄ntia: ibi donec illis ⁊c̄.

x Abſolui. ꝑ ordinarios: cū ſibi nō reſeruet: de ſen. ex. nuper.

y Articulo. ꝯ. c. p̄xi. in fi.

z Satiſfecerint. ſi h̄nt vnde. al's v̄o paupertas excuſat: de vſu. cum tu: de rapto. c. ij. ⁊ vide q̄ō no. de v. ſig. ex p̄te. j. in fi. iiij. glo.

a Remiſſionibꝫ. concor. de cenſi. exigit: ad fi. de reſcrip. ſtatutum

¶Notarij vo ⁊ officiales di-
cti officij: necnon frẽs et ſocij
inq̃ſitoꝝ ⁊ ꝯmiſſarioꝝ ipoꝝ q̃
dictos inq̃ſitores aut ꝯmiſſa-
rios ſecrete nouerĩt talia ꝯmi
ſiſſe ſi idignatõez dei et aplice
ſedis vitare voluerint ⁊ offen
ſaz: ipos ꝑuit arguere ⁊ corri-
gere ſtudeãt ĩ ſecreto: ꝙ ſi tali
ter ea ſciuerĩt: vt ea ꝓbare va
leãt ſi ſit opꝰ: h̃ p̃latis inq̃ſito
rũ ⁊ ꝯmiſſarioꝝ eorũdẽ ad q̃s
id ꝑtinebit nũciare ſolicite de
beãt: qui equidem p̃lati inqui
ſitores ⁊ cõmiſſarios p̃dictos
reos inde reptos ab officijs a-
mouere et amotoꝫ al's punire
debite ſeu corrigere teneãtur.
¶Prelatis aũt inq̃ſitoꝝ id negli-
gẽtibꝫ agere: ꝑmiſſa oĩa nũcia
ri p p̃dictos locoꝝ ordinarijs
volumꝰ: qbꝫ vt ea in aplice ſe
dis noticiã ꝑferãt: ĩ virtute ſã
cte obedientie diſtricte p̃cipi-
mus ⁊ mãdamꝰ. ¶Porro inq̃
ſitoribꝫ ipis diſtrictiꝰ inhibe
mus: vt nec abutanẽ q̃modoli
bet ꝯceſſiõe portatõis armoꝝ:
nec officiales ſibi niſi neceſſa

rios hẽant: taleſqꝫ q̃ ſe ꝯferãt
ad ſua cũ inq̃ſitoribꝫ ipſis offi
cia exequẽda. ¶Dez ĩ eodẽ.
Ad nrm q̃ deſiderãter in
votis gerimꝰ: vt fides
catholica nr̃is ꝓſpeẽ tpibꝫ: et
ꝑuitas heretica ď finibꝫ fideli
um extirpeẽ: nõ ſine diſplicen
tia grãdi ꝑuenit auditũ: ꝙ ſe-
cta q̃dã abomiabilis quoꝝdã
hoĩm malignoꝝ q̃ beguardi: ⁊
q̃rũdaꝫ infideliũ mulieꝝ: q̃ be
guine vulgariẽ appellanẽ in re
gno alemãie: ꝓcurante ſatore
maloꝝ operum dannabiliter
inſurrexit: tenens et aſſerens
doctrina ſua ſacrilega ⁊ ꝑuer-
ſa inferiꝰ deſignatos errores.
¶Primo videlꝫ ꝙ hõ ĩ vita
p̃nti tãtũ ⁊ talẽ ꝑfectiõis g̃dũ
poteſt acquirere: ꝙ reddeẽ pe
nitus impeccabilis: ⁊ ampliꝰ
in gratia ꝓficere non valebit:
nam vt dicunt ſi quis ſemper
poſſet proficere: poſſꝫ aliquis
xp̃o ꝑfectior inueniri. ¶Se-
cũdo ꝙ ieiunare nõ oportꝫ ho
minẽ vel orare poſtq̃ graduꝫ
perfectõnis huiuſmodi fuerit

circa fi. li. vj. et adde quod ibi nõ. Jo. an.
b ¶Cõmiſſarios. nil dicit de epiſcopis: vt etiam ſup dixi. ⁊ fac. ĩ. verbum: prelatis.
c ¶Talia. in alijs ergo non habet locum qð ſequiẽ.
d ¶Corrigere. q̃tuꝫ in eis eſt: vel. i. corrige qð poſſunt: ſꝫ non corri gere manꝰ ꝯprimẽ poſ ſunt: ſed non aĩm mu tare. xlvij. di. §. neceſ ſe: in fi.
e ¶Secreto. ij. q. j. ſi peccauerit.
f ¶Valeant. al's tace ant. ij. q. vij. pleriqꝫ.
g ¶Amouere. licet p̃ latus inq̃ſitoris. ſ. ꝓ uincial' illũ ab officio remouẽ poſſit: vt hic ꝑꝫ: iuriſdictio tñ inq̃ ſitoris nõ ab ipſo p̃la to ſed a papa imedia te depẽdet: vt ſolꝰ acꝰ cõmittẽdi vel remouẽ di pendeat penes illũ. ⁊ hec pateẽ in p̃uile gijs officij: ex q̃ ſequiẽ ꝙ corrigere vel altera re nõ poſſet facta p il luꝫ virtute officij: ſed illum amotũ punire: vt hic.
h ¶Teneãtur. nõ di cit poſſint.
i ¶Predictos. notari os officiales ⁊ ſocios.
k ¶Quibus. ordina rijs locoꝝ.
l ¶Perferant. de ſta. re. c. vlti. de cle. egro. c. vno. §. ſi aũt. li. vj.
m ¶Conceſſione. fa cta per priuilegia offi cij: vt hic poſſint offi ciales armatos.
n ¶Exequenda. ſint enĩ tales qui velint et poſſint officio deſerui re: ſi. de p̃ben. ſup ior dinata: de cle. non re ſi. c. iij. ⁊. iiij.
o Ad nrm. ¶Caſus. dãnat ſectã beguardoꝝ ⁊ beguinaꝝ alema nie: ⁊ octo ipſius errores excitans dioceſanoꝝ ⁊ inq̃ſitorum officiũ ꝯtra illos. ⁊ primo ponit ſectã ⁊ errores. ſecundo ibi cũ aũt illa dannat. tercio excitat: ibi porro.
p ¶Diſplicentia. ſi. ꝫ. e. ꝯpil'. de cenſi. ad noſtr.
q ¶Secta. ſcribiẽ p c ⁊ non p p. diciẽ a ſeco as. alij ꝙ a ſequor ris. ⁊ eſt ꝯpꝛie habitꝰ aĩoꝝ ⁊ ꝓpoſitũ in malo circa falſaꝫ diſciplinaꝫ: inde tales dicunẽ secti. i. ſepati ⁊ diuiſi ab vnitate fidei ⁊ eccleſie. tñ inter duꝫ ſumiẽ in bona pte. C. de pac. l. vlti. in fi. p p ſcripta deſig̃t clau ſurã: ꝫ. e. cõ. de ſta. mo. ne in agro. poſt p̃n.
r ¶Beguine. de quibꝫ ꝫ. e. cõ. de reli. do. c. j. Jo. an.
ſ ¶Satore. i. ſeminatore diabolo: ꝫ. de elec. licꝫ de euitãda: in prin. ⁊ ꝫ. e. com. de ſepul. dudum. poſt p̃n.
t ¶Primo videlicet. ſcio ꝙ expedit terrũ cuicũqꝫ facultati ꝯueniat p glo. apiri. Item puto dicere: ꝙ in declarandis infraſcriptis erroribꝫ loquar aptius mero canoniſte. q2 in ſacra pagina lꝫ modicũ ſtudui ſub ipſiꝰ excellentiſſimo doctore magro Jo. de parma ordinis p̃dica toꝝ: per cuius doctrinã deo duce iſta clareſcent. hoc dixi vt prolixita ti parcatur.
u ¶Gradũ. vide qð nõ. de pe. di. ij. radicata. §. hec q̃ de charitate: in. j. ⁊. ij. glo. ⁊. xlvij. di. omnes. in fi.
x ¶Impeccabilis. ſi hoc intelligereẽ de dei potentia abſoluta catholi ce dictũ eſſet p eam reddi poſſe quẽ impeccabilẽ. ⁊ hoc p̃uilegiũ glo rioſe v̄gini marie crediẽ datũ eſſe diuinitꝰ dicere aũt hoĩeꝫ hoc poſſe ſm legẽ cõmunẽ: q̃ deꝰ ſanctis dona gr̃e ſue diſpenſat: hoc eſt hereti cum. Nam ſm legem cõmunẽ nullus põt impeccabilis fieri: niſi p dei beatificã viſionẽ: q̃lis ſolũ poſt hãc vitã daẽ beatis: vt. ĩ. diceẽ. ⁊ etiã diẽ tho. pte. j. q. c. arẽ. ij. forte mouebanẽ iſti auctoritate Jo. in ep̃l'a. j. c. iij. ibi. Omnis qui natus eſt ex deo nõ peccat. Sꝫ hiero.
ꝯtra iouinianũ plene huic auctoritati reſpõdet: de pe. di. ij. ſi enĩ inq̃t. ꝓbans multis auctoritatibꝫ hoĩem etiã ꝑfectũ in via vel ĩ hac vita pec care poſſe: illud ideꝫ ꝓbans exemplis dauid ſalomõis ioſue petri ⁊ alio rum ꝑfectoꝝ: qui in via peccauerũt.
y ¶Non valebit. aug. ad hiero. ꝯdicens: ꝙ charitas in quibuſdaꝫ eſt ꝑfecta: in quibuſdã im ꝑfecta: ſed ꝑfectiſſima in hac vita haberi non pt: de pe. di. ij. charitas ĩ q̃ buſdã: fa. c. di. ſi qs tan tam. Dicebat enĩ pſal. ambulabũt ď virtute in vtutẽ. ⁊ apl'i Lu. xvij. in p̃n. auge nobis fideꝫ q̃ plene videas: ď pe. di. ij. dum ſanctam.
z ¶Perfectior. hoc ẽ fal ſuꝫ. niniꝰ enĩ p augmẽtũ põt venire ad q̃titatem maioris in his q̃ hñt q̃n titatẽ vniꝰ rõnis: fac. de p̃ni. ex ore. v. porro: ſed gr̃a alteriꝰ hoĩs hꝫ ſe ad gr̃am xp̃i ſicẽ virtꝰ parti cularis ad vniuerſaleꝫ. vñ ſicẽ virtꝰ ignis q̃ntũ cũqꝫ creſcat nõ pẽ equa ri vtuti ſolis: ita gratia hoĩs q̃ntũcũqꝫ ꝑfecti nõ põt equari virtuti ⁊ gr̃e xp̃i: vt etiã dicit tho. iij. pte. q. vij. arti. xj. in fi. nõ eſt ꝫ facienda eq̃tio fi niti ad infinitum: fa. de ſum. tri. damnamꝰ. v. cum ergo: in fi.
a ¶Secundo ꝙ ieiuna re. hoc eſt hereticũ. ꝯſtat enĩꝫ ꝙ ꝑfectio q̃ntũcũqꝫ magna in hac vita ordi nem eccleſie non ſubuer tit ſꝫ ꝑficit. ſꝫ q̃diu ma net ordo eccleſie: manet obedientia inferiorũ ad ſupiores: ſic. ſ. ꝙ eoꝝ p̃ ceptis obedire teneẽtur. xciij. di. p totũ. ď maio. ⁊ obe. p totũ. ſꝫ p nulluꝫ gradũ ꝑfectõis abſoluiẽ a p̃cepto ieiunij vel alijs p̃ceptis eccleſie: vt dicaꝫ. ĩ. v. ꝓxi. qui tñ tene anẽ ad ieiunia eccl'ie: ſcpſi de obſ. ie. ſup rubrica. et. c. ij. in fi. Paulꝰ ſꝫ q̃ ꝑfectiſſimꝰ fuit: p ieiunia ⁊ corpalia exercicia caſtigabat corpus ſuũ: di cens. Caſtigo corpꝰ meũ ⁊c. j. ad Cor. ix. ĩ fi. ⁊ ď pe. di. ij. ſi ei. v. pau lus. ſꝫ p iſtis faciebat Luc. v. ibi nõ pñt filij ſpõſi ieiunare q̃diu cum ipſis eſt ſpõſus. ſꝫ ſpõſus ẽ cũ ꝑfectis ſpũalit illos inhabitãs. Math. vlt. vobiſcũ ſuꝫ vſqꝫ ad ꝯſumatõeꝫ ſeculi: ꝫ ꝑfecti ad ieiunia eccl'ie non obliganẽ. Sꝫ ad hoc rñdeẽ tripliciẽ. p̃mũ ſm Chryſo. illud ĩtelligiẽ de diſcipul' q̃ adhuc imbecilles ĩ corpali p̃ntia xp̃i magis erant fouendi dulcedie q̃ exercẽdi auſteritate ieiunij. vel ſm hiero. illð de ieiunio ve terũ obſ'uantiaꝝ: q̃ſi p id inuat dñs apl'os nõ detinẽdos ĩ veteribꝫ ob ſ'uãtijs: q̃s ꝑfundi oportebat gr̃e nouitate. vel tercio ſm aug. illud in telligiẽ de ieiunio qð ꝑtinet ad hũilitatẽ tribulatõnis. vñ vbi lucas di xit filij ſpõſi ieiunare: math. ix. c. dixit lugere: hoc nõ ꝯuenit ꝑfectis q̃ bus ꝯuenit ieiunũ cum gaudio mẽtis in ſpũalia ſuſpẽſe: ⁊ ď hoc tho. ſcða ſcðe. q. cxlvij. arti. iiij. in fi.
b ¶Orare. hoc ẽ falſuꝫ. nã hõ q̃ntũcũqꝫ ĩ ſtatu vie ꝑfectꝰ hꝫ orare: vt di uina vtute ꝑſeueret ĩ illa ꝑfectõe: ad quã ꝑſeuerãtiã virtꝰ ꝓpa nõ ſuffi cit. vñ oĩbꝫ viatoribꝫ q̃ntũcũqꝫ ꝑfectis dicẽ inhibit ex dei p̃cepto math. vj. ne nos iducas in tẽptatõeꝫ: ⁊ reliq̃ ꝯtẽta ĩ orone dñica. hoc diẽ aug. ĩ li. de ꝑſeuerãtia: ꝯſtat enĩ ꝙ multis daẽ gr̃a qbꝫ nõ daẽ ꝑſeuerãtia in gr̃a: nec neges p hoc illã graꝫ. habebãt enĩ p illã ꝙ ꝑſeuerare poterãt. Itẽ illa ichoata ẽ q̃ntũ ad mẽtẽ: ſꝫ ñ ꝯſumata q̃ntũ ad carnẽ: qð p̃ꝰerit ĩ p̃ria: vbi ñ ſolũ ꝑſeuerare poterit: imo nõ ꝑſeuerare ñ poterit. et hoc p tho. j. ſcðe. q. cx. ar. vlt. Iteꝫ q̃ntũcũqꝫ ĩ via ꝑfectꝰ hꝫ orare p b̃titudis adeptõe quã nõdũ hꝫ: ſic pſal. vnã petij a dño hãc reqrã: vt inhiteꝫ in domo dñi. vñ xp̃us inq̃ntũ hõ orauit p corporis gl'ia ⁊ ſilibꝫ: dicens Jo. xvij. clarifica filiũ tuũ ⁊c. ⁊ de hoc quõ eẽ xp̃o ꝯueniebat orõ tho. pte. iij. q. xxj. ar. iiij. de orone aũt ſatis ſcripſi ꝫ. e. ꝯpil'. de reli. c. vno: ad fi.

e Senſualitas. que eſt vis anime appetens delectabilia corpori et reſiſtens nociua: et hanc dicimus animā ſenſitiuam: de qua ſatis dixi ſ. e. compil'. de ſum. trini. c. vno. ij. Rn.

d Placet. dicūt iſti licere quod libet. iiij. di. deniqꝫ: in fi. Alex. ad dio dymū. ea que voluntas ſibi vendicat honeſtate plerūqꝫ negam⁹ admittere tredit nobis multas natura blādicias: quas plerūqꝫ virtus cohibet. Ouidius epiſtolaꝝ. Eſt virtus placitis abſtinuiſſe bonis: ſa. xj. q. j. aliud. et q. iij. quid ḡ.

e Tercio qd ic. obedientie reprobat de renū. iuſi. v. ſed dices: de reg. licet. et peccatū paganitatis incurrit: qui cū chriſtianū ſe aſſerat ſe. apo. obedire cōtemnit. lxxxj. di. ſi q ſunt: in fi. qd itelige vt no. xix. di. nulli fas: et de el'c. generali. §. illos: li. vj.

f Eccl'ie. hec ſunt omnino heretica et cōtraria

aſſecutus: quia tunc ſenſualitas eſt ita perfecta ſpiritui et rationi ſubiacet: q homo poteſt libere corpi ꝯcedere quicquid placet. Tercio q illi qui ſunt in p̄dicto gradu perfectionis et ſpiritu libertatis non ſunt humane ſbiecti obedientie: nec ad aliqua precepta eccleſie obligātur. quia vt aſſerunt vbi ſpirit⁹ domini: ibi libertas. Quarto q ho

illi articulo fidei: vnaꝫ ſanctā catholicam eccleſiā. ꝯſtat eñ eccleſiā ideo vnam. q: in vniuerſali eccleſia eſt vnū caput ſupremū: cui omēs de eccleſia obedire tenent. ſ. pape; hoc illo ſtatuente; p quē reges regnāt: et legum ꝯditores iuſta decernūt Prouerb. viij. al's. ij. c. eſt eñ eccleſia militans exemplata diuinit⁹ a triumphante: dicente Ioh. in apoc. xxj. in prin. Vidi hieruſaleꝫ ſanctam nouā deſcendentē de celo ic. et moyſi dictum eſt Exod. xxv. in fi. q omnia faceret ſm exemplar ſibi monſtratum in mōte. Cum igit̄ in eccleſia triumphāte ſit vnus princeps ſupmus: cuius obediētie tota ipſa eccleſia pfectiſſime eſt ſubiecta. ſ. deus: neceſſario ſequitur toti militanti vnū ſupremū principeꝫ p̄ſidere. ſ. papam: cui⁹ p̄ceptis omnes obedire tenent: et hoc eſt de neceſſitate ſalutis vt in extrauag. bonifa. vnā ſanctaꝫ. et fortī⁹ in his qui ſunt pfecti. xxij. q. ij. ne qs. Inde p̄dictū fuit iohel'. j. cōgregabunt filij iuda et filij iſrahel pariter et ponēt ſibi caput vnū. et Io. x. fiet vnū ouile et vn⁹ paſtor. de bap. licet. et. j. de ſen. ex. c. j. cū concor. hanc obedientiaꝫ pbat naturalis ratio. Sicut eñ opatōes rerū naturaliū pcedūt ex naturalibꝫ potentijs: ita opatōes hūane pcedūt ex hūana voluntate. oportuit autem in naturalibꝫ vt ſuperiora mouerent inferiora ad ſuas actōnes p excellentiam naturalis virtutis collate diuinitus: ſic oportet in rebus hūanis q ſupiores moueāt inferiores p ſuam voluntatē ex vi auctoritatis diuinitus ordinate: vt ſatis pbat tho. ſcda ſcde. q. ciij. ar. j. Iſtoꝝ autem ſupioꝝ mouentiū vnus eſt ſupmus: vt p̄dixi. omnes igit̄ ſubiecti ſunt motōni illius: et ſunt in illo quaſi membra de mēbro ic. de elec. ſignificaſti. qd allegant iſti: non ob. vt ſtatim dicam.

g Libertas. ij. Cor. iij. xix. q. ij. due ſunt: in fi. et hoc intelligit̄ de libertate a ſeruitute peccati: non a ſeruitute q̄ viri quātumcūqꝫ perfecti ſunt aſtricti p̄latis eccleſie vel ſecularibꝫ pncipibꝫ. nam virtus qua homo ſubijcit̄ homī ad corpus ptinet: non ad aiam q̄ manet libera. lꝫ ergo in via p xpi grām a defectibꝫ aie liberemur: non tñ a defectibꝫ corporis: qd pꝫ p apl'm ad Ro. viij. filij ḡ dei p grām licet ſint liberi a ſpūali ſuitute peccati: non tñ a corpali q̄ eccleſiaſticis vel tpalibꝫ dñis ſunt aſtricti. vt dic̄ glo. ſup. j. ad thy. vj. illi quicūqꝫ ſub iugo ic.

h Quarto q homo ic. beata. hoc eſt falſuꝫ. q: vt ſ. dixi in via hui⁹ peregrinatōis charitas q̄ntūcunqꝫ pfecta deſeri pōt: ḡ non in patria. et vide qd no. de pe. di. ij. in ſumma. et di. iij. ſi ex bono: circa mediuꝫ in glo. vñ Ouidi⁹. et fa. Prouer. xxiiij. de pe. di. iij. ſepties. vñ apl's. j. ad Cor. xiij. in fi. videmus nūc p ſpeculū in enigmate: tūc aūt facie ad faciem. Circa hoc autem ſciendū q homo mortalem vitam agens etiam per dei potentiā abſolutam non videt̄ poſſe obtinere omnē graduꝫ pfectionis beatifice loquēdo de beatitudine accidentali. ratio: qa ad illius beatitudinis pfectōem ptinet pfecta impaſſibilitas et glorificatio: q̄ propter ꝯtradictoriū cum eius paſſibilitate ſtare non pōt. ſm etiam legem cōmunē qua deus beatificat homīes nullus pōt eleuari a deo ad ſue eſſentie beatificam viſionē: niſi totaliter morat̄: ſic cōmuniter eſt de aiabus nūc beatis. vñ Exo. xxxiij. non videbit me homo et viuet. vel niſi ſic abſtrahat̄ a ſenſibꝫ corpis q neſciat an ſit in corpe vel extra corp⁹: ſicut accidit paulo: vt. j. dicam. et de hoc tho. pte. j. q. xij. ar. xj. ḡ dicere hoīem p dei potentiā abſolutam et ipſius pulegiū ſpeciale poſſe finaleꝫ beatitudinē ꝯſequi ſm omnē graduꝫ beatifice pfectōnis: q̄tum ad eēntialeꝫ beatitudinē q̄ ꝯſiſtit in pfecta viſione diuine eſſentie: et ſm quoſdam in pfecta dei dilectōe et fruitōe: ſm doctorem meū catholicuꝫ eſt. et inducit illud auguſ. xij. ſup geñ. ad lrām: et in libro de videndo deū ad paulinā: dicentis q moyſes ex dei pulegio ſpeciali adhuc mortaleꝫ vi

tam agens deuꝫ p eſſentiaꝫ vidit: tanq̄ futurus iudeoꝝ doctor. vnde Nume. xij. de ipſo palā vidit deū et non p enigmata: et facie ad faciē allocutus eſt euꝫ Exo. xxxiij. viij. q. j. moyſes: vbi de hoc. et paulus idem pulegiū habuit tanq̄ futurus doctor gentiū. vnde dicit. ij. ad Cor. xij. ſe raptū in padiſuꝫ dei. conſtat aūt intelligentibꝫ in euꝫ: q omnē pfectōem beatifice viſionis et fruitōis pure creature poſſibilem potuiſſet deus eis conferre et cōmunicare p ſuā potentiā abſolutā: al'. tho. iiij. ſen. di. xlvj. ar. vij.

mo poteſt ita finaleꝫ beatitudinem ſm omnem gradū perfectiōis in preſenti aſſequi: ſicut eā in vita obtinebit beata. Quīto q q̄libet intellectualis natura in ſeipa naturaliter eſt beata: q aīa non indiget lumine glorie ipam eleuāte ad deum videndū et eo beate fruendū. Sexto q ſe in actibus exercere virtutuꝫ eſt hominis impfecti: et perfecta

i Quinto q ic. nō indiget. q̄ſi hoc poſſit ſua naturali vtute. h⁹ expſſe eſt hereticum et reprobatuꝫ de pſe. di. iiij. c. vlt. et ibi ſolunt̄ quod opponit̄ de libertate arbitrij: et eſt contra doctrinam apoſtoli ad Rom. vj. gratia dei vita eterna. i. beatitudo pfecta. hui⁹ ratio eſt. quia illud quod eſt proprium ſuperioris nature nō poteſt natura inferior aſſequi: niſi per actiōem ſuperioris nature cuius illud eſt proprium: ſicut nec aqua poteſt fieri calida niſi per actiōeꝫ ignis. videre autem deum per eſſentiam in quo perfecta beatitudo cōſiſtit ſoli deo eſt proprium. nulla igitur natura intellectualis poteſt deum per eſſentiam videre: niſi deo hoc faciente. propter quod domin⁹ Io. xiiij. qui diligit me diligetur a patre meo: et ego diligam eum: et manifeſtabo ei meipſum. et vide quod dixi ſ. e. compil'. de magi. c. j. in prin. in glo. p quam.

k Sexto q ſe ic. imperfecti. Ad huius intelligentiam ſciendū q macrobius ſuper ſecundo ſomnio ſcipionis dicit: q plotinus inter philoſophie profeſſores cum platone maxime diſtinguebat duo genera moralium virtutum: quā diſtinctionem approbant theologi. quedam enim ſunt modificatiue paſſionum inſurgentium in ſenſualitate hominis vel actionum occurrentium homini: ſicut temperātia modificat delectatiōes exiſtentes in cibis et venereis: fortitudo: timores et audacias: que ſunt circa pericula mortis: et ſic d̄ alijs: et iſte dicuntur purgatorie. quia ſunt hominum nondum purgatoruꝫ a paſſionum inſultibus: et per conſequens non ſumme perfectorum: ſed ad id toto conatu tendentium. Alie ſunt non regulantes paſſiones ſenſualitatis: ſed ſolum tenentes animam hominis in deo et in ſumma perfectione: vt ſi temperantia terrenas concupiſcentias ignoret: fortitudo paſſiones neſciat: prudentia ſolis diuinis intendat; iuſticia mentem cum deo perpetuo federe teneat. et he virtutes dicuntur animi purgati. quia ſunt ſolum hominum totaliter purgatoꝝ a paſſionum moleſtijs: quod eſt ſolum beatorum vel pauciſſimorum in hac vita perfectiſſimoruꝫ. huic conuenit quod dicit auguſtin⁹. xij. de trini. quod nunc agit iuſticia in ſubueniendo miſeris: quod prudentia in precauendis inſidijs: quod fortitudo ī perferendis moleſtijs: quod temperantia in coercendis delectatōnibus prauis. ibi non erit vbi nil mali erit. ſed iuſticie erit deo regenti ſubditum eſſe: prudentie nullum bonum deo preponere vel equare: fortitudinis ei firmiſſime coherere: temperantie nullo affectu noxio delectari. et p hoc patet hoc ſuſtineri poſſe: q anima perfecta perfectione patrie vel ſumma perfectione: quam pauciſſimi habuerunt in via: licentiat virtutes has q̄tum ad actum. quia habent alios actus ſpecie ab his qui in viatoribus inueniūtur: ſed non licentiat quo ad habitum: immo tunc perfectiſſime illas habet. Nam habet charitatem in ſummo: et per conſequens omnes habitus virtutum moralium. Unde apoſtolus. j. ad Cor. xiij. Charitas patiens eſt: benigna eſt ic. et facit de penit. di. ij. charitas. ij. Hoc viſo ſciendum eſt q dicere imperfecti hominis eſſe ſe exercere in actibus virtutum moraliuꝫ reprimendo ſcilicet impetum paſſionum per iudicium rationis et imperium voluntatis: hoc eſt bene dictum ſi ſumamus imperfectum pro nondūꝫ habente ſummam perfectionem: vt prius dixi: qualeꝫ ſcilicet habēt beati in patria: et qualem habuerunt pauciſſimi in hac vita: ſcilicet chriſtus: beata virgo: primi parentes in ſtatu innocentie: et forſan alij ex priuilegio ſpeciali. Sed ſi ſumamus imperfectum pro vicioſo vel carente perfectione neceſſaria ad ſalutem: hoc eſt hereticum. apoſtolus enim qui perfectiſſimus fuit in via reprimebat inſultus carnalium paſſionum. vnde dicit. j. ad Cor. ix. in fi. ſic pugno non quaſi aerem verberans; ſed caſtigo corpus meuꝫ. ſcilicet motus carnis illicitos reprimendo. ſcdm auguſtinuꝫ circa fi. libro. vj. et adde

anima licentiat a ſe virtutes. ¶ Septimo q mulieris oſculum cū ad hoc natura nō inclinet eſt mortale peccatum. Actus autem carnalis cū ad hoc natura inclinet peccatuꝫ nō eſt maxime cum teneatur exercens. ¶ Octauo q in eleuatiōe corporis ihū chriſti nō debent aſſurgere nec eidē reuerentiaꝫ exhibere: aſſerentes q eſſet imꝑfectionis eiſdem: ſi a puritate ꝛ altitudine ſue contēplatiōis tātū deſcenderēt q circa myſteriū ſeu ſacramētū euchariſtie aut circa paſſionē hūanitatis chriſti aliqua cogitarēt. ¶ Nōnulla etiā alia ſub ſimulata q̄dā ſanctitatis ſpecie dicunt faciūt et cōmittunt: que oculos diuine maieſtatis offendunt ꝛ graue in ſe ꝯtinent ꝑiculū aiaꝝ. ¶ Cum autē ex debito cōmiſſi nobis officij hmōi ſectā deteſtabileꝫ ꝛ premiſſos ipſius execrādos errores: ne ꝓpaget̄ vlteri⁹: ꝛ ꝑ eos corda fideliū dānabilit̄ corrūpant̄: extirpare ab eccleſia catholica neceſſario habeamus. ¶ Nos ſacro approbāte ꝯcilio ſectam ipſaꝫ cū p̄miſſis erroribus dānamus ꝛ reprobam⁹ oīno inhibentes diſtrictius: ne quis ipſos decetero teneat approbet vel defendat: eos autem qui ſecus egerint: aīaduerſione canonica decernimus puniendos. ¶ Porro dioceſani ꝛ illaꝝ partiū inq̄ſitores heretice prauitatis: in q̄b⁹ beguardi ꝛ beguine hmōi cōmorant̄: ſuū officium circa eos diligenter exerceant: inq̄rentes de vita ꝛ conuerſatiōe ipſorū: qualiterve ſentiant de articulis fidei ꝛ eccleſie ſacramentis. ¶ In illos vo q̄s culpabiles repererint: niſi abiuratis ſpōte p̄dcīs errorib⁹ penituerīt ꝛ ſatiſfactōꝫ exhibuerīt ꝯpetētē: d̄bitā exerceāt vltōꝫ.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De homicidio volūtario vel caſuali. Rubrica.

Si furioſus

ꝛ in ſeruitutem redigo. ſcilicet carnem ſpiritui ſeruire cogendo ſm eum: ad idem ad ro. vij. video aliam legem ꝛc. ꝛ. ij. ad corinth. xij. Ne magnitudo reuelatōnum me extollat: datus eſt mihi ſtimulus carnis. Item hieremias ꝛ iohānes baptiſta qui fuerūt ſanctificati in vtero ſm theologos habuerūt fomitem inclinantem ad venialia licꝫ non ad mortalia: ꝛ contra tales inſult⁹ bellauerūt. vnde cantat eccleſia de iohanne baptiſta. Antra deſerti teneris ſub annis ciuiuꝫ turmas fugiens peniſti: ne leui ſaltem maculare vitā famine poſſes. beatus martinus legitur q carneꝫ ſpiritui ſuire cogebat de beato b̄ndicto greg. dic. ij. dyal'. q inſult⁹ carnalis temptatiōis repreſſit ꝓijciendo ſe int̄ vrticas et ſpinas vt ꝑ vulnera corporis educeret ad aīa vuln⁹ mentis. Ex quib⁹ ptꝫ q ꝑfecti ꝑfectione neceſſaria ad ſalutē non licentiant a ſe v̄tutes etiā in actu: imo ſe exercent in actib⁹ v̄tutū moralium. vnde ipſe apoſtol⁹ ad philippen. iiij. q̄cūqꝫ ſunt vera. q̄cūqꝫ pudica: q̄cunqꝫ iuſta: quecūqꝫ amabilia: q̄cūqꝫ bone fame: ſiq̄ virtus: ſiqua laus diſcipline: hoc cogitate que accepiſtis ꝛ audiſtis ꝛ vidiſtis in me. De hereſi vidim⁹: de inſania etiam huius opinionis ptꝫ. Quis enī ſciet ſe ꝑfectuꝫ vt licentiare poſſit v̄tutū actus: certe nullus: d̄ pe. di. ij. ſi enī. v̄. nos autem iuxta. ꝛ de pur. ca. c. vl. v̄. ꝟ hoc. ꝛ qd̄ ibi dixi.

l ¶ Septimo q mulieris oſculū. Eſt ſciendū peccatū mortale dici dupliciter: vno modo ſm ſuam ſpeciem vt furtū adulteriū periuriū: de iureiur. ꝛ ſi chriſtus. v̄. quedā. ꝛ hoc modo oſcula amplex⁹ vel tactus nō ſunt mortalia: cum poſſunt abſqꝫ libidine fieri: vel ex cōſuetudine regionis: vel ꝓpter pacē vel aliā neceſſariā vel rōnabileꝫ cām. Alio mō dicit̄ mortale ꝓcedens ex inordinata ꝛ mala cā. vnde peccat mortalit̄ dans elemoſynā pauperi: vt illū inducat ad hereſim. Cum ergo nō ſolū deliberatus cōſenſus in actū peccati mortalis: ꝟ etiā in delectatōꝫ ei annexā ſm aug. ꝛ theologos ſit peccatū mortale ꝛ ꝑ ꝯſequēs ꝯſenſus deliberatus in actum luxurie ꝛ delectatiōis ei annexe vt ꝓbāt doctores ſit mortale. oſcula aūt libidinoſa amplex⁹ ꝛ tactus ſi fiant ꝓpter delectatōꝫ hmōi. ſicut enī ſolū libidinoſa cenſent̄: manifeſtū eſt ꝓpter hanc cām libidinoſa oſcula fore mortalia. ꝛ hoc tenet thomas. ſecūda ſecunde. q. cliiij. ar. iiij. nec miꝝ cum id dicat̄ etiā de libidinoſo aſpectu. xxxij. q. v. nec ſolo. ꝛ. c. ſe. ꝛ falſa ē ratio q natura nō inclinet ad illa: cum illa ordinent̄ ad actum carnalem ꝯſumatū ſicut ad finem: ſicut aūt natura inclinat aliquid in ꝓpriū finem ita inclinat in oīa de ſe ordinata in illū finem. ſicut enī grauitas rei grauis naturalit̄: inclinat illā ad eſſe deorſum: ita ad deſcendendū deorſum. Itē dato q ratio eſſet vera: nō tn̄ cōcludit: ſi enī aliquid eſſet mortale q2 natura non inclinat: ergo ieiunare ꝛ ꝑegrinari ꝛ alia penalia facere: credere deū trinū ꝛ vnū ꝛ talia q̄ fidei ſunt: ad que nō inclinat natura eſſent mortalia: qd̄ eſt inſanū.

m ¶ Non eſt. hoc reprobat̄ etiā in ſimplici fornicatione. xxv. di. §. aliās ea demū. xxij. q. j. p̄dicandū. xxij. q. iiij. meretri es. hoc ꝓbat apl'us ad gala. v. vbi p̄miſſa fornicatōne ꝛ alijs vicijs ſubmittit: q̄ talia agūt regnū dei n̄ poſſidebūt. ſolū aūt mortale excludit a regno dei ꝟ ꝛc. ad idem thob. iiij. ibi: attende tibi ab oī fornicatōne: ꝛ pter vxorem tuā: nō patiens crimen ſcire: ꝟ crimen importat mortale. xxxj. di. c. j. ad idem de pe. ꝛ re. deus qui. Itē eſt ꝑceptū decalogi: non mechaberis: exodi. xx. xxxij. q. vj. nō mechaberis. ꝛ idē deutro. xxiij. ibi: nō erit meretrix ꝛc. ꝛ. j. ad corinth. vj. fugite fornicatōꝫ ꝛc. hoc idem rōne ꝯcludit̄: quam plene tho. ꝯſequit̄ q̄ſtōne quā ꝓxi. glo. allegaui in ſecūdo articulo.

n ¶ Teneat̄. tūc reſiſtendū ꝛ actu v̄tutis vtēdū: vt dixi ſ. v̄. ꝓxi. nō ferro. de cor. vici. ſignificaui. Jo. an.

o ¶ Octauo q ꝛc. exhibere. cū tamē ſcribat̄ ad phil'. ij. q in nomie ihū oē genu flectat̄: de imu. ec. decet. li. vj. reprobat̄ etiā hoc d̄ cele. miſ. ſane de cō. di. ij. nihil. Nam etiā cū euāgeliū legitur curuari debem⁹. de ꝯſe. di. j. apl'ica. ad idē. l. di. in capite. Hereſis aūt ꝛ inſania hu⁹ dicti ptꝫ. q2 ꝯdicit doctrine vtriuſqꝫ teſtamenti. ꝑcipit enim ꝓpheta ex̄ ꝑſecus in pſ. xcvij. dn̄s regnauit iraſcāt̄ populi: ibi adorate ſcabelluꝫ pedū eius: qm̄ ſanctū eſt. qd̄ d̄ xp̄i humanitate ꝛ ſpālit̄ de xp̄i carne exponit aug. ſic et̄ dicit apl'us ad hebre. j. Introducit p̄mogenituꝫ in orbē terre ꝛ adoret eū oēs angeli dei. Conſtat etiā nō ſolū ꝑ ꝑceptū eccleſie. de pe. ꝛ re. oīs. ꝟ etiā ꝑ ꝑceptū xp̄i: q oēs quātūcūqꝫ ꝑfecti teneāt̄ determinato tp̄e ſumere corp⁹ chriſti. io. vj. niſi mādūcaueritis carnē filij hoīs ꝛ biberitis eius ſanguinē ꝛc. de cōſe. di. ij. prima. ꝛ Luce. xxij. apl'is ſumme ꝑfectis dixit: hoc facite in meā cōmemoratione: ſ. e. ꝯpi. de reli. ꝛ vene. ſi dn̄ꝫ. p⁹ p̄n. Si qua rōne tenet̄ quis corpus xp̄i ſumere ꝛ ſpūaliter mādūcare: eadē rōne tenet̄ ipſum adorare etiā latrie adoratōe. vt ꝓbat aug. ſup pſ. xcix. ꝛ ꝓbat thomas iij. pte. q. xxv. ar. j. ꝛ. ij. Ratio aūt iſtoꝝ q̄ ſequit̄ eſt inſania ſm quā v̄go beata euāgeliſte apl'i itē patriarche ꝓphete fuiſſent ſumme ꝑfecti: cum ex geſtis ꝛ v̄bis ipſoꝝ appareat q circa hoc iugiter cogitabāt. pl⁹ q2 oēs beati de imꝑfectōe notarēt̄: q̄ in diuina eſſentia vidēt q̄tidie oīa ſacramenta hūanitatis xp̄i: ꝛ illa lucidiſſime ꝯtemplant̄.

p ¶ Sanctitatis. vide quod ſup. e. v̄. dixi. c. compi. de reli. do. c. j. tullius. li. j. de officijs. totius iuſticie nulla capitalior q̄ eoꝝ q̄ cum maxime fallant id agunt vt boni viri videāt̄.

q ¶ Propagent̄. eſt ꝓpago ꝓpaginis vitis extēſa ſub terra. Itē alicui⁹ ꝓgenies vl' ꝓſapia. eſt ꝓpago ꝓpagas qd̄ reſpicit ꝓducēē l' ꝓcreāte: unde dixit quidam: vitem ꝓpago bibit inde futura ꝓpago.

r ¶ Cōmorant̄. vide. e. ti. vt cōmiſſi. li. vj. v̄. et ꝯ illos.

ſ ¶ Ultionem. e. ti. ad abolendā. ꝛ. c. excōicamus.

t Si furioſus. ſe ſūmat hn̄s duo dicta in q̄ꝝ p̄mo determiat tres caſus: in ſecūdo q̄rtū. ꝛ p̄mū determiat q̄ habet̄. xv. q. j. §. de furioſis. vſqꝫ ad finē q̄ſtōis. ꝛ q̄ no. e. q. i ſumma. ꝛ. c. merito.

u ¶ Furioſus. iſte ſiue ꝯtinuo furore laboret: ſiue ꝑ interualla: q̄diu furit pati poteſt iniuriā ꝟ non facere. ff. d̄ iniur. illud. canonizata. xv. q. j. illud. ꝛ qd̄ ꝑ eū fit habet̄ ꝑinde ac ſi caſu aliq̄ accidiſſet ſine facto ꝑſone. ff. de admi. tu. l. vl. in fi. vnde ſi dānū dat nō tenent̄ acq̄l'. ꝟ eſt ꝑinde acſi quadrupes feciſſet vel regula cecidiſſet. ff. ad. l. acq̄l'. ꝟ etſi quēcūqꝫ. §. ij. ꝛ idē ibi dr̄ de infante: ꝛ alibi dr̄: qd̄ infans vl' furioſus ꝑdidit vel corrumpit impunitū eſt. ff. de rei ven. q infans. ꝛ ratōnem reddit lex q̄ d̄ homicidio loq̄t̄. ff. ad. l. cor. de ſic. l. infans. vl' furioſus ſi hoīem occiderit. l. cor. non tenet̄. cum alteꝝ innocentia ꝯſilij alterum fati infelicitas excuſet. ſatis ꝟ ſuo furore punit̄. ff. ad. l. pō. de par. l. pe. in. fi. ff. de of. p̄ſi. diu⁹. j. Ben. ꝛ afflicto d̄ n̄ eſt addēda afflictio. vij. q. j. cū ꝑcuſſio: d̄ cle. egro. c. pe. C. d̄ epi. au. tā dementis. i fi. ſic ꝟ furioſus n̄ teſtat̄. C. q̄ teſta. fa. poſ. furioſuꝫ. de ſuc. abinteſ. c. fi. nec religionē

ꝯſitent. xvij. q. j. confaldus. de regula. ſicut tenoꝛ. nec matrimoniū ꝯtrahit: de ſpon. dilect⁹ nos. nec baptizat: de ꝯ. j. q. j. §. ecce qñ. nec baptiſmū recipit niſi in caſu: de bap. maioꝛes. ita nec occidendo irregularitatem ꝯtrahit vt hic. ꝛ fa. iij. q. ix. indicas. ꝛ quis ꝓbet ibi nō. ꝛ i p. decre. cū dilectus. in glo. hoc ideo. ꝛ quō ꝓbeť ibi ſcripſi. ꝛ fa. qd̄ nō. xlvj. di. c. j.

aut infans ſeu doꝛmiēs hoīem mutilet vel occidat: nullā ex hoc irregularitatē incurrit. ꝛ idem de illo cēſem⁹ q̇ moꝛtē aliter vitare non valens: ſuū occidit vl' mutilet inuaſoꝛem.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De vſuris. Rubrica.

Ex graui ad nos inſinuatōe peruenit ꝙ quoꝛundā cōmunitates locoꝛum in offenſam dei ꝛ ꝓximi: ac ꝯtra iura diuina pariter ꝛ hūana: vſurariā approbantes q̇ dāmō prauitatē: ꝑ ſtatuta ſua iuramento qñq; firmata: vſuras exigi ꝛ ſolui nedum concedūt ſ; ꝛ ad ſoluēdas eas debitoꝛes ſcienter compellunt: ac iuxta ipoꝝ ꝯtinentiā ſtatutoꝝ grauia imponendo plerūq; vſuras repetentib⁹ onera: aliiſq; vtēdo ſuper his diuerſis coloꝛibus ꝛ fraudib⁹ exquiſitis repetitiōꝫ impediūt earūdē. Nos igiť ꝑniciosis his auſib⁹ obuiare volentes ſacro approbante cōcilio ſtatuim⁹: vt quicūq; cōmunitatū ipſaꝝ poteſtates capitanei rectoꝛes cōſules iudices conſiliarij aut alij quiuis officiales ſtatuta huiuſmodi decetero facere ſcribere vl' dictare: aut ꝙ ſoluāť vſure: vel ꝙ ſolute cū repetunť: non reſtituanť plene ac libere ſcienť iudicare ꝑſumpſerint ſniam excōicatōnis incurrāt: eandē etiā ſniam incurſuri: niſi ſtatuta hmōi hacten⁹ edita de libris cōmunitatū ipſarū ſi ſuꝑ hoc poteſtatē habuerit infra tres menſes deleuerint: aut ſi ipſa ſtatuta ſiue ꝯſuetudines effectū eoꝝ hñtes quoquo mō ꝑſumpſerint obſuare. Ceterum quia feneratoꝛes ſic vt plurimū ꝯtractus vſurarios occulte ineunt ꝛ doloſe: ꝙ vix conuinci poſſunt de vſuraria prauitate: ad exhibendū cū de vſuris ageť ſuaꝝ codices rōnū

x Infans. mioꝛ ſeptēnio. C. de iure delibe. ſi infanti. de deſpō. impu. c. vno. in ꝓ. li. vj. Et ē ratio de q̄ ſ̄ dixi. q: etas illa ignoꝛat qd̄ videt. C de ſal. mo. l. j. Inde eſt ꝙ ex taliū ſponſalib⁹ nō ꝯtrahiť publica hōeſtas de deſpō. ipu. lr̄as. ꝛ. c. acceſſit. ſ; oſti. in decre. illa: de delic. pu. dicebat ꝙ puer nō dolicapax ſi ꝓiiciendo lapidē vel cultellū occidit aliquē irregularis ē: lꝫ ñ habuerit aīuꝫ occidēdi: q: in lege ꝓmotōnis non volūtas ſ; factū attendiť. dicebat tñ tale homicidiū diſpenſatōe dignū cū ceſſeť q̄i caſuale nō habita diſtinctōe: ex quo nō diſcernit an dederit opaꝫ rei licite vel adhibuerit diligētiā hoc hic reprobať.

y Doꝛmiēs. de iſto habeť de bap. maioꝛes. §. veꝝ. ff. ō acqui. poſ. l. j. §. furioſus. ſicut aliqui doꝛmiēdo loquūtur: ita ſunt qui agunt etiā doꝛmiendo.

z Mutilet. no. q̇ ad irregularitatē mutilatōnē homicidio cōparari: ad idē. lj. di. aliquantos. ꝛ c. ſiquis poſt. ꝛ. c. qui in aliquo. lv. di. ſi euangelica. ne cle. l' mo. clericis ꝛ. c. ſententiā. de rap. in epiſcopatu. de cle. pu. in duel. c. j. in fi. e. ti. is qui. li. vj.

ꝛ Nullam. hoc tollit dictū illoꝝ qui dicebant tales quo ad oꝛdines ſuſcipiendos irregulares eſſe: ſ; nō quo ad ſuſceptos. quod videbatur placere gra. xv. q. j. in fi. Item illoꝝ qui diſtinguebant diſpenſabilem ab indiſpenſabili: vt dixi in glo. minoꝛ. in fi.

a Et idem determinat. nō. l. di. de his. ſ̄. e. ti. c. ij. ꝛ. c. ſicut dignū. i fi. magne glo. ꝑ que patet ꝙ triplex in hoc erat opi. ꝓma hug. ꝙ talis eſſet irregularis. ſecūda io. ꝛ gof. ꝙ quo ad ſuſcipiendos irregularis eſſet: ſ; diſpenſabilis: ſ; in ſuſceptis licite miniſtraret. tercia ſ; approbata que fuit bar. brix. in pre. c. de his. ꝛ in queſtōe que incipit: aliqs repellendo violentiā: quam tenebat oſti. in pre. decre. ij. ꝛ in decre. ſicut. dicens ꝙ clemens quartus ꝛ curia ſic tenebat.

b Moꝛtem. ꝓpꝛiam vt ſequiť.

c Non valens. ꝗ angulat⁹ erat vel ſic artat⁹ ꝙ fugere ñ poterat nec ſe iuuare clamoꝛe vel aliter. Si de hoc dubitať i foꝛo ꝯtentioſo nō crederet ſibi: ſ; ꝑ circūſtātias occurrentes opoꝛteret hoc iudicari In foꝛo penitentiali crederet hoc aſſerenti. e. ti. ſignificaſti. ij. de ſpon. tua.

d Suum. hec lr̄a innuit ſecus in illo qui occiderit volenteꝫ occidere patrē filiū ꝯiugē vel ꝑſonam ꝯiūctā: quaꝫ aliter iuuare nō poterat: qd̄ veꝝ puto quaſi caſus ille nō includať ſub neceſſitate ineuitabili ſ; euitabili. ꝛ hoc dico dato qd̄ veꝝ ſit qd̄ no. inno. de ſen. excō. ſi vo. j. vbi tenet ꝙ eo caſu ꝑcutiēs clericū nō eſt excoīcat⁹. vt ibi ſcripſi. irregularitas eīn iſta ꝯtrahiť ſine culpa etiā ex merito: vt in iudice iuſte occidēte lj. di. c. j. ꝛ dixi de ſpon. inter opa. ſ; illa excoīcatio nō: imo opoꝛtet ꝙ ꝑcedat diabolica ſuaſio circa clericū ꝑcutiēdū. xvij. q. iiij. ſiqs ſuadēte.

e Occidit. etiā vibrando. nec reſtringas ad exemplū qd̄ ponit glo. penl'. ber. in decre. ſicut.

f Ex graui. al's ex grandi. Caſus. officiales cōitatū facientes: dictantes: vel ſcribentes ſtatuta ſuꝑ vſuris ſoluendis nō repetendis vel nō reſtituendis: vel iudicantes ſm̄ illa vel non delentes illa ſi poſſunt infra tres menſes de libris cōmunitatū: vl' illa ſeruantes excōicati ſunt: hoc pꝛimo. feneratoꝛes in cauſis vſurarū edere cogūť libꝛos ratōnū ſuaꝝ hoc ſecūdo. ꝑtinaciter aſſerēs exercere vſuras nō eſſe peccatū hereticus eſt: hoc tercio. partes patent.

g Pꝛoximi. cui reſtitutiō debeť. an vo valeāt talia ſtatuta q̄ tollūt reꝝ dominia vel actōnes ꝓuenientes de iure gentiū vel ciuili: ſatis ſcripſi poſt inno. oſti. ꝛ compoſt. de ꝯſti. q̄ i eccleſiaꝝ. ꝛ fa. qd̄ nō. ff. de ꝯſti. pꝛin. l. j.

h Diuina. leui. xxv deutro. xxiij. luce. vj.

i Hūana. i. ab hoīe tradita. ꝛ ō iure canonico loquiť: ſaluo qd̄ no. xxiij. q. iiij. c. qd̄ dicam. ꝛ. e. ti. c. ij. ꝛ C. e. ti. aut. ad hec. ꝛ in auten. ō eccle. ti. in ꝓn. coll'. ix.

k Iuramēto. quod nō obligat. de re. iur. non eſt. li. vj. cū ꝓncipale nō teneat: de fo. cōpe. ſi diligēti. ñ ob. de iureiur. debitoꝛes. q: lꝫ valeat iuramētū debitoꝛis ſuper vſuris ſoluēda cū ſuari poſſit ſine ꝑiculo aīe nec ſit in alteri⁹ ꝑiudiciū iuramentū tamē ſuꝑ ſeruando iniq̄ ſtatuto de quo hic loq̄ť: reſpicit alterius ꝑiudiciū: vt ſ̄. nec ſuari poteſt ſine periculo ſalutis: ſicut nec ſtatutū.

l Onera. fertur ꝙ pergami eſt ſtatutū: ꝙ repetentes vſuras in foꝛo eccleſiaſtico ꝑ poteſtatē coganť vſurario mutuare tantaꝫ pecuniā a tāto tēpoꝛe quāto tenuit pecuniā vſurarij. ꝯducūt ergo naturalē obligatōneꝫ in ciuilem: qd̄ nō licet: vt ſcripſi. e. ti. ꝯſuluit. ibi ſcribit io. ꝛ gof. xiiij. q. iij. c. j.

m Exquiſitis. ſimile de here. ſtatutū. li. vj.

n Decetero. quo ad penā excoicatiōis quā imponit. ſ. reſpicit futura. ratio tñ ꝯſtōnis eſt antiqua. e. ti. cū tu. Io. an.

o Facere. quid ſi fiat ſtatutū ꝙ nullus ꝓ vſura recipiat vlť duos den. ꝑ libra in menſe: videť ꝙ locū habeat pena: q̄ſi de plurali negando videať de tanto ꝯcedere: de ꝑſump. nōne. cū ꝯcoꝛ. ꝯtrariū puto. e. ti. quāto. de treu. ꝛ pace. c. j.

p Dictare. ꝯcoꝛ. ne cle. vl' mo. ſententiam.

q Iudicare. de ſcribentib⁹ iudicata nō exprimit: ſicut in decre. nouerit. de ſen. excō.

r Incurrant. in ꝯtinenti ſine tempoꝛis interuallo: ꝛ vide qd̄ ſcripſi in decre. nouerit: ſuꝑ vbo ſtatutarios.

ſ Poteſtatē. ſic q̄ intelligať ō ſentē. ex. nouerit. ꝛ ibi nō. ꝑ inno. ꝛ oſti. ꝛ. e. ti. grauem. ꝛ intelligo de poteſtate iuris ꝛ facti.

t Tres menſes. in decre. nouerit: dānur duo tñ: ſ; caſus ſunt diuerſi. ꝛ ibi ſtatutū erat ꝯ̄ libertatē eccleſie: hic al's iniquū.

u Eoꝝ. ſ. ſtatutoꝝ. ꝛ hoc dicit: q: qñq; nō ſtatuūt talia: ſ; aſſueſcunt. i. in ꝯſuetudinem deducūt.

x Obſeruare. vt ſcripſi ſm̄ inno. in decre. nouerit: obſuātes niſi ſint de ꝑſonis expreſſis excōmunicati non ſunt.

y Doloſe. ſatis ſcripſi de emp. ꝛ ven. ad noſtram.

z Ageťur. quo caſu ꝓcediť ſimpliciter ꝛ de plano: ſ̄. e. compil'. de iudi. diſpendioſam.

a Codices. lꝫ hoc ſit ſpāle nomen cuiuſdam libꝛi ciuilis ſcientie. tamen ampliať ad omnes libꝛos: de ſum. tri. dānamus. v. nō eīn. ff. de eden. argentarius. §. j.

b Ratonū. vide qd̄ no. ꝛ dixi de ꝓba. c. j. ꝛ per azo. in ſum. de eden. §. nunc de editione ratōnum. quicquid ſcribatur de ratōibus edendis: veritas videtur ꝙ rationis editio per ſpeciales actiones

cenſura ipſos decernimus eccleſiaſtica ꝯpellēdos. Sane ſiquis in illū errorē inciderit vt ꝑtinacit̃ affirmare p̄ſumat exercere vſuras nō eē peccatū: decernimꝰ eū velut hereticū puniendū: locorū nihilominꝰ ordinarijs ⁊ heretice p̄uitatis inquiſitoribꝫ diſtrictiꝰ iniungentes: vt contra eos quos de errore hmōi diffamatos inuenerint aut ſuſpectos tanq̄ ꝯ diffamatos vl' ſuſpectos de hereſi ꝓcedere nō omittant.

Clemens. v. in ꝯci. vienēſi.

De exceſſibus prelatoꝝ. Rubrica

Requēs ⁊ aſſidua nos quorūdā religioſoꝝ q̄rela circūſtrepit: ꝙ pleriq̄ epiſcopi ⁊ coꝝ ſupiores ac ceteri eccleſiaꝝ p̄lati ipſoꝝ religioſoꝝ quietē iniuſte ī ſubſequentibus multipliciter inq̄tant. Quidā eñ exemptos capiunt ⁊ incarcerāt in caſibus nō ꝯceſſis a iure. Quidā ꝑ grauiū interminatōnē penaꝝ impediūt: ne debētes exēptis decimas ſeu redditꝰ illos ſoluant eiſdē: neve aliq̄ miſſas coꝝ audiant: molentes in molendinis ⁊ coquentes ī furnis eorū: ſeruientes q̄ꝫ ⁊ vaſallos ⁊ domeſticos eorundē: vel al's qualitercūq̄ ꝯtrahētes ⁊ participātes cum ipſis: ſuſpēdūt interdicunt et excōmunicant abſq̄ cauſa rationabili pro libito voluntatis bona illoꝝ interdū nihilominus illicite occupantes: ⁊ appellatiōibus quas p̄dicti exempti ob p̄dicta vel alia grauamina rōnabilit̃ interponūt q̄nq̄ minime deferētes: appellātes occaſiōe appellatōnū hmōi interdū capiūt aut capi faciūt ⁊ carceri mancipari. Quidam preterea capellanos in eccleſijs pleno iure ſpectantibꝫ ad eoſdē: licet nulla cā ſubſit legitima: cele-

actōnes penē a tutore curatore ſocio ꝓcuratore ⁊ geſtore. ſ. ꝑ actōes tutele ꝓ ſocio mandati ⁊ his ſimiles: ſꝫ ꝑ edictū de edendo iuſte petitur ab illo qui fecit illā ex publico officio: ſꝫ ſi nō penē rōe publici officij: tūc videt̃ idem in illis qḋ in inſtrumentis. ſi igit̃ vt ꝓuatus quis ꝯficiat ſcripturā in libro de datis ⁊ acceptis: nō cogit̃ ad illas rōnes edēdas ſine cāe cognitōne ⁊ in cāe cognitōe vertit̃ ꝙ illis vtat̃: vel ꝙ petens ſit p̄uilegiatꝰ vt fiſcꝰ. ff. de eden. l. iij. ⁊ ſic pōt intelligi lex p̄ma. C. de edē. hoc ḡ nouū facit hec ꝯſtō: ꝙ addit aliū caſū p̄uil'tatū: ī q̄ eē taliū rōnū fit editio: que ante ꝯſtōē iſtam nō fiebat vt fuit olim determinatū per dnm iacobū de baiſio frēm archidi. qui querebat de manifeſto vſurario qui epo ſatiſfecerat: qḋ vide ī mercu. hoc ti. ſb lr̃a. e. Itē ſcias ꝙ iſtis rationibꝫ ſtaret̃ cōtra eos: pro eis nō. C. de ꝓba. l. inſtra. ⁊ l. rōnes. ⁊ l. exēplo ⁊ nō. ff. de edē. l. q̄dā. §. nūmularios. ī glo. ſed an idem hodie. et fa. qḋ no. ō fide īſtru. c. ij. ī fi. j. glo. ⁊ xxiij q. ij. ſane ꝓferē. ī glo. ſed ꝙ.

c Cenſura. qd cōtineat habet̃ de. v. ſig. querēti. nō vult ergo hec ꝯſtitutō ipſo iure domū ipſius ingredi vel arcā ipſius frāgi: ⁊ vide qḋ no. ī ſpe. de inſtru. edi. §. videndū reſtat. v. pone inſtra. et q: hāc cenſurā lꝫ nō directe tñ indirecte ꝯtra iudeos exercet eccleſia. e. ti. poſt miſerabilē ⁊ c. quanto. ſatis videret̃ qḋ etiā in iudeis haberet hoc locum: ſi ꝑ ſeculares p̄ncipes tales libros edere nō cogāt̃ ꝑ iura predicta. ⁊ fa. quod dicam. j. parte ꝓxi.

d Ipſos. vſurarios. ⁊ idem puto de ipſoꝝ heredibꝫ ſuis vl' extraneis. de vſu. tua nos. ⁊ c. michael. ff. ō eden. ſiquis ex argentarijs. §. j. ⁊ l. quedam. §. nihil.

e Compellendos. qd ſi dicat vſurariꝰ vel heres ſe nō hr̃e rōnes: vel ſe illas ꝑdidiſſe: videret̃ credendū ipſiꝰ ſacro. ff. de eden. p̄tor. §. ſꝫ ſi ſeruus. C. de fide inſtru. l. vl. qḋ me. cā. c. vl. ⁊ fa. qḋ no. de p̄uil'. cum olim. j. dic ꝯ: fa. de pur. ca. c. j. in eo ergo qḋ dicit ſe nō habere vl' ꝑdidiſſe nō credet̃: niſi alter ꝓbet. hꝫ ḡ ꝓbare amiſſionē cum caſu: pone incēdio vel ruina. ff. ō eden. ſiq̄s ex argentarijs. in fi. l. vl. de fide inſtru. ⁊ qḋ no. in decre. cū olim. nō ob. q: ibi neceſſe eſt plene ꝓbari tenorē. nō fit ergo magnū p̄iudiciū ſi ſup amiſſiōe ſtatur iuramēto: fa. de ꝓcu. ex inſinuatōe. ſꝫ cognoſco vſurariū qui nō ſcribit rōnes in libro: ſꝫ in cedulis quas ſtatim dilacerat ſolutis credito ⁊ vſuris: ſi tali ſuccederet heres nō vſurarius ſꝫ al's fide dignus ſtatim videret̃ ſtari iuramento: ſi huic rei fama conſentit: de teſti. ꝓterea. de ꝓba. cū cauſam: de p̄ſump. illud. ⁊ hoc caſu vel qñ al's non poſſent haberi: poſſet recurri ad ſuffragiū decre. ad nr̃am. ij. de iureiuran.

f Siquis. vſurarius vel non. ⁊ ſic no. ꝙ iura non ſolū puniunt vſurarios: de quoꝝ pena. e. ti. q: in oībꝫ. ⁊ c. ꝓterea. ⁊ c. quāq̄. li. vj. ſꝫ etiā puniunt fauentes: qui. ſ. ad hoc opus alienigenis domus ꝯcedunt: vel tales ī terris ſuis habitare ꝑmittūt. e. ti. vſuraꝝ. li. vj. Item fauentes ꝑ modū de quo s̄. j. Rñ. grauiꝰ aūt puniunt̃ fauentes ꝑ modū hic expreſſum: ⁊ ſic patet plus puniri auctorizantem q̄ facientem: de hoc de of. dele. c. j.

g Pertinaciter. habet̃ hoc verbum s̄. e. compi. de ſum. tri. c. vno. §. porro. ⁊ ibi expoſui.

h Affirmare. vide qḋ no. de ſum. tri. c. j. li. vj. in vl. glo.

i Nō eſſe peccatū. ⁊ ex his aliq̄ dicūt vſurariū nō obligatū reſtitutōni. alij fatent̃ eū reſtitutōni obligatū. ſꝫ ſicut mutuū cōmodatū vl' depoſitū recipiens facta reſtitutōe ad quā obligatus eſt nō penitet: ita vſurarius facta reſtōne vſure penitere nō tenetur: ſꝫ hoc eſt falſum: q: obligatus reſtōni ex delicto furto vſura rapina vel ſimili mō etiā poſt reſtōē hꝫ penitere. de homi. ſicut dignū. §. eos. de fur. c. vl. ō rap. c. ij. ō iureiur. ſiquis domi. cū ſi. ⁊ vide qḋ nō. oſti. in ſum. de penis. ī vlti. colū. v. ſꝫ nūq̄d ſufficiat. ⁊ ſequētibꝫ.

k Hereticū. nō ſolū ē hereticus male ſentiens ō articul' fidei vl' ſacris eccleſie: de here. ad abolendā. in p̄n. ſꝫ etiā qui ꝑuerſū habꝫ dogma vl' falſas l' nouas opiniōes gignit aut ſequit̃. xxiiij. q. iij. īter ſciſma ⁊ hereſim. ⁊ c. hereticus. iſtud at ē ꝯtra doctrinā eccl'ie. e. ti. c. iij. ⁊ c. cū ex iniūcto. ī fi. Iudei vo qui dicūt hoc inducentes auctoritatē deutro. xxiij. nō feneraberis fratri tuo. ꝑ q̄bus facere videt̃. xiiij. q. iiij ab illo. nō includūt̃ hac cōſtitutiōe: q: nō cadit ī illos ꝓprie hereſis q̄ diuiſiōē notat: ſꝫ ipſi nūq̄ in vnitate fuerūt. Item certū eſt ꝙ peccant ī articulos fidei q̄ nō ſapiūt hūanitatē chriſti: de q̄bꝫ de ſum. trini. firmiter. ⁊ hoc ſcit eccl'ia ⁊ illos ſuſtinet. ⁊ nihil ad nos ⁊ c. ij. q. j. multi. de diuor. gaudemꝰ. poſſent tamen ſup his ꝑ eccleſiā ꝯpeſci ſi talia dogmatizarēt int̃ chriſtianos: vt ſcripſi pꝰ inno. et oſti. de voto. ꝙ ſup his. v. defenſiōe. ſic et in alijs caſibus coercent̃ qui no. de iude. iudei ſiue. Ad rōnes vo ipſoꝝ reſpōde: vt ſcripſi e. ti. cōqueſtus. ⁊ no. oſti. in ſum. e. ti. §. an aliquo.

l Omittant. ꝑ modum de quo s̄. e. ꝯpi. de here. c. j.

m Requens. Prouiderat greg. ꝯ. xxvij. grauamina q̄ p̄lati religioſis inferebāt. e. ti. nimis. j. ⁊ ij. hoc vo ꝓcliū ꝓuidet ꝯ xxx. a q̄bꝰ p̄latos ceſſare p̄cipit ⁊ ꝑ ſuos ſbditos ceſſari facē iubēs ipſoꝝ p̄uilegia ⁊ iura ſeruari. ⁊ ē huic ſi. s̄. e. ꝯpi. de cē. ad nr̃m

n Circūſtrepit. ſumptū. liiij. di. frequēs. ⁊ ō reſti. ſpo. frequens. in p̄n. li. vj. ⁊ ibi expomt̃.

o Supiores. archiepiſcopi ⁊ patriarche.

p Inquietāt. ſumptū. e. ti. nimis. in p̄n.

q Capiūt. etiam p̄lati ſunt excōicati: cum iniurioſas manꝰ iniſciunt in clericos: de ſen. ex. vniuerſitas.

r A iure. de p̄ui. c. j. li. vj. de hē. ad abolēdā. ꝑ has tñ ꝯſtōnes cle. ī mīus caſibꝫ hñt ordinarij iuriſdictōē ſup exēptos. q̄s dicā. j. ō pe. c. ij

ſ Quidam. ſecundū.

t Interminatōē. hꝰ nō ligat ad penā: qḋ dic vt no. ō ſag. c. vno. cū ꝯcō.

u Neve. terciū.

x Audiāt. qḋ tñ licꝫ ſine p̄iudicio parochialiū eccl'iaꝝ: de paro. c. ij. qḋ dic vt ibi. ⁊ qḋ eis offert̃ ſuū ē: de ſta. mo. c. j. religioſi tñ nō debēt aliq̄s retrahere ab acceſſu vel frequētia ſuaꝝ eccl'iaꝝ. j. ti. j. c. j.

y Molentes. quartū.

z Domeſticos. j. ti. j. c. j. ad fi.

a Cauſa rationabili. ꝯtra hos erat ꝓuiſum. de ſen. ex. ſacro.

b Voluntatis. Contra hos erat ꝓuiſum: de p̄ui. quāto. ſꝫ illa loq̄t̃ de exemptis. vel p̄uilegiatis. iſta generalius de oībus: vt pꝫ in fi.

c Et appellatōnibus. quintum.

d Interponūt. vide qḋ no. de p̄ui. auctē. li. vj. ī vlti. glo. ꝑ inno. ⁊ oſti. de appel. dilectus.

e Mancipari. puniendi ſunt: vt. ij. q. vj. decreto. de ap. de priore. et timentibus talia ſufficit ꝓteſtari: qḋ dic vt de ap. c. vl.

f Quidam preterea. ſextum.

g Pleno iure. xvj. q. ij. viſis. de p̄uil'. quoniam.

bzare ſi ſinūt: nec miniſtrare
parochianis eccliaſtica ſacra
¶Nōnulli etiā indebite abba-
tes monachos ⁊ pueros exē-
ptos: necnon ⁊ clericos ipſis
pleno iure ſubiectos: ſi eis nō
pareant in his etiā in qb⁹ nō
tenent eiſdē: inconſulta facili
tate ſuſpēdūt excōicāt capiūt
⁊ incarcerāt: ac loca ⁊ eccl'ias
interdicūt ipſoꝝ in exigendo
ſup ab ipſis exēptis ipſorūq̄
ſubditis ſbſidia charitatis ex
cedūt nimiū ꝯ eos: ⁊ inſolitas
ac indebitas ipſis ꝯ iura exa-
ctiōes imponūt: nouos cēſus
⁊ indebita onera parochialib⁹
imponūt eccleſijs: in quibus
exēpti ius obtinēt patronat⁹:
pceſſus iuſte factos ſeu ſnias
iuſte latas a delegatis ſe. apo.
vl' a ꝯſeruatorib⁹ p exemptis
publicari ſeu executiōi man-
dari a ſuis ſubditis n̄ pmittūt
tabelliōib⁹ publicis inhibēt:
ne inſtrumēta ꝯficiāt: ⁊ iudi-
cibus ne iuſticiam faciant: ac
iuriſperitis ne ꝯſiliū vel auxi
lium pbeant in cauſis ſeu ne-
gocijs eorundē: pſentatos per
exēptos ad ordines vl' bñficia
quoꝝ pſentatio ad eos ptinet
nolūt admittere: niſi pñtātes
ponant obedientiā i ſalutatōe
litteraꝝ: quas p hmōi pſenta
tione trāſmittūt. ¶Eccleſijs
q̄ vacātib⁹: in qb⁹ monaſteria
ius obtinēt patronat⁹ repulſis
pſonis idoneis preſentatis ad
eas pſonas iſtituūt inhabiles
⁊ indignas. ¶Quidā etiā eccle-
ſias curā aiaꝝ hñtes ad mēſaꝝ
abbatū ſpectātes: quaꝝ fruct⁹
q̄nq̄ clericis ſeclarib⁹ tradūt
ſeu ꝯcedunt ad firmā: clericis
ipſis decedentib⁹ ſuis ꝯferunt
clericis: quāq̄ ipſe ppt hoc ec

cleſie in veritate non vacent.
¶Nōnulli q̄z i eccleſijs mōa-
chorum iura ipſoꝝ iniuſte ſibi
appropriāt: ⁊ de ipſoꝝ redditi
bus vt volunt ordināt: ita q
rectorib⁹ eaꝝ n̄ remanet vnde
valeāt ſuſtentari. ¶Quidā cū
armis ⁊ erecto vexillo molen
dina ⁊ alia bona ꝯtra iuſticiā
deſtruūt exēptoꝝ: q̄ etiā tanto
tpe poſſederūt: qd de cōtrario
mēoria nō exiſtit: mittūtq̄ fre
quēter ad mōaſteria ſuaꝝ ciui
tatū ⁊ dioceſuꝫ ſuos ꝯſangui-
neos ⁊ nepotes ⁊ intēdū aīalia
ſua cū cuſtodib⁹: vt eis d̄ bōis
monaſterioꝝ debeat pvideri.
¶Abbates inſup ⁊ priores mo
naſterioꝝ frequēter cōpellūt:
vt ſuis ꝯſanguineis ⁊ nepoti-
bus mōaſterioꝝ ſuoꝝ ſeu prio
ratuū poſſeſſiōes ꝯcedāt i ppe
tuū vſq̄ ad tps: q̄s q̄dē ꝯceſſi-
ones nos nullas eſſe volum⁹
iſpo iure. ¶Eoſdē q̄z abbates
⁊ priores quīq̄ ꝯpellūt: ad pſen-
tādū ſibi ad eccl'ias vacātes:
in qb⁹ ius obtinēt patronat⁹:
⁊ ad mōachādū intēdū ſuos fa
miliares ꝯſanguineos l' nepo-
tes. frequēter etiā pmittūt et
tacite ꝯſentiūt: q in ſuo dn̄io
tēporali p milites vaſallos et
ipſoꝝ tpales officiales mōaſte
rioꝝ bona mobilia ⁊ imobilia
p violentiā occupent in caſib⁹
nō pmiſſis ꝯ iure: ⁊ alie varie
iniurie pſonis eccleſiaſticis et
mōaſterioꝝ hoīb⁹ irrogētur.
¶Preterea intēdū iniuſte priores
et alios bñficiatos beneficijs
ſuis pvant: vt ſic fructus bñ-
ficiorū illorū pcipere valeant
primo anno ptextu priuilegij
quod aſſerūt ſe habere: q vſq̄
ad certū tēpus fruct⁹ bñficioꝝ
vacātiū poſſint pcipe pmi āni

h ¶Nōnulli. ſe. timū.
i ¶Interdicūt. ſi d̄ exē-
ptione ꝯſtat ſentētie non
ligāt: de ap. ſi duob⁹. de
reli. do. cū dilect⁹. de hoc
de accu. veniēs. i vl. glo
cū ſuis remiſſionib⁹.
k ¶In exigēdo. octauū
⁊ argue ad ea q̄ ſcripſi d̄
cenſi. cum apl's. ſup. v.
charitatiuuꝫ: q eps pōt
exigere charitatiuū ſub-
ſidiū: dūmodo ſit mode
ratū. Io. an.
l ¶Excedūt. cū tñ illud
eſſe debeat moderatū: de
cenſi. cū apl's. §. phibe-
mus. de of. or. ꝯquerēte.
in fine.
m ¶Et inſolitas. nonū
n ¶Cōtra iura. e. ti. c. j.
de cēſi. c. iij. ⁊. c. eccl'ijs.
o ¶Nouos. decimū. et
eſt hoc cōtra id de cenſi.
phibemus.
p ¶Proceſſus. xj.
q ¶Permittūt. per hoc
poſſent a delegatis vl' cō
ſeruatorib⁹ puniri: cum
illoꝝ iuriſdictōꝫ ipediāt
de of. dle. c. j. et ab ipſis
ſbdelegatis ſi iuriſdictōꝫ
habēt. e. ti. ex lr̄is. ſaluo
qd de ꝯſeruatorib⁹ dicit
e. ti. c. vl. li. vj. §. vices

r ¶Tabellionib⁹. xij.
ſ ¶Conficiāt. in cauſis
vel negocijs ⁊c. vt ſeqt.
⁊ hoc eſt ꝯ formaꝫ iura-
menti ipſoꝝ: d̄ q̄ dixi ne
cle. vl' mo. ſicut te. ⁊ no.
i ſpe. d̄ inſtr. ed. §. reſtat
v. ſꝫ quero ſub q̄.
t ¶Preſentatos. xiij.
u ¶Obedientiā. dicēdo
ſalutē ⁊ obediētiā dbitā
⁊ deuotā vl' his ſil'ia. ſi
ſunt exempti nō tenētur
obediētiā pfiteri: de pri-
uil'. cū olim. ij. ſi n̄ ſunt
exēpti: ſatis ē qd a pnci
pio pmiſerūt: de ſymo.
ne dei.
x ¶Litteraꝝ. fit ꝗ pſen-
tatio p lr̄as: de his que
fi. a pre. ea noſcit. vbi d̄
hoc in. j. glo.
y ¶Eccleſijs. xiiij. al's
in eccleſijs.
z ¶Indignas. ad hoū
remotōꝫ: dato et q eēnt
digni agē pñt pñtates et
pñtati. xvj. q. vij. decer-
nim⁹. de iurepa. ex lr̄is.
⁊. c. ex inſinuatiōe. de re
iudi. cū bertoldus.

a ¶Quidā. et. xv.
b ¶Ad menſam. no. immo. d̄ re. ec. nō alie. vt ſup. q res in qb⁹ eccl'ia
hꝫ directū dn̄iuꝫ ſꝫ alius vtile: vt ſunt feuda: nō pñt dici de mēſa: cum
alius fruct⁹ pcipiat. ⁊ p tāto illoꝝ et ad eccleſiā reuerſoꝝ fieri pmittit
nouā infeudatō: de feu. c. ij. Sꝫ qrit q̄ eccleſie dicāt pprie d̄ mēſa pla
toꝝ vl' capituloꝝ vl' ſingulariū dignitatū vl' pbendaꝝ: ⁊ vr q ille q̄
ſunt mēſis eoꝝ vnite intātū q rectorē vel vicariū ppetuū nō hñt aliū
q̄ illū cui facta eſt annexio: qd pbat hec lr̄a. ⁊ ſ. e. ꝯpi. de reſcrip. c. j.
de ſup. ne. pla. c. j. Iſtud aūt pōt ſic eſſe p vniōnē ſic factam p epm de
ꝯſenſu capituli. ſ. e. ꝯpi. de re. ec. non ali. e. ſi vna. de ſta. mo. c. j. §. ad
hoc. p pſcriptōꝫ: vt no. i pre. decre. vt ſup. p papalē cōceſſionē: ⁊ de hac

nō dubit al': d̄ priuil'.
paſtoral'. nec putes q
eccleſia que pleno iure
ſubiectiōis ſpectat ad
illos pp erea dicāt de
mēſa. lꝫ eñi rector tal'
eccleſie inſtōꝫ ⁊ deſtōꝫ
ab illis recipiat: ⁊ ab
ill' viſitet etiā quo ad
tpalia: n̄ tñ pñt fruct⁹
ad ſuos vſus cōuertē
niſi illā hēant i mēſaꝫ
vel ſuos vſus ꝯuertē
dā: qd pbāt p̄. decre.
ſꝫ ob. ei qd dixi i eccle
ſia q̄ ſpectat ad mēſaꝫ
poni ⁊ depōi p libito
vicariū tpaleꝫ: decre.
extirpāde. §. qui vo.
de pben. ⁊ ſ. e. ꝯpi. de
iurepa. c. j. p que pꝫ
q in eccleſia annexa:
q̄ ad temporalia inſti-
tuit rector vel ppetu⁹
vicari⁹: ſꝫ dico q aut
eccleſia ſpectās ad mē
ſam plati vel collegij
vel dignitatē habēns
vel pbendarij recipit
ſuperioris inſtōꝫ quo
ad regimē eccleſie vel
ſalutē populi: ⁊ tūc locū
hꝫ qd dicit de vicario
ppetuo aut plēo iure
ſpectat ad illū etiaꝫ q̄
ad ſpūalia: ⁊ tunc hꝫ
locū qd dr̄ de vicario
tpali: etiā ſi ſit curata
vt hic: ⁊ ſup his vide
qd ſcripſi de pben. de
monachis. de priuil'.
paſtoralis.
¶Ad firmā. de loca.
veſtra. ne plati vices
ſuas. c. fi.
c ¶Non vacēt. fa. ſ.
e. ꝯpi. de reſcrip. c. j.
de ſup. ne. pla. c. vno
§. pmiſſa. illi eñi non
erāt rectores ſꝫ firma-
rij. ſec⁹ ſi rectores fu-
iſſent lꝫ manuales vt
ibi.
d ¶Nōnulli. xvj.
e ¶Rectorib⁹. q̄ alibi
dicūt vicarij: de pbē.
de monachis.
f ¶Suſtētari. ꝯ id ſ.
e. compi. de iurepa. c.
j. cū ꝯcor.
g ¶Quidam. xvij.
h ¶Cū armis. tenēt
ꝗ de vi publica. d̄ hoc
de or. cog. c. ij. i. j. glo.
i ¶Nō exiſtit. ⁊ ſic i
pſcri. rueladet ab onē
pbādi. i. d̄ pſcri. c. vj
k ¶Mittūtq̄. xviij.

l ¶Et eis. de ꝯſanguineis nepotib⁹ aīalib⁹ ⁊ cuſtodib⁹ ipſoꝝ.
m ¶Abbates. xix.
n ¶Ipſo iure. ꝯcor. ſ. e. compi. de re. ec. nō alie. c. j. ⁊ ibi cōcedenti
pena ſuſpenſionis imponit.
o ¶Eoſdem. xx.
p ¶Monachandū. qd quandoq̄ ſpectat ad ſolos platos quod dic
vt de regula. c. fi. li. vj.
q ¶Frequenter. xxj.
r ¶Et. repere pmittūt quod.
ſ ¶Preterea. xxij.
t ¶Tanū. de reſcrip. ſi ꝓpter. lib. vj. ⁊ licꝫ hec litera poſſet induc

q p̄ priuilegium tale ꝯprehendat beneficia etiam spectantia ad exēptos nō tamen ꝓbat de bn̄ficijs exemptis: ex quo p epm fit ꝓuatō vt premisit. quicquid tm̄ dicat archi. in decre. si ꝓpter: puto q si i ꝑuilegio dr̄ de bn̄ficijs dioce. sue venient exempta: secus si diceret de bn̄ficijs sibi subiectis. et est simile quod scripsi de rescrip. abbatem. vbi parum remisso ad decre. graue. ꝯ offi. or. que inducit ad ꝯtrariū.

u Quibus. xxiij.
x Illicite. illa enim que ad fructus n̄ ꝑtinēt vsurpare nō debēt. de elec. generali. §. vl. li. vj. et ꝯcor. s. e. cōpi. de deci. c. ij.
y Reseruāda. ꝯ of. ordi. ꝑsenti. li. vj.
z Quidam. xxiiij.

a Et per ipsos. hoc alias hominem ex animo fit illicitum. super quo vide qd̄ no. de re. iur. locupletari. li. vj. xj. q. iij. siquis vo. et est simile huic de deci. in aliquibus. de iudeis. c. penult. et qd̄ scripsi de sen. ex. quante.
b Nonulli. xxv.
c Indebite. ꝗ secus si ex cā iusta. vij. q. j. et tēporis. xvj. q. vlt. siquis vult. de cō. di. j. tribus.
d Alij. xxvj.
e Occupant. dicēdo sibi ius p violentiam cadūt a iure suo s. qd̄ habeant. C. vnde vi. siquis i tantā. xvj. q. vj. placuit. de ꝓbē. cū qui. li. vj.
f Plures. xxvij.
g Reparare. qd̄ tm̄ iudeis ꝑmittit ꝯ suis synagogis iuxta ꝑmū statū. ꝯ iude. ꝯsuluit.
h Quidā. xxviij.
i Priuilegijs. hoc n̄ possunt. xxv. q. ij. c. j et. ij. immo nec ipsum ꝑncipē decz hoc facere ꝯ re. iur. decet. cū suis ꝯcor. li. vj.
k Et generalit. xxix generale.
l Priuilegia. decertanda erant ipsis eorum ꝑuilegia: de ꝑui. dilecti.
m Saluatur. de sum. tri. c. j. §. vna.
n Unus est. ad ephe. iiij. habet ꝯ hac triplici vnitate. et s. e. ꝯpi. de sum. tri. c. j. §. ad hoc. et j. de sen. excō. c. j. ad idem. xxiiij. q. j. loquitur. Jo. an.
o Decet. inspicimus quid deceat: qd̄ ꝓprie respicit honestatem. de vo. magne. de elec. cum nō deceat. li. vj.
p Corporis. mystici. qd̄ est collectō fidelium: de ꝯse. di. j. ecclesia. cuius caput est christus: de sacra vnc. c. vno. §. sed vbi.
q Contenti. s. e. ti. accedentibus.
r Et quoniam. xxx.
s Inhibetur. xxiij. di. quāꝗ. de here. si aduersus.
t Capitula. ꝯcor. xxvij. q. iiij. sicut. circa fi.
u Religiosi. ponit sex casus in quibus religiosos excōicat. et absolutionem pape reseruat et ꝑuilegijs et exemptōibus non obstantibus eos p ordinarios locorum denūciari ꝑcipit. secundo ibi: quibus: ponit septem culpas religiosorū a quibus eos ꝑcipit abstinere sub certis penis: quas eis imponi iubet: et quas prelatus ipsorum imponit si non satisfecerint. tercio ibi sane: ponit moderationem circa duos ꝑmos casus. Et no. p hoc ꝑncipiū hanc ꝯstitutionem cum suis penis ita locum habere i religiosis: q seculares

quibus nō contenti equos boues thesaurum et alia bona mōasteriorum et beneficiorum vacantiū illicite occupāt: que essent futuris successoribus reseruanda quidam militibus et alijs potētibus dignitatū suarum reddit9 et ꝓuentus vendūt ad tēpus: vt p ipsos exēpti vicini fortius opprimant. Nonulli etiam indebite monasteria dirimūt: alij domos et hospitalia et alia bona monasteriorum mobilia et imobilia frequēter occupāt et detinent occupata. Plures ꝗ sine causa iusta impediunt ne exempti loca sua valeāt reparare. Quidā statuta faciūt p que derogant priuilegijs exēptorum et generaliter ꝗ plures ꝑlati religiosis ꝑtim exēptis et priuilegiatis i ꝑsonis et rebus suis ac iuribus spūalibus et temporalibus graues inferūt ꝯtra iusticiā eorum priuilegia iiurias et iacturas. Cleri qr̄ vna est regulariū et seculariū ꝑlatorū et subditorum exemptorū et non exemptorum vniuersalis ecclesia extra quā nullus oīno saluatur: quorū oīum vnus est dn̄s: vna fides et vnū baptisma: decz vt oēs qui eiusdē sunt corporis: vnius etiam sint voluntatis. et sicut fratres adinuicem vinculo charitatis sint astricti: decet igitur vt et ꝑlati et alij tam exēpti ꝗ nō exēpti suis iuribus sint ꝯtenti: et alter in alterius iniuriā nō ꝓsileat seu iacturā. Uniuersis itaqz ꝑlatis ecclesiarum ꝑn̄tis sanctiōis edicto districte ꝑcipiendo mādamus: quatenus ipsi a ꝑdictis grauaminibus oīno cessātes et cessare suos subditos faciētes: viros religiosos exēptos ꝑuilegiatos et nō exemptos: mēdicātes et n̄ mendicātes charitatiue tractēt et foueāt: et sua iura et ꝑuilegia inuiolabiliter eis seruēt. Et quoniam plus solet timeri qd̄ specialiter ꝗ quod generaliter inhibetur: eisdem ꝑlatis districtissime inhibemus vt abbates priores et alios religiosos: ne ad sua generalia vel ꝓuincialia vadāt capitula: impedire quomodolibet nō ꝑsumant.

Clemens. v. in ꝯci. vienēsi.

De priuilegijs et excessibus priuilegiatorum. Rubrica.

Religiosi q clericis aut laicis sacramentū vnctiōis extreme vel eucharistie mīstrare: matrimonia ve solēnizare non habita sup his parochialis ꝑsbyteri licentia spāli

clericos non includit. An vo includat religiosos ꝑfectos ecclesijs parochialibus quo ad nō suos parochianos dubitatur. et vide qd̄ dixi s. e. ꝯpi. de deci. c. j. in. j. glo.
x Unctiōis. de hoc sacramento. xcv. di. §. sed istud. et c. se. ꝯ sacra vnc. c. vno. in ꝑn. ꝯ v. sig. quesiuit. de pe. et re. q in te. et dic vt ibi.
y Eucharistie. dr̄ ab eu. qd̄ ē bonū. et charis qd̄ est gratia: quasi bōa gratia. et de hac satis s. e. ꝯpi. de reli. et ve. sanc. c. vno.
z Solēnizare. i. solenniter bn̄dicere. de hac bn̄dictōe habet. xxx. q. v. c. j. et. iiij. capl'is sequē. xxiij. di. c. vlti. de spon. consultatōm. de se. nup. c. j. et. ij.
a Nō habita. ꝗ nūqd credet religiosus parochiano dicenti se hr̄e talem licētiā: videt q sic p id qd̄ no. de peñ. di. vj. placuit. qr̄ n̄ est ꝑsumēdus imemor sue salutis. j. q vij. sancimus. de homi. significasti. ij. ꝗ ꝯ: qr̄ videmus in sacro ordinis cū datur a n̄ suo epo q ibi requirit plena fides ꝯ licentia: et qnqz de causa. ꝯ tēp. or. c. j. et. ij. li. vj. cū si. Item ista est qdam absolutō fc̄ta p parochialem ꝑsbyterum: sup q n̄ credit ei q se dicit absolutū ꝯ of. or. ex pte. ꝯ sen. ex. sicut. Idem si dicat delegatō: de of. dele. cū i iure ꝗ posset ad ꝑmum r̄ndere illud spāle: qr̄ sacrm̄ ordinis nō datur ꝓpt recipiētē tm̄: imo ꝓpt alios et iō dr̄ sacrm̄ dignitatis j. q. j. §. si ꝗ. et §. ecce si clericus. et fa. qd̄ no. de ꝓiu. suo. c. j. in glo. ij. ꝗ ista sacra recipit qs ꝓpt seipsum. Ad secūdū alr̄. r̄ndet: q illa vera i foro ꝯtētioso: secus i penitētiali vt dixi i pre. decre. sicut. sup. j. glo.
b Parochial'. p hoc ꝗ ad scolares mercenarios et his siles: itelligo ꝑsbyterum i cuius parochia inhabitant: fa. qd̄ no. de pe. di. vj. placuit. de hoc scripsi de pe. et re. oīs. sup vbo sacerdote. et osti. tractauit in sum. ꝯ paroch. §. pe. v. qs intelligat parochianus. et de pe. et re. §. cui ꝯfitēdū. ad fi.
c Presbyteri. puto litām parochial' sufficere q adhuc ꝑsbyter n̄ ē: puta qr̄ est j āni: vel dispensatū est cū ipso ꝑm formā decre. cū ex eo. de elec. li. vj. vel est parochialis collegiata. e. ti. statutū. fa. ꝯ elec. suffraganeis. de trāsla. c. j. et qd̄ ibi no. vr̄ etiā sufficere licētia vicarij gerētis curā p modū ꝑ. decre. cū ex eo. fa. j. de pe. cupiētes. puto etiā pōs factū a penis excusari illū q hoc facit de au̇c̄te diocesani. fa. de pe. et re. c. ij. i fi. li. vj nam dioces est parochia epi: de dona. apl'ice. i ꝑn. et epis ꝑsbyter. xcv. di. olim. de pec. cleri. c. ij. et fa. qd̄ scripsi de pe. et re. oīs. sup vbo ꝓprio. et hoc eo fortius qn̄ vacat parochial' eccl'ia: ꝗ qn̄ nō vacat an facta ꝯsulas abstineri: et ex licētia epi vel archipꝑsbyteri ciuitatēsis hoc nō fieri. ꝗ ab illis recipi possint: vt scripsi de of. archipꝑs. c. iij. et ē si. de iureiurā. verum et qd̄ dixi de iude. significauit. de re iudi. inter. sup. iij. glo.
d Speciali. hic est est dubiū an hec specialitas respiciat solū expressionem sacramentorum: an etiam requirat expressionem personarum. quod est dicere an sit satis q ꝑsbyter licentiat religiosum: vt parochianos suos possit iūgere et eis eucharistiā ꝑbere: an requirat parochianorum expressio quibus hec sunt ꝑbenda. Itē an sufficiat generalis licentia data parochiano q possit illa recipe a quo vult religioso. an vo tali religioso vel

aut qui excõmunicatos a canone preterq̃ ĩ caſibus a iure expreſſis: vel ꝑ ꝑuilegia ſe. ap. ꝯceſſis eiſdem: vl' a ſententijs ꝑ ſtatuta ꝓuincialia aut ſynodalia ꝓmulgatis: ſeu vt verbis eorũ vtamur: a pena ⁊ culpa abſoluere quẽq̃ preſumpſerit excõmunicatiõis incurrãt ſententiã ipſo facto ꝑ ſedem apo. dũtaxat abſoluẽdi: quos etiã locoꝝ ordinarij poſtq̃ de hoc eis cõſtiterit excõmunicatos faciant publice nũciari: donec de abſolutõne ipſoꝝ eis fuerit fc̃a fides. nullo r̃ligioſis eiſdẽ ſuper hoc exemptõnis vl' alio ꝑuilegio ſuffragãte. Quibus etiã in v̾tute ſancte obediẽtie ⁊ ſub interminatõne maledictõnis eterne diſtrictius inhibemus: ne ĩ ſermonibꝫ ſuis eccleſiarũ ꝓlatis detrahant: aut etiã retrahant laicos ab eccleſiaꝝ ſuaꝝ frequentia l' acceſſu ſeu indulgẽtias ꝓnũciẽt indiſcretas: neve cum ꝯfectionibꝫ teſtamentoꝝ intererũt: a reſtitutõnibus debitis aut legatis matricibꝫ eccleſijs faciẽdis retrahant teſtatores. nec legata vl' ꝺbita aut male ablata incerta ſibi aut alijs ſinglaribꝫ ſui ordinis fratribꝫ vl' ꝯuẽtibꝫ in alioꝝ ꝑiudiciũ fieri ſeu erogari ꝓcurent: nec etiã ĩ caſibꝫ ſedi ap. aut locorũ ordinarijs reſeruatis quẽq̃ abſoluere aut ꝑſonas eccleſiaſticas ꝑſertim coram iudicibꝫ delegatis a nobis ſuã ꝯtra eos iuſticiã ꝓſequẽtes vexare ĩdebite: aut ad loca plura ⁊ ꝑſertim multũ remota cõuenire preſumant. Siqui vero ꝑmiſſa vel aliqđ de ꝑmiſſis attẽptare ꝑſumpſerint ꝑ duos mẽſes ſubiaceant penis illis que ſm̃ eoꝝ regulã vel ſtatuta ꝓ grauibꝫ criminibꝫ ſeu culpis eis ꝯſueuerĩt ĩponi ſup quibꝫ abſqꝫ manifeſta neceſſitate cũ eis ñ valeat diſpẽſari. Ceteꝝ ꝓlati eoꝝ niſi de his que occaſiõe ꝑmiſſorũ exceſſuũ ad eos quoq̃ mõ ꝑuenerint eccleſijs aut ꝑſonis eccleſiaſticis dãnificatis vel leſis ſatiſfactõnẽ plenariã exhibuerint infra mẽſeꝫ: poſtq̃ ſuper hoc fuerint requiſiti: ſuſpẽſionis ſententiã vſqꝫ ad ſatiſfactõnẽ debitã eo ipſo incurrãt: nõ obſtantibꝫ ĩ ꝑmiſſis ſtatutis: aut quibuſlibꝫ priuilegijs cuiuſcunqꝫ tenoris exiſtant. Sane religioſis illis quibꝫ ẽ ab ap̃lica ſede ꝯceſſum: vt familiaribꝫ ſuis domeſticis aut paupibus in hoſpitalib⁹ ſuis degentibus ſacramẽta poſſint eccleſiaſtica miniſtrare: nullꝫ ex ꝑmiſſis volum⁹ q̃ ad hoc ꝑiudiciũ generari.

Idem in eodem.

parochiano de tali religioſo ſpecialis licentia requirat̃: vt bñ ſatiſfiat huic lr̃e. ꝯſulo q̃ de ꝑſonis ⁊ de ꝯferente ⁊ recipiente ⁊ de ſacramentis fiat ſpecificatõ: ad hoc de ſen. excõ. ꝯſtõnem. li. vj. ⁊ de do. ⁊ ꝯtu. c. ij. cũ cõcor. ſ̃. e. ꝯpi. de vi. ⁊ ho. cle. c. j. ĩ. de ſen. ex. grauis. ĩ fi. Crederẽ tñ q̃ ex quo de ſacramẽto fit ſpecificatõ: lꝫ ñ exꝑmat̃ nomẽ parochiani cũ dat̃ licentia religioſo: vl' nomen religioſi cum dat̃ licentia parochiano: euitet̃ pena: ſa. õ tẽp. or. c. j. ⁊ õ of. vi. c. vl. li. vj. Et no. q̃ hic õ penitẽtia nõ dr̃. que etiã de licẽtia ſacerdotis ꝓprij recipi ñ poſſit a ꝑſbytero ñ hñte curã: de hoc de pe. ⁊ re. omnis. ⁊ tñ dato q̃ reciperet̃ non eſt locus huic pene: ſicut etiã nõ hꝫ locũ pena in ſacramẽto baptiſmi: cũ illud hic nõ exꝑmat̃. Jo. an.

e Canone. quocũqꝫ etiã a quo ep̃s vl' ſacerdos poſſet abſoluere: de ſen. excõ. nup. Et videt̃ idẽ de ſn̄ia. hoĩs. õ qua forte id nõ expſſit: q2 ab illa abſoluit qui excõicauit vl' eius ſupior. õ of. or. paſtoral'. ꝫ ꝯtrariũ puto vt in caſu illo nõ exp̃ſſo nõ ſit locus pene. õ elec. ſtatutũ. cũ cõcor. li. vj. ⁊ ad hoc. ĩ. e. ti. ibi a ſententijs ꝑ ſtatuta ⁊c̃.

f Expreſſis. de ſen. ex. monachi. ⁊ c. cũ illoꝝ.

g Conceſſis. hñt m̃ti religioſi priuilegium ab ap̃lica ſede ſup abſolutiõibꝫ diuerſoꝝ caſuũ

h A ſententijs. puto q̃ oẽm ſn̄iam includat excõicatiõis ſuſpẽſiõis vl' interdicti. cui⁹ neceſſaria ſit abſolutõ.

i Prouincialia. aut ſinodalia: de vtriſqꝫ de accu. ſicut olim. cũ cõcor.

k Vtamur. concor. de here. accuſatus. §. ille qꝫ li. vj. ĩ. õ pe. ⁊ re. c. ij. ⁊ vide qđ ibi dicã.

l Quẽq̃. et religioſuꝫ vel ꝯſociũ. nihil eñ excipit q̃ dicit qđcũqꝫ. õ ma. ⁊ obe. ſolite. in fi.

m Incurrãt. qđ de recipientibꝫ abſolutões vl' ſacramẽta ꝑdicta: an ex tali participio ſint dãnati: vide qđ dixi de ſen. ex. ꝯtingit. j.

n Abſoluendi. niſi in mortis articulo: ſ̃. e. compi. de here. c. j. ⁊ ij. ⁊. j. de penis. c. j.

o Nunciari. ſic ſ̃. e. ꝯpi. de cen. c. fi. ĩ. ti. j. c. ij. in fi.

p Suffragante. qn. ſ. penam incurrãt ⁊ denũcient̃ vt dictũ eſt. Priuilegia eñ ſup his ꝯceſſa tollere nõ intendit: vt ſ̃. patet. cõcor. qđ dixi ſ̃. e. ꝯpi. de deci. c. j. in fi.

q Detrahant. vj. q. j. deteriores: dicit hiero. ad ruſticũ. Non eſt humilitatis mee atqꝫ menſure de miſtris eccleſiaꝝ ſiniſtꝝ quidpiã dicere habeãt illi ordinẽ ſuũ ⁊ gradũ. xvj. q. j. ſi clericatus. Tullius ĩ inuectiue ꝯ ſaluſtiũ ĩ fi. ſepe vidi grauius offendere aĩos auditoꝝ eos qui aliena vicia apte dixerũt: q̃ eos qui cõmiſerũt. Intelligo aũt hãc lr̃aꝫ cũ nominatim detrahũt: vel ꝑ circũlocutõneꝫ que vicem habeat ꝓprij noĩs. al's in genere bñ liceret ꝑdicatori tangere vicia ꝓlatoꝝ vnde dñs dixit: ſup cathedrã moyſi ſederũt ſcribe ⁊c̃. math. xxiij. j. q. j. omnia. lꝫ ergo in genere qđ nõ in ſpecie: de of. or. ſi ſacerdos. caueant tamen vt etiam in generali locutõe linguã refrenent: q2 qui incõſiderate loq̃t̃ ſentiet mala. v. q. v. §. ꝫ aliud. xliij. di. ſit rector.

r Acceſſu. facit de paroch. c. ij.

s Indiſcretas. ſcꝫ nõ cõceſſas. ⁊ de his. ĩ. de pe. ⁊ re. c. ij.

t Matricib⁹. cathedralibꝫ vl' alijs. õ v. ſig. venerabili. de ꝑſcrip. c. j. ⁊. c. ex trãſmiſſa: de trãſac. pterea. ij. ĩ. de ſen. ex. c. j.

u In alioꝝ. ſcꝫ quibꝫ debent̃ vl' quibꝫ legare volebant. poſſet etiã intelligi õ ep̃is: quibꝫ cõpetit diſpoſitõ male ablatoꝝ incertorũ: de quibꝫ ꝑmiſit. ⁊ tñc faceret ꝓ oſti. ĩ his que ſcripſi poſt eum de iudeis. cũ ſit. de vſu. cũ tu. al's videret̃ facere ꝯ arch. ĩ eo qđ legit̃ ⁊ no. õ teſta. c. ij. li. vj.

x Sedi. ap. hos colligit guil. ĩ reꝑtorio de pe. ⁊ re.

y Ordinarijs. õ hꝫ no. de pe. ⁊ re. ſi ep̃s. li. vj. ⁊ ꝑ oſti. ĩ ſum. de penit̃. §. cui ꝯfitendũ. ĩ fi. ij. colũ.

z Abſoluere. a pctõ vl' culpa. õ abſolutõe eñ ab excõicatõe dixi in. j. parte

a Preſertim. hic duplex ꝑuctatõ.

b Delegatis. a nobꝫ ſa. de imu. ec. ca. quĩ. li. vj.

c Plura. de reſcrip. c. ſi.

d Remota. lꝫ eñ in hoc ſit ꝓuiſuꝫ ꝑ dcre. nõnulli: de reſcrip. et e. ti. ſtatutuꝫ. li. vj. tñ qñqꝫ dant̃ eis ꝯſeruatores: qbus dat̃ ptãs trahẽdi vlt̃ duas dietas: nõ obſtantibꝫ ⁊c̃.

e Vel aliqđ. nõ. q̃ equal' eſt pena ꝓ vno actu ꝓhibito ⁊ ꝓ pluribꝫ. ſic. ĩ. ti. j. c. j. §. ciuitas. ⁊ facit ad nõ. vj. q. j. imitare. ⁊ ad id quod ſcripſi in. q. gualteri.

f Grauib⁹. decre. ñ ſolũ. ĩ fi. õ regu. li. vj dicit ꝓ grauioribꝫ.

g Sup. qbꝫ penis.

h Neceſſitate. puta infirmitate ſenectute: vl' his ſiĩibꝫ.

i Peruenerint. ergo vbi nil ꝑuẽit nõ ẽ loc⁹ huic pene.

k Eccleſiaſticis. laicis ergo non ꝓuidet.

l Plenariã. ꝯcor. ſ̃. e. ꝯpi. de here. c. ij. v̄. aqua. intelligo ãt q̃ fiat plenaria qñ ꝑceptũ ad illã ſufficit: vt ꝓbat ꝑcedens lr̃a.

m Requiſiti. fa. qđ dixi ſ̃. e. ꝯpila. de deci. c. j. ⁊ dic requiſiti ab his quoꝝ intereſt: vt ibi.

n Suſpenſionis. declarari debuiſſet an ab officio an ab adminiſtratione: puto tñ q̃ de ſuſpẽſiõe ab officio loquat̃. ⁊ an includat ſuſpẽſionem bñficij: dicam. ĩ. de penis. cupientes.

o Apoſtolica. generale ꝑuilegiũ circa hoc. ſ. totũ orbem reſpiciens ſolus papa ꝯcedit. ſpãle tñ quo ad ſuaꝫ dioce. ꝯcederet ep̃s ex cauſa. qđ dic vt de reli. do. ꝯſtitutus. de re iudi. cum inter. ſi. quod dixi de altari viatico: de ꝑui. in his.

p Domeſticis. de v̄. ſig. c. vl. li. vj.

q Miniſtrare. concor. ſ̃. e. ꝯpi. de reli. do. quia contingit. in fine. ꝑ quam quod hic de priuilegio dicit̃ videtur etiam ex conſuetudine poſſe competere: niſi dicas q̃ illa decre. non dicit valere ꝯſuetudinẽ q̃ religioſi talia miniſtrent: ſed dicit valere cõſuetudinem q̃ ſacerdos hoſpitalium vel ſacerdotes parochiales pauperibus ⁊ familie

illa miniſtret. poſſet ergo priuilegiū hoc caſu ꝙ nõ poteſt ꝯſuetudo fa. de pe. ⁊ re. ſi epūs. in ſi. li. vj.

r Archiepiſcopo. archiepiſcopi ꝑ loca exempta ꝓuincie ſue faciūt crucē ante ſe deferri: ipſi etiã ⁊ dioceſani ibi bñdicunt: audiūt diuina ⁊ illa celebrant ⁊ faciūt celebrari: ꝑ hoc tamen exẽptis vl' priuilegiatis in alijs nullum fit ꝑiudiciū: ſecūda ibi: ſimili mõ. tercia: ibi ſic tamen.

Archiepõ ꝑ quis loca exempta ſue ꝓuīcie faciẽti trãſitū: aut ad ea forſitan declinãti: vt crucē ante ſe libere portari faciat: bñdicat ꝑplo: diuīa officia ꝑuatī vel publice ibidē audiat: ⁊ ea etiã in põtificalib⁹ celebret: ⁊ faciat in ſua preſentia ſine pontificalibus celebrari: quouis priuilegio ꝯrio non obſtãte ſacro approbãte ꝯcilio pñtis ꝯſtitutionis ſerie duxim⁹ cõcedendū.

Simili mõ ꝯcedim⁹ epõ: vt ī locis eiſdē ſue dioceſis poſſit ꝑplo bñdicere: audire diuīa officia: ⁊ ea eẽ celebrare ⁊ ī ſua pñtia facere celebrari. Sic tñ ꝙ ꝑtextu cõceſſiõis hmõi in locis ipſis exemptis vel circa h̃ ꝑuilegiatis nullã aliã iuriſdi

ſ Exempta. hoc diſcernūt per ea que habent. e. ti. ſi. papa. li. vj.

t Declinanti. õ preſcrip. cum ex officij. ⁊ hic iunge literã ſacro approbante concilio ꝑ ſentis ꝯſtõis ſerie duximus ꝯcedendū.

u Ut crucē. de hac e. ti. antiqua. ⁊ vt li. pe. c. j.

x Benedicat. ſolenniter ꝑ illa verba: ſit nomen dñi bñdictū. ⁊ vide qõ no. de con. di. j. cū ad celebrandas. xxvj. q. vj. miniſtrare. xcv. di. ecce. ⁊ qõ no. de priuil'. abbates. li. vj. Jo. an.

y Pontificalib⁹. intelligo etiã cū pallio qõ eſt põtificale archiepiſcopi. dicto tñ permiſſis qui no. de vſu pal. ad honorem ⁊ intra eccleſiã. e. ti. c. j.

z Sine pontificalib⁹. ergo epūs non poſſet ibi facere in pontificalibus celebrari. qõ intelligo niſi eſſet dioceſanus cui hoc competit ſuo iure: vt. j. dicam. fa. ꝓ inno. hec littera.

a Celebrari. ponit hic duo vt diuerſa. Vnde aliud eſt celebrare: aliud qñ auctorizando ſibi facere celebrari: aliud ſimpliciter audire In primo ⁊ ſecundo caſu excõicatus irregularitatem incurrit: ⁊ ſic loquitur de de. excõ. illud. in ſi. In tercio non. õ hoc ſcripſi de exceſ. prela. c. ſi.

b Eiſdem. ſcꝫ exemptis vel circa hoc priuilegiatis.

c Etiam celebrare. in põtificalib⁹. ꝑ illud quod dicit ſimili modo ſcias quod no. inno. de vſu pal. c. ſi. ꝙ epiſcopi in dioceſib⁹ alienis etiam ſi de licentia dioceſanorum celebrent non vtuntur pontificalibus: niſi ſuꝑ hoc ſint priuilegiati: alle. de renū. ad ſupplicatõnem. ſed oſti. ibi dicit: ꝙ etiam in pontificalib⁹ ⁊ ſine licentia poterūt celebrare: ſicut ſeruat generalis conſuetudo ⁊ etiam predicare: niſi ſpecialiter ꝓhibeantur: remittens ad no. extra de here. cum ex iniūcto Iſta littera videt facere ꝓ oſti. in ꝙtum in locis exemptis his vtit. In contrariū facit ꝓ inno. inꝙtum littera dicit ꝙ archiepiſcopus ſibi celebrari facit ſine pontificalibus fortiter facit. Item q: hic dicit littera vſum pontificaliū competere archiepiſcopo intra ꝓuinciam epiſcopo intra dioceſim: fa. e. ti. abbates. ⁊ c. vt apoſtolice. lib. vj. poſſet dici dictum oſti. procedere quando pontificalibus vtitur ſine iuriſdictõis exercitio: vt miſſam celebrando ⁊ predicãdo. fa. e. ti. c. vl. li. vj. ⁊ quod no. vj. q. iij. c. j. h̃ ob. s̃. ꝑxi. Reſ. vt ꝑdixi: dici poſſet ꝙ archiepiſcopus non cõmittit epiſcopo vſum pontificaliū extra ſuam dioceſim: ſed ſuo iure epiſcopus celebrans vtitur illo: quod vt dixi approbat conſuetudo: ſed ſi iuriſdictõe vel officio vti vellẽt: puta ordinando degradando chriſmando vel ſimilia faciẽdo tunc ſine licentia epiſcopi id non poterūt. ix. q. ij. ꝑ totū. Si tamẽ circa illoꝝ exercitiū habent licentiam epiſcopi: puto ꝙ vti poterunt pontificalibus: ⁊ in hoc differant pontificalia a pallio: quo non vteretur archiepiſcopus in aliena ꝓuincia: etiam de licentia illius ad quem ſpectat niſi ſuper hoc eſſet ꝑuilegiatus. de vſu pal. ex tuarū. ſtrictior eſt eñ vſus pallij ꝙ pontificalium: vt ibi patet. ⁊ eo. ti. ad honorem. ⁊ c. j. ⁊ ij.

d Celebrari. ſine pontificalibus vt s̃.

e Iuriſdictõnem. ſa. xviij. q. ij. luminoſo: de of. or. cū epõ. li. vj.

f Generetur. ꝯcor. s̃. e. compi. ꝙuis. in ſi.

g Acquiratur. ꝯcor. e. ti. quia intentõis.

h Siquis ſuadente. percutiens epiſcopum capiens banniens vel hoc mandans vel ratificans ſocius conſiliari⁹ fautor ⁊ defenſator: cum ſuis poſteris ciuitas in hoc delinquens ⁊ eius officiales penis varijs per conciliū puniūtur. Secundo ibi: nec ſuper hoc: excuſat rigorem dicens ꝙ grauiores pene deberent imponi. Tercio ibi: ſane: repetit ius ãtiquū de abſolutis in mortis articulo: q̃ ſanati reincidunt ſi nõ ſatiſfaciant.

ctionē idē archiepūs vel epūs exerceat: nec ꝑſonis exemptis vel ꝑuilegiatis moleſtiã inferat vel grauamen: nulliūꝙ exemptiõi vel ꝑuilegijs eorūdē aliud ꝑiudiciū generet: nec ipſis archiepõ vel epõ ius aliud q̃modolibet acquirat.

Clemēs. v. ī ꝯcilio vienẽſi.

De penis. Rubrica.

Si q̃s ſuadēte diabolo in h̃ ſacrilegij gen⁹ prorupert: ꝙ quēuis põtificē iniurioſe vel temere percuſſerit aut cepit ſeu bãniuerit vel hec mãdauerit fieri: aut facta ab alijs rata hũerit vel ſoci⁹ ī his fuerit faciẽtis: aut ꝯſiliū ī his dederit aut fauorē ſeu ſciẽter defenſauerit eūdē ī illis caſib⁹

i Diabolo. ꝯcor. xvij. q. iiij. ſiq̃s ſuadente diabolo. ⁊ facit ad caſū. e. q. ſiquis deinceps. ij. q. j. in primis. v. de ꝑſona ianuarij. C. de epiſco. ⁊ cle. ſiquis in hoc.

k In hoc. ſunt eñ diuerſa genera ſacrilegioꝝ de quibus. xvij. q. iiij. §. ſacrilegium. ⁊ c. ſe. ⁊ de hoc ⁊ õ ipſius varijs penis no. e. q. ſacrilegium. Jo. an.

l Quēuis pontificē. illos ergo qui renunciauerūt loco nõ ordini videtur includere: õ ordi. ab epi. c. j. ſed tunc non erit locus pene: de qua j. v. a feudis. ⁊ v. ipſi⁹ ſ. iij. Electos vo nondū ꝯſecratos qui pontifices ꝗ epiſcopi non ſunt: nõ videt includere.

m Vel temere. Ille igitur qui ꝑcuteret ſe defendendo non ligabitur his penis: fac. e. co. ti. in quibuſdam. ⁊ quod ibi no. eo. titu. felicis. in principio. li. vj.

n Banniuerit. ꝯcor. de iniur. olim. ⁊ no. ꝙ plus habꝫ decre. felicis e. ti. li. vj. ꝙ iſta: in eo ꝙ punit hoſtilitẽ inſequentē: iſta ſola ꝑcutientē capientem vel bannientem. habet tñ plus iſta in eo ꝙ punit bannientē quod illa non facit.

o Mandauerit. no. caſū quo punitur ſolū mandatū: ⁊ ē maleficiū ꝑfectum: ꝯcor. de homi. ꝓ humani. ad fi. li. vj. ⁊ vt ibi no. penitentia ⁊ reuocatio hoc caſu non ꝓdeſt. Sed quia hoc durum videtur quem ex ſolo mandato maleficio nõ ſecuto tot penis inuolui: ⁊ q: regulariter verba cum effectu recipiunt: de cle. non reſi. relatum. cū concor. ideo poteſt exponi: vel hec ſcꝫ ꝑcuſſiones captiões vl' banna iam facta: fa. e. ti. felicis. in ꝑn. de ſen. ex. quicūꝗ. li. vj.

p Rata. oportet ergo ꝙ hec facta fuerint ipſius contemplatõne: alias ratũ habere non poſſet: de re. iur. ratum quis. li. vj. ⁊ c. li. de ſen. ex. cum quis. ⁊ no. e. ti. felicis. in prin. lib. vj.

q Scienter. qui hoc allegat hoc ꝓbet: quod dic vt de regu. iur. preſumitur. li. vj.

r Defenſauerit. quia littera iſta de his quatuor tractat. ſcꝫ de ſocio conſiliario fauorem dante ⁊ defenſante: õ ſingulis videamus. Circa primū ſciendum ꝙ ſocij ꝓprie dicunt ſm deriuatores ꝓpter ꝑiculi vl' opis ſocietatē: ⁊ dr̃ ſocius a ſequor ſequeris. Vñ dicūt ꝙ ſocius ꝓprie in ꝑiculo: collega in officio: comes in itinere: conſors in premio: ſodalis in menſa vel in ſede. ſed nos iuriſte dicimus ſocium in crimine. xxij. q. iiij. ſi ad peccatū. xxvj. q. ij. illud. in ſi. In eccleſia õ of. dele. cū. R. de ſen. ex. ex tenore. In ordine: de ꝯfeſſis. c. j. in ſi. In via: õ vo. c. j. In ꝯiugio. xxvij. q. ij. cum ſocietas. In lucro: de ſpon. c. ij. de ſepul. c. j. de ſocio criminis: de quo ad ꝓpoſitum: ⁊ quem quãdoꝗ vocam⁹ conſortem: de here. cum ſm. lib vj. dicit canon quēꝫ malis tripliciter ſociari: cõmittendo: fauendo: non corripiẽdo. xxiij. q. iiij. ita plane. ⁊ idõ nõ caret ſcrupulo ſocietatis occulte. dz. lxxxvj. di. faciẽtis. ij. q. vij negligere. õ homi. ſicut. §. ij. hic tñ puto ſtricte ſociū ſumi ꝓ agente q̃ aliq̃d cooꝑat ad actū ꝑcuſſionis captõis vel banni. ⁊ lꝫ ī delinq̃ndo ſint quãdoꝗ plures ſocij quorum nullus eſt ꝑncipalior: ⁊ tales includunt ſub agentib⁹ de quibus ꝑmiſit: quandoꝗ tñ vn⁹ eſt principalis alter cooperans: ⁊ ſic ſumit hic ſocius: quod patet: quia de faciẽte ꝑmiſerat. ⁊ eſt ſumē is diſtinctõ circa vnionē: no. ne ſe. va. c. j. Circa ſecūdū de ꝯſiliario ñ inſiſto: ſꝫ vide qõ no. de re. iur. null⁹ ex ꝯcilio. li. vj. ff. õ v. ſig. ſepe. in ſi. ff. man. l. ij. ī ſi. inſti. de ob. q̃ ex del. c. §. ope.

D

Circa tertiū de fautore vel fauente sciendū est: ꝙ est simplex fauor qui nil adijcit ad peccandū: de q̃. e. ti. felicis. §. illud li. vj. ꝛ d̃ tali non videt̃ hic intelligendū ꝑ id qđ dicit̃ i his vt statim dicā. Item sciendū ꝙ canon dicit illum impietati fauere: qui obuiare potest ꝛ nō obuiat. xxiij. q. iij. qui pōt. lxxxiij. di. error de sen. excō. quā te. ꝭ de h⁹ dic vt ibi. ꝛ q̃ littera hic dicit in his. s. fauore percussione captõe ɫ bānorū ꝙ fauens huic delinquenti post delictū ꝑter defensorē de quo sequitur nō incurrit hanc penā. in materia hereticoꝝ latius recipiunt̃ fautores de q̄b9 d̃ here. excōicam⁹ §. credētes. e. ti. c. ij. ꝛ. c cōtra christianos. li. vj. vt ligentur ibi etiā post delictū ꝛ ꝓ⁹ sniam fautores. d̃ quo ꝑ osti. i sum. de here. §. pe. ꝛ dixi i ꝓ. §. credētes. ꝛ fa. d̃ here. accusatus. §. pe. lib. vj. Circa q̃rtū de defensore est aduertendū: ꝙ lr̃a ñ repetit in his qđ ꝑdixit in trib⁹ ꝓximis casib⁹: ꝑ qđ puto ꝙ etiā defensorem post maleficiū punire intendit. Est ꝭ q̄dā defensor vɫ auctorizator delicti: ꝛ talis grauius punitur q̄ agēs. xj. q. iij. qui ꝯsenit. xxiij. q. iij. q̄ alioꝝ. ꝛ no. ij. q. j. notum. de of. dele. c. j. Est ali⁹ defensor q̄ etiā post delictū defendit puta impediendo: ne delinquēs ad man⁹ iudicis veniat examinādus ɫ puniēd⁹ xxvij. q. j. si custos. fa. xxj. q. v. ꝑ totū. vel ne fiat executio. de of. dele. ex literis: ꝛ hūc etiā intendit includere ꝛ ꝓbat̃ e. ti. felicis. li. vj. ꝓ⁹ ꝓn. ibi. postea receptauerit ɫ defensauerit ꝛc. Nō tñ puto ꝙ is qui talē defenderet ne ledat̃ a priuato nedū tercō ꝭ illo offenso puta episcopo vel eius ꝯsanguineis vindicare volentibus includatur hac pena: cum illa sit iniuria ad quam etiam ꝓpulsandam a socio q̄s tenet̃: de sen. excō. dilecto. cum suis ꝯcor. li. vj. De illo qui defendit in iudicio patrocinando: vide quod dixi post osti. de cleri. excō. ꝓposuit. super. v. fautorem

de ꝑdictis in quib⁹ excōicatoꝝ ꝑ iā edictos canones nō subiret: sit hui⁹ nr̃e ꝯstõnis auctē nō ob. q̄cūq; ꝯsuetudine: quā reputam⁹: approbāte sacro cōcilio poti⁹ corruptelā: anathematis mucrone ꝑcussus: a q̄ neq̄at nisi ꝑ sum. pō. ꝑterq̃ in articulo mortis absolui. A feudis isup locatõib⁹ officijs ꝛ bñficijs spūalib⁹ siue tpalib⁹: que ab eccl'ia cui sic offensus ꝑest eps obtinet cadat hoc ipo ac ad eandē ecclesiā libere reuertant̃. ipi⁹ filij ꝑ masculinā descēdētes lineā vsq; ad generationē secūdā oĩ spe dispēsatiõis adepta reddāt̃ ipo facto inhabiles ad eccl'iastica bñficia i ciuitate ꝛ dio. in q̄b⁹ idē eps ꝑsidet obtinēda. Terra q̄q; ipsi⁹ dū tñ vltra vnā dio. ñ ꝯtineat vsq; ad cōdignā satisfactõez eiusdē: necnō loc⁹ aut loca alia in q̄b⁹ capt⁹ eps deti nebit̃: q̄diu detētõ ipa i eisdē durauerit: ecclīastico sbiaceāt intdicto. Qz si terra eiusdē duas dioc. vel vltra ꝯtineat: diocesis domicilij principalis ipi⁹: ꝛ illa etiā in q̄ fuerit delictū cōmissum: si sua sit: ꝛ due alie q̄ sub ipso sint eidē loco magis vicine intdicto subiaceant supdicto. ꝛ q̄ eo maior erit ipsi⁹ ꝯfusio quo sua fuerit culpa patētior. q̄ usq; dignam satisfactõz ꝑstiterit: ꝑ oēs illi⁹ loci in q̄ cōmissum est facin⁹: necnō ciuitatū ꝛ dio. vicinaꝝ eccl'ias q̄buslibet dieb⁹ dñicis ꝛ festiuis pulsatis cāpanis et

candelis accensis excōicatus publice nūciet̃: ꝛ cū absoluendus fuerit sufficient̃ ꝛ idonee caueat: ꝙ inferēde pene parebit: ꝛ auxiliāte dño pniā pager iniūgendā. Ciuitas aūt q̄ ꝑmissa vɫ coꝝ aliq̄d in epm suū ꝯmiserit interdicto donec satisfecerit sbiaceat mēorato. Ptās vo ꝯsiliarij bailiuus scabini aduocati ꝯsules rectores ꝛ officiales ipi⁹ q̄cūq; noīe censeant̃ i ꝑmissis culpabiles existētes. siLit̃ excōicatõis snie a q̄ nisi vt ꝑmittit̃ non valeāt absolutõnis obtinere bñficiū sint subiecti. Que oĩa tāto magis i epoꝝ interfectorib⁹ st̃ ꝑuādā: quāto i eos seuerior q̄ in ꝑsatos pena dꝫ exurgere: ꝛ g̃uioris indigñtõis acule⁹ desc uire. Nec sup hec q̄sq̃ miret̃: ꝙ ꝑmissa ꝑpetrātib⁹ pēas nō iferim⁹ g̃uiores: licꝫ eñi qđ dicere pudet: ꝭ prohdolor frequent̃ occurrāt mīrisq; crassantib⁹ op⁹ eēt exēplo ꝛ ex dignitate offensi penā metiri deceat offendētis: epi eñi dicunt̃ sctīssimi: xp̄i legati exn̄t spūales: st̃ p̄res nr̄iq; fr̄es ꝛ coepi: colūne ꝯprobāt ecclie: q̄re g̃uē oporteret eē penā culpe violētis dignitatē tāte ꝑeminentie adequandā. Volum⁹ tñ ad pn̄s i penaꝝ exaggeratõe tēperare rigorē ad pēas alias ꝓcessuri: si ꝓteruitatē dliq̄ntiū h̃ exposcere videam⁹. Sane siq̄s i aliq̄ casuū ꝑdictoꝝ fuerit ab excōicatiõis sentētia i mortis articulo absolutus nisi postq̃

clericorū collegio: ista latius loquit̃ quo ad ꝑsonas: strictius quo ad descendentes: ꝛ penā inhabilitatis bñficioꝝ in illis diocesib⁹ tm̃. Jo. an.
b In ciuitatib⁹. nō inhabilitat̃ bñficij in vno loco non in alio. ꝯcor. de excess. ꝑla. illō ꝛ fa. qđ nō. de appel. pastoralis. in vi. glo. ꝛ ē si. de elec. si cōpromissari⁹. §. pe. li. vj.
c Obtinēda. ñ ꝑuat obtentis. credo tñ ꝙ illa ꝑmutare ñ posset cum alio bñficio ipsi⁹ diocesis.
d Detinebit̃. ꝯcor. de spon. nō est nobis. ꝛ vide quod ibi nō.
e Sua sit. vide qđ no. ꝛ dixi de postula. ca. j.
f Vicine. concor. de priuil'. c. sup specula. cum suis cōcor.
g Accensis. extinctis ꝛ pedibus ꝯculcatis. xj. q. iij. debent.
h Iniūgenda. ꝯcō. e. ti. felicis. §. cū aūt. li. vj.
i Interdicto. cōcor. e. ti. felicis. in fine. de elec. vbi periculū. §. ciuitas. li. vj.
k Donec. vide qđ super. e. v. dixi. s. ea. ꝯpi. de deci. c. j.
l Bailiu⁹. vulgare ꝓuincialium: de sen. excō. dilecto. li. vj. in frācia dicunt̃ ꝑpositi de v. sig. ex parte. j.
m Scabini. vulgare gallicoꝝ. concor. de ali. iudi. mu. cā fact. c. ij. d̃ imu. eccle. c. j. li. vj. Jo. an.
n Permitit̃. s. ꝑ sc. ꝯpo. i mortis articulo
o Cantomagis. arguit a minori. de h⁹ de elec. cū in cūctis.

s De predictis. vt in banniente vel id mandante vel id ratū habente socio ꝛc. ꝛ hec lr̃a ꝓbat ꝙ in his casib⁹ omib⁹ per antiqua iura ꝯtrahebat̃ excōicatio nō iterat̃ ꝑ hanc ꝯstõnem.
t Canones. xvij. q. iiij. siquis suadente: de sen. ex. nup. ꝛ. c. q̄cūq;.
u Consuetudine. que forsan habebat tales capi ɫ bāniri ꝑ reges vel ꝓncipes. ꝯcor. de iudi. clerici.
x Pontificem. ꝯcor. de sen. ex. c. j. Jo. an.
y Reuertant̃. ꝯcor. e. ti. ad aures. ꝛ. c. in quibusdam.
z Masculinā. intelligebat̃ etsi ñ fuisset appositū. e. ti. vbicūq;. li. vj.
a Secundā. decre. in quibusdam. e. ti. punit quartā. ꝭ illa in homicidio vel mutilatõe q̄ ad ꝑsonas ibi expssas. s. patronos aduocatos vicedños feudatarios ꝛ bñficiatos: ꝛ priuat quartā generatõnē etiā a

p Deseuire. ꝯcor. e. ti. felicis. §. siquis vo. li. vj.
q Prohdolor. interiectio dolentis: cū aliquis i dolore loquit̃. Alij dicūt ꝙ sunt due ptes. ꝛ duob⁹ accentib⁹ debent legi.
r Crassantib⁹. quasi crudeliter gradientib⁹. ij. regū. vlt. cesset interfectio. al's indignatio que crassat̃ in populo. ad idem. xxiij. q. ij militare. ff. e. capitaliū. vltra mediū. ꝛ. §. si.
s Exemplo. ff. de penis. aut facta. §. si.
t Offensi. de sen. ex. cū illoꝝ. ꝛ vide qđ no. de calū. c. j. in glo. ij. de eta. ꝛ qua. cum bone. in. j. glo.
u Sanctissimi. in aut. de sanc. epi. coll'. ix.
x Legati. ij. q. vij. accusatio. in si. ꝛ. xxj. di. in nouo.
y Patres. ij. q. vij. qualis.
z Fratres. de cri. fal. q̄graui.
a Coepiscopi. xxiij. q. j. quotiens. de accu. licet. in fi.
b Colūne. ij. q. vij. accusatio. de accu. qualiter. ij.
c Penam. adequandam culpe violantis dignitatem tante ꝑeminentie: quod sequitur.

d ¶ Proteruitatem. vt li. nō ꝯteſ. qm̄. in fi. de iudi. cū non ab hoīe.
e ¶ Cōmode poterit. idem verbū de ſen. ex. eos qui. j. ⁊. ij. lib. vj. dicere. decetero. eo. ti. dicit q̄ citius oportunitatē habuerit: qḋ expo- nit ibi oſti. i. ceſſante impedimēto ⁊ aliquo modico tp̄e indulto quo ſibi de neceſſarijs valeat ꝓuidere: all'. ff. ex quib9 cau. ma. l. ab ho- ſtibus. §. fi. ꝑ hoc pꝫ ꝙ non crederet̄ circa hoc abſoluto: ſꝫ iudex habebit hoc arbitrari ſa. de elec. q̄ ſic. i ꝓn. ⁊ qḋ ibi no. ⁊. e. ti. cū pietes. §. ceteꝝ. li. vj. al's ipſe abſolutus ex friuolis excuſationi- bus frigoris ⁊ caloris ⁊ his ſil'ib9 ꝯtōnem eluderet: facit de do. ⁊ ꝯtu. cū olim. de accu. veniens. Nec ob. qḋ de occulta re et de aie ꝑiculo queritur ⁊ ſic ſibi credēdū: ꝯ homi. ſignificaſti. ij. de ſen. excō. ſi vo. ij. fateor id veꝝ i foro penitēnali. de ſpon. ma. ⁊ quo ad vinculū occulte cōtra- hendum. vnde ex quo ſcientiā habꝫ de mora ſcire debet ſe excōicatū iudex tn̄ eū nō denūci abit: niſi prius eo vo- cato ꝑ ꝯiecturas vide rit illū eſſe moroſum cognitione ſuper hoc ſummaria p̄miſſa. j. ti. ꝑxi. in fi. ⁊ facit ad ea que no. ſ̄. e. ꝯpi. de here. c. j. ad fi.
f ¶ Alibi. ꝯ ſen. excō. eos qui. li. vj.
g ¶ Excuſare. ſimile de loca. c. j. in fi. ꝯ ſy. qm̄. i fi. ꝯ pe. ⁊ re. oīs

reſtitutus fuerit ſanc- titati q̄ cito cōmode poterit ꝯſpectui romani pontificis ſe p̄ſentare curauerit: eius man- datū humilit̄ recepturus ꝓut iuſticia ſuadebit. in eandē ex- cōicatōis ſentētiā recidat ipo facto: q̄uis eīn ſup hoc ſatis plene in iure alibi ſit ꝓuiſum ne tn̄ aliqs i hoc ex ignorātia iuris ſe ſatagat excuſare: hoc exp̄ſſe premiſſis duximus an- nectendū. Idem.

Multoꝝ ad nos grauis q̄rela ꝯduxit: ꝙ nōnulli obtinentes tp̄ale dominiū vi- ros ſepe eccleſiaſticos capere captoſq̄ donec ſua reſignent bn̄ficia: aut ne citati ad apo. ſe. ab hoīe l' a iure venire ad ipſam valeant: auſu detinere ſacrilego non verent̄: citatos eoſdē in exitu ſuoꝝ diſtrictuū vt plurimū capiētes. ¶ Con- ſiderātes igit̄ quātū ex his tā noſtro ⁊ apo. ſedis honori: q̄ ꝑſonarū eccleſiaſticarū ſtatui ⁊ ꝓſpero ſtatui nō ſine dānāda exempli ꝑnicie derogetur: ſacro approbāte ꝯcilio ſtatuim9: vt p̄ter ſententiā canonis quam facientes ⁊ fieri procurantes p̄miſſa incurrere dinoſcūtur: ꝓcurātes ipi ꝑſone eccl'iaſtice exiſtentes a ꝑceptōne fructuū eccleſiaꝝ ſuaꝝ ſi fuerit p̄lati: triēnio ſint ſuſpēſi: ꝙ ſi infe-

b ¶ Multoꝝ. ꝓcu rantes capi viros eccle- ſiaſticos vt renūcient bn̄ficijs: vel vt citati nō vadant ad curiam p̄ter penā excōicatōis quā ꝑ canones ātiqs incurrūt ſi ſint p̄lati: a ꝑceptōne fructuū ꝑ triennium ſunt ſuſpēſi. Inferiores vo benefi cijs ſunt ꝓuati: eandē penā incurrūt ipſi ci- tati q̄ ſe capi ꝓcurāt. reſignatō etiam ſit facta non tenet: etiam ſi ꝑ prelatos recepta fuerit vel ratificata. ⁊ p̄mo ponit exceſſum. ſecūdo ibi: ꝯſiderātes: ꝓuidet ſtatuendo penā. tercio ibi: locoꝝ: ꝓuidet circa ipſius publicatōnem ⁊ executōnem. Jo. an.
i ¶ Dominiū. quod q̄nq̄ etiam habent clerici: quem caſum etiam videt̄ includere ne cle. vel mo. c. vlt. li. vj.
k ¶ Eccleſiaſticos. in laicis ergo ſi caperent̄ ad impediendā citatiōꝫ de ipſis factam ad curiam: non eſt locus pene.
l ¶ Captoſq̄. hic iūge lr̄am: auſu detinere ſacrilego nō verent̄. ⁊ ꝑ hanc copulam dico ꝙ ꝓcurans capi clericum non ad reſignatōnem beneficij vel ad citatōnem impediendā: licꝫ excōicatōnem incurrat: non tamen alias penas hic inſertas.
m ¶ Ad ap'licā ſedem. ſi citati eſſent ꝑ aliū nō eſt locus huic pene.
n ¶ Ab homine. de do. ⁊ ꝯtu. cum dilecti. de accu. veniens.
o ¶ A iure. de elec. c. j. ⁊. c. cupiētes. de of. or. q̄uis. de ap. c. j. li. vj.
p ¶ Honori. quem papa negligere nō debuit: de vſu pal. niſi de im- mu. eccle. quoniam. li. vj.
q ¶ Canonis. xvij. q. iiij. ſiquis ſuadente. de ſen. ex. nup.

r ¶ Premiſſa. captiones. ſcꝫ ⁊ detentiones ob cauſas ꝑdictas.
s ¶ Eccleſiaſtice. laicos non punit: nec ſunt capaces huius pene.
t ¶ Prelati. non curo ſiue ſint illi ad quoꝝ collatōnē ſpectant bn̄ficia de quoꝝ renūciatōne queritur vel alij cum generaliter loquat̄: ⁊ fortius hoc quo ad ſecundū caſum de impedienda citatōne.
u ¶ Suſpenſi. vide qḋ no. ꝯ elec. cum vinto. in glo. no. ꝙ in fi.
x ¶ Inferiores. ſimilis diſtinctō. ſ̄. e. ꝯpi. de vi. ⁊ hone. cle. qm̄. in ꝓn. ⁊ circa fi. ꝯ dei. c. j. ꝯ ſta. mo. ne in agro. §. ſiqs. ⁊ ſic patꝫ ꝙ in penis de- ferṫ dignitati. de of. dele. c. ij. li. vj. ꝯ h9 ꝯ tr̄aſac. c. vl. i vl. glo. de iureiu. cum quidam.
y ¶ Obtentis. in obtinē dis nō videt̄ impedire. ex. ſ̄. c. ꝑxi. §. ipſi9 filij.

riores extiterint: eo ipſo obtē tis bn̄ficijs ſint ꝓuati. Illis penā incurſuris eandeꝫ: q̄ ne citati vt p̄mittit̄ ad ſe. apoſt. veniant. ſed vt ſe ſub obtentu hm̄oi a veniēdo excuſent a po teſtate ſeculari ſe capi: vt in- terdū ꝯtigiſſe audiuim9 ꝓcu- rarint. ¶ Sane reſignatiōes bn̄ficioꝝ modo ſup̄dicto extor tas: licꝫ a reſignantiū ipſoruꝫ p̄latis recepte aut rate habite fuerint: nulli9 oīno decernim9 eſſe firmitatis: locoꝝ ordina- rijs iniūgentes: vt poſtq̄ eis ꝯſtiterit aliquos ſibi ſbiectos penā ⁊ ſentētiā incurriſſe pre- miſſas: ipſas publicare nō dif ferāt: executioniq̄ debite ꝓut ad eos ꝑtinuerit demandare. Idem.

Cupientes eos quos ad obſeruātiā iuriū ſtatutū premia nō inducūt tam adie- ctarum exaggeratōne penarū q̄ adijciendaꝝ de nouo formi- dine a temerarijs auſibus re- frenare: trāſgreſſores ꝯſtōnis que religioſis mendicantibus domos ad habitandū vel loca q̄cūq̄ de nouo recipe: recepta huculq̄ mutare vel ea tranſ- ferre i alios cuiuſuis alienati- onis titulo interdicit. Illos et religioſos q̄ aliq̄ vt audientes a decimarū eccleſijs debitarū ſolutōꝫ retrahāt: in ſermōib9

z ¶ Eandē. ſuſpenſiōis a ꝑceptione fructuū per triennium ſi ſint prelati ⁊ ꝓuatōnis bn̄ficioꝝ quo ad inferiores.
a ¶ Seculari. non eſt ꝫ loc9 pene cū ꝑ poteſtateꝫ eccleſiaſticā ſe capi ꝓcu rant. Et ſcias ꝙ ſecula- ris poteſtas hoc faciens canonis excōicatōnē in- currit etiā ſi clerico non intendat iniuriari. man9 eīn eſt ſcia ⁊ iniurioſa ſe. apo. ⁊ ordini clerica- li. de ſen. excō. ꝯtingit. j
b ¶ Procurarit. ⁊ tales ñ ſolū hāc penā icurrūt ſꝫ et̄ ſi de hoc ꝯſtiterit ꝓ- cedet̄ ꝯtra ipſos vt ꝯtra ꝯtumaces. vt li. nō ꝯteſ. qm̄. poſt ꝓn. ſ̄. e. ꝯpi. de iudi. dudum. ff. ſiquis cau. l. ij. in fi. cū ꝯcor. ⁊ huic eſt ſi. de of. dele. paſtoralis. in fi.
c ¶ Modo ſup̄dicto. ſcꝫ ꝑ captōnem ⁊ detentōnē ſecularū poteſtatū. ⁊ fa cit quod no. ꝙ me. cau. abbas. ⁊. c. ſe.
d ¶ Recepte. a p̄ncipio.
e ¶ Rate habite. ex poſt facto.
f ¶ Nullius oīno. ita ꝙ non valeant etiā quo ad renūciantem: ⁊ fa. ad ea que nō. ⁊ ſcripſi ꝯ renū. ꝙ in dubijs. Quid ſi interuenerit iuramētū: vide qḋ no. de iureiur. ſi vo. ⁊ tene qḋ habes. e. ti. verum.
g ¶ Conſtiterit. pte vocata. ⁊ vide qḋ no. ſ̄. e. ꝯpi. de of. dele. c. vno.
h ¶ Publicare. non requirit̄ ſententia quam incurrunt ipſo facto: ſed ſufficit publicatio. ꝯcor. de homi. ꝓ humani. in fi. li. vj. ſ̄. e. compi. de cenſi. preſenti. de priui. c. j. in p̄ncipio.
i ¶ Cupientes. excōicat religioſos mēdicantes trāſgreſſores ꝯſtōis bonifa. de excef. p̄la. c. vno. li. vj. Itē oēs religioſos q̄ i ſmo- nib9 vel alibi ꝑferūt aliq̄ vt retrahāt a ſolutōe decimaꝝ: quaꝝ ſolutōꝫ certis dieb9 ⁊ i ꝯfeſſiōib9 ſuadē tenēt ſb certis penis q̄s icurrūt niſi ſint tales q̄ꝝ mōſterijs l' eccl'ijs ꝯpetat ꝑcipe decias: vltio ibi: ſane excōicat violatores dicte. j. de ſepul. li. vj. ⁊ abſolutōnes pape reſuat.
k ¶ Statutū p̄mia. fa. C. ꝯ ſta. ⁊ ima. l. vl. i ꝓn. ff. ꝯ iuſti. ⁊ iu. l. j. p9 ꝓn
l ¶ Exaggeratōne. i. aggrauatōne.
m ¶ Formidine. de elec. cū in cūctis. in fi. cū ſuis ꝯcor. ⁊ de p̄ben. cum qui. ij. Rñ. li. vj. adde no. de of. or. irrefragabili. in vl. glo.
n ¶ Conſtitutōnis. bonifa. ꝯ excef. p̄la. c. vno. li. vj.
o ¶ Mendicantib9. q̄ ſunt hi habet̄ de reli. do. c. vno. li. vj. ſic ⁊ alibi

differunt mendicantes a non mendicantib: de elec. quorundã. lib. vj. de regu. non ſolum. ⁊. c. ꝯſtõnem. de ſta. reg. c. vno. §. ſane. c. li. ⁊ fa. quod dicam. j. de ſen. ex. c. j.

p ¶ Religioſos. mendicãtes vel alios. ſa. j. v. pri. ſeculares ergo clericos vel laicos non artat hec pena. ꝓcor. dabo. j. de ſen. ex. c. j.

q ¶ Non ſufficit. pſ. xxxiij. benedicã dñm: ibi declina: al's diuerte a malo ⁊ fac bonũ: inqre pacem ⁊c. et. xxij. q. v. de forma. xij. q. j. duo. i fi. de pe. di. ij. ſi enim. ibi: ſciẽti bonũ ⁊ nõ faciẽti. illud peccatũ eſt: qd ſunt verbũ iacobi. c. iiij. i fi.

r ¶ Populo. cũ ſermocinant ad clerũ nõ videt̃ aſtringi.

ſ ¶ In prima. octo feſta enumerat quib⁹ voluit hoc pdicari. ſunt ãt hec de arbitrarijs. ⁊ ſa. qd dixi de reſcri. ſi qñ. ⁊ ſic nõ cogimur aliter reſpõdere: quare nõ dixerit d̃ feſto natiuitatis domini ⁊ reſurrectõnis.

t ¶ Penthecoſtes. vide qd dixi ſ. e. ꝯpil'. de reli. ⁊ vene. ſan. c. vno. circa finem.

u ¶ Expreſſe. ſatis expꝛimunt: ſed parum informant.

x ¶ Requiſiti. al's non tenentur: de iureiuran. breui. de ſen. excõ. c. j. cum ꝯcor. li. vj.

y ¶ Arguant. hoc ſpectat ad ꝑlatoꝝ officiũ. xlv. di. c. j. ⁊. c. cũ bñus. in pn. de accu. qualiter. ij. v. licz aũt.

z ¶ Faciant. nõ. ꝙ religioſi correctõ primo ſpectat ad ſuũ prelatum: d̃ hoc de offi. or. quãto.

a ¶ Gregori. de deci. c. j. li. vj. que dirigit̃ ſolis predicatorib⁹ ⁊ minoribus. ⁊ loquit̃ non ſolum de decimis ſed de alijs reb⁹ eccleſijs debitis hic ſolum de decimis.

b ¶ Suſpenſi. no. nouam ſpeciem ſuſpenſionis. Ad cuius euidentiã ſciendũ varias ſpecies penaꝝ a iure ſtatutas: de offi. ordi. ad reprimendam. ⁊ ibi de his in glo. ij. plenius. ꝑ oſtiẽ. in ſum. de penis. §. q̃t ſunt ſpecies: inter quas eſt pena ſuſpenſionis: de qua ꝓſequendo ſciendũ eſt: ꝙ de ſuſpenſione multiplicit̃ tractant iura. Eſt enĩ ſuſpenſio a cõmunione fratꝝ ſimplex. xviij. di. ſiquis aũt. determinata ad duos mẽſes. c. diſtinc. c. fi. Quandoqꝫ ad fratres non ſue eccleſie. c. diſtin. placuit. lviij. di. c. fi. Eſt etiam ſuſpenſio a cõmuniõe eucariſtie donec peniteat. de elec. oſius. de his que fi. a ma. par. ca. c. j. in fi. Item ab oblatõne altaris. xvij. q. iiij. minor. Item a participio ſacramentorũ. xj. q. iij. ſicut apoſtoli. ⁊. c. ſequentib⁹. d̃ cle. ex. mi. c. fi. Item a conſecratõne epiſcopoꝝ ſimpliciter: de tranſla. c. ij. ⁊ determinata ad annũ. de elec. ꝓuida. li. vj. Item a collatõne ordinũ omniũ ⁊ ſimpliciter de temp. or. vel non eſt. ⁊. c. dilectus. ⁊ cum determinatõne anni. eo. ti. eos qui. li. vj. ⁊ triennij. de ſymo. c. pe. Quandoqꝫ certoꝝ ordinũ tm̃. e. ti. literas. Quandoqꝫ clericalis tonſure tm̃. e. ti. nullus. li. vj. Itẽ ab ipſoꝝ executõe quãdoqꝫ ſimpliciter. e. ti. c. j. li. vj. Quãdoqꝫ certi ordinis tm̃ ſimpliciter. e. ti. literas. vel ad tempus. e. ti. vel non eſt. d̃ ſymo. c. pe. Quandoqꝫ a pontificalib⁹ tm̃: de trãſla. c. ij. Quãdoqꝫ ab officio ſacerdotali: de of. dele. ſane. ij. e. ti. c. ij. li. vj. Quãdoqꝫ nõ a toto ſacerdotali officio: ſed ſolum a celebratiõe miſſe. Quandoqꝫ per duos menſes: de cle. peu. preterea. Quandoqꝫ ꝑ annũ. lv. di. nullus. de cõ. di. ij. relatum. Quandoqꝫ ꝑ duos annos: de cle. peu. ꝓſentiũ. Itez eſt ſuſpenſio ab ingreſſu eccleſie qñqꝫ ſimplex. xvij. q. iiij. null⁹. ⁊. c. ſiqs deinceps. de pe. ⁊ re. omnis. de offi. dele. c. ij. li. vj. Qñqꝫ determinata ad menſem. de ſen. ex. ſacro. Quandoqꝫ quouſqꝫ ſatiſfecerit: de cenſi. exigit. li. vj. Qñqꝫ ſuſpendit̃ quis ab ingreſſu ⁊ diuinis ꝑ mẽſem: de ſen. ex. c. j. li. vj. Et quid importet ſuſpẽſio ab ingreſſu habet̃ de ſen. ex. is cui. li. vj. Item eſt ſuſpenſio ab officio qñqꝫ ſimplex: d̃ vſur. qꝛ in omnibus. in fi. ſ. e. ꝯpi. de re. eccle. nõ alie. c. j. Quandoqꝫ ꝑ annũ de offi. dele. c. vlti. §. vt autem. li. vj. de re iudi. cũ eterni. e. li. Qñqꝫ ꝑ trienniũ: de clandeſt. deſpon. c. fi. ad fi. ⁊ ſ. e. ꝯpi. d̃ here. c. j. ad finẽ. Item eſt ſuſpenſio a voce capituli donec quis ordinet̃: ſ. e. ꝯpi. de eta.

ſuis vel alibi ꝓferre ꝓſumũt: excõicatõis ſubiacere ſuie decernim⁹ ipſo facto ¶ Et qꝛ niſi fiat qd bonũ eſt: a malo abſtinere nõ ſufficit: religioſis omnibus iniũgimus ſub obteſtatione diuini iudicij ⁊ intermination e maledictõnis eterne: vt q̃tiens ꝓ ꝑplo ꝑdicabũt in ꝓma dñica q̃rta ⁊ vltĩa q̃drageſime: et ĩ feſtis aſcenſiõis dñice pẽthecoſtes: natiuitatis beati iohis baptiſte: aſſumptõis ⁊ natiuitatis btĩſſime virgis marie matris dei audiẽtes expreſſe ſtudeãt informare: ſi ab eccliaꝝ rectorib⁹ vel vicarijs aut loca tenẽtib⁹ eoꝝdẽ rq̃ſiti fuerit: necñ ⁊ his q̃ꝝ ꝯfeſſiões audiẽt ꝯſciaz facere ꝙ decias ſoluere nõ omittant ¶ Qd ſi

forte ĩ ꝑdicatõib⁹ hocipm ſup dictis dieb⁹ ſuadere ſcienter omiſerit: ꝑ ſupiores eoꝝ q̃uit arguant̃. Quib⁹ etiaz ſuperioribus in virtute ſancte obedientie diſtrictius precipimus: vt contra taliter omittentes ſtatuta penalia faciant: ſm̃ q̃ ſic acriter puniant tranſgreſſores: ꝙ pena eoꝝ ſit ceteris in exemplũ. ¶ Conſtitutõne bo. me. grego. pape. x. ꝑdeceſ. nr̃i: circa hec edita in ſuo nihilominus robore duratura. ¶ Qui vo ſcienter poſtpoſuerint confitentibus conſcientiam facere de ſoluendis huiuſmodi decimis: ab officio predicationis tamdiu maneant ipſo facto ſuſpenſi donec ꝯfitentibus ipſis ſi hocipſum

⁊ quis. vt hi qui. ij. Rñ. Item a beneficio habito ſimplex: de elec. nihil eſt. determinata ad ſex menſes ⁊ annũ. ſ. e. ꝯpil'. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij. Ad trienniũ: de re. eccle. non alie. c. ij. li. vj. de elec. cum in cũctis. e. ti. c. j. ⁊. c. cupientes. §. ceterum. li. vj. Ad temp⁹ incertũ: ſcilꝫ q̃diu tacuerit: de elec. generali. li. vj. determinata etiaz quo ad partem diſtributõnũ: vt ĩ pre. decre. vt hi q. ij. Rñ. ſuſpendit̃ etiã quis a beneficio obtinendo per ſex mẽſes: ⁊ per annũ. vt in pre. decre. ij. d̃ vi. ⁊ hone. cle. Quandoqꝫ ꝑ annum ⁊ biẽniũ: de ſta. mona. ne in agro. §. ſiquis. Itẽ eſt ſuſpenſio ab officio ⁊ bñficõ ſimplex: de teſti. tam literis. in fi. de ſecũ. nup. ca. j. de priuile. tuarum. Quandoqꝫ determinata ad tẽpus ſatiſfactõnis vel reſtitutõis: d̃ elec. qꝛ ſepe. de cenſi. exigit. li. vj. Et quandoqꝫ hec ſuſpẽſio dicit̃ ab ordine ⁊ dignitate: d̃ ſciſma. c. j. in fi. Et quãdoqꝫ fit alternatiue: de vita ⁊ hone. cle. a crapula. Item ſuſpendit̃ quis ab admĩſtratõne ſimpliciter: d̃ ſoluti. c. ij. ⁊ cum determinatõne triennij: de reb⁹ eccle. non alienã. c. ij. ⁊ interdum ſuſpenditur ab officio adminiſtratiõe ⁊ beneficio vſqꝫ ad ſatiſfactõnem: ſ. ea. compil'. de deci. c. j. Item ſuſpenditur quis a priuilegio clericali quandoqꝫ in perſona quandoqꝫ in rebus. de vita ⁊ hone. cle. c. vlt. ⁊. ſ. ea. compil'. eo. ti. c. j. Item ſuſpenditur quis a collatõne beneficiorum ſimpliciter: de preben. graue. ne ſe. vacã. c. vno. li. vj. ⁊ cum determinatõne anni vel biennij: ſ. ea. compil'. de ſta. mona. ne in agro. §. ſiquis. Item ſuſpenditur quis a cõfirmatõne epiſcoporum ſimpliciter: de tranſla. c. ij. quandoqꝫ per annũ: de elec. ꝓuida. li. vj. ⁊ quandoqꝫ a confirmatõne inferioꝝ: de elec. nihil eſt. Item ſuſpenditur prelatus regularis a receptõne ꝓfeſſionis: de regula. non ſolum. in fine. li. vj. Item ſuſpenditur officium minoris legati preſente legato de latere: de offi. dele. volentes. Item ſuſpenditur ſtatus canonicarum alamanie: de elec. indẽnitatibus. §. pen'. li. vj. ⁊. ſ. ea. compil'. de ſta. regu. attendentes. §. illas qꝫ. Item ſuſpenditur quis ab officio aduocatõnis ⁊ notarie: de heren. ſi aduerſus. Item a collatõne magiſterij: ſ. ea. compil'. de magiſt. cum ſit. Item ab officio predicandi: vt hic. Et quia ſupra poſui vt diuerſa ſuſpenſionẽ officij ⁊ beneficij: videtur ꝙ ſuſpenſus ab officio non ꝑ hoc ſuit ſuſpenſus a beneficio: al's ſupflue adderetur ſecunda ſi includeretur ſub prima. ⁊ hoc putabat oſti. vez in ſuſpenſione iuris: vt no. poſt eum. de re iudi. cum eterni. li. vj. cui cõcor. archi. ibi: vt ſic ſtatutum iuris penale reſtringatur: de elec. ſtatutuz. li. vj. facit de deci. ad audientiam. cum concor. ſecus dicunt ibi ĩ ſuſpenſione hominis. de ele. conti. diuerſis. ⁊. c. iohannes. de prebẽ. cum ſm̃. de eta. ⁊ quali. cum bone. de appella. paſtoralis. de excepti. apoſtolice. ⁊ ſic dixit oſtien. intelligendum quod no. in ſumma de verbo. ſigni. §. vlt. v. in fine. no. ⁊ ſe. Ad hoc facit qd dicit̃ minus agi cum lege q̃ cum miniſtro legis. ff. d̃ arbi. l. celſus. nec debet iudex eſſe clementior lege: in aut. de iudi. §. oportet. coll'. vj. In contrariũ. lxxxj. di. ſiquis ſacerdotũ. ⁊. c. eos. ⁊ quod ibi no. de ꝯſue. cum dilectus. in glo. ſuſpenſus: circa mediũ. ⁊ de cle. excõ. miſtrã. latores. nam beneficium datur ꝓpter officium: de reſcrip. c. fi. li. vj ⁊ videtur expreſſum. xxxij. diſtin. preter hoc. ⁊ ibi directe ꝯtradicit Io. ſupradicte diſtinctõni oſti. vt ſcilicꝫ ſuſpenſus ab officio a iure ſit ſuſpenſus a beneficio: ſi ab homine non: niſi ĩ ſententia exꝓmat̃ ⁊ ibi vide. Lau. ⁊ vincen. dicebant de eta. ⁊ qua. cum bone. vt ibi dixi ſup glo. ij. tunc demum ſuſpenſo ſubtrahi beneficium cum eſt in mora petendi abſolutõnem: al's non. allegant de elec. c. vlt. ij. q. v. ſuper cauſa: facit ne ſede vacan. c. vno. §. cum vo. lib. vj. abbas in decre. a crapula: de vi. ⁊ hone. cle. vt ibi dixi ſup glo. ij. diſtiguebat ſuſpẽſum ab officio ꝓ crimĩe vl' ꝓ infamia tm̃ vl' facto de quo

dubitet̃ an ſit moꝛta-
le: vt ꝑmo caſu ſit ſu-
ſpenſus a bñficio: ſe-
cũdo non: fa. ij. q. v.
pſbyt. de pur. ca. c. ij.
⁊ c. inter. hoc foꝛſan
habuit a goffredo qui
no. de ap. paſtoꝛalis. ĩ
vlti. glo. qꝛ cũ plerũqꝫ
ſuſpenſio fiat ex leui
cã: vt ꝓpter infamiaꝫ
vl' ſcandalũ: vt pze. c.
pſbyter. nõ ſubtrahet̃
per id bñficiũ qḋ ſine
magna cã ſubtrahi ñ
debet. xvj. q. vij. inuẽ
tũ. q: nec ſunt ſubtra
henda ſtipẽdia q̃diu.
⁊c. C. ꝺ execu. rei iu-
di. l. ſtipẽdia. ſecꝰ vbi
ſuſpẽſio fit ex magna
cã: de pur. ca. cũ inter
vel ſi ſuſpẽſus ꝯtẽnit
ſuſpenſionẽ: de eta. ⁊
qua. cũ bone. Uidet̃
iſte tres vltime opi.
ꝯiũgende ⁊ ſequende
niſi aliud ꝓ vel ꝯ: in
ſnĩa iuris vel hoĩs
exprimat̃.
c Dicendi. nõ ꝯtra
ꝯtſs purgari: ad ideꝫ
de pur. ca. inter. ⁊ c.
cũ ĩ iuuẽtute. ꝺ here.
c. ij. ĩ ꝑn. li. vj. pctñ
ĝ tacendi dicẽdo pur-
gat̃. xliij. di. ſi rectoꝛ.

d Exinde. poſſet ex-
poni. i. poſt ſuſpẽſioꝫ
vel. i. poſtq̃ omiſerit
cũ potuerint ꝯſciẽtiaꝫ
ꝯtẽtib⁹ facere de qua
pmiſit.
e Percipientiũ. ſoli
eñi nõ ꝑcipiẽtes ſolẽt
in his delinquere.

f Hoc extendi. ĩ oꝛi
ginali eſt lr̃a hec. ꝑ qḋ
videt̃ reſpicere et. v.
illos etiã. vt. ſ. religi-
oſi tales aſſerẽtes aliq̃
q̃ retrahãt nos a ſolu
tõe decimaꝝ excõicati
nõ ſunt. Jo. an.
g Conſtitutiõis. de
ſepul. c. j. li. vj.
h Similẽ ſententiã.
excõicatõis. de q̃ dixit
vltio: ⁊ illã ꝯ vocauit
ſententiã: reliquẽ ſunt
pene.
i Contenta. punit
illa ꝯſtõ eligẽtes: vt q̃
ad ſepulturã inteſtati
decedãt. Jtẽ alliciẽtes
vt ſi eos ſepelierint re
ſtituere teneant̃ coꝛpa
ſi petant̃: ⁊ oĩa q̃ ꝑue
nerũt ad eos rõne ſe-
pulture ĩfra decẽ dies
al's ipſoꝝ eccleſie vbi
ſepulti fuerint ⁊ ipſaꝝ cimiteria ſunt interdicta.
k Abſoluẽdos. hoc reſpicit hũc vltimũ caſum tñ ſic ſeparatim ab
alijs a ſupioꝛib⁹ ĝ excõicatõib⁹ abſoluẽt oꝛdinarij. de ſen. ex. nup.
l Cum ſm. Dãnatis ad moꝛtẽ hoc petentibus pnĩa concedi
debet. nec valet ꝯtra ꝯſuetudo. Secũdo locoꝝ oꝛdinarios

ſibi dicendi cõmode facultatẽ
habuerint: ꝯſcientiã fecerint
exinde excõicatõis incurſuri
ſententiã ipſo facto ſi ꝑdicare
ꝓſumpſerit ꝑdicta negligẽtis
vt ꝑmittit̃ nõ purgata. Ad
religioſos tñ monaſterioꝝ vl'
eccleſiaꝝ decimas ꝑcipientiũ
nolum⁹ hoc extendi. Sane
temerarios violatores ꝯſtõnis
illi⁹: q̃ religioſis ⁊ clericis ſe-
cularib⁹ ꝓhibet: ne aliq̃s ad
vouendũ iurandũ l' fide inter-
poſita ſeu al's ꝓmittendũ in-
ducãt: vt ſepulturã apud eoꝝ
eccleſias eligãt vel iam electã
vlteri⁹ ñ imutẽt: ſimilẽ ſnĩam
pena in dicta ꝯſtõne ꝯtenta in
ſuo ꝑdurãte roboꝛe incurrere
volum⁹ ipſo facto ab alio q̃ a
ſe. apo. ꝑterq̃ in moꝛtis arti-
culo nullatenus abſoluẽdos.
nullis ꝓuilegijs aut ſtatutis
cuiuſcũqꝫ tenoꝛis exiſtãt: ſup
his valituris. Clemen s. v.
in ꝯci. vienẽſi.

De penitentijs ⁊ remiſſionib⁹

Cum ſm ſtatuta ca
nonica vltimo de-
putandis ſupplicio
negari ſi petant nõ
debeat pnĩe ſacr̃m: abuſuꝫ dã
nabilẽ ĩ q̃buſdã partib⁹ ꝯ hoc
introductũ : aboleri oĩno vo-
lentes iuſticiarios oẽs ⁊ dñ̃os
tẽpoꝛales: vt ab hmõi deſiſtãt
abuſu: hoꝛtamur ĩ dñ̃o ⁊ ob-
ſecram⁹ ꝑ viſcera mĩe ihũ xp̃i
locoꝝ oꝛdinarijs nihilomin⁹
iniũgentes: vt eos ad hoc cuꝫ
ꝓmũ cõmode poterũt diligent̃
monere: ⁊ ſi neceſſe fuerit ec-
cleſiaſtica cenſura compellere
nõ omittant. Jdem.
Abuſionib⁹ q̃s nõnulli
el'iaꝝ queſtoꝛes in ſuis
ꝓponũt ꝑdicatõnib⁹: vt ſim-
plices decipiant ⁊ auꝝ ſubtili
vel fallaci potius ingenio ex-
toꝛqueãt ab eiſdeꝫ: cũ in aiaꝝ

cedat ꝑiculũ: ⁊ ſcandalũ plu-
rimoꝝ: viam prout eſt nobis
poſſibile ꝑcludere cupientes:
iuxta ſtatutũ cõcilij generalis
duxim⁹ ꝓhibẽdũ diſtricte: ne
queſtoꝛes aliq̃ niſi ap̃licas vl'
dioceſani epĩ lr̃as exhibuerit
quõlibꝫ admittant̃ nec ꝑmit
tant̃: cũ ſolũ ipſis cõpetat in-
dulgẽtias ſibi ꝯceſſas inſinu-
are ꝑp̃lo: ⁊ charitatiua poſtu-
lare ſubſidia ſupplicit̃ ab eodẽ
nullateu⁹ ipſi populo ꝑdicare
nec aliḋ exponere q̃ qḋ ĩ lr̃is
ꝯtinebit̃ ſupdictis. Lr̃as q̃ꝫ
ap̃licas dioceſani epĩ ne quid
fraudis ꝯmitti valeat ꝑ eaſdẽ
anteq̃ admittãt q̃ſtoꝛes ipſos
examinẽt diligẽter. Ad hec
cũ aliq̃ ex hmõi q̃ſtoꝛib⁹ ſicut
ad noſtrã audientiã eſt platũ:
nõ ſine multa temeritatis au
dacia ⁊ deceptione multiplici
aiaꝝ indulgentias ꝓp̃lo motu
ſuo ꝓꝓrio de facto ꝯcedãt: ſup
votis diſpẽſent: a pluribus ho-
micidijs et peccatis alijs ſibi
ꝯfitentes abſoluãt: male abla
ta incerta data ſibi aliq̃ pecu
niẽ quãtitate remittãt: terciã
aut quartã ꝑtẽ de penitentijs
iniũctis relaxent: aĩas tres vl'
plures parẽtũ l' amicoꝝ illoꝝ
qui el'ias eis ꝯferũt: ꝺ purga-
toꝛio vt aſſerunt mendaciter
extrahant: ⁊ ad gaudia padiſi
ꝑducãt: bñfactoꝛib⁹ locoꝝ q̃ꝝ
queſtoꝛes exiſtũt remiſſioneꝫ
plenariã peccatoꝝ ĩdulgeãt. ⁊
aliqui ex ipſis eos a pena ⁊ a
culpa vt eoꝝ vbis vtamur ab
ſoluant: Nos abuſus hmõi ꝑ
q̃s cẽſura vileſcit eccleſiaſtica
⁊ clauiũ eccleſie auc̃tas ducit̃
in ꝯtẽptũ oĩmode aboleri vo-
lẽtes: ea ꝑ q̃ſcũqꝫ q̃ſtoꝛes fieri
vel attẽptari deceto diſtricti⁹
inhibem⁹: oĩa ⁊ ſingula ꝓuile
gia ſiq̃ ſup ꝑmiſſis l' eoꝝ aliq̃
ſint aliquib⁹ locis oꝛdinib⁹ vl'
perſonis q̃ſtoꝝ hmõi quõcũqꝫ
excef. ꝑ. accedẽtib⁹. ⁊ q̃ ad ꝓpꝛios ſbditos ñ q̃ ad extraneos. e. ti. qꝛ aũt.
e Uotis. hoc etiam eſt epoꝝ: quod dic vt dixi de voto. c. j.
f Jncerta. vide quod dixi ſ. e. ꝯpi. de ꝓui. c. j. v. nec legata.
g Quartam. idem puto de alia quota.
h Mendaciter. cũ ſint dei iudicio reſuati. xxv. di. qualis. ꝯſunt tñ

ad hoc exequẽdũ excitati
ibi: locoꝝ.
m Canonica. xiij. q.
vj. c. pe. de furtis. c. ij.
n Si petãt. fa. de eo q̃
dux. ĩ ma. c. ſignificaſti.
in fi. ⁊ qḋ ibi nõ.
o Penitẽtie. nec eucha
riſtie. eo. ti. qꝛ in te. ⁊ de
h⁹ ſatis dixi de cele. miſ.
ſane. de ſepultura ptꝫ in
pze. c. vl. xiij. q. vlt. nõ.
oſti. ꝺ ſepul. ex pte. ij. qꝛ
furca ſuſpẽſus nõ depo-
net̃ ſine licentia iudicis.
quã tñ petitã facile cõce-
dere debꝫ. ff. ꝺ cada. pu.
l. j. ij. ⁊ iij. etſi poſteaq̃ fu
erit penitens ſepelietur.
vt in. ꝑ. c. vl.
p Miſcõie. cui nec mẽ-
ſura poni põt: nec eius
tpa pñt diffiniri. xxvj.
q. vj. is qui. de pe. di. j.
multiplex.
q Cõmode poterunt.
ſi. de elec. q̃ ſit. ⁊ c. cu-
pientes. §. ceteꝝ. li. vj.
r Neceſſe. q: monitõi
nõ parent.
ſ Cenſura. de v. ſig.
querenti.
t Abuſionibus. re
petit ꝯciliũ gene-
rale de q̃ſtoꝛib⁹ ñ
admittẽdis ſine litteris
ap̃licis l' dioceſanoꝝ: et
addit ꝑ dioceſanos lr̃as
ap̃licas ꝑius examiari.
Ponit ſecũdo octo repre
hẽſibiles act⁹ q̃ſtoꝝ: q̃s
fieri ꝓhibet: et ꝯtra ꝓui-
legia reuocat. Tercio de
linq̃ntes ꝑ epõs puniri
ꝑcipit. non ob. ꝓuil'ijs.
ſecũda ibi: ad hec. tercia
ibi: queſtoꝛes.
u Jngenio. ſumptuꝫ.
C. ꝺ cõmer. ⁊ mer. l. ij.
fa. xiiij. q. v. dixit.
x Poſſibile. de elec. vt
circa. in ꝑn. li. vj. ⁊. de
v. ſig. ſepe.
y Generale. e. ti. cum
ex eo. Jo. an.
z Queſtoꝛes. el'iaꝝ. ꝺ
q̃b⁹ de ꝓui. tuaꝝ. in ꝑn.
habem⁹ enĩ q̃ſtoꝛes iudi
cioꝝ de q̃b⁹ de v. ſig. foꝛ⁹
⁊ ꝺ his q̃ſtoꝛib⁹ pecuniaꝝ
⁊ erarioꝝ. vide qḋ nõ. ꝺ
offi. q̃ſto. l. vna.
a Permittant̃. nulla-
tenus ipſi ꝓp̃lo ꝑdicare
qḋ ſequit̃.
b Competat. cõcoꝛ. de
here. vt officiũ. §. cõpe-
ſcendi. li. vj. Nec repete
ꝑmittant̃.
c Litteras. hoc addit
ꝯciliũ generali.
d De facto. hoc enĩ eſt
epoꝝ ⁊ non inferioꝝ: de

ſuffragia: de quibꝰ. xiij. q. ij. anime defunctoꝝ. ⁊ vide qđ dixi ſ. eo. ti. q̄ ſūt. ⁊ qđ no. oſti. in ſum. de remiſ. §. quibus ꝯſint. ⁊. §. vlt.
i ¶ A pena ⁊ culpa. iſta eſt illa pleniſſima peccatoꝝ remiſſio q̄ cōcedit̄ cruce ſignatis ꝓ ſubſidio vltramarino: de qua ſcripſi pꝰ oſti. de iude. ad liberādā. que dat̄ in anno centenario: in extrava. boni. hꝫ antiq̄ꝝ. quaꝫ ſolus papa ꝯcedit.

k ¶ Vtamur. ꝯcoꝛ. ſ. e. ꝯpi. de priuił. c. j. in p̄n.

l ¶ Vel pſonis. quādoqꝫ hec differūt: de priui. ne aliqui. li. vj.

¶ Puniri. per has cle- mētinas q̄nqꝫ ordinarij puniūt exemptos vt hic ⁊ ſ. de teſta. ca. j. de ſta. reg. c. ij. de reli. do. c. ij. de iurepa. c. j. Qñqꝫ nō punit ſꝫ iuris penam pu blicat. ſ. de priuił. ca. j. Qñqꝫ nō punit ſꝫ abſol uit: de ſepul. c. j. Qñqꝫ ſolum circa loca dat̄ iu- riſdictiō: de ſup. ne. pla. c. vno. de priuił. c. ij. Ge- neraliter dat̄ iuriſdictio ꝯtra eos: de priuił. c. j. li. vj. Jo. an.

m ¶ Propenſius. idem verbū: ſ. e. ꝯpi. de eta. ⁊ quali. vt hi qui. ⁊ ibi ex poſui.

n E ¶ X frequētibꝰ. Caſus. religi- oſi etiaꝫ exēpti violantes interdictū po- ſitum ꝑ ſedem ap̄licam vel ordinariū loci vł ge neralē ceſſatōeꝫ diuinoꝝ factam ꝑ ꝓuinciale con- cilium: vel cum qui hoc poſſit ſeruatam ꝑ cathe dralem vel matricem ec cleſiā loci: excōmunicati ſunt ipſo facto: nō obſtā tibus ꝓuilegijs conuentōnibꝰ ꝯſuetudinibꝰ ⁊ ſtatutis: ⁊ reſpicit pendē tia. Et pꝛimo ponit religioſoꝝ exceſſum qui fuit conſtitutionis cauſa. Secundo ibi: nos igit̄ ꝓuiſionem circa obſeruatōnem interdictoꝛum ⁊ ceſſatōnum cum ſua pena: quā tercio ibi: poꝛꝛo: ꝓrogat ad pendētia ⁊ tollit obſtātia: ⁊ vt i ꝓhemio dixi: hec decre. ꝯceſſit ꝯciliū: ⁊ hoc ꝓbat ſequens.

ꝯceſſa: ne ipſoꝛuꝫ ꝓtextu ſit eis materia talia vlteriꝰ pſumen di: auc̄te ap̄lica q̄tuꝫ ad p̄miſ ſa penitꝰ reuocātes. ¶ Que- ſtores aūt q̄ deinceps in p̄miſ ſis vel aliq̄ p̄miſſoꝛū delīqrint vel al's etiā q̄buſcūqꝫ ſuis pri uilegijs abuſi fuerint: ſic ꝑ lo- coꝝ ep̄os puniri volumꝰ: nul- lo ꝓſus eiſdeꝫ q̄ſtoꝛibꝰ in hac ꝑte ꝓuilegio ſuffragāte: q̄ a ſu is temerarijs auſibꝰ: qui vbi- qꝫ vt ꝯmunis hꝫ aſſertio nimi um exercuerūt pene foꝛmidi- ne ꝓpenſius compeſcātur.

Clemēs. v. i ꝯcilio vienēſi.

De ſententia excōmunicatio- nis ſuſpenſionis ⁊ interdicti.

Ex freq̄ntibꝰ p̄lato ruꝫ q̄relis accepi- mus: vt noſipſi ex- periētia certa ꝓba uimus in minoꝛibꝰ ꝯſtituti: q̄ plerūqꝫ religioſi nūc patenter excuſatiōibꝰ fucatis ⁊ friuolis

o ¶ Querelis. ſimile de ꝓui. epiſcopoꝝ. li. vj.
p ¶ Experientia. que eſt rerum magiſtra: de elec. q̄ ſit. in p̄n. lib. vj. vbi de hoc.
q ¶ Fucatis. quaſi tinctis vel coloꝛatis: ⁊ habet̄ hoc vbū de ꝯſe. di. v. ſucare. vbi no. v. ſi victū frontis alicuius fucus maniret ⁊c.
r ¶ Neruū. de conſue. cum inter.
ſ ¶ Generalia. de ver. ſig. cum in partibus.
t ¶ Unam fidem. ad ephe. iiij. ſ. e. ꝯpi. de ſum. tri. c. vno. §. ad hec. de exceſ. pla. frequēs. ad fi. vide qđ de multiplici vnitate ſcripſi: de ſum. tri. dānamus. ſup verbo collectiuā.
u ¶ Sedis apoſt. ꝑ hoc videt̄ cōpꝛehendere interdictū iuris. exemplū ſ. e. ꝯpi. de penis. ſiquis ſuadente. §. ciuitas. cum ꝯcoꝛ.

x ¶ Religioſi. quicūqꝫ mendicantes vel nō. ⁊ per hoc patet q̄ clericos ſeculares non ſeruantes interdictum vel ceſſionem que ſeruat matrix eccleſia non ligat hec ꝯſtō: ⁊ multos tales caſus quibus ꝑ has clemen tinas ligant̄ religioſi tm̄: collige ſ. de elec. i pleriſqꝫ. v. nullus. de ſup. neg. p̄la. c. vno. de re. ec. non alie. c. j. de teſta. c. vno. ď deci. c. j. de ſta. mo. c. j. de reli. do. c. j. v. predictis. de cenſi. c. j. de priuił. c. j. de penis. cupientes. v. illos etiam. ⁊. v. ſe. Specialiter cōtra mendicantes qui tranſeūt ad non mendicantes ꝓuidet decre. j. de regu. generaliter. ꝯtra mendicantes ꝑe. decre. cupientes: in p̄n. de penis. ſpecialiter. ꝯtra p̄di catoꝛes ⁊ minoꝛes decre. dudum. de ſepul. ſpecialius ꝯtra minoꝛes. j. e. cum ex eo. ꝓ religioſis emanauit de cenſi. c. ij. ď exceſ. p̄la. frequēs. Conquerunt̄ tm̄ religioſi q̄ ꝯſtōnes que fauoꝛeꝫ ipſoꝝ reſpiciūt: ſunt ſine pena. ſꝫ ꝯtra ipſos edite ſunt penales.

y ¶ Exempti. quomodo ꝑ diuerſas ꝯſtōnes clementinas ꝓbat̄ nō expedire ꝓuilegiatis vel exemptis q̄ ſiant generalia ꝯcilia: dixi ſ. e. ꝯpi. de ſepul. dudum. in p̄n.
z ¶ Matricem. i. maioꝛem ⁊ baptiſmalem que dr̄ matrix: q̄a ſicut mater generat: ſic illa regenerat ꝑ baptiſmū: ſic ſumit̄ de pſcri. c. j. ⁊. c. ex tranſmiſſa. de tranſact. preterea. ij. Quia igit̄ interdicūt q̄nqꝫ loca nō habētia intra ſe eccleſiaꝫ cathe dralem: habēt tamen matricem ideo hoc ex preſſit. ⁊ dico locū ha- bere etiā cum illa ma trix eccleſia religioſis nō ſeruātibꝰ ſubeſt q̄ ad p̄ſentatōꝫ collatōꝫ ł q̄ ſit ipſoꝝ vicaria: cū hic generalit̄ loq̄t. Sꝫ quid dices hic ec- cleſiā an ep̄m ł p̄latū tm̄: vel cap̄łm tm̄: vł vtrūqꝫ mixtū? Et qđ ſi vacat eccleſia cathe dralis ⁊ pars capituli ſeruat ⁊ pars n̄ ſuat. ⁊ partes foꝛte ſunt eq̄ les? In omnibꝰ his caſibus puto eccleſiā ſumi ꝓ ipa materiali eccleſia ⁊ ipius eccł'ie parietibꝰ: de hoc ne p̄- lati vi. ſu. c. vlt. cum ꝯcoꝛ. ⁊ q̄ ex quo in ec cleſia celebret̄ cōtinue ianuis apertis ⁊c̄. ſiue ꝑ p̄latū ſiue ꝑ cap̄łm totuꝫ vel partem ſiue ꝑ alios clericos eccł'ie nō ſit locꝰ huic pene: lꝫ pene irregł'aritatis ⁊ alie de quibꝰ. j. dicā poſſent locum habere vt ſit mens littere: q̄ ex quo i matrice eccle- ſia ſuat̄ ⁊ in alijs ob ſeruetur: ſepiſſime videmus q̄ in cathedralibꝰ ⁊ matricibꝰ eccleſijs inferioꝛes clerici manſionarij ⁊ capellani vt plurimū etiam ſine p̄- lato ⁊ canonicis officiant eccleſias ipſas. Sꝫ nūquid quo ad inter- dictum ꝓuincie dicetur eccleſia metropolitanā matrix: ita q̄ illa ſer- uante interdictum religioſi totius ꝓuincie non ſeruātes ligati ſint hac pena: ⁊ de ſcientibus loquoꝛ? Videtur q̄ ſic: ď poſtu. c. j. v. ſꝫ vide. xij. di. de his. Contrariū puto ꝑ hanc litteram que dicit cathe dralem vel matricem loci. Conſtat autem metropolitanā. eccleſia: pone rauēnas nō eſt matrix ł cathedralis: ciuitatis boñ. ł mutiñ. ď of. oꝛ. paſtoꝛalis. ix. q. iij. ſi aūt. ⁊. c. nullus. ligabunt̄ ſꝫ religioſi diocelis rauēn. tm̄. Item quid ſi interdicta eſt villa vel caſtꝝ n̄ hñs incluſam certam eccleſiā cathedralē vel matricē qđ eſſe poſſet: puta q̄ matrix eccleſia eſt in alia terra non interdicta: vł q̄ plures ſunt eccleſie in villa vel caſtro ⁊ nulla ꝓncipalioꝛ. q̄ q̄libꝫ baptizat ſuos parochianos: ⁊ foꝛte ex illis eccleſijs aliq̄ue ſeruant interdictū: aliq̄ non. puto q̄ nūc nō ſit locus huic ꝯſtōni. deficiūt em̄ mens ⁊ verba ſicut nec locū haberet q̄n in loco ſingulariter interdicto nulla eccł'ia eſſet niſi illa religioſoꝝ nō ſeruantiū. Habeāt ſꝫ nūc locū iura antiq̄ vt dicam. j. in glo. additur.

ínitentes. nūc latēter eccleſia- ruꝫ ſuaꝝ ianuis ꝑfoꝛatis aut i cis factis feneſtris ſeu modis alijs exq̄ſitis nō abſqꝫ dāno ca thedralium ⁊ parochialiū ec- cleſiaꝝ ⁊ ſcādalo plurimoꝝ di rūpendo neruū eccleſiaſtice di ſcipline ciuitatū terraꝝ ⁊ ali- oꝛuꝫ locoꝝ generalia intēdicta p̄ſumptōe dānabili violare p̄- ſumūt. ¶ Nos igit̄ in ſancta dei eccleſia cui diſponēte dño p̄ſidemꝰ: q̄ quidē vnica eſt: et vnū deū p̄dicat atqꝫ colit: vnā fideꝫ firmit̄ ⁊ ſimpliciter ꝯfi- tetur: vnifoꝛmitateꝫ q̄tuꝫ cō- mode poſſumꝰ ꝯſuare volētes circa intēdictoꝝ obſuātiaꝫ p̄di ctoꝛū auc̄te ſedis ap̄łice vel a locoꝝ oꝛdinarijs poſitoꝛuꝫ: de fratꝝ nr̄oꝝ ꝯſilio diſtricte p̄ci piendo mādamꝰ: q̄tenꝰ religio ſi quicūqꝫ tam exempti q̄ non exempti cuiuſcunqꝫ oꝛdinis ⁊ ꝯditōis exiſtāt: cū cathedraleꝫ vel matricē loci eccleſiam illa viderint aut ſciuerit obſuare

a ¶ Sciuerint. alio ſenſu q̄ꝫ ꝑ viſuꝫ de quo p̄miſit ꝓbabiliter. ergo ignoꝛantes talem obſeruantiā nō ligat hec pena.
b ¶ Obſeruare. no. q̄ in nō obſeruando non dicit q̄ ſe ꝯfoꝛment. addere em̄ intendit hec ꝯſtō non diminuere ad obſeruantiā interdi- ctoꝝ: vt patet in p̄n. ſ. e. ꝯpi. de p̄bē. c. j. in fi. Et ſtatutū hic factuꝫ ad penam non debet trahi ad gratiam. de tranſla. c. ij. vltra mediū. ⁊ argumentū a ꝯtrario ſenſu ceſſat: vbi illius argumenti contrariū reperit̄ in iure: vt ſatis ſcripſi de elec. publicato. ſup viii. glo. Item contrarioꝝ non eſt eadem diſciplina: vbi verba ⁊ mens reſiſtunt. ď ver. ſig. c. ſi. de offi. lega. ſtuduiſti. Exceſſus ergo clericoꝝ matricis eccleſie non dabit religioſis materiam delinquendi: de ꝓui. petiſtis. Intelligo autem illos ſeruare q̄n abſtinent animo obſeruādi: ⁊ ſa- quod ibi dixi ſup verbo violauerint.

non obſtantibus quibuſcu͂q; appellationibus antea etiam ad eandem ſedem vel aliu͂ ſeu alios interiectis et alijs obiectibus quibuſcu͂q; abſq; dolo ⁊ fraude: cum moderatiõe tamen decretalis alma inuiolabiliter ea ſeruent. ¶ Alioquin non ſeruantes excomunicationis ſententie hocipſo volumus ſubiacere: quod etiã in interdictis ⁊ in ceſſationibus a diuinis indictis per prouincialium conciliorum ſtatuta: vel ipſorum auctoritate cum maius ſit prouinciale cõciliu͂ ꝙ ſingularis prelati prouincie: ac iudicium integrum quod plurimorum ſententijs comprobatur. volumus obſeruari ¶ In ceſſationibus vo generalibus: a diuinis ciuitatum terrarum ⁊ aliorum locorum quas aliquando ex conſuetudine vel aľs capitula collegia vel conuentus ſecularium aut regularium eccleſiarum ſibi vendicant: q; ipos hoc vnico lumĩe ad repellẽdas iniurias eis factas priuare nolumꝰ nec debemus: idem intelligimus obſeruandum. ¶ Ipſi vo ſint diligenter attenti: vt ſtatuta romanorum pontificum predeceſſorum noſtrorum ſuper his edita diligenter obſeruẽt. ¶ Porro hanc ſanctõnem ad pendentia trahimus: nõ obſtantibus priuilegijs conuentionibus ſtatutis ⁊ conſuetudinibus quibuſlibet: que ꝯtra premiſſa ſeu aliquod p̄miſſoꝝ religioſis ipſis in nullo volumus ſuffragari.

Idem.

Grauis ad nos prelatoꝝ querela perduxit: ꝙ nobiles quidã ⁊ domini temporales terris eoꝝ eccleſiaſtico ſuppoſitis interdicto: nedum in locorum ſuorum capellis: ſed ⁊ in collegiatis ⁊ alijs inſigniu͂ locoꝝ eccleſijs miſſas et alia diuina officia publice ⁊ ſolẽniter faciunt celebrari: ad officia eadẽ celebrãda nu͂c hos nunc illos vocãtes: ⁊ interdu͂ quod eſt deterius compellentes: hiſq; non contenti exceſſibus per campanarum non ſolum pulſationem: ſed ⁊ voce preconia populos etiam interdictos vt interdicti non obſtante ſententia ad audiendas miſſas huiuſmodi veniãt faciunt euocari. ¶ Nonnulli

c ¶ Quibuſcu͂q;. quibus allegarent nullitatem ſententie: quod poteſt eſſe multis modis: nõ. e. ti. p̄ſenti. li. vj.

d ¶ Appellatõibus. non dicit ꝙ precedens appellatio nõ viciet interdictum ne corrigat. de ap. ad hoc quoniam. ⁊. c. dilectis. cu͂ ſi. Sed dicit ꝙ ꝗuis interdictu͂ ſit nullum ꝓpter precedentem appellatõnem vel aliam cauſam ex quo tamen matrix eccl'ia illud ſeruat religioſi violãtes ſunt excõmunicati. Jo. an.

e ¶ Alma. e. ti. li. vj.

f ¶ Excommunicationis ſentent. e. Eſt ſciendum ꝙ ꝑ xviij. conſtitutiões clementinas comprehẽſi ſunt quinquagita caſus: ꝗꝝ xvj. ſunt reſeruati pape: quibuſ quis ipſo iure excõmunicatõnem incurrit expreſſe: ⁊ ꝑ duas duo tacite. Et eſt p̄mittendu͂ ꝙ oſti. colligit triginta tales caſus iuris veteris in ſum. e. ti. §. iij. in prin. Ego collegi. xxxij. li. vj e. ti. eoc qui. nunc exprimam hos nouiſſimos. Primꝰ eſt de ſequeſt. poſ. c. j. quattuor de ſepul. c. j. alij ꝗttuor de deci. c. j. duo de ſta. mo. c. j. §. q̃a vo. Duodecimus eo. ti. c. ij. in fine. Tredecimꝰ ⁊. xiiij de reli. do. c. j. Alij ſex ⁊ ſic. xx. de conſang. ⁊ affini. c. j. tres et ſic. xxiij. et ſu͂t apoſtolice ſedi reſeruati: de here. c. j. ad fi. duo ⁊ ſic xxv. e. ti. c. ij. ſeptẽ ⁊ ſic. xxxij. d viu. ca. j. alij. vj. et ſic xxxiij. ⁊ ſunt etiã apoſtoli: d priuiľ. c. j. ſtringamus. ſub duobus caſibus qui ſunt etiam apoſtolici: ſ. de penis. c. j. in p̄n. ⁊. v. poteſtas. ⁊ ſic. xlij. e. ti. cupientes. in prin. xliij. e. ti. §. qui vo. xliiij. e. c. i fi. ⁊ eſt apoſtolicus. xlv. hic quattuor etiam apoſtolici ⁊ ſic. xlix. ſ. c. pri. Quinquageſimus ſ. e. cum ex eo. duos autem caſus tacitos habemus de ſum. tri. c. vno. §. porro. de vſur. ex grandi. in fine. Jo. an.

g ¶ Subiacere. additur hec pena ad alias que habenť de exceſ. prela. c. fi. de p̄ui. auctoritate. ⁊. c. ep̄oꝝ. li. vj. eo. ti. is qui. eo. li. Poſſet tamen caſus eſſe in quo iſta pena ſuos illis ligaret: ⁊ ex̄. Pone ꝙ ſententia interdicti vere non ligat impediente appellatione vel alia nullitate: tamen matrix eccleſia illam ſeruat: ligantur religioſi hac pena: ſed non illis. econtra bene ligat ſententia: cu͂ matrix eccleſia non ſeruat illam: tunc liganť illis ⁊ non iſta. Quando vo tenet ⁊ ſeruať per matricem: tunc locum habet quod prius dixi ꝙ ligãtur vtriſq;. quãq; nõ tenet nec ſeruatur per matricem: ⁊ tunc neutris liganť.

h ¶ Ceſſatiõibus. generalibus vt ſequiť.

i ¶ Comprobať. xx. di. de quibus. de offi. dele. prudentiam. poſt prin. prouerbi. xiiij. ibi ſalꝰ vbi multa cõſilia. ⁊. xv. diſſipãtur cogitatiões vbi nõ eſt cõſiliu͂: ⁊ vbi nõ ſunt plures conſiliarij confirmanť.

k ¶ Generalibꝰ. ſpeciales eni͂ ſeruãť ſolu͂ in eccleſijs i q̃bꝰ ſunt inducte: d ap. dilectis

l ¶ Unico lũie. ſumptum. ff. de offi. preſi. illicitas. §. ne tenuis.

m ¶ Edita. de of. or. irrefragabili. §. cetez e. ti. ſi canonici. ⁊. ca. ꝗuis. li. vj. ⁊ ibi vide in vi. glo.

n ¶ Pendentia. ꝯcor. ſ. e. ꝯpi. de iudi. diſpẽdioſam. cu͂ ſuis ꝯcor.

o ¶ Conuentionibꝰ. ſic ſ. ea. ꝯpi. de ſepul. dudu͂. circa finem.

p ¶ Grauis. Caſus. domini tẽporales q̃ cogunt aliquos i loco ĩterdicto celebrare diuina: ꝟ qui ꝑ p̄cones faciu͂t tunc ad illa audienda populum euocari: vel ꝓhibent ne publice excõmu͂icati ꝟ interdicti ſuper hoc: per illos qui miſſas celebrant: moniti eccleſias exeant: ⁊ ipſi nominatim moniti qui nõ exeunt excõmunicati ſunt ⁊ per papam abſoluendi. Et primo narrat: ſecundo penã imponit ibi: ne igitur. Jo. an.

q ¶ Temporales. etiam ſi ſint epiſcopi vel eccleſiaꝝ prelati videtur locum habere quod hic dicitť: ne cle. vel mo. c. vlt. li. vj. ſa. de exceſ. prela. tanta. ⁊ facit quod dixi. e. compiľ. de penis. multoꝝ.

r ¶ Suppoſitis. ab homine vel a iure. ⁊ hec littera facit ad q̄ſtionẽ

de illo qui ſcit locum interdictum ab homine vel a iure: tamen de-nunciatio eius nō eſt facta an illud ſeruare teneat̄. ſatis enim eſt lo cum eſſe interdicto ſuppoſitum vt hic: licȝ non ſit publicatum. ſa. e. ti. cum non ab homine. ꝛ quod ibi nō. e. ti. cum deſideres. j. Reſ. in fi. Qui enī ſciunt certiorari nō debuit: de re. iur. eum qui. li. vj. cum concor. ꝛ hoc pla cet archidiacono. e. ti. is qui. lib. vj. Illa eſt ratione. quia celebrare dependet a voluntate agētis. Unde ī culpa eſt agēdo rem illicitā ꝓpter ſupꝛioꝛis ꝓhibi tionem: ꝛ loci inhabi litatem: all'. de conſe. di. j. ſicut. quod verū intelligit: niſi factum eſſet occultum. vj. q. .ij. ſi tñ. ꝛ pre. decre. cum non ab homine. ꝛ facit quod. j̄. dicam in glo. occultū. In cō trarium ſa. xj. q. iij. §. euidenter. ibi ſoluit̄. Item ſ̄. ē. c. ꝓxi. a ſ̄uo. ibi ſoluit̄ in glo. no. Forſan expedirent ꝑ ꝯſtitutiōnes puideri clericos non teneri ad obſeruatiōnes interdi- ctoꝛum latoꝝ a iure: niſi prius ſiat illoꝛum dclaratō ſi. ō here. cū ſm. lib. vj. Ad quod dicendum multū mo- uet: de cen. quāq̄. li. vj. ꝛ ſ̄. e. cōpi. co. ti. pſenti. cuius etiā lr̄a ſatis huic dicto cōue- nit. Jo. an.

f Capellis. non in- tendit q̄ ī talibus ca- pellis ſitis in loco in- terdicto hoc liceat: ſed dicit vt aggrauet con- temptum. q. d. maluȝ eſſet hoc facere ī capel lis ſed grauꝰ in talibꝰ eccleſijs.

quocȝ ipſoꝝ ſuis plerūcȝ ſub- iectis: ne licȝ excōmunicatio- nis vl' interdicti ſentētia pu- blice ſint nodati: de eccl'ijs dū in ipis miſſarum celebrantur ſolēnia: inſtantibus etiam ce lebrantibus exeant precipe nō vereant̄: ex quo frequenter con tingit q̄ nō ſine dei offenſa cle ricȝ ac ppl'i ſcandalo ipa miſ- ſarum ſolēnia remanēt inex- pleta. Ne igitur exceſſus ſic graues excedentiū impu- nitate trahant̄ ab alijs in ex- empluȝ: preſumptores pfatos qui in locis interdicto ſuppo- ſitis queq̄ decetero diuina ce lebrare officia quomodolibet cogere: aut qui modo pdicto ad officia eadem audienda ali quos excōmunicationis pſer- tim vel interdicti ligatos ſen tentia euocare: ſeu qui ne ex- cōmunicati publice aut inter dicti de eccleſijs dum in ipſis miſſarum aguntur ſolēnia: a celebrantibꝰ moniti: vt exeāt

t Inſignium. de reſcrip. ſtatutum. poſt prin. li. vj.
u Nunc illos. ꝯcoꝛ. de ſta. mo. cum ad monaſteriū. §. ſ̄ nec.
x Uocantes. licȝ de vocatōne narret ſolam coactōnem punit.
y Exceſſibus. tolle litteram. j̄. faciunt euocari non ſolum ꝑ cam panaꝝ ꝛc̄.
z Campanaꝝ. de offi. cuſto. c. j. cum concoꝛ: ꝛ ibi dixi de diuerſis campanaꝝ officijs.
a Preconia. vt dr̄ in aut. de lit. §. oēȝ. coll'. viij. vox pconis q̄ncȝ paucis innoteſcit: ꝛ hoc reſpectu foꝛtioꝛ videt̄ vocatio ꝑ campanā: ſed quia preco loquit̄ ꝛ edictum ponit ex parte mādantis: iō maioꝛ eſt ꝯtemptus.
b Subiectis. precipe non vereant̄ quod eſt. j̄.
c Publice. occultum enī excōmunicatū non vitamus in publico. vj. q. ij. c. j. e. ti. cum non ab homine. vnde dixit rai. in ſum. huiꝰ ti. §. item queritur. q̄ ille qui ſcit occultum excōmunicatū eſſe in ec cleſia: caute ſi poterit exibit. ſi autē id non poſſet ſine ſcandalo non debet exire ꝑ iura predicta. ꝛ ne ſit ꝓditoꝛ. ij. q. j. ſi peccauerit.

d Inexpleta. debet enī ſacerdos dimittere officium miſſe ꝓpter pꝛeſentiam excōmunicati: niſi iam incepiſſet canonem miſſe: de quo ſcripſi poſt modernos. e. ti. c. nup. ꝛ ſa. vij. q. j. illud. ꝛ c. nihil. ꝛ qd̄ no. xj. q. iij. ſicut apoſtoli.
e In exemplum. quia ſi ea que male vſurpant̄ ꝛc̄. xcij. di. per- uenit. ij. ſa. xxiij. q. j. paratus. in fi.

prohibere: necnon excōmuni- catos publice ꝛ interdictos q̄ in ipſis eccleſijs nominatim a celebrantibus vt exeant mo- niti remanere preſumpſerint: excōmunicatōnis ſententia: a qua ꝑ ſedem duntaxat apo ſtolicā poſſint abſolui: ſacro approbante concilio innoda- mus.

Idem.

Cum ex eo q̄ religioſi viri fratres mīores: in ſuis recipiunt eccleſijs ad au- dienda diuina officia tempoꝛe interdicti fratres ꝛ ſoꝛoꝛes de oꝛdine tercio quem beatꝰ fran ciſcus inſtituit: exiſtētes: qui continentes ſeu de penitentia nuncupātur: ſcandaluȝ alioꝝ qui ab his excluduntur men- tibus generetur: cenſura vi- leſcat eccleſiaſtica: ꝛ minoris auctoꝛitatis interdicti ſenten tia reputet̄: eiſdem fratribus minoꝛibus diſtrictius inhibe mus: ne decetero aliquem vel

f Quomodolibȝ. omnē modum cō- pulſionis realē ꝑ- ſonalem directum ꝛ indirectum com prehēdit: vt ſi res ipſoꝛum occupant cōſanguineos: gra uant in pſonis vl' rebus. facit ō elec. ſciant cuncti. e. ti. quicūcȝ. li. vj.

g Cogere. pſum pſerint. quod ē. j̄. ꝛ hoc eſt primū.

h Euocare. pre- ſumpſerint. qd̄ ſe- quit̄. ꝛ eſt ſecūdū.

i Publice. ꝯcoꝛ. ſ̄. e. ꝓxi. de ſepul. .c. j. ꝛ ibi videas.

k Miſſarum. ī alijs ergo diuinis officijs n̄ eſt locus pene.

l Moniti. non dicit nominatum: vt. j̄. ꝓxi. §. ꝑ qd̄ patet q̄ ad prohi- bētes ſufficit gene- ralis mōitio: puta monet q̄ oīes ex cōmūicati ꝛ inter- dicti exeant: ille p̄- cipit vt non exeāt.

m Prohibere. p̄- ſumpſerint. quod ſequitur. ꝛ eſt tercium.
n Nominatim. ex generali ergo monitōne nullus ligatur ex eo q̄ remanet ſoli. ergo nominatim moniti remanentes ligabūt̄ ꝯcoꝛ. eo. ti. conſtitutōnem. li. vj. ꝛ ſ̄. ea. compil'. de vita ꝛ hone. cle. c. j.
o Remanere. intellige etiam ſi ipſi tempoꝛales domini hoc mā- mandent.
p Excōmunicatōnis. excōmunicatus ergo iterum excōmuni- catur: de hoc. iij. q. iiij. engeltrudam. de iude. ita quoꝛundam.

q Cum ex eo. fratres minoꝛes in tempoꝛe interdicti ſi re cipiunt in ſuis eccleſijs ad diuina frēs ꝛ ſoꝛoꝛes tercij oꝛdinis excōmunicati ſunt nec priuilegia iuuant.
r Soꝛoꝛes. ille igitur non ſunt beguine: vt dixi ſ̄. ea. compil'. de reli. do. c. j.
ſ Tercio. primus fuit fratrum minoꝝ qui eſt artiſſimus. ꝛ ca ret proprio etiam in cōmuni: de hoc ſatis. j̄. ti. j. c. j. Secundus

ſint ſancte clare qui differt a primo: quia ordo ille licȝ etiam femi nis arctiſſimus: habet tamen ꝓprium in cōmuni. Sed iſte terci⁹ etiam pro viuentibus in ꝯiugio maribus ꝛ feminis adinuentus eſt: ꝛ habent profeſſi ꝓprium in ſingulari: ꝛ potius ē modus vi uendi ꝙ ꝓprie dicatur regula. eſt tamen approbatus ꝑ nicolaum tercium: ꝛ hoc con fat. Jo. an.

n Dignitatis. eccleſiaſtice vel ſecularis. cū eadē ſit ratio.
o Noiet. Jdē videbaẽ notari. xciij. di. dñs. ꝛ vide qđ no. xj. q. j ſacerdotibꝫ: qui ſi. ſi.ut le. ꝑ tuas. cū ꝯcor.
p Tractet. vocās illos q ſunt eiuſdē dignitatis vocat illū.
q Approbare. fa. ad no. ꝑ ino. ꝛ oſti. de ſi. pſby. veniēs. vbi tenet ꝙ ſi epīs miſſaȝ audit vel ꝓcuratōȝ recipit a male ordinato ꝉ inſti tuto ꝙ ꝑ hoc ñ diſpen ſat cū illo: dato ꝙ ſit caſus q diſpēſare poſ ſet ꝛ ibi ſcripſi.

aliquos predictorum etiam ſi ſuper hoc hi vꝉ illi priuilegijs quibuſcūqȝ muniti extiterint que ipſis in nullo prorſus quo ad hoc volum⁹ ſuffragari ad diuina in ſuis eccleſijs tēpore interdicti quoquo modo ad- mittant. Qđ ſi fecerint eo ipſo excōmunicatōnis ſenten tie ſe nouerint ſubiacere: a q̄ per alium ꝙ per romanū pon tificem vel ſatiſfactiōe pmiſſa per locorum epiſcopos: quos auctoritate apl̄ica fungi volu mus in hac parte abſolutiōis beneficiū nequeant obtinere.

Idem.

Si ſummus pontifex ſcienter etiam excō- municato participet litteris verbo vꝉ oſculo ſeu alio q̄uis modo: ipſum ꝑ hoc abſoluere nulla ratione cenſetur: niſi ſe velle forſitan exprimat illum ex hoc pro abſoluto haberi.

Similiter quoqȝ ſiquē ſub titulo cuiuſlibet dignitatis ex certa etiam ſcientia verbo cō ſtitutōne vel litteris nominet honoret ſeu quouis alio modo tractet ꝑ hoc in dignitate illa ipſum approbare non intelli- giẽ: aut q̄cꝙ ei tribuere noui iuris.

Clemens quintus in conci lio vienenſi.

De verborum ſignificatione.

Sepe contingit ꝙ cauſas ꝯmittim⁹ ꝛ in earū aliquibꝫ

t Continentes. nō ꝓmittūt con tinentiam: imo vi uūt in cōiugio: vt ꝓdixi. tamen ꝛ ſm modū viuendi eis datum certis diebꝫ qualibet ſeptiana abſtinent a thoro: ſicut et ſeptimana vicis ſue abſtine- bant ſacerdotes ve teris teſtamēti. lxx xij. di. plurimos.

u Scandalum. vitandum. qđ dic vt ō no. ope. nūci. c. ij.

x Vileſcat. ad hoc: ꝛ ad id quod ſequitur. cōcor. ſ. e. compil'. de pe. et re. c. ij.

y Minoribus. alios non ligat cō ſtitutō.

z Di. fratres mi nores.

a Vel illi. fratres ꝛ ſorores tercij ordinis: ꝛ ē mirabile: quia eo caſu in alijs eccleſ.jis recipi poſſent ſi priuilegiū eſt generale.
b Suis eccleſijs. ꝑ hoc verbū qđ etiā ſ ꝓmiſit dico ꝙ ſi i alie nis eccleſijs hoc facerent ceſſat hec pena. poſſet tamē habere locū alia pena cōis. ꝛ eſt ſimile qđ dixi ſ. hoc ti. c. j. in glo. addiẽ.
c Admittāt. niſi inq̄ꝙtū illis ꝛ alijs ꝑmittiẽ ō cre. vi. e. ti. li. vj
d Subiacere. ſi al's bñ ſeruāt interdictū qđ ſuat matrix eccleſia non liganẽ pena illi⁹ decre. ſ. c. j. ꝧ iſta tm̄. fa. de iudi. at ſi clerici in fi. cum ſuis ꝯcor.
e Auctoritate apoſtolica. hoc dicit ꝓpter exemptōnem: ꝛ quia deliquerant in locis exemptis.
f Si ſumm⁹. Caſus. ſi papa etiā ſciēter excōicato ꝑticipat illum ꝑ hoc nō abſoluit: niſi exprimat hoc ſe velle. ꝛ ſi ſci enter ſb titulo dignitatis aliquē noiet vel honoret: ꝑ hoc illum in dignitate nō approbat: crediẽ ꝙ ꝓpter dñm Federicū de ſicilia emanauerit hec decre. ꝑs ꝓma decre. nō. xciij. di. ſi inimic⁹. ꝛ. e. ti. ſi aliqū. ꝑ goſ. in ꝓhe. ꝯpi. greg. ꝑ inno. ꝛ oſti. ō ꝑm. cum olim. j. ꝛ fa. hoc. c. ꝑ ibi no. ꝑ inno. ꝛ oſti. vt ſicut ꝑ participiuȝ papa nō abſoluit: ita nec ꝑ euitatōȝ excōicat. vñ nō incurrit mi norē q ꝑticipat illi quē papa vitat. ꝛ in ꝓ. c. ſi inimic⁹: loqẽ de illo quem vitat ꝛ vitari ꝓcipit.
g Scienter. etiā ſi ignorantẽ ñ erat dubiū ꝑ ꝓce. decre. ſi aliqū.
h Participet. q ꝑticipio ñ ligaẽ minori. vt no. i iuribꝫ alle. in. j. glo. e. ti. nulli.
i Līas. argue ꝙ ſcribēs excōicato incurrit minorem. ō hoc. e. ti. ꝯſtōnem. li. vj. in. ij. glo.
k Oſculo. formaẽ ab os oris. nec debet ſcribi ꝑ. h.
l Quouiſ modo. vt in ꝯuiuio oratōne vel itinerādo ꝉ ꝯſedēdo
m Velle. eſt ſibi ꝓ rōne volūtas: inſti. de iure naturali. §. ꝧ et qđ ꝓncipi. ſic ꝛ ꝓnceps ſola voluntate manumittit. ff. de manu. apud eū. C. de fideco. li. ſi volūtate. in inferioribꝫ a papa nō hꝫet hoc locū. e. ti. cum deſideres.

r Nō intelligiẽ. nō ob. ſ. e. ꝯ. ō ꝑb. c. vnū illud em̄ intelligiẽ cū papa narrat factū pro prium ꝛ ſup eo fundaẽ ipi⁹ intētio: vt ibi no. in glo. qđ ſi talia.
ſ Juris. ſi. de here. ꝓſidentes. i ſi. li. vj. ꝛ itellige niſi h⁹ exprimat ſe velle. vt ſ. ꝑx. Rā

a Sepe ꝯtigit. qm̄ ſm qu intilianū. lib. viij. ō oratoria inſtitu tione optima ē rerum inuētio: ꝛ ſi lenocinijs vboꝝ deſtituta ſit. ipa tm̄ ſibi natura ſatis or naẽ cui bñ ꝯuenit. ff. de in inte. reſti. l. j. in ꝓn. hāc ꝯſtōneȝ vboꝝ blandicijs nō egenteȝ gloſandā aggredior: ō cui⁹ cauſa impulſiua ꝑs fui. Exq̄ em̄ ſcim manaſſe cōci. vienē. ſ. de iude. diſpendioſam. exiſtimās nō tm̄ vtile ꝧ ſumme neceſſarium verba de quibꝫ hic loquimur declarari dños ac peritos curie ſollici tam ſepius ꝑ conſtitutōne declaratoria ꝓcuranda que deſiderata ſe mꝑ exhibet. Et i ſumma determinat ꝛ declarat quid ſignificent hec verba inſerta in iudicialibus cōmiſſionibus que fiūt a pncipe vel a iure. ſcilicȝ ꝙ ꝓcedatur ſimpliciter ꝛ de plano: ꝛ ſine ſtrepitu ꝛ fi gura iudicij. determinat autem nō. ꝑ innocē. ꝛ oſti. de accu. olim. de ſta. reg. ea que. per egi. de iudi. nouit. in fi. per guil. in ſpe. de inqſi. §. nūc tractemus. v. quid igitur. ſi. ꝑ archi. de elec. indēnitatib⁹. §. ñ vo. li. vj. ꝛ ꝑ io. mo. ꝛ per me. e. li. de here. c. fina. ꝛ ſunt quatuor partes. Jn prima ponitur queſtio. Jn ſecunda ſolutio. ibi: nos aūt Jn tercia prorogatio: ibi: que omnia. Jn quarta quedam inſtruēs proteſtatio: ibi: ſi tamen. Secunda pars in qua ponẽ ſolutio ſub diuiditur: quia primo ponit nouē ſpecialia vꝉ vndecim: ſi diuidaẽ octauū in tria que poteſt iudex ſic datus: ſecundo ibi: non ſic: ponit quinqȝ vel ſeptem diuidendo quartum in tria ꝑ formam huius nō excluſa. Tercio ibi: ꝛ quia. ponit ſex que tal' iudex poteſt: quatuor interſerens que non poteſt. Si igitur non cōtētat ſummarie quod poſui quia non eſt ſummando: ſic recites diuidendo ꝓhibita a per miſſis: vt melius apprehendas. Judex qui datus eſt ſimpliciter et de plano ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij ꝓcedere poteſt ſine libello li. conteſt. ꝛ ferijs inductis fauore hominū: amputat dilatōnes: abbre uiat lites: repellit fruſtratorias exceptōnes ꝛ appellatōnes: refrenat iurgia partiū ꝛ multitudinē teſtiū: dat ſimul terminū ad ponenduȝ ꝛ articulandū primo. ſecūdo ad ꝓducēda oia acta ꝛ munimenta cāe Jnterrogat partes vbi ſuadet equitas nō citat ꝑemptorie ad ſniam quam ꝓfert ſtans vel ſedens etiam concluſione non facta. citare tm̄ tenetur ꝛ recipe petitōnem in ſcriptis vel verbotenus tunc ſcribēdā in actis. Jtem iuramenta calūnie veritatis vel malicie. ꝓbatōnes neceſſarias ꝛ defenſiones legittimas ꝛ facta remiſſione ꝓ teſtibus ꝓducendis debet tunc inſtrumēta recipe. teneẽ partes ad ſententiaȝ citare quā teneẽ in ſcriptis ferre: ꝛ ſm acta cāe. hoc dicit.

b ¶ Sepe contingit. concor. de reſti. ſpo. ſepe. de ap. ſepe. ex quo vo id ſepe accidebat per conſtitutionem fuit prouidendum: que tamen interdum etiam prouidet de raro contingentibus: de hoc ꝺ deſpōſa. impube. litteras. in. iij. glo.

c ¶ Cauſas. de negocijs extraiudicialibus ſic cōmiſſis non erat dubium: de accuſa. ſicut olim.

d ¶ Simpliciter. q̄ſi ſine plica vel inuolutione: ſa. de ſum. trini. firmiter. in prin. ff. de le. ij. codicillis. §. inſtituto.

ſimplicit̄ ac de plano ac ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij procedi mandamus: de quorum ſignificatione verboꝝ a multis contenditur: ⁊ qualiter ꝓcedi debeat dubitatur. Nos autem dubitatiōꝫ huiuſmodi q̄tum nobis eſt poſſibile deci dere cupientes hac in ppetuū valitura conſtitutōne ſancimus: vt iudex cui taliter cām ꝯmittimus: neceſſario libellū

e ¶ Et figura. Notā dū ē ꝙ ad hec quatuor verba: triplex inſeritur copula: ꝑ quod videtur ſolū quod queritur: an ſi aliquod iſtorum verborum deſit in forma cōmiſſionis locus ſit huic ꝯſtitutōni. vnde aduertendū eſt: ꝙ quādoqꝫ in ꝯmiſſiōe ponitur ſolum verbū i plano. ꝭ. ꝺ iudi. nonn. ad fi. ꝺ ſpō. cū i tua. ꝯcor. ff. ꝺ of. ꝓcō. nec quoq̄. §. ꝺ plano. ff de accu. leuia. ⁊ de adult. l. miles. §. ſexaginta. ff. de q̄ſti. vni⁹. in fi. qs ordo i bo. poſ. ſer. l. ij. Quāqꝫ ponit̄ ſimplicit̄ ⁊ de plano. de accu. ſicut olim. Quāqꝫ abſqꝫ ſtrepitu: de ſta. mo. ea que. §. ꝙ ſi. Quāqꝫ de plano ⁊ abſqꝫ ſtrepitu. de accu. olim. Quādoqꝫ ſine ſtrepitu ⁊ figura: de elec. indēnitatibus. §. ſi vo. li. vj. Quandoqꝫ hec quatuor cōiungunt̄: vt hic ⁊ ꝭ. de iudi. c. diſpendioſam. Quandoqꝫ ad hoc additur verbum aduocatoꝝ. de here. c. ſi. li. vj. Quid ergo dicem⁹ de his formis vbi iſta quatuor non cōiungūtur? Satis videt̄ conſtitutōnem totam ⁊ quo ad omnem ſui partem tunc locum non habere ꝓpter has copulas repetitas. ī. §. pe. ⁊. in. c. diſpendioſam. ꝭ ꝺ iudi. cum eīn exhorbitet a iure cōmuni habilitandū vel dilatanduꝫ non eſt: de re. iur. que a iure. cuꝫ ſuis ꝯcor. li. vj. dicebamus tamē olim principaliter ꝑ hoc vltimū verbum figura ſubſtantialia iudiciorum tolli: vt patet in glo. in ꝓn. alle. ⁊ dicam. ī. in glo. eſt mens ⁊ in glo. facit ad hoc. ⁊ forſan adhuc idem dicere non eſſet abſurdū ſm ꝙ etiam in caſu pre. decre. indēnitatibus. §. ꝙ ſi vo. locum haberet hec conſtitutio ex vi verboꝝ ſuoꝝ: poſito ꝙ ille caſus non includeretur ſub predic. conſtitutōne diſpendioſam: ſed certū ē hodie ꝙ illa conſtitutō includit caſum illius. §. ⁊ ſic in illo nō eſt dubiuꝫ hanc conſtōnem locum habere. In alijs ergo non incluſis remanet dubium an aliquo ſuppreſſo habeat locum hec conſtitutō. Si adhuc fuiſſem compilatoribus ꝓcuraſſem declarari. quedam tamen ex. ī. dicendis: alteri tm̄ iſtorū verbum adaptari videntur: vt. ī. dicam. Sed quid ſi iſta quatuor ponātur ſine copul̄. vt quia dicit̄ ſimpliciter de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura? Dicas idem ⁊ vltima copula ī precedentibus repetita cenſetur: ꝺ ap. ſecundo requis. fa. ff. de here. inſti. cum in teſtamento. §. j. Plus dico ꝙ ⁊ ſi nulla ſit copula idē erit: fa. ff. de ver. ſig. triplici modo. Et ſatis eque videret̄ dicendū: ꝙ etiam ſi diſiūcte ponantur: puta ſimpliciter vel ꝺ plano vel abſqꝫ iudicij ſtrepitu vel figura: idem ſit ſenſus. ⁊ locus erit conſtitutōni cum ratio ſit eadem: ⁊ poneretur tunc diſiūcta pro cōiūcta. C. e. ti. l. pe. ff. e. l. ſepe. Non ſic ſi verba huius ꝯſtitutōnis ꝓlata fuiſſent diſiūctiue: quia tunc ſoluta eſſet queſtio principaliter: ⁊ eſſet ſenſus ꝙ quodlibet predictorum verborum haberet hunc effectum quem ponit conſtitutio.

f ¶ Mandamus. ꝙ alius non poſſet etiā legatus de latere. vt ſatis nō. in predi. decre. hua. de here. li. vj. ⁊ guil. in. ſpe. ti. ij. §. ſugeſt. in prima colum.

g ¶ Significatōne. in hoc reſpicit titulum ſi.

h ¶ Poſſibile. facit prohemium harum conſtitutōnum in prin. de elec. vt circa. lib. vj. ſepe etenim per ſolutōnem vnius dubitationis inducitur alia fortior. e. ti. cum olim. vbi de hoc.

i ¶ Cupientes. ad eum enim promulgatorem taliuꝫ iurium vel reſcriptorum hoc ſpectabat ꝭ. de ſenten. excō. inter alia. cuꝫ ſuis cōcor. ⁊ ſine dubio ad hoc dubiuꝫ tollendum. glo. non ſufficiebāt: ſed neceſſaria erat conſtitutō: vt per inferiora patebit. quis enim gloſando probare potuiſſet plus requiri iuramenta ꝓſtari vel ſententiam in ſcriptis ferri q̄ litem conteſtari. Idem in fi. Io. an.

k ¶ Imppetuū valitura. ſupfluit: quia intelligebatur. . diſtinc. l c. primo. ſed eſt modus loquendi: cui concor. de poſtu. c. vno. de elec. perpetue. lib. vj.

l ¶ Conſtitutōne ſancimus: non dicit ſanctōne ſtatuimus. quia potius eſt conſtitutio q̄ ſanctio: de quo vide tercia diſtinctōnem in ſumma. Io. an.

m ¶ Neceſſario. datur per hoc intelligi ꝙ in alijs cauſis q̄bus non proceditur ſimpliciter ⁊c̄. neceſſario ſit libellus offerendus. de hoc nō. ꝭ. de libel. obla. capitulo primo. vbi her. inno. ⁊ oſtiē. tenent libellum eſſe de ſubſtantia iudiciorum: inducunt predictā decreta. ⁊ aut̄. offeratur. iij. q̄ōe. iij. ⁊ inno. inducit aut̄. de testi. non ſoli. pe. ſuper dote. §. conteſtatōnem: collatōne. vij. oſtien. inducit aut̄. de exhib. ⁊ intro. re. §. illud. collatōne. v. vbi dic expreſſuꝫ: ⁊ reſpondent ad capl̄m: ſiquis cum clerico. xj. q. j. ⁊ ad decre. prout: de dolo ⁊ contuma. ⁊ ibi nō. pro hac opinione facit quia aut̄. dicit libellum offerendum: ſed offertur proprie non petenti. ff. de le. iij. fideicōmiſſa. §. ſi rem. ꝺ reſtitu. ſpolia. litteras circa finem. de appella. interpoſita. in principio. Lan. vincen. ⁊ phi. dicebant per predicta capitula: ſiquis ⁊ prout: ꝙ iure canonico libellus non erat de ſubſtantia. Guil. de hoc tractabat nil approbans in ſpeculo ꝺ libelli concep. §. vtrum libellus. Accur. in aut̄. offeratur. C. de litis conteſta. tenet ꝙ tacite poſſet omitti ſed in predicto. §. illud: allega. §. ſe. in aut̄. de exhib. ⁊ intro. re. tenet ꝙ etiam remitti expreſſe poſſit vltra medium magne glo. Dominus meus in legibus dicebat ꝙ ſi libellus petit̄ ⁊ offert̄: bene proceditur. ſi nec petitur nec offertur non tenet proceſſus. quia licet poſſet expreſſe remitti ſm eum. C. de epi. ⁊ cle. aut̄. generaliter. in fine. ⁊. C. li. xij. ꝺ paul̄. ſcho. §. quoniens. in fine. non tamen tacite ꝑ ꝓ. aut̄. offerat̄. ⁊. C. de ſen. ⁊ interlo. l. ꝓlatā Si vo petitur ⁊ non offertur non valet proceſſus cum nulla remiſſio interuenerit. Si vo offertur ſed nō petitur nec recipitur oblatus: tunc valet proceſſus: tum quia fauore rei videtur inducta oblatio: ⁊ quilibet ſuo fauori renūciat. C. de pac. ſiquis i cōſcribendo. ⁊ quia inuito non confertur beneficium. vt. ff. de re. iur. inuito. ⁊ quia ſm eum expreſſe renunciare videtur oblatam

non recipiendo. Alij dicunt reum renunciare poſſe: ne libellus tradatur in ſcriptis: ⁊ tunc remittitur tacite: ſed ne vllo modo tradatᷣ renunciari non poteſt tacite vel expreſſe. ar. ff. cõmu. diui. vt fundꝰ ff. de penis. l. ſi preſes. Unde dicere ſoleo in pre. c. j. ꝙ petitio ſit de ſubſtantia: ſed ſi fiat in modũ petitõis apud acta non in modum libelli ⁊ ſup ea lis conteſtetur: credo tenere ꝓceſſum. ſatis enim ꝓuiſum eſt menti iuris: vt. j. dicetur i. v. verum. parte vo petẽte neceſſe ſit in modũ libelli petitõnẽ offerri per iura primo allegata. ſʒ hec opinio videtᷣ hic reprobari. ſi enim ſpeciale eſt i his i q̃bꝰ proceditᷣ ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c̃. quod nõ eſt neceſſe libellum offerri: ſed ſufficit petitõnem apud acta deſcribi vt ſequitur. ergo in alijs non ſufficit petitõnem ſic deſcribi: ſed eſt neceſſe libellum offerri. So. per hanc decre. ab opinione p̃dicta nõ recedo. Nam primo approbatur ea parte qua dico de neceſſitate petitõnem deſcribendam in actis. ſi enim hoc in his: fortius in alijs. Ad oppoſitõnem reſpondeo in his caſibus ſpeciale: ꝙ in eis etiam parti petenti non eſt neceſſario libellus offerẽdus: qui tamẽ petenti in alijs neceſſario debet offerri: qḋ ĩtelligo exceptis his caſibus q̃bꝰ in libello proceditᷣ: quorum aliquos no. oſtien. in predic. decre. j. de libel. obla. ⁊ accur. in glo. preallega. in autᷣ. de exhibi. ⁊ intro. reis. ſed guil. plenius colligit in ſpe. de libel. concep. §. nunc dicendum. Non tamen putes ꝙ in omni caſu quo non exigitur libellus locus ſit huic conſtitutõni: quod ꝑ multa exempla ibi poſita videre potes ⁊ ſatis eſt id expreſſum non eſſe.

non exigat lit. non conteſt. poſtulet: tempore etiam feriarũ ob neceſſitates hominum indultarum a iure ꝓcedere valeat: amputet dilationũ materiam: litem q̃to poterit faciat breuiorẽ exceptões appellatões et dilatões fruſtratorias repellẽdo ptiũ aduocatorum ⁊ ꝓcuratoꝝ cõtentiões ⁊ iurgia teſtiũq; ſupfluaꝫ multitudinem refrenando. ¶ Non

n ¶ Non exigat. eſt mens litere ꝙ iudex neceſſario non habet exigere: nec actor neceſſario habet offerre. ſponte vo offerri poſſet ⁊ recipi: vt in fine. Iſtud autem ⁊ ſequens ꝓprie ſunt de figura iudicij cum enim figura cuiuſq; rei ſit ipſius apparens forma vel facies ĩ qua rei ſubſtantia fingitur. ff. de actio. ⁊ obliga. non figura. facit ḋ cele. miſ. cum marte. v. ex eo. ⁊ iudicium ſit actus triũ pſonaꝝ: iudicis actoris ⁊ rei. e. ti. forus. C. de aſſer. tol. l. j. in fi. ipſiꝰ forma facies ⁊ figura p̃ncipaliter conſiſtit in his: ita ꝙ altero deficiente dẽ quaſi figura. C. de cad. tol. l. vnica. §. ſimili modo. ibi enim q: nõ erant niſi due perſone ſcilicꝫ iudicis ⁊ domini ſerui nominãtis illũ filium: non erat ꝓprie figura. Sublata igitur figura non videtur iudex aſtrictus ad aliquas formas rimulas vel figuras iudiciorũ: niſi quãtũ hic exprimitur: ⁊ expreſſa plus reſpiciunt figuram facti negocij vel cauſe: q̃ iudicij. vt. j. dicam. Dicunt etiam quidam libelli oblatõnem remitti per verbum de plano. C. de naui. l. de ſubmerſis nauibus. li. xj. Alij contra: ⁊ de hoc. ff. de accu. leuia. ⁊ de of. ꝓconſu. ne quicq̃. §. vbi decretum. ⁊ in tractatu quem allegabo. ĩ glo. ij. Io. an.

o ¶ Litis conteſtatõnem. ſed cum petitio ſit in actis ſcribenda: vt ĩ. v. verum. ſed litis conteſtatio non eſt facienda vt hic: quid erit ḋ deliberatorijs: dabuntur ne alique ḋliberatorie reo in alijs iudicijs planum eſt deliberatorias eſſe de ſubſtantia ſi petantur: vt nõ. ij. q. j. in ſumma. ⁊. iij. q. iij. cum accuſatus. ⁊ patet in autᷣ. offeratur. c. q. vñ dicũt immo. ⁊ oſti. ḋ libel. obla. c. j. vt ibi ſcripſi ſup. j. glo. deliberatorias artari poſſe ſed non penitus denegari: licꝫ tacite ⁊ expreſſe poſſit illis renũciari. alle. ff. de fer. l. j. C. de epi. ⁊ cle. autᷣ. generaliter. ⁊ de hoc etiam de dila. c. j. ⁊. ij. Sed in his cauſis ex quo non eſt neceſſaria conteſtatio non videtur neceſſaria deliberatio. ad hoc facit quia interdum in his que ſummariã cognitõnem reqrũt ſimul petitur ⁊ iuratᷣ. ff. de eden. quedam. §. fi. Sed contra exigitᷣ iuramentũ calũnie in his cauſis vt ſequitᷣ. Item poteſt reus cõuenire: vt. ĩ. v. verum. in deliberatorijs autem quomodo iurabit vel recõueniet. item per hanc formam non tollitur iudicis recuſatio: cũ exceptões ⁊ defenſiones legitime reſeruentur: vt ſequitur. Item abſurdius eſſet hunc iudicem ſi ſuſpectus eſt recuſari non poſſe: q̃ eum qui ꝓcedit in figura iudicij: cum iſte plus ledere poſſit. Saltem igitur ſuper hoc deliberare ꝑmittatᷣ nec artetur tam precipiti feſtinatõne iudicium ſuſcipe. ff. de admi. tu. tutor qui repertoriũ. §. j. in fi. ff. de iure fiſci. l. edicto. §. cum autem.

p ¶ Non poſtulet. ſcire debes ꝙ iohannes fazioli piſanus legum doctor compoſuit quendam tractatum de ſummaria cognitõne: quẽ guil. poſuit in ſpe. prima parte ḋ officio iudicis. §. fi. vbi inter alia tractat an in ſummarijs requiratur libellus vel conteſtatio. de quo vide in predicto. §. v. quinto. ⁊. v. ſequenti.

q ¶ Feriarum. iſtud forſan induceret ſolũ vbũ de plano: quaſi plane et in domo non pro tribunali ſedendo id valeat expediri. fa. ff. de fer. l. ij. ⁊. l. miles. §. ſexaginta. ff. ḋ adul.

r ¶ Ob neceſſitates. ſicut eſt tẽpus vindemiarum ⁊ meſſium: quibꝰ etiaꝫ ferijs partes renũciare poſſunt: ſ. de fer. c. fi. in fi. in hoc ergo differunt he cauſe ab alijs quia in his ꝓcedit iudex inuitis partibus: in alijs ſecus in quibus preter appellatõneꝫ ſententia eſſet nulla lata parte inuita vel abſente. ff. de ferijs. l. j. A contrario vo huius litere patet: ꝙ ferijs introductis in honorẽ deĩ vel ſanctorum procedere non poteſt talis iudex: per quod viderẽtur expedita: que no. xv. q. iiij. in ſumma. per guil. in ſpeculo de ferijs §. ij. ad finem. vt ſcilicꝫ in cauſis matrimonialibus beneficialibus decimarum ⁊ vſurarum non poſſit procedi ferijs inductis ob honorem dei: ſed in ferijs ruſticis ſic: cum in illis procedatur ſimpliciter ⁊ de plano ⁊c̃. vt in decre. diſpendioſam. ſ. ea. compilᷓ. de iudi. Sed quid dices de ferijs repentinis: que repente inducuntur ꝓpter principis coronatõnem victoriam pſpere geſtam vel ſimilem cauſam: de quibus. ff. ex qui. cau. ma. ⁊ ſi per pretorem. §. ſi ferie. C. de dilati. ſiue pars. C. de fer. l. j. ⁊ fi. puto ꝙ in illis procedere non poteſt talᷓ iudex: ad quod ſufficit in illis non eſſe ꝑmiſſum: maxime cũ ab alio q̃ a p̃ncipe indici non poſſunt. C. de ferijs. a nullo. ergo ꝓut ab eo ſunt indicte ſeruentur. Hoc maxime ſm veram opinionem que habet etiam talibus ferijs renũciari non poſſe: de quo in ſpe. de fer. §. fi. in p̃n. Io. an.

s ¶ A iure. tamẽ miniſterio hominis quia ius non determinatᷣ tẽpꝰ ꝓpter varietatem locorum: quibus citius vel tardius predicta colliguntᷣ: ⁊ ſic citius vel tardius predicta inducũtur. ff. de fer. l. p̃ſides. de offi. ꝓconſu. ſi in aliquem. in p̃n.

t ¶ Ualeat. non quicquid iudicis poteſtati ⁊c̃. ff. de iudi. nõ quicq̄d ff. de offi. preſi. l. ſepe. ſ. ḋ of. dele. cõſuluit. ꝓpter quod honeſtũ puto ꝙ ſi iudex ſic datus viderit grauiter ledi partem ex ꝓceſſu tali tpe ſiẽdo ſupſedeat: habꝫ enĩ iudex ꝓuidere vtilitati cauſe ⁊ partiuꝫ: vt li. non cõteſt. accedẽs. ij. ḋ reſcrip. ſtatutũ. §. inſup. li. vj. C. cõmu. diui. l. iudicem. ff. de le. j. l. poteſt. ⁊ facit qḋ no. in ſpe. ḋ arbi. in ſi. v. ſed nũquid tũc ſedere. vbi tractatᷣ ꝙ arbiter in cuius cõpromiſſo renũciatũ eſt his ferijs non tenetᷣ ꝓcedere tali tempore feriato.

u ¶ Amputet. iſtud ⁊ que ſequũtur vſq; ad. v. non ſic nõ videntur in his cauſis ſpecialia: cum in omni cauſa iudex laborare debeat ad lites breuiandas: dilatõnuꝫ materias amputandas ⁊ alia q̃ ſequũtᷣ iura ſunt vulgaria. Sed dici poteſt ſpeciale ꝙ in his fortius q̃ in alijs iudex hoc poterit.

x ¶ Poterit. id dicimur poſſe: quod honeſte poſſumus. xxij. q. ij. faciat. ff. de condi. inſti. filius qui fuit. de ver. ſig. l. nepos. Unde hoc determinat fiendum ſine partiũ p̃iudicio. ĩ. v. non ſic.

y ¶ Exceptiões. hoc ⁊ ſequentia videntur tolli per verbum abſq; ſtrepitu: talia enim per quẽdam cõuocum clamorem ⁊ tumultum ſolent examen obſtrepere: ⁊ veritati habẽde obſtaculuꝫ prebere: vnde dicit canon ꝙ cultum ſuũ iuſticia perdit quando ſilentia iudicij obſtrepentiũ turbo perfundit. v. q. iiij. in loco. ad quod facit. C. ḋ inof. teſta. ſiquis in ſuo. de conſor. eiuſ. li. l. j. ⁊. ḋ adul. l. adulterij. C. ḋ ſtu. li. vr. ro. l. vnica. in fi. li. xj. de tali ſtrepitu habetᷣ de ſyndico. ca. vno. de elec. quorũdam. li. vj.

z ¶ Dilatões. nõ dicit exceptões dilatorias ⁊ appellatões fruſtratorias ꝑ hoc inuueret exceptões ſurreptõis ꝉ nullitatis contra reſcriptum

vel recuſatiõis ↄtra iudicem: vel dilatoriam ſolutõis vl' his ſimiles repellendas: ſʒ hoc intendit ꝙ oĩs exceptõ fruſtratoria ⁊ ad differendũ iudicis ꝓceſſum malicioſe oppoſita repellat. Sed quero quã exceptiõʒ vel appellatõnem ꝑ hec verba nõ dico ꝑ hanc ↄſtõnẽ poſſit talis iudex repellere: quã alter iudex teneat admittere? hoc vellẽ doceri.

a ¶ Iurgia. de his s. de ver. ſig. forus. §. iurgiũ

b ¶ Multitudinẽ. hoc cõmune videt in oĩbus cauſis s. de teſti. ſignifi-cauerunt. ⁊. c. ſe. ⁊. ff. de teſti. l. j. in fi. tamẽ hoc in his ampli⁹ q̄ in alijs poterũt ꝑ hãc litteram.

c ¶ Neceſſarie. actori ⁊ reo. Io. an.

d ¶ Defenſiones. legit-time: facit ad hoc ĩ offi. dele. ex parte. ij. q. vij. la tor. ⁊ ibi nõ. C. ĩ preci. impera. offeren. l. q̄ties. ⁊ facit hec littera ⁊ ſimi-libus ſecunde partis et

ſic tamen iudex litem abbre-uiet: quin probatões neceſſa-rie ⁊ defenſiones legittime ad mittantur. ¶ Citatõnem vo ac preſtationem iuramenti de calumnia vel malicia ſiue de veritate dicenda: ne veritas occultetur per commiſſionem huiuſmodi intelligimus non excludi. ¶ Verũ quia iuxta petitionis formam pronunci-atio ſequi debet: ꝓ parte agen tis ⁊ etiam rei ſiq̄d petere vo

iura predicta ad queſtõnem legiſtarum de poteſtate qui habet arbitriũ an teneat iuſticiam partis ſeruare: vel poſſit illam ↄtra iura ⁊ iuſticiã condẽnare ⁊ volũtate ſua: ⁊ teneat ꝙ iuſticia ⁊ legittima partis defen-ſio non tollitur ꝑ dationem arbitrij. all'. C. de inoffi. teſta. ſiquando. ff. de condi. inde. ſi ꝓcurator. in ꝓn. ff. de dona. ſi filius. ⁊ de pecul'. l. qui peculij. ff. man. l. creditor. §. luci⁹. ad munici. lucius. §. imperator. ff. de pac. cõtra iur. ff. ad trebel. ſi cum herede. ſa. de re. iur. ĩ generali. li. vj. cum ſuis concor. ⁊ optime ꝓbat conſtitutõ cle. s. ĩ re iudi. paſto ralis. §. penl'. in fi. Et ſi dicas arbitrium ab eo qui potuit conceſſum debet aliquid operari: reſpondet ꝙ ad ſolẽnitates que figuras iudicij reſpiciũt non tenetur vt hic. Unde nota ꝙ de his que ĩ iudicio agunt quedam ſunt acta cauſe vel litis: quedam iudicij. confeſſiões ergo at-teſtatões ⁊ ea que reſpiciunt factum ꝓprie ſunt acta cauſe: citationes ſatiſdatões ⁊ ſimilia ſunt acta iudicij. de hoc per inno. ⁊ oſti. de teſti. cauſam. ⁊ ꝑ archidi. de elec. indẽnitatibus. §. ſi vo. Verba igitur ſine figura iudicij: licʒ tollant aliqua ex his que ordinant iudiciũ: nõ tamẽ illa que inſtruũt ⁊ decidunt cauſam. non eſt ergo mirum ſi ꝓbatões ⁊ legittimas defenſiões talis iudex admittit. nil igit tal' iudex omittet per quod impediat vel occultet cognitõ veritatis vt ſequitur. ⁊ ꝑ ſin-gula diſcernere potes. Illa vo que ſolẽnitatẽ reſpiciũt: ſiue ſint actus qui reſpiciũt iudicem ſiue partem vtrãqʒ vel alteram remittunt: ⁊ fa. ff. de le. j. ſi ſeruus vetitus. cum ſuis concor.

e ¶ Citatõnem. ꝑ hoc ſingulare videt ꝙ ſufficiat vnica. cum al's ſaltẽ in ꝓn. cauſe requirat trina vel peremptoria. vt li. nõ ↄteſ. qm̃. §. porro. de hoc. xxiij. q. iij. de illicita.

f ¶ Non excludi. intellige plus q̄ in alijs in q̄bo non ꝓcedit ſimpliciter ⁊ de plano. vnde ſicut ĩ illis. ſic ⁊ in iſto. ſi tñ tacite omittant hec iura-menta non viciat ꝓceſſus: ĩ iura. calũ. c. j. li. vj.

g ¶ Formam. de ordi. cognit. c. ij. de accu. qualiter. ij. de ſy. licet. vbi ĩ hoc. fa. de cauſa poſ. cum ſuper. ff. de iudi. de qua re. s. de fide inſtru. inter. v. ceterum. Io. an.

h ¶ Pronũciatio. expedit igit petitõnem in actis deſcribi ꝓpter iudicẽ vt ꝓnunciatõnẽ petitõni ↄformet: vt hic. ⁊. ff. cõmu. diui. vt fundus ꝓpter actorem ne fruſtra fatiget: ⁊ vt videat ſuper hoc poſitões ⁊ ar-ticulos formet vt ſequitur: ⁊ vt ſibi ex alia cauſa agenti non obſtet ex-ceptio rei iudicate: s. de re iudi. abbate. li. vj. expedit reo vt deliberare poſſit. iij. q. iij. offerat. ſuas defenſiones formare: ⁊ vt ex ineptitudine abſoluat ab inſtantia: ⁊ abſolutus in ꝑncipali nõ poſſit iterʒ ↄueniri. Dicũt q̄dã ꝙ oblatõ libelli ſolũ reſpicit fauorem rei. qđ ſi tenere velis dicas id verʒ de ipſa oblatõne que ſibi fit expenſis actoris. petitõnẽ vo in actis deſcribi triplicem fauorem reſpicit vt ꝑdixi.

i ¶ Uoluerit. qđ requirat ſummariã cognitõʒ: ⁊ ſit eius nature ꝙ in eo poſſit ꝓcedi ſine ſtrepitu ⁊ figura ⁊c̃. hoc dico quia nõ. inno. ⁊ oſti. poſt eum de mu. pe. c. j. ꝙ ↄuent⁹ in cauſa que req̄rit ſummariã cauſe cognitõʒ recõuenire nõ poteſt: niſi ſup cauſa ↄſil'is cognitõis ſit ratio ſm eos: quia cum cõuentio ⁊ recõuentio ſimul ſint tractande: ĩ ordi. cog. c. ij. vbi vna requirit plenaʒ cognitõnem: altera ſummariã: reſtat ꝙ ſine alterius ꝑiudicio ſimul tractari non poſſunt: cum altera accele-ratõnem exigat: altera dilatões longiores expoſcat: fa. ꝓ inno. C. de poſtu. l. fi. ⁊. C. de compẽ. l. fi. ⁊ s. de po. bona fides. ĩ fine. ⁊ facit hoc dictum multum ↄtra opi. inno. ⁊ ꝓ opinione mea: ĩ qua ſtatim dicã.

Sed quidam legiſſe ↄ ꝑ. l. ſed de. §. non ſolum. ff. de ꝓcura. vbi ſi ꝑ ꝓcuratorem actoris petitur cautio dãni infecti: que tñ celeritatem deſiderat. ff. de dam. infec. l. j. ⁊. xiij. §. penl'. ff. de fer. l. ij. ⁊ re⁹ velit dominũ aliqua actõne recõuenire: ꝓcurator tenet illam defendere: ⁊ hunc intellectũ approbat ibi glo. Pe. de bel. ſequit inno. per. l. j. C. vbi cauſa ſta. vbi hoc. nõ. ⁊. C. de ſen. ⁊ int. aut. ⁊ ↄſequẽt. Et Cy. idem poſt eũ per ratõnem inno. ad §. non ſolum reſpon-dent: ꝙ. §. eſt volubi-lis. ⁊ debet intelligi in ꝓcuratore qui recõue-niretur in cauſa dãni infecti iuxta ſecundũ intellectum ibi poſitũ in glo. Predictis ob-ſtare videtur dcre. ij. de mu. peti. vbi mod⁹ preter vel contra ius datus in conuentione ſeruatur in reconuen-tõne: ⁊ ſic arguitur ꝙ in cauſis que req̄rũt plenam cognitionem

luerit: eſt in ipſo litis exordio petitio facienda ſiue ĩ ſcriptis ſiue verbo: actis tamen conti nuo: vt ſuper quibus poſitio-nes ⁊ articuli formari debeãt: poſſit haberi plenior certitu-do: ⁊ vt fiat diffinitõ clarior ⁊ inſerenda. ¶ Et quia poſiti-ones ad faciliorẽ expeditõnẽʒ litiũ ꝓpter partiũ cõfeſſiones ⁊ articlõs ad clariorẽ ꝓbatõʒ vſus longeu⁹ ĩ cauſis admiſit ¶ Nos viſum hmõi obſeruari

beneficio recõuentõnis poſſit hoc caſu ꝓcedi ſummarie ſicut in con uentione: ⁊ ſic ceſſabit ratio inno. volens tenere quod ꝑmiſi dicere poſſit ꝙ aliud eſt per reſcriptum id tolli quod reſpicit fauorem par-tium vt appellare: ⁊ tunc ſicut illud non licet reo in conuentõne: ita nec licebit actori in recõuentione vt ibi: aliud eſt tolli ſubſtantialia iudicij per reſcriptũ: ⁊ tunc reſtringit ad caſum cõuentõis expſſum ſa. de re. iur. que a iure. li. vj. cum cõcor. ⁊ ſit huius ratio: quia in primo valeret impetrantis renũciatio. C. de tẽp. ap. l. vl. ad finem in ſecũdo non. vt dicam. ĩ. in vl. glo. Eque tamẽ dici poſſet: ꝙ aut ordinari⁹ vel delegatus cognoſcit de cauſa ĩ qua de ſui natura ſum-marie ꝓceditur: ⁊ tunc ſit locus pred. opi. inno. ⁊ ſequaciũ: vt qua litas cauſe recõuentõnem impediat: ſicut ⁊ al's nõ. de mu. peti. c. j. in fi. pe. glo. ⁊ de arbi. cum dilectus. in glo. j. Aut delegatus vtute cõmiſſionis in cauſa in qua al's plena cognitõ requirebat ſumma-rie cognoſcit: ⁊ tũc ſubdiſtingue: aut papa ꝓprio motu tollit ſubſtã-tialia ⁊ tunc idem qđ s: aut ad petitionem impetrantis: et tunc ar. predic. decre. ⁊. l. vlt. C. ĩ fruc. ⁊. li. expẽ. videat eſſe remiſſa plena cognitõ etiam in recõuentõne: ⁊ ſic ceſſabit obſtaculũ inno. vt ꝑdixi Pro hoc facit hec lr̃a ſic generaliter loquẽs: ſiq̄d petere voluerit ⁊c̃. ⁊ ad ſubdiſtinctõnem fa. de ꝑben. ſi motu ꝓprio. ⁊. c. ſe. li. vj. ⁊ qđ nõ. in pre. decre. ij. in fi. vl. glo.

k ¶ Exordio. nõ. contra opi. ber. vin. inno. ⁊ guil. ⁊ archi. que ha-bet ꝙ vſqʒ ad concluſionem poſſit fieri reconuentio. ⁊ pro opi. ala. tan. gof. ⁊ oſti. ⁊ io. mo. que placet: ꝙ ante li. cõteſt. ſit facienda: vel ſtatim poſt li. conteſt. vt nõ. accur. in aut. ⁊ conſequenter in glo. fi. ⁊ in aut. de execu. §. ſancim⁹. in. j. glo. vt plene ſcripſi de mu. peti. c. j. ſup. j. glo. ⁊ cõtra ipſum inno. facit qđ ꝑ eum dixi s. ꝓxi. glo. Hoc ergo teneas ꝙ licʒ quandoqʒ reus cõuenire poſſit actorem du-rante iudicio: non tamen illa cõuentio vim recõuentõnis habebit: vt ſcilʒ ſimul tractetur ⁊ finiatur. vt de ordi. cog. c. ij. niſi fiat ĩ litis exordio: vt hic. Io. an.

l ¶ Siue verbo. eligat ergo petens qđ vult vel ſcriptã dare vl' vbo ꝓferre: vt de ſuo ore ſcribat apud acta vt ſolent fieri poſtea.

m ¶ Continuo. tolle hoc verbuʒ inſerenda quod eſt. ĩ. ⁊ interſerit quare.

n ¶ Formari debeant. cauti aduocati actorum faciũt triplicari libel-los: vnum dant notario qui ſcribit acta: aliuʒ reo: terciũ ſibi ſeruãt ad finem de quo dicitur: vt melius ⁊ certius poſitiones ⁊ articulos forment.

o ¶ Clarior. tum ratõne memorie que labilis eſt. xxiij. di. preterea. C. qui teſta. fa. poſ. hac conſultiſſima. v. at cum humana. propter quod non ſcribere petitõnem poſſit impedire ⁊ occultare veritatẽʒ: tum quia ex quo petitio in actis deſcripta eſt exprimi poterit in ſen-tentia vt moris eſt.

p ¶ Poſitões. de his ⁊ ipſarʒ formis ſatis no. de ↄfeſ. c. j. li. vj.

q ¶ Confeſſiones. ſʒ ſi pars negat qđ petit: quid releuat poſitiones facere quas etiã negabit. So. ſepe ↄtingit ꝙ vſus poſitionũ multũ releuat ꝓbante: vt ſi petam a te centũʒ que mutuaui ticio cuius es heres: reſiſtis negando: modo ponam ꝙ mutuaui ticio centum: ꝙ ꝓmiſit illa reſtituere tali die: ꝙ ticius inſtituit te heredẽ: ꝙ mortu⁹ eſt: ꝙ hereditatẽ adiuiſti vl' habuiſti hec oĩa habeo neceſſe ꝓbare: ſʒ forte duas ꝑmas negabis: reliquas ↄfiteberis: multum ſʒ me iuuat

volentes ſtatuimus: vt iudex ſic deputat⁹ a nobis: niſi aliud de partiū volūtate ꝓcedat ad dandū ſimul vtroſqꝫ terminū dare poſſit: ⁊ ad exhibendum oīa acta ⁊ munimēta qb⁹ ptes vti volūt in cā p⁹ datōnē articulorꝫ diem certā quācūqꝫ ſibi videbitur valeat aſſignare: eo ſaluo ꝙ vbi remiſſionem fieri cōtingeret ꝓ teſtib⁹ ꝓducēdis poſſint etiā inſtrumēta ꝓduci aſſignatōe hmōi nō obſtāte. Interrogabit etiā ptes ſiue ad earꝫ inſtantiam ſiue ex officiō vbicunqꝫ hoc equitas ſuadebit. Sniaꝫ vo diffinitiuā citatis

poſuiſſe: etiam forte licꝫ reſiſtas dicens exceptiōꝫ pacti ſolutōnis vel ſimilē ubi cōpetere oēs pdictas poſitōes ꝯtiteberis: p qḋ ptꝫ ꝙ etiā ſup pncipali cui reſiſtit aduerſari⁹ ponere quāqꝫ multū iuuat.

r Articulos. de his s. de teſti. p tuas. ⁊ c. ii. pſentiū. li. vj. Et in quibuſdā foris dr intentio vel aſſertio. fa. s. d cā poſ. cum eccleſia. poſt pn. C. d tep. ap. l. p hanc.

ſ Longeuus. ſcꝫ a lege greg. ix. q: pus de poſitōnib⁹ nō habebamus expreſſum. ſed p ipſuꝫ habem⁹: de elec. dudū. ij. de li. ꝯteſt. c. vno.

t Obſeruari. volētes in oīb⁹ cāis: nedū de his in quib⁹ ſine figura ꝓcedit. ita puto auctorem intellexiſſe. ⁊ dato ꝙ dicas illum intellexiſſe ſolū d his qb⁹ ꝓcedit ſine figura: fort⁹ ergo ſeruād⁹ eſt in alijs.

u De partiū. ꝓpter plurale nō puto ꝙ ꝑs altā ſola reſiſtere poſſit: ambab⁹ autēꝫ reſiſtentib⁹ non videt iudicēꝫ hoc poſſe: ꝫ per hoc collige ꝙ ſi iudex qui ſine figura procedit inuitis partibus non dat ſimul terminū ad ponendū ⁊ ad articulandū: multomin⁹ ⁊ alius.

x Vtroſqꝫ. ſcꝫ poſitōnes ⁊ articulos. vnde ⁊ quidā in cauſis hec coniungunt dicentes ponit: de quo ſpe. in ti. de teſt. §. nūc videndū. in pn. ⁊ ſi neget ꝓbare intendit ⁊c. non tamen in alijs cauſis debet quis ad hoc cogi. primo ei poteſt ponere ⁊ demū negata i articulos deducere. Jo. an.

y Munimenta. ſcꝫ p que munit cauſa. ⁊ idem verbū de elec. cupientes. in fi. j. Rñ. ⁊ §. electos. de offi. ordi. ꝙuis. li. vj. ⁊ s. d in integ. reſti. coram.

ʒ Partes. patet ergo ꝙ in his cauſis quib⁹ ſine figura proceditur vnus ⁊ idem terminus dat actori ⁊ reo ad ꝓbādū: cū i alijs cauſis dicatur fatuū eſſe ꝙ reus ꝓbet defenſiones ſuas: niſi prius actoris intentio ſit fundata: vt no. de teſti. c. de teſtib⁹. Dicebat guil. in ſpe. de inſtru. edi. §. nūc dicamus. ſepe obtinuiſſe: ꝙ poſt litis conteſtatōꝫ ⁊ iuramentū iudex poſſit partib⁹ ſtatuere terminū ꝑemptoriuꝫ: ad exhibenda omnia quibus in cauſa ſunt vſure: alt. ff. de edē. l. j. §. edenda: ⁊ qḋ ibi nō. dicit tñ ꝙ quibuſdā videt hoc durū: cum id liceat vſqꝫ ad concluſionē: de fi. inſtru. cum dilectus. et dicunt ꝙ licet iudex id poſſit: non tñ debet. ff. de iudi. non quicqd. xj. q. j. aliud. ⁊ adde quod ſtatim dicam.

a Poſt datōem. ſi verbū iſtud ꝯiungitur cū verbo aſſignare qḋ ſequit: eſt ſenſus ꝙ datis articulis et non prius aſſignare poſſit hūc terminū. Si vo ꝯiungat cum verbo exhibenda: erit ſenſus ꝙ poterit dare terminū pone decem dieꝫ ad ponenduꝫ ⁊ articulandū: ⁊ extunc dare alios decem vel menſēꝫ ad ꝓducēduꝫ ⁊c. vt ſic ſimul dentur duo termini: ſi. de teſti. cogen. c. ij. ⁊ facit lrā quādocūqꝫ ſibi videbit: prima placet maxime: quia poſitōnibus datis in termino reſpondendū eſt articuli etiam examinandi. Illud ergo tempus quo ſuper his inſtatur non currit in termino ꝓductōnis: nec eſt congruum parti ſtatim terminū ad ꝓbandū priuſqꝫ ſciat in quibus releuetur: ⁊ quos articulos ꝓbare teneat.

b Remiſſionem. cuius formam habes ſup de teſtibus: preſentiū: libro. vj.

c Pro teſtibus. ꝓbatorijs: hoc eſt certum. Sed quid littera generaliter loquit videt idē in reprobatorijs: de qb⁹ de ꝓba. licꝫ. de teſti. licet. iij. Nam in illis etiā fit remiſſio: vt in p. decre. pſentiū.

d Producendis. nō ſꝫ in dilatōne data ad ꝓducenda inſtrumēta licet ꝓducere teſtes. vt dixi poſt pe. ⁊ guil. de teſti. co. puenit. j.

e Non obſtante. vbi ergo non fit remiſſio ꝓ teſtibus ꝓducēdis: terminus datus ⁊ elapſus bene obſtat: ne produci poſſint vlterius inſtrumenta. ⁊ ſic videt ſolui quod querit: an poſt terminū datum ad ꝓducenda inſtrumenta audiatur volens illa ꝓducere: Odofre. ⁊ guil. in ſpe. de dila. §. videndum. v. quid ſi datus. dicit ꝙ non: alle. guil. ff. de optiōe lega. l. mancipiorꝫ. C. de inge. ma. diffamari. facit ꝓ eis. C. qui accu. non poſſunt. ſi ea que. de remiſ. pign. ſi eo

ad id lꝫ nō ꝑemptorie ptib⁹ in ſcriptis ⁊ ꝓut magis ſibi placuerit ſtans vl ſedēs ꝓferat: etiam ſi ei videbit ꝯcluſiōe nō factā ꝓut ex petitōe ⁊ ꝓbatiōe ⁊ alijs actitatis in cā fuerit faciendū. Que omnia etiam in illis caſibus in quibus per aliam conſtitutōnem noſtraꝫ vel alr ꝓcedi poteſt ſimpliciter ⁊ de plano ac ſine ſtrepitu ac figura iudicij volumus obſeruari. Si tamen in pmiſſis caſibus ſolēnis ordo iudiciarius in toto vel in parte non contradicentibus partibus: obſeruetur: non erit proceſſus

tempore: s. de proba. licet. in pn. ⁊ quod ibi no. in. j. glo. ⁊ quia boni iudicis eſt lites dirimere. s. de do. ⁊ ꝯtu. finem litibus. ⁊ ca. fi. Alij ꝯ: cum non ſit quis cogendus edere inſtrumenta: niſi cum eis vtit. ff. de eden. l. j. §. edenda. ⁊ videt expreſſum: s. de fide inſtru. cum dilectus. vbi patet hoc licere vſqꝫ ad ꝯcluſionem: ad idem. C. de iud. l. iudices. ⁊ aut. iubemus. ⁊ quod ibi no. Inducit ad idꝫ. C. de lib. cā. nec ꝯmiſſa ff. de queſt. vnius. §. fi. Contigebitur enī forſan aduerſarius vidēdo inſtrumenta pro ⁊ ꝯ: facit ꝯſtō cle. s. de excep. excōmunicatōnis. Tercij diſtinguūt: quod vr equū an ius aduerſarij ſit leſum: vt quia perierunt teſtes per quos poterat inſtrumentū reprobaſſe ſi fuiſſet ꝓductuꝫ in termino. quo caſu audiat aut ipſi⁹ ius eſt illeſum ⁊ eo caſu ꝓduci poterūt hoc ꝓbant per predic. l. mancipiorum. ff. de op. lega. ad quod facit d do. ⁊ ꝯtuma. c. j. de prebē. ſi tibi abſenti. li. vj. ⁊ qḋ no. ff. de. euic. ſi rem. §. quolibet. ⁊ dixi de emp. ⁊ vendi. ca. fi. ſuper. j. glo.

f Interrogabit. hoc non vr in his ſpāle. xxx. q. fi. iudicantē. de fide inſtru. cū io. ad fi. ff. de inī. ac. vbicūqꝫ. fa. de iura. calū. c. ij. i fi. li. vj. niſi dicas i his ſpeciale ꝙ etiā poſt ꝯcluſiōꝫ ad petitōꝫ ptis interroget.

g Ad id. nō ſufficit ꝫ citari niſi exꝓmat id qḋ ad ſniaꝫ audiendā. ff. que ſen. ſine ap. reſcin. l. j. §. itē cū ex edicto: fa. de teſti. cū olim. in fi. de do. ⁊ ꝯtu. cū ꝗ. li. vj. nam ſi hoc i ſummarijs: fort⁹ in alijs vt ſep⁹ dixi. Jo. an.

h Nō ꝑemptorie. ar. ꝙ i alijs cauſis i qb⁹ ſeruat iudiciorꝫ figura ſit neceſſe ꝑemptoriū exꝓmi vbi nō fit trina citatō ad ſniaꝫ audiēdā: qḋ vr tenere io. xxiiij. q. iij. de illicita. ber. de of. dele. ꝯſuluit. inno. d accu. ad petitōnē. guil. i ſpe. d cita. §. viſo de tpe. v. alias aūt. ⁊ i. v. qd ſi lata.

i In ſcriptis. ꝓferat qḋ eſt. j ⁊ hui⁹ ꝯtrariū tenebat egi. i dcre. nouit et. ſolū ex vi illi⁹ vbi de plano. ⁊ ꝓ hoc no. duo: in qb⁹ ꝯueniūt iſte ⁊ alie cauſe. ſcꝫ. ꝙ in his vt in alijs neceſſe ſit diffinitiuā de ſcripto proferri. Item ꝙ iudex ſic i alijs ita in his hꝫ p ſeipſuꝫ ꝓferre: ⁊ d vtroqꝫ ſatis no. de ſen. ⁊ re iudi. c. fi. li. vj. ibi videas. noluit ꝫ ſcripturā q̄ in ſententijs requiritur ⁊ prolatōnem iudicis i his cauſis ꝑtermitti: ne per id ꝯtingeret occultari vitatē ꝯpalatā ⁊ in iudicō diffinitā: ⁊ p ꝯſequēs victorem ridiculoſe ⁊ fruſtra in tali ꝓceſſus iudicio laboraſſe.

k Stans. in hoc diuerſum eſt ius i his cauſis ad alias q̄ reqrūt figuram iudiciorꝫ que ferri debēt a iudice ſedente: de quo vide no. i pre. decre. fi. de re iudi. li. vj. in glo. pe. Et videt quibuſdā hoc induci etiā p ſolum illud verbū de plano: vt dixi in pn. hui⁹ partis: ⁊ hoc tenebat egi. in decre. nouit.

l Concluſione. iſta lrā videt velle ꝙ i alijs cauſis requirētib⁹ figuram iudiciorꝫ neceſſaria ſit ꝯcluſio: ⁊ de ꝯcluſione habet. s. de ꝯcura. auditis. de cā poſ. paſtoralis. ⁊ in ꝯſtōne cle. c. ii. cauſa. d ꝓba. quā ꝯ. de fide inſtru. cū dilectus. ⁊. c. cū iohānes. cōmuniter i ſecularib⁹ foris apud nos nō fit ꝯcluſio: in eccleſiaſticis fit p ptes. Itē ipſis vl altera ipſarꝫ inuita: ex quo ſufficiētes dilatōes date eſſent ⁊ elapſe ꝓnūciaret iudex ꝯcluſum in cā: ⁊ vide in ſpe. de renū. ⁊ ꝯclu. in pn.

m Faciendū. patet ergo etiā in cauſis qbus tollit figura iudicij ſniam ꝓnūciari debere: vt dixi ſup vbo: defenſiones.

n Noſtra. s. de iudi. diſpendioſam.

o Alias. vt in caſu decre. fi. de here. li. vj. ⁊ i caſu decre. idē: nitatib⁹. §. ſi vo. de elec. c. li. quod dic vt dixi in pn. ſup vbo figura.

p Solēnis. vt libelli oblatio: litis conteſtatio ⁊ ſimilia.

q Non ꝯtradicentib⁹. Innuit ꝙ ptib⁹ ꝯdicentib⁹ nō poſſit iudiciorꝫ figura vel ſolēnitas vltra id qḋ hic exꝓmit obſeruari: qḋ verꝫ intelligo qñ ſic ꝓcedere nō eſt i iudicis ꝑtāte: vt q: papa ſic ꝓcedi mandat vt in pn. c. ſecus ſi ſit ꝓcedere volūtati iudicis relinquat: vt i ꝯſtōne: diſpēdioſam. s. de iudi. vt ibi dixi ſup vbo valeat. Secūdo no. caſum quo ſufficit tacit⁹ ꝯſenſus nō reclamantis: ꝯcor. de accu. c. ij. li. vj. interdū reqrit expſſus. c. li. de reſcrip. ſtatutū. §. i nullo. alr non ꝯdicere ſapit mediū int ꝯſenſuꝫ ⁊ diſſenſuꝫ qḋ dic vt no. de re. iur. is q tacet. li. vj.

r Partibus. videt per plurale ꝙ ꝯtradictō vnius ptis tñ nō vicietur

pceſſum ita res deſacili reuertiẽ ad ſui naturam: vt dicam in vi. glo. ⁊ facit quod dixi ſup verbo: ⁊ quia in glo. ꝑpter alias dixiſſet vel ex altera: Sed forte hoc ſubauditũ eſt de mente: quod patʒ ſi reſoluatur non ꝯtradictõ in ſenſum: vt ſi dixiſſet conſentientib⁹ partib⁹: quia tũc patet ꝙ alterius cõtradictõ viciaret ⁊ eſt ſimilis altercatio quã ſcripſi ſ. ea. compil. de elec. in pleriſq;. Sed pone ꝙ d̃ conſenſu partium iudex ſeruauit ſolẽnia ordinis iudiciarij poſtea penitet partes ⁊ volunt ꝙ ꝑce dat ſine figura: nũquid deinceps illis inuitis poterit ſaluare ſolennia: videtẽ ꝙ ſic ꝑ regulam ꝙ ſemel d̃ re. iur. li. vj. cum ſuis ꝯcor. ⁊ vnico actu quis renunciat ⁊ ꝯſentit: de conſti. cum acceſſiſſent. vbi de hoc. de offi. dele. gratum. de ap. ſollicitudinem. ⁊ ſufficit ſemel factũ. qui ma. accu. poſ. inſup. ⁊ ꝑpter ſui ꝯtrarietatem iſte vie ꝑiudiciales videntẽ: ⁊ ſic vna electa non venit alia: de poſtu. c. vno. de elec. vt quis. li. vj. Item vniformis debet eſſe finis ꝑncipio: de bap. maiores. ante mediũ de ap. ſecũdo requiris. His rationibus puto ꝙ ſi partes expreſſe conſenſerunt: ꝙ iudex in tota lite vel ſimpliciter ſeruaret ordinem iudiciarium: ꝙ inuito iudice qui ſic inchoauit ꝓcedere penitere nõ poterũt: vbi vo non conſenſerũt expreſſe ſed non ꝯtradixerũt: puto ꝙ in occurrentibus poſtea ꝯtradicere poterunt: facit littera precedens ibi: in toto vel in parte. Item ſingulares actus iudicioꝝ ſunt ꝑ ſe actus perfecti:

propter hoc irritus nec etiam irritãd⁹ ¶ Data auiniõc. xiij. kalend. decembris. pontificatus noſtri anno ſecundo.

vnde ſingulariter intitulatur: de lib. obla. cũ rubri. ſe. bene facit qd̃ ſcripſi poſt vin. ⁊ compoſt. de reſcrip. dilectus. ij. in ꝑn. quod etiã nõ. guil. in ſpe. de appel. §. reſtat. v. ⁊ nõ. ꝑm vincen. de cita. §. j. v. quid ſi reus.

f ¶ Propter hoc. poſſet enĩ ſubeſſe alia cauſa irritatõnis.

t ¶ Irritus. ipſo iure vt al's de li. conteſt. c. vno. ⁊ ti. ſe. accedẽs. j. ⁊. ij.

a ¶ Irritandus. per ſententiam vt al's: de re iudi. cum cauſa. ⁊. c. cum bertoldus. in fi. ⁊ concor. huic fini de iura. calum. c. j. ij. Rñ. i fine. li. vj. Et ſcias ꝙ iſte finis non conuertiẽ. nam ſi in cauſis que requirũt figuram iudicij procederẽ non contradicentib⁹ partibus ſine figura: non teneret ꝓceſſus ⁊ idem ſi expreſſe conſentirent: de hoc de offi. dele. de cauſis. in glo. ij. ⁊. ij. q. j. in primis in fi. ⁊. c. ſe. ⁊ in ſpe. de ſentẽ. ꝓla. §. iuxta. v. quid ſi de partiũ. quod intellige vt no. de re iudi. c. vlt. lib. vj. in. v. glo. Ratõ diuerſitatis patet: quia in caſu iſto fit contra ius commune: ſed in caſu quem ponit littera: res reddit ad ius commune ⁊ ad ſui naturã: quod facile fit. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. ſi vnus. §. qd̃ ſi non vt totum. Natura vo naturans cuʒ ad illam redibimus per interceſſionem virginis glorioſe nos collocet cum electis Amen.

Clementinarum opus ꝑutile enucleatius caſtigatũ elimatumq; impẽſa atq; induſtria ſingulari Antonij koburger nurenberge impſſum feliciter explicit Olimpiadibus dominicis. M. cccc. lxxxij. xv. Januarij.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

Exiui de paradiſo dixi rigabo ortū
plantatonū: ait ille celeſtis agrico
la: qui vere fons ſapientie verbum
dei a patre in patre manēs genitū
ab eterno: nouiſſime dieb⁹ iſtis fabricante ſan
cto ſpiritu in vtero virginis caro factū exiuit
homo ad opus arduū redemptōnis humani
generis ꝑagendū: exemplar ſequendo celeſtis
vite prebens hoībus ſemetipſum. ¶ Uerū qꝛ
plerūq; mortalis vite ſollicitudinibus preſſus
homo mētis aſpectu ab exemplaris huiuſmōi
intuitu diuertebat: verus nr̄ ſalomon in ſolo
militātis eccleſie ortū voluptatis inter ceťos
quendā fecit a ꝓcelloſis mūdi fluctibus elon-
gatum: in quo quietius ac ſecurius vacaretur
ꝯtemplandis ſeruandiſq; hmōi oꝑibus exem-
plaris in hūc mundū introiuit ipſe: vt rigaret
ipſum fecūdis aquis ſpūalis gratie ⁊ doctrine
Hic ortus ſiquidem eſt fratrū minoꝝ ſancta
religio: q̄ muris regularis obſeruātie firmiter
vndiq; circūclauſa: itra ſe ſolo ꝯtēta deo ador-
natur abunde nouellis plantatiōibꝫ filiorum.
Ad hūc veniēs dilectus dei filius mortificātis
penitentie myrrham metit cū aromatibus: q̄
ſuauitate mira vniuerſis odorem attrahentis
ſanctimonie circumfundunt. Hec eſt illa cele-
ſtis vite forma ⁊ regula quā deſcripſit ille cō-
feſſor chriſti eximius ſanctus frāciſcus: ac ſer
uandā a ſuis filijs verbo docuit pariter ⁊ exē-
plo. ¶ Quia vo dicte ſancte regule ꝓfeſſores
ac emulatores deuoti: vt ⁊ alumni ⁊ veri filij
tanti patris affectabāt ſic ⁊ feruenter affectāt
ad purū ⁊ ad plenū premiſſaꝫ regulā firmiter
obſeruare. Attendentes quedam que dubiū
poterant afferre ſenſum in ipſius regule ſerie
ꝯtineri: ꝑ ipſoꝝ declaratōne habenda recur-
rerūt: prudenter olim ad apicem apoſtolice di
gnitatis: vt certificati ꝑ ipſaꝫ: cuius pedibus
etiam ꝑ ipſam regulā ſunt ſubiecti: poſſet dño
pulſis cunctis dubijs cum plena charitate cō-
ſcientie deſeruire. Hoꝝ aūt pijs ac iuſtis ſup-
plicationib⁹ plures p̄decеſſores noſtri romani
pōtifices ſucceſſiue ſicut dignū erat applicātes
aures ⁊ animū declarauerūt ea que dubia vi-
debanť: ediderūt nōnulla: ⁊ aliqua ꝯceſſerūt:
ſicut expedire videbant fratrum conſcientijs:
ac pure obſeruantie ſtatus. ¶ Uerum qꝛ ple-
rūq; vbi culpa non eſt eam timere ſolent con-
ſcientie timorate: que in via dei quodcūq; de-
uium expaueſcūt: non ſunt ad plenū ex dictis
declaratiōibꝫ dictoꝝ oīuꝫ fratꝝ ꝯſcientie quie
tate: q̄n circa aliqua ad regulā ipſorūq; ſtatū
ꝑtinentia dubitatōnuꝫ in ipſis fluctus aliqui
generenť ⁊ oriantť: ſicut ad aures noſtras plu-
ries ⁊ ō q̄ pluribꝫ ī publicis ⁊ ꝑuatis ꝯſiſtorijs
eſt platuꝫ. Quapropter ꝑ ipſos fratres nobis
extitit hūiliter ſupplicatū: quaten⁹ p̄dictis du
bijs que occurrerunt ⁊ que poſſunt occurrere
in futuꝝ adhibere opportuna declaratiōis re-
media de benignitate ſedis apoſt. curaremus.
¶ Nos igiť cuius animus ab etate tenera pia
deuotōne efferbuit ad hmōi ꝓfeſſores regule ⁊
ad ordinem ipſum totum: nūc autem ex cōi cā
paſtoralis regiminis quā īmeriti ſuſtinem⁹ ad
ipſos fouendos dulcius ⁊ attenti⁹ gratioſis fa
uoribus ꝓuocamur ardētius: quāto frequēti⁹
intenta mente reuoluim⁹ fructus vberes: q̄s
ex coꝝ exemplari vita ⁊ ſalutari doctrina toti
vniuerſali eccleſie ꝯtinue cernimus ꝓuenire:
tā pia ſupplicantiū intētōe cōmoti ad ꝑagēdū
diligenter quod petitur ſtudia noſtra duxim⁹
cōuertenda: ipſaq; dubia ꝑ plures archiep̄os
⁊ epiſcopos ⁊ ī theologia magiſtroſ ⁊ alios lit
teratos ꝓuidos ⁊ diſcretos examinari fecim⁹
diligenter. ¶ Cum igitur in primis ex eo q̄ in
dicte regule ꝑncipio habeť regula ⁊ vita fratꝝ
minoꝝ: hec eſt. ſcilꝫ domini noſtri ihu chriſti.
ſanctum euangeliū obſeruare in obediētia vi-
uendo ſine proprio ⁊ in caſtitate. Item infra:
Finito vo anno ꝓbatōnis recipianť ad obedi-
entiam: promittentes vitam iſtam ſemꝑ ⁊ re-
gulam obſeruare. Item circa finē regule pau
pertatem ⁊ humilitatem ⁊ ſanctū euangeliuꝫ
domini noſtri ihu chriſti q̄ firmiter ꝓmiſim⁹
obſeruemus. Fuit heſitatū an fratres eiuſdeꝫ
ordinis ad omnia tam p̄cepta q̄ conſilia euan
gelij ex profeſſione ſue regule teneantur. Qui-
buſdam dicentibus q̄ ad omnia: alijs aūt aſſe
rentibus q̄ ad ſola illa tria conſilia: videlicet
viuere in obedientia in caſtitate ⁊ ſine proprio
⁊ ad ea que ſub verbis obligatorijs ponunť in
regula obligātur. ¶ Nos circa hunc articulū
predeceſſoꝝ nroꝝ veſtigijs inherētes: ipſumq;
articulum quo ad aliquid clarius ꝓſequentes
dicte heſitationi duximus reſpondendū: q̄ cū
votum determinatū cuiuſlibꝫ habeat cadere
ſub certo: vouens regulā non poteſt dici teneri
ex vi voti huiuſmodi ad ea cōſilia euangelica:
que in regula non ponūtur. Et quidem beati
Franciſci conditoris regule hec ꝓbatur fuiſſe
intentio ex hoc q̄ quedaꝫ euāgelica conſilia in
regula poſuit alijs p̄termiſſis. Si enim ꝑ illud
vbū regula ⁊ vita fratꝝ minoꝝ hec eſt ⁊ ceťa.
intendiſſet eos ad omnia ꝯſilia euāgelica obli
gare: ſupflue ⁊ nugatorie quedā eoꝝ ſuppreſſis
ceteris ī regula expreſſiſſet. ¶ Cum autem na
tura termini reſtrictiui hoc habeat: q̄ ſic ex-
cludit ab ipo extranea: q̄ cūcta ad ipſum ꝑti-
nentia concludit: Declaram⁹ ⁊ dicim⁹ q̄ dicti
fratres nō ſolū ad illa tria vota vnde abſolute

accepta ex profeſſione ſue regule obligant̄: ſed
etiam tenent̄ ad ea omnia implenda que ſunt
pertinentia ad hec tria que regula ipſa ponit.
Nam ſi ad hec tria predicta tm̄ preciſe ⁊ nude
ꝓmittentes ſe ſeruare regulam viuēdo in obe-
dientia caſtitate ⁊ ſine ꝓprio: ⁊ non etiā ad oīa
contenta in regula que hec tria modificant ar
tarentur: ꝓ nihilo ⁊ vane ꝓferrerent̄ hec ṽba
ꝓmitto ſemꝑ hanc regulam obſeruare: ex quo
ex his verbis nulla obligatō naſceretur. Nec
tm̄ putandū eſt ꝙ beatus franciſcus ꝓfeſſores
huius regule ꝗ̃ tm̄ ad omnia cōtenta in regula
modificantia tria vota ſeu ad alia ī ipſa exp̄ſſa
intenderit equaliter eſſe obligatos: ꝗn potius
aperte diſcreuit ꝙ quo ad quedam ipſorum ex
vi verbi trāſgreſſio eſt mortalis ⁊ quo ad q̄dā
alia non. Cū ad q̄dā ipſoꝝ ṽbū apponat p̄cepti
vel eq̄pollentis eidē: ⁊ q̄ ad aliq̄ ṽbis alijs ſit
contentus. Item quia preter ea que expreſſe
verbo precepti ac exhortatōis ſeu monitōnis
ponūtur in regula: nōnulla verbo imperatiui
modi negatiue ł affirmatiue apposito inſerūt̄
hactenus extitit dubitatū an tenerent̄ ad iſta
vt ad habētia vim precepti. Et quia vt intel-
leximus non minuit̄ hoc dubium ſed augetur
ex eo ꝙ felicis recordationis: Nicolaus papa
quartus p̄deceſſor noſter noſcitur declaraſſe:
ꝙ fratres ipſi ex ꝓfeſſiōe ſue regule ſunt aſtri-
cti ad ea cōſilia euangelica: que in ipſa regula
preceptorie vł inhibitorie: ſeu ſub verbis equi
pollentibꝰ exprimunt̄ et nihilominꝰ ad eorum
omniū obſeruantiā que ipſis in eadem regula
ſub verbis obligatorijs inducūtur: ſupplica-
uerunt predicti fratres: vt ad ipſorum conſci-
entias ſeruandas declarare que horum cēſeri
debeant preceptis equipollētia ac obligatoria
dignaremur. ¶ Nos itaq; qui in ſinceris hoꝝ
conſcientijs delectamur: attendentes ꝙ in his
que anime ſalutem reſpiciūt ad vitandos gra
ues remorſus conſcientie pars ſecurior eſt te-
nenda. Dicimus ꝙ licʒ fratres non ad omniū
que ſub verbis imꝑatiui modi ponūtur in re-
gula: ſicut ad preceptorum ſeu preceptis equi
pollentium obſeruantiaʒ teneantur. Expedit
tamen ipſis fratribus ad obſeruandam puri-
tatem regule ⁊ rigorem. ꝙ ad ea ſicut ad equi-
pollētia preceptis ſe nouerint obligatos: que
hic inferius annotātur. ¶ Sunt autem hec que
videri poſſunt eq̄pollentia p̄ceptis ex vi ṽbi:
vel ſaltem ratione materie de qua agitur: ſeu
ex vtroq; ſub compendio habeantur: declara
mus ꝙ illud quod ponitur in regula de nō ha
bendo plures tunicas ꝗ̃ vnaʒ cum caputio et
aliā ſine caputio. Item de non portandis cal
ciamentis: ⁊ de non equitando extra caſuʒ ne-
ceſſitatis. Item ꝙ fratres vilibus induātur.
Item ꝙ ieiunare a feſto omniū ſanctoruʒ vſq;
ad natale domini ⁊ ī ſextis ferijs teneant̄. Iteʒ
ꝙ clerici faciant diuinū officium ſm̄ ordinem
romane eccleſie. Item ꝙ miniſtri et cuſtodes
pro neceſſitatibus infirmoꝝ ⁊ fratribus indu
endis ſollicitaʒ curam gerant. Item ꝙ ſiquis
fratrum ī infirmitatem ceciderit: alij fratres
debent ei ſeruire. Item ꝙ fratres non p̄dicent
in epiſcopatu alicuius epiſcopi cum ab eo illis
fuerit ꝯtradictum. Item ꝙ nullus audeat pe-
nitus populo p̄dicare: niſi a generali miniſtro
vel alijs quibus ſm̄ declaratōnem predictam
id competit: fuerit examinatus approbatus et
ad hec inſtitutus. Item ꝙ fratres qui cogno-
ſcerent ſe nō poſſe premiſſaʒ regulam ſpūaliter
obſeruare: debeāt ⁊ poſſint ad ſuos miniſtros
recurrere. Item ꝙ omnia que ponūtur in re-
gula ad formaʒ habitus tam nouiciorū ꝗ̃ etiā
ꝓfeſſorum: necnon ad receptionis modum ac
ꝓfeſſionem ſpectantia niſi recipientibus quo
ad habitum nouicioruʒ ſicut dicit regula ſm̄
deum aliter videatur. Hec inquā omnia ſunt
a fratribus tanꝗ̃ obligatoria obſeruāda. Itē
ordo cōmuniter ſenſit tenet ⁊ tenuit ab anti-
quo: ꝙ vbicūq; ponitur in regula hoc vocabu
lum teneantur obtinet vim precepti: ⁊ obſer-
uari debet a fratribus ſicut tale. ¶ Ceterum
quia chriſti confeſſor predictus agendorum ac
ſeruandoꝝ circa recipiendos ad ordinem mi-
niſtris ⁊ fratribus modum prebēs dixit in re-
gula ꝙ caueant fratres ⁊ eoꝝ miniſtri: ne ſint
ſolliciti de rebus ſuis temporalibus: vt libere
faciant de eis quicquid ipſis a domino fuerit
inſpiratum: licentiam tamen habeant ipſi mi
niſtri mittendi eos ad aliquos deuʒ timentes
ſi conſilium requiratur: quorum conſilio ſua
bona pauꝑibus erogentur. ¶ Dubitauerunt
et dubitant multi fratrum: an liceat ipſis de
bonis ingredientiū quicꝗ̃ recipere ſi donetur
etſi ad dandum ꝑſonis ⁊ conuentibus poſſint
eos inducere ſine culpa: ſi etiam ad diſponen-
dum de diſtributione reꝝ talium debeant ipſi
miniſtri ſeu fratres dare conſilium: vbi ad cō
ſulendū alij ꝗ̃ ex ipſis ad quos ingreſſuri mit
tantur: poſſint idonei inueniri. ¶ Nos auteʒ
conſiderantes attente intendiſſe ſanctū Fran
ciſcuʒ ſue regule profeſſores quos fundauerat
in maxima paupertate ab effectu temporaliū
rerum ipſorum ingredientiuʒ per dicta verba
ſpecialiter ⁊ totaliter elongare: vt quantū eſt
ex parte fratrum ipſorum receptio ad ordineʒ
ſancta ⁊ puriſſima appareret: ⁊ ne aliquo mo
do oculum viderentur habere ad bona eorum
temporalia: ſed ad ipſos tm̄ diuino ſeruicio

mancipãdos dicimus omnino debere tam mi-
niſtros ꝙ̃ fratres ceteros a dictis inductiõibꝫ
ad ſibi dandũ ⁊ ſuaſionibus: necnõ ⁊ a dandis
circa diſtributionem conſilijs abſtinere: cum
ꝑ hoc ad timentes deum ſtatus alterius mitti
debeant non ad fratres. Ut vere cunctis pa-
teant eſſe tam ſalubris inſtituti paterni ſtudio
ſi zelatores ſeduli ⁊ perfecti. Cum vero facere de
rebus ſuis quod dominus inſpirabit: ipſamet
regula ingredientibus liberum velit eſſe: non
videtur quin liceat eis recipere: conſideratis
ſcilicet eorum neceſſitatibus ⁊ moderaminibꝫ
declarationis iam dicte: ſiquid de bonis ſuis
intrans ſicut ⁊ ceteris pauperibus per moduꝫ
elemoſyne libere velit dare. Cauere tamen in
acceptõne oblatorum talium decet fratres: ne
ex receptoꝝ quantitate notabili p̄ſumi poſſit
ſiniſter oculus contra ipſos. Preterea cum di
catur in regula: ꝙ illi qui iam ꝓmiſerunt obe
dientiam habeant vnam tunicaꝫ cũ capucio
⁊ aliam ſine capucio qui habere voluerint.
Item ꝙ fratres omnes veſtimentis vilibꝫ in-
duãtur. Noſqꝫ predicta verba declarauerimꝰ
equipollere p̄ceptis: volentes hec determinari
plenius dicimus ꝙ̃tũ ad numeꝝ tunicarum ꝙ
pluribus vti nõ licet: niſi in neceſſitatibꝰ que
haberi poſſunt ex regula ſm̃ ꝙ hunc paſſum
memoratus p̄deceſſor noſter plenꝰ declarauit.
Vilitatem aũt veſtiũ tam habitus ꝙ̃ interioꝝ
tunicaꝝ illaꝫ intelligi debere dicimus: que ſm̃
ꝯſuetudinem vel ꝯditionem patrie debeat ꝙ̃tũ
ad colorem panni ⁊ preciũ vilitas merito re-
putari: non enĩ quo ad regiones omnes poteſt
determinatus vnus modus ĩ talibꝰ aſſignari.
Huiuſmodi etiam vilitatis iudiciũ miniſtris
⁊ cuſtodibus ſeu guardianis duximus cõmit-
tendum: eorum ſuper hoc conſcientias onerã-
tes: ita tamen ꝙ ſeruent in veſtibus vilitatẽ.
Quorum etiam miniſtroꝝ cuſtodum ⁊ guar-
dianoꝝ iudicõ eodem modo relinquimus: pro
qua neceſſitate poſſint ipi fratres calciamẽta
portare. ¶ Deinde duobus temporibus anno-
tatis in regula. ſcilꝫ a feſto oĩuꝫ ſanctorũ vſqꝫ
ad natiuitatem domini ⁊ maxime quadrageſi
me in quibus ieiunare tenenť: inſerať in eadẽ
regula. Alijs autem temporibus non teneanť
niſi ſexta feria ieiunare: ⁊ ex hoc voluerũt ali-
qui dicere: ꝙ dicti ordinis fratres non tenẽtur
niſi ex condecentia ad alia ieiunia ꝙ̃ ad iſta.
Declaramus debere intelligi eos nõ teneri ad
ieiuniũ alijs temporibus preterꝙ̃ in ieiunijs
ab eccleſia conſtitutis. nõ eſt enim veriſimile
ꝙ vel inſtitutor regule vel etiam confirmator
abſoluere ipſos intenderit a ſeruandis illis ie-
iunijs ad que de cõmuni ſtatuto eccleſie obli-
gantur ceteri chriſtiani. ¶ Porro cum dictus
ſanctus volens fratres ſuos ſuꝑ omnia a dena
rijs ſeu pecunia eſſe totaliter alienoſ: precepit
firmiter fratribꝰ vniuerſis: vt nullo modo de-
narios vel pecuniam recipiant per ſe vel per
interpoſitam pſonam: iſtumqꝫ articulum de-
clarans ideꝫ predeceſſor noſter caſus ⁊ modos
poſuerit: quibus ſeruatis a fratribꝰ nõ poſſint
dici nec debent per ſe vel per aliuꝫ pecunie re-
ceptores ꝯtra regulam vel ſui ordinis purita-
tem: dicimus fratres teneri cauere ſummopeꝛ:
ꝙ ꝓ alijs cauſis ⁊ ſub modis alijs ꝙ̃ ponat di-
cti predeceſſoris noſtri declaratio ad dantes pe
cunias ſiue deputatos nũcios non recurrant:
ne ſi ſecus ab ipſis attẽptatũ fuerit trãſgreſſo
res precepti ⁊ regule merito poſſint dici. Naꝫ
vbi aliquid alicui generaliteꝛ ꝓhibetur: quod
expreſſe nõ conceditur intelligitur denegatũ.
Quocirca queſtꝰ omnis pecunie ac oblationũ
pecuniaꝝ receptio ĩ eccleſia vel alibi cippi ſeu
trunci ordinati ad offerentium ſeu donantiuꝫ
pecunias reponendas: necnon ⁊ quicunqꝫ re-
curſus alius ad pecunias: ſeu habentes ipſas
qui per declarationem predictam nõ cõcediť.
Hec inꝙ̃ omnia ſunt eis ſimpliciter interdicta.
Cum etiam recurſus ad amicos ſpeciales ex-
preſſiſſe tm̃ in duobus caſibus ſm̃ regulam cõ
cedatur: videlicꝫ pro neceſſitatibus infirmoꝝ
⁊ fratribus induendis: idqꝫ pie ⁊ rationabiliť
ꝯſiderata neceſſitate vite ad alias neceſſitates
fratrum pro tempore occurrentes ceſſantibus
elemoſynis ſeu etiam ingruentes ſepedictꝰ pre
dictus predeceſſor duxerit extendendũ. ¶ At
tendant frẽs prefati: ꝙ pro nullis cauſis alijs
ꝙ̃ predictis vel ſimilibꝰ in via vel alibi recur
rere licet eis ad amicos hmõi: ſiue ſint dantes
pecunias ſeu deputati ꝑ ipſos: ſiue nuncij vel
depoſitarij ſeu alio quouis nomine appellẽtur:
etiam ſi ꝯceſſi ꝑ eandem declarationem modi
circa pecuniã integre ſeruarenť. ¶ Deniqꝫ cũ
idem ꝓfeſſor ſumme affectauerit ſue regule ꝓ-
feſſores totaliť eẽ abſtractos ab affectu ⁊ deſi-
derio terrenoꝝ ⁊ ſpecialiter a pecunia ⁊ eius
vſu totaliter inexptos: ſicut probat ꝓhibitio
de recipienda pecunia in regula ſepiꝰ repetita:
curare fratres vigilanter neceſſe eſt: ꝙ cuꝫ ex
cauſis predictis et modis habentes pecunias
deputatas pro ipſorũ neceſſitatibus recurrere
oportebit ad tenentes ipſas q̇cunqꝫ hi fuerint
principales vel nuncij in oĩbus ſic ſe gerãt: ꝙ
ſe cũctis oſtendant in dictis pecunijs ſicut nec
habẽt penitus nil habere. Quapropter p̄cipe
ꝙ ⁊ qualiter pecunia expendatur: computũqꝫ
exigere de expenſa: eam quomodocunqꝫ repe-
tere ſiue deponere aut deponi facere: capſulaꝫ

pecunie vel eius clauem deferre: hos actus et
ꝯſimiles ſibi frēs illicitos eſſe ſciãt. Predicta
enĩ facere ad ſolos dños ꝑtinet q̇ dederũt ⁊ eos
q̇s ipſi deputauerũt ad hocipſum. ¶ Proinde
cũ vir ſanct⁹ pauptatis ꝓmiſſe in regula modũ
exprimens dixerit in eadem: fratres nihil ſibi
approprient nec domũ nec locum nec aliquam
rem: ſ; tanq̃ peregrini ⁊ aduene in hoc ſeculo
in paupertate ⁊ humilitate domino famulan-
tes vadant pro elemoſyna confidenter. Sicq;
declaratum extitit: ꝑ nõnullos predeceſſores
noſtros romanos pontifices hanc appropriati
onem intelligi debere tam in ſpeciali q̃ etiam
in cõmuni: propter quod ⁊ rex oĩu; cõceſſarũ
oblatarum ⁊ donatarum fratribꝫ quas ⁊ quarum vſu;
facti. ſc; ordini vł ipſis fratribꝫ licet habere:
ꝓprietatem ⁊ dominiũ in ſe ⁊ ro. ec. receperũt
dimiſſo ipſis fratribꝫ in eis tñmodo vſu; facti
ſimplicis. Ad noſtrũ fuerũt deducta examen:
que in ordine fieri dicebantur: ⁊ videbantur
predicto voto ⁊ puritati ordinis repugnare:
videl; vt ea ꝓſequamur ex ipſis: que remedio
credimus indigere: ꝙ ſe inſtitui heredes non
ſolum ſuſtinent ſ; ꝓcurant. Item ꝙ redditus
annuos recipiunt interdum in tamnotabili
quantitate ꝙ conuẽt⁹ habentes totaliter inde
viuũt. ¶ Item ꝙ cum ipſorum negocia etiam
pro rebus temporalibus in curijs agitantur:
aſſiſtunt aduocatis ⁊ ꝓcuratoribus: ⁊ ad inue
ſtigandum eoſdem ſe ibidem ꝑſonaliter repre-
ſentant. ¶ Item ꝙ cum executõnes vltimarum
ſuſcipiũt voluntatũ ⁊ gerũt: ſeq; intromittãt
quandoq; de vſurarum vel male ablatorum diſpoſi
tionibus ſeu reſtitutõnibus faciendis. Item
ꝙ alicubi nõ ſolum exceſſiuos hortos ſed etiã
vineas magnas habent: de quibus tam de ho-
leribꝫ q̃ de vino multũ colligit̃ ad vendendũ.
Item ꝙ temporibꝫ meſſiu; vel vindemiarum ſic
copioſe granũ ⁊ vinũ mendicando vł aliunde
emendo colligunt̃ a fratribꝫ ⁊ in celarijs ⁊ gra
narijs recõdunt̃ ꝙ ꝑ anni reſiduũ ⁊ abſq; eorũ
mendicatione poſſunt tranſigere vitam ſua;.
Item ꝙ eccleſias vel alia edificia faciunt vel
ꝓcurant fieri ĩ quantitate ⁊ curioſitate figure
ac forme ac ſumptuoſitate notabiliter exceſſi
ua: ſic ꝙ nõ vident̃ habitacula pauperum ſed
magnatum. Paramenta etia; eccleſiaſtica in
pleriſq; locis tam multa habẽt ⁊ tam notabi-
liter ꝓcioſa ꝙ excedũt in his magnas eccleſias
cathedrales. Equos inſuꝑ ⁊ arma eis oblata ĩ
funeralibꝫ recipiũt indiſtincte: tamen cõmuni
tas fratrum ⁊ ſpecialiter rectores ipi⁹ ordinis
aſſerebant ꝙ predicta ſeu plura ex ipſis in or-
dine non fiebant: ꝙ ⁊ ſiqui reperiunt̃ rei in ta
libus rigide puniunt̃: necnon contra talia ne

fiant: ſunt facta pluries ab antiquo ſtatuta in
ordine multum ſtricta. ¶ Cupientes igit̃ nos
ipſorum fratrũ ꝓuidere conſcientijs ⁊ cuncta
dubia quantum poſſibile nobis eſt de ipſorum
pectoribꝫ remouere: ad predicta modo qui ſe-
quitur reſpondemus: Cum enĩ ad veritatem
vite ꝑtineat: vt id qđ exterius agit̃ interiorem
mentis diſpoſitionem ⁊ habitum repreſentet:
neceſſe habent fratres q̇ ſe ex ꝓpriatõne tanta
a temporalibus abſtraxerũt ab omni eo quod
dicte expropriatõni eſſet vel poſſet videri con
trariũ abſtinere. Quia igit̃ in ſucceſſionibus
tranſit non ſolũ vſus rei ſ; ⁊ dominiũ ſuo tem
pore in heredes. Fratres autẽ prefati nihil ſibi
in ſpeciali acquirere vł eorum ordini poſſunt
etiam in cõmuni: Declarando dicimus ꝙ ſuc
ceſſionum huiuſmodi qui etiam ex ſua natura
indifferenter ad pecuniam ⁊ etiam ad alia mo
bilia ⁊ ĩmobilia ſe extendunt: conſiderata ſui
puritate voti nullatenus ſunt capaces: nec li-
cet eis valorem hereditatũ taliũ vł tantã earum
partem: ꝙ preſumi poſſet hoc ĩ fraudem fieri:
quaſi ſub modo ⁊ forma legati dimitti ſibi fa-
cere vł ſic dimiſſa recipere: quinpotius iſta ſic
fieri ab ipſis ſimpliciter ꝓhibem⁹. Cumq; ãnui
reddit⁹ intra ĩmobilia cenſeãt̃ a iure: ac hmõi
redditus obtinere pauptati ⁊ mendicitati re-
pugnet: nulla dubitatio eſt ꝙ ꝑdictis fratrib⁹
redditus quoſcũq; ſicut ⁊ poſſeſſiones vł eorũ
etiam vſum: cum eis nõ reperiatur conceſſus
recipe vel habere conditõne cõſiderata ipſorũ
non licet amplius: cum non ſolum quod malũ
eſſe dinoſcitur: ſed ⁊ omne quod ſpecie; habet
mali: ſit a viris ꝑfectis ſpecialiter euitandum
Ex talibus autem aſſiſtentijs incurijs ⁊ inſti-
gationibꝫ: cũ de rebus agit̃ in ipſorũ cõmoda
cõuertendis credunt̃ veriſimiliter ex his que
foris patent: de quibus habent homines iudi-
care in ipſis rebus fratres ⁊ aſſiſtẽtes aliquid
querere tanq̃ ſuũ: nullo mõ debent huiuſmõi
voti ⁊ regule ꝓfeſſores ſe talibus curijs ⁊ liti
gioſis actibus ĩmiſcere: vt ⁊ teſtimoniũ habe
ant ab his qui foris ſunt ⁊ puritati ſatiſfaciãt
voti ſui ac euitetur ꝑ hoc ſcandalum ꝓximorum
¶ Verũetiam cum dicti ordinis fratres non
ſolum a receptione ꝓprietate dominio ſiue vſu
ipſius pecunie: verũetiam a ꝯtractione quali-
bet ipſius ⁊ ab ea ſint penitus alieni: quẽad-
modum ſepedictus predeceſſor noſter in decla-
ratõne huiuſmodi regule plane dixit: Cumq;
dicti ordinis ꝓfeſſores ꝙ pro nulla re tẽporali
poſſunt in iudicio experiri: ꝑdictis fratribus
non licet nec competit: quinpotius cõſiderata
ſui puritate ſtatus debent ſibi ſcire interdictũ:
ꝙ huiuſmodi executionibꝫ et diſpoſitionibꝫ ſe

exponant. Cum hec igit̄ ſepius abſqꝫ litigio ⁊ contractatiōe vel adminiſtratiōe pecunie nequeant expedire. Verūtamen in his exequendis dari conſilium ipſorum ſtatui non obſiſtit cum ex hoc ipſis circa bona temporalia nulla iuriſdictio actio in iudicio ſiue diſpēſatio tribuatur. ¶ Licꝫ vō non ſolum ſit licitum: ſed ⁊ multum conueniens ratiōi: ꝙ fratres qui in laboribus ſpiritualibus orationis ⁊ ſtudij ſedule occupantur: hortos ⁊ areas habeāt competentes ob recollectionem vel recreationem ſui: ⁊ interdum ad ſeipſos poſt labores huiuſmodi corporaliter reducendos: necnon ad habenda neceſſaria hortalicia ꝓ ſeipſis: habere tamē hortos aliquos vt colantur ac holera et alia hortalicia precio diſtrahātur: necnō ⁊ vinea repugnat ſue reg̃le ⁊ ordinis puritati: ſm ꝙ dictus predeceſſor declarauit ac etiam ordinauit ꝙ ſi talia ad vſus proxime dictos: vtputa agrum vel vineam ad colendum ⁊ conſimilia fratribus legarentur: per omnem modum fratres a receptione talium abſtinerent: cum etiam premiſſa habere vt precium fructuum ſuis temporibus habeant: ad naturam ⁊ formam ꝓuentuum appropinquet. Rurſus cum predictus ſanctus tam in exemplis vite ꝙ̃ verbis regule oſtenderit ſe velle ꝙ ſui fratres ⁊ filij diuine prouidentie innitentes ſuos in deum iacerent cogitatus: qui volucres celi paſcit: ꝗ non ꝯgregant in horrea nec ſeminant nec metunt: non eſt veriſimile voluiſſe ipſum eos habere granaria vl̄ celaria vbi quotidianis mendicatiōibus deberent ſperare poſſe tranſigere vitam ſuam. ¶ Et idcirco non ex timore leui laxare ſe debent ad congregationes ⁊ obſeruationes huiuſmodi faciendas: ſed tunc tm̄ cum eſſet multꝫ credibile ex iam expertis ꝙ non poſſent vite neceſſaria aliter īuenire: hoc autem miniſtroꝝ ⁊ cuſtodum ſimul ⁊ ſeparatim in ſuis adminiſtratōnibus ⁊ cuſtodijs cūꝫ guardiani ⁊ duorum de conuentu loci diſcretorum ſacerdotum ⁊ antiquorū in ordine fratꝝ ꝯſilio ⁊ aſſenſu duxerimꝰ iudicio relinquēdū. eorum ſuper hoc ſpecialiter conſcientias onerantes. ¶ Hinc eſt etiam ꝙ cum vir ſanctus fratres ſuos in paupertate ſumma ac humilitate fundare voluerit quo ad effectum pariter ⁊ effectuꝫ ſicut fere regula tota clamat: ꝯuenit ipſis ꝙ nullo modo deinceps fieri faciant vel fieri ſuſtineant eccleſias vel alia quecūqꝫ edificia: que ꝯſiderato fratꝝ inhabitantiū numero exceſſiua in multitudine ⁊ magnitudine deberent reputari. Ideoqꝫ volumus ꝙ vbiqꝫ in ſuo ordine deinceps temperatis ⁊ humilibus edificijs ſint contenti: ne huic tāte paupꝫtati promiſſe quod patet oculis ꝯtrariū foris clamet.

¶ Quāuis etiam paramenta ⁊ vaſa eccleſiaſtica ad honorem diuini nominis ordinentur ꝓpter quē omnia fecit ipſe deus: tamen ꝗ abſconditorum eſt cognitor ad animū ſibi miniſtrantiū reſpicit principaliter non ad manuꝫ nec ꝑ illas ſibi vult ſeruiri: que ſuoꝝ ſeruitoꝝ conditioni ⁊ ſtatui diſſonarent: ꝓpter qd̄ ſufficere debent eis paramenta ⁊ vaſa eccleſiaſtica decentia in nūero: ⁊ in magnitudine ſufficientia competenter: ſuꝑfluitas autē aut nimia ꝑcioſitas vel quecūqꝫ curioſitas ī his ſeu alijs quibuſcūqꝫ nō poteſt ipſoꝝ ꝓfeſſioni vl̄ ſtatui cōuenire. cum eni͂ hec ſapiant theſaurizatōneꝫ ſeu copiam: paupꝫtati tante quo ad hūanū iudiciū derogant manifeſte. Quapropter p̄miſſa ſeruari a fratribus volumus ⁊ mandamus.

¶ Circa equoꝝ vō ⁊ armoꝝ oblatōnes illud decernimus in omnibus ⁊ per omnia obſeruādum: quod per declaratōnem predictam in pecuniarijs noſcit̄ elemoſynis diffinitum. ¶ Ex p̄miſſis autem ſuccreuit nō parum ſcrupuloſa queſtio inter fratres videlꝫ vtꝝ ex ſue ꝓfeſſiōe regule obligent̄ ad artū ⁊ tenuē ſiue pauperem vſum rex. ¶ Quibuſdam ex ipſis credentibꝫ ⁊ dicentibus: ꝙ ſicut quo ad dominiū rex hn̄t ex voto abdicationeꝫ artiſſimā: ita ipſis quo ad vſum artitudo maxima ⁊ exilitas eſt indicta. ¶ Alijs in ꝯtrariū aſſerētibus ꝙ ex profeſſione ſua ad nullum vſum pauperem ꝗ non exprimatur in regula obligantur: licꝫ teneant̄ ad vſum moderatum temperantie: ſicut ⁊ magis ex condecenti ꝙ̃ ceteri chriſtiani. Volentes itaqꝫ conſcientiarū predictorum fratrum ꝓuidere quieti: ⁊ his altercatiōibus finē dare declarando dicimus: ꝙ fratres minores ex ꝓfeſſione ſue regule ſpāliter obligātur ad artos vſus ſeu paupes: qui in ipſoꝝ regula ꝯtinent̄: ⁊ eo obligationis mō ſub quo ꝯtinet ſeu ponit regula dictos vſus. Dicere āt ſic aliꝗ aſſerere ꝓhibent̄: ꝙ hereticū ſit tenere vſum pauperē includi l̄ nō includi ſub voto euāgelice paupꝫtatis ꝑſumptuoſum ⁊ temerariū iudicamus.

¶ Demū qꝛ ex eo ꝙ dicta reg̃la ꝑ q̄s ⁊ vbi fieri debeat miſtri generalis electio tradēs nullā fecit de miſtroꝝ ꝓuincialiū electōe vl̄ inſtitutōe penitꝰ mentōꝫ: oriri ſuꝑ hoc poterat dubitatō inter frēs. ¶ Nos volentes poſſe ipſos clare ac ſecure ꝓcedere ī oībꝫ factis ſuis declaramꝰ ſtatuimꝰ et̄ ⁊ ordinamꝰ ī hac ꝯſtōe imꝑpetuū valitura: vt cū alicui ꝓuincie de miſtro fuerit ꝓuidendū: ipſiꝰ miſtri electio penes capl̄m ꝓuinciale reſideat: quā idem capl̄m die ſequēti qua fuerit ꝯgregatū facere teneat̄. Ipſius aūt electōnis ꝯfirmatō ad miniſtꝝ ꝑtineat generalē.

Et ſiquidem ad electionem hmõi per formam
ſcrutinij ꝓcedat: votis in diuerſa diuiſis ele-
ctiones plures in diſcordia celebrari ↄtingat:
illa q̄ a maiore parte capituli nũero nulla zeli
vel meriti collatione aut cõſideratõne habita
fuerit celebrata: exceptione ſeu contradictiõe
quacũqꝫ alterius partis nõ obſtan. ꝑ dictum
generalem miniſtrum de conſilio diſcretoꝝ de
ordine: prius tamen ex officio ꝓut ſpectat ad
ipſum diligẽti examinatiõe premiſſa: ↄfirmet̃
vel etiam infirmet̃ prout eis ſc̄m deum viſum
fuerit expedire: ⁊ ſi fuerit infirmata ad capl̃m
ꝓuinciale electio huiuſmõi reuertat̃. ¶ Ceteꝝ
ſi capitulum memoratũ die predicta miniſtrũ
eligere ꝑtermittat: extunc miniſtri ꝓuincialis
prouiſio ad generalem miniſtrũ libere deuol-
uatur. Uerum ſi miniſtro predicto ⁊ capitulo
generalibus ex certa manifeſta ac rationabili
cauſa videret̃ aliquãdo in ꝓuincijs vltrama-
rinis hybernie grecie ſeu rome: in quibꝫ hacte
nus alius ꝓuidẽdi modus dr̃ ex cã certa ⁊ rõ-
nabili fuiſſe ſeruatus: expedire miniſtꝝ ꝓuin
cialem ꝑ miſtꝝ generalẽ: cum ꝓborũ ordinis
conſilio potiuſq̄ per capituli predicti electõe**ʒ**
preficit: in ꝓuincijs hybernie etiam vltrama-
rinis irrefragabiliter. In romana vo vel gre
cia quando miniſter dicte ꝓuincie moreretur
vel abſolueretur citra mare illa vice ſeruetur
abſqꝫ dolo parcialitate ⁊ fraude: ſuꝑ quo eorũ
cõſcientias oneramus: quod ſuper hoc dictus
miniſter cum dictorum proborum conſilio du
xerit ordinandum. In deſtitutione vo dictoꝝ
miniſtroꝝ ꝓuincialiũ ſeruari volumus quod
ſuper hoc hacten⁹ de ipſo ordine extiterit ob-
ſeruatum. Ceteꝝ ſi contingeret eoſdem mini-
ſtro generali carere: per vicariuꝫ ordinis fiat
ſuper hoc quod faciendum fuerit per eundem
miniſtrũ vſqꝫquo prouiſum fuerit de generali
miniſtro. ¶ Porro ſiquid ꝺ huiuſmodi mini-
ſtro ꝓuinciali ſecus attẽptari forte contigerit:
illud ipſo facto ſit irritum ⁊ inane. Nulli igit̃
omnino hominũ liceat hãc paginam noſtrarũ
declarationũ dictoꝝ cõmiſſionis reſponſionis
ꝓhibitionis ordinationis mandati conſtituti
onũ iudicationum ⁊ voluntatum infringere:
vel ei auſu temerario contraire. Siquis auteꝫ
hoc attẽptare preſumpſerit: indignationẽ om
nipotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apo
ſtolorum eius ſe nouerit incurſurum.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DÜSSELDORF

K. R. 79